

GOVERNMENT OF INDIA
NATIONAL LIBRARY, CALCUTTA.

Mar
Class No. 954
Book No. Se 3258
V. 9

N. L. 38.

MGIPC—S1—38 LNL/56—22-5-57—70,000.

SELECTIONS FROM THE SATARA RAJAS'

AND

THE PESHWAS' DIARIES.

IX.

PESHWA MADHAVRAO I.

VOL. I.

BY

THE LATE R. B. GANESH CHIMNAJI VAD, B. A.

Native Assistant to the Commissioner, C. D.

Edited by

KASHINATH NARAYAN SANE, B. A.

AND

Published by

The Deccan Vernacular Translation Society, Poona,

with the permission of the Government

of Bombay.

B. -5-

1911

—*—

Price 2½ Rupees.

All rights reserved under Act XXV of 1867 by the Society.

Printed at the " Chitra Shala Steam Press, Poona. "

by S. N. Joshi

सातारकर महाराज व त्यांचे पेशवे ह्यांच्या रोजनिशींतील उतारे.

९.

माधवराव बळ्हाळ

ऊर्फ

थोरले माधवराव पेशवे.

यांच्या कारकीर्दीतील.

भाग १ ला.

कै० रावबहादूर गणेश चिमणाजी वाड, बी. ए.

माजी नेटिव्ह असिस्टंट निसबत कमिशनर मध्यभाग—
यांनीं निवड करून काढिले ते

काशिनाथ नारायण साने, बी. ए.

यांनीं

छापण्यासाठीं तयार केले

व

डेकन व्हर्न्याक्युलर ट्रान्स्लेशन सोसायटी, पुणे,
हिनें

मुंबई सरकारच्या परवानगीनें छापून प्रसिद्ध केले.

—*—

इ० स० १९११.

किंमत २॥ रुपये.

इ० स० १८६७ चा आक्ट २५ प्रमाणें या पुस्तकाच सर्व हक्क सोसायटीने आपलेकडे ठेविले आहेत.

हें पुस्तक रा० रा० शंकर नरहर जोशी यांनी पुणें
येथें " चित्रशाळा " छापखान्यांत छापिलें

अनुक्रमणिका. CONTENTS.

विषय. Heading.	पृष्ठ.
१. राजकीय बाबी. POLITICAL MATTERS.	१—३०६
अ. महत्त्वाच्या गोष्टी. Events of importance.—	१
ब. इतर माहिती. Matters relating to:—	५१
१. सातारकर महाराज. Satara Raja.	५१
२. पेशवे. Peshwa.	५६
(अ) माधवराव. Madhavrao.	५६
(ब) राघोबादादा. Raghoba Dada.	९३
३. प्रतिनिधि. Pratinidhi.	१०९
४. आंगर. Angria.	११४
५. सचिव. Sachiv.	१२२
६. सुमंत. Sumant.	१२३
७. दाभाडे आणि गायकवाड. Dabhade and Gaikwad.	१२४
८. भोसले नागपूरकर. Bhosle of Nagpur.	१२९
९. पवार. Pawar.	१३९
१०. शिंदे आणि होळकर. Shindia and Holkar.	१४२
११. विंचूरकर. Vinchurkar.	१७५
१२. पटवर्धन. Patwardhan.	१९०
१३. सखाराम बापू. Sakharam Bapu.	१९६
१४. घोरपडे. Ghorpade.	१९७
१५. निंबाळकर. Nimbalkar.	१९९
१६. डफळे. Daphle.	२०५
१७. कोल्हापूरकर महाराज. Kolhapur Raja.	२०६
१८. निजाम. Nizam.	२१०
१९. जंजिर्याचे नबाब. The chief of Janjira.	२१६
२०. हैदर अली व टिपू. Haidar Ali and Tippoo.	२२८
२१. दिल्लीचा बादशाहा. The Emperor of Delhi.	२३५
२२. युरोपांतील राष्ट्रे. European Powers.	२३६
(अ) इंग्रज. The English.	२३६
(ब) इतर. Others.	२४२
२३. लहान लहान संस्थाने. Minor States.	२४५
क. देशांतलि बंडे. Risings in the country.	२९३
१. तोतया. By a pretender.	२९३
२. भिल व कोळी. By Bhils and Kolis.	२९७
३. इतर. By others.	३०४
२. लष्करी खाते. MILITARY ADMINISTRATION	३०६—३६५
अ. फौज. Army.	३०६
ब. आरमार. Navy.	३३८
क. किल्ले. Forts.	३४४

पुढें मराठी व इंग्रजी मजकुराचीं शुद्धिपत्रें दिलीं आहेत त्याप्रमाणें शुद्ध करून नंतर हा ग्रंथ वाचावा.

—S#S—

शुद्धिपत्र.

पृष्ठ	लेखांक	ओळ	अशुद्ध	शुद्ध
६	१०	समाप्त	आर्ष	अर्षा
१०	१४	६	बसवापट्टण,	बसवापट्टण
"	"	८	गांविद	गांविंद
११	१६	३	तुम्ही मया व	तुम्हीं किला घेऊन
"	१७	१४	दातसतिमया	दातस तिमया
"	"	१६ उजवीकडची	काभोलणे	काभोलणें
१२	"	१ डावीकडची	देनापूरपैकी	वैजापूरपैकी
"	"	१६ "	(कामकवण ?)	कोकमठाण
"	"	२१ "	कोरोळपैकी	कोराळपैकी
"	"	२२ "	निंबणे	निंबोणे
"	"	२३ "	मरढोण	मरढाणें
"	"	२६ "	अंजनापूर	आजनापूर
"	"	२७ "	हिंगणाबेडे	हिंगणबेडे
"	"	२८ "	कालगाटे (गाट ?)	कोळगांव
"	"	२ उजवीकडची	हजारी	पिंपरी
"	"	९ "	चिचाडी	चिचोंडी
"	"	२१ "	देहेच्या	गांवचा
"	"	२४ ते २८ "	एकूण दोन गांवचा जागिरीचा पूर्ववत् प्रमाणें करार करून—सनद १	१ मौजे अडिसेरे
			१ मौजे अडिसेरें	१ मौजे संगमनेर धर्मादाव.
			१ मौजे संगमनेर धर्मादाव.	बाबूराव गणेश पेठे
				यांजकडे किला निसबत आहे त्याजकडे
			२	२
			बाबूराव गणेश पेठे यांजकडे कमीनसबतओह त्याजकडे.	एकूण दोन गांवचा जागिरीचा पूर्ववत्प्रमाणें करार करून—सनद १
१४	१९	२७ डावीकडची	तुरकणेपैकी	तुटकणेपैकी.
१६	२१	२२ "	मुतालिक घोडा.	मुतालिक, घोडा.
"	"	२३ "	पवार घोडी.	पवार, घोडी
"	"	२४ "	काल्यापैकी घोडी.	काल्यापैकी, घोडी.
"	"	७ उजवीकडची	गुजर घोडा	गुजर, घोडा.

पृष्ठ	लेखांक	मोल	अशुद्ध	शुद्ध
१६	२१	८	शिंदे घोडी	शिंदे, घोडी.
"	"	९	साखरे घोण्या,	साखरे, घोण्या.
"	"	१०	बिठल घोडी	बिठल, घोडी.
१७	२१	७१८	परभारे दफातें यास व	परभारे यास दफाते
"	"	१८	मौजेखान	मौजेखान
१८	२२	५	ते	तें
"	"	१४	ताकीद.	ताकीदपत्तें.
१९	२३	१	मुगसापूर,	मुंगसापूर,
"	"	२	लक्षांचे	लक्षांचे
"	"	१३	गुजारत (गुदस्त !)	गुदस्त
"	"	२१	यासि गुजारत	यासि गुदस्त
"	"	११२	गुजारत	गुदस्त
२०	"	१२	येविशीं, बिघे १००,	बिघे १००, येविशीं,
"	"	२७	लक्षांचे	लक्षांचे
"	"	१	वळूज,	वाळूज,
"	"	१५	आहे	आहेत.
२१	"	९	खरीजे	खेरीज
"	"	८	लक्षांचे	लक्षांचे
२१	२४	१६	उडणगांवपैकीं	उडणगांवपैकीं
२३	२६	२	किल्ले हायचे	किल्लेहायचे
"	२८	१६ व १७	नांवें	नांवें सनदा
"	"	१८ व १९	सनदा.	
"	"		व पाहुन (हरएक शह राखोन !) व रोखानें शहर	
२५	३०	४	शहर	
२७	३२	३	बटल	वा।
"	"	६	१५००१,	१५००,
"	"	१	कडसांगवी	लाडसांगवी
३०	३८	१३	परगणे	कसबे
३१	३९	१०	असडाक	असडीक
"	४०	१७	सनद (!)	सनद
३२	"	९	यांचे	यांचे
"	४१	१४	जाणे,	जाणें,
३५	४४	१५	मळेबिदमु (नुद) रा विशीं	मळेबिदनुराविशीं
३६	४५	१९	बा सा रा ग णी चा डाग	बारागणी साडाग
३८	४५	६	बाबाजी	बाबजी
३९	४६	१६	आसब बेग	आसबबेग
४१	५०	१९	त्याजकडे	त्याजकडे
४३	५२	१	सा जी	साजी
"	"	३	गढेमांडले	गढेमांडल
"	"		गढेमांडल	गढेमांडल

[३]

पृष्ठ	लेखांक	भोल	अष्टुद्ध	शुद्ध
४५	५९	१७	ओखरोज	ओखराजी
४६	६०	११	बाबाजी	बाबजी
५५	७८	१०	कलवंतीणीच	कलवंतिणीचे
"	"	१६	रोज दर (?)	रोजमरे
५८	८४	१७	बलेगांव	बेलगांव
६३	९०	१४२	गोप्रासवगैरे. ११ ८८॥ ००	राधोजी आंगर बजारतमहा. ११८८॥ ००
६४	"	६	हुनतसुद्ध (द !)	हुजतसुद्ध
"	"	१२ डावी बाजू	चौशेरी ३०१८८	चौशेरी ३०१८८
"	"	३१ उजवी बाजू	बाजारशिर्वाई	वनारशी गवई
६५	९२	समास	समासितैन	समान सितैन
"	"	१३	याकुदखान	याकुपखान
६६	"	६	तागे	तपें
"	"	८	तागे	तपें
"	"	११	मभरूज	मभारूज
"	"	१६	तागे	तपें
"	"	१७	तागे	तपें
"	"	२२	तागे	तपें
६७	"	१	तागे	तपें
६७	९४	९ डावी बाजू	१५३॥११॥	१५३॥११॥
६८	"	२६ उजवी बाजू	८॥११॥	८॥११॥११॥
७०	९७	१-१०	३ हस्तें बाजी गंगाधर इ०	३ हस्तें बाजी गंगाधर इ० ७ गांवगात्रपैकी
				१०
७०	"	उजवी बाजू ओळी १० व ११ वांच्या दरम्यान	६० छ. २५ व २६ रमजान	
"	"	१२	मोहर हबड शिका	मोहर हल्ली शिका
८०	१०४	९१० डावी बाजू	उकसकर (गोंवडी रुस- कर !) यांस.	उकसकर यांस.
८१	"	१८ उजवी बाजू	मथलकर	मंथनकर
८४	"	१३	कटोरो (रे ?) कर	कटारेकर
"	"	१४	बलची	बळीचा
"	"	२६	मोरगीकर	मोरगीरकर
८५	"	२१	शंकरगंधपाणी (शारंगपाणी ?)	शारंगपाणी
८९	"	७	एक	ऐकरी
"	"	३१	(१ यवोदकांत)	१ यवोदकांत
९०	"	५ डावी बाजू	वसगळकर	वसगळेकर
९५	१०६	समास	खमज	खमस
९६	१०७	१८ डावी बाजू	पोतसीस	पोतनीस
"	"	२९	काईम व अजमेरी दत्रासि	काईम व अजमेरी दभासी
९८	"	१०	परिखन	पीरखान

पृष्ठ	लेखांक	मोळ	अशुद्ध	शुद्ध
१०२	११२	१६ ”	पारग	पोरगे
१०३	”	३२ उजवी बाजू	करावयासि सुतार	करावयासि मिदू सुतार
१०४	”	७ डावी बाजू	पुजेची	पूजेची
”	११३	समास	१६६७-६८	१७६७-६८
१०७	११९	२० डावी बाजू	खंडोर्दाक्षीत	खंडदीक्षित
१०८	”	१० ”	वादक	वैदिक
११२	१२५	३	र ज त ल बें त	रजातलबेंत
११४	१२८	११ डावी बाजू	४=॥	४२॥
”	”	११ उजवी बाजू	४=४=	४२४=
”	”	१३ ”	४=॥=	४२॥=
११७	१३३	समास	रबिलाखर २३	रबिलाखर २७
११९	१३५	६ उजवी बाजू	४११।	४११॥
१२०	१३६	२१	रवा (सा ?) नगी यादी	रसानगी यांही
१२६	१४३	१६ उजवी बाजू	नंदुर (बार)	नंदुरबार
१२७	”	४ ”	बाबाजी	बाबजी
१२८	”	१ ”	नसरदपूर	नसरापूर
१२९	१४५	४	छ. ५ (९ ?)	छ. ९
१३०	१४७	२४	भावनी	भवानी
१३१	”	३	पोहे पेडगांव	पांडेपेडगांव
१४२	१५६	९ उजवी बाजू	बाबाजी	बाबजी
१९९	२०९	१९	नबाळकर	निबाळकर

ERRATA.

Page	No.	Line	Incorrect	Correct
1	1	4	Addali	Abdali
7	11	4	were	were
10	13	3	fort	forts
11	17	3	fort	forts
13	19	6	contribution	tribute
15	20	1	Pargana	The Pargana
"	"	2	retaken	taken back
18	23	4	released	released:—
21	24	1	Pargana	Parganas
"	"	"	Udangaon	Undangaon
23	28	3	of Taluka	at Taluka
"	"	4	successfully	successfully
25	30	1	Sons	sons
26	32	8	Kadsangwi	Ladsangwi
"	"	11	Kujadabad	Khujadabad
29	36	6	refrence	reference
31	40	11	haviug	having
32	42	3	in favour of	in concert with
33	"	1	Government	The Government
"	"	3 & 4	were received from	had been paid by
42	51	2	fort	Tarf
43	53	3	Arrangent	Arrangement
48	65	7	lying between	extending from
49	67	7	ganted	granted
50	68	2	officr	officer
53	74	4	satara	Satara
54	77	13	Makarndpur	Makarandpur
55	78	1	Month	months
"	"	3	allovanace to	allowance for the food of
56	80	8	Ssinhagarh	Sinhagarh
57	81	1	date fruits	dates
57	82	4	Peshwa's	the Peshwa's
58	82	5	3 Karkuns	Three Karkuns
"	"	"	inspecton	inspection

[2]

Page	No.	Line	Incorrect	Correct.
58	85	9	Lady Gopikabai	Matushri Gopika- bai
59	86	1	to draw	to paint
"	"	"	Mankoji Painter	Mankoji, a picture- painter
"	"	2	month & a half	1½ months
"	"	"	&	and
"	"	"	issused	issued
"	"	3	colouring	painting
"	"	4	&	and
61	88	2	Presents	Presents of small sums of money
"	"	Margin	1764 fi 65	1764-65
62	89	"	1765-65	1764-65
"	"	3	4or 5 thousand rupees	Rs. 4000 or Rs. 5000
"	"	5	wirh	with
"	"	6	Goviod	Govind
62 for No 90 substitute the following:—The debit of expenses in this month includes (a) expenditure incurred on account of Saubhagyavati Parvatibai's visit to Pen, (b) a feast given at Pen to Raghoji Angria, Wajarat Maha and (c) a grant of grain to a Padri (Missionary) doctor.				
65	91	Margin	1765-65	1765-66
"	92	"	1767-60	1767-68
67	93	3	(Peshwa's	(the Peshwa's
"	94	5	for	on
"	"	6	Nanasaheb's death	the death of Nana- saheb
69	96	4	driver	coachman
"	"	"	Nagar	Ahmednagar
"	"	6	disposial	disposal
"	"	"	place	to place
78	102	2	for supplying	to supply
79	104	3	Rs. 220,384	Rs. 22,084
94	105	5	village	villages
95	106	2	of the the bright	of the bright
110	121	2	to surrendered	to be surrendered
112	125	Margin	1764-65	1765-66
119	136	4	All	Half

Page	No.	Line	Incorrect	Correct.
123	Heading	3	The sumant	Sumant
"	141	5	Conferred	conferred
124	Heading	3	the Gaikwad	Gaikwad
128	144	4	Salary	salary
136	152	19	Rupees 500000	Rupees 5,00,001.
"	"	31 & 32	would be paid	would be fixed and paid.
139	Heading	8	The Pawars	Pawars
144	158	8	Malwa	Khandesh
"	"	5	Malwa Tarf Depur	Pargana Suronj in Prant Malwa, Tarf Depur
145	160	4	Nar	Naro
"	"	5 & 6	R. chandra	Ramchandra
152	166	1	ove	over
153	169	6	service	service
160	113	6	113	173
"	113	8	to her and	to her,
163	174	1	& to carry out	and carry out
165	176	1	lkahs	lakhs
171	182	1	had been imprisoned	was imprisoned
178	190	11	alienation	alienations
190	196	Margin	A. E.	A. D.
191	197	1	Govid	Govind
"	199	Margin	A. D. 1763-65	A. D. 1763-64
192	200	2	an	and
194	202	2	Baswapattan was conferred	Baswapattan &c was conferred
195	203	3	with the troops	with their troops
197	206	Margin	A. D. 1762-65	1765-66.
198	207	2	Mamlakatmadar	Mamlakat-Madar
199	208	5	Modhol	Mudhol
"	209	Margin	A. D. 1768-64	A. D. 1763-64
201	210	"	A. D. 1763-64	A. D. 1765-66
204	213	1	Nimdalkar's	Nimbalkar's
209	220	6	Governmentt	Government
212	225	Margin	A. D. 1788-79	A. D. 1768-69
216	228	4	Shyama	Shyamal
217	229	3	Shamal	Shyamal
"	"	4	Shamal	Shyamal

[4]

Page	No.	Line	Incorrect	Correct-
218	231	1	drawn by	drawn up by
"	"	8	the fort to	the fort of Janjira to
222	234	14	equivialent	equivalent
224	235	1	fulfillment	ulfilment
251	275	5	are	are
"	276	Margin	A. D. 1794-65	A. D. 1764-65
253	278	3	Rs. 25,003	Rs. 25,001
254	279	3	Rs 50,000	Rs. 50,001
256	281	4	Government	Government
259	284	Margin	A. D. 1765-65	A. D. 1765-66
261	287	6	tronble	trouble
262	288	Margin	A. D. 766-67	A. D. 1766-67
"	"	5	Rs. 100 and cash to the men	Rs. 100, two daggers worth Rs. 75 and cash Rs. 25 to the mep.
263	289	Margin	A. D. 1766-62	A. D. 1766-67
"	"	8	was, however	however, was
273	298	9	Gouda	Gauda
277	300	10	seige	siege
"	"	16	Gajsing	Gajesing
280	303	1	Rs. 40,000	Rs. 40,001
"	"	4	powers	Powers
285	307	Margin	A. D. 1799-70	A. D. 1769-70
286	308	"	A. D. 1799-70	A. D. 1769-70
"	"	6 & 7	thrown in the whole amount.	thrown in and the whole amount.
288	310	12	be to restored	to be restored

थोरले माधवराव पेशवे ह्यांची रोजनिशी.

भाग १ ला.

१ राजकीय.

(अ) महत्त्वाच्या गोष्टी.

१-(४७)—केदारजी शिंदे व महादजी शिंदे यांचे नांवें सनद कीं, गुलराज व आनंदराम वकील दिमत अबदाली हे हुजूर आले होते, त्यास यांचा इ. स. १७६१ ई. स. १७६२. करारमदार जाहला आहे कीं, सरकारचा अमल तीर्थरूप कैलास-मया व अलफ वासी नानासाहेब व भाऊसाहेब होते त्यांच्या वेळेस ज्याप्रमाणें अमल साबान २२. होता त्याप्रमाणें परगण्यांत अमल शहांनीं व आसकुल उजरा यांनीं ताकीद करून देवावा; याप्रमाणें जाल्यास गुलराज व आनंदराम वकील यांसि जागीर रुपये ४०,००० चाळीस हजार घावयाचा करार करून तुम्हांस पत्र लिहिलें असे, तर सदरहू-प्रमाणें बकिलांनीं करारित आणून दिल्यास सदरहू जागीर अंतर्वेदीत नेमून देणें आणून सनद १. रसानगी यादी.

POLITICAL MATTERS.

Events of Importance.

1. In an agreement entered into with the Peshwa by Gulraj and Anandram, Ambassadors of Addali, it was stipulated by A D. 1762—63. the latter, that the Emperor and Asful Ujara would assist in establishing the authority of the Peshwa over certain Parganas which were under the sway of the late Nanasaheb (Peshwa's father) and Bhau Saheb, Kedarji Sindia and Mahadaji Sindia were directed that if the stipulation was fulfilled, a Jahagir of Rs. 40,000 should be granted in the Antarvedi to the ambassadors in question as settled.

२-(४)—परगणे अथणी वगैरे महाल्ल, तालुका राजश्री उदाजी चव्हाण,
 १० स० १७६२/६३. येथील मासलत तुम्हांकडे सांगितली आहे; त्यास महाली ठाणेयांत
 सलास सितैन शिवंदी आहेत, त्यांजर्पेकी साल मजकुरापासून प्यादे असामी
 मया व अलफ करार.
 जिल्हाद १५.

१२५ परगणे कोल्हार.

३०० परगणे महमदापूर.

१ कसबा.

१ जैनापूर.

५० ठाणे सिदगी (शिंदगी ?)

१५० परगणे बागेवाडी.

१ कसबा.

१ मुतकी.

१ यमनहाल.

२

२५ कसबे बैलोती [बेलवटी.]

२५ कसबे सिन्ननाथ.

५० कसबे बेसूर.

१२५ परगणे चिमलगी.

५० मौनि मसुती परगणे मालेवाड.

५० परगणे बिदरी.

१ पडसळगी खुद.

१ पडसळगी बुदरुक.

२

५० परगणे गोटे.

१०० परगणे बेजवाड.

१ कलामरी.

१ कसबा.

१ बाबनगर.

१ बिजरगी.

४

३

१५० अथणी.

१ पेट.

१ कसबा.

१ देशमुखिणीचा वाडा.

१ थोगला बुक्कज.

४

७५ गढी काकटपूर.

१ रडरहटी.

१ नंदगांव.

२

७५ परगणे उकळी.

१ कसबा.

१ कुमठें.

२

2. The Purganas of Kollur, Mahamadapur, Chimalgi, Bidari, Gote, Bejwad, Kokatnur, Bagewadi, Athni, Ukali &c. belonging to Udaji Chavan were entrusted to Nago Ram and sanction was accorded to the entertainment of an establishment of 2100 men at a cost of Rs. 1,28,633 a year.

२०० परगणे कोकटनूर जालवद.

१ हडगिनहाल.

१ यमकंची.

१ वडवडगी.

१ कसवा.

४

२५ मौजे कजबडे परगणे जत.

९० चौथाईचे महाल.

१ विजापूर हवेली.

१ ईंडी.

१ तावें.

१ हालसंगी.

१ होर्ती.

१ जत.

१ करजगी.

७

९० चांदकोटें.

१ कसबा.

१ आहिरी.

२

२९ कर्यात ऐनापूर.

२९ मौजे कोटलगी परगणे
हालेवाड.

१० महंकाळ कोटें, परगणे मिरज.

१०० परगणे हिपरगी.

४५ कारकून असामी.

१७० जाजती असामी स्वारी-
समागमें वगैरे ठाणेजात
कोटें कोटें कमी घातले
आहेत सबब जरूर.

२१००

एकूण एकवीसशें असामी यांस सालीना तेनात रुपये:—

५५००० देशचे लोक याच वळणाचे ठेवावे; अजमासें असामी १०००; एकूण दर-
माहे रुपये पांच हजार ५००० आकरमाही.

६९६३० हेटकरी व आपले वळणाचे माणूस इतबारी ठेवावे; त्यास असामी १०५५;
एकूण एकमाही रुपये ६३३० एकूण आकरमाही रुपये.

४००० कारकून तरफदार असामी ४५, एकूण सालीना दर असामीस रुपये एकशें
प्रमाणें रुपये ४५००. पैकीं सरासरी रजा पुरसदगी रुपये ५००. बाकी.

१,२८,६३०

२,१००

एकूण एकवीसशें असामींस एक लक्ष अठ्ठावीस हजार सहाशें तीस रुपये, कुल
मामलतीचीं ठाणीं वगैरे स्वारीशिकरी देखील मिळोन कारकून तरफदार सुमा तेनात
करार करून दिली असे. सदरहूममाणें घाबयाची. हजीरी गैरहजेरी मनास आणून
चौकशीनें सरसालें खर्च करणें झणून, नागो राम यांचे नांवें सनद १.

३-(२२)— विसाजी केशव प्रांत वसई यांसि सनद कीं, कुडाळ प्रांतीचे सर-
 इ०स० १७६२।६३. दार नाजुक क्रामाचे राजकारणाचे हुजूर आले आहेत; त्यास साल
 सल्लास सितैन मजकुरी पुरवी होत नाही; पेस्तर कार्य करावयाचें आहे; सबब तूर्त
 मया व अलफ येणेंप्रमाणें करार नांवनिशी.
 रजब १४.

कित्ता.

- १ कृष्ण प्रभु देसाई.
- १ विठ सांवत.
- १ नार सांवत.
- १ कृष्णाजी भास्कर.
- १ विसाजी राम.
- १ बाले प्रभु.
- १ बाबले प्रभु.
- १ राम प्रभु हेरलेकर.

कित्ता.

- १ वाटजी नाईक.
- १ हरदे प्रभु.
- १ गोपाळ प्रभु.
- १ जगन्नाथ बाबजी.
- १ गणेश केशव.
- १ गोविंद नरसिंह.
- १ सोयरो राम.
- १ नारो कृष्ण.

८

८

१६

गृहण सोळा सरदार मिळोन लोक शंभर माणूस चाकर ठेवून माणूस पाहून तैनात
 करार करणें आणि चाकरी घेणें झणून, सनद १. रसानगी यादी.

४-(३१)— जावजी जाधव हवालदार व कारकून किल्ले कोपल यांचे नांवें सनद
 इ० स० १७६२।६३. कीं, किल्ले मजकूर तुम्हांकडून दूर करून राजश्री रामचंद्र जाधवराव
 सल्लास सितैन सेनापति यांस साल मजकुरापासून दिल्या असे, तर मशार-
 मया व अलफ. निलेचे हवालदार येतील त्यांचे हवालां किल्ला करून पावलियाचें
 सावान ३. कवज घेणें, आणि तुम्हीं जमाबसुद्धा हुजूर येणें झणोन पाठविले.
 रुबक, सनद. १.

3. 16 sardars of Prant Kudal came to the Huzur on some political mission. The execution of the mission was postponed till the following year, and Visaji Keshav of Prant Bassein was directed to employ them and their men numbering 100 in all.

4. The fort of Kopal was ordered to be handed over to Ramchandra A. D. 1762—63. Jadhavrao Senapati.

१. राजकाय (अ) महत्त्वाच्या गोष्टी.— 1. Political Matters.

५-(३९)—जमींदार महालानिहाय यांचे नावे सनद की, परगणे मजकूर पेशजी नवाब निजामअलीखान बहादर यांजकडे जागिरीचा अमल होता; तो दूर करून साल मजकुरी राजश्री अबधूतराव येंशवंत फागा यांस जसी सांगोन पाठविले आहेत, तरि मशारनिलेखी रुजू होऊन अमल सुरळीत देणें झणून, सनद।

१ परगणे लोणार.

१ परगणे बीड पैकी दिगार जागीर.

२

रसानगी यादी.

६-(४४)—गणेश विठ्ठल यांचे नावे सनद की, गुरुराज व आनंदराव वकील दिमत अबदाली यांजकडील उंटें व घोडी व बैल किले अमदानगर येथें ठेविले आहेत, त्यांस दररोज लाकडें वजन पक्कें ४॥०, गवत पुले सुमार २००, एकूण वजन पक्कें अदमण व गवत पुले दोनशें याप्रमाणें दररोज सनद पैवस्तगिरीपासून दहा पंधरा रोज पर्यंत देणें झणोन, सनद १.

रसानगी यादी.

७-(४९)—गणेश विठ्ठल यांचे नावे सनद की, किले अमदानगर येथें भद्रगज हत्ती आहे, तो अबदालीशाहास देविला असे; तरि राजश्री पुरुषोत्तम महादेव वकील यांजकडील कारकून येईल त्याचे स्वाधीन करून पावलियाचें कबज घेणें झणून, सनद १.

रसानगी यादी.

5. The Jahagir Amal of Parganas Lonar and Bid, belonging to A. D. 1762—63. Nawab Nizam Ali Bahadur, was ordered to be attached

6. Orders were issued to Ganesh Vithal to feed camels, horses and bullocks of Gulraj and Anandrao, ambassadors of Abdali, which were sent to Ahmednagar.

7. An elephant named Bhadragej was presented to Emperor A. D. 1762—63. Abdali.

८-(५०)—नारो कृष्ण यांचे नांवें सनद की, किल्ले पिसोळ प्रांत खानदेश मोगलांकडे आहे, येथील सूत्र तुम्हांकडे आले आहे; त्यास किल्ला सर-
 ६० स० १७६२/६३. कारांत घेऊन किल्ले मजकूरची जागीरपैकी, तीन हजार रुपयेयांची
 मल्लास सितैन जागीर किल्लेदारास देऊन किल्ला हस्तगत करून, बाकी जागीर राहिल
 मया व अलफ त्यांतच किल्ले मजकूरचा खर्च शिबंदी वगैरे करित जाणें, जाजती न
 सावान ३०. करणें अणोन, सनद १. रसानगी यादी.

९-(६३)—मीरखान ठोके यांचे नांवें सनद की, सरकार संगमनेर व सरकार
 ६० स० १७६२/६३. दौलताबाद येथील मोगलाई अमलाच्या जसीस तुम्हांबरोबर फौज
 मल्लास सितैन देऊन रवाना केलें आहे, त्यास पेशजी सरकारांतून कमाविसदार
 मया व अलफ जसीस महालास रवाना केले आहेत, तर तुम्हीं ज्या महालाची
 रमजान १३. कमाविसदार सरकारांतून नितम असेल त्या महालाची जसी तुम्हीं
 न करणें; सरकारच्या कमाविसदाराखेरीज महाल दुसरे मोगलाई अमलाचे गांव, खेडी
 वगैरे अंसाठी, ते कुल जप्त करून, ऐवज वसूल करून सरकारांत पावता करणें. जसीची
 कमावीस इमानें इतबारें चौकशीनें करून शिबंदीचा खर्च वगैरे गैरवाजबी न करितां,
 स्वारांस नेमणूक करून, अलाहिदा सनद सादर केली आहे, त्याप्रमाणें जसीचे काम-
 काज स्वारांपासून घेऊन मोगलाई अमलाचा ऐवज जमा करून सरकारांत पावता करणें
 म्हणून, सनद १. रसानगी यादी.

१०-(८५)—रामचंद्र जाधवराव यांस सोडून राजश्री महादजी नाईक निंबाळ-
 ६० स० १७६३/६४. कर यांचे हवाली करावयाचा करार जाहला; यास्तव तुम्हांस पत्रे सादर
 आर्षे सितैन केलीं असे [त]; तर जाधवराव व श्रीपतराव या उभयतांस मशार-
 मया व अलफ निलेकडील राऊत व भला माणूस व सरकारचा खिजमतगार
 जिल्हेज १९. पाठविला आहे, यांचे विद्यमानें उभयतांस त्यांचे हवाली करून कबज
 घेणें म्हणून, पत्रे:—

8. Overtures having been made to Naro Krishna regarding the surrender of the fort of Pisol in Khandesh, which was in possession of the Moguls, he (Naro Krishna) was directed to arrange for its surrender and to grant the officer of the fort, a Jahagir of Rs 3,000.

9. Mirkhan Thoke was sent with an army to attack the Mogalai Amal in Samat Sangamner and Sirkar Davlatabad.

10. It being decided to surrender Ramchandra Jadhavrao to Mahadaji Naik Nimbalkar, orders were issued to Uddho Vishwar and to the Fort officer to hand over Jadhavrao and Shripatrao to men deputed by Nimbalkar for the purpose.

१ उधे बिरेश्वर यास.

३ किल्लदार यास.

६

परवानगी राजश्री दादा, रसानगी कृष्णराव बापूजी पारसनीस, पत्रे चिटणिसी.

११—(८६)—हणमंतराव बाबाजी व बापूजी महादेव यांचे नांवें सनद कीं, ठाणें माचनूर वगैरे नांवें वितपशील.

इ० स० १७६३।३८.

अर्बा सितैन
मया व अलफ
जिल्हेज २९.

किता.

१ ठाणें माचनूर.
१ मौजे तांब दर्डी.
१ मौजे रहाटेवाडी.
१ मौजे वाजेवाडी.

किता.

१ मौजे उचेठाण.
१ मौजे बटाण.
१ मौजे ब्रह्मपुरी.

४

३

७

एकूण सात गांवें येथील कमाबीस तुम्हांकडे तिगस्तां होती, त्यास सालगुदस्तां सन सलासांत ठाणें मोगलानें घेऊन राजश्री गोपाळराव गोविंद यांचे स्वाधीन केलें आहे, तें त्यांजकडून दूर करून सालमजकुरीं तुम्हांस ठाणें ध्यावयास आज्ञा केली आहे; तरि तुम्हीं शिबंदी ठेवून ठाणें घेऊन बंदोबस्ती करणें. शिबंदी खर्च वगैरे कलमें वितपशील.

तुम्हीं शिबंदी खर्च करून ठाणीं ध्यावीं, आणि नेहमीं ठाण्यांत शिबंदी कार्याकारण ठेवावी; गांवचा कच्चा वसूल सरकारांत सम-जवाबा. त्यापैकीं शिबंदी वजा होऊन बाकी ऐवज राहिल तो सरकारांत सरसाल पावता करावा. मामलत स्वराज्य व मोग-

लाई व चौथाई तुम्हांकडे दिली असे.

कलम १.

तिगस्तां तुम्हांकडे मामलत सरकारांतून सांगितली होती, त्यास करार न पुरतां तुम्हांकडून मामलत दूर केली. तेव्हां सर-कारांत फाजील ऐवज तुमचा जव्हला,

11. The Thana and village of Machnur, the village of Brahmapuri and 5 other villages were in the preceding year taken by the Mogul and entrusted to Gopalrao Govind. Hanmantrao Babaji and Bapuji Mahdeo were directed to entertain troops and to capture the Thana and the villages on the following conditions:—

त्याचा फडशा जाहला नाही. त्यास हल्ली सरकारांतून कारकून देऊन गांवचा कच्चा हिशेब मनास आणून हिशेबामुळे तुमचे फाजील सरकारांत जाहलें; तरि तीन वर्षीत सदरील महालपैकी दिलें जाईल. कलम १.

मामलत दोन वर्षे तुम्हांकडे क्षेपनि-क्षेप ठेवावी. कलम १.

शिवंदीस खर्च करून ठाणी न आली तरि शिवंदीचा खर्च सरकारांतून देऊं नये; तुम्ही आपले पदरीचे [चा] खर्च करावा. ठाणी घेतली तरि इमानें इतबारें सांगावें. त्याप्रमाणें शिवंदीचा खर्च सरकारांतून मजुरा दिला जाईल. कलम १.

सालमजकुरी तुम्हांस मामलत सांगितली आहे, त्यास तुम्हीं मेहनत करून जलद ठाणी घ्यावी. रसद सालमजकुरी सरकारांत देऊं नये. कमाविशीनें मामलत करून कच्चा हिशेब समजवावा. सरकारचा पैका जो होईल तो द्यावा. कलम १.

महालचा कच्चा हिशेब पाहून फारच शिवंदीचा आकार जाहला तरि सरकारांत समजावणें; आज्ञा करणें ते केली जाईल. कलम १.

पेस्तरसाली सरकारांत रसद द्यावी. त्याचें व्याज सर्वावरावर गिरस्तप्रमाणें दिलें जाईल. कलम १.

एकूण सात कलमें करार करून दिली असे [त] तरि सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करून अमल बसवणें म्हणोन, रसानगी यादी. सनद १.

मोकदम सात गांव यांस, जमीनदार यांस. चिटणीस २.

३

१२-(८७)—हणमंतराव बाबाजी व बापूजी महादेव यांचे नांवें सनद की, पेठ बेगमपूर उर्फ घोडेश्वर, व मौजे अर्धनारी, व मौजे चिंचोली परगणे मोहळ गांव चार येथील मोगलाई अमल सरकारांत जप्त करून सालमजकुरी तुम्हांस कमावीस सांगितली असे; तरि तुम्हीं शिवंदी ठेवून ठाणें घेऊन बंदोबस्त करणें. शिवंदीखर्च वगैरे कलमें

वितपशील.

1. The expense of the troops to be paid by Government only in case of the above persons succeeding in capturing the villages.

1. The Mamlat of the villages to be continued to the above persons for at least 2 years.

1. The above persons to surrender detailed accounts and to remit the revenue to Government deducting therefrom the expenses of the troops.

1. No advance money to be required from the said persons on account of the Mamlat for the first year. An advance to be, however, taken for the 2nd year, at the usual rate of interest.

१. राजकीय (अ) महत्वाच्या गोष्टी.--1. Political Matters.

तुम्हीं शिबंदीखर्च करून ठाणी घ्यावी, आणि नेहमी ठाण्यांत शिबंदी कार्याकारण ठेवावी. गांवचा कच्चा हिशेब सरकारांत समजवावा; त्यापैकी शिबंदी वजा होऊन बाकी ऐवज राहिल तो सरकारांत सरसाल पावता करावा. मामलत, स्वराज्य व मोगलाई व चौथार्ड तुम्हांकडे दिली असे.

कलम १.

तिगस्तां तुम्हांकडे मामलत सरकारांतून सांगितली होती, त्यास करार न पुरतां तुम्हांकडून मामलत निघाली. तेव्हां सरकारांत फाजील ऐवज तुमचा जाहला, त्याचा फडशा जाहला नाही. त्यास हल्लीं सरकारांतून कारकून देऊन, गांवचा कच्चा हिशेब मनास आणून हिशेबामुळे तुमचें फाजील सरकारांत जाहलें, तरि तीन वर्षीत सदरहू मंहालपैकीं ऐवज दिला जाईल. कलम १.

मामलत तुम्हांकडे दोन वर्षे क्षेपनिक्षेप ठेवावी.

कलम १.

एकूण सात कलमें करार करून दिलीं असोत, तरि सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करून अमल चौकशीनें करणें म्हणोन.

मोकदम व शेटे महाजन कसबे बेगमपूर यांस सनद कीं, रुजू होऊन अमल देणें. १.

मौजे अर्धनारी व मौजे चिंचोली येथील मोकदमास सनद कीं, रुजू होऊन अमल देणें. १.

३.

रसानगी यादी.

12. Similar orders issued to Hanmantrao Babaji and Bapuji Mahadeo for the attachment of the Mogalai Amal of Peth Begampur alias Ghodashwar, Ardhanari, and Chincholi in Pargana Mohol.

A. D. 1763-64.

नारो आपाजीच्या रोजकीर्दीपैकीं,

१३-(८८)—रूपसिंग दिमत दारकोजी भालेराव याजकडून धांदरफळ येथून किल्ले आबंदा इ. स. १७६३।६४ व पट्टा वगैरे किल्ले चार सरकारांत फत्ते जालियांचे वर्तमान व पत्रे अर्बासितैन घेऊन आला, सबब इनाम पाठविले, रूबरू चिठी छ १ जिल्हेज. कापड मया व अलफ आंख ८. जिल्हेज १०.

१४-(९१)—रायचंद्र बाबाजी यांचे नावे सनद कीं, परगणे हरिहर व बसवापट्टण, व बुका-पट्टण येथील कमावीस सालमजकुरापासून तुम्हांस सांगितली असे, तरि इ. स. १७६३।६४ सदरील महालचीं ठाणीं हैदर नाईक व गोपाळराव गोविंद यांज-अर्बासितैन कडे आहेत तीं राजकारणाने घेऊन सरकाराचा अमल करणें. शिबंदी मया व अलफ. परभारे मेळवून खर्च करणें. सरकारांतून मजुरा पडणार नाहीं. शिबंदी मोहरम १. फेडून सरकारांत ऐवज जमा करणें म्हणोन, राजश्री यांस सनद १ जमीनदार तीन महालचे यांस पत्रे ३ चिटणिशी मशारनिलेशीं रुजू होऊन अमल सुरळीत देणें. १

४

१५-(९७)—सुरसन अर्बासितैन मया व अलफ मोहरम २९. छ मजकुरीं निजामअलीची इ. स. १७६३।६४ लढाई जाहली. विठ्ठल सुंदर यांचे शीर कापून आणिलें. ह्या दिवशीं अर्बासितैन पेशव्यांची छावणी मौजे धोंडराई तर्फ देवराई परगणा बीड येथें होती. मया व अलफ मोहरम २९.

From Naro Apaji's diary.

13. Clothes worth Rs. 8 were given to a messenger who brought the news of the capture of the fort Awadha, Patta and A. D. 1763-64. 2 others, by Government.

14. Ramchandra Bawaji was directed to raise an army and to conquer the Parganas of Harihar, Baswa Pattan, Buka Pattan, held by Haider Naik and Gopalrao Govind. A. D. 1763-64. The Kamavis of the Parganas was entrusted to him. The expenses of the army were ordered to be defrayed out of the revenue of the province, the surplus being remitted to Government.

15. A battle was fought with Nizam Ali on this date. Vithal Sundar was killed and his head was brought (to the Peshwa). The Peshwa's camp on this day was at Dhondrai in Tarf Devarai in Pargana Bid. A. D. 1763-64.

१६—(१०५)—आपाजी हरी तालुके धोडप यांचे नांवें सनद कीं, किल्ले कात्रा मयाव निजामअलीखान यांजकडे आहे, तो तुम्हांस ब्यावयाविशीं आज्ञा केली असे, तारि तुम्हीं मया व किल्ला घेऊन बंदोबस्त करणें. किल्ले मजकुराकडे जागिरीचा ऐवज आहे, त्यास एकसाला ऐवज स्वर्च पाडिल्यास देऊन किल्ला घेणें. जागिरीच्या ऐवजास जागती स्वर्च न

करणें, म्हणोन सनद १.

परवानगी राजश्री दादा. रुबरू.

१७—(११२)—किल्ले पट्टा बगैरे किल्ले पेशजी सोभागासिंग याजकडे मोगलाईतून होते, त्यास सालमजकुरी सद्दील किल्ले सरकारांत घेतले. पेशास पेशजी-पासून किल्ल्याकडे सरंजाम होता त्याप्रमाणें सालमजकुरी किल्ल्याकडे सरंजाम करार करून आज्ञापत्र सादर केलें असे, तारि तुम्हीं किल्ल्याकडे रुजू होऊन अमल वसूल सुरळीत देणें म्हणून सनद. रसानगी यादी.

परगणे वणपैकी गांव.

१ मौजे दातसतिमया गोसावी याजकडे किल्ला निसबतीने आहे त्याप्रमाणें.

१ मौजे जांब निमे.

२

एकूण दोन गांव पैकीं निमे एक व दरोबस्त एक एकूण गांव दोनचा अमल पेशजीप्रमाणें करार असे, म्हणून सनद.

तर्फ हवेली संगमनेरपैकीं देहे.

१ मौजे निंबगांव जाळीचे.

१ मौजे माळेगांव.

२

एकूण दोन गांवचा जागिरी अमल करार असे म्हणून सनद १

प्रांत अकोलेपैकीं देहे.

१ मौजे समशेरपूर.

१ मौजे सावरगांव.

१ मौजे खिरविरें.

१ मौजे काभोलणें.

१ मौजे बाबकारी.

१ मौजे केळी.

१ मौजे सांगवी.

१ मौजे सोनारी.

१ मौजे पाडोसी.

१ मौजे बिती गावडी.

१ मौजे अडवाडी.

१ मजरे अगर.

१२ एकूण बारा गांवचा जागिरीचा अमल करार असे म्हणून, सनद १.

A. D. 1763-64. 16. Apaji Hari of Dhodap was directed to capture the fort of Katra held by Nizam Ali Khan.

17. The fort of Patta and others which in the preceding year were managed by Sobhagsing on behalf of the Mogal were in the current year taken by Government.

A. D. 1763-64.

परगणे देनापरपैकी देहे.

- १ कसबे मजकूर.
- १ मौजे पुरणगांव.
- १ मौजे सावखेडें.
- १ मौजे आणगांव.
- १ मौजे बावठाण.
- १ मौजे हनलीवगांव (हभुवगांव ?)
- १ मौजे चांदेगांव.

७.

एकूण सात गांवचा जागिरीचा अमल करार असे म्हणून, सनद १.

परगणे कुंभारीपैकी.

- १ मौजे सिंगवे वारी हिसा.
- १ मौजे धरणगांव हिसा.
- १ मौजे कोकमठाण (कामकवण ?)

३

एकूण तीन गांवीं जागिरीचा हिसा लिहिले-प्रमाणे करार असे म्हणून, १.

तर्फ कोरोळपैकी देहे.

- १ कसबे निवणे.
- १ मौजे मरदोण.
- १ मौजे मढी बुदुक.
- १ मौजे मढी खुर्द.
- १ मौजे अंजनापूर.
- १ मौजे हिंगणाबेदे.
- १ मौजे कालगाटे (गोट ?)

७

एकूण सातगांवचा अमल दरोबस्त किल्याकडे करार असे म्हणून, सनद १.

एकूण

प्रांत अकोटपैकी देहे.

- १ मौजे दिसोज हजारी.
- १ मौजे वलतगांव.
- १ मौजे लोहखेडें.

३

एकूण तीन गांवच्या जागिरीचा अमल देणे म्हणून.

मौजे विचाडी (विचोडी ?) परगणे कडेवलीत येथील पेशजीप्रमाणे अमल करार करून ताकीद, पत्र १.

मौजे पिंपळगांव बसवंताचे, परगणे चांदवड, हा गांव जागिरीचा अमल दरोबस्त करार असे म्हणून, सनद १.

परगणे चांभारगोंदेपैकी.

- १ मौजे टाकळी खाडेश्वर.
- १ मौजे कामणगांव.
- १ मौजे गायेगांव.

३

एकूण तीन देहेच्या जागिरीचा अमल पूर्ववत्प्रमाणे करार असे म्हणून, सनद १.

परगणे नासीकपैकी देहे.

एकूण दोन गांवचा जागिरीचा पूर्ववत्प्रमाणे करार करून, सनद १.

१ मौजे अडिसेरे

१ मौजे संगमनेर धर्मादाव. बाबूराव गणेश पेठे यांजकडे कमनिसबत आहे त्यांजकडे

२

१८—(११६)—त्रिचक्राव लक्ष्मण यांचे नावे सनद की, परगणे गांडापूर येथील

इ. स. १७६३।६४.
अर्बा सितैन
मया व अलफ
रबिलावल १२.

मजमूची असामी राजश्री त्रिचक्राव आबाजी यांजकडे पेशजी-
पासून आहे, त्यास सालगुदस्तांपासून मशारनिलेचा अमल मोगला-
कडे दिला, त्याचेमुळे असामीची घालमेल जाहली. सालमजकुरी
परगणा सरकारांत आला. सनम मशारनिलेची असामी करार करून

हे पत्र तुम्हांस सादर केलें असे; तरि तुम्ही पूर्ववत्प्रमाणें मशारनिलेचे हानून परगणे
मजकुरी मजमूचे कामकाज घेऊन वेतन पेशजीप्रमाणें करार असे, याप्रमाणें देत जाणें,
म्हणोन सनद १.

रसानगी यादी.

नारो आपाजीच्या रोजकीर्दीपैकी.

१९—(१२०)—निजामअली यांची स्वारी पुणें प्रांतीं आली. विनाबकदास

इ. स. १७६३।६४
आर्बा सितैन
मया व अलफ
रबिलाखर.

यांनीं सिंहीगडाखाली मुक्काम केला. तेव्हां त्यांस ऐवज घावयाचा
करार करून कूच करविलें. त्याचा ऐवज सालगुदस्त सिंहीगडचे
मुक्कामी गोपाळराव गोविंद यांचे विद्यमानें करार करून ऐवजाचा
भरणा सिंहीगडचे मुक्कामीच मोरो बळाळ पटवर्धन यांचे गुजारतीनें

केला; त्याचा जमाखर्च जाला नवता, तो हल्लीं सालमजकुरी उगविला. सदरप्रमाणें
ऐवज जिक्डील तिकडे खर्च उगवला. परंतु दखलबादीकरितां दफातेयास जमाखर्च
उगविला रुपये:—

१२५००० ऐन ऐवज निजामअली यांस.

५००० दरबार खर्चाबद्दल.

१३००००

४४०९ ऐवज रवाना केला त्यास तोटा आला त्याचा तप-

शील बसुली लिहिला आहे; सनम खर्चांमुळे जमातोटा-

18. The Pargana of Gandapur which was in the preceding year
A. D. 1763-64. given to the Mogal came under the sway of the Peshwa
in the current year.

From Naro Appaji's Diary.

19. Nizam Ali came into Prant Poona last year and encamped below
the fort of Sinhagarh. A contribution was agreed to be
A. D. 1763-64. paid to him for his leaving the country and the amount
was fixed, through Gopalrao Govind, at Rs. 125000 for
Nizam Ali and Rs. 5000 for Darbar expenses. The
amount was paid partly in cash and in bills and mostly in jewelry.

सुद्धां ऐवजाचा भरणा जाजनी जाला तो जमा धरिला.

१३४४०९

पैकी वजा शिवपट्टगाबाबत ऐवज मशारनिलेनी परभारें वसूल घेतला तो ऐवज सदरहू
करारपैकी, सबब रुपये १९०००. बाकी रुपये ११९४०९ यांसि भरणा येणेंप्रमाणें:—

जवाहीरखान्यापैकी जवाहीर दागिने व जडाव-
दागिने दिले त्याची किंमत

पोतापैकी रुपये

२६४९० नक्त.

दागिने ३९. रुपये ५३४५९.

१४१९४ बागलकोटी.

परभारे जमाखर्च करून देविले रुपये:—

९००० निळकंठशाई.

११००० खंडो बाबूराव यांजकडून पवाराचे
दिवाणगिरीबद्दल ऐवज येणें त्यापैकी
मशारनिलेनी औरंगाबादेच्या हुंळ्या
दान पाठविल्या त्या परभारें दिल्या.

३३३६ तुटकुरी.

२६४९०

१९४०९॥॥ होन, नाणें ४३१५

१०२६० कर्ज गुजारात बल्लभ सुंदर रुजूतर्फ (?)
रामाजी उमाजी कारकून सुभा पुणें
याचे तसलमात ऐवज जवाहीर.
खान्यापैकी पडला त्यापैकी देविले.
येणेंप्रमाणें हवाले:—

४१८९९॥॥

२७९०१ बाणदार व इतमासी

स्वार रखवालीस आणिले

त्यांस [खर्च] जाला तो.

३२६० त्र्यंबक सदाशिव पुरंधरेपैकी.

३००० जनार्दनभट शालग्रामपैकी.

१००० सदाशिव रघुनाथ
खाडिलकर.

२००० रामचंद्र कृष्ण लिमये
यांस.

३०००

४००० गोविंद चिंतामण तुरकणेपैकी.

१०२६०

२१२६०

एकूण

११९४०९ रुपये.

सदरहू ऐवजपैकीं तोटा आला त्याची
बेरीजबद्दल तेरीज विद्यमान गोपाळराव, रुपये.

५७०२ नक्काबद्दल बट्टा रुपये.

१९३५ निलकंठशाई.

रवानगी. २०००

एकूण

७०३ तुटकुरी रवानगी पैकी ३३३६

३०६४ बागलकोट रवानगी.

१४१५४ पैकीं

५७०२

८४९४ जवाहीर रवानगी रुपये ५३४५९ पैकीं
रुपये.

१३८६ होन नाणे ४३१५ रुपये रवानगी

१५४०९॥ पैकीं

१५५४७

सदरहू प्रमाणें जाबसाल खंडणीचे व ऐवजाची पुरवणी करून दिव्ही त्याचा बयान
येणें प्रमाणें असे.

२०-(१३७)—मौजे वडाळें परगणे काढी हा गांव पागा दिमत मानसिंग खलाटे

ह० स० १७६३।५४

अर्बासितैन

मया व अलफ

जमादिलाबल ३.

यांजकडे पागेचे बेगमीस होता, त्यास सालगुदस्तां परगणे मजकूरचा
अमल मोगलाईत दिला; यास्तव पागेकडून गांव दूर जाहला; सालमजकुरी
परगणे मजकूरचा अमल सरकारांत आला; सबब सदरहू गांव पागा
मजकुराकडे दरोबस्त पेशजीप्रमाणें करार करून दिव्हा असे; तरि

मशारनिलेशीं रूजू होऊन अमल सुरळीत देणें म्हणोन, मोकदमास सनद १.

बाबूराव सदाशिव यांचे नांवें सनद कीं, मौजे मजकूर पागेचे बेगमीस करार करून
दिव्हा असे; तरि मौजे मजकूर ठाणेंमुद्धां मशारनिलेचे हवालें करणें म्हणोन, सनद १.
येविशीं चिटणीशी पत्रें २.

20. Pargana of Kati which was in the preceding

A. D. 1763-64.

year given to the Mogals was in this year retaken by
Government.

१ देशमुख देशपांडे परगणे मजकूर.

१ पिराजी नाईक निंबाळकर यास.

४

२

रसानगी यादी.

२१-(१९०)—गुजरात अवचितराव गणेश व नरसीगराव उद्धव कराडप्रांते स्वारीस

इ० स० १७६३/६४

अर्धासितैन

अथा व अलफ

अमादिलावल १९.

गेले, तेथे सदाशिव यमाजी यांशी लढाई करून त्यांची घोडी, उंटे वगैरे लोकांची आणली ते जमा बरहुकूम हिसेब रास.

३४२ घोडी रास.

३२७ सदाशिव यमाजी यांकडील पाडाव

आणली ८४ नर.

१६१ मादवाना.

८२ तट्टे.

३२७

१३ परभारे लोकांची आणली, सबब की,

गमाजीकडे मिळाले असे निमि-

त्य ठेवून.

२ शंकरराव कलेढोणकर.

१ कराडपैकी, घोडी.

१ रामाजी गोविंद, घोडी.

१ गोविंदपंत बेले, घोडा.

१ आनंदराव मुतालिक घोडा.

१ नाइकजी पवार घोडी.

१ काळ्यांपैकी घोडी.

१ जानराव गुजर घोडा.

१ डोंगरोजी शिंदे घोडी.

२ बाबूराव साखरे घोड्या.

१ गुरुनाथ विठ्ठल घोडी.

१३

तपशील

१ घोडा.

११ माद्या.

१ तटाणी.

१३

२ शिलेदाराची जुंजांत जखमी जाली

त्यास मुबदला देऊन घेतली. पथक

अली बहादर पैकी.

१ घोडा.

१ घोडी.

२

21. Awachitrao Ganesh and Narsingrao Udhav attacked Sadashiv

Yamaji in Prant Karad and captured 342 horses and
A. D. 1763-64. 15 camels. These were credited in the accounts of
Government.

१९ उंट नफर.

१४ सदाशिव यमाजी याकडील पाडाव.

१ बाबूराव साखरे.

१९

३९७ एकूण तीनशें सत्तावन जमा. याचा खर्च परभारें दफातें यास व पत्रां उगवला असे.

२२—(१९१)—गुजरात अवचितराव गणेश व नरसिंगराव उद्धव कराड प्रांते

स्वारीस गेले. तेथें सदाशिव यमाजी यांणी लोकांचीं घोडीं उंटें
६० स० १७३३।६४. पाडून नेलीं होती. त्यास त्यांजवळ लढाई करून त्यांचा मोड
अर्बासितैन मया व अलफ जाहला, सबब त्यांकडील घोडीं, उंटें पाडाव करून आणलीं, त्या-
जमादिलावळ १९. पैकीं पहिलीं लोकांचीं नेलीं होती ते ज्याचीं त्यास दिलीं व मेळीं

बगैरे पळालीं ते दखलबाज लिहिलीं आहेत.

रसानगी यादी.

घोडीं रास.

३३ ज्याचीं त्यास दिलीं घोडीं.

२ निळकंठराव जगदळे.

१ मौजेखान प्यादा.

१ आनंदराव सूर्यवंशी.

५ आपाजीराम.

४ घोडीं.

१ उंट.

९

२ नारो अनंत.

१ राजश्रीचे पागेस.

१ सैदखान.

१ बाबूराव नरसी.

४ मेरुराव श्रोत्री.

३ सदाशिव रंगनाथ.

१ गरीबखानाचा लेक.

१ उमरखान चोपदार.

१ लखजी बोधे.

१ गोपाळ गणेश.

६ महिपतराव चिटणीस.

१ रमजानखान बारगीर.

१ भगवंत खीरसागर रुपथे ९०.

३३

22. Some of these horses, which were forcibly obtained by Sadashiv Yamaji from other persons, were ordered to be restored to the owners.

८ चुकोन गेली. तऱ्हे, घोडी फार जमा
जाली त्या गलबलेंत चुकली.

११ बारगिरांस निरोप दिला ते समयी
ओझ्यास एक प्रमाणें तऱ्हे बक्षीस
दिल्लें. ते दिमत सदाशिव यमाजी
यास.

४ उंट नफर मयत जाहाले.

तपशील

५१ घोडी लहानथोर रास.

५ उंट नफर.

५६

५६

२३-(१९९)-दिमत नवाब निजामअलीखान यांजकडील मुत्सद्दी वगैरे यांजकडे

इ० स० १७६३।६४

अर्बासितैन

भया व भलफ
जमादिलावल ३.

जागीर गांवाचा अमल मोगलाईतून, व सरकारांतून, व जमीन
वगैरे करार करून दिल्लें आहे. त्याची जप्ती, मोगलाचे दंगेवामुळें,
सरकारांत केली होती; ते हल्ली मोकळी करून येविशीं
मोकळीकेविशीं चिटणिशी ताकीद.

५ राजे सदाशिवराव यांजकडील.

१ कसबे शाहागड येथील जागीर
मोगलाईतून पेशजीपासून आहे येविशीं
मोकादमास.

१ मौजे भोगलेगांव परगणे बीड, व
कसबे शाहागड, परगणे मजकूर, दोन्ही
गांवची जागीर मोगलाईतून आहे
येविशीं जमीदारांस.

१ परगणे देहरे येथील जागीर मोग-
लाईतून आहे येविशीं जमीदारांस.

१ परगणे चाळीसगांव येथील जागीर
मोगलाईतून आहे येविशीं जमीदारांस.

१ मौजे हसनापूर, परगणे अंबड, हा
गांव इनाम, साठी लक्षांचे तहा-
खेरीज, वेदमूर्ती रंगभट पुराणिक यांस
मोगलाईतून आहे. येविशीं मल्हारजी
होळकर यांस.

५

23. The jahagir villages and lands, granted by the Mogal and the

A. D. 1763-64.

Peshwa to the following officers of Nizam Ali Khan,
which were attached by the Peshwa in consequence of the
Mogal invasion, were now released. Raje Sadashivrao, Sivarao Harkare,
Muradkhan, Khanamji wife of Syed Laskar Khan &c.

१ शिबराव हरकारे यांजकडे मौजे मुगसापूर, परगणे कनड, हा गांव साठी लक्षाचे तहा-खेरीज मोगलाईतून आहे; येविशीं चिंता-मण बाबूराव कमाविसदार यांचे नांवें पत्र.

७ मुरादखान यांजकडिल.

१ दस्तक सागवानी लाकडें इमारतीचे कामाचीं पुणतांब्याहून गाढे सुमारे २९ पंचवीस नगरास एक खेप आण-तील येविशीं हासिलाचें दस्तक.

२ मौजे थरेगांव, परगणे जालनापूर, हा गांव बापूजी बाबूराव यांजकडे साल गुजरात (गुदस्त ?) जागीर करार करून देऊन सनद सादर केली आहे, त्याप्रमाणें येविशीं.

१ नारायणराव लक्ष्मण कमाविसदार

१ जमीदारांस

२

२ मौजे धोंडगांव, परगणे जालनापूर, हा गांव निंबाजी यासि गुजरात, सरकारां-तून करार करून दिल्ला आहे, त्याप्र-माणें येविशीं.

१ कमाविसदारास.

१ जमीदारांस.

२

३ मौजे मुस्मखेड, परगणे जालनापूर, येथी-ल जागीर हरिश्चक्रपरायण गोसावीनंदन,

अंगणपति-उपासक, मांसी इनाम गुजरा-रत सरकारांतून करार करून दिल्ला आहे, त्याप्रमाणें येविशीं.

१ कमाविसदारास.

१ जमीदार.

—

२

—

७

७ सैदलण्करखान याची बायको खानमजी हीस जागीर इनाम पेशजीपासून मोग-लाईतून आहे त्याविशीं.

२ मौजे लासूर, परगणे गांडापूर, हा गांव जागीर दरोबस्त इनाम येविशीं

१ त्रिंबकराव लक्ष्मण कमाविसदार

१ जमीदार.

—

२

२ मौजे सैदवाडे, परगणे मुलदाबाद, हा गांव जागीर इनाम येविशीं.

१ उधो विरेश्वर.

१ त्रिंबकराव लक्ष्मण कमाविसदार.

—

२

२ मौजे मोटेगांव धर्मबाडी, परगणे बे-रुळ हा गांव जागीर इनाम येविशीं.

१ मल्हारजी होळकर.

१ उधो विरेश्वर.

—

२

१ मौजे गोकुळपूर, परगणे हरमूल, जागीर
इनाम येविशीं सटवोजी जाधवराव यास.

७

१ परगणे पेंठणपैकीं जमीन इनाम मौजे
बासुळगांव पैकीं मोगलाईतून पेशजी-
पासून आहे, त्याप्रमाणें; येविशीं अवधूत-
राव रघुनाथ कमाविसदार यांचे नांवें पत्र.

१ मौजे मजकूर पैकीं अळी बीबी सैदानी
ईस जमीन बिघे ८५० येविशीं.

१ हाफीज कमाल यास जमीन
येविशीं, बिघे १००, पत्र.

१ मुरादबिबी ईस जमीन चावर १
एक येविशीं.

३

१ मौजे पिंपळनेर वगैरे गांव परगणे बीड
येथील जागीर सुजायतखान याजकडे
मोगलाईतून आहे, येविशीं धोंडो गणेश
कमाविसदार तर्फे मानूर यांचे नांवें.

१ मौजे आगर, परगणे अकोले, तनखा रुपये
९७ आहे. ते मोगलाईतून जागीर इनाम
मल्हार यशवंत यासि आहे येविशीं. राजा-
राम गोविंद जागीर किल्ले आवंदाव पट्टा.

१ राजे रेणकादास याचे स्त्रीस मौजे टाकळी

भांड, परगणे वैजापूर हा गांव, साठी
लक्षाचे तहाखेरीज, मोगलाईतून इनाम
आहे. येविशीं मल्हारजी होळकर यांस

१ शहा आरफ पीरजादे यांसि मौजे

वाडी, परगणे बळूज, येथील मोगलाई
अमल मोगलाईतून स्वराज्यापैकीं मोका-
शाचा अमल आहे, येविशीं

१ त्रिंबकराव लक्ष्मण कमाविसदार यांचे
नांवें.

१ खंडेराव जाधव याचे नांवें मोकाशी
यांचे अमलाविशीं.

१ जमींदार यांचे नांवें.

३

४ मौजे आकोली व पेंठ बेगमपूर, परगणे मो-
होळ, हे दोन्ही गांव हजरत इशाचे
दरगाहास खर्चाबद्दल दरगाहाचे मुतवली
याजकडे इनाम दरोबस्त मोगलाईतून
आहे. त्याजप्रमाणें येविशीं.

१ मालोजी नाईक निंबाळकर यांस.

३ पेंठ बेगमपूर येविशीं.

१ विसाजी कृष्ण यांस.

१ हणमंतराव बाबाजी, व बापूराव
महादाजी यांचे नांवें.

१ शेठे महाजन.

३

४

१ कसबे संगमनेर परगणे मजकूरपैकीं
जमीन पावणे दोनशें रुपयांची राजाराम
यांसि पेशजीपासून सरकारांतून
करार करून, सनद करून दिली

आहे. त्याप्रमाणे येविशीं चिमणाजी हरी
कमाविसदार यांचे नांवें पत्र.

१ मौजे क्षिरापूर.

१ मौजे मानची.

१ मौजे धानोरे.

३४

१ किता राजे सदाशिवराव यांजकडे तर्फ
हवेली संगमनेर पैकीं गांव जागीर बाबती
सरदेशमुखीसुद्धां सरकारांतून करार
करून दिले, वितपशील.

१ मौजे समनापूर खरीजे बाबूराव
हरी दीक्षित यांचे कुरण.

१ मौजे राजणगांव गाढव.

१ मौजे दाढ खुर्द.

६

सहा गांव जमीदारांस पत्र.

१ मौजे देवळाली, परगणे राजणी, हा गांव,
साठी लक्षाचे तहाखेरीज, शिवराव हर-
कारे याजकडे जागीर मोगलाईतून आहे
येविशीं कमाविसदारास.

३६

२४-(१९६)—दरगा कुलीखान बहादर सालारजंग दिमत निजामअली यांचे नांवें
इ० स० १७६३।६२. पत्र कीं, तुम्ही हुजूर पुण्याचे मुकामी विदित केलें कीं आपणास
अर्बासितैन मोगलाईतून जागीर बहाल आहे. वितपशील तनखा रुपये.
मयाव अलफ. जमादिलाखर ८.

१९७११।= परगणे उडणगांवपैकीं देहे १५ एकूण रुपये

४९७६॥ परगणे वेताळवाडीपैकीं देहे २१ एकूण

९७४७८= परगणे धावडेपैकीं देहे ६ एकूण

८१९४॥= परगणे नेवासेपैकीं देहे १३

९९३४॥= परगणे हरसूलपैकीं देहे १ एकूण

४८१६४।=॥

५६

एकूण अडेचालीस हजार एकशे सवाचौसष्ट रुपये दीड आणा, छप्पन्न गांवचा तनखा
जागीर आहे ते सरकारांत आली नाही, आपणाकडे चालत आहे, त्याप्रमाणे पेशजी कैलास-

24. A Jahagir of Rs. 48,000 in Pargana Newase, Harsul, Udan-
gaon &c held from the Mogal Government by Darga
A. D. 1763-64. Kuli Khan Bahadar Salarjang in the service of Nizam
Ali, was continued to him by the Peshwa for his loyalty.

बासी श्रीमंत नानासाहेब यांनी सनदा करून देऊन चालविले, त्या बमोजीब साहेबांनी हल्ली भोगवटियास पत्र करून दिल्लें पाहिजे, म्हणून; त्याजवरून कैलासबासी तीर्थरूपांनी सनदा करून दिल्या त्या मनास आणून व सरकारकामास तुम्ही एकनिष्ठेने राहतां हें जाणून, सदरहू जागीर तुम्हांस व तुमच्या लेकास बमय-इनाम पूर्वी कैलासबासी तीर्थ-रूपांनी करार करून देऊन पत्रें करून दिली आहेत, त्याप्रमाणें करार असे; तर सदरहू जागीर खाऊन सर्वप्रकारें सरकारकामास एकनिष्ठपणें राहून सुखरूप राहणें, म्हणोन नांवाचें पत्र

१

सदरहूविशीं मामलेदारांस ताकीदपत्रें

१

१ ज्यंबकराव लक्ष्मण कमाविसदार परगणे नेवासे वगैरे महाल यांस.

१ माणकौराम कमाविसदार परगणे उडणगांव दिमत आवजी सोनवणी यांस.

१ रामचंद्र दामोदर परगणे वेताळवाडी.

१ तुकोजी आटोळे व रखमाजी आटोळे यांस परगणे धावडें याविशीं.

१ भिकाजी कृष्ण कमाविसदार परगणे हरसूल यांस

५

येणेंप्रमाणें सहा पत्रें चिटाणिशीं दिल्लीं असेत.

६

२५-(१९९)—तालुके सुवर्णदुर्गपैकीं हशमी लोक हुजूर आणून, किल्ले जिव-धनचे स्वारीस पाठविले होते; त्यास किल्ला सरकारांत सर जाहला, हल्लीं लोक माघोर तुम्हांकडे पाठविले असेत. याचा आदा पावती तालुके शिवनेर पैकीं जाहली असेल ते राजश्री रामचंद्र नारायण लेहून पाठ-वितील त्याप्रमाणें त्यांचे हिशेबी धरणें म्हणोन, रामाजी महादेव यांस.

इ० स० १७६३।६४
अर्बासितिन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २०.

सनद. १

२६-(१६०)—राजाराम गोविंद यांचे नांवें सनद की, मोगलाईत किल्ले हेते ते सालमजुकुरी सरकारांत घेतले.

किल्ले.

इ० स० १७६३।६४
अर्बासितिन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २४.

१ किल्ले पट्टा.

१ किल्ले बितिमगड.

१ किल्ले आवडा.

१ किल्ले आडगड.

—

४

एकूण चार किले सरकारांत घेतले, ते जागरिसुद्धां अमल तुम्हांकडे दिला असे, तरि इमानें इतबारें वर्तोन अमल चौकशीनें करणें. सदरहू किले हायचे जमास्तर्चाचा बेहेडा अलाहिदा करून दिला आहे, त्याप्रमाणें चौकशीनें स्वर्चवेंच करून किलेहायचा चौकी पाहण्याचा वगैरे बंदोबस्त यथास्थित करणें म्हणोन, सनद १. रसानगी यादी.

२७-(१६३)—सदाशिव सखदेव दिमत घनशेट करंजे यांणी हुनूरविदित केले कीं, शहर अमदाबाद येथील कोटापारची व मण्यारी व मोह तसदी लापायाची कपावीस पेशजीपासून आपणाकडे चालत आहे; इ० स० १७२३/२४ अर्बासितैन मया व अलफ त्यास शहरमजकूर खंडाईतकर मोगलानें घेतलें, त्या समयीं आपली रजब ११. बहुत खराबी झाली; प्रस्तुत राजश्री आपाजी गणेश बांणी दोन महिने मामलत आम्हांकडे दिली. त्या नंतर दुसऱ्यास इजारा सांगितला. त्याजला तोडा आला यास्तव आपणाकडे मामलत द्यावयाविशीं आज्ञा करून सुदामत वेतन देत तें करावें म्हणोन; त्यावरोन हें पत्र लिहिलें असे; तरि सदरहू मामलतीविशीं पेशजी सरकारांतून सनदा सादर आहेत त्याप्रमाणें सालमजकूर सन अर्बात मशारनिलेपासून कमा-विशींचे कामकाज घेऊन वेतन पेशजीपासून पावत आल्याप्रमाणें पाववीत जाणें म्हणोन, आपाजी गणेश यांचे नांवें चिटणिशी पत्र १.

२८-(१६७)—आनंदराव धुळप सुभा आरमार तालुके विजेदुर्ग यांचे नांवें १ अरमार संबंधें कलमें सनदा.

इ० स० १७६३/६४ १ कर्नाटकप्रांती बंदर किनारे, हरएक शहरचीं, व पाहून (हरएक अर्बासितैन शह राखोन ?) शहर मारून आणावयाची आज्ञा तुम्हांस केली असे; मया व अलफ, तरि शहाखाली न पडतां काम साधेसें असल्यास सक्ती पोहोचावून रजब १५. खंडणी करणें, अगर शहर मारून वस्तवानी सुतळीचा तोडासहति

27. There is a reference to the capture on a former occasion of the city of Ahamedabad by the Mogal of Cambay.

28. Anandrao Dhulap in charge of the fleet of Taluka Vijaydurg was directed, if he could successfully do so, to attack each and every city on the seacoast in the Karnatic and to levy tributes or to plunder the villages and send everything so obtained to Government. He was also ordered to obtain either by force or by amicable settlement from the Feringies the fort of Mardangad, taken by them in the preceding year and to manage the territory under the protection of the fort.

तसनस न होतां दरोबस्त सरकारांत आणून समजावणें, कलम.

- १ राजकारणी कामाचे माणूस सरदार वगैरे कांहीं ठेवावयाचे असतील ते कर्दाम लोकांपैकीं गयाळी असतील ते दूर करून त्या ऐवजीं बेहडबास जाजती न होतां उपयोगी असतील ते ठेवणें, कलम.

२

दोन कलमें करार केलीं असेत. सदरहूपमाणें वर्तणूक करणें म्हणून, सनद.

१ साल गुदस्तां मर्दनगड फिरंग्यानें घेतला आहे तो हल्लीं तुम्हांकडे आरमाराच्या बेगमीस सालमजकुरापासून करार करून दिला असे; तरि शहास न पडतां फिरंग्यास सक्ती पोहोचावून अगर सईभानें मुख्य जप्त करून प्रांत मजकूरचा अमल करणें; आणि तेथील आकार होईल त्याचा हिशेब आणून समजावणें म्हणोन, सनद १.

२९-(१९८)—वेंकटराव नारायण यांस सनद कीं, तोफखान्याकडील तोफा तुम्हां समागमें नवलगुंदचीं ठाणीं घ्यावयाकरितां दिल्या आहेत; त्या समागमें कारखान्याकडील कामाची व दर्यावर्दी व सुतार, लोहार यांस अडसेरी व तोफांच्या बैलांस दाणा देविला असे; तरि माणसांची व बैलांची हजिरी घेऊन दररोज बेगमी करून देत जाणें म्हणोन, सनद.

रसानगी, कानोजी नाईक जासूद, जथे मजकूर, निसबत तोफखाना.

३०-(१९९) कसबे रायर हुबळी, परगणे मजकूर, ठाणें हैदरनाइकांनीं घेतलें

29. Some cannon were sent with Vyankatrao Narayan who was A. D. 1763-64. deputed to conquer Thanas of Navalgund.

30. Kasbe Rayar Hubli, which was formerly taken by Haidar Naik, was attacked and retaken by Government. The A. D. 1763-64. following amount was ordered to be levied:—

Rs. 17000 From Deshmukh, Deshpande, Patil, Kul-karni, and the ryots. They were permitted to pay in the amount till 22nd Sawal

Rs. 14000 From Mahamed Said Khan Tarin the former Killedar of Hubli who was displaced by Haidar Ali, as Nazar for his restoration to office. He was permitted to pay in the amount within one month from 11th Sawal,

१ राजकीय (अ) महत्त्वपूर्ण गोष्टी.—Political Matters.

इ० सं० १७६३१६४
अर्बासितान
मया व अलफ
संघाल २५.

होते, ते हस्ता करून सरकारांत वेतले, सवब कसबे मजबूत करून
ऐवज करार केला

१७००१ देशमुख व देशपांडे व पाटीलकुळकर्णी वगैरे गांवकरी
यांजकडे करार केले, गुजरात विसमजी कृष्ण, बडोदा
कतवा छ. २२ सवालपर्यंत ऐवज सरकारांत यावता
करावा, याप्रमाणें करार.

१४०००. महंमद सैदखान तरिन पहिला हुक्मदारी किलेदार
होता, हैदरनाइकानें ठाणें वेतल्यावर दुसरा किलेदार
झाला. हल्लीं सरकारांत ठाणें वेतल्यावर किलेदारी
पहिल्याप्रमाणें करार केली, सवब नजर करार छ. ११
सवालापासून एक महिन्यानें सरकारांत यावे.

रसानगी यादी.

३१००१

एकतीस हजार एक रुपया करार. सदरहू ऐवज वसूल होव तोंपर्यंत किले-
दाराचे दोन लेक गोपाळराव गोविंद यांजकळ ओलीस ठेविले असेत.

दादासाहेब यांच्या राजकीदीपैकी.

३१—(२०९)—परगणे पाटोदेपैकी किले कातरा याजकडे जागीरगांव वितपसील.

इ० सं० १७६३१६४.
अर्बासितान
मया व अलफ
जिल्हेज २.

किता.

१ मौजे कातरवाडी.
१ मौजे निबोणें.
१ मौजे कातरणी.
१ मौजे बाकी.
१ मौजे अनकोटें.

५

किता.

१ मौजे कारई.
१ मौजे सटाणें.
१ मौजे इच्छापूर.
१ मौजे जाइदरें.
१ मौजे हिसवल.

५

Two Sons of the Killedar were kept as
hostages with Gopalrao Govind pending the
recovery of the amount agreed upon.

From Dadasaheb's Diary.

31. The fort of Katra in Pargana Patode came under the sway
A. D 1763-64. of Government.

दहूज दहा गांव जागीर पेशजी पासून किल्याकडे चालत आहेत, त्यास किल्ला सर-
कारांत आला, सबब पेशजीप्रमाणें किल्याकडे करार करून राजाराम गोविंद यांजकडे कमा-
नीस सांगितली आहे, तरि तुम्हीं यांजकडे रुजू होऊन देहाये मजकूरचा अमल वसूल
किल्याकडे सुरक्षित देणें म्हणून, मोकदमाचे नांवें, छ २९ साबान, सनद १

येबिशी चिटणिसी पत्रें ४

१ विठ्ठल शिवदेव यांस.

२ जमींदारांस.

१ मल्हारजी होळकर यांस.

१ रामचंद्र दामोदर यांस बाबती सरदेशमुखीचा ऐवज हिस्सेरसीदी-
प्रमाणें घेणें म्हणोन.

५

पांच पत्रें. रसानगीवाद.

३२-(२१३)-नबाब निजामअलीखान बहादर यांसी सालमजकुरापासून
इ० स० १७६३।६४ जागीर तनखा महाल, बितपसील रुपये.
अर्बासितैन ६३७२६८५ साठ लक्षाचे तहापैकीं महाल.
मया व अलफ १०३००० परगणे पिंपरी.
जिल्हेज २. ८८००० परगणे रोशनगांव.

32. A jahagir of Rs. 9,99,242 as detailed below was given this year
A. D. 1763-64. to Nawab Nizam Ali Khan Bahadoor.
Rs. 637268 Mahals, specified in the treaty of sixty lacs
103000 Pargana Pimpri
88000 Do Roshangaon
55500 Do Rajni
49247 Do Bhokardan
10000 Do Kad sangwi
115087 Do Antur
146664 Do Walunj
21579 Do Khujadabad
15342 Kasbe Pangaum
18720 Pargana Sultanpur
10000 Do Krishnapur
9136 Kasbe Jategaum
6,37,268

१. राजकीय (अ) महत्वाक्या मोहो.— 1. Political Matters.

२३

११५०० परगणे रांजणी रुपये १७००० १०००० परगणे कुण्ठापूर परगणे
पैकी वजा मौजे पुनेगांव गणेश बालकोडा.
तुक्देव मांजकडे १५००१, ९१३६१॥ कसवे जातेगांव सिद्दी
बाकी. फरोलीकडून दूर करून.

४९२४७॥ परगणे भोकरदन.

१०००० परगणे कडसांगवी.

११९०८७॥ परगणे अंतुर तनखा

११९४८७॥

पैकी वजा मौजे रांजणगांव

रामचंद्र गणेश यांजकडे

रुपये ४४०० रुपये, बाकी.

१४६६६४८= परगणे वाळुंज तनखा

१६५०३०८=

पैकी वजा गांव निसबत

मुरादखान,

११३६९॥= हालीं दिली

७००० पेशजीचे

१८३६९॥=

बाकी तनखा रुपये.

२१५७० परगणे खुजदाबाद

१९३४२॥= कसवे पानगांव बारा बिदीचे

भापकरांकडून दूर करून.

१३७२० परगणे सुलतानपूर.

९९९२४२॥

६३७२६८८॥

२१७९३९ जाधवरावपैकी महाल.

१८३००० परगणे नारायण-
खेड.

३४९३९ परगणे निरगुपे.

२१७५३९

१४४४३५१ पंचवीस लक्षापैकी महाल.

६१९२९॥ परगणे शेल्-

गांव नरसिंह-

राव धायगुडे

मांजकडून

दूर करून.

८२९०६१०॥ परगणे लोह-

गांवपैकी

तनखियाचे

गांव काढून

धावे.

१४४४३५१

217539 Mahals of Jadhavrao

183000 Pargana Narayankhed

34539 Do Nirgupe

217539

1,44,435 Mahals out of the territory of 25 lacs.

61,929 Pargana Shelgaum

82,506 Do Lohagaum

1,44,435

एकूण नऊ कन्न नव्याप्रवा हजार दोनशें सवा बेलाळीस सन्ना भासा तनखा जमिनीचा
अमल करार करून देऊन सनद वितपशील

१३ जमीदारांस महाल १३ एकूण
३ मोकदम कसबे देहे ३ एकूण.

१६

१६ चिटणिशी कमाविसदाराचें नांवें की,
तुम्ही जागिरीच्या अमलाची दखलगिरी
न करणें म्हणोन.

३२

बत्तीस पत्रें छ. २ रमजान.

रसानगी याद.

३३-(१४६)—देशमुख व देशपांडे परगणे हल्याळ यांस पत्र की, हल्याळचें
ठाणें सालगुदस्तां हैदरनाइकार्ने घेतलें आहे, त्यास हल्लीं.
रामचंद्र बाबाजी यांजकडे ठाणें दिलें असे, तरि तुम्ही मशार-
निलेशीं रुजू होऊन ठाणें यांचे स्वाधीन करणें म्हणोन. सनद १.
रसानगी यादी.

इ० स० १७६४।६५
आमल सितैन
अथवा व आमलफ
रविलाकल १२.

३४-(१४७)—मोकदम व नाईकवाडी कसबे सिदनूर परगणे रोहिडकुंडा यांचे
नांवें कौल की, खासा स्वारी ह्या प्रांतें जाहली, तेव्हां तुम्हीं हुजूर
येऊन आपली खंडणी करून रुजू व्हावें, तें न केलें; सबब गांवास
मोर्चे लावून ठाणें सरकारांत घेतलें. त्यास तुम्हीं रुजू होऊन,
जीवनमाफिक खंडणी करार करून दिलिया उगवणी करून देऊं,

म्हणोन अर्ज केला; त्यावरून तुमचें जीवन पाहून साल मजकूरची खंडणी.

२५००१ ऐन रुपये

दरबारखर्च रुपये ५०००.

33. The Thana of Halyal was last year captured by Haidar Naik. Ramachandra Babaji was ordered to take it back, and the District officers, Deshmukh and Deshpande, were ordered to assist him.

A D. 1664-65.

34. The village of Kasbe Sidnur in Pergana Rohidkunda did not tender allegiance to Peshwa when he went to that province. The village was, therefore, stormed and taken and a tribute of Rs. 30001 (Rs. 25001 tribute proper and Rs. 5000 Darbar Kharch) was imposed. It was

A. D. 1764-65.

मजूर तीस हजार एक रुपया करार करून दिला, त्यास, गांवास मोर्चेबंदीमुळे गांवाची वस्तुभाव, द्यावावेरून समेरे लुटली गेली, बहुत सारकी जाहलगी, याबळे कांहीं सोड जावी म्हणोन महादजी बल्लाळ व रंगभा नाईक कनकगिरीकर व राजेजी नाईक-कलंड सिद्धवतनार यांणीं तुमचेविशीं विनंती केली, त्याकड लष्करातुळे गांवाचा लश्करस जाहाला तें जाणोन, व तुम्ही एकनिष्ठपणें रुजू जाहलां याबळे तुम्हांवर कपाळ् होऊन सदरहू करारपैकीं सोड रुपये ६००० देऊन बाकी करार रुपये

२२००१ ऐन.

१००० दरबार खर्च.

२४००१

एकूण चौवीस हजार एक रुपया करार करून दिला असे. सदरहू प्रमाणें सरकारांत पावते करून पावल्याचा जाब घेणें, तेणेंप्रमाणें खंडणीचे ऐवजीं मजुरा पडेल; गांवाचीकीर्द महामुरी करून सरकारांत एकनिष्ठपणें रुजू राहाणें. जाजती कीणे-विशीं आजार लागणार नाही, म्हणोन कौलपत्र १. परवानगी खबर.

३५-(२७०)

६० स० १७६४/६५
कामस खितैन
मयार अलफ
जमादिलावल १०.

—छ. मजकुरी धारवाड सरकारांत सर जाहालें.

दादासाहेब यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

३६-(२७४)—जिवाजी रघुनाथ यांणीं किल्ले राजदेहेर सरकारांत घेतला, ते समयी मेहनत केली, सबब तालुके धोडप व तालुके पट्टा मोर्चीक जाहगीर वराड प्रांतीं आहे त्याचे बंदोबस्तास पाठविले जावें, तरि अमल बसल्यास जागिरीची मजमू मशारानिले यांस साकमज-कुरापासून करार केली असे; तरि मजमूचे कामकाज वेळव तालुके धोडप येथें पेशजी वेतन आहे त्याप्रमाणें पावतें करणें म्हणोन,

आपली हरी यांचे यांचे

सन १.

represented that villages had been plundered and had lost much property and that the amount of the tribute might, therefore, be reduced. The tribute was reduced to Rs. 24001.

A. D. 1764-65. 35. Dharwar was taken by Government on this Date. From Dadasaheb's Diary.

36. This is a reference to the acquisition by Government of the fort of Raj Dehar. A. D. 1764-65.

रसानगी याद.

३७- (२७५)—मकडाईचे राजकारणाचा मजकूर ठीक जाहला आहे; कांहीं स्वारप्यावे
 ६० स० १७६१/६५. हुजूरचे पाठवावे, कार्य क्षेपनिक्षेप होत असे, व स्थळ हस्तगत
 कामस सितैन जाण्यावर मुलखही मिळेल, व किल्यांत कांहीं ऐवजही सापडेल म्हणून
 मया व अलफ जमादिलाबल १९. विस्तारें लिहिलें, तें सविस्तर कळलें; ऐसियास फार उत्तम
 गोष्ट आहे. हुजूरची शिबंदी पाठविणें सोईस नाहीं, स्थळ हस्तगत जाण्यावर तेथें कांहीं
 ऐवज सापडेल, व मुलखही प्राप्त आहेच, त्यास राजकारण क्षेपनिक्षेपच साध्य असल्यास
 शिबंदी तुम्हींच कार्याकारण ठेवून, काम फत्ते करून, तेथीलच ऐवज शिबंदी फेडून
 टाकणें म्हणोन शेठ्याजी ऐतोळे यांचे नांवें चिटणिशी पत्र १.

३८- (२८९)—नारायणराव व योगींद्रराव दिमत हैदरनाईक लढाईत
 ६० स० १७६१/६५. पाडाव जाहाले, त्यांस तुम्हांकडे ठाणें लक्ष्मेश्वर येथें पाठविले
 कामस सितैन आहेत यांस शिधा दररोज
 मया व अलफ
 जमादिलाबल २०

वजन पक्कें

६६१ तांदूळ बारीक असडाक.*

६६४॥ मीठ.

६६१ कणीक.

६६९ साखर.

६६१ तूप.

६६१ दाळ.

६६२॥

६६४॥ सुपारी.

पानें पिकलीं दररोज सुमारे ५०.

एकूण वजन पक्कें पावणे तीन शेर, पान सुमारी पन्नास देविलें असे. यांस ठाणें
 बांत बंदोबस्तानें ठेवून, चौकी पाहरा उत्तम रितीनें करून शिधा लिहिल्याप्रमाणें देत
 जाणें म्हणोन, गोपाळराव गोविंद यांस सनद १.
 रसानगी, सदाशिव मल्हार, जबानी गणेश अनंत कारकून निसबत बाळोबी पळडि

37. Shetyaji Aitole wrote that a plan for the capture of Makdai was ready, that on the acquisition of the fort, some treasure would be found therein, and that some territory would also fall into the hands of Government, and that some sowars and infantry should be sent for the purpose from the Huzur. He was informed that no force at the Huzur could be spared and that he should carry out the plan by entertaining himself such additional troops as might be required.

38. Narayanrao and Yogindrarao serving under Haidar Naik, were taken in battle. They were sent to Gopalrao Govind at Thana Laxmeshwar to be kept in custody.

३९-(२९३)—बाबाजीराव खानविलकर किल्ले मर्दनगड येथें सुभाहून नामजाद होते, त्यास किल्ल्याची घालमेल फिरंगी यांना केली, ते समवी आपण कस्त मेहनत बहुत केली, परंतु उपाय न चाले, तेव्हां अबरून निघोन सुभा आलों, त्यास राजश्री दादो कृष्ण बांनी किल्ला गेल्याचा दोष ठेवून दूर केलें म्हणोन हुजूर विदित केलें; त्यास बें गोष्टीची चौकशी हुजूर तिकडील माहितगारांकडे करितां यांकडे किल्ल्याचा दोष किमपि नाहीं, सबब मझारनिले असामी पेशजीप्रमाणें अंगारक-शिरस्ता करार करून हे सनद तुझांस सादर केली असे; तरि यांजपासून किल्ले जयगड येथें सेवा घेऊन तैनात दरमहा देखील पोरगा दिवड्या मिळोन रुपये ३२ बत्तीस व अडीसेरी खासा- व कबिला व दिवड्या, पोरगा येणेंप्रमाणें, व सनद (?) पांच मण अंगारकाशिरस्ता पेशजी-प्रमाणें तालुके मजकूर येथील ऐवजी पावीत जाणें. याखेरीज रामजी नलबडा मर्दन-गडच्या नामजादपैकी दूर केला होता तो हल्लीं करार केला असे, तरि याजपासून सुभा सेवा घेऊन अंगारकशिरस्ता पेशजीप्रमाणें तैनात दरमहा रुपये १५ पंधरा व अडीसेरी खुद व कबिला व पोरगा पेशजीच्या नेमणुकेप्रमाणें पावीत जाणें म्हणोन, मोराजी शिंदे नामजाद तालुके रत्नागिरी यांस सनद १.

रसानगी यादी.

४०-(३१०)—देशमुख व देशपांडे नाडगौडा परगणे हारिहर यांच नांवें कौल कीं तुम्ही हैदरनाइकाकडे होतां ते हुजूर येऊन रुजू जाहलां, सबब तुम्हांकडे सरकारची नजर रुपये.

इ० स० १७६४/६५
खमस सिंतेन
मया व अलफ
रमजान १३.

39. Babajirao Khanvilkar, an officer appointed to the charge of fort Mardangad from the Subha was, for his surrender of the fort to the Feringee, dismissed from service. He represented that at the time of the Feringee's attack, he did his best to save the fort, and it was only when he found that he could not succeed that he left it and honorably escaped to the Subha. This being proved, he was re-instated and was appointed to the fort of Jaygad on a monthly salary of Rs. 32 (including the wages of a boy servant and a torch bearer) and 5 maunds of grain.

40. The Deshmukh and Deshpande Nadgouda of Pargana Harihar having left Haidar Naik and surrendered to Government, their watans were ordered to be continued to them. A nazar of Rs. 5000 was levied.

४५०० ऐन.

९०० कारकुनी.

५०००

एकूण पांच हजार रुपये देखील शेव्या महाजन तेली वगैरे मिळोन करार केले असेत. सरकारांत वसूल देऊन तुम्हीं आपलें वतन सुदामत प्रमाणें अनुभवून एकसकल सरकारांत रुजू राहणें. सरकारहू पांच हजार रुपये लक्ष्मण हरी यांचे गुजारीतीनें सरकारांत पावले, म्हणोन कौल ?

रसानगी यादी.

बैबिशी गोपाळराव गोविंद यांस की, जमीदारांचे हातून कामकाज धेऊन सुदामतप्रमाणें हक रसूम देत जाणे, म्हणोन ?

२

४१- (३१९) — हैदर अलीखान यांजकडील ठाणीं तुमचे हवाली केली आहेत, तीं हल्लीं माधारी देविलीं असेत; तरि मशारानिलेकडील प्यादे व कारकून येतील त्यांचे हवाली ठाणीं करून पावलियाचें कबज घेणें म्हणोन, परगणे बसवापट्टण सनदा.
१ ठाणें मळेविंद गु (नु ?) रा बिशी गोपाळराव गोविंद यांस.
१ ठाणें सोसेहल्लीविशीं रामचंद्र बाबाजी यांस.

इ० स० १७६४/६५
कमस सिताम
मया व अलफ
सवाल ९.

२

परवानगी रुबख.

४२- (३२७) — मल्हारजी होळकर यांणी सन इसमेंत माधवसिंग याची मसलत केली, त्यास मशारानिलेचे कुमकेंस सरकारची फौज त्रिबकराव शिवदेव यांचे पथक होतें, त्यास मशारानिले यांजकडून आदा रुपये ३५०००० साडेतीन लक्ष जाहाले. त्यापैकी सरकारांतून मजुरा दिले रुपये १९०००० दीड लक्ष बाकी दोन लक्ष हिसेरसिदीप्रमाणें सरदार यांचे हिश्शाचे एवजीं देविले; देऊन पावलियाचे कबज घेणें म्हणोन, वराता छ. २० जिस्हेज, बांटणी रुपये

इ० स० १७६४/६५
कमस सिताम
मया व अलफ
जिल्हेज १३.

41. The Thannas of Male-Bidnoor and Sosehali taken from Haidar A. D. 1764-65, Alikhan, were ordered to be restored to him.

42. Malharji Holkar carried out a plan in A. D. 1761-62 in favour

७७००० महारजी होळकर यांजवर.

७७००० केदारजी शिंदे यांजकडून.

४६००० खंडेराव वगैरे पवार.

१५०००० (२०००००) एकूण दीड (दोन) लक्षाच्या वराता लेहून दिव्या.

४३-(३३०)—प्रांत खानदेश व गुजराथ येथील मामलत आहे त्यास मामलतसंबंधें कलमें.

इ० स० १७६५।६५

खमस सितैन

मया व अलफ

जिल्हेज १३.

शहर बन्हाणपूर येथील किल्ल्याची पड-
झड जाहली आहे, त्या मरामतीस एकसाला
५००० रुपये पांच हजार देविले असेत. तर
शहर मजकूरचा मक्का करून दिला आहे,
त्याखेरीज कमावीस खंड फुरोई वगैरे साध-
णूक वारून त्याचे ऐवजीं खर्च करणें, मजुरा
पडतील. कलम.

किल्ले देहर सरकारांत हस्तगत जाहली,
त्याचे चौकशीस हुजूरून कारकून पाठविला
आहे; चौकशी होऊन आल्यावर आज्ञा करणें ते
केली जाईल. तूर्त किल्ल्याचे जाहगिरीचा
बंदोबस्त करणें. कलम १.

शहर बन्हाणपूर येथील सालमजकूरचा
ऐवज तुम्हांकडे करार जाला, त्यांत शहरची
शिबंदी नेमणुकेप्रमाणें वजा होऊन बाकीचा
ऐवज पैकीं किल्ले देहरचे मसलतीस वगैरे

हुजुरचीं पथकें होती, त्यांस नालबंदी व रोज-
मुरा पावला आहे, व सरकारच्या फरमासी
तुम्हांवर जाल्या आहेत, त्यांचा खर्च ऐवज
होईल तो सरकारचे सनदेप्रमाणें मजुरां
पडेल. कलम १.

तुमचे खास पथकाचे स्वार १०० शंभर
साल गुदस्त करार करून सरसुभाकडे महालचे
बंदोबस्तास दिले आहेत; त्याप्रमाणें साल-
मजकुरी करार असेत. कलम १.

परगणे मजकुरी वतनसंबंधी कजिये व
कोट वतनाच्या मनसुबीमुळे वतन सरकारांत
जप्त असतील त्यांची चौकशी सरंजामी महाल
व सरकारचे महालांत असतील त्यांची चौ-
कशी मनास आणून, जप्त वगैरे वतनसंबंधिक
असेल त्याचा ऐवज वसूल करून सरकारांत
जमा करणें. कलम १.

A. D. 1764-65. of Madhavsing. Government army under Trimbakrav
Sivdev was sent to Holkar's assistance. The expenses
of the army amounting to Rs. 3½ lacs, which were
received from Madhavsing, were divided among the following officers:—

Malharji Holkar, Kedarji Shinde,
Khandarav and other Powars.

43. There is a reference to the capture of fort Dehar by Govern-

एकूण पांच कलमें करार करून दिलीं असेत. सदरहूपमाणें वर्तणूक करीत जाणें म्हणून, छ. १४ जमादिलाखर, नारो कृष्ण यांचे नावें सनद. रसानगी यादी.

४४-(३६२) —व्यंक्क हरी व विसाजी हरी व केसो हरी, उपनाम परचुरे, गोत्र शांडिल्य, सूत्र आश्वलायन, यांणीं हुजूर कसबे पुणें येथील मुक्कामीं येऊन विनंती [केली] कीं, आपले तीर्थरूप हरी रघुनाथ परचुरे यांस मौजे नेरें, तर्फ हवेली, प्रांत पुणें, येथें शेतमळा पिंपळपाटी मुंज्याची व मळ्यावरील माळजमीन एकूण विघे सत्तर श्रीमंत कैलासवासी—रावसाहेब यांणीं इनाम देऊन, सन खमस सलासि-

इ० स० १७६५/६६
सितसितैन
मया व अलफ
रविलावल १.

नांत इनामपत्रें करून दिलीं, त्याप्रमाणें जमिनीचा भोगवटा आपल्याकडे चालत आला; तीं पत्रें मूषकानें खाऊन जर्जर केलीं, याकरितां सन अर्वा खमसेनांत श्रीमंत कैलासवासी—नानास्वामीस विनंती करून, जुनीं पत्रें दाखवून त्या अन्वये नवीन पत्रें भोगवटियास करून घेतलीं; इनाम चालत आल्याप्रमाणें चालत होता. त्यास अलीकडे मौजे मजकूर हा गांव वेदमूर्ति राजश्री पांडुरंगभट विन चिंतामणभट वैद्य आठघरे कसबे पुणें यांस सरकारांतून इनाम दिला, त्याजवर वैद्यांनीं दोन वर्षे गांवकरियांस दरसाल साठ रुपये प्रमाणें मजुरा देऊन शेत आम्हांकडे चालविलें. तिसरे सालीं सन अर्वात वैशाखमासीं म्हणों लागले कीं, तुमची शेतसनद आहे, आम्हांस इनाम गांव दिला आहे, आम्ही चालवीत नाहीं. ऐसें म्हणोन अडथळा केला. इनामपत्रें आम्ही दाखवावीं, तर सन सलासांत निजामअली व विठ्ठल सुंदर पुण्यास आले आणि पुणें खराब केलें, त्या दंग्यांत आपण लोहगडचे माचीस पळोन गेलों, तेथें कागद लुटीत गेले. वैद्य म्हणतात कीं, तुमचें इनाम नव्हे, कागदीपत्रां शेतसनद साठ रुपये जिल्हेकडून दरसाल खर्च पडत आले आहेत, त्याप्रमाणें दोन सालें आम्ही शेत सनद चालविली, पुढें चालवीत नाहीं. ऐशास स्वामींनीं कृपाळू होऊन, दसरी इनामपत्रें बार आहेत त्यांचा दाखला पाहून, व जिल्हेकडे आम्ही जुनीं नवीं पत्रें दाखविलीं होती त्यांचा मोझ्या मनास आणून, हल्लीं पेशजीचे पत्राप्रमाणें भोगवटियास पत्रें करून देऊन, पूर्ववत्प्रमाणें सदरहू सत्तर

ment. The Mamlatdar of Prant Khandesh and Gujara-
A. D. 1764-65. rath was directed to manage the Jahagir attached to the fort.

He was further directed to repair the fort of Barhanpur and was authorised to spend for the purpose Rs. 5000 out of the amount of fines &c. realized by him.

44. There is an allusion in this sanad to the invasion of Poona by Nizam Ali and Vithal Sundar in A. D. 1762-63 and to the plunder of Lohagad.

A. D. 1765-66.

बिधे शेत इनाम चालवावें म्हणून; त्याजवरून मनास आणितां गांवकरी बांस पुसतां त्यांणीं सांगितलें कीं, हरी रघुनाथ यांणीं मौजे मजकुरी शेत पिंपळपाटी मुंज्याची देखील माळकास रुके बारा आम्हांपासून साठ रुपये सारा करार करून कुणबावियानें केलें; त्याप्रमाणें दोन वर्षे दरसाल रुपये साठप्रमाणें देत आले, तिसरे सालीं श्रीमंत कैलासवासी राव स्वामी यांजपाशीं विनंती करून शेतसनद साठ रुपयांची सदरील शेताची करून घेतली, त्याप्रमाणें साठ रुपये हा कालवरि दरसाल गांवास मजुरा पडत आहेत, इनामपत्रें आम्हांस ठावकीं नाहींत, म्हणून निवेदन केलें. त्याजवरून दसरी पाहतां शेतसनदेस दोन वर्षे जाहल्यावरि मागती हरी रघुनाथ यांणीं तीर्थरूप कैलासवासी—राव यांस विनंती करून इनामपत्रें करून घेतलीं तीं दसरी बार आहेत, व तीं इनामपत्रें मूषकांनै खादलीं सबब तीर्थरूप कैलासवासी नानासाहेब यांस विनंती करून नवी पत्रें करून घेतली. तीं व जुनीं एकवेळ जिल्हेकडे दाखविलीं, असा दाखला पुरला. तेव्हां जमीन तुम्हांकडे चालवावी, परंतु सरकारांतून इनामपत्रें जाहलीं त्या अन्वये जिल्हेकडील ताकीदपत्र व जमीदारांस पत्रें दाखवून त्यांचे दस्तकानिशी गांवकरी यांजपासून सत्तर बिघे जमिनीचा चकनामा चतुःसीमापूर्वक करून घ्यावा ती गोष्ट न केली; पेशजी सारा देऊन बा सा रा ग णी चा डाग बाहात होता तोच बाहात आला. याजमुळे इनाम जमीन दिल्याचा मजकूर कोणासच ठाऊक नाहीं, व इनामाचे रितीचा बहिर्वाट न जाहाला, शेतसनदेप्रमाणें साठ रुपये दरसाल सुभाचे हिशेब करून दसरी खर्च पडत आला; यास्तव सदरहू जमीन वैद्याकडे देऊन त्यांचे मोबदला मौजे सागवडें, तर्फ हवेली, प्रांत पुणें येथील बामूळशेत सांडस—दक्षिणेस ओढा राउतराव, उत्तरेस नदी पबना, पूर्वेस दोहीचा संगम पैकीं पाटस्थळसुद्धां जमीन चावर -॥- निमे; एकूण बिघे साठ इनाम तुम्हांस करार करून देऊन हीं इनामपत्रें करून दिलीं असेत. तरि सदरहू जमीन बिघे साठ चतुःसीमापूर्वक लिहिली आहे, याप्रमाणें जल-तरु-तृण-काष्ठ-पाषाण-निधि-निक्षेपादि करून स्वराज्य व मोगलाई व सरदेशमुखी व साहोत्रा व हल्लीपट्टी पेस्तर पट्टी देखील इनाम तिजाई कुलबाब कुलकानू खेरीज हक्कदार करून इनाम तुम्ही आपले दुमाला करून घेऊन पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम अनुभवून सुखरूप राहणें म्हणोन.

२ फडणिसी.

१ नांवचें.

१ गांवास.

२

२ चिटणिसी,

१ देशाधिकारी व लेखक वर्तमान बाबी.

१ देशमुख व देशपांडे.

२

४५—(४१२)—दिमत नबाब निजामअलीखान यांजकडील महाल बगैरे सर-
१० स० १७६५।६६. कारांत जप्त होते त्यांची मोकळीची बगैरे चिटणिशी पत्रें.

सितसितैन

मया व अलफ

जमादिलाखर १.

५ नबाब निजामअलीखान यांजकडील
महाल जप्त आहेत त्यांची मोकळीची
पत्रें

१ परगणे अंतूर येथील तनखा
१२४०८७॥ रुपये पैकी वजा
सरकारचा अमल रुपये.
४४०० रांजणीपागा रामचंद्र गणेश
४६०० किता एक गांव घेणें.

९०००

बाकी तनखा रुपये ११५०८७॥
एक लक्ष पंधरा हजार साडेसत्यांश
रुपयांचे गांव नबाबाकडे लावून देणें;
व नव हजारपैकी चवेचाळीसशें पागे-
कडे, बाकी शेचाळीसशें रुपयांचे
गांव तुम्हीं लावून घेऊन जमी मो-
कळी करणें म्हणोन, नारो बाबाजी
यांस.

१ परगणे रांजणीपैकी गांव तनखा रुपये
३१०० एकतीसशें रुपयाची जमी
तुम्हीं केली आहे, ते मोकळी करून
सुदामत चालत आल्याप्रमाणें गांव
चालवणें म्हणून, सखाराम भगवंत
यांस पत्र.

१ परगणे भोकरदन येथील जागिरीचा

अमल दहा लक्षांपैकी आहे, त्याची
जमी केली आहे ती मोकळी करणें
म्हणोन, भिवराव यशवंत यांस पत्र.

१ सोयर खुलदाबाद रोजें येथील जमी
केली आहे म्हणून वकिलांनीं विदित
केलें, तरि पेशजीपासून आहे त्याची
जमी तुम्हीं केली आहे, ती मोकळी
करणें म्हणून, त्रिंबकराव लक्ष्मण कमा-
विसदार परगणे नेवासें बगैरे महाल
यांस पत्र.

१ परगणे सुलतानपूर व कसबे गणोरी
परगणे मजकूर हे दहा लक्ष सरंजाम
दिल्ला आहे, त्यांत आहेत; त्यांची
जमी केली आहे, ती मोकळी करणें
म्हणून, नारो बाबाजी नामजाद पर-
गणे अंतूर बगैरे यांस पत्र.

२ गालदजंग याजकडे परगणे बलकुडा
पैकी जागीर गांव.

१ मौजे दलकेल.

१ मौजे उंबरे.

१ मौजे किसनापूर.

१ मौजे येळूर.

४

चार गांव आहेत तरि तुम्हीं ताकीद करून
सुदामतप्रमाणें जागिरी अमल देवणें म्हणून पत्रें.

45. Some portions of the Mahals belonging to Nawab Nizam Ali Khan, which were under attachment were ordered to

A. D. 1765-66.

be restored.

- १ जमीदार.
१ कमाविसदार.

२

- १ मौजे ताजनापूर, परगणे टाकळी हा गांव नासरजंग यांचे मकरव्याचे खर्चाबद्दल जागीर पेशजीपासून आहे; त्याची जप्ती केली आहे ती मोकळी करून सुदामत चालत आल्याप्रमाणे चालवणे [म्हणून] देवराव महादेव यांस पत्र.
२ मीर लालाखान वगैरे यांजकडील महालाविशीं पत्रें जप्ती मोकळी करणे म्हणोन.

१ परगणे करयेतुंब व कसबे नदवरगी येथील जप्ती मोकळी करून सुदामत-प्रमाणे मोगलाई अमल देणे म्हणून आनंदराव भिकाजी यांस पत्र.

१ कसबे कोष्टगी परगणे कुलापूर व लखिहाळ वगैरे जागीर, किल्ला मुद्गल, येथील जप्ती मोकळी केली असे, तरि सुदामतप्रमाणे मोगलाई अमल देणे म्हणून, दौलतराव घोरपडे यांस पत्र.

२

- १ दरगे कुलीखान यास परगणे नेवासे पैकीं जागीर पेशजीपासून आहे, ते नारो बाबाजी यांचे अमलांत चालत आल्याप्रमाणे चालवणे, व हवालदार गांवगन्ना पीहल्यापासून बसतात, त्याप्रमाणे वसों देणे म्हणोन, त्रिबकराव लक्ष्मण यांस पत्र.

१ आसाराम यांस परगणे भोकरदन येथील गांव जागीर आहे, त्याची जप्ती मोकळी करणे म्हणून, भिबराव बसवंत यांस पत्र.

८ राघो धोंडाजी यांजकडील महालाविशीं वगैरे पत्रें.

२ परगणे राज देहर बमय वणी नसरतपूर वगैरे जागीर याची जप्ती मोकळी करणे म्हणोन पत्रें.

१ जमीदारांस.

१ नीलकंठ महादेव.

२

४ किल्ले आणकर्डे, व किल्ले टणकर्डे, व किल्ले गिरागिरा पेशजी मुरादखानाकडे होती, ते हल्लीं मशारनिलेकडे दिलीं, तरि याचा अमल सुरळीत देणे म्हणून पत्रें.

१ जमीदार परगणे पाटोदें.

१ रामचंद्र दामोदर.

१ विठ्ठल शिवदेव यांस.

१ बाळाजी महादेव यांस कीं, जागीर परगणे पाटोदेंपैकीं देहे व परगणे वण व कुमारीविशीं.

४

- १ जागीर परगणे कुंभारीपैकीं महालसरकार वगैरे.

१ महालसरकार.

१ दिगर जागीर परगणे मजकुरी होती, ते दूर करून मशारनिलेकडे दिल्ली. दिगर जागीरदारांची नांवें.

१ इसाफ बेग.

- १ करमली वगैरे.
 १ दिसराम कामगार बेग.
 १ हाजी नजमुदी [न].
 १ खाजे अबदूल कासम.
 १ बहादूरसिंग वगैरे अमरब संभूसिंग.
 १ आसब बेग.
 १ मीरहमाम.
 १ अलीरजा.
 १ मीरहिदादुला.
 १ लिंगोजी थोरात.
 १ सुभानजी थोरात.
 १ हिरोजी पाटेकर.
 १ महमद काजम.
 १ खाजे अबदुल सबरखान.
 १ मीर.

१६

१ आहशम किले अणकई वगैरे.

३

सदरह्प्रमाणें पेशजीपासून मोगलाईतून चालत आहे त्याप्रमाणें चालवणें म्हणोन.
 १ इमारतसि सागवानी लाकडें गाडे सु-
 मार ९० पन्नास घा टन ना सी माहा ने येथून
 कसबे शिऊर, परगणे गांडापूर, येथें आणि-
 तील त्याविशीं एकसाला दस्तक.

<

१ बिठ्ठल सुंदर यांचे पुतण्यास परगणे
 टाकळीपैकी गांव मौजे दरेगांव व मौजे
 पाढळी नबाब निजामअलीखान यांजकडून
 आहे, त्याची जप्ती मोकळी करून सुदामत

चालत आल्याप्रमाणें चालवणें म्हणोन,
 देवराव महादेव यांचे नांवें पत्र.

१ सरजंग यांजकडे मौजे कचनेर परगणे
 मजकूर हा गांव निजामअलीखान यांजकडून
 जागीर पेशजीपासून चालत आहे; त्यास
 मौजे मजकूरचा तनखा रुपये तेतीसशें आहे,
 आणि वसूल अठ्ठेचाळीसशें रुपये होतात,
 सबब सरकारचे कमाविसदारांनीं गैरवाका
 समजावून सांगितलें कीं, मशारनिलेस तनखा-
 बाबद पैका देऊन बाकी सरकारांत ऐवज
 घ्यावा. ऐशास तनख्यास जाजती आकार
 होतो तो वसूल घेऊं म्हणून तुम्ही दिकत
 करतां, त्यास मौजे मजकूरचा स्वराज्यांतील
 अमल पेशजीप्रमाणें जिकडील तिकडे चाल-
 वणें म्हणून, रामकृष्ण नागनाथ कसबे पैठ-
 णकर यास पत्र.

२ कसबे टोकन मुरादखानाकडील जागीर
 सरकारांत जप्त होती, ते हल्लीं मोकळी
 केली असे, तरि नबाबाचे अमिलाशीं रुजू
 होऊन जागिरीचा अमल सुरळीत देणें
 ह्मणोन पत्रें.

१ जमीदारांस.

१ त्रिंबकराव लक्ष्मण.

२

१ सय्यद अबूबकर आलबी पीरजादे
 यांस मौजे माणकेश्वर, परगणे भूम, हा गांव
 मोगलाईतून इनाम आहे; व महाराजांनीं
 चौथाई व बाबती वगैरे स्वराज्याकडून इनाम
 दिलें असतां बाबूराव त्र्यंबक यांणीं गैरवाका
 समजावून चौथाईयाचे वगैरे कागदपत्र करून
 घेऊन जबरदस्तीनें गांव अनभवीत होते

त्याविशीं सरकारचीं पत्रे असतां सुदामत
चालत नाही, तरि महाराजांचे पत्राप्रमाणें
पीरजादे यांजकडे चालवणें, व मौजे मज-
कूरचा ऐवज घेतला असेल तो माधारा देणें
म्हणून पत्रे.

१ जगजीवन बाबूराव.

९

२९

तपशील.

१ मोकदमास.

२८ ऐनपत्रे.

१ जमीदार.

१ दस्तक.

१ निंबाजी नाईक निंबालकर सरलष्कर

१ च्यंबक खंडेराव.

२९ एकूण एकुणतीस पत्रे.

बाळाजी जनार्दन यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

४६-(४१५)—जंजीरकराचा व सरकारचा तह हुजूर जाहला; यामुळे सन इसने
सितसितैन राजपुरी सुभ्याचे महालचे जमाबंदीचे रुजुवातीचा
ऐवज जंजीरकराचा धावयाचा ठरला; त्यास सालमजकुरी इसने
तागायत खमस ऐवज धावा त्याचा हिशेब तुम्हां करून त्या-
पैकीं हुजूरून पाऊणलक्ष रुपये देविले आहेत, ते देऊन बाकी
ऐवजपैकीं त्याजकडे रुजवातमुळे कांहीं कसर असेल ते वजा करून बाकी राहिला ऐवज
प्रांत राजपुरी सुभे दोन पैकी गळा वगैरे व हरएक कोंकण प्रांतीचे ऐवजीं हिशेबाप्रमाणें
ऐवज तरतूद करून जंजीरकरास देणें म्हणोन, शंकराजी केशव यांचे नांवें सनद.

इ. स. १७६५।६६.

सितसितैन

मया व अलफ

जमादिलाखर ३०.

रसानगी यादी लष्कर छ. १९ रोज.

बाळाजी जनार्दन यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

४७-(४१६ अ)—जंजीरकरांकडील बंदिवान किल्लोंकिलां हेते ते तुम्हांकडे देविले
असेत, व कोंकणप्रांतीं जागांजागां बंदिवान त्यांजकडील अस-
तील तेही आपले जवळ आणून शामलाचा तह ठरल्यानंतर सद-
रहू बंदिवान त्यांचे त्यांजकडे देऊन पोहोंच घेणें म्हणोन, वि-
साजी केशव यांचे नांवें चिटणिशी पत्र १.

इ. स. १७६५।६६

सितसितैन

मया व अलफ

जमादिलाखर ३०.

From Balaji Janardan's Diary.

46. A treaty having been effected between the Peshwa and the
Janjirkar, the revenue realised from Soobha Rajpuri since
A. D. 1765-66. A. D. 1761-62 was ordered to be restored to the latter.

From Balaji Jnardan's Diary.

47. The subjects of the Janjirkar under imprisonment by Govern-
ment were also according to the treaty ordered to be
A. D. 1765-66. restored.

नारो त्रिबक बांचे नाबें पत्र की, किले विसापूर व लोहगड येथें जंजीरकरांकडील बंदिवान आहेत, तरि दोही किल्ल्यांवरील बंदिवान त्यांजकडील जे असतील ते बरोबर किल्ल्यापैकी माणसें देऊन बहूत खबरदारीनें विसाजी केशव यांजकडे पोचते करून पावल्याचें कबज घेणें म्हणोन. पत्र. १

दोन पत्रें छ. २१ रोज. २

दादासाहेब यांच्या रोजकीदीपैकी.

४८—(४२०)—प्रांत सुरगाण व सातपुडा येथील मुख्य सोडवावयाचा बंदोबस्त
१० स० १७६५।६६. तुम्हांस सांगितला असे, तर तुम्ही बंदोबस्त करून मुख्य
सितसितैन सोडवणें येविशीं सरकारचा करार करून बितपशील कलम
मया व अलफ. १ प्रांत मजकूर व सातपुडा येथील मुख्य नवा सोडवावा,
जमादिलास १२. कलम.

त्यास पहिला अमल कैलासवासी—नानासाहेबांचे वेळेस चालत असेल तो खेरीज करून नवा मुख्य सोडवाल त्या निमे सरकारांत व निमे तुम्हांकडे द्यावा खेरीज मकडाई करून. येणें प्रमाणें

१ सरकारांतून तुमचे कुमकेस असामी.

२००० प्यादे दोन हजार.

१००० राऊत एक हजार

३०००

एकूण तीन हजार जदीद हजीरी घेऊन दरमाह हुजुरून करून द्यावा. हुजू-रचे लोकांपैकी हजार पांचशें माणूस दिले जाईल, त्याचा रोजमुरा छ. १ जमादिला-खरचा जाला आहे तो तुम्हीं द्यावा. राऊत सरकारांतून बोलया करून दिले जातील, त्यास नालबंदी रोजमुरे वेगळे तुम्ही द्यावे म्हणजे तेच हुजरात सरकारची. येणें प्रमाणें कलम.

१ आसपास लगते सरकारचे महाल व सरंजामी सरदारांचे आ-हेत त्यांस [उपद्रव केल्यास] कार्यास येणार नाही. येणें प्रमाणें

कलम.

३

48. Dongarkhan was entrusted with the duty of bringing under subjection the Province of Surgan and Satpuda and was promised the grant of half the new territory that he might conquer.
A. D. 1765-66.

१. राजकीय (अ) महत्त्वाच्या गोष्टी.—1. Political Matters.

४१

येणेंप्रमाणें तीन कलमें करार करून दिलीं असे [त], तरि सदरहू प्रमाणें वर्नणूक करणें, म्हणोन डोंगरखान यांस सनद १.

रसानगी याद.

बाळाजी जनार्दन यांच्या रोजकीर्दीपैकी.

इ० स० १७६५।६६
सितसितैन
मया व अलफ
रजब २९.

४९—(४२४)-- गोविंदराव माणकर व चिमाजी माणकर प्रांत राजपुरी यांचे नांवें सनद की, शामिल जंजिरेकर यांचा तह सालमजकुरी सरकारांत निखालस जाहला, सबब पेशजीच्या तहनाम्याप्रमाणें अकरा महाल दुतर्फा रुजुवातीस आणून निमेनिम वांटणी करून ऐवज कमपेशजिकडील तिकडे पुरवून द्यावा घ्यावा. तरि पाहणी प्रांत राजपुरी येथील अकरा महालची दुतर्फा वाजवी करून, मत्ते बांधोन देऊन त्याचप्रमाणें उगवणी करणें, म्हणोन, छ. ११ रोज, सनद.

रसानगी यादी.

दादासाहेब यांच्या रोजकीर्दीपैकी.

इ० स० १७६५।६६
सितसितैन
मया व अलफ
रमजान २४.

५०—(४३१)—वाजीराव आपाजी तालुके धोडप यांचे नांवें सनद की, तुम्हा-कडील कारकुनांनी सालगुदस्त मेहनत करून किल्ले माणिक-पुंजचें कामकाज करून किल्ला सरकारांत घेतला, सबब दरकी असाम्या करार करून दिल्या असेत, येणेंप्रमाणें.

बाळाजी जनार्दन यांस किल्ले देहर महादाजी बाबूराव यांस किल्ले अहिबंता सा जी येथील सबनिशीकडील फडणिशी येथील सबनिशीकडील फडणिशी सांगि-सांगितली असे.

सदरहू प्रमाणें हरदू किल्यांच्या फडणिशा करार करून दिल्या असेत. पेश-जीच्या तैनाता हरदू असाम्यांच्या तालुके मजकुराकडे आहेत, त्याप्रमाणें बेतन पावतें करून लिहिण्याचें प्रयोजन घेत जाणें, म्हणोन सनद १.

रसानगी यादी.

49. A treaty being concluded with the Shanah of Janjira, during the current year, half the revenue of 11 Mahals of Prant A. D. 7165-66. Rajpuri was ordered to be given to him. From Dadasaheb's diary.

50. The fort of Manik-Punj was taken for Government by Balaji Janardan and Mahadaji Baburav, Karkun- under Babu- A. D. 1765-66. rao Appaji of Taluka Dhodap, and offices of Fadnis in the two forts were, therefore, conferred on them.

दादासाहेब यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

५१—(४४८)—राजा निजामसा संस्थान गढेमांडलें यांचे नांवें सनद कीं, परगणे देवरी व तर्फ बरा येथील खंडणी इस्तकबील सन इसजे इ० स० १७६५।६६ सितसितैन मया व अलफ जिल्हेज ९. तागाईत सन मजकूर पावेतो पांचसालां सरकार अमल उठला. त्याचा ऐवज तुम्हांकडे गेला. त्याची बेरीज उदंडच जाली. तीत कांहीं ऐवज तुम्हांपासून भरून घ्यावा, परंतु संस्थान मजकूर हें सरकारचे थापीत, सबब तुम्हांवर रयात करून तुमचे जीवनमाफिक सालमजकूरची खंडणी करार रुपये ७५००० यांसि हसे.

४०००० श्रावण शुद्ध १

३५००० अश्विन शुद्ध १

७५०००

एकूण पाऊणलाख रुपये करार केले असेत; तरि सदरहू मुदतीप्रमाणें ऐवज बाळाजी गोविंद यांजकडे दिली, आगरा, सुरत व बनारस, अरकट सिक्काचे रुपये आगरांत सरकारचा कमाविसदार देवरीस आहे, त्याचे मार्फतीनें पावता करून कबज घेणें. सालमजकुरी सरकारचा कमाविसदार सनद घेऊन येईल त्याचे हवाली परगणे मजकूरचा अमल देखील ठाणीं पेशजी कवड्यांचे अमलाप्रमाणें हवाला करणें. पुढें सर्व प्रकारें सरकारचे लक्षां चालावें. सरकार अमलास बलकुबल पडल्यास कुमक करीत जाणें, क्षणोन सनद १. रसानगी यादी.

दादासाहेब यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

५२—(४४९)—बाळाजी गोविंद यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हांकडील तालुके

From Dadasaheb's Diary.

51. The revenue of Pargana Devari and fort Bara belonging to Government was taken from A. D. 1761-62 by Raja-
A. D. 1765-66. Nizamsa of Sansthan Gadhe Mandale. The Raja was told to pay Rs. 75000 as a tribute in lieu of the revenues received by him, and to hand over the territory in question.

From Dadasaheb's Diary.

52. Taluka Tejgad in Sansthan Gadhe Mandale belonging to Government having been taken by Lodhas, Balaji
A. D. 1765-66. Govind was directed with the assistance of the Raja
. Nizamsa to recover the territory and to hand it over to the Raja.

इ० स० १७६५।६६
सितासितैन
मया व अलफ
जिल्हेज १०.

तेजगड संस्थान गदेमांडले लोधांनी घेतला, आणि सरकार-
अमलास खलेल करितात. यास्तव सदरहू तालुका राजे निजा-
मसा संस्थान गदेमांडले यांस देविला असे; तरि तुम्हीं
व राजे उभयतां मिळोन, लोध्यांचें पारिपत्य करून, ठाणें
घेऊन राजे यांचे हवालीं करणें; आणखी तुमच्या मामलतींतील ठाणीं लोध्यांनीं
घेतलीं असतील तीं घेऊन बंदोबस्त करणें, म्हणोन सनद १.

येविशीं राजे निजामसा यांस ठाणें बसवणें, आणि सरकारचे कमाविसदाराचे
ह्मणुकीविशीं कुमका करणें, ह्मणोन १.

२

रसानगी यादी.

इ० स० १७६६।६७
सबासितैन
मया व अलफ
रबिलाखर ९.

५३—(४६२)—हसनजी तांडेल व पीरभाई व बापूजी तांडेल यांस पत्र कीं,
तुम्हीं खंबाईतकरास तंबी पोहोंचवून घोम्याचें ठाणें घेतलें, तें
सरकारांत देऊन बंदरची व रयतेची आबादी करावी, येविशींचा
मजकूर तुम्हीं विसाजी केशव यांस लिहिला; त्याजवरून मशार-
निलेनीं तुम्हांविशीं विनंती केली, त्याजवरून घोगें तालुकासुद्धां
विसाजी केशव यांचे स्वाधीन करून, आरमारची स्वारी रवाना केली असे. दाखल
होतांच ठाणें विसाजी कृष्ण व नारो शिवदेव यांचे हवालीं करणें. तुम्हीं आपला
हिशेब ठाणें घेतल्यापासून असेल तो यांचे हवालीं करणें. मशारनिले समजोन फैसल
करून देतील, ह्मणोन चिटणिशी पत्र १.

इ० स० १७६६।६७
सबासितैन
मया व अलफ
रबिलाखर ९.

५४—(४६३)—विसाजी कृष्ण यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हांस सोरट प्रांते
रवाना केलें; त्यास त्या प्रांतीं जाऊन ठाणीं व मवासी तालुका
हस्तगत होईल, त्यास त्या प्रांतींचे अगर गुजराथ प्रांतींचे
संस्थानिक व जमींदार सरकारकामास फौज व सरंजाम घेऊन
कुमक करतील; त्यास खर्च लागेल तो तुम्हीं पैदास्त करून

53. Hasanaji Tandel, Pirbhai and Bapuji Tandel, attacked the Khambayatkar and took the post of Ghoga. They offered it to the Peshwa and prayed that arrangement might be made for protecting the port and the ryots. A fleet was therefore sent to the place and Hasanaji and others were directed to hand it over to Visaji Keshav.

54. Visaji Krishna was sent to the province of Sorat with directions

लावणें. कुमकेस येतील त्यांची सर्फराजी करणें ती तुमचे विद्यमानें त्यांचे चाकरीचे व सरकारकामास निखालसतेचे अन्वयें केली जाईल. शिवंदी नवी वगैरे बरचेवर करणें. ठाणीं व मुल्ख ध्याल त्याचा बंदोबस्त हुजुरून करून दिलहा जाईल. ह्मणोन, रसानगी याद, सनद १.

दादासाहेब याच्या रोजकीर्दीपैकी.

५५-(४७४)—प्रांत अंतरवेद येथील जवाहीरमल्ल जाट यांजकडील महालची इ० स० १७६६/६७ जसी नबाब गाजुदीखान वजीर यांजकडे सांगितली असे; तरि सबासितन यांजकडील अमलदार येईल त्याशीं रुजू होऊन अमल बसूल मया व अलफ जमादिलाबल १. मुरळीत देणें, ह्मणोन जमीदारांचे नावें पारसी पत्रें.

१ परगणे माट.

१ संस्थान कालें.

१ परगणे महाबन.

१ परगणे खुरजा.

१ परगणे साताबाद.

१ संस्थान शिकंदराबाद.

१ संस्थान जलेशर.

१ परगणे फेरोजाबाद.

८

रसानगी याद.

५६-(४७९)—छ. मजकुरीं खासा स्वारी मुहूर्तेकरून डेरे दाखल जाहली.

इ. स. १७६६/६७

सबासितन

मया व अलफ

जमादिलाबल १७.

५७-(५१३)—नबाब बसालतजंग यांजकडील किल्ले व महाल सरकारांत घेतले होते;

A. D. 1766-67

to subjugate the posts and Mawashis and was ordered to pay the expenses of the Sansthanics and Jamidars of Gujarath who might come to his assistance

From Dadasaheb's Diary.

55. The Mahals of Javahir Mal Jat in Prant Antarved were attached and assigned to Nabab Gaziudinkhan Vazir for management.

A. D. 1766-67.

56. The Peshwa set out this day on a campaign.

१. राजकीय (अ) महत्वाच्या गोष्टी.—1. Political Matters.

इ. स. १७६६।६७
सबासितैन
मया व अलफ
जिल्हेज ६.

हल्ली माघारे बावयाचा करार करून हे सनद तुम्हांस सादर देवी
असे; तरि किल्ले व महाल नबाब बसालतजंग यांकडील कमाविले-
दारांचे हवाली करून पावलियाचें कबज घेणें, म्हणोन सनदा

१ हरी राम व आबाजी विश्वनाथ यांचे नांवें. ठाणीं
१ जर नु
१ सिदनूर.
१ रेवडकुंदा

३

१ गोपाळराव गोविंद याचे नांवें किल्ले कवताल येविशीं सनद.
एकूण दोन सनदा दिल्या असेत.

५८-(५१४)—परगणे मुशकी ठाणें सुद्धां नबाब निजामअलीखान यांणीं
आपली बहीण कालीमबेगम यांस दिलहा आहे, त्याची जप्ती सर-
कारांत केली होती. ते हल्लीं मोकळी करून हें पत्र सादर केलें
असे; तरि जप्ती मोकळी करणें, म्हणोन गोपाळराव गोविंद यांचें
नांवें चिटणिशी पत्र १.

इ. स. १७६६।६७
सबासितैन
मया व अलफ
जिल्हेज ६.

५९-(५४०)—ओखेराज रावळजी यांणीं सन सितांत कस्त मेहनत करून
घेणें किल्ला सरकारांत सर केला; तेव्हां मशारनिलेस भावनगर
येथील जकात मंडईचा आकार तीन चार हजारपर्यंत आहे, तो
इनाम देऊन, व मशारनिलेकडील गांवचा ऐवज सालाबाद सर-
कारांत येतो, त्यापैकी कार्याकारण रयात करणें व बहुमान करणें,
म्हणोन सन सितांत तुम्हांस सनद सादर जाहली आहे; त्यास

इ. स. १७६७।६८
समानसितैन
मया व अलफ
रजब २६.

57. The Thannas of Jarnu, Sidnur and Rewadkunda & the fort of Kawatal belonging to Basalatjang, which were attached, were ordered to be released.
A. D. 1756-67.
58. The Paragana of Mushki which was granted by Nawab Nizam Ali Khan to his sister Kalim Begam was attached by the Peshwa. Its release was ordered.
A. D. 1766-67.
59. Okheraj Rawalji captured the fort of Ghoge for Government in A. D 1765-66. An annual allowance of Rs. 4000 was conferred upon him in recognition of his services.
A. D. 1767-68.

सदरहू प्रमाणें दिव्यास उत्तम नाही; याजकरितां हालीं सदरहू जकात मंडई व मौजे बर्तेज वगैरे गांव येथील ऐवजीं रुपये ४००० चार हजार रुपये मात्र दरसाल द्यावयाचा करार करून दिल्या असे; तरि साल दरसाल सदरहू ऐवजीं ऐवज पावता करीत जाणें, ह्मणोन आपाजी गणेश यांस सनद १. रसानगीयादी.

६०—(१८०)—किल्ले आवसें महालसुद्धां नवाब निजामअली यांजकडून सदा-

इ० स० १७६८/६९
तिसासितैन
मया व अलफ
रबिलावल ३.

शिव रामचंद्र यांजकडे होता, त्यास मशारनिले हुजूर येऊन भेटले, त्यांणीं किल्ला सरकारांत द्यावयाचा करून आलाहिदा पत्र तुम्हांस लिहिलें आहे; त्यास किल्लाच्या बंदोबस्तास हुजूरून शंकराजी राम कारकून वगैरे लोक रवाना केले आहेत; त्यांचे हवालां करून किल्ला जकीरा सुद्धां पावल्याचें कबज घेणें, ह्मणोन शेषराव श्रीनिवास व महादाजी बाबाजी दिमत सदाशिव रामचंद्र यांस सनद १.

परगणें आवसें येथील जमीदारांस रुजू होऊन अमल सुरळीत देणें ह्मणून पत्र.

६१—(१९०)—रुस्तुम अल्लीखान, किल्लेदार माजी, किल्ले बदामी, यांजपासून

इ० स० १७६८/६९
तिसासितैन
मया व अलफ
रजब ३.

सालगुदस्त आनंदराव भिकाजी यांणीं किल्ले बदामी सरकारांत घेऊन खानमजकूर यांस संसाराचे बेगमीस परगणे बदामीपैकीं आनंदराव भिकाजी यांणीं सरंजाम लावून दिल्या देहे तनखा रुपये.

७००० कसबे सुडी.

२८०० मौजे चिकलाणूर.

३९०० मौजे कातेहाळ.

१४०० मौजे कुरहट्टी.

३०० जाजती बेरीज.

१९०००

60. Sadasiva Ramchandra who held the fort of Awase together with the Mahal from Nawab Nizam Ali having agreed to surrender the fort to the Peshwa, orders were issued for taking possession of the same.

61. Anandrav Bhikaji took the fort of Badami from the fort-officer. Rustum Ali Khan and gave him a Saramjam of Rs 15000. The grant was ratified.

१. राजकीय (अ) महत्त्वाच्या गोष्टी.—1. Political Matters.

७७

एकूण पंधरा हजार तनख्याचे चार गांव लावून दिले त्याप्रमाणे हल्ली सरकारांतून सरंजाम करार करून दिला असे; तरि मशारनिलेशीं रुजू होऊन देहाय मजकूरचा अमल सुरळीत देणें, क्षणोन मोकदम देहाय मजकूर यांस सनद १.

आनंदराव भिकाजी यांस कीं, तुम्ही दिल्याप्रमाणे सरंजाम करार करून दिला असे, मशारनिलेकडे चालवणें क्षणून १.

किलेदार खान मजकूर याचे नांवें कीं, सदरहू सरंजामाचा उपभोग करून सरकारचें लक्ष राखून सुखरूप रहाणें म्हणून १.

येविशीं जमीदारांस चिटणीशी पत्र

४

रसानगी यादी.

६२—(५९६)—कमाविसदार महालानिहाय यांचे नांवें पत्रें कीं, भडोजकर मोगलांनीं बदफैली आरंभिली आहे, सबब त्यांचे पारपत्य करावयाची आज्ञा सरसुभा प्रांत गुजराथ दिमत चितामण हरी यांस करून समागमें फौज दिली आहे; तरि भडोजकरांचा सालाबादचा ऐवज आहे तो सालमजकुरी त्यांकडे न देणें, फौजेचे बेगमीबद्दल सरसुभाकडे वसूल देणें, क्षणून चिटणीशी पत्रें.

२ सरकारचे कमाविसदारांस.

१ परगणे हसोट निसबत धोंडो-मल्हार.

१ परगणे आमोद निसबत यादवराव रघुनाथ भागवत.

१ परगणे देहनबेर निसबत विठ्ठल नारायण यांस.

२
१ परगणे उरपाड निसबत रुद्राजी गिरमार्जा दिमत शिवाजी विठ्ठल.

४ सरंजामी सरदाराकडील कमाविस-दारांस.

१ परगणे जंबूसर निसबत माधव नाना-शेट व तुलसीदास नानाशेट दिमत नारोशंकर.

२ महाल निसबत महादाजी नीलकंठ.

१ परगणे अंकलेश्वर निसबत महा-दाजी धुंडिराज.

४

६

62. The Mogal of Broach having raised an insurrection, an army was sent under the Sirsombha of Prant Gujarath to punish him.
A. D. 1768-69.

थोरले माधवराव पेशवे ह्यांची रोजमिशी.

६३-(१६७)—तुम्हांस मनोळी ध्यावयास पाठविलें आहे, वगैरे ठाणीं चिकोडी
 १० स० १७७०/७१ तालुका ध्याल, त्यास मनोळी चिकोडी कुल ठाणीं ध्याल तीं रामचंद्र
 इहिदे सबैन महादेव यांचे स्वाधीन करणें, म्हणोन भिवराव यशवंत यांचे नांवें
 मया व अलफ सनद १.
 रजब २.

परवानगी रूबरू.

६४-(६७३)—किल्ले मतगड सरकारांत होता तो हल्लीं सिद्दी अबदुल रहीम
 १० स० १७७०/७१ खानजादे जंजीरकर यांस देविला असे, तरि जकीरासुद्धां किल्ला
 इहिदे सबैन मशारनिलेच्या हवालीं करून पावल्याचें कबज घेणें, म्हणोन विसाजी
 मया व अलफ केशव सरसुभा प्रांत कोंकण यांस सनद, रसानगी यादी, सनद ३.
 साबान ११.

६५-(६७५)—त्रिंबक सूर्याजी यांसि प्रांत सोंधे येथील बंदोबस्तास व मुख्य
 १० स० १७७०/७१ काबीज करावयाची आज्ञा केली आहे, त्याजविशीं कलमें.
 इहिदे सबैन
 मया व अलफ
 साबान २६.

सोंधें वरबाट अहद सारबणी बंधारी कों- हैदरखानाचा सलूक जाहाला, तहांत किल्ले
 कय्यपटी किल्ले मर्दनगडापासून गोकर्णमहाबळेश्वर जात वगैरे तालुका सोडणें जाहालियास
 श्वर होनावरपर्यंत किल्ले व ठाणीं मुलुक हैदर- सोडावा लागेल; कदाचित् सलूक होऊन
 नाईकाचा असेल, त्यांत स्वारीशिकारी क- तालुके व किल्ले सरकारांत राहिले तर किल्ले-
 रोन किल्ले व मुलुक काबीज करावा. मसल- खेरीज करून तालुका तुम्हांकडे कमाविशीं
 तीस स्वर्च होईल तो सरकारचा व हैदरखा- ठेविला जाईल. कलम १.
 नाचा विषाड आहे तोंपावेतों सदरहू मुलका- सदरहू मुलुकापैकीं किल्ले ठाणीं व महाल
 वर फेडावा. सरकारांत मागों नये. कलम १. सुटतील, त्यास किल्ले व ठाण्यांत लोक घा-

63. Bhivrao Yashvant was sent to capture the Thanas of Chikodi &c. He was directed to hand over Chikodi & Manoli to Ramachandra Mahadeo.
 A. D. 1770-71.

64. Fort Matgad was ordered to be surrendered to Siddhi Abdul Rahim Khanjade of Janjira.
 A. D. 1770-71.

65. Trimbak Suryaji was sent to Prant Sondha to conquer territory belonging to Haidar, lying between Sarbani Bandhari to Gokarn Mahabaleshwar & Honavar.
 A. D. 1770-71.

खान बंदोबस्त राखावा. ठाणी व किल्ले व तुम्हांसमागमें मसलतीस कित्तेक लोक महाल सरकारांत घ्यावा. कलम १. चाकरमाने व कुमकी मिळतील, त्यांस कांहीं

तुम्हीं श्रम साहस करून सरकार नक्षा बक्षीस द्यावे लागेल, त्यास मनस्वी वचन राखून मसलत शेवटास नेल्यास तुमच्या कोणास न देणें. सरकारांतून चाकरी पाहून स्वरूपानुसार ऊर्जित केलें जाईल. येणें- कार्याकारण रद्दबद्दल ऐकिली जाईल. येणें- प्रमाणें कलम १. प्रमाणें कलम १.

येणेंप्रमाणें पांच कलमें करार करून दिल्ली असेत. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें, म्हणोन मशारनिलेचे नांवें सनद १. रसानगी यादी.

६६-(६८१)—रघुनाथ हरी तालुके झांशी यांचे नांवें पत्र कीं, तुम्हीं विनंती- पत्र पाठविलें तें पावेलें. कन्हेरा किल्ला शिबंदीच्या हंगाम्याकरितां ६० स० १७७०।७१ स्वाधीन जाहला नव्हता तेव्हां तोडमोड करून साडेसात इहिदेसबैन स्वामीन जाहला नव्हता तेव्हां तोडमोड करून साडेसात मया व अलफ हजार रुपये देऊन किल्ला हवाली करून घेतला. विश्वासराव सवाल १६. लक्ष्मण यांजकडील यादवराव हरी येथें आहेत. त्याणीं सदरहू

ऐवजीं घोडी २९ एकूणतीस दिल्ली. ते त्यांची सरकारांत पागा करून ठेविली म्हणोन लिहिलें, ऐशास किल्ल्याचे शिबंदीचे रुपये विश्वासराव लक्ष्मण याणीं द्यावे, त्याचे ऐवजीं त्याणीं घोडी दिल्ली. तुम्हीं घेतलीं. त्यापक्षीं किफायत सर्फेवार घेतलीं असाल. सदरहू घोडियांची पागा केली म्हणोन लिहिलें, तर घोड्यावर बारगीर ठेविलेच असाल. तुम्हांकडे रावतांची नेमणूक करून दिल्ली आहे, त्यांत एकूणतीस बारगीर पागा केली ते त्यांत करार करून चाकरी घेणें, म्हणोन चिटणिशी बख १.

६७-(६८७)—खंबाईतचे राजकारणाचा प्रकार तूर्त दहा हजार रुपये द्यावे लागतात व शिबंदी जाजती ठेवणें लागते, येविशींची आज्ञा करावी ६० स० १७७०।७१ इहिदेसबैन. म्हणोन तुम्हीं विनंतीपत्र लिहिलें; त्यास राजकारण खरेंखुरें, मया व अलफ. किल्ला हस्तगत होतो, असें असल्यास दहा हजार रुपये देणें, व जिल्हेज १५. शिबंदी जाजती कार्याकारण लागेल ती चौकशीनें ठेवणें, म्हणून

त्रिंबक नारायण तालुके अमदाबाद यांचे नांवें

सनद.

रसानगी यादी.

66. Raghunath Hari of Zansi reported that he had obtained the A. D. 1670-71. fort of Karera by payment of Rs. 7500

67. Trimbak Narayan, officer of Taluka Ahmedabad, asked permission to the expenditure of Rs. 10000. & to the A. D. 1770-71. entertainment of some additional force in connection with the capture of fort Khambayat. The permission was granted.

६८-(७२१)—किले खंबाईत येथील राजकारण रामाजी महर्देव यांचे विष-
 मानें वल्लभराम व अस्कारबेग यांणीं हुजूर विदित केलें, त्याज-
 वरून राजकारण करण्याची आज्ञा करून बंदोबस्ताविशीं कलमें.
 इ. स. १७७१/७२
 हस्तक्षेपसयैन
 मया व अलफ
 जिल्हेज २३.

वल्लभराम, अस्कारबेग हे राजकारण ठीक राजकारणामुळें लोकांसि बावयास ऐवज
 करून तुम्हांस समजावितील, त्यासि पक्का पाहिजे, बास्तव तुम्हांकडून तालुके अमदा-
 बंदोबस्त होऊन किल्यांतील जमातदार व लोक वादपैकी रुपये ७००० सात हजार देविले
 फार फुटले आहेत हें तुमचे ध्यानास असत. लोक व जमातदार फुटोन कार्ये
 आल्यास, तुम्हांकडील लोक जातील साधतें याची सुरत ध्यानास आणून, कार्ये
 त्यांस काम मसलतीवर न पडतां कार्ये सा- न जाल्यास पैका न बुडे अशी पक्की बळ-
 धतें याची पक्की बळकटी पाहून, तुमची खा- कटी सावकारी निशेची करून घेऊन, जसजसा
 तरजमा जाहलियावरि मुदत करतील ऐवज लागेल तसतसा निशा घेऊन देत
 त्याचें लक्ष राखोन, तुम्हां फौजेसुद्धां जाऊन जाणें.
 कार्ये करणें, मुदतीस जावयासि आळस अस्कारबेग यांचे कविले व घरांचीं
 करून किला हस्तगत न जाहला, तरि याचा मुलें माणसें किले बोरशेत येथें राहण्यासि
 जावसाल तुम्हांस करावा लागेल. येतिल, ती किल्यांत बंदोबस्तानें ठेवणें.

येणेंप्रमाणें तीन कलमें करार केली असेत, तरि सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें,
 झणोन त्रिंबकराव नारायण तालुके अमदाबद यांचे नांवें सनद १. रसानगी यादी.

६९-(७३९)—बेंकोजी गणेश कमाविसदार परगणे बीड व परगणे पाथरी
 इ. स. १७७२/७३ यांस सनद कीं, राजश्री बाळाजी गोविंद व बेंकाजी गोविंद वकील
 सलाससयैन निसबत तहवारजंग हे उभयतां तहवारजंगाकडून परगणे मज-
 मया व अलफ कूरचे स्वराज्याचा तह करावयासि हुजूर येऊन यांचे विषयानें
 जमादिलाखर ९.

68. Vallabram & Askarbeg having suggested a plan for obtaining the fort of Khambayat, Trimbak Narayan, the officer of Taluka Ahmedabad was directed to ascertain whether the men at the fort were really disaffected and if they were, to fix an early day for attacking the fort and to obtain it without fail. He was allowed Rs. 7000 for payment to the people in connection with the matter.

69. Balaji Govind and Venkaji Govind having concluded a treaty in regard to the Swarajya Amal of Pargana Bid and Pathari, on behalf of Tahwar Jung, were given a re-ward of Rs. 2000

तह करार जाहला; सबब यांस एक साला बक्षीस रुपये ३००० तीन हजार तुम्हांकडून परगणे मजकूर येथील बाकीचे ऐवजी देविले असेत, तरि सदरहू ऐवज मशारविलेस पावता करून पावल्याचें कवज घेणें. हिस्सेदाराचे बाकीच्या ऐवजांत तुम्हांस मजुरा पडतील, म्हणोन सनद १. रसानगी बादी.

७७—(७४७)—नबाब गाजुदीखान यांसि जाहागीर प्रांत बुंदेलखंड येथें यमुनेचे अलीकडे सरकार तालुका पैकी २००००० रुपये दोन लक्षांचे तनख्याचे महाल तुम्हांकडून देविले असत, तरि ज्यांत दोन लक्ष रुपये वसूल होत, असे महाल नबाबांस नेमून देणें, म्हणोन बाळाजी गोविंद यांसि सनद १.

इ० स० १७७२/७३
सलाससबैन
मया व अलफ
जिल्काद २२.

विसाजी कृष्ण यांसि सनद की, सदरहूप्रमाणें जाहागीर बाळाजी गोविंद यांजकडून नेमून देवणें, म्हणोन १.

रसानगी बादी दोन.

२.

१. राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

१. सातारकर महाराज.

७१—(३३)—वेंकोजी माणकेश्वर व विष्णू नरहर यांस पत्र कीं, राजश्री स्वामींचे पागेचे घोडियांच्या दाण्याची चिठी दररोज पागेची जरुरात पाहोन, गेले आले घोडे वजा करून करावी; ते न करितां आठा दिवसांची चिठी एक करून प्रतिनिधीकडून दाणे नेतां म्हणून हुजूर विदित जालें. ऐशास पेशजापासून दररोज चिठी होते ते न करितां आठा दिवसांची चिठी एक करून दाणा नेतां, हे गोष्ट

इ० स० १७६२/६३
सलाससबैन
मया व अलफ
साबान ३.

70. A Jahagir of 2 lacs was granted to Nabab Gaziudinkhan on this side of the Yamuna in Prant Bundelkhand. A. D. 1772-73.

POLITICAL MATTERS.

(b) MATTERS RELATING TO

1. The Satara Raja.

71. Venkaji Mankeshwar and Vishnu Narhar were directed to send a requisition for the grain required for the horses belonging to the Raja every day, according to the old practice, and not every week as was now done by him, A. D. 1772-73.

कार्याची नाही; हल्ली पत्र सादर केलें असे तरि पेशजीपासून रोजची चिठी होत आहे तेणेंप्रमाणें जरुरातीबरहुकूम, गेले आले घोडे वजा करून चिठी करीत जाणें, म्हणून चिटणिशी पत्र १.

७२-(३३४)—वदमूर्ती राजश्री कृष्णभट विन वीरेश्वरभट उपनाम चिपळोण-

इ० स० १७६१/६५
खमससितैन
मया व अलफ
जिन्हज. १३.

कर, गोत्र अत्रि, सूत्र आश्वलायन, वास्तव्य माहुलीसंगम कृष्णातीर, यांणीं हुजूर येऊन निवेदन केलें कीं, महाराज राजश्री स्वामी यांची धाकटी स्त्री सौभाग्यवती जानकीबाई यांस देवाज्ञा जाहली ते समयी आपणास भूमिदान संकल्प करून जमीन चावर १ एक देविली ते आपले दुमाला जाहली नाही, ते हल्लीं नेमून देऊन चालविली पाहिजे म्हणोन; व येविशीं महाराज राजश्री स्वामींचें पत्र पाठविलें त्यावरून धारादत्तपूर्वक दिली ते चालवणें जरूर जाणून, यांजवर कृपाळू होऊन मौजे कोडोली, तर्फ सातारा, येथें पांढरवाडीनजीक अवल, दुम, सीम तीन प्रतीची वहीत जमीन चावर एक इनाम करार करून दिलही असे; तर सदरहू जमीनीचे चतुःसीमापूर्वक यांचे दुमाला करून देऊन जमीनीचीं इनामपत्रें सरकारचीं व राजपत्रें वंशपरंपरेचीं भोगवटियास करून देणें; आणि सदरहू जमीन यांजकडे साल दरसाल साल मजकुरापासून इनाम चालवणें, म्हणोन वेंकोजी माणकेश्वर यांचे नांवें, छ. १८ जमादिलाखर, सनद १.

येविशीं शामराव आबाजी यांस, सदरहू जमीन एक चावर चतुःसीमापूर्वक भटजींचे दुमाला करून जमीनीची राजपत्रें व सरकारची पत्रें सातरियाहून करून देतील, त्याप्रमाणें जमीन यांजकडे सालमजकुरापासून इनाम चालवून, आकार होईल तो यांचे नांवें साल दर-साल खर्च लिहीत जाणें, म्हणोन पत्र १.

२

रसानगी यादी छ. १८.

७३-(४८६)—गणेश विठ्ठल यांचे नांवें सनद कीं, किल्ले सातारा येथील किल्ला-वरची सरकारचीं घरें व शहरांतील राजवाडा मोडकळीस आली आहेत, त्यास सालमजकुरी राजश्री व दोन्ही राण्यांचे बाडे यांचे मरामतीस रुपये २००० दोन हजार पर्यंत लावून घरें नीट करून देणें. पुढें हंगामशीर हुजूर समजावून बंदोबस्त करून घेणें, म्हणून मशारनिले यांचे नांवें सनद १. रसानगी याद.

72. The Satara Raja's younger wife was named Jankibai. Land was given in Inam at the time of the performance of her obsequies.

23. Government buildings in the fort of Satara & the royal Palace

७४—(५४४)— किल्ले सातारा येथें श्रीमंत महाराजांकडे चाकरीस खिजमतगार हुजूरून पाठविले आहेत. यांस रोजमुरा दीडमाहीचा दुमाही रुपये.

इ० स० १७६७।६८
समानसितैन
मया व अलफ.
साबान १७.

९ धावजी शिंदा.
९ बगाजी काळभर.
५॥ निंबाजी गाईकवाड पाडळीकर.
५ शिवाजी घाडगा.
९ जानोजी शिवाजी पवार.

२५॥

५

एकूण साडेपंचवीस रुपये पांच असामीस रोजमुरा हुजूर छ. १ साबानचा दिलहा आहे, पुढे दोहों महिन्यांनी हजिरी गैरहजिरी मनास आणून सदरहू साडेपंचवीस रुपये देत जाणें, म्हणोन बाबूराव कृष्ण यांस सनद १. रसानगी याद.

७५—(५८२)—मुक्काम सातारा येथील राजमंडळची फडणिशी सखाराम भगवंत यांजकडे होती, ते दूर करून राजश्री बाबूराव राम व बाळाजी जनार्दन यांजकडे पूर्ववत्प्रमाणें करार करून देऊन हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरि मशारनिलेकडील कारकून येईल त्याचे हातें फडणिशीचें कामकाज घेत जाणें, म्हणोन महिपतराव त्रिंबक यांस सनद १. रसानगी यादी.

७६—(६४४)— श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपती स्वामी यांजकडील कलमें. महाराज यांजकडे बाग अगदी नाही, याजकरितां भाजीफुलांचे उपयोगी एक बाग नेमून देणें. कलम १. पंडितराव यांस पंडितरायीचीं वस्त्रें महाराजांनीं धोंडोपंडित पंडितराव यांच्या पुत्रास दिल्लीं, त्यास सालमजकुरी दसरियाचा पोषाख आपणाकडून गेला तो पंडितराव यांस पावला नाही; बळवंतराव यांस पावला.

त्यास पेस्तर सालापासून धोंडो पंडित पंडितराव यांचे मुलास पावीत जावा. कलम १.

A. D. 1766-67. in the city being out of repairs, Ganesh Vithal was directed to repair them, and was allowed Rs. 2000. for the purpose.

74. Five Khismatgars were sent to fort satara for service with the Maharaja.

75 The office of Fadnis under the Satara Raja which was held by Sakharam Bhagwant was taken from him and conferred on Baburav Ram and Balaji Janardan.

A. D. 1768-69.

76. The following order was issued to Mahipatrav Trimbak:—

किल्लावर घोडी आहेत, त्यांस गवताचे बेगमीस कुरण नाही, याजकरितां एक कुरण स्वर्चापुरतें नेमून देणें. कलम १. श्रीशंभुमहादेवाची पाटिलकी वतनी स्वामीची आहे, तेथील हकदक सुदामतप्रमाणें बंदोबस्त करून देणें. कलम १. गोंधळी व डौरी गोसांवी एकूण तीन ताफे नेहमी चाकरी करितात, त्यांस पोटास व आंख पावत नाहीत, सबब दोन ताफे गोंधळ्याचे व एक भांड याचा जुने नवे मिळून तीन ठेवावे. कलम १.

एकूण पांच कलमें करार करून दिली असेत, तरि सदरहूप्रमाणें करणें, म्हणोन राजश्री महिपतराव त्रिंबक यांस सनद १. रसानगी यादी.

७७-(७१०)—पेठ मकरंदपूर, तर्फ चांभारगोंदें, येथील शेटपणाचें वेतन श्रीमंत महाराज छत्रपती स्वामीचें आहे, त्याचे गुमास्तगिरीचे कामावर सालगुदस्त चिमणाजी गोविंद पाटविले होते, त्यांस हल्ली त्यांजकडून गुमास्तगिरी दूर करून तुम्हांस गुमास्तगिरी सांगितली असे; तरि इमानेंइतवारें वतान, अमल चौकशीनें करोन, पेठ-मजकूरचें शेटपणाचें वतन संबंधें जें उत्पन्न होईल तें सरकारांत पावतें करून पावल्याचे जाब घेत जाणें, तेंप्रमाणें मजुरा पडेल, म्हणून मोरो दामोदर दिमत विष्णु नरहर यांचे नांवें सनद १.

महाजन व महानाड पेठ मजकूर यांचे नांवें सनद कीं, रुजू होऊन शेटपणाचें वतनसंबंधें जें असेल तें सुरळीत देणें, म्हणोन सनद १.
चिटणिशी पत्रें ३.

A. D. 1769-70.

- 1 The Raja has no garden; one garden should be assigned to him.
- 1 A Kuran should be given for the use of the horses at the fort.
- 1 Clothes of honor in regard to the office of Pandit-rav should be given to the son of Dhondo Pandit Panditrav.
- 1 Patil Watan of Shambhu Mahadeo belongs to the Raja. The Haks of the watan should be continued to him as before.
- 1 Two parties of Gondhali, Doure (डौरे) and one of Bharadi should be kept for service with the Raja.

77. The Watan of Shete in Peth Makarndpur in Tarf Chambhar-
gonde belonged to the Raja of Satara.

A. D. 1771-72.

१ सखूबाहे शिंदी यांस.

१ जमींदार यांस.

१ चिमणाजी गोविंद यांस.

३

९

येणेंप्रमाणें पांच पत्रें दिल्लीं असेत.

रसानगी यादी.

७८-(७६३)—महाराज राजश्री स्वामी यांजकडील कलवंतीणीचे रोजमरि-

इ० स० १७७२।७३

याविशीं वगैरे

कलमें

सलाससबैन

कलवंतीणी-ताफे.

मया व अलफ

१ हिरा कलवंतीण.

रबिलावल ६

१ आळी कलवंतीण.

एकूण दोहो ताफ्यांत रोजमरा दुमाही दर ४० प्रमाणें रुपये ८० ऐशी रुपये करार केले असत, तरि सालीना सहा रोज दर (?) पेन्तर साल सन अर्बा सबैनापासून पावीत जाणें. कलम १.

चित्ता जनावर आहे, त्याजला रतीब पाहिजे, त्यास पेशजीचा चित्ता आहे त्यास रतीब पावत असेल त्याप्रमाणें हल्लींच्या चित्त्यास रतीबाची नेमणूक करून चालवणें. कलम १.

एकूण दोन कलमें. सदरहू लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें क्षणोन महिपतराव त्रिंबक यांस सनद १.

रसानगी चिठी व कलवंतीणींचा रोजमरा पेन्तर सालापासून देत जावा असें सनदेंत लिहून द्यावें म्हणून परवानगी सखाराम भगवंत. रसानगी नागो शिंदे.

78. Sanction was given to the payment of Rs 80 every two month on account of singing establishment with the Raja of Satara, and to the payment of the usual allowance to a panther with the Raja.

१. राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

२. पेशवे.

(अ) माधवराव.

७९-(५७)—किल्ले सिंहीगड येथे धामधुमीमुळें जामदारखाना रवाना केला, त्यास तेल दिव्यास दररोज वजन पक्के ४४१९ दीडपाव व कार कून असामी २ दोन, पैकीं फडणिशीकडील [एक] व पोतनिशीकडील एक व ब्राह्मण चाकरीचा असामी एक, एकूण तीन असामीचा शिधा शिरस्तेप्रमाणें जों पावेतों राहतील तों पावेतों तेल देखील दिव्यास देत जाणें म्हणोन, जिवाजी गणेश यांस सनद दिली. किल्ले सिंहीगडचे कोठीपैकीं देत जाणें, म्हणून सनदेंत लिहिलें असे. परवानगी रूबरू. छ. २८ सावान. १.

८०-(६९)—रामचंद्र नारायण कमाविसदार कसबे खेड व शिवापूर यांचे नांवें सनद कीं, चिरंजीव नारायणराव धामधुमीमुळें किल्ले सिंहीगडास गेले आहेत, त्यांस शाकभाजी दररोज लागेल ती कसबे मजकुरीं शाहाबाग आहे त्यापैकीं देत जाणें. बाजवी पैका आकारेल तो मजुरा दिला जाईल, म्हणून छ. २७ रोज सनद १. परवानगी रूबरू.

POLITICAL MATTERS.

(b) MATTERS RELATING TO

2. The Peshwa.

(a.) Madhavrav I.

79. Owing to a disturbance, the cash and ornaments of the Peshwa were sent to fort Sinhagarh.
A. D. 1762-63.
80. Owing to a disturbance, Narayanrav (Peshwa's younger brother) was sent to Ssinhagarh, and the Kamavisdar of Khed and Shiwapur was directed to supply him with vegetables from the garden called Shahabag.
A. D. 1762-63.

८१-(७४)—कृष्णाजी महादेव यांनी प्रांत राजपुरीपैकी जिनस पाठविला, गुज-
रत संताप्पा भोसला भुसारी निजामपूरकर. चिरंजीव राजश्री
नारायणराव यांचे लग्नास जिनस पाठविला तो जमा.
इ० स० १७६२।६३
सलाससितैन
मया व अलफ
सवाल.
वजन पक्कें. सुमारी.
८॥१॥ खारीक कच्चे वजन १९९ नारळ रवानगी २०० पैकीं
८॥१॥ पैकीं. जमा
८॥७॥ सुपारी पांढरी कच्चे १०००० पाने काळी नागवेलीचीं.
वजन ८२ पैकीं

८१८०.

१०१९९

एकूण वजन पक्कें एक मण नव शेर व सुमारी दहा हजार एकशें नव्याणव सर-
कारांत किल्ले सिंहीगड येथील कोठीस जमा करून जाव लेहून दिला मशारानिलेचे नांवें.
बरहुकूम जमा व खर्च कोठी छ. १४ रोज. १.

नारो आपाजीच्या रोजकीर्दीपैकीं.

८२-(९८)—जवाहीरग्वान्याकडील मोजदाद करावी लागते, सचब किल्ले
सिंहगड येथें कारकून रवाना केले आहेत. असामी.

इ० स० १७६३।६४
अर्बासितैन
मया व अलफ
मोहरम २९.

१ धोंडो विश्वनाथ.
१ त्रिवक्क शंकर.
१ गोविंद महादेव.

३

एकूण तीन असामीस मोजदाद होईतों राहतील, त्यांस शिधा शिरस्तेप्रमाणें
लाकूडफाटें पानपत्रावळी बेगमी करून देणें, याखेरीज कामाठी असामी २ दोन सिंहगड
पाषेतों ओझें न्यावयास देणें, म्हणोन जिवाजी गणेश यांस छ. १ मोहरम पत्र १.
रसानगी यादी.

81 A quantity of dried date fruits betelnuts, cocoanuts, & leaves
were received on this date from Krishnaji Maliadev of
A. D. 1762-63. Plant Rajpuri for the marriage ceremony of Narayan-
rav (Peshwa's younger brother.)

82. 3 Karkuns were sent to Sinhagarh to make an inspection of
A. D. 1763-64. the Government store of jewels and other valuable
articles.

बाळाजी जनार्दन यांच्या रोजकीर्दीपैकी.

८३-(२२९) —	१७५ रेवा कलवंतीण.	रुपये.
इ० स० १७६४।६५	२५ छ. ७ रोज मोहरमचे इदीबद्दल सालगुदस्ताप्रमाणें साल-	
खमससितैन	मजकुरी रसानगी चिठी	रुपये.
मया व अलफ	१५० छ. १७ रोज दीडमाही रोजमरा एकमाहीच द्यावा तो.	
मोहरम. ११५.	रसानगी यादी	रुपये.

१७५

दादासाहेबांच्या रोजकीर्दीपैकी लेखांक ८४ ते ८७.

८४-(२५०) —	कैसो गोविंद यांचे नावें सनद की, एणेंप्रमाणें.	
इ० स० १७६४।६५	१ मातोश्री गोपिकाबाई याजकडे खर्चास नेमणूक	रुपये.
खमससितैन	१८००० इमारत वाडा गंगापूर.	
मया व अलफ	७००० नेहमीं खर्च बारमाहीपैकी.	
रबिलाखर २२.		

२५०००

एकूण पंचवीस हजार नेमणूक करून तुम्हांकडे बेहज्यास ऐवज नेमून दिला आहे, त्यास तुम्ही सदरहू ऐवजपैकी मौजे बलगांव व गंगापूर हे दोन गांव बाईकडे दिले आहेत, सबब त्यांचा ऐवज रुपये १९०० एकुणीसशें वजा करून बाकी तेवीस हजार एकशें रुपये पावते करणें, म्हणोन सनद १.

८५-(२५१) —	कैसो गोविंद यांच्या नावें सनद की, मातोश्री गोपिकाबाईंचे खर्चास अजमासे बारा हजार रुपये तुमचे बेहज्यांत नेमणूक करून, त्यापैकी पेशजी पांच हजार पावले, बाकी सात हजार हल्ली देविले, त्याची वरात तुम्हांवर दिल्ली आहे, त्यावर प्रमाण नाही. मातुश्रीकडे खर्चास ऐवज लागेल तो तुम्हांजवळ माग-
इ० स० १७६४।६५	
खमससितैन	
मया व अलफ	
रबिलाखर २४.	

From Balaji Janardan's Diary.

83. Rupees 175 are debited on this date as paid to Rewa, a dancing girl Rs 25 on account of the Id festival and Rs. 150 as monthly salary.

From Dadasaheb's Diary—papers 84-87.

84. Rupees 7000 were assigned to Matushri Gopikabai for her annual expenses and Rs. 18000 for the construction of a building for her at Gangapur.

85. Keso Govind was directed to pay to Lady Gopikabai any sum which might be required for her expenses, even though exceeding the amount previously sanctioned.

तील त्याप्रमाणें सदरहू वरातेखरीज ऐवज लागेल तो देत जाणें, रसानगी याद.
म्हणून सनद १.
८६—(२९१)—केसो गोविंद यांचें नांवें सनद की, माणकोजी चितारी या-
जला चित्रें तसविरा कागदावर काढण्यास सांगोन तुम्हांकडे पाठ-
इ० स० १७६४।६५ खमससितैन विला आहे, तारि यास रंग हरजिनसी जो लागेल तो चौकशी
मया व अलफ करून देत जाणें, आणि चित्रें काढून तयार करणें. यासि रोज
जमादिलाखर ३०. मरा दीढमाही रुपये तीस ३० करार करून देविले असत
सनद-पैवस्तगिरीपासून दीढमाहींचा दीढमाही रोजमरा हजिरी-
प्रमाणें देत जाणें, व सामान घडोची वगैरे जो सरंजाम लागेल तो चौकशी करून देत
जाणें, म्हणोन सनद १.

परवानगी रूबरू. रसानगी हरी रघुनाथ मिडे. छ. ३ जमादिलाखर.

८७—(२९२)—केसो गोविंद यांचे नांवें सनद की, तुम्हांस चावडसेस कारभा-
इ० स० १७६४।६५ रास ठेविलें आहे, त्याचा करारमदार येणेंप्रमाणें कलमें वित-
खमससितैन पशील.
मया व अलफ
जमादिलाखर ३०.

तुम्हांस बरोबर स्वार पन्नास ठेवण्यास आज्ञा कारखाने इमारतीचे वगैरे आहेत, त्यांची
केली आहे, त्यास शेरा दर स्वारास २.५० नेमणूक ऐवजाची अलाहिदा करून दिल्ली
रुपये प्रमाणें करार केले असेत; सनदपैवस्त- आहे, त्याप्रमाणें जिकडील तिकडे ऐवज पावता
गिरी पासून राऊत ठेवून चाकरी घेणें. करून कामाची चौकशी करीत जाणें. कलम १.
मुदतमाफक आकरमाही कबजप्रमाणें मजुरा प्यादी (दे) चौकीपाहान्यास वगैरे
पडेल. कलम. १ असामी पन्नास नेमणूक करून दिली असे,
मातुश्री गोपिकाबाई नेहमीं जगदीशपुरीं रा- त्यास दरमाहेदरअसामीस रुपये ६ प्रमाणें सनद
हिलीं आहेत, ते तुम्हांस हरएक कामकाजा पैवस्तगिरीपासून आकरमाही बजा करून
विशीं आज्ञा करतील त्याप्रमाणें मान्य करून मुदत कबज माफिकप्रमाणें मजुरा पडेल.
सरबराई जेथील तेथें करीत जाणें. कलम १. कलम १.

86. Mankoji Painter was engaged to draw pictures on a salary of Rs. 30 per month & a half & orders were issued to supply him with all materials for coloring that he might require.
A. D. 1664-65.
87. Keso Gevind was appointed manager at Chawadas & was directed to look after the comfort of Matushri Gopikabai who was residing permanently at Jagadishpur.
A. D. 1766-65.

तुम्हांस सरकारच्या कामकाजास फड-
फर्मास लागत जाईल त्याची चिठी शिवाजी
बळाळ यांजवर करीत जाणें, ते देत जातील.
तुम्हीं निराळी फडफर्मास एकंदर चिठी महा-
लावर अगर हरकोठें करीत न जाणें. कलम १.

गाईकडे नेमणूक पांच हजार रुपयांची
करून दिली आहे, त्याप्रमाणें खर्चवेंच कुल
करावा. कलम १.

दोन येडके सरकारचे आहेत, त्यांस चंदी
व कामाठी नेमणूक करून चौकशी करून खर्च
सनदपैवस्तरगिरीपासून करीत जाणें. कलम १.

लबेच्या कामास लोक १० जासूद असामी,
२ ढलाईत, एकूण बारा असामीस तैनात दर-
माहे असामीस रुपयेप्रमाणें करार करून दिले
असत; सदरहूप्रमाणें असामीस सनदपैववस्त-
गिरीपासून ठेवणें. मुदतमाफक आकरमाही
वजा होऊन बाकी कबज मजुरा पडेल. कलम १.

तुम्ही त्या प्रांतीं राहिलां आहां. त्यास
कामकाजें कोणतीं करावीं न करावीं याची यादी
अलाहिदा आहे त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें.
यादीखेरीज एकंदर न करणें. कलम १.

तुम्हांकडे पागेची घोडी एक व तट्टू
एक; त्यांस दाणाचंदी दररोजप्रमाणें एका-
दशी वजा करून बाकी चंदी नेमणूकप्रमाणें

व पोरगे याची नेमणूक दोन असामींची रोज-
मरा दीदमाही नेमणूकप्रमाणें किरकोळ
खर्चास एवज नेमणूक करून दिल्या आहे,
[त्या] एवजीं सदरहू खर्च करणें, मजुरा पडेल.
कलम १.

तुम्हांजवळ ऐवज वगैरे सरकारचा जिनस
असेल, त्यास गुलगुलबला जाल्यास त्रिब-
कच्या किल्ल्यावर नेऊन ठेवणें. कलम १.

देवघर व इमारत, बाग वगैरे कारखाने
यांसि एवज नेमणूक करून दिल्या आहे;
त्यास चौकशी करून चवकशीमुळे कमी
जाल्यास कमी करावें. जाजती लागल्यास
आठरा बाविशीच्या अंतःन्यानें जाजती देत
जावें. दोन महिन्यानें चौकशी करीत जावी.
कलम १.

गडबडीमुळे तुम्हां शिबंदी एकंदर नवी न
ठेवणें. भातखळ्यास त्रिबकच्या जाऊन
राहणें. कलम १.

चावडसेस शिबे (प्ये) राहतात, त्यांनीं
कांही गडबड करूं नये, गडबड केल्यास
हुजूर लिहून पाठवणें, आज्ञा होईल त्या
प्रमाणें करावें. तुम्हांस पारिपत्य करण्यास
प्रयोजन नाही. कलम १.

येणेंप्रमाणें चौदा कलमें करार करून दिली असत. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें,

म्हणोन सनद १.

रसानगी याद. छ. ४ जमादिलाखर.

बाळाजी जनार्दन यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

८८—(३०६)—११॥ कमाविस भेट

इ० स० १७६४/६५

खमससितैन

मया व अलफ

साबान ३०.

४९॥ छ. ५ रोज राजश्री नारायणराव स्वारीहून पुण्यास आले,
सबब लोकांनीं नजरा केल्या, गुजारात भानजी मोऱ्या खिजमतगार,
रुपये.

१५॥ बदल बाळाजी जनार्दन फडणीस मोहर नाणें १.

२ बदल नारो अनंत परचुरे.

२ धोंडो हरी दिमत तोफखाना.

२ खंडो शिवदेव पानसी.

१ कसबे पुणें येथील पाटील.

१ मौजे थेऊर येथील पाटील.

१ मौजे हडपसर येथील पाटील.

१० सर्वोत्तम शंकर ह्शमनीस.

१० देशमुख प्रांत पुणें.

५ नरसिंग.

५ त्रिंबकराव.

१०

५ बदल बाळाजी नारायण केतकर.

४९॥

तपशील

१५॥ मोहर नाणे

३४ नक्त.

२३ इतर प्रत.

४ खंदार.

३ बागड (ल) कोटी.

४ हिणाचे.

३४

From Balaji Janardan's Diary.

88. Presents were made to Narayanrav on his return from camp
A. D. 1764/65, by Balaji Janardan Fadnis, Naro Anant Parchure,
Khando Sivadev Pansi, Dhondo Hari of the artillery &c.

४९॥

२ छ. ६ रोज राजश्री नारायणराव यांम

बदल गोपाळराम देशपांडे. गुजारत
जिवाजी कटका खिजमतगार, रुपये.

५१॥

दादासाहेबांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

८९-(३१३)—केसो गोविंद यांचें नांवें सनद कीं, तीर्थरूप मातुःश्रीबाई
गंगापुरी आहेत, त्यांची खर्चाची नेमणूक पेशजीची आहे, त्या-
शिवाय जाजती चार पांच हजार रुपये लागल्यास देणें; व चिरंजीव
राजश्री नारायणरावही तेथें बाईजवळ राहण्यास आले असतील;
त्यांचीही खर्चाची नेमणूक रोजमरा मेळास वगैरे लागेल ते
बाईस समजावून देत जाणें; खर्चाची ओढ एकंदर त्यांजकडील न करणें, म्हणून
सनद.

छ. २९ रमजान.

बाळाजी जनार्दन यांच्या रोजकीर्दीपैकीं लेखांक ९० व ९१.

९०-(३४५)—स्वारी पेण, विद्यमान सौभाग्यवती पार्वतीबाई. पेणेचे मुक्कामी
खर्च झाला तो गळा साडेतिसेरी मापें कैली खंडी.

इ. स. १७६४।६५
अमससितैन
मया व अलफ
रमजान १.
जिल्हेज

तांदुळ मोटे तांदुळ बारीक तांदुळ मोटे दाळ
सडीक सडीक असडीक

धर्मादाय देवपूजेचे गाईस

०

४१॥२॥

०

४४॥१॥

From Dadasaheb's Diary

89. Keso Govind was informed that Matushri Bai was at Ganga-
pur & that he should pay her 4 or 5 thousand rupees
A. D. 1065-65. over and above the fixed allowance, if required. Nara-
yaurav was to go to reside with the lady, and Keso
Govind was ordered to pay him the amount required for his expenses.

From Balaji Janardan's Diary—papers 90 & 91.

90. There is in this month a debit of expenses incurred on account

१. राजकीय (अ) महत्त्वाच्या गोष्टी.—1. Political Matter

३३

गोग्रास वगैरे	०।१	८२॥	०	०
राघोजी आंगरे वजारतमहा				
यांस मेजवानीबद्दल.				
बाजे खर्च रखमाजी परीट			०	
याजकडे सनगास मसाल्यास.	०	८८२८२	०	०
किल्ले लोहगडकरी यांस अडशेरी	०॥३८।	०	०	८१॥२॥
किल्ले सरसगडकरी अडशेरी	८॥॥.	०	०	८८१
तालुके बिरवाडी निसबत रामचंद्र				
कृष्ण लोकांस अडशेरी	०	०	०॥१॥	०
प्रांत राजपुरी निसबत राणोजी बल-				
कवडे लोकांस अडशेरी.	०	०	८१॥॥	८
दिमत हुजूर हशम अडशेरी	०	०	१॥३॥॥	०
०॥१॥॥ दिमत माधवराव हरी.				
०॥१२। दिमत माधवराव नारायण.				
१॥३॥॥				
मुदपाक खर्च	८३	८३॥१	०	०
देहनगी देणें पादरी				
वैद्य व बनारसी गवई	८॥१२॥	८।२	०	८८॥॥.
पोटखर्च वेठ्यांस व जागा				
जागांहून शाकभाजी वगैरे				
घेऊन आले त्यांस	॥=॥१	०	०	०
दिमत पागा हुजूर	८११॥॥	०	०	८८॥.
दिमत थटी गाईन्हशीस	०	०	॥=॥	०
कामाठी दिमत हाय असामी ११				
यांस अडशेरी.	॥३८१।	०	०	८८१॥
दिमत पीलखाना हत्तीण				
लक्ष्मी हरपनहल्ली ईस रतीव.	०	१।२८१	०	०

A. D. 1764-65.

of (सौभाग्यवती पार्वतीबाई) Soubhagyawati Parwatibai's visit to Pen. A feast was given at Pen to Raghoji Angria Wajarat Maha. The expenditure includes a grain allowance to a Padri (missionary) Doctor.

बाळाजीराम घाटे कारकून

शिलेदार यास बरहुकूम मुशहिरा

०

०

१

०

२।४।।।।। १।।।।।=१= ३।।।४।। ४२४१ .

तालुके पेण पंचमहाल निसबत बाबूराव कृष्ण हवालदार यांजकडून ऐनजिन्नस देविला तो सवाआठ खंडी दोन मण एक पायली निठवे कैली हु न त सु द्र (द ?) बदल देणें पेणचे मुक्कामी खर्च जाला तो इस्तकवील छ. २९. रमजान तागा-ईत छ. १७ जिल्काद. गुजारत बाबूराव कृष्ण कोलटकर.

हरभरे साडेतिशेरी मांपं.

५।।१॥ मेहमान खर्च देणें.

कैली

खंडी.

त्रिंबक नारायण मेहेंदळे यांचे घोड्यास.

३।४।।४= दिमतपागा हुजूर.

चौशेरी ३४१४=

।।।।।=।।। दिमत उष्टरखाना

५।।।।

.।२।।।।= निसबत जमाल

म ज कूर

तूप रवानगी गुजारत सावरोळकर गवळी वजन कचे .।।. एकूण वजन पके.

नफर ३

४४९।। दिमत पागा हुजूर.

चौशेरी.।१।।।.।।

४४४।। दिमत उष्टरखाना

.।३४=।- निसबत

४४३।९ निसबत

ताजमजकूर नफर ३

जमालमजकूर.

एकूण चौशेरी.।२४२४-

४४१।९ निसबत

ताजमजकूर

.।।।.।।।=।।।

.।।३॥१।।।= दिमत अली बहादर

४४४।।

उंटास दाणा चौशेरी

४४८।। दिमत अली बहादर उंटास

.।१।।।=।=

४१।।३। दिमत पीलखाना लक्ष्मी हत्तीण

४४४।. मेजवान उंटें पांडुरंग कृष्ण यांचीं

हरपनहल्ली ईस रतीब वगैरे.

वगैरे ओझ्यास आणिली त्यांस

४।।१॥ धर्मादाय देवपुजेकडे दिव्यास.

चौशेरी ४३।।. एकूण.

४४८ साबाजी तुकाजी चिटणीस दिमत

.।४।।।१ थटी गाईम्हशीस

राधोजी आंगरे यांस मेजवानी

४१।१॥ नवलोजी बागमरा खिजमतगार

बदल.

याचे घोड्यास बरहुकूम मुशा-

४४१।।।९ देहनगी खर्च देणें पादरी वैद्य

हिरा.

बाजार शि राई यांस.

४४१। मेजवान उंटें लोकांची आणिलीं
त्यांस.

४४४॥ मुदपाक खर्च.

४३।४३।९

पावणे सा खंडी तीन पायली कैली, सवातीन मण सवातीन शेर आदपाव वजन पळें
प्रांत कल्याण भिवंडी निसबत रामाजी महादेव याणीं पाठविले, ते सदरहू प्रमाणें देविले,
हु. ज त सू द.

९१—(४०१)—मेहमान खर्च बाळाजी नाईक भिडे, सगुणाबाई यांचे बंधु, यांचे
इ. स. १७६५।९६ स्त्रीस रजोदर्शन प्राप्त जाहलें सबब चतुर्थ दिवशीं हळदकुंकू नेलें
सितसितैन त्यास रसानगी व तसलमात हरी विश्वनाथ भावे खण पैकीं १.
मया व अलफ एकूण आम्ब २॥
जमादिलाबल २९.

९२—(५३४)—दंडाराजपूर येथील देशमुखीचे वतनाच्या सनदा सिदी याकूद-
इ. स. १७६५।९८ खान याणीं गणेश राम दातार यांजबरोबर पाठविल्या छ. ४ मोह-
ममासितैन रम सन सबासितैन. मनदा बितपशील.
मया व अलफ
जमादिलाखर

१ शेख अबदुल कादीर हवालदार व कारकून प्रांत दिवें यांचे नांवे पत्र कीं, आंके-
सरकारीहून बुजगुणापासून पंडित अजम बाजीराव पंडित प्रधान यांसि परगणे मज-
कूरची वतन देशमुखी अज कदीम इनायत असे. ते जारी असतां, दरम्यान नौदिगर
सुरत ते तर्फेन अमलांत आली. अजि सबब वतन चालवणें मोकुफ राहिलें होतें. तें
जारी व्हावया बाबें पंडित अजम माधवराव बल्लाळ पंडित प्रधान याजकडून हुजूर (?)
मअरूज हुजूर पोहंचला. त्यावरून इम्तकबिल सन इमन्ने भिनैन देशमुखी वतन
बहाल व जारी फर्मावून तुम्हांस हुकूम सादर केला जात असे; तर सुदामत वतन देश-
मुखी पंडित अजम प्रधान यांजकडे चालत आली अमे, ते मोजीब सनद असनाद
पेशीन मुकरर जाणोन हक-लवाजमे चालवीत जाणें, कोणेविशी माने-मुजार्हम ना होणें.

91. It is stated that Sagunabai, a lady of the Peshwa's family,
A. D. 1765-65. was Balaji Naik Bhide's sister.

92. At the request of the Peshwa the Deshmukhi watan of certain
A. D. 1767-60. Mahals of Danda Rajapuri which belonged to the
Peshwa's family, was ordered by Sidi Yakoodkhan to be
continued to the Peshwa.

परवानगी हुजूर, रसानगी अबदुल गफर, जबानी गोंदजी रघूजी नाईक अफराद, सद-
रहू प्रमाणें पत्र.

१ शेख इसमार्डल हवालदार व कारकून परगणे नांदगांव मरूड यांस पत्र वरील-
प्रमाणें.

१ शेख ऐनुदीन झिमे हवालदार व कारकून परगणे श्रीवर्धन यांस वरीलप्रमाणें.

१ सैदमीर सैदअबदुल रहिमान हवालदार व कारकून तो मांडलें यांचे नांवें
पत्र कीं, आंके जानतनिशान सिदी अबदुल रहिमानखान साहेबी पंडित अजम बाजी-
राव बल्लाळ प्रधान यांस तो मजकूरचें वतन देशमुखी इनायत केली असे. ते जारी
असतां दरम्यान रखने-मुरत ते तर्फेंनें अमलांत आली. याजकरितां वतन चालविणें
मोकूब राहिलें होतें. तें जारी व्हावयाविशी पंडित अजम माधवराव बल्लाळ प्रधान यांज-
कडून हुजूर मअरूज पोहोचला. त्यावरून इस्तकबिल सन इसने सितैन देश-
मुखी बहाल व जारी फर्माऊन तुम्हांस हुकूम सादर केला जात असे; तारी सुदामत
वतन देशमुखी पंडित प्रधान यांजकडे चालत आली असे, तेमोजीब मुकरर जाणोन
हक-लवाजिमा चालवीत जाणें. परवानगी हुजूर, रसानगी अबदुल गफर दिलावर, जबा-
नी गोविंद रघूजी नाईक बोश्कर, सदरहूपमाणें पत्र.

१ सैदमीर सैदअबदुल रहिमान हवालदार व कारकून तो मांडलें यांचे नांवें पत्र कीं,
तो मजकूरचें वतन देशकुलकर्ण सरकारी अमानत होतें, तें दर अमल सिदी अबदुल
रहिमानखान [साहेबी] पंडित अजम बाजीराव बल्लाळ प्रधान यांस इनायत केलें असे. तें जारी
असतां दरम्यान त्यांकडून नौदगर मुरत अमलांत आली. आज सबब देशकुलकर्ण चाल-
वणें मोकूब राहिलें होतें. तें बहाल व जागी व्हावया भावें पंडित अजम माधवराव बल्लाळ
पंडित प्रधान यांजकडून मअरूज पोहोचला, त्याजवरून तो मजकूरचें वतन देशकुल-
कर्ण इस्तकबिल सन इसने सितैन बहाल व जारी फर्माऊन तुम्हांस हुकूम सादर केला
जात असे; तर सावीक सनद ना ती क वमोजीब देशकुलकर्ण मुकरर जाणोन चालत
आले मामूलमोजीब हक-लवाजिमा चालवीत जाणें. परवानगी हुजूर, रसानगी अबदुल
गफर, जबानी खुद्द. पत्र.

१ अबदुल गफर अबदुल अजीज हवालदार व कारकून परगणे बसळें यांस
पत्र कीं, आंके जानतनिशान सिदी अबदुल रहिमानखान साहेबी पंडित अजम
बाजीराव बल्लाळ प्रधान यांस परगणे मजकूरचें वतन देशमुखी इनायत केली असे.
ते जारी असतां दरम्यान रखनेमुरत ते तर्फेंनें अमलांत आली. याजकरितां वतन
चालविणें मोकूब राहिलें होतें तें, वगैरे वरप्रमाणें.

१ अबदुल गफर अबदुल अजीज हवालदार व कारकून तो गोवालें यांस पत्र वरप्रमाणें.

सदरहू सनदा शामलाकडून गणेश राम दातार यांणीं जंजिऱ्याहून आणिल्या; त्या हवालीं नारो त्रिबक देशमुख, हस्ते रामचंद्र कृष्ण भातखंडे, यांच्या केल्या असेत.

नारायण बल्लाळ यांच्या रोजकीर्दीपैकीं. लेखांक ९३ व ९४.

९३-(९६९)

इ. स. १८६८-६९
तिसासितैन
मया व अलफ
मोहरम.

—विद्यमान राजश्री नारयणराव बल्लाळ इम्तकविल छ. १८
मोहरम अवल साल तागार्इत छ. मिनहू.

९४-(५७३)

इ. स. १८६८-६९
तिसासितैन
मया व अलफ
मोहरम ३०.

—१८७२॥= श्राद्धखर्च कैलासवासी! नानासाहेबांचें श्राद्ध केलें त्यास
रुपये.

१५३॥= छ. २० विद्यमान राजेश्री
नारायणराव गुजारत रामाजी काशी
वाकनीस रुपये.
१ तिलोदकांत.
१ यवोदकांत
९५ दक्षिणा.
१९ पिंडांस.

८० ब्राम्हणांस.
३० देवस्थानीं मोहरा. *
१ बाळभट
१ ———
२
दर १५ पंधराप्रमाणें

From Narayanrao Ballal's Diary.

93. It appears that from this date which was the beginning of the year 1768-69, Narayanrav Ballal (Peshwa's younger brother) was in charge of the Dartar at Poona.

94. A sum of Rupees 1872-10 was spent for the anniversary of Nanasaheb's death (the late Peshwa) on the 20th Moharam that is 6th. (dark half) of Jeshtha of Shake 1690. (Milk was then sold at 13 seers per Rupee and butter at 1 3/4 seers per Rupee).

१० पितृस्थानी
२० मुख्य स्थानी केशव-
भट पाळंदे.
१९ नारायणभट पाळंदे
१५ भिकंभट पंचनदी-
कर.

५०

८०

९९

२९ अभिश्रवणाची दक्षिणा.

२० थोर शिष्ट ब्राह्मण
वर्गरे असामी ४० दर
॥ प्रमाणें.
९ आचारी असामी १०
दर ॥ प्रमाणें

२५

३१॥ खेरीज जिन्नस

१० जानवी जोड एकूण
२४॥= दूध वजन पक्कें
८३ क्षीरीस
१० विरजावयास

१३

दर ८३ प्रमाणें
६॥= लोणी वजन
पक्कें ८२ दर
८१॥.

३१॥

१५३॥

१७१८॥= छ. २२ रोज ज्येष्ठ वद्य
षष्ठीस श्राद्ध केलें त्यास
ब्राह्मणांस दक्षिणा रुपये.
१६३३ विद्यमान रघुनाथभट कर्वे,
हुजूर पागेंत दक्षिणा वाटली.
१५३८ ब्राम्हण असामी ३०७६
दर असामीस ॥ प्र-
माणें रुपये.

९९ बायका असामी ३८०
दर असामीस टक्का १
प्रमाणें खुर्दा टक्के ३८०
दर ४ प्रमाणें रुपये.

१६३३

६२१. वाड्यांतील असामी एकूण रुपये.

५७॥ ब्राह्मण असामी.

३४ आश्रित.
३१ शागीर्द.
३८ हरकारे.
७ आचारी.
२ रक्तवान्.
३ लेखक.

११५

दर असामीस
रु. ॥ प्रमाणें.

४॥ बायका असामी १९
दर ॥ प्रमाणें रुपये.

६२१

२३॥= वाड्यांतील ब्राह्मणांस भोजन-
दक्षिणा असामी १५१० दर अस-
मोस रुके ८३ प्रमाणें. खुर्दा

टक्के ९४१६ दर ४ प्रमाणें रुपये.

१७१८॥=

१८७२॥=

९५-(५९३)—तालुके धारवाड वगैरे महालदेखील किल्ले हाय येथील मामलत
इ० स० १७६८।६९ वेंकटराव नारायण यांजकडे होती ते, व तालुके गदक कोपल व किल्ले
तिसासितैन बंकापूर येथील मामलत चिंतो हरी व आबाजी विश्वनाथ यांजकडे
मया व अलफ होती, ते दूर करून सालमजकुरापासून सरसुभा तुम्हांकडे
सांबान ३. सांगितला असे, तारी महालनिहायचा व किल्ले हायचा बंदोबस्त यथास्थित करणें, म्हणून
चिरंजीव राजश्री नारायणराव बल्लाळ यांचे नांवें सनद. रसानगी यादी.

९६-(७०२)—सरकारांत आठ घोड्यांचा रथ करणार यास्तव हुजूरून शिवराम
इ० स० १७७१।७२ गाडीवान यास अहमदनगरास पाठविला आहे. तारी सुतार,
इसक्केसबैन लोहार, लांकडे वगैरे साहित्य लागेल तें देऊन गाडीवान मजकूर
मया व अलफ सांगेल त्याप्रमाणें रथ तयार करवणें, म्हणोन महादाजी नारायण
रजब २६. परवानगी रूबरू.
यांस सनद १.

९७-(७२४)—

इ० स० १७७१।७२ } स्वारी सौभाग्यवती रमाबाई, यात्रा श्रीहरेश्वर, इस्तकविल छ.
इसक्केसबैन } २२ रमजान तागाईत छ. १ जिल्काद. जमा रुपये.
मया व अलफ }
जिल्हेज ३०. }

95. Narayanrav Ballal (Peshwa's younger brother) was appointed Sir Soobha of Taluka Dharwar, and Taluka Gadag, A. D. 1768-69. Kopal and certain forts.

96. Shivaram, a driver, was sent to Nagar, and the authorities of the place were directed to supply him with wood &c, A. D. 1771-72. and place at his disposal the services of carpenters for constructing, for the use of the Peshwa, a chariot to be drawn by 8 horses.

97. Lady Ramabai (रमाबाई) went on a pilgrimage to Hareshwar. She was accompanied by ladies Gangabai & Rakmabai. A. D. 1771-72. On the way presents were received by them from the village officers, the district hereditary officers, from the fort and naval officers, from the son of the Habshi and others.

१८३९।= तसलमांत जानोजी चव्हाण खिजमतगार लष्करांत स्वारी- समागमें ऐवज घेतला तो जमा रुपये.	३ हस्ते बाजी गंगाधर.
१४२॥ मोहरा १० हल्लीं सिका पुणे	२ सौभाग्यवती रखमाबाई (रमाबाई?) यांस.
दर १४।	१ सौभाग्यवती गंगाबाई यांस.
९६॥= होन येलेरी नाणे २५	---
दर ३॥=	३
१०० होन धारवाडी नाणे २५	१०
दर ४	वजन तोळे २॥-॥
१५०० नक्त	दर १६ प्रमाणें
रुपये.	१४। छ. २७ रमजान हस्ते केशवराव
१८३९।=	कोतवाल मोहर ह व ड
३५९ कमाविस भेट गुजारत जानोजी	शिका १ पुणे
चव्हाण खिजमतगार	रुपये. १९ छ. ४ सवाल.
२७॥ छ. २२ रमजान बदल महा-	१७ हस्ते जमीदार तर्फे
दाजी नारायण कमाविसदार तर्फे	सी महाल.
नगर मोहरा जयनगरी	१ मौजे आवलें.
४ छ. २३ रमजान.	१ मौजे पाली.
१ मौजे अरणगांव.	---
१ मौजे भोरवाडी.	१९.
१ मौजे सुपें.	१० छ. ५ सवाल.
१ मौजे काहारीगांव.	५ हस्ते जमीदार तर्फे पाल.
४	५ हस्ते जमीदार तर्फे अष्टमी.
५२ छ. २४ रमजान.	१०
४५ पुतळ्या तोंटे.	१२॥ छ. ६ सवाल हस्ते राघो बहिरव
७ हस्ते विसाजी केशव.	सुरगडकरी.
५ सौभाग्यवती रमाबाई यांस	मोहर नवी औरंगाबादी १
२ सौभाग्यवती गंगाबाई यांस	३८ छ. सवाल हस्ते जमीदार तर्फे गोविंद-
७	राव चिमाजी माणकर. रुपये.
	१० मामले तळें.

१० तर्फ निजामपूर.

७ तर्फ गोरगांव.

५ तर्फ गोवर्ले.

५ तर्फ घोसाळें.

१ हस्ते पाटील मौजे वडवली, तर्फे गोवर्ले.

३८

१४ छ. ८ सवाल.

१० हस्ते खानजादा हबसी याचा पुत्र.

२ हस्ते कारकून दिमत देशमुखी.

१ हस्ते हरबाजी केशव कुळकर्णी कसबे दिवें.

१ हस्ते शिवशेट पोतदार मौजे बारली, परगणे दिवें.

१४

१३ छ. ११ सवाल हस्ते राधोजी आंगरे मोहर नादर शाई १

१४ छ. १४ सवाल हस्ते कृष्णजी धुळप मोहर हल्ली सिका पुणे नाणे १ एकूण.

२ छ. १५ सवाल हस्ते दाद सावंत मुकासी असोपकर परगणे दिवें.

२२॥ छ. १२ सवाल हस्ते दुर्गाजी शिंदे. पुतळ्या तांटे ५ एकूण वजन तोळे १।१।।। १ दर १६ प्रमाणें रुपये.

१० छ. २४ सवाल हस्ते जमीदार परगणे पेण.

५ छ. २७ सवाल हस्ते जमीदार तर्फे वनखल, प्रांत कल्याण.

१३ छ. २९ सवाल.

१ मौजे वा (खा?) लवडें.

१२ हस्ते रामभट कर्वे करंजगांवी स्वारी गेली तेथें लुगड्याबद्दल

१३

१ छ. ३० सवाल कसबे तळेगांव.

१ छ. १ जिल्हादबद्दल मौजे बाणारे

३५९

१५० कमावीस मेजमानीबद्दल विठ्ठल यशवंतराव पोतनीस दिमत हुजुरात, तालुके महाडपैकीं, गुजरात जानोजी चव्हाण खिजमतगार छ. १४ सवाल.

६९ तर्फ सुवर्णदुर्ग निसबत रामाजी महादेव यांजपैकीं जमा गुजरात बाबूराव मोरेश्वर कारकून दिमत आरमार अधेल्या सुमार १३८ एकूण जाबसूद रुपये.

५० प्रांत राजपुरी निसबत गोविंदराव चिमाजी माणकरपैकीं जमा रुपये.

४० अधेल्या सुमार ८०

छ. १३ सवाल रुपये.

१० खुर्दा. रुपये.

४ प्रमाणें ठेके १५ दर ३।।।

६ प्रमाणें २४ दर ४

१०

३९

५०

छ. १९ सवाल.

२५२६।.

थोरले माधवराव पेशवे ह्यांची रोजनिशी.
तपशील.

२३८ मोहरा नाणें एकूण.

४१। प्रत नाणें ३ दर १३।।।

१७१ प्रत नाणें १२ दर १४।

१२।।। प्रत नाणें १

१३ प्रत नाणें १

२३८

१७

२०२३।।। = नक्त रुपये.

७८ भेट पैकीं वाईट.

६२ इटाव.

१४ जरीकडा तळेगांव.

२ तांब्याचे.

७८

१९४५।।। = चांगले.

६७।।। पुतळ्या ताटें १९ एकूण.

वजन तोळे ४४२।।। दर १६

९६।।। = होन एलोरी नाणें २५ दर ३।।। = २५२६।

१०० होन धारवाडी नाणें २५ दर ४

९८-(७४२) — छ.

२०२३।।। =

इ० स० १७७२।७३
सलाससबैन
मया व अलफ
रजमान १७.

मजकुरी अवशीच्या दोन घटका रात्रीस राजश्री नारायणराव
यांस प्रधानकीचीं वस्त्रें जहालीं असेत.

९९-(७४५) — कमाविस भेट सनगें एकूण रुपये.

इ० स० १७७२।७३
सलाससबैन
मया व अलफ
रजमान २५.

१९२१।।। राजश्री राव यांस गुजरात आपाजी भोंसला खिजमत-
गार सनगें. एकूण.

१८६१।।। महाराज छत्रपति स्वामी यांचे निरोपास गेले ते
समयीं वस्त्रें आलीं तीं जमा सनगें एकूण रुपये.

१३९.१।।। महाराज स्वामी.

२५० मंदील जरी १

६१८।।। चादर बादली १

२१३ झगा बादली १

२५० किनखाप १

६० पटका १

१३९.१।।.

५

98. On this date, Narayanrav was invested with the clothes of
A. D. 1772-73. Peshwa-ship, about an hour after sunset.

99. There is a credit of clothes worth Rupees 1921 received by
the new Peshwa at the time of his farewell visit to the
A. D. 1772-73. Raja of Satara and his Ranis.

२१५ थोरले धनिणीकडील

३५ मंदील १

१०० चादर १

५० जामेवार बादली १

३० किनखाप ॥

२१५ ३॥

२५५ धाकटे धनिणीकडील

८० मंदील १

१०० चादर १

४० जामेवार जरी १

३५ किनखाप ॥

२५५ ३॥

१८६१॥

६० आपाजी राम पळशीकर दिमत होळकर

२५ तिवट १

३५ जाफरखानी १

६० २

१९२१॥ १४

० लंग.

१९२१॥ १४

१००—(७४६)—कमाविस भेट राजश्री राव यांस, मुहूर्तकरून स्वारी वाड्यांत दाखल

इ. स. १७७२/७३ जाहली सबब, लोकांनी नजरा केल्या तो ऐवज गुजरात जिवाजी
सलाससबैत काटकर खिजमतगार. रुपये.
मया व अलफ सवाल.

२८॥ मोहरा नाणें.

१ विष्णु महादेव गद्रे.

१ बाळाजी हरी.

१ कृष्णाजी भैरव.

१ लक्ष्मण आपाजी एकबोटे.

१ नारो त्रिंबक देशमुख.

२ रघुनाथ हरी कमाविसदार परगणे जालनापूर.

१ कमलाकर भास्कर

कमाविसदार शहर बन्हाणपूर.

१ महारराव सोमवंशी.

१ आनंदराव गणपत.

१ गोपाळ महादेव.

१ भवानराव शामराव.

१ गोविंद रुजू रघुनाथ सदाशिव गद्रे.

१३

८ नांवांनिशी लागत नाही सबब मोघम.

२१

रुपये.

100. The new Peshwa having on an auspicious day entered the palace, nazars were made to him. A list of the persons making the nazars is given.

A. D. 1772-73.

१२६ पंचमेळ ९ दर १४
 ६६। हल्लीं शिक्षा पुणे ९ दर १३।
 ३७॥ प्रत. नाणे.
 २ औरंगाबादी. नव्या जयनगरी.
 १ गैरसाल.
 ३

दर १२॥ प्रमाणे.

१४॥ महमदशाई दिल्लीची. १
 २२ तळेगांवी दोन दर ११ प्रमाणे
 १४ बन्हाणपुरी नवी. १
 २८०॥ २१

१३८- पुतळ्या ताटे.

१ आनंदराव गोपाळ.
 १ सदाशिव शामराव.
 १ नांवनिशी नाही.

३

वजन तोळे. ॥॥॥॥ दर तोळा रुपये
 १६८१

३॥ काशीनाथ नाईक थोरात

३९९।

१०१-(७५०)—खतावणी इसमवार उत्तरकार्यखर्च.

६० स० १७७२।७३

उत्तरकार्यखर्च कैलासवासी रावसाहेब.

सलाससैबन.

मया व अलफ.

रमजान.

१५५३०।= माहे रमजान

१९४२९।= छ. ४ रोज कैलासवासी.

रावसाहेब यांचे उत्तरकार्यानिमित्त

तेरावे दिवशीं खर्च परवानगी रूबरू

होम एलोरी १ एकूण.

९८ नक्त नांवनिशी नाही रुपये.

९ बाळाजी नारायण गोरे.

९ कृष्णाजी लक्ष्मण.

१० कारकून पागा दिमत महिमार्जा
 मुंदे.

९ बापूशेट वेताळपेठकर.

२ हुसेनखान सदर बारगीर.

७१ नांवनिशी लागली नाही सबब
 मोघम.

९८

तपशील.

४९ इटावा प्रांत. १ वेलपुरी.

१० औरंगाबादी. ९ हिणाचे.

२ उखळ्ये. २ तांब्याचे.

२ कचेचे. १३ गंजीकोट.

१७ भिकडा. —

१ बागलकोटी. ९८

राजश्री नारायणराव साहेब.

१०१ छ. ८ रोज कैलासवासी रावसाहेब

यांचे उत्तरकार्याची भूयसी दक्षिणा

नव्या पांगेत वाटली, ते समर्थी

101. The total cash expenses incurred on account of the obsequies of Peshwa Madhavrav, and on account of the self-im-

A. D. 1772-73.

molation of his wife Ramabai, amounted to Rs. 1,58,613.

Besides this amount grain, clothes, ornaments, elephants and other animals were also gifted away on the occasion. Madhavrao died on the 22nd Saban of A. D. 1772-73.

वाड्यांतील आचारी वगैरे यांस पाव-
ली नाही सबब देविली.

१५९३०।=

३० माहे सफर छ. २२ रोज कैलास-
वासी रावसाहेब यांसि थेऊरचे मुक्का-
मीं देवाज्ञा जहाली ते समयीं प्या-
रजी तांबोळी याणें पांनं विट्बाचीं
आणलीं सबब तांबोळी यास रुपये.

४२९५६ माहे रविलावल अखेर.

छ. ११ रोज उत्तरकार्य कैलासवासी
तीर्थरूप राव यांचें उत्तरकार्य केलें विद्य-
मान राजश्री नारायणराव, इस्तकाविल
छ. २२ साबान तागाईत छ. ४
रमजान. मुक्काम मौजे थेऊर, प्रांत पुणें.
१०४०५।= विद्यमान सौभाग्यवती
रमाबाई छ. २२ साबान सह-
गमन समयीं.

९९।।= छ. २२ साबान प्रथम ९८९१६।=

छ. २४ सवाल. तीर्थस्वरूप रावसाहेब यांचे उत्तरकार्यनिमित्त गजदान दिलें.

हत्ती भवानी खुदस्वारी राजश्री दादांपैकीं नग १ सुमारी अंबारी सामाना सुद्धां १

छ. ११ रविलावल. सौभाग्यवती रमाबाई याणीं सहगमनसमयीं धर्मादाय वगैरे

बद्दल ऐवज देविला त्याच्या यादी आहेत.

धर्मादाय ————— रुपये.

६०६९० धर्मादाय

२१९९० बक्षीस.

१६७८० इनाम व देहनगी.

६२० धर्मादाय इनाम वगैरे.

१०००००

९९३८०

९७।= खर्च उत्तरकार्य राजश्री माधवराव खाजगीपैकीं,

दिवशीं.

४१। दहावे दिवशीं वायनें दिलीं
यास विद्यमान सौभाग्यवती पार्वती-
बाई. वायनें १००, दर रुपये १।।
प्रमाणें (?)

२२६०४।= छ. २ रमजान अक-
रावे दिवशीं.

६९४८ छ. ३ रमजान बारावे दिवशीं.

२९८४।।= छ. ४ रमजान, त्रयोदश
दिवशीं.

२१५।। खरीदी जिनस

५७ मजूरी खर्च. रक्षा देऊन ब्राह्मण
गोदेस नाशिकास पाठविले होते
त्यांस रोज १२ एकूण.

४२९५६

उत्तरकार्यस्वर्च जामदारखान्यापैकी.

छ. ११ माहे रविलावल अखेर मुक्काम मौजे थेऊर, तीर्थस्वरूप कैलासवासी राव यांचे उत्तरकार्य केले, त्यास विद्यमान राजश्री नारायणराव इस्तकविल छ. २२ साबान तागाईत छ. ४ रमजान, एकूण आगव.

छ. २२ साबान प्रथम दिवशी विद्यमान सौभाग्यवती रमाबाई सहगमन जाते समयीं आंख ९७५।. रुपये १२४९४॥= नग ४२६॥-

तेरीज स्वर्च खेरीज मुशाहिरा उत्तरकार्य.-

	ऐन रुपये	ऐन नक्त रुपये.	किंमत.	सनगें.
पोतांपैकी	५८५१६।=	५८५१६।=	०	०
जामदारखान्यापैकी	१२५२४॥=	०	१२५२४॥=	४२६॥-
झडती खाजगी पैकी	९७।=	९७।=	०	०
परभारे	१०००००	१०००००	०	०
	१७११३८॥=	१५८६१३॥	१२५२४॥=	४२६॥-
		नक्त	कापड.	सनगें

ताळेबंद स्वर्च खेरीज मुशाहिरा उत्तरकार्यस्वर्च सन सलाससबैन बेरीज.

ऐन १७११३८॥= रुपये.

ऐन नक्त १५८६१३॥.	९ खारवे २
५८५१६॥= पोतें.	३५३॥ पातळें ३॥
९७।= खाजगी.	६७६॥ तिबटें १७
१००००० परभारें.	११॥ छिटें बंदरी ॥=
१५८६१३॥.	१२१४॥. जाफरखानी ८
किंमत १२५२४॥=	३८२ पटके
तपशील.	४९॥= ताबतें १८=
१२५०३॥= सनगें ४२८८= एकूण.	१२५ जाफरखानी गुलजार १
१००४ लुगडी ५१	१२५० तुंबे ७
१२६॥. खण ३३	२२८८ शाला फर्द १४
२८६।= गजन्या ७॥.	८६। झगे निमे ५ दर १७।
६० किनखाब ०।=	३ खाद्या पा। १
९ महसुर्दी ०।	१६० तिबट चवकडी १
२५४।= शेले जोड २२।	३७६ जाफरखानी चवकडी १
२४६९॥. धोतर जोडे २०५	२२२ गोलदार ३॥

२ सनगे
३४०॥ झगे
२३ तिवट कळस १
४२७॥
१२९०३॥=
२१ गजवार गजसंख्या २
१२५२४॥=
ऐन जिन्नस.
गला कैली झडती तहवेल खंडी
४४४१२॥

सुमारी सुमारी
८८९॥=

तपशील
२३८॥= कापडी.
१२६ रेशमी.
१६ चरमी.
१३ लागडी.
६० पितळी.
३७ तांबे.
२६६ हरजिनसी.
९ लोखंडी.
१२० हत्यारे
१ काचेचा.
४ तरटी.
३ सुती.

८८९॥=

तोळेवार तहवेल तोळे.

१८८९।।

हत्ती तहवेलपैकी नग १
रुपे बजन तहवेलपैकी तोळे
२४२३॥=।
दांगिने. ९४
गुरे तहवेलपैकी सर ८.
वजनी वजन झग्यास (झाड्यास ?)
१॥=१॥७
वजनी तोळेवार तोळे
३०२॥१
गजवार तहवेल गज.
४३॥ दाल.
५४१॥ सकलाद.
२॥१॥ मखमल.

५१।३
जडाव तहवेलपैकी दांगिने ८.
मोकळ जवाहीर ६४६.
६०५ तहवेलपैकी.
४१ पागानिहाय.

६४६
सोने सुमारी दांगिने ६.
सोने वजन तहवेलपैकी तोळे
७०४=

रुपे सुमार दांगिने ४
घोडी रास ५.
तपशील
३ पागानिहाय.
२ तहवेल.

१०२—(७९८)—अंताजी त्रिबक कमाविसदार परगणे चांदवड, दिमत तुकोजी
 २० स० १७७२-७३ होळकर, यांस सनद कीं, सुमेरसिंग गाडदी हे आपलें लग्न करा-
 सलाससबैन वयास परगणे मजकुरीं गेले आहेत, त्यांस लग्नाचें साहित्य तुम्हां-
 मया व अलफ मोहरम १४. कडून येणें प्रमाणें.

बरहुकाम व कुंभारकाम.

८५ बरहुकाम.

२९ सुपें.

५ तटये.

५० पाट्या लहान.

५ दुरव्या.

१९०

वैरण व पत्रावळी वगैरे

१५०० वैरण.

५०० कडवा.

१००० गवत.

८९

६५ कुंभार काम

२९ घागरी.

१० माठ.

५ रांजण

२५ मडकीं लहान

१५००

१००० पत्रावळी.

१० लाकडें गाडे.

५०० केळींचीं पानें.

३०१०

बेगारी दहा असामी पांच दिवस देणें, कलम १

६९

एकूण एकतीसशें साठ सुमारी व बेगारी दहा असामी पांच दिवस, येणेंप्रमाणें
 बिले असे, तरि सदरहू लिहिलेप्रमाणें पावते करणें, म्हणोन सनद १. रसानगी यादी.

१०३—(७७०)—बदल देणें गाडदी दिमत हाय वगैरे यास जे बरहुकूम सालगुदस्त
 सन सलास सबैन रसानगी पत्रकें दोन—रुपये.

. स. १७७३/७४

अर्बासबैन

मया व अलफ

गादिलाखर ८.

३९७६॥= दिमत सुमेरसिंग रुपये ५९३०।-

पैकी वजा.

रुपये.

102. Sumersing Gardi having gone to Pargana Chandwad for
 his marriage, orders were issued for supplying him
 D. 1772-73. with fuel, grass &c.

103. Gardi Sumersing was payed Rupees 3576 on account of the
 D. 1773-74. year A. D. 1772-73.

१ सूट.

१९५२।= पोतांपैकी होनांचा ऐवज

१९५३।=

१०४-(७७१)—उत्तरकार्यखर्च कैलासवासी नारायणराव यांचें उत्तरकार्य केलें इ. स. १७७३।७४ त्याजविशीं बापूभट कर्वे उपाध्ये इस्तकबिल छ. ११ जमादिलाखर अर्बासबैन तागायत छ. २३ मिनहू गुदस्त (गुजारत ?) रामाजी काशी बाक- मया व अलफ. नीस बरहुकूम यादी रुपये. रजब ५.

१२४- छ. ११ जमादिलाखर प्रथम दिवशीं

९४- पुतळ्या तांटे एकूण तुकडे

२ मुखांत घातले.

३ भूमिउल्लेखनास.

६ दहनसमयी रंघ्रस्थानी ठेविले.

११

पुतळ्या तांटे २ एकूण

वजन तोळे ॥॥॥ दर १६४-प्रमाणें

१ पदरी बांधावयासि नक्त

२ पानें विख्याची दोन रुपयांचीं.

१२४-

॥= छ. जमादिलाखर. खरेदी मडकीं व झांकणीं मिळोन खुर्दा टके १॥॥ एकूण.

१८००१ छ. २१ जमादिलाखर

३०७॥= नारायणबळ केली त्यास.

११ देवता स्थापण्यास.

५ प्रतिमा ५ दर १ प्रमाणें दक्षणा-

१ कलशास दक्षणा.

५ पिंडास दक्षणा. दर एकप्रमाणें.

११

२५६ श्राद्ध केलें त्यास.

१ तिलोदकांत

५ सर्व अलंकारार्थ ब्राह्मणपूज- नार्थ असामी ५, दर एक प्रमाणें

१० पिंडांस दक्षणा.

२४० ब्राह्मणांस दक्षणा

८० प्रेतस्थानी नारायण जोशी न (ने ?) वरेकर

४० ब्रह्मस्थानी गंगाधर भट जोगळेकर

४० विष्णुस्थानी कृष्णभट लिमये

४० शिवस्थानी लक्ष्मण जोशी न (ने ?) वरेकर

४० यमस्थानी बचंभट दातार

२४०

104. Narayanrav Peshwa was murdered on the 11th Jamadilakhar

A. D. 1773-74. The total cash expenses incurred on account of his obsequies amounted to Rs. 2,20,384.

२५६

४०॥= प्रायश्चित्त कृच्छ्रें ३ दर कृच्छ्रा-
स मोहर नाणें १ प्रमाणें रुप-
ये. दर १३॥- प्रमाणें रुपये.

३०७॥=

१०४ दुर्मरणार्थ निमित्त ह्येसी दोन बाळं-
भट गोरे उरूसकर (गोंवडी रुस-
कर ?) यांस दिले त्यास रुपये
४ पूजेस व अर्घ्यास
२ ब्राह्मणास.
१ अर्घ्यास.
१ पूजेस दक्षिणा.

२

२ ह्येसीस
१ अर्घ्यास
१ पूजेस दक्षणा

२

४

१०० दक्षणा.

१०४

१६७४८- प्रथम दिवशी प्रायश्चिताचा संक-
ल्प दहन समयी केला कृच्छ्रें.
९० प्रायश्चित्त शुध्यर्थ
१५ उर्ध्वोच्छिष्टादि प्रायश्चित्त.
१५ अधिकार सिध्यर्थ

१२०

दर कृच्छ्रास मोहर नाणें एक प्र-
माणें. नाणें १२०

१२८ अंतर्दशा विषम श्राद्धे आमान्य-
द्वारा केली त्यास रुपये

८ पिंडास दक्षिणा.

१२० श्राद्धाचे ब्राह्मणांस दक्षिणा.

१२८

१० अवयव पिंड दिले त्यास १० दर
एक प्रमाणें दक्षिणा.

१०४॥- वृषोत्सर्ग सोडिला त्यास. रुपये.

१ अग्नीस दक्षणा.

९३॥- अंगत्वे दानें दिलीं त्यास.

१० उदकुंभे तांबे तांब्यादान
देणें, बाळंभट गोखले
मणचेकर.

१० वस्त्रे शेले साधे ३ देणें
आबा जोशी खेडकर, द-
क्षणा.

१५ तीळदान देणें बाळंभट गो-
खले मीठबावीकर, दक्षणा.

५ सुवर्णदान देणें गणेश-
भट अग्निहोत्री शहागड-
कर, सुवर्ण जव्हाहीरखाना,
दक्षणा.

३६ आमाम्य दानें दिली
त्यास दक्षणा दानें ३, दर
बारा प्रमाणें रुपये.

१७॥- गोप्रदान देणें खंड जो-
शी फुलकारी, आकार
रुपये.

२ अर्घ्यास.

२ पूजेस.
१३॥- दक्षणा मोहर
नाणें १

१७॥-

९३॥-

१० अर्घ्यास व पूजेस
१ वृष
४ वत्सतन्या.

५

९ अर्घ्यास दर १ एकप्रमाणें
५ पूजेस दर एकप्रमाणें

१०

१०४॥-

२२२॥॥= दहावे दिवशीं दशदानें
द्यावयाचीं तीं दिलीं त्यास
रुपये.

३१४= गोप्रदान देणें, कृष्णभट
गडबोले अग्निहोत्री.

२ अर्घ्यास.

१ गार्हिस.

१ ब्राह्मणास.

२

२ पूजेस दक्षणा.

१ गार्हिस.

१ ब्राह्मणास.

२

२७४= दक्षणा मोहरा नाणें
२ दर १३॥- प्रमाणें.

३१४=

४०॥॥= भूमिदान देणें, गोविंदभट
शिन्ने दक्षिणा मोहरा नाणें १
दर १३॥-प्रमाणें.

१५ तीळदान देणें, नारायणभट
रामेश्वरकर, दक्षिणा.

३२४= सुवर्णदान देणें, गोविंदभट
हयग्राव.

२८४= सुवर्ण मोहरा नाणें २
दर १३॥- प्रमाणें.

९ दक्षिणा.

३२४=

१२ तूपदान देणें. रामभट अव-
धानी म थ ल कर, दक्षिणा.

१० वस्त्रदान देणें, शामभट द्रावीड,
दक्षिणा

१२ गहूदान देणें, रामभट भागा-
नगरकर, दक्षिणा.

३० गूळदान देणें, बाजीभट पटव-
र्धन, दक्षिणा.

२० रुपेंदान देणें, रामभट शेवणेकर
१५ दक्षिणा

५ रुप्याबद्दल

२०

२० मीठदान देणें सदाशिवभट कुंभको
णकर दक्षिणा.

२२२॥॥=

८०४८४- दोन दिवसी त्यास रुपये.
१५०७॥- शय्यादान देणें, रामचद्रा
चार्य सावनूरकर अभिहोत्री.

२ ब्राह्मणास.

१ अर्घ्यास.

१ पूजेस.

२

५॥- प्रतिमेस दक्षिणा.

४॥- पुनः ताट १ एकूण

वजन तोळे - १ ॥

दर १६४- प्रमाणें.

१ नक्त.

५॥-

१५०० दक्षिणा.

१५०७॥-

१००६॥- शिबिकादान देणें, वैज.
नाथभट कर्वे काशीकर.

रुपये.

२ ब्राह्मण.

१ अर्घ्यास.

१ पूजेची दक्षिणा.

२

४॥- प्रतिमेस दक्षिणा पुतळी

ताट १ वजन तोळे - १ ॥ १

दर १६४१ प्रमाणें.

१००० दक्षिणा.

१००६॥-

७०४ अश्वदान देणें, कोटेश्वरशास्त्री

महाराजपूरकर.

२ पूजेस दक्षिणा.

१ ब्राह्मणास.

१ अश्वदास.

२

२ अर्घ्यास.

१ ब्राह्मणास.

१ अश्वदास.

२

७०० सांगता दक्षिणा.

७०४

३५०४ गजदान देणें, बाळशास्त्री

चंदावरकर.

२ पूजेस दक्षिणा.

१ ब्राह्मणास.

१ गजास.

२

२ अर्घ्यास.

१ ब्राह्मणास.

१ गजास.

२

३५०० सांगता दक्षिणा.

३५०४

४०४ रथ चोहो बैलांचा देणें, सुभा-

शास्त्री नंदपालकर.

२ ब्राह्मणास.

१ अर्घ्यास.

१. राजकीय (अ) महत्वाच्या गाष्टी.—1. Political Matters

८३

१ पूजेस.
—
२
१ रथास.
१ ब्राह्मणास.
१ पूजेस.
—
२
४०० दक्षिणा.
—
४०४
४४० गाडी दान दोन बैलांची देणें,
वापूमट खरे रुपये.
२ ब्राह्मणास.
१ अर्घ्यास.
१ पूजेस दक्षणा.
—
२
२ गाडीस.
१ अर्घ्यास.
१ पूजेस.
—
२
४०० दक्षिणा.
—
४०४
२०२ दासीदान देणें, बाळभट कवे
काशीकर.
२ ब्राह्मणास.
१ अर्घ्यास.
१ पूजेस.
—
२

२०० सांगता दक्षिणा.
—
२०२
१०४ म्हैस दान देणें, गणेश भट नातू.
२ ब्राह्मणास
१ अर्घ्यास.
१ पूजेस.
—
२
२ म्हशीस.
१ अर्घ्यास.
१ पूजेस.
—
२
१०० सांगता दक्षिणा.
—
१०४
१०४ महाकपिलादान देणें, सुब्रह्मण्य
सोमयाजी चितळपंतळी.
२ ब्राह्मणास.
१ अर्घ्यास.
१ पूजेस.
—
२
२ कपिलेस.
१ अर्घ्यास.
१ पूजेस.
—
२
१०० दक्षिणा.
—
१०४
१०८ वृषभदान, दण्ण, नट्टासह

सोमयाजी चितळपंतळी, रुपये.

२ ब्राह्मणास.

१ अर्घ्यास.

१ पूजेस

—

२

२ वृषभास.

१ अर्घ्यास.

१ पूजेस.

—

२

४ वृषभाचे पुच्छास रौप्या-
बद्दल.

१०० दक्षणा

—

१०८

२०१६ महीकोतिष्ठ (महैकोदिष्ट ?)

श्राद्ध केलें त्यास रुपये

१ तिलोदकांत.

१५ पिंडांस दक्षणा.

२००० ब्राह्मणांस दक्षणा.

—

२०१६

२८५ रुद्रगण वसुगण श्राद्धे आमन्य
द्वारा केली त्यास दक्षणा रुपये.

१२० वसुगण श्राद्धास असामी ८
एकूण रुपये.

१६५ रुद्रगण श्राद्धास असामी ११
एकूण रुपये.

१४५ पद दान दिली त्यास रुपये.

१३० प्रेतदानें दर दानास १३

साहित्य प्रमाणें सुमारी

१३ धोंगड्या आसनास.

१३ पायपोस जोडे.

१३ छड्या.

१३ आंगठ्या रामनामाच्या

१३ ताबे.

१३ तिबया लागडी १३

१३ धोत्र जोडे.

१३ ताटें कासें.

१३ आमन्ये

—

११७

१३० ब्राह्मणांस दक्षणा रुपये.

१५ किता पददान देणें, रामभट

कटारो (रे ?) कर साहित्य

१ गाडीदान बलचिं.

१ म्हैस.

१ गाय.

१ जिन्नस तेरा दानाप्रमाणें

दक्षणा.

—

१४५

४६९८४ उपदानें दिल्ली त्यास दक्षणा
रुपये.

१० आसन सकलादी दान देणें,
वासुदेव भट गोरे, दक्षणा.

२५ अफतागीर दान देणें, विश्वनाथ
जोशी मोरगीकर, दक्षणा.

१५ आंगठी हिच्याची दान देणें,
गोविंदभट भायणे, दक्षणा.

२५ पंचायतन दान देणें, गणेश
भट खरे, दक्षणा.

२१ काश्मिरीलिंग दान देणें, आबा
दीक्षित पंचधारी.

१. राजकीय (अ) महत्वाच्या गोष्टी.—1. Political Matters.

८५

१५ दक्षणा.

६ सफेत लिंग काश्मीरी.

२२

१५ बाण लिंग दान देणें, अच्युत भट तेलंग ऋग्वेदी, दक्षणा.

१५ शाळग्राम दान देणें, दिवाकर भट पुराणिक रामतीर्थकर, दक्षणा.

२१ सूर्यकांत दान देणें, गणेश भट आठवले.

२० दक्षणा.

१ सूर्यकांत.

२१

१५ छत्र मखमली दान देणें, गणेश भट फडके, दक्षणा.

१० गंध दान देणें, नारायण भट केळकर, दक्षणा.

१५ जटामांसी दान देणें, काशी-नाथ भट द्रवीड, दक्षणा.

१५ जानवी जोड दान देणें, नारायणभट जोशी, अनगोलकर दक्षणा.

४० वस्त्रदानें दिलीं त्यास दक्षणा.

१० तिबट देणें, लिंगणभट

अयाचित

१० आरक्त वस्त्रें देणें, शंकर दीक्षित कर्णवार, सनगें सुमार.

१ तिबट

१ झगा

१ शेला जाफरखानी.

३

दक्षणा

रुपये.

१० शेला धुबट देणें, कृष्णभट थत्ते, दक्षणा.

१० शालजोडी देणें, बासुदेवभट हर्षे, दक्षणा.

४०

१५ अगस्ती फुलें दान देणें, यादव भट अकनूरकर, दक्षणा.

१५ नाना प्रकारचीं फुलें दान देणें, बाळंभट पानशे, दक्षणा.

१५ तुळशी दान देणें, गोपाळभट गडबोले, दक्षणा.

१५ नवका दान देणें, नागो अबधानी द्रवीड, दक्षणा.

१० कमंडलु चंबू रुप्याचा दान देणें, त्रिंबकभट अयाचित, दक्षणा.

१५ चंदन दान देणें, फुलंभट द्रवीड, दक्षणा.

१५ सुंगधद्रव्यें दान देणें, विष्णुभट शंकरगंधपाणी, (शारंगपाणी ?)

द्रव्यें

१ जटामांसी.

१ कस्तुरी.

१ चंदन.

१ कापूर.

१ केशर.

५

दक्षणा

रुपये.

१० कुढस्यांची जोडी दान देणें, बाळंभट उपाध्ये, मुरुडकर.

१९ पादुका खडावा जोड दान देणे,
भिकंभट भातखंडे.

२० पायपोस जोडा दान देणे, नारा-
यणभट चितळे, दक्षणा.

१० उदकुंभ घागर तांबे दान देणे,
कृष्णभट करंदीकर.

१५ बेलुची काठी दंड दान देणे,
नारायणभट नांदेडकर.

१५ शेगडी रुप्याची दान देणे, बाळं-
भट महाजनी, दक्षणा.

१० दीपिका समई रुप दान देणे,
धोंडभट दामले, दक्षणा.

१९ दीपदान लावणदिवा दान देणे,
कृष्णभट देवधर, दक्षणा.

२० लोहदड दान देणे, कृष्णभट वैद्य
शेडाणीकर, दक्षणा.

६५ आयुधे दानास दक्षणा.

२० तरवार देणे, मनभट गोखले.

१९ तीरकमटा देणे, परशुरामभट
दातार.

२० ढाल दान देणे, बाजीभट
लिमये.

१० कटार दान देणे, कृष्णभट
द्रवीड.

६५

१९ रुद्राक्षमाला दान देणे, काशीनाथ
भट खरे, दक्षणा.

१९ पायसान्न क्षीर दान देणे, कृष्णभट
बिक्कर, दक्षणा,

१० सिद्धाक्षमथाली भात भरून देणे,
कृष्णभट भांडारी, दक्षणा.

१५ अपूपादि पक्वान्ने दान देणे, सदा-
शिवभट खेडकर, दक्षणा.

१९ कृसरान्न तिळांची खिचडी दान
देणे, कृष्णभट गोरे, दक्षणा.

१५ भाडे दान देणे, कामेश्वरभट तेलंग,
दक्षणा.

३२० पुस्तक.

२० पंचरत्नाची पंक्थि देणे, बाळं-
भट फणसे काशीकर, दक्षणा.

३०० भागवताचे पुस्तक देणे,
गोविंदभट वंशपायन, दक्षणा.

३२०

१९ दध दान देणे, लिग व (ण ?)
भट मुसाल, दक्षणा.

२० तूपदान देणे, कृष्णभट केळकर,
दक्षणा.

१९ लोणी दान देणे, जनार्दनभट
वैद्य, दक्षणा.

१५ चामर दाडी रुप्याची सुद्धा देणे,
न्यंकणभट तेलंग, दक्षणा.

१५ कस्तुरीदान देणे, कृष्णभट पित्रे,
दक्षणा.

२० शखदान देणे, मीनाक्षीभट तेलंग.

१९ गोपीचंदनदान देणे, बाळभट
साठे नेवेकर, दक्षणा.

२० सुगंधतेल दान देणे, बाळकृष्णभट
शेंबेकर, दक्षणा.

१५ सालीदान देणे, बाबूभट परांजपे,
दक्षणा.

१९ यवदान देणे, शंकरभट तेलंग,
दक्षणा.

- २० उडीदान देणें, नरसीभट तेलंग,
मुडिवरू दक्षणा
१५ तांदूळदान देणें, वैकणभट तन-
गूळ, दक्षणा.
१५ मूगदान देणें, राजेश्वरभट बाले-
पत्री, दक्षणा.
२० हरभरे दान देणें, वैकणभट तेलंग
कर्णवरू, दक्षणा.
२० कुळीथदान देणें, लिंगभट ते-
लंग दिलिवरू, दक्षणा.
१५ साखरदान देणें, रामभट अभ्यं-
कर, दक्षणा.
२० खडीसाखर दान देणें. रामभट
धामणगांवकर, दक्षणा.
२० गूळदान देणें, कृष्ण जोशी कुत-
वडेकर, दक्षणा.
२० ऊंसदान देणें, धोंडभट मोडक,
दक्षणा.
२० मधदान देणें, हरभट परांजपे,
दक्षणा.
१९। सुवर्णदान देणें, शंकर जोशी
गांठणकर रुपये.
१४। सुवर्ण मोहर नाणें.
५ दक्षणा

१८।
३० काष्ठे दान देणें, सुभाभट तेलंग,
दक्षणा.
४२।।। मूमिदान बान्नीभट बापये
यांस दक्षणा, मोहर नाणें ३, दर
१४। प्रमाणें रुपये.
१० त्रिशूल रुप्याचा दान देणें,

- विनायकभट बोगले, दक्षणा.
१० फलें नाना प्रकारचीं पिकलीं
दान देणें, नारायणभट धारप,
दक्षणा.
१० पोवळ्याची माळ दान देणें,
आनंदभट लेले, दक्षणा.
१५ जिरेंदान देणें, वासुदेवभट म्हस-
कर. दक्षणा.
२० हरिद्रा हळद दान देणें, नारायण-
भवाडीकर
१९।। कृष्मांडदान देणें, कोनेरभट,
दक्षणा.
४।। सुवर्ण पुतळी
ताट १ वजन तोळे १।। दर
१६४ प्रमाणें
१५ दक्षणा

१९।।
५० कृष्णाजिन दान देणें, चिंतामणभट
अवळसर, दक्षणा.
१५ अत्तरदान देणें, ग्धुनाथभट गोरे,
दक्षणा.
२० कंवळदान देणें, नारायणभट
तेलंग, दक्षणा.
१५ व्यजनदान पंखा वाळ्याचा देणें,
सदाशिवभट पटवर्धन, दक्षणा.
१५ वाळादान देणें, शंकर जोशी
अडिवरेकर, दक्षणा.
१० भोजनपात्र ताट रुपें भरून
सोपस्कर देणें, विश्वनाथभट
साधले, दक्षणा.

१० तांबूल रुप्याचें पानदान देणें.
हरभट दांडेकर यांस दक्षणा.

१४॥- तिळपात्रदान देणें पांडुरंगभट
केळकर रुपये.

१० दक्षणा

४॥- तिळपात्रांत पुतळी ताट
तोळे ॥ १ दर ११४-

१४॥-

३००० घरदान देणें, महादेवभट काळे
नाशिककर.

२०० दक्षणा

२००० घर बांधावयास.

८०० एक वर्षाची संवत्सराची
बेगमी.

१५ आरसादान देणें, शिवरामभट
महावर्त, दक्षणा.

१५ कापूरदान देणें, बाबदेवभट काळे,
दक्षणा.

२० तांबूल झोळणा दान देणें, त्रिंबक
भट पाटणकर खेडकर. दक्षणा.

४६९८४-

२९७॥- गोप्रदानें दिली त्यास दक्षणा.

१०४ वैतरणीदान देणें, दिनकर जोशी
व्यवहारे पुणेंकर, रुपये.

२ अर्घ्यास

१ ब्राम्हणास

१ गार्हिस

२

२ पूजेची दक्षणा.

१ ब्राम्हणास

१ गार्हिस

—

२

१०० सांगता दक्षणा

१०४

३४ पादधेनु देणें, अपाभट दामले, रुपये.

२ अर्घ्यास

१ ब्राम्हणास

१ गार्हिस

—

२

२ पूजेची दक्षणा

१ ब्राम्हणास

१ गार्हिस

—

२

३० दक्षणा.

३४

१७॥- पापक्षयार्थ देणें, रामचंद्रभट बापट.

२ अर्घ्यास

१ ब्राम्हणास.

१ गार्हिस.

—

२

२ पूजेस

१ ब्राम्हणास

१ गार्हिस.

—

२

३० दक्षणा.

३४

३४ उत्क्रांत धेनु देणें, महादेव भट द्रवीड,
रुपये.

२ अर्घ्यास.

१ ब्राह्मणास.

१ गाईस.

२

२ पूजेस दक्षणा.

१ ब्राह्मणास.

१ गाईस.

२

३० दक्षणा.

३४

२५७॥-

१८००१

१७१४॥= छ. २२ जमादिलाखर.

बारावे दिवशीं—रुपये.

२८८ आद्य मासिकादि मासिक श्राद्धें
सर्पिंडी अधिकारार्थ आमान्य (न)
द्वारा केलीं त्यास रुपये.

१८ पिंडास दक्षणा.

२७० ब्राह्मणांस दक्षणा

असामी १८ दर १५ प्रमाणें

८४८॥= सर्पिंडी श्राद्ध केलें त्यास.

१ तिलोदकांत यवोदकांत हिरण्य.

१०२ पिंडास.

१०० रुपये दक्षणा.

२ मोक्षधेनु गोप्रदानास.

पूजेस अर्घ्यास गाईस.

१०२

६८९॥= ब्राम्हणांस दक्षणा रुपये.

१८९॥= देवस्थानी असामी २

ए क मोहरा नाणें.

७ गणेशभट फडके

शृंगेरीकर.

७ रामभट देवधर.

१४

दर १३॥- प्रमाणें.

५०० पितृस्थानी असामी ४

२०० प्रेतस्थानी रामभट महा-
देव खेडकर.

१०० नारायण भट जोशी.

१०० बापू जोशी वेतवडीकर.

१०० महादेव जोशी पावसकर.

५००

६८९॥=

५६ भूयसी दक्षणा असामी ५६, दर
१ प्रमाणें, लक्ष्मणभट कर्वे उपाध्ये.

८४८॥=

७८ पंथाश्राद्ध आमाम्नद्वारा केलें त्यास
रुपये.

१ तिलोदकांत.

(१ यवोदकांत.)

१ पिंडास दक्षणा.

७५ श्राद्धाचे ब्राह्मणांस दक्षणा, रुपये.

- १५ देवस्थानी धोंडभट भिडे
 ६० पितृस्थानी
 १५ नरसिंहभट तेलंग.
 १५ महादेवभट बापट.
 १५ वीरेश्वरभट बेसगळकर.
 १५ त्रिबकभट सप्तगोदावरी.

६०

७५

७८

- ५०० क्रिया सांगत होते त्यास वंगरे
 ब्राह्मणांस दक्षणा—रुपये.
 १०० गोपाळभट गाडगीळ
 दर्भ देत होते त्यांस.
 २०० त्रिबकभट मेहेंदळे सांगत
 होते त्यांस.
 २०० नारायण दीक्षित मालबणकर.

५००

१७१४॥=

- १२५०॥= छ. २३ जमादिलाखर. तेरावे
 दिवशीं पुण्यहवाचन केलें त्यास.
 ॥ गणपती पूजनास.
 ३ कलशास कलश ३ एकूण.
 १॥ कलशांत दर ॥ प्रमाणें.
 १॥ दक्षणा दर ॥ प्रमाणें

३

- १० शिवा आपःसन्तु, असामी १०,
 दर एक प्रमाणें.

- ६३ भूयसी दक्षणा, असामी ६३,
 एक प्रमाणें.

- ॥ अमृतेश्वरास दर्शनास गेले त्यास
 देवापुढें.

- २९८८= लक्ष होम केला त्यास
 बाळभट कर्वे वसईकर.

- ५ प्रतिमांस दक्षणा. देवता,
 ९ नवग्रह प्रतिमा
 १ गरुड प्रतिमा.

१०

- दर ॥ प्रमाणें.

- २ पीठीचे कलशांस कलश २
 १ हिरण्य कलशांत दर ॥
 १ दक्षणा ॥ प्रमाणें.

२

- ॥ मंडलदेवतांस दक्षणा.
 ॥ अग्नीस.

- ८= बळिदान केलें त्यास
 बळीस दक्षणा.

- २९० ब्राह्मणांस दक्षणा.

- ५० मुख्य असामीस.

- १२ पीठीं जपास दर ४
 प्रमाणें असामी ३.

- २८ शांतिमूक्त जपास.

- २०० होमास ब्राह्मण असामी
 ५०, दर ४ प्रमाणें रुपये.

२९०

२९८८=

१६१॥ वास्तुशांत वाड्याची केली त्यास,
रघुनाथभट कर्वे, रुपये.

२ कलश २ एकूण.

१ कलशांत हिरण्य दर ॥.

१ दक्षणा दर ॥. प्रमाणे

२

१ प्रतिमेस दक्षणा.

-॥ बळीस दक्षणा.

१ अर्गीस दक्षणा.

१ वास्तुपुरुष निक्षेपण केले तेथे
ठेविला हिरण्यबा॥

१३८ (९८ ?) ब्राह्मणांस दक्षणा रुपये.

५० मुख्य असामीस.

८ पाठीं जपास असामी २
दर ४ प्रमाणे.

४० शांतिसूक्त जपास असामी
१०, दर ४ प्रमाणे.

१८॥ गोप्रदान गाय वाड्यांत फिर-
वन दान दिली त्यास देणे,
गोविंदभट सोवनी, रुपये.

४ नक्त रुपये.

२ ब्राह्मणास.

१ अर्घ्यास.

१ पूजेस.

२

२ गाईस.

१ अर्घ्यास.

१ पूजेस.

२

४

१४॥ मोहर दक्षणा नाणे १

१८॥

१६१॥ (१२१॥ ?)

७०० उपाध्ये यांस. ————— रुपये.

३०० बापूभट कर्वे यांनी क्रिया के-
ली त्यांस.

४०० समस्त उपाध्ये यांस.

७००

२६९॥— मासिकनिवृत्ती केली त्यास रुपये.

२ तिलोदकांत यवोदकांत

१७ सर्व अलंकारार्थ, असामी १७.

१३ पिंडांस दक्षणा.

२३७॥— श्राद्धाचे ब्राह्मणांस दक्षणा.

१३॥— देवस्थानी महादेवभट

गाडगीळ सायगांवकर मोहर

नाणे १ प्रमाणे.

२२४ पितृस्थानी.

२३७॥—

२६९॥—

७४४ वर्षाचीं दीपदाने व उदकुंभ ब्राह्म-
णांस दिले त्यास रुपये.

३७२ दीपदाने समया वर्षाचे रोज.

३५५ बारा महिने.

२९ आधिक मासाचे.

३८४

पैकी रद्द रोज १२ बरहुकूम

असामी ३७२ दर एक

प्रमाणे दक्षणा.

३७२ उदकुंभ तांबे अधिकमास
सुद्धां ऐन रोज ३७२ एकूण
असामी ३७२ दर एक प्र-
माणें दक्षणा.

७४४

२२९०॥=

८३॥ खेरजि जिन्नस.

७२॥= खेरजि पायपोस जोडे.

५७ श्राद्धाचे ब्राह्मणांस

५ नारायणबळीस

८ अंतर्दशाह श्राद्धास

६ सर्पिंडी श्राद्धास

१९ रुद्रगण श्राद्धास.

१८ आद्य मासिक श्राद्धास

१ एकोद्दिष्टास.

९७

३८ पिंडांस.

८ अंतर्दशाह

१० अवयव

१ सर्पिंडी.

१८ आद्यमासिकादि
सर्पिंडी अधिकारार्थ

१ मही (है) कोति-
(द्वि ?) छ.

३८

१४ पददानांस

१२ दानांस.

किता किता

१ शय्या. १ दासी.

१ शिबिका. १ वृषभ.

१ रथ. १ उपाहन
(नह ?)

१ गाडी. १ गज.

२ बैसी. १ अश्व.

१ महाकापिला.

६

६

१ वैतरणी गोप्रदानाचे ब्राह्म-
णांस.

१२२

५०॥=प्रत ८१ दर ॥= प्रमाणें.

३ प्रत ४ दर ॥.

१६ प्रत ३२ दर ॥.

३ प्रत ५ एकूण

७२॥=

१॥= जानवी जोडे २२ एकूण

९ खरेदी मिठाई वजन ८१.
दर ८८२ प्रमाणें.

४ अढकिते.

१ शय्यादानास.

१ तांबूलपर्णदानास.

१ झोळणा दानास.

३

किंमत खंडित रुपये.

८३॥

२२॥ मजुरी खर्च रामकुंडांत नासि-
कास पुण्याहून राख टाकावयास
पाठविले त्यांजबरोबर ब्राह्मण

१. राजकीय (ब) इतर माहिती—पेशवे.—1. Political Matters. ९३

रोजमुरेकरी दिल्ले त्यांस इस्त- कबील छ. १४ जमादिलाखर तागाईत छ. २४ मिनहू रोब ११ एकूण रुपये.	तपशील. २१११॥ मोहरा नाणें ५२ प्रत नाणें ४ दर १३ ९७६॥ प्रत नाणें ७२ दर १३॥- १०८३ प्रत ७६ दर १४॥ प्रमाणें
१६॥ मजूरकर रोज दर असामीस ॥ प्रमाणें.	
५॥ जगन्नाथ देशस्त	
५॥ आपा अवधान्या	
५॥ गणेश वेव्हान्या.	
१६॥ ३	२१११॥ १५२
६ पोटास भोजनस्वर्च असामी ३ एकूण अकरा रोज दर असामीस रुपये २ प्रमाणें.	२७॥ पुतळ्या ताटें ६ प- कूण वजन तोळे १॥२॥ दर १६४- प्रमाणें. १९९४६ नक्त.
२२॥	२२०८४॥-
२२०८४॥-	

राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

२ पेशवे.

(ब) राघोबा दादा.

१०५-(१२९)-	
इ. स. १७६३।६४-	
अर्बा सितैन	
मया व अलफ.	
रविलाखर २७.	
	तीर्थरूप राजेश्री दादासाहेब यांजकडे खाजगी खर्चास महाल धर्मादाव व दुमाळे व इनाम गांव व जमीनी वजा करून हाल वसूल बेरजा अजमास रुपये.

POLITICAL MATTERS.

(b) MATTERS RELATING TO

2. The Peshwa.

(b) Raghoba Dada.

105. The following territory worth Rs 5,63,200 was assigned to Dadasaheb (Raghunathrav, Peshwa's uncle) for his private expenses, and Chinto Vithal was appointed Sir A. D. 1763-64.

३०५००० गोदातीर.

३५००० परगणे नासिक.

५०००० परगणे वण दिंडोरी.

४०००० परगणे सिन्नर.

३०००० परगणे कुंभारी.

२५००० परगणे त्रिबक.

२५००० संवत्सर कोकमठाण कचेश्वर वगैरे.

१००००० प्रांत बागलाण.

३०५०००

२३०००० नर्मदातीरी.

१२०००० सरकार हंडे.

१०००० परगणे कान्हापूर.

१००००० परगणे खांडवे.

२३००००

२८२०० भीमातीरी.

१२००० कसबे खेड

५००० कडूस.

१२०० मौजे अपटी फरवाल तुळापुराजळ.

३००० मौजे पारगद सालोमालाचे.

७००० कसबे केंदूर.

२८२००

५६३२००

येणें प्रमाणें पांच लक्ष त्रेसष्ट हजार दोनशें सदरहू महालची बेरीज अजमासें देखील किल्ले त्रिबक येथील कबज व खाजगी खर्च मिळोन दिल्ले असेत. सदरहू महालचा सरसुभा चिंतो विठ्ठल यांस सांगितला असे. येणें प्रमाणें करार. रसानगी यादी खास दस्तुर राजेश्री रावसाहेब.

Soobledar of the territory:—

Rs. 305000 On the banks of the Godavari, Parganas Nasik, Dindori, Sinnar, Baglan &c.

230000 On the Banks of the Narbada, Parganas Khanapur, Khandwe, and Sirkar Handa.

28200 On the banks of the Bhima, the village of Khed, Kadus &c.

दादासाहेबांच्या रोजकीर्दीपत्रां, लेखांक १०६ व १०७.

१०६-(२३५)-	
इ. स. १७६४।६५ खमज सितैन मया व अलफ सफर १७.	छ. मजकुरी बुधवारचे रात्रीस उजाडण्यापूर्वी गुरुवारी पुत्र जाहला.
१०७-(२३६)-	
इ. स. १७६४।६५. खमस सितैन मया व अलफ सफर २२.	कमाविस नजर जमा, सबब की सौभाग्यवती आनंदीबाईस पुत्र जाहला सबब लोकांनी नजरा केल्या, त्या जमा बरहुकूम यादी.

	नक्त रुपये.	मोहरा.	पुतळी.	होन.
बाळाजी बापूराव	०	१	०	०
बाळाजी परशराम	२	०	०	०
राजाराम गोविंद	०	१	०	०
बक्तवारसिंग चौकीदार	२	०	०	०
अंधक खंडेराव	०	१	०	०
धोंडो महादेव निसबत				
नारो बाबाजी	५	०	०	०
बाळाजी वामन दामले	५	०	०	०
रामचंद्र नरसी तुळपुळे	०	०	१	०
गोविंद लक्ष्मण	२	०	०	०
महिपतराव लक्ष्मण पानसी	५	०	०	०
गोविंद बिठल जोशी	०	०	१	०
आबाजी महादेव सोहनी	५	०	०	०

From Dadasaheb's Diary—papers 106 & 107.

106. A son was born to Dada on this date--the 5th day of the the bright half of Shravan, Thursday, at Chawadas in Pargana Nasik.

107. In this day's account, there is a credit of Mohors, Putalis Hons and Rupees, worth in all Rupees 921, received as a present on account of the birth of a son to Anandibai. This includes 2 Mohors received from Balaji Janardan Fadnis on the 17th of Safar. Rupees 256 were spent on ceremonies performed in honour of the birth.

	रु.	मो.	पु.	हो.
जयवंतराव यशवंत पानसी	६	०	०	०
नारो बालसिंग मोल्हेकर	२	०	०	०
अंताजीपंत दिमत नारो शंकर	२	१	०	०
लाला मानसिंग मुनसी	२	०	०	०
महिपतराव जगन्नाथ कमाविसदार	०	२	०	०
बाबूराव देशमुख नाशिक	१	०	०	०
भगवंतराव देशमुख	१	०	०	०
रामचंद्र विठ्ठल चिटणीस	५	०	०	०
देवजी देशपांडे नाशिक	१	०	०	०
खंडोपंत देशपांडे नाशिक	१	०	०	०
बाबूराव देशपांडे नाशिक	१	०	०	०
काजी नाशिककर	२	०	०	०
शेठ्याजी ऐतोळे	०	१	०	०
बाळशेट सोनार	१	०	०	०
मल्लुजी गार्हकवाड सरनौबद,				
किल्ले अशर	२	०	०	०
चितो अनंत सातारकर	३०	०	०	०
गोविंद नारायण पोतसीस	६	०	०	०
कारकून निसवत शिवाजी बल्लाळ	६	०	०	०
लक्ष्मण हरी दिमत खासबार्दार	२	०	०	०
अंताजीपंत दिमत लक्ष्मण कोन्हेरे	०	२	०	०
परसाद चौकीदार	२	०	०	०
कारकून दिमत मुरार गुंडाजी	२	०	०	०
मदन सिंग सिगदे	२	०	०	०
सुमेरसिंग गाडदी	१	१	०	०
उत्तमसिंग चौकीदार	२	०	०	०
कुसाजी पाटील खातरकर	५	०	०	०
रामचंद्र नरसी घोरपडे	०	१	०	०
काईम ब अ ज मे री द त्रा सी,				
दिमत उष्टर खान्ना	२	०	०	०
त्रिंबकराव विश्वनाथ	०	१	०	०

१ राजकोष (ब) इतर माहिती-पेशाव.—1. Political Matters. (b) The Peshwas ९७

विश्वासराव त्रिबक	०	१	०	०
मोरो माधवराव	०	१	०	०
गोविंद शिवराम	०	१	०	०
बाळाजी जनार्दन फडणीस	०	२	०	०
गुणाजी भैरव जामदार	५	०	०	०
माधवराव शिवदेव	०	१	०	०
लक्ष्मण आपाजी फरासखाना	५	०	०	०
लेकराजी शिंदे खासवारदार	२	०	०	०
मयाराम जमातदार	२	०	०	०
हरी सयाजी कारकून शिलेदार	२	०	०	०
गोविंदराव मोरेश्वर गोळे	०	०	२	०
रघुनाथ हरी दिमत कवडे	०	२	०	०
गणपतराव हिंगणे	०	१	०	०
गंगाधर गोविंद बुंधेले	०	१	०	०
गोपाळ संभाजी	०	१	०	०
कृष्णाजी अनंत तांबे	५	०	०	०
मोरो शंकर म्हाडिकर	५	०	०	०
बाबुराय नरसा बुधेले	५	०	०	०
देवराव महादेव हिंगणे	५	२	०	०
गणपतराव हिंगणे ह्यांचा भाचा				
विश्वासराव.	१	०	०	०
सदाशिव रघुनाथ वाणेकर	०	०	५	०
अंताजी नारायण शागीर्दपेशा	०	०	१	०
माधवराव विश्वनाथ	०	१	०	०
दरवेश महमद अरब	५	०	०	०
कृष्णाजी जिवाजी सरसुभा	१५	०	०	०
नारो कृष्ण बरवे	०	१	०	०
त्रिबक गणेश भट	५	०	०	०
गोविंद हरी कमाविसदार				
बागलण	०	१	०	०
विष्णु महादेव गद्रे	०	१	०	०
विरेश्वर दीक्षित मनोहर	०	०	१	०

तारिख १८ सफर.

बाबूराव दीक्षित मजमदार	०	१	०	०
त्रिवक नाईक कमाविसदार				
परगण कुंमारी	०	१	०	०
शिदप्पा शेठ्या बाजार	०	१	०	०
त्रिवकराव जोशी	५	०	०	०
गोविंदरात दिमत पिराजी				
नाईक निवाळकर	०	१	०	०
नरगिगराव विठ्ठल	०	२	०	०
परित न जमातदार	०	१	०	०
भिकनवान जमातदार	०	१	०	०
त्रिभक्त विनायक	०	०	१	०
गद्यो शंकर दकील	२	०	०	०
सदाशिवरात निवगीरकर	२	०	०	०
सदाशिवरात दांत	०	०	१	०
अवधतगाय रघुनाथ	०	०	०	०
बाजी पगशगम रुजू जिवाजी				
नरहरा	५	०	०	०
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

क्र. १९ सफर.

मिथ्र बैद्य दिवाकर		०	०	०
यादवराव रघुनाथ कमाविसदार				
वण दिंडोरी	०	१	०	०
कुकार्जा शिवराम	०	०	०	१
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	१८२	४०	१३	१
अमाजी हरी चालुके				
धोडप	०	१	०	०
मोवम, नांवनिशी लागली				
नाही.	६९	०	०	०
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	२४७	४१	१३	१

१. राजकीय (ब) इतर माहिती-पेशवे.-1. Political Matters. (b) The Peshwas ९९

एकूण रुपये.

६१५ याहगा, नाण ४१, दर १५
 ६२१ पुतळ्या ताटे सुमार १३, एकूण वजन तोळे
 - ३॥ = दर १७.
 ३१ = होन धारवाडी १ दर ३१ =
 २४१ नक्त २४७ पैकी बला
 ५ - हिणाचे.
 १ शिशाचे.

बाकीचे रुपये .

८ बागट कोटी.

२३३ ऐन नक्त अरकाट गंजी कोट

२४१

९२१॥ =

२६१॥ धर्मादाय सौभाग्यवर्ती आनंदीबाईम पुत्र जहाला, सबब पुत्रावण केलें यास खर्च.

बाळाजी जनार्दन धांच्या राजकीर्दीपैकी.

१०८—(२३८) पुत्र उत्साह खर्च-राजश्री दादास पुत्र जाहला सपव, पुण्यांत २० स० १७६४।६५. साखरा वांटिल्या, त्याबरावर वाजंत्री व वणेंकरी होतें त्यास खमस सितन इनाम. रुपये.
 मया व अलफ सफर.

१२. छ. २२ राज वाजंत्री तापे १२ यास. रसानर्गा त्रिवक हरी कारकून दिमत वाकनीस. दर १.

From Balaji Janardan's Diary,

108. Rupees 15 are debited as paid to musicians, employed on the occasion of distributing sugar in Poona in honour of the birth of a son to Dada and Rupees 5 to Mahars in honour of the same event.

३. छ. २९ रोज कर्णेकरी असामी १२, दर १- प्रमाणें, रसानगी त्रिंबक
हरी कारकून.

१५

इनाम खर्च.

५. छ. २१ रोज देणें महार कसबे पुणे यांस राजश्री दादांस पुत्र झाला, सबब
गुठ्या घेऊन आले त्यांस इनाम.

दादासाहेबांच्या रोजकीर्दीपैकी. लेखांक १०९-११२

-१०९(३०९)—केसो गोविंद याचे नांवें सनद की, रुप्याचा देव्हारा साधा

६० स० १७६४।६५.

खमस सितैन

मया व अलफ

सावान.

मरकारांत करावा लागतो, तरि तुम्ही दहा हजार रुपयांत देव्हारा

साधा तयार करून मुस्तेद उत्तम करवणें. एवज तुम्हांस नेमणूक

करून बेहडा करून दिला आहे, त्याऐवजीं सदरहू दहा हजार

रुपये देव्हारियास खर्च करून तयार करणें; लाकडी देव्हारा लहान बाबू भागवत यांजकडे
आहे, त्या मासल्याप्रमाणें सदरहू दहा हजार रुपयांचें रुपें गाळून चांगले चांदीचें रुपें करून
साधा देव्हारा लाकर मासला पाठून त्याप्रमाणें तयार करणें. देवाचें तीर्थ पाहिजे त्यास दहा
कावडी भरून तीर्थ लष्करास रवाना करणें; कावड्यास अधिक उणा खर्च पडला तरी
कबूल करून तीर्थ पाठवून देणें. तीर्थ घालावयास काशीच्या उदकाच्या कुप्या रिकाम्या
असतील त्यांत भरून पाठवून देणें, कुप्या रिकाम्या नसल्या तरि दुसऱ्या कुप्या खरेदी
करून पत्र पावतांच कावड्यांची तरतूद करून तीर्थ कुप्यांत भरून पाठवून देणें, विलंब न
लावणें. वेलाच्या झाडाची वगैरे तस्तुदेविशीं अलाहिदा पत्र सादर केले आहे. त्याप्र-
माणें कामाची तरतूद करून सदरहू कामास दोन हजार रुपये पर्यंत तुम्हीं खर्च करणें;
हिशेबी मजुरा पडतील. तुम्हांस बेहडा नेमणूक करून दिली आहे, त्या ऐवजीं सद-
रहू एवज खर्च करणें, म्हणोन.

सनद १.

-११०(३१६)—केसो गोविंद यांचे नांवें सनद की, खासा स्वारीचा मुक्काम

६० स० १७६४।६५.

खमस सितैन

मया व अलफ

सवाल १.

पजन्यकाळीं चावंडसेस होणार आहे, त्यास खासी घोडी मोठी

रहाण्याकरितां छपरें पाहिजेत. तरि शंभर घोडी मोठीं रहात

इतकीं छपरें घालणें. निपाण जागा सालगुदस्तां कुकाजी शिवराम

व तोफखाना होता, त्या जागियावर छपरें लिहिल्याप्रमाणें घालून

From Dadasaheb's Diary, Papers 109-112.

109. Keso Govind was directed to get a silver stand for idols at a

A. D. 1764-65 cost of Rs. 10,000 & to send sacred water to camp.

110 Raghoba Dada wished to encamp at Chawdas during the mon-

A. D. 1764-65 soon, and orders were issued for the construction of sheds
for 100 horses.

१. राजकीय(ब)इतर माहिती—पेशवे.-1. Political Matters.(b) The Peshwas १०३

जागा तयार करून ठेवणें. छपरास ऐवज जो लागेल तो तुम्हांकडे तसलमातीस ऐवज येणें त्यापैकीं सदरहू ऐवज खर्च करणें, म्हणोन सनद. १

१११-(४०९)—जामदारखान्यापैकीं खासगत खर्च सौभाग्यवती आनंदीबाई-
कडील कलमदानास रुमाल जुना आहे, त्याप्रमाणें नवा बेतून गुजा-
६० स० १७६५।६६. रत नागू सिंपी, सनगें एकूण. आंख.
सित सितैन २२ किनखाप गज १।
मया व अलफ सनंग ४३
जमादिलाबल ३. ७॥ अस्तरास गजनी
सनंग १-

२९॥-

११२-(४१४)—केसो गोविंद यांचे नांवें सनद कीं, आनंदबळी पथें तुम्हांस नेहमीं ठेवलें आहे, त्यास तेथील बंदोबस्ताचीं कलमें. बितपसीद.

६० स० १७६५।६६
सित सितैन
मया व अलफ
जमादिलाखर १.
ध्वार असामी.

२६ कर्दाम सालगुदस्ताची नेमणूक
असामी पन्नास होते, त्यापैकीं साल-
मजकूरी दर राबतीं सालीना रुपये
२५० प्रमाणें ठेवावे, असामी.

एकूण दीडशें स्वार नेमणुकेप्रमाणें
ठेवणें इतलाखी हुजरून ठेवून दिव्हे जातील,
त्याप्रमाणें नालबंदी रोजमुरा देत जाणें.
कलम १.

१२५ जाजर्ता सरंजामी निसबतीस
सोमवंशी व ठोके बगैरे लावून ध्यावे.

लबेच्या कामास असामी:—
१२ बरहुकूम गुदस्त.
१० जासूद.
२ ढलाईत.

१५०

१२

111. There is a debit of Rs. 29-8 on account of a piece of embroi-
A.D. 1765-66. dered cloth for keeping pens & stationery &c for Anandibai,
wife of Raghoba Dada.

112. Keso Govind was placed in charge of the house at Anand-
A. D. 1765-66. wali & 150 sowars with other establishment were placed
under him. Raghoba Dada was about to proceed at this
time to northern India.

१२ जाजती सालमजकुरी.

१० जासूद.

२ दलाईत.

१२

२४

एकूण चोवीस असामीस शेरा साडेपांच निदान सहा रुपयेपर्यंत दरमहा अकर-
माही कवज बारमाही चाकरी येणेंप्रमाणें ठेवणें. कलम १.

मुक्कामी राहिल्यास हरएकविशींचें काम-
काज लागतें व व न खा तें, त्यास तुम्ही
व शिवाजी वल्लाळ उभयतां मिळोन एक
विचारें करावें. कलम १.

पागेची धाडी व तहू व पारग २ दोन
तुम्हांकडे आहेत, त्यांचा खर्च वाजवी
होईल तो करावा; मजुरां पडेल. कलम १.

वेरबेगार फडफर्मास कामकाजामुळें
लागेल त्यास शिवाजी वल्लाळ यांकडून
कार्याकारण आणवीत जावी. कलम १.

गाईचीं खिछारें आहेत, त्यांची चौकशी
करून अखेर साली हिशेब घेत जावा.

कलम १.

शिष्ये वगैरे तथें राहतिल. परस्परे
चिठीचपाटी करून कजिया कफावत कर-
तील, त्यास ताकीद तोडानें मात्र करीत
जावी. कलम १.

भोजनखर्च दरमहा रुपये ३० तीस
करार करून दिले असेत, मजुरा पडतील.

कलम १.

एवज पारखावयामि पोतदार असामी २
येकूण सालिना दर असामीस रुपये १००
प्रमाणें दोन असामीस दोनशें सालिना
करार करून ठेवणें. कलम १.

दमरतीचे कारखाने व वाग वगैरे
सरकार कामें आहेत, त्यांच्या ऐव-
जाची नेमणूक अलाहिदा होईल त्याप्रमाणें
एवज देऊन चौकशी यथास्थित करीत
जावी. कलम १.

प्यादे रखवालीस असाम्या.

५० वरहुकूम गुदस्त.

५० जाजती सालमजकुरी ठेवावे.

१००

एकूण शेंभर प्यादे साडे सात रुपये
शेरा दरमहा दरअसामीस प्रमाणें बार-
माही चाकरी अकरमाही कवज येणेंप्रमाणें
ठेवणें. कलम १.

आनंदवल्लीचे किल्यास तेल दिवा-
वर्तीस व दप्तरदाराकडे वगैरे मिळून दर-
रोज वजन पक्क ४४२ दोन शेर करार
करून दिले असेत. तर थोडें बहूत कम-
ज्यास्ती झाल्यास चिंता नाही, परंतु बंदो-
वस्तानें खर्च करावा. कलम १.

दप्तरखर्चाची नेमणूक कार्याकारण
लागेल ती खर्च करावी. कलम १.

मालदार असामी एक हुजुरून तैनात
करून दिली आहे. त्या प्रमाणें रोजमुरा
देऊन चाकरी घेत जावी.

कलम १.

१. राजकीय (व) इतर माहिती-पेशवे-1. Political Matter. (b) The Peshwas १०३

कारकुनांची नेमणूक.

२५० बाबूराव रामचंद्र

निसवन चिंतो निवृत्त.

१५० यशवतराव गोपाळ दसरदार.

४००

एकूण दोन अमाभीम साली चारशें
रुपये करार केले आहेत, देत जाणें. कलम १.

तोफा व जेजाला तेथें आहेत त्यास
असामी.

५ जेजाला बागदार दर

५ प्रमाणें रुपये २५

१ गोल्दाज वगमहा ७

६

३२

एकूण वगमहा वसतीस रुपये करार केले
असेल मन्तरप्रमाणें करार करून ठेवणें.

कलम १.

शिंकावाना, माल वगैरे जिन्यास तेथें
आहे. तो तूर्त सात पैशे आहेत त्यांत ठेवावा.

कलम १.

जानदारग्याच्याकडे मन्तराचे खिज-
मतगार दोन आहेत. त्याचा रोजमरा शागिर्द
पेशाकडील कारकुनाकडून लिहून आणून
त्याप्रमाणें देत जाणें. कलम १.

तोफा आहेत त्यास गाडे करावयासि
बाभळीची लांकूडें वगैरे द्यानील, त्यास
कार्याकारण ग्यतेस नसदी न देतां मिळेल
तें मेळवावें: नाही तर विकत घेऊन उप-
योगी मात्र करावें. कलम १.

हिंदुस्थानांत स्वारी गेल्यास कागद-
पत्र पाठवावयासि कामिदाच्या जोड्या
दोन जरूरीस ठेवाव्या. कलम १.

बागांकडे व गाईकडे करण पाहिजे,
त्यास शिवाजी बल्लाळ यांचे विचारें नेमून
द्यावें. कलम १.

श्रीनिवास गोसावी नेहमी गंगेजवळ
आहे, त्यास रेजमरा सालगुदस्ता प्रमाणें
हजिरी गैरहजिरी पाहून देत जावा.

कलम १.

स्वारी हिंदुस्थान प्रांते गेलिया आनंद-
वल्ली येथें खर्चास ऐवज लागेल त्यास हुजूरून
खानगी .हे ईल, त्याप्रमाणें खर्च करावा.

कलम १.

जागोजी खिजमतगार निमवत दारू-
खाना निसवन हकीम निहदअलीखान यास
रोजमरा कदमी असेल तो देत जाणें. कलम १.

कामाठी वाडा झाडावयासि वगैरे कामास
असामी ५ पांच एकूण तेनात दरमहा दर
अमाभीम रुपये ५ प्रमाणें रुपये २५ पंच-
वीस बारमाही चाकरी अकरमाही कबज
येणेंप्रमाणें करार करून ठेवणें. कलम १.

रक्तवान अमाभी एक नेमणूक सालीना
रुपये ५० करार करून ठेवणें. कलम १.

जरूरीस कामकाज लागलें तें कार्या-
कारण राउत ठेवावे, काम जाल्यास दूर
करावे. कलम १.

दारू ठेवण्याचे घर निकालस सातां-
घराजवळ पांचशें रुपयेपर्यंत खर्च करून
तयार करणें. दारू ठेवणें. कलम १.

चित्तारी अमाभी २ आहेत त्यांस रोज-
मरियाची व कामाकाजाची सनद हुजूर-
रून वेईल त्याप्रमाणें करावें. कलम १.

आनंदवल्लीस घड्याळी मोडकी आहेत
ती नीट करावयासि सुतार आल्यास ठेवावा.

तो नच आला तर चांगला कसवी पाहून
ठेवावा. नार्ही तर मध्यम ठेवूं नये. कलम १.
गस्तीस वगैरे चाकरीस दिवळ्या असामी
एक ठेवावा, पांच रुपये दरमहा बावे.

कलम १.

श्री कपालेश्वर क्षेत्र नाशिक येथील
पुजेची नेमणूक साल गुदस्तां सनद सादर-
जाली आहे, त्याप्रमाणे देत जावी. कलम १.

एकूण पस्तीस कलमें करार करून दिली आहेत; सदरहू प्रमाणें वर्तणूक करणें
झणोन. सनद १.

११३-(५२९) किल्ले जकीरासुद्धां तीर्थस्वरूप राजश्री दादामाहेबांकडे
देविले असेत, तरि तीर्थस्वरूपांकडील लोक येतील त्यांचे हवाला
किल्ले जकीरासुद्धां करून पावलियाचें कवज घेणें.

इ. स. १८६५-६६
समान सितैन
मया व अलफ
जमादिलावल १६.

सदणोन. सनदा.

१८ तालुके कावमई. किल्ले.

- १ कावमई.
- १ त्रिंगलवाडी.
- १ आलंग.
- १ मदनगड.
- १ गडगडा.

९

सनदा.

- १५ पांचा किल्यास दर किल्यास
- सनदा ३ प्रमाणें.
- ३ बाहिरजी बलकवडे भांस.

१८

६ किल्ले भास्करगड तालुके वमई.

- ३ किल्लास.
- ३ विमाजी केशव याम

२

६ किल्ले पिमाळा.

- ३ किल्लास.
- ३ दादो उद्धव यांस

६

६ किल्ले रतनगड ऊर्फ न्हावा.

- ३ किल्लास.
- ३ दादो उद्धव यांस.

६

३६

113. The following torts were ordered to be made over to Dadasaheb
(Raghoba Dada). In Taluka Kawanai;--
A D 1767-68 Kawanai, Tringulwadi, Alang, Madangad, and Gadagada.
In Taluka Wasaj, Bhaskar Gad, Pisola and Ratangad alias
Nhava.

१. राजकीय (ब) इतर माहिती—पेशवे.-1. Political Matters. (2) The Peshwas १०५

छत्तीस सनदा-रसानगी यादी.

११४-(५६८)—तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेबांकडे स्वाजगी सरंजामास महाल व गांव होते ते सरकारांत ठेवून कामावीस सांगितली असे. तरि इमानें इतबारें वर्तन अमल चौकशीनें करून ऐवज आकारेल तो सरकारांत पावता करून पावळियाचे जाब घेत जाणें, तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल म्हणून सनदा.

इ० स० १७६८-६९.
तिसा सितैन
मया व अलफ
मोहरम ३०.

७ निसबत खंडो गणेश.

१ परगणे नाशिक.

१ परगणे वण दिंडोरी.

१ तालुके कावनई.

४ गांव.

१ कसबे कडूस प्रांत जुन्नर.

२ संवत्सर, कोकमठाण परगणे कुंभारी.

१ मौजे मरकळ प्रांत जुन्नर.

४

७

पत्रें.

१ खंडो गणेश यांस की, महाल मजकूर शिबंदीखर्च कार्याकारण खर्च करणें; मजुरा पडेल.

६ जमीदार व मोकदम यांस की, रुजू होऊन अमल देणें, व गुदस्तांची बाकी असेल ते रुजू करून देणें म्हणोन.—पत्रें

३ जमीदारांस.

३ मोकदमांस.

१ कडूस.

१ संवत्सर कोकमठाण.

१ मौजे मरकळ.

३

१

७

२ परगणे पिंपळनेर निसबत हरी बल्लाळ.

१ मशारनिलेचे नांवें

१ जमीदार.

२

१ मौजे आपटी, प्रांत जुन्नर निसबत बाजी गोविंद.

कामावीस करण सुद्धा.

१ मशारनिलेचे नांवें.

१ मोकदम मौजे मजकूर यांस.

२

११

बेकूण सनदा-रसानगी यादी.

११५-(५७४)—सैयद वली पंचभाई हे तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेबांकडे
 इ० स० १७६८-६९ चाकरीस गेले होते, याजकरितां त्यांचें घर कसबे जुन्नर वेंचें आहे,
 तिसा सितैन त्याची जप्ती सरकारांतून करविली होती; त्यास हल्लीं हे जुन्नर
 मया व अलफ ओले, याजकरितां जप्ती मोकळी करून हें पत्र तुम्हांस सदर केलें
 सफर २. असे, तारि सैयद वली यांचे घरची जप्ती उठवणें म्हणून उद्धो विरेश्वर यांचें नांवें
 चिटणिशी पत्र १.

११६-(५७७)—मौजे चावंडस ऊर्फ आनंदवली येथील ठाणें तीर्थस्वरूप राजश्री
 दादासाहेब यांजकडे दिलें असे; तारि यांजकडील कारकून व माणसें
 इ० स० १७६८-६९. येतील त्यांचे स्वाधीन ठाणें करणें; ठाण्यांतील वस्तुभाव आहे, तिचे
 तिसा सितैन रखवालीस सात आठ माणूस तुम्हीं आपले ठेवणें. ठाण्यांत लोक
 मया व अलफ तीर्थस्वरूप यांचे राहतील, म्हणून जत्तादेन मुकुंद दामले
 सफर १३. यांचे नांवें सनद १. रसानगी बाद.

११७-(५७८)—सिदाप्पा शेट वीरकर यांनीं तीर्थस्वरूपाकडे पैका कर्ज दिला,
 इ० स० १७६८-६९. बखेडा केला, पुढें कृपा करावी, सबब नजर बरहुकूम करारी
 तिसा सितैन याद रुपये.
 मया व अलफ १२९०० आषाढ अखेर.
 सफर १७. १२९०० अधिक श्रावण अखेर-

एकूण पंचवीस हजार रुपये सदरहू मुदतीनें सरकारांत द्यावे, येणें प्रमाणें करार.

115. Sayadwali Panchbhai having accepted service under Dada-
 A. D. 1768-69 saheb, his house at Junnar was attached. He came and
 saw the Peshwa, and orders were issued to restore the
 house to him.

116. The Thana of Chavandas, otherwise called Anandavalli, was
 A. D. 1768-66 ordered to be made over to Dadasaheb.

117. Sidapa Shet Virkar advanced money to Dadasaheb and so
 A. D. 1768-69 caused trouble. A nazar of Rs.25000, was levied from him
 to condone it.

१. राजकीय (ब) इतर माहिती-पेशवे-1. Political Matters. (2) The Peshwas १०७.

११८-(७२९)—तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब अमृतराव यांचें लग्न टोक्यास
इ. स. १७७१-७२ मध्ये, त्यास तुम्हीं आपल्याकडील शहाणा कारकून तेथें पाठवून
इसबे सवैन लमाचें साहित्य पानपत्रावळ व लांकूंडफाटें व शाकभाजी व कुंभार-
मयस व अलफ काम, बुरूडकाम व मंडपाचें साहित्य वगैरे किरकोळ लागेल तें
मोहरम २९. पत्र पावतांच पोहोचवून देणें, म्हणून सनदा.

- १ परगणे नेवासे वगैरे महाल निसबत चिरंजीव राजश्री नारायण बळाळ यांस.
  - १ परगणे गांडापूर निसबत नारो बाबजी यांस.
  - १ परगणे पैठण निसबत मल्हारराव रामकृष्ण यांस.
  - १ किल्ले दौलताबाद निसबत धोंडो महादेव यांस
- कीं तुम्हींच जाऊन साहित्य करणें म्हणून.

४

परवानगी रूबरू.

११९-(७६९)—आश्रित वगैरे स्वारी राजश्री दादा यांस रोजमुरा एकमाही
इ. स. १७७३-७४. छ १ रविलाखरचा. रसानगी यादी
अर्बा सवैन ५२० आश्रित रुपये.
मया व अलफ १४५ पंडित. रुपये. १२० पुराणिक. रु.
जमादिलाब १. ३० त्रिमंगलाचार्य ३० हरी पंडित.
३० चतुर्भुज देव. ३० वासुदेवभट गाडगीळ.
२९ खंडोदीक्षित नरगुंदकर. ३० दिवाकरभट गडबोले.
३० आपा शास्त्री. ३० श्रीधराचार्य.
३० कुटुंब शास्त्री.
१४९ ५ १२० ४

118. Dadasaheb being about to celebrate the marriage of Amrit
A. D. 1768-69 rao at Toke, the officers of the neighbouring districts
were directed to supply him with the necessary provisions.

119. This is a list of the domestic establishment of RaghobaDada
A. D. 1771-72 and their pay. There were with him 5 Pandits, 4 Pu-
raniks, 1 Physician, 4 astrologers, 3 reciters of the Ved, 4
Gosavis (Haradas), 10 singers, 3 Guravs, 3 actors, 8 dancing girls, 6 water
carriers, 15 attendants. The total monthly cost of the estblishment was
Rs. 1514.

५० दयारामभट वैद्य. ————— रुपये.
११५ जोशी. ————— रुपये.

२५ धोंड जोशी तळेकर.

३० नर जोशी संगमेश्वरकर.

३० नारायण जोशी बारामती-
कर.

३० जीव जोशी कोल्हापूरकर.

११५ ४

९० वादक. ————— रुपये.

३० भवानीशंकर दीक्षित
सामक.

३० सदाशिवभट नामजोशी.

३० कृष्णभट नानल.

९० ३

५२० १७

१६५ गोसावी. ————— रुपये.

५० सुखदेव गोसावी.

५० रामचंद्र गोसावी.

३० वासुदेव गोसावी.

३५ वेंकण रामभट वीणवाद्य.

१६५ ४

१९२॥ गवई. ————— रुपये.

१५ लक्ष्मणदास बैरागी.

१५ गरीबदास बैरागी.

१० थानसिंग वल्लद परमानंद.

२५ चतुसिंग.

१७॥ भोज्या वल्लद पातीराम
रोजमरा रुपये २५ प्रमाणें
बजा गैर हजिरी रोज ९

एकूण रुपये ७॥ बाकी रुपये

२५ कुपाराम.

१० खंडूसिंग.

२५ खेमचंद सारंगीवाला.

२५ नवलसिंग.

२५ मयाराम सारमंडळी.

१९२॥ १०

६७ गुरव. ————— रुपये.

२५ सदाशिव वल्लद शहाजी.

१७ शिंदोजी वल्लद सजणाजी.

२५ कुसाजी येसाजी.

६७ ३

८० नटवे. ————— रुपये.

३० नागू वल्लद बसंत.

३० बिठु वल्लद बहादरजी.

२० सुभानजी मकाजी.

८० ३

९२ किरकोळी. ————— रुपये.

१२ जगन्नाथभट लेखक.

२० मलु लोहार.

६० निलम घळ्याळाचा कारीगार

९२ ३

१५७ नाटकशाळा. ————— रुपये.

१५ मैना.

६ उमेदा.

६० यमुनी हेमंतेची आई

४० लाडू बसंतेची आई.

४५ केसरी चंदनेची आई.

७ रत्ना रूपकुंवरेची आई.

१. राजकीय (ब) इतर माहिती-प्रतिनिधी. 1. Political Matters. (3) The Pratinidhi १०९

७ स्वरूपा चंद्रसेनेची आई.	१६ बाबाजी भगवंत गडबोले.
७ शामा नैनेची आई.	१५ राघो नारायण अंबडेकर.
१९७	८
२४ कावडे ब्राह्मण. ————— रुपये.	१३ रामचंद्र त्रिंबक जोशी.
४ बादल बल्लद पना.	१३ महादाजी कृष्ण जोशी.
४ इवई [ई ?] बल्लद कंठीराम.	१३ त्रिंबक धोंडदेव भावरे.
४ बैज बल्लद मानसिंग.	१० सखाराम बेस्व्या.
४ प्रसाद बल्लद श्रीराम.	१० सदाशिव आगासा.
४ उदेराम बल्लद हणीराम.	१३ गोविंद विठ्ठल फडका.
४ क्षाला बल्लद धरणीधर.	१३ काशी दिघा.
२४	६
२१७ शागीर्द. ————— रुपये.	१३ सदाशिव बल्लाळ रानडे.
२२ मोरो राम रानडे.	१८ भास्कर महादेव सहस्रबुद्धे.
१८ रामचंद्र महादेव दामले.	१० बाबूजी महादेव कानट-कर.
	२० बाबूजी जिवाजी केळकर
	२१७
	१५१४॥
	१५
	१९

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

३ प्रतिनिधी.

१२०-(१६)-हवालदार व कारकून किल्ले मजकूर यांस पत्रे की, किल्ले मज-
 १० स० १७६२/६३. कुरी तुम्हांस पाठविले होते, त्यास हल्लीं किल्ले राजश्री नारो पंडित
 सलास सितैन प्रतिनिधी यांजकडे देविले असेत, तरि यांचे लोक बेतील त्यांस
 मया व अलफ किल्ल्यावरि घेऊन किल्ले त्यांचे हवाली करून तुम्हीं खाली उतरणें,
 साबान १. म्हणोन चिटणिली पत्रे.

POLITICAL MATTERS.

(b) MATTERS RELATING TO

(3) The Pratinidhi.

20. The forts of Machindragad and Sadashivagad were ordered
 A. D. 1763-64 to be surrendered to Naro Pandit Pratinidhi,

- १ किल्ले मन्त्रीदगड.
 २ किल्ले सक्कशिबगड.
     १ किल्लेदारास.
     १ कारकून यांस.

२

३

१२१-(२९)—हवालदार व लोक किल्ले मजकूर यांस पत्र का, मुल्हास किल्ले मजकुरी पाठविलें होतें, त्यास हल्ली किल्ले राजश्री बारो पंडित प्रतिनिधी यांजकडे देविले असेत, तरि यांचे लोक येतील त्यांस किल्ल्यावरी घेऊन किल्ले त्यांचे हवाली करून तुम्हीं खाली उतरणें म्हणून चिटणिशीं पत्रें.

इ. स. १७६०-६३.
 सलास सितैन
 मया व अलफ
 साबान २.

१ किल्ले वरूडगड.

१ किल्ले महिमानगड.

१ किल्ले वर्धनगड

१ किल्ले भूषणगड.

४

१२२-(११४)—अच्युतराव गणेश यांस पत्र की राजश्री श्रीनिवास पंडित प्रतिनिधी यांसी पूर्ववत् प्रमाणें प्रतिनिधी करार केली, आणि राजश्री स्वामींकडे रवाना केले; विजयादशमीस हुजूरची वस्त्रे बहुमान होणे तो होईल; त्यास त्यांजकडील ठाणी व किल्ले व मुखख पहिर्या प्रमाणें त्यांचा त्यांजकडे चालावयाचा करार आहे.

इ. स. १७६३-६४
 अर्बा सितैन
 मया व अलफ
 रबिलाबल १३.

121. The forts of Warudgad, Wardhangad, Mahimangad, and Bhushangad were ordered to surrendered to Naro Pandit Pratinidhi.

122. It was decided to restore Shriniwas Pandit Pratinidhi to the office of Pratinidhi which he held before, and he was accordingly sent to the Raja to receive clothes of honour on the Dasara holiday. Achutrao Ganesh was directed to hand over all the forts and Thanas of the Pratinidhi which had been taken by him in the preceding year.

१. राजकीय (ब) इतर माहिती, प्रतिनिधी - 1. Political Matters. (3) The Pratinidhi १११

मुदस्तां कांहीं किले व ठाणीं तुम्हीं घेतलीं तेही त्यांजकडे याचीं. याजकरितां तुम्हांस पत्र लिहिलें असे, तरि प्रतिनिधीकडील किले व ठाणीं जे तुम्हां घेतलीं असतील ती यांचीं यांजकडे स्वाधीन करून तुम्हीं हुजूर येणें, म्हणोन चिटणीशी पत्र १.

१२३-(११९) राजेश्री श्रीनिवास पंडित प्रतिनिधी यांसि पूर्ववत् प्रमाणें प्रतिनिधी करार जहाली, त्यास किले व ठाणीं व महाल त्यांचे त्यांजकडे करार करून दिले असेत, तरि पूर्ववत् प्रमाणें यांचे यांजकडे किले व ठाणीं देणें, म्हणोन पत्रे.

इ. स. १७६३-६४
अर्बा सितैन
मया व अलफ
रबिलाबल १६.

१ किले मंगलगड कांगोरी.	१ किले सदाशिवगड.
१ किले वर्धनगड.	१ किले भूपाळगड.
१ किले भूषणगड.	१ किले मकरंदगड.
१ किले वारुगड.	—
१ किले महिमानगड.	९
१ किले मचंद्रगड.	

एकूण नऊ किले येथें सरकारचे हवालदार व सरनौबत होते त्यांचे नांवें सनदा कीं, किले मशारानिलेचे हवालां करून तुम्हीं हुजूर येणें, म्हणोन सनदा ९. रसानगी यादी.

१२४-(१२०) राजेश्री श्रीनिवास पंडित प्रतिनिधी यांसि बक्षीस हत्ती चांवा लागतो, तरि मस्हारजी होळकर यांजबरोबर खंडेराब हत्ती आहे तो पंडित मशारानिले यांस देविला असे, तरि पावता - करणें, म्हणोन रामाजी महादेब यांसि. — सनद १. रसानगी यादी.

इ. स. १७६३-६४
अर्बा सितैन
मया व अलफ
रबिलाबल १६.

123. Shrinivas Pandit having been restored to the office of Pratinidhi, the forts of Mangalgad Kangori, Wardhangad, Bhushangad, Warugad, Mahimangad, Machandragad, Sada-shivgad, Bhupalgad and Makarandagad were ordered to be given back to him.

124. An elephant, named Khanderao, which was with Malharji Holkar was ordered to be presented to Shrinivas Pandit Pratinidhi.

१२५—(१८१) हवालदार व कारकुन किल्ले हाय यांस की, राजेश्री भगवंतराव पंडित प्रतिनिधी यांसि रुजू होऊन मशारनिले बंदोबस्त करून देतील त्या प्रमाणें वर्तणूक करून रजत ल वे त वर्तत जाणें. म्हणोन चिटणिशी पत्रें.

६० स. १७६५-६६
सित सितैन
मया व भलफ
रविकाकर ७.

१ किल्ले सुंदरगड.	१ किल्ले बर्धनगड.
१ किल्ले गुणवंतगड.	१ किल्ले भूषणगड
१ किल्ले जयगड.	१ किल्ले कमलगड.
१ किल्ले शाहूगड.	१ किल्ले महिमानगड.
१ किल्ले महीमंडणगड.	१ किल्ले भूपाळगड.
१ किल्ले महीपतगड.	१ किल्ले वारूगड.
१ किल्ले मंगलगड.	१ किल्ले चंद्रगड.
१ किल्ले मकरंदगड.	—
१ किल्ले मार्चेंद्रगड.	१७
१ किल्ले सदाशिवगड.	

एकूण सतरा पत्रें.

१२६—(५०७)—रामाजी महादेव यांस सनद की, राजेश्री भवानराव यांज-
६० स. १७६६-६७ कडील तुम्हीं किल्ले घेतले एणें प्रमाणें.

सबा सितैन
मया व भलफ
सवाल ९.

125. The officers of Sundargad and 16 other forts were directed to act under the orders of Bhagwantrao Pandit Pratinidhi and to submit to his authority.

126 Ramaji Mahadev had taken the following forts from Bhavantrao Mahimandangad, Makarandgad, Kamalgad, Mangalgad, and Jayagad; he was directed to restore them to Bhagwantrao Pandit Pratinidhi.

- १ किले बहिमंडगड.
- १ किले मकरंदगड.
- १ किले कमळगड
- १ किले मंगळगड.
- १ किले जयगड.

५

एकूण पांच किले तुम्हीं घेतले, ते राजश्री भगवंतराव पंडित प्रतिनिधी यांजकडे बावयाचा करार करून, नावजी आवारी व फकीरजी फडतरे खिजमतगार तुम्हांकडे पाठविले आहेत. यांच्या गुजारतीने पंडित मशारनिलेकडील कारकून तुम्हांकडे येतील, त्यांच्या हवाली करून पावल्याचें कबज घेऊन हुजूर पाठवून देणें म्हणोन सनद १.

बाळाजी जनार्दन यांच्या रोजकीर्दीपैकी.

१२७-(५२६) गणेश विठ्ठल यांचे नांवें सनद की, भवानराव यांजपासून

इ० स० १७६७-६८
समान सितैन
मया व अलफ
रबिखसर.

ठाणें कोळें व किले जयगड हीं दोन्ही ठिकाणें घेणें म्हणोन पेशजी तुम्हांस सनद सादर जहाली होती; त्यावरून तुम्हीं मशारनिले-पासून सदरहू ठिकाणें घेतलीं, तीं हल्लीं राजश्री भगवंतराव पंडित प्रतिनिधी यांजकडे देविलीं असत, तर मशारनिलेकडील कार-कून येतील त्यांचे स्वाधीन सदरहू ठिकाणें करून पावल्याचें कबज घेऊन हुजूर पाठवणें. दोन्ही ठिकाणें घेते समर्ची शिबंदीखर्च पांच हजार रुपयेपर्यंत जाहला आहे; म्हणोन तुम्हांकडील सदाशिव कृष्ण बाप्पी हुजूर विनंती केली; त्यावरून पांच हजार रुपयांची साहुकारी निशा पंडित मशारनिले बाप्पी हुजूर केली आहे, तर दोन्ही ठिकाणें हवाली जाण्याचें कबज, मशारनिलेकडील कारकुनाचे हातचें, हुजूर पाठवणें; म्हणजे पांच हजार रुपये शिबंदी खर्चाबाबत तुम्हांकडील कारकुनाजवळ दिले जातील, म्हणोन.

छ. २ रबिखसर. सनद १. परवानगी रूबरू.

127. Ganesh Vithal took the Thanna of Kole and the Fort of Jaygad from Bhavanrao under Government orders. He A. D. 1767-68 was now directed to restore them to Bhagavantrao Pandit Pratinidhi on receipt from him of Rs. 5000 on account of expenses.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

४ आंगरे.

१२८-(५२) तुळाजी आंगरे यास किल्ले विसापूर येथें रवाना केला, त्यास
 अडसेरी एकमाही सनद पैवस्तगिरी देत जाणें म्हणून सनद
 जावजी बांडे हवालदार व कारकून किल्ले मजकूर यांस येणेंप्रमाणें.
 अडसेरी वितपशील
 मया व अलफ साबान.

खासा तुळाजी आंगरे कैली.

११ जोरी.

१४१०= बाजरी.

०२= हरभरे.

०१.॥= दाळ मूग.

०३। तांदूळ बारीक

सडीक.

बजाजी अवघडराव याचे खीस

कैली ————— मापें

०१॥ बाजरी.

०१=०= हरभरे.

००॥= दाळ मूग.

०१=॥= तांदूळ मोठे

सडीक.

१०१११

तूप वजन पक्के

०॥३

०२॥-

तूप वजन पक्के.

००३॥१३॥

एकूण गहू कैली मापें एक खंडी पावणे चार मण एक पायली, व वजन पक्के साडे
 सव्वीस शेर साडेतेरा टांक एकमाही बेगमी याप्रमाणें जोंपर्यंत तेथें राहातील तों पावेतों

POLITICAL MATTERS.

(b) MATTERS RELATING TO

(4) Angria.

128. Tulaji Angria was sent to be imprisoned in fort Visapur, and the following ration was ordered to be given to him
 A. D. 1763-64 monthly:—

	Maunds.		Maunds.	Seers.
Jowari	6	Bajari	9½	½
Gram	2½	Pulse	0	15½
Rice	3½	Ghee (By weight)	0	23

१. राजकीय (ब) इतर माहिती-आंगरे.- I. Political Matters. (4) The Angria. ११५

किल्ले मजकूर पैकीं देत जाणें; याखेरीज पत्रावळी व लाकडें व गवत जें लागेल तें चौकशी करून देणें.
छ. ११ रोज. सनद १.

१२९-(२८०)—तुळाजी आंगरे यांचे लेंक किल्ले मजकुरी रवाना केले आहेत.

इ० स० १७६४-६५
खमस सितैन
मया व अलफ
जमादिलावल.

यांस आंगरे यांचे कबिल्याजवळ ठेवणें, आणि उभयतां लेंकांस उलफा दररोज पेशजीचे शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें. यांचें हाडेंभाडें पाठविलें आहे, त्याची याद अलाहिदा पाठविली आहे; त्याप्रमाणें मोजदाद करून घेऊन यांजवळ ठेवणें. दागिने यांची तजावजा होईल त्याची खबरदारी वरचेवर करीत जाणें, म्हणोन मकाजीराव येरूणकर हवालदार व कारकून किल्ले विसापूर, छ. १९ रोज, यांस सनद १.

रसानगी सवोत्तम शंकर.

१३०-(२९९) तुळाजी आंगरे यांस तुम्हांकडे किल्ले अमदानगरास रवाना

इ० स० १७६४-६५
खमस सितैन
मया व अलफ
रजब.

करून शिध्याची नेमणूक बितपशील.

गल्ला कैली चौशेरी बारुळे मापें

८॥॥॥= खासा असामी एक

एकूण. — — — — —

८॥॥॥ तांदुळ सडीक बारीक

दररोज कैली ८८२

वजनी वजन खाशास देणें.

८८३॥॥ तूप दररोज ८८८९

८८३॥॥ गूळ दररोज ८८८९

८८३॥॥ लाकडें रोज ८८०

— — — — —
८८३॥॥

८८१॥॥= दाळ तुरी दररोज ८८८

८८१॥॥ कणीक दररोज कैली ८८८

८८१॥॥=

नक्त पान, सुपारी, तमाखू,

हिंग, जिरे व मिरे, शाख-

भाजी वगैरे मिळोन दरमाहे

129. Two sons of Tulaji Angria were sent to be imprisoned at fort Visapur.
A, D, 1764-65

130. Tulaji Angria was sent in custody to fort Ahmednagar. The officer in charge of the fort was directed not to remove his fetters,
A, D, 1764-65

४१॥॥=॥ चाकरीची माणसें.

२ कुणबिणी.

१ पोरगा.

—

३

येकूण एकमाही कैली.

४१॥॥. जोरी बाजरी दर

असामीस

दर माहे ४॥१

४१॥॥ दाळ दरमहा दर असामीस ४॥॥.

४१॥॥. मीठ दर असामीस

दर माहे ४॥१.

४१॥॥=॥

४२॥२॥=

एकूण दरमाहे गळा कैली बारुले चौशेरी अडीच मण अडीच पायली मिठवें, वजन पक्के साडे सात मण साडे सात शेर पैबस्तगिरीपासून देत जाणें; व चाकरीचे माणसांस लांकडें शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें; व पांच रुपये दरमहा खर्चास नेमणूक करून हुजूर पावले ती तारीख लेहून पुढें छ. २५ रजबपासून देत जाणें म्हणोन कलम लिहिलें आहे, त्या प्रमाणें देत जाणें; व मशारानिलेस किल्ल्यामध्ये ठेवून चौकीपहारे यांचा बंदोबस्त चांगला करून वरचेवरि खबरदारी करित जाणें; पायांतील बिडी न काढतां बंदोबस्त चांगला करणें, म्हणोन गणेश विठ्ठल यांस छ. ४ रजब.

सनद १.

परवानगी खबरू

१३१-(४६७) तुळाजी आंगरे यांची वस्तभाव जिबाजी मनाजी यांनी जप्त

इ० स० १७६६-६७

सबा सितैन

मयाव अलफ

रविलाखर २३.

करून किल्ले विसापुरास कोठडीत घालून ठेविली आहे, त्याचा जाबता किल्ले मजकुरी आहे; त्यास तो वस्तभाव दरोबस्त तुळाजी आंगरे यांचे बायकोचे हवाली करणें. नारो गंगाधर यांचे गुजरातीने बायकोचे हवाली वस्तभाव करणें. सदर हस्तभावपैकी

भांडी व सनगें नारो गंगाधर कारकून दिमत तुळाजी आंगरे हे घेऊन जातील त्यांस वेळ देणें, अडथळा न करणें, म्हणोन नारो जिज्ञाक यांस

सनद १.

181. The property of Tulaji Angria under attachment at fort Visapur was ordered to be restored to his wife.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-आंगरे.-1. Political Matters (4) The Angria. ११७

१३२-(४६८) आप्पा भट दामले व अंतोबा दामले हे तुळाजी आंगरे यांचे
 ६० स० १७६६-६७ फितुरांत होते, सबब तुम्हांकडे अटकेस ठेविले होते; त्यांस हल्लीं
 सबा सितैन सर्व अन्याय माफ करून सोडावयाचा करार करून हे सनद
 मया व अलफ तुम्हांस सादर केली असे, तरि उभयतांस अटकेंतून सोडून देणे,
 रबिलासर २२. सणोन रामाजी महादेव यांस सनद १.

१३३-(४७०) नारामणराव कृष्ण यांचे नांवें सनद कीं, तुळाजी आंगरे यांस
 ६० स० १७६६-६७ तुम्हांकडे किल्ले चाकणेंस पाठविले आहेत, त्यास शिध्दाची जेमणूक
 सबा सितैन दूरमहा बितपशील.
 मया व अलफ गला कैली चौथेरी मापें.
 रबिलासर २२. वजनी वजन दूरमहा पकें.

१॥१= खासा असामी १

१२॥७॥ खाशास.

१०॥॥ तांदुळ बारीक सडीक
 दररोज कैली ४४= निठवें प्रमाणें.
 ४४१॥॥= दाळ तुरीची रोज ४४

४४३॥॥ तूप दररोज ४४४९
 ४४३॥॥ गूळ दररोज. ४४४९
 १२॥ लाकडें जळाऊ.
 दररोज ४१. प्रमाणें.

११॥॥ कणीक दर
 रोज ४४= मिळवें
 प्रमाणें.

१२॥७॥
 ४४७॥ तेल दिवाबचीस
 दररोज ४४१. प्रमाणें.

१॥१=

१२॥५

४१॥॥= चाकरीचीं माणसें
 २ कुणविणी.
 १ पारेगा.

नक्त पान, सुपारी व तमाखू व हिंग, जिरे,
 मिरे व शकभाजी वगैरे मिळोन दूरमहा
 रुपये ९.

132. Appabhat Damle and Antoba Damle, who were under imprisonment for their complicity in the rebellion of Tulaji Angria were granted a free pardon and released.

133. Tulaji Angria was sent to fort Chakan for imprisonment
 A. D. 1766-67

एकूण एकमाही कैली.	४८॥॥ मीठ दर ४८॥
४१॥॥ जोरी बाजरी दर.	—
४॥१ प्रमाणें.	४१॥॥=१.
४४१॥ दाळ दर असामी	—
४४॥ प्रमाणें.	४२॥२॥=

एकूण गळा कैली चौशेरी अडीच मण अडीच पायली निठवें, व वजन पक्के पावणे-
आठ मण पांच शेर, व नक्त पांच रुपये दरमहा नेमणूक करार करून दिली असे, तरि
मशारानिले किल्ले मजकुरी पैवस्ता जहाले असतील त्या तारखेपासून देत जाणें. चौकी-
पहारा पक्क्या बंदोबस्तानें करित जाणें, म्हणोन सनद १. परवानगी रूबरू.

१३४-(४९२) तुळाजी आंगरे किल्ले चाकणेंस होते ते हल्लीं किल्ले अमदा-
इ० स० १७६६।६७. नगर येथें पाठविले आहेत, त्यांस पोटास वेगरे पेशजी पावत होतें,
सबा सितैन त्याप्रमाणें हल्लीं देत जाणें; आणि पेशजीप्रमाणें चौकीपहारा बंदो-
मया व अलफ बस्त यथास्थित करणें, म्हणोन राघो विठ्ठल यांचे नांवें सनद १.
साबान २३. रसानगी, नारो अनंत परचुरे.

बाळाजी जनार्दन यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

१३५-(६२७)—तुळाजी आंगरे यांस अटकेंत ठेवण्यास किल्ले दौलताबाद येथें
इ० स० १७६७।६८. पाठविले आहेत, तरि तेथें पोहचलियावर बहूत माफजतीनें चौकी
समान सितैन पाहण्याचा बंदोबस्त करून अटकेंत ठेवणें. बेडी पायांत आहे त्या-
मया व अलफ प्रमाणें असो देणें; व मशारानिलेचे पोटास दरमहा बेगमी
रविलाखर ३०. देखील कुणबिणी.

गळा ————— कैली.

134. Tulaji Angria was sent from fort Chakan to fort
A. D. 1766-67 Ahamednagar.

135. Tulaji Angria was sent for imprisonment to fort
A, D, 1767-68 Daulatabad

४॥०॥= खुद्द जातीस.

४०॥॥ गहं दर ४४=

४०॥॥ तांदुळ बारीक

सडीक दर ४४=

४४१॥॥= दाळ तुरीची ४४-

४४१- मीठ.

४११॥॥ कुणबिणी २

४१४१४- बाजरी दर४४॥=

४४१॥॥= दाळ दर४४-

४४॥० मीठ.

४११-१

४॥०॥=

वजनी वजन ————— पक्के.

४२४१४=

४४३॥॥ गूळ दर ४४४९

४४३॥॥ तूप दर ४४४९

४४७॥

शाखभाजीस व पानसुपारीस

दरमहा नक्त ————— रुपये ५.

एकूण दोन मण एक पायली निठवे कैली, व साडेसात शेर वजन व पांच रुपये नक्त येणें प्रमाणें दरमहा देत जावें, म्हणोन धोंडो महादेव किल्ले दौलताबाद यांस छ. ८ राबिलाखर. सनद १. परवानगी रूबरू.

१३६- (५८९)—राघोजी आंगरे वजारतमहा सरखेल यांणीं हुजूर येऊन विनंती केली कीं, मौजे हरणई, तर्फे केळशी, तालुके सुवर्णदुर्ग येथें कैलासवासी कानोजी आंगरे सरखेल यांणीं आपले मातुश्रीचें थडें बांधिलें तेथें बागेची नेमावणी करून बाग केली, व शेत पांच पाठ्या दिलें; त्याजपासून तुळाजी आंगरे यांचे कारकीर्दी पावेतो बागेचा व

शेताचा महसूल थड्याकडे खर्च पडत होता. अलीकडे तालुके मजकूरचा अंमल सरकारांत आल्यावर सदरहूचा महसूल रामाजी महादेव सरकारांत घेत होते. त्यास आपण सन सलास सितैनांत हुजूर विनंती करून बाग व शेत थड्याकडे पूर्ववत् प्रमाणें करून घेतलें. परंतु आकार थड्याचे नांवें खर्च लिहावयाची आज्ञा होऊन अंमलदारास सनद सादर जाहाली नाहीं, बामुळें सन सलासापासून बाकी ओदत आहे, ती खर्च घालावयाची आज्ञा होऊन पुढें साल मज-

136. Some land at Harnai in Fort Kelshi of Tal. Suvarnadurga had been assigned for the purpose of a garden attached to a monument raised in memory of Kanoji Angria's mother. All the assessment on it was now remitted at the request of Raghoji Angria Wajarat Maha Sarkhel.

कुरी दरसाल आकार थड्याचे नांवें स्वर्च घालावयाची आज्ञा जाहली पाहिजे म्हणोन; त्याज-
वरून कानोजी आंगरे यांचे मातुश्रीचे थड्याकडे बाग व शेत यांचा महसूल पेशजी तुळाजी
आंगरे यांचे कारकीर्दीपावेतो स्वर्च पडत आला हें जाणोन, व मंशारमिले बाजिवर नजर
देऊन बागेचा व शेताचा आकार बाकीस ओढत आहे, तो इस्तकबिल सन सलास सितैन
तागाईत सन समान सितैन सहा सालांबद्दल पाहाणी सम सलास सितैन आकार
सहा सालां.

	नक्त रुपये.	मात कैली खंडी.
बागेचा	९॥॥	०
शेताचा	९॥≡	१॥॥४१
	<hr/>	<hr/>
	१९४≡	१॥॥४१.

एकूण पंधरा रुपये तीन आणे नक्त व पावणे दोन खंडी सवाचार मण कैली
बाकी ओढत आहे, ते थड्याचे नांवें स्वर्च घालावयाची आज्ञा केली असे, तरी थड्याचे
नांवें स्वर्च घालणें; वसुलाचा तगादा न लावणें; पुढें सालमजकुरापासून दरसाल आकार.

	नक्त रुपये	मात कैली मापें.
बागेचा	१॥≡	०
शेताचा	॥॥≡॥	११॥॥
	<hr/>	<hr/>
	२॥॥	११॥॥

येणेंप्रमाणें अडीच रुपये अर्धाआणा नक्त, व साहे सहा मण अधोली गळा कैली
दरसाल थड्याचे नांवें स्वर्च लिहीत जाणें, म्हणोन रामाजी महादेव यांचे नांवें सन १.

रवा (सा ?) नगी वाढी.

१३७-(११४) तुळाजी आंगरे यांस किल्ले दौलताबाद येथें अटकेंस ठेवण्यास
पाठविले आहेत, याबद्दल पोरगा एक व कुणबिणी दोन एकूण
तिसा सितैन तीन असामी चाकरीच्या आहेत; त्यांस किल्ल्यावर घेऊन नगरा-
मया व अलफ मोहरस ११. हून पेशजी गृहस्थ पाठविला आहे तो किल्ल्याचे माध्यावरीक
बारादारीत ठेविला असेल, त्याप्रमाणें त्यांसही तेच जागां पळे बंदोबस्तानें पयांत बेली

137. Tulaji Angria was sent for confinement to fort Daulatabad.

१ राजकीय(ब) इतर माहिती-आंगरे-1.- Political Matters (4) The Angria. १२१

घालून ठेऊन खाशास व बरोबर तीन असामी आहेत त्यांस अडिशरी पेशजीचे शिरस्ते-
प्रमाणे देत जाणे म्हणोन घोंडो महादेव यांस सनद १. परवानगी रूबरू.

१३८-(६१५) बाबाजी कृष्ण बेडेकर याणे तुळाजी आंगरे यांचा लेक किल्ले
इ० स० १७६८-६९ विसापुराहून पळविला, आणि तोही गेला, सबब त्याची माणसे
तिसा सैन्य किल्ले पुरंदर येथे अटकेंत ठेविली आहेत, त्यास त्यांचे प्रयोजन
मया व अलफ आहे, तरि हुजूर पुण्यास रवाना करणे बितपशील.
मोहरम ११.

मशारनिलेच्या बायका दोघी भास्कर त्रिंबक लवाठ्या किल्ले
व कुणबीण एक. वज्रगड येथे आहे तो असामी १

एकूण— असामी ३

एकूण चार असामी यांजबरोबर प्यादे देऊन सरकारांत रुजू करणे, म्हणोन नारो
आप्पाजी यांस सनद १. परवानगी रूबरू.

१३९-(६१९) तालुकेहाय यांचे नावे सनदा की, मुंबईहून तुळाजी आंगरे
इ० स० १७६९-७० यांचे लेंकांकडून चोर मुलखांत चोऱ्या करावयाबद्दल आले ते उर-
सैन्य णाचे बंदरी धरले गेले, त्यांचीं मुलें माणसे धरून अटकेंत ठेवून
मया व अलफ घरांत जे वस्तुवानी अमेल ते जप्त करून हुजूर लेहून पाठवणे,
सफर ८.

म्हणोन

सनदा.

१ रामाजी महादेव यांचे नावे सनद की, जंजिरे उंदेरी येथे
चोरांचे कविले आहेत त्यांची नांवनिशी.

१ राम म्हात्रा बिन गोवर म्हात्रा.

१ येस सावंत बिन राम सावंत.

१ रामजी साबळा.

३

138. Tulaji Angria's son who was a prisoner in fort Visapur, es-
A. D. 1768-69 caped with the assistance of Babaji Krishna Bedekar the
latter's family were therefore imprisoned in fort Purandhar.

139 Certain thieves, sent by Tulaji Angria's son from Bombay, to
A. D. 1769-70 infest the country were arrested at Uran. Their property
was ordered to be attached & their families to be imprisoned.

१ नारो त्रिबक यांचे नांवें सनद कीं, येसू बल्लद लाला रजपूत यांचे घर मौजे दहि-
वली ता० नसरापूर येथें आहे त्याची जमी करणें म्हणोन सनद.

१ कृष्णाजी हरी यांचे नांवें सनद की, भिकशेट बिन बाबशेट यांचे घर कसबे
संगमेश्वर, तालुके रत्नागिरी येथें आहे.

१ आनंदराव राम यांचे नांवें सनद कीं, जान्या बिन महादजी राणा यांचे घर
मौजे सागांव, तर्फ तळोजें, प्रांत कल्याण येथें आहे म्हणोन सनद.

४

रसानगी, सर्वोत्तम शंकर हशमनीस.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

५ सचिव.

१४०-४४१)—राणोजी बलकवडे यांस पत्र कीं, राजश्री सदाशिव पंडित
सचिव यांजकडील किल्ले सुधागडचे तालुकियाची जमी सरकारांत करून ऐवज किल्ले मजकू-
रचे महालोमहालचे महालकरी यांजकडे अमानत ठेवविला होता;
इ० स. १७६५/६६. त्यास त्याची जमी हल्लीं सरकारांतून मोकळी करून सदरहू माम-
सित सितैन मया वअलफ लत पंडित मशारनिलेंनी सदाशिव रघुनाथ यांचे विद्यमानें
जिल्हाद १२. आत्माराम रघुनाथ सबनीस किल्ले मजकूर यांस सांगोन पाठविले
आहेत; तरि ज्याजकडे ऐवज अमानत ठेविला असेल त्यांस ताकीद करून ऐवज शाब्बा-
नसी मशारनिलेकडे देवणें, व पूर्ववत् प्रमाणें सुधागड तालुकियाचे मामलतीचा बंदोबस्त
यांचा हे करतील; तुम्हीं अडथळा न करणें, म्हणोन चिटणिशी पत्र १.

POLITICAL MATTERS.

(b) MATTERS RELATING TO

(5) The Sachiv.

140 The taluka of fort Sudhagad, belonging to Sadashiv Pandit
A- D. 1765-66 Sachiv had been attached in this year. Its restoration
to the Sachiv was now ordered.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-सचिव.-1. Political Matters. (5) The Sachiv. १२३

जमीदार पंचमहाल यांस पत्रे कीं, राजश्री सदाशिव पांडित सचिव यांजकडील तालुके मजकूर येथील सुधागडतर्फेचे अमलाची जप्ती साल मजकुरी सरकारांतून केली होती, ते हल्ली मोकळी केली असे; व सदरहू मामलत पांडित मशारनिलेंनी सदाशिव रघुनाथ यांचे विद्यमाने आत्माराम रघुनाथ सबनीस किले मजकूर यास सांगितली असे, तरि तुम्हीं यांशीं रुजू होऊन तर्फ मजकूर येथील सुधागड तर्फेचा अंमल सुदामतप्रमाणे सुरळीत देणे, म्हणोन चिटणिशी. ————— पत्रे ३.

१ तर्फ अष्टमी यास. —

१ तर्फ नागोठणे यास. ४

१ तर्फ सी माहाल यास.

३

१ राजकीय

(ब) इतर माहिती.

६ सुमंत.

१४१-(४८७)—मल्हारराव कृष्ण यांजकडील सुमंती दूर करून कृष्णाजी महिपतराव यांस सांगोन नजर सरकारचा ऐवज करार केला; त्याचा भरणा सरकारांत मशारनिलेंनी केला नाही, सबब त्यांचे सरंजामाची जप्ती करून तुम्हांस कमावीस सांगितली. गांव बितपशील.

६० स० १७६६।६७.
सबा सितैन
मया व अलफ
सावान ११.

१ कसबे वाकळे सरकार दौलताबाद.

२३ परगणे हरसूल पैकीं गांव.

१ मौजे वरूड.

१ मौजे असरफपूर.

POLITICAL MATTERS.

(b) MATTERS RELATING TO

6 The Sumant.

141 The office of Sumant was taken away from Malhararav Krishna and Conferred on Krishnaji Mahipatrao. The latter having failed to pay the nazar agreed upon, his saranjam was attached.

१ मौजे पोखरी.	१ मौजे सांगवी.	१ मौजे सातेलें.
१ मौजे देलसी.	१ मौजे तुळजापूर.	१ मौजे वलछगांव.
१ मौजे साताळें.	१ मौजे वाहोरें.	१ मौजे गंगापूर.
१ मौजे भिकापूर.	१ मौजे दहोरें.	१ मौजे वडगांव [ठाणें.]
१ मौजे वडखें.	१ मौजे हिरापूर.	१ मौजे आइना चिखल-
१ मौजे साहेबपूर.	१ मौजे काणापूर.	१ मौजे रामपूर.
१ मौजे चौकें.	१ मौजे पिंपरी.	१ मौजे पसरपूर

२३

२४

एकूण चोवीस गांव येथील मोकामा देखील जकार्ताचा अंमल मशारनिलेकडील आहे, तो जप्त करून तुम्हांस सांगितला अस; तरि इमानेइतबारे चौकशीनें अंमल करून कच्चे आकारामुळे एवज होईल तो सरकारांत हजूर पावता करून पावल्याचे जाब घेत जाणें; तेणेंप्रमाणें मजुरा पडल, म्हणोन धोंडो महादेव यांचे नांवें सनद १.

१ राजकीय

(ब) इतर माहिती.

७ दामाडे आणि गाईकवाड.

१४२-(५८)—दमाजी गायकवाड सेनाखासखेल समशेरबहादूर यांचे नांवें

इ०स० १७६२-६३
सलास सितैन
मया व अलफ
रमजान ५.

सनद कीं, प्रांत गुजराथपैकी महाल कमालुदीखान बाबी याजकडे होते, ते दूर करून साल मजकुरापासोन तुम्हांकडे फौजेचे सरंजामास दिले असत. महाल बितपशील

POLITICAL MATTERS.

(b) MATTERS RELATING TO

(7) Dabhade and the Gaikwad.

142 The Parganas of Patan, Badnagar, Bisanagar, Sitpur, Khi-
A- D 1762-63 rali, Ranjanpur, Vijapur, Shami and Munjpur in Prant
Gujarath which were under the jurisdiction of Kamalu-
dikhan Babi and the Village of Khede in the possession of Khan Dowra,
were conferred as a Military Saranjam on Damaji Gaikwad Sena Khas-
khel Samsher Bahadur.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-गाईकवाड-1. Political Matters(7) The Gaikwad १२५

१ परगणे पटण.	१ परगणे विजापूर.
१ परगणे बडनगर.	१ परगणे शमी.
१ परगणे बिसानगर.	१ परगणे मुंजपूर.
१ परगणे सितपूर.	—
१ परगणे खिराली.	९.
१ परगणे रांजणपूर.	१ मौजे खेडें निसबत खानडौरा.
	१०.

एकूण महाल नऊ व फुटगांव खेडें ठाणें सरंजामास दिले असेत, तरि सदरहू महालचा अमल करून फौजेची उस्तवारी करणें म्हणऊन सनद १.

जमीदार महालानिहाय यांचे नांवें सनदा कीं, कमालुदीखान यांजकडून महाल दूर करून मशारनिलेकडे दिले असेत, तरि यांजकडील कमाविसदाराशीं रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें म्हणोन सनदा ९.

मोकदम मौजे खेडें यांस सनद सदरहू मजकुराप्रमाणें ————— १
चिटणिसी पत्रें ————— २

१ कमालुदीखान बाबी यांस पत्र जे तुम्हांकडील महाल गांव एक तालुके व ठाणें सुद्धां दूर करून मशारनिलेकडे फौजेचे सरंजामास दिले असत; तरि तुम्हीं सदरहू परगणे व खेडें व ठाणें सुद्धां दरोबस्त अमल मशारनिलेकडे देणें. तुम्हीं दखलगिरी न करणें म्हणोन.

१ खान गौडा बाबी याम पत्र जे ठाणें खेडें परगणें मातर तालुके सुद्धां तुम्हांकडून दूर करून दरोबस्त अंमल ठाणे सुद्धां मशारनिलेकडे दिला अस; तरि तुम्हीं ठाणें व अंमल तालुक्याचा दरोबस्त मशारनिलेकडे देणें म्हणोन पत्र.

२

रसानगी यादी.

१३

१४३-(११७) त्रिंबकराव दाभाडे यांजकडे गांवगंनाच्या मोकदम्या व वतनें व इसाफतगांव व इनामगांव आहेत, त्यांस ते मोगलाईत गेले सबब सरकारांत जप्ती केली होती; त्यास हल्ली सेनाखासखेली राजश्री दमाजी गायकवाड सेनाखासखेल समशेरबहादूर यांस सांगितली, सबब वतनें व गांव यांचे तसलमातीस देऊन

इ. स. १७६३-६४
अर्बासितैन
मया व अलफ
रबिलावल. १६

143 Trimbakrao Dabhade having gone over to the Mogals, his Vatans and Inams were attached. The office of Sena Khas-khel having been conferred on Damaji Gaikwad Sena Khas-khel Sumsher Bahadur, the Vatans and Inams under attachment were entrusted to him.

A. D. 1763 64

जसी मोकळी केली असे; तरि सुदामत दामाळ्याकडे चालत आल्या प्रमाणें वतनाचा हकदक, मानपान, कानूकायदे जे असल त्याप्रमाणें यांजकडे चालवणें, म्हणोन पत्रें.

४ परगणे लोहनेर वगैरे येथील मोकदमीविशीं पत्रें.

३ गांवांस.

१ मौजे रामसेर, परगणे लोहनेर.

१ मौजे देबळें, परगणे लोहनेर.

१ कसबे बेज, प्रांत बागलाण.

१ नारो कृष्ण यांस सदरहू तीन गांवाविशीं पत्र.

४

३

३ तर्फ चाकण व जुन्नर येथील वतनाविशीं पत्रें.

१ हरी दामोदर यांस पत्र जे वतनाचे जसी मोकळी करणें.

१ प्रांत जुन्नर येथील सरपाटिलकी.

१ तर्फ चाकण येथील सरदेशमुखी.

१ मौजे चन्होली, तर्फ चाकण येथील मुकदमी.

१ उंबरे नवलाखांचें तर्फ चाकण येथील मुकदमी.

२ मोकदमांस पत्रें.

१ मौजे चन्होली.

१ उंबरे नवलाखांचें.

२

३

४

एकूण

पत्रें.

६ परगणे चांदवड वगैरे येथील मोकदमाविशीं पत्रें.

५ मोकदम यांस.

३ परगणे चांदवड.

१ मौजे सुकेणें.

१ कसबे ओझर.

१ मौजे कोंकणगांव.

२ परगणे नंदुर (बार)

१ मौजे चौपाले.

१ मौजे शिंदे गव्हाण.

२

५

१ मल्हारजी होळकर यांस पत्र जे जसी मोकळी करणें.

६

१ राजकीय(ब) इतर माहिती-गार्कवाड-1. Political Matters (7) The Gaikwad १२७

२ मौजे गार, तर्फ कडें येथील मोकदमी- २ कसबे पारनेर येथील मोकदमीविशीं
विशीं पत्रें. पत्रें.

१ मोकदम यांस.

१ बाबूराव माणकेश्वर सुभेदार यांस.

२

१ मोकदम यांस.

१ नारो बाबाजी कमाविसदार यांस.

२

२ मौजे सिरडें, परगणे पिंपळनेर येथील
मोकदमीविशीं पत्रें.

१ मोकदमांस.

१ बाळाजी बाबूराव यांस.

२

२ मौजे उरसें, तर्फ पौनमावळ येथील
मोकदमीविशीं पत्रें.

१ मोकदमांस.

१ नारो त्रिंबक यांस.

२

२ मौजे कटापूर, संमत कोरेगांव, प्रांत
वाडि येथील मोकदमीविशीं,

१ मोकदम यास.

१ कृष्णाजी महादेव यांस.

२

२ कसबे कडूस येथील मोकदमीविशीं पत्रें.

१ मोकदम यांस.

१ धोंडो विश्वनाथ कमाविसदार यांस.

२

४ परगणे त्रिंबक पैकीं मोकदमी गांव
येविशीं

३ मोकदमांस.

१ मौजे गोडेगांव.

१ मौजे नांदूर.

१ मौजे लाखल.

३

१ केसो गोविंद यांस.

४

४ मौजे तळेगांव येथील मोकदमीविशीं.

१ गांवास मोकदमीविशीं व

इनाम सानक.

१ केसो त्रिंबक यांस ठाणें इंदुरी
येविशीं.

१ सदाशिव रघुनाथ यांस मौजे
तळेगांव व कसबे इंदुरी
येथील मोकदमी इनाम सानक
जकात येविशीं.

३

१ मोकदम कसबे इंदुरी यांस.

४

२ मौजे भादवणे येथील मोकदमीविशीं
१ मोकदम यांस.
१ गोविंद हरी यांस.

२

२ मौजे नसरदपूर तर्फे खेडबारे येथील
मोकदमीविशीं.
१ गांवास.
१ रयात यांस.

२

एकूण ३७ चिटणिशी.

१४४—(१९०) लक्ष्मणराव गोविंद यांस तुम्हांकडील सरकारतर्फेचे काम-
काजास पाठविले आहेत; यांजवळ कितेक मजकूर सांगणें ते सांगि-
तले आहेत, हे तुम्हांस सांगतील, त्याजवरून कळेल. हे तुम्हांज-
वळ नेहमी रहातील, यांस सरकारतर्फेचे कामकाज असेल तें सांगत
जाणें; हे हुजूर लिहून पाठवतील. यांस रोजमरा दीडमाही रुपये.

इ. स. १७६३-६४
अर्बासितैन
मया व अलफ
रमजान ७.

१२९ खुद्द मशारानिलेस
३६ जासूद जोड्या ३ एकूण.

१६१

एकूण एकशें एकसष्ट रुपये देविले असेत, सदरहू प्रमाणें दीडमाही देत जाणें,
म्हणोन दमाजी गायकवाड यांस सनद १. रसानगी यादी.

१४५—(६१०) कमाविस नजरेबदल गोविंदराव गायकवाड, सेनाखासखेल
समशेरबहादुर यांजकडे सांगितली कीं, सन समानांत फौज चाक
रीम न आली, व मागील अन्याय माफ करून सालमजकुरी
नजरेचा ऐवज करार केला आहे, त्यापैकी सालमजकुरी ऐवज
ध्यावयाचा करार आहे. त्याऐवजी नारो आपाजी व नारो

इ. स. १७६८-६९
तिसासितैन
मया व अलफ
मोहरम २७

144 Laxman Govind was sent as an agent of Government to Damaji
A. D. 763-64 Gaikwad, and the latter was requested to give him any
information which he wished to be communicated to Govern-
ment. Laxmanrao's Salary was fixed at Rs 125 for himself and Rs. 36
for 3 pairs of messengers, for every month and a half and it was
ordered to be paid by Damaji.

145 The failure of Govindrao Gaikwad Sena Khaskhel Samsher
A. D. 1768-69 Bahadur to send troops for service in the year and his
former offences were condoned on payment of a Nazar of
Rupees 52, 216.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-भोसले-1. Political Matters (8) The Bhoslas. १२९

बाबाजी यांणी हवाला घेतला, त्या ऐवजी वैशाख अखेरचे हस्त्यापैकी जमा, गुजारात गोपाळ नाईक तांबेकर ————— रुपये.

- १४३९९ छ. ८ मोहरम हस्ते हरिभक्त.
 १७६४२। छ. ५ (९ ?) मोहरम गुजारात भुक्कणजी हरिदत्त
 १०००० छ. ११ मोहरम हस्ते हरिभक्त.
 २८०० छ. १२ मोहरम हस्ते आबाजी विठ्ठल अनगळ.
 ४९०० छ. २१ मोहरम.
 ४००० हस्ते गुलाब दलाल.
 ५०० हस्ते त्रिंबक नाईक पोतदार.

४९००

- १००० छ. २३ मोहरम हस्ते गुलाब दलाल.
 १९१९॥ हस्ते गुलाब दलाल. ————— रुपये.

९२९ छ. २४ मोहरम.

९९४॥ छ. २५ मोहरम.

१९१९॥

५२२१६॥

१ राजकीय

(ब) इतर माहिती.

८ नागपूरकर भोसले.

१४६-(७०) हैबतराव बंडगर अमीर(रु)ल उमराव दिमत शाहाजी भोसले बाज-
 कडे सरंजाम मुकासे पेशजीपासून आहेत, त्याप्रमाणे करार
 इ. स. १७६२-६३ सलास सितैन असे; तरि मशारनिलेकडील कमाविसदारांशीं रुजू होऊन
 मया व अलफ मुकासबाबेचा अमल सुदामत प्रमाणे सुरळीत देणे म्हणून पत्रे:-
 सवाल १५.

POLITICAL MATTERS.

(b) MATTERS RELATING TO

(8) The Bhoslas of Nagpur.

146 A Saranjam was continued to Haibatrav Bandgar
 Amir-ul-umrao under Shahaji Bhosle,

जमीदार माहालां निहाय यांस पत्रें.

१ परगणे चिंतापूर.

१ परगणे येदगीर.

१ परगणे कोटूर.

१ परगणे कलबर्गे पैकीं तर्फा

१ कडगंची.

१ कमळापूर.

२

१ परगणे अबदलपूर.

१ परगणे मेहेंदगी.

१ परगणे नळदुर्गपैकीं देहे ४५.

१ परगणे आवसेपैकीं देहे ७५.

१ परगणे अहिरवाडी.

१ परगणे मदरूळ.

१ परगणे अलमेळें.

१ परगणे प्रतापपूर निमें.

१ परगणे येरगोल.

१ परगणे दौकीपैकीं देहे ११.

१४

मोकदम यांस पत्रें.

१ कसबे उडचल.

१ कसबे हिपरगे.

१ कसबे मनूर.

१ कसबे माशाल.

४

जानोजी निंबाळकर यांस परगणे आवसें
विशीं साहित्यपत्र. १

पत्रें १९ चिटणिशी.

१४७-(११६) जानोजी भोसले सेनासाहेब सुभा हे परराज्यांत गेले होते,

इ० स० १७६३-६४

आर्बा स्तितैन.

मया व अलफ

रबिलावल १२.

याजकरितां यांचीं वतनें बगैरे गांव जप्त केले होते; त्यास मशार-
निले सरकारांत येऊन भेटले, याजकरितां यांचीं वतनें बगैरे मोकळीं
करून सुदामत प्रमाणें चालवणें म्हणोन पत्रें.

३ परळीचे देशमुखीविशीं पत्रें.

१ अवचितराव गणेश.

१ व्यंकाजी माणकेश्वर व विष्णु नरहर यांस.

१ भावनी जाधव व कारकून किल्ले सजणगड.

३

147 Janoji Bhosle Sena Saheb Subha having gone over to a foreign

A. D. 1763-64

state, his watans &c had been attached; on his visiting
the Peshwa, the attachment was removed.

१ राजकीय(ब) इतर माहिती-भोसले-1. Political Matters (8) The Bhoasle १३१

- १ मौजे पाडळी तर्फ भोजापूर परगणे अकोले येथील पाटिलकी सुरपसिंग हजारी निसबत मशारनिले याजविशीं कृष्णाजी जिवाजी यांस पत्र.
- १ तर्फ अकोळनेर व पोहे पेडगांव व नगर हवेली गांव त्रिसष्ट येथील देश-मुखीचे वतनाविशीं गणेश विठ्ठल यांस पत्र.
- १ कसबे वाई प्रांत मजकूर येथील मोकासबाबेचे ऐबजी रुपये ११३ एकशें तेरा गोपाळ अनंत निसबत मशारनिले यांस सालाबाद नेमणूक आहे; सदरहू रुपये पावते करीत जाणें म्हणोन शामराव अंबाजी यांस पत्र.

६

चिटणिशी.

१४८-(१२४) राजश्री जानोजी भोसले सेनासाहेब सुभा यांसि फौजेचे बेग-
मीस सरंजाम सालमजकुरापासोन जागिरीचा अमल पेशजीच्या
इ. स. १७६३-६४ अर्बा सितैन अमलदाराकडून दूर करून, परगणे मजकुरीं इनाम गांव व धर्मा-
मया व अलफ दाय व रोजिनदार वगैरे सुदामत चालत आले आहेत ते
रबिलाखर ४. खेरीज करून, बाकी जागिरीचा अमल देणें, म्हणोन

जमीदारांस सनदा.

१ परगणे मेहकर.	१ परगणे लोणर.	१ परगणे अर्धापूर.
१ परगणे भोकर.	१ परगणे टाकळी नीलवर्ण.	१ परगणे मंगलगी.
१ परगणे मुगूटमुखेड	१ परगणे बरदापूर.	१ परगणे कानकुडती.
१ परगणे साखरखेडलें.	१ परगणे मुधोलें.	१ परगणे रेवा मुकुंदपूर.
१ परगणे बासर.	१ परगणे उदगीर.	१ परगणे बसमंत.
१ परगणे कलमजुरी.	१ परगणे निटूर.	१ परगणे बोधन.
१ परगणे बरड.	१ परगणे कडेचूर.	१ परगणे जळगांव, प्रांत
१ परगणे चारठाणें.	१ परगणे वडमान.	खानदेश.
१ परगणे पडदूर.	१ परगणे अमरचिता.	
१ परगणे आंबें जोगाईचें.	१ परगणे उटकूर.	३३
१ परगणे म्हसें.	१ परगणे मगथळ.	एकूण तनखा.
१ परगणे निटूर.	१ परगणे कालंगी.	३२०६६३९॥=१
१ परगणे परबाणी.	१ परगणे कोंडोलगी.	

148. The Jahagir Amal of 33 Paraganas valued at Rs. 3206635. was conferred as a military Saranjam on Janoji Bhoasle A. D. 1763-64. Sena Saheb Subha.

एकूण तेहतीस महालांच्या सनदा जागिरीच्या अमलाच्या दिल्या असेत. रसानगी यादी.

१४९-(१४२) जानोजी भोसले सेनासाहेब सुभा यांस सनद कीं, तुम्हांस पेशजी बत्तीस लक्षांची जागीर दिली, त्याजवर सतसष्टशें रुपये तनख्याची जहागीर जाजती गेली आहे; ते हल्लीं राजेश्री गणेश तुकदेव वकील तुम्हांकडील यांस करार करून दिली असे, तरि सदरहू सहा हजार सातशें रुपये तनख्याचे गांव मशारनिलेस नेमून देणें म्हणोन सनद १. रसानगी यादी.

१५०-(३८१) माधवराव केशव व हरी विश्वनाथ यांचे नांवें सनद कीं, परगणे कडेचूर व परगणे अमरचित्ता राजश्री जानोजी भोसले सेनासाहेब सुभा यांणी सरकारचे मुत्सद्दी यांस दरबारखर्चाबद्दल दिले ते सरकारांत ठेवून कमावीस सांगितली. महाल:-

१ परगणे कडेचूर	७८७५०
१ परगणे अमरचित्ता	३३७५०
२	११२५००

एकूण सदरहू प्रमाणें दोन महालची मामलत तुम्हांस सांगितली असे; तरि इमानें इतबारें बर्तोन अमल चौकशीनें करून आकार होईल तो ऐवज सरकारांत पावता करून पावल्याचे जाब घेत जाणें. सदरहू मामलत संबंधें कलमें बितपशील:-

महाल मजकूरची नेमणूक रुपये.	प्रमाणें हल्लीं मशारनिलेचे नांवें
५००० माधवराव केशव यांस पेशजी मैराल	करार रुपये.
केशव यांचे नांवें तैनात होती, त्या-	२००० खासा रुपये.

149. A Saranjam of 32 lacs had been assigned to Janoji Bhosle Sena Sahab Subha, but he had actually received territory worth Rs 3206700: he was directed to make over villages valued at Rs. 6700 to the Government's agent with him named Ganesh Tukdev.

150 The Parganas of Kadechur and Amarchitta were received from Janoji Bhosle, Sena Sahab Subha, on account of Darbar Kharch and were made over for management to Madhavrav Keshav and Hari Vishwanath.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-भोसले.-I-Political Matters (8) The Bhoslas १३३

१८०० खुद्द.	३०० कित्ता कारकून असामी २ दर
२०० शागीर्दपेशा.	१५० प्रमाणे.
२०००	८४००
५०० कापड.	एकूण आठ हजार चारशें रुपये नेमणूक
३००० स्वार. १५	सदरहू प्रमाणे करार केली असे; परगणे मज-
दर प्रमाणे.	कूरचे ऐवजी घेत जाणें. येणेंप्रमाणें कलम १.
२००	मुकासा बाबती सरदेशमुखी यांच्या ऐव-
५०००	जाची हुजूरून नेमणूक होईल त्याप्रमाणें
२०००० हरी विश्वनाथ.	ऐवज पावता करावा. येणेंप्रमाणें कलम १.
१००० खासा रुपये.	प्यादे, स्वार, शिबंदी वगैरे खर्च पेशजी
२०० खुद्द.	नेमणुका सरकारांतून करार करून दिल्या
१०० दिवड्या अफतागिरा.	होत्या, त्या मनास आणून त्या अजमासें खर्च
१०००	करावा. येणेंप्रमाणें कलम १.
१०००० स्वार ५ दर २००	सरकारचे कारकुनाचे हातें कामकाज
प्रमाणें रुपये.	घेत जाणे. येणेंप्रमाणें कलम १.
२०००	परगणे मजकूरची लावणी उत्तम प्रकारें
६०० कारकून.	करावी येणेंप्रमाणें कलम १.
३५० राघो त्रिंबक फडनीस.	सदरहू महालचा आकार चौकशीनें मेह-
२५० गणेश केशव मजमदार.	नतीनें करावा. त्यांपैकीं नेमणुकेप्रमाणें खर्च
६००	वजा होऊन बाकी ऐवज राहिल तो तुम्हीं
५०० रावजी केशव.	उभयतांनीं आपले रद्द कर्जीत घ्यावा. पेस्तर
	मामल्याचा हिशेब आलियावर पेस्तर सालीं
	सर्व बंदोबस्त करून दिला जाईल. सदरहू
	मामलेचा कच्चा हिशेब हुजूर आणून समजावा.
	येणेंप्रमाणें कलम १.

एकूण साहा कलमें करार केलीं असेत; सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन सनद १.
येविशीं चिटणिशी पत्रें १३.

२ परगणे मजकूरचे माजी कमाविसदारांस पत्रें कीं, परगणे मजकूर अमल
मशारनिले करतील, तुम्हीं दखलगिरी न करणें, ठाणे जकीरासुद्धां यांचे हवाली करून
कबज घेणें म्हणोन पत्रें:-

१ परगणे अमरचिंता निसबत.	१ रामचंद्र जाधवराव.
१ परगणे कडेचूर निसबत.	१ गुडमटकलकर जमींदारास.
२	१ गदवालकर जमींदारास.
११ साहित्यपत्रें चिटाणेशी	१ आनंदराव भिकाजी रास्ते यांस.
२ जमींदारांस.	१ बाबूराव सदाशिव.
१ माधवराव रत्नाकर.	११
१ विठोजी चव्हाण.	
१ शहाजी भोसले.	१३
१ घोंडो रामचंद्र.	१४

सदरहू महाल अमरचिंता व कडेचूर दरबारखर्चाबद्दल राजेश्री जानोजी भोसले सेनासाहेब सुभा यांनी सरकारांत मुत्सद्दी यांस दिले, तनखा रुपये.

८३७५० परगणे कडेचूर.	१०००० चितो अनंत.
३८७५० परगणे अमरचिंता.	१०००० रामाजी बल्लाळ.
१२२५००	७००० गंगाधर यशवंत दिमत होळकर.
तपशील	५००० चितो विठ्ठल,
८३५०० सखारामपंत.	५००० निळो गोपाळ.
६०००० खासा.	२००० बाळाजी शंकर.
२३५०० सकरोबा	१२२५००
८३५००	

एकूण एक लक्ष बेवीस हजार पांचशें रुपये तनखा सदरहू महाल सरकारांत दिले असेत; अमल सुरळीत देणें म्हणोन हरदू महालचे जमींदारांस भोसले यांणी पत्रें देऊन हुजूर पाठविलीं, तीं सरकारचे कमाविसदारांचे स्वाधीन केलीं असेत; माधवराव केशव यांचे नांवें खत लिहोन दिलें कीं तुमचा एवज सरकारांतून देणें रुपये.

७४३९८॥ बद्दल परगणे अमरचिंता व परगणे वडमान येथील मामलत आनंदराव केशव व कृष्णाजी जिवाजी यांस सन सितेंनांत सांगोन रसद घेतली ते परगणे मजकुरी उगवली नाहीं; सबब फाजील सरकारांतून हिशोबाची मखलासी होऊन करार मित्या शके ११८६ तारण नाम संवत्सरे रुपये.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-भोसले-1.-Political Matters (8) The Bhoslas. १३५

४९७१९॥= छ. ३ जिल्हेज जेष्ठ शुद्ध ५ सन खमस ऐन मुद्दल रुपये.

२४६७८॥= व्याजाबद्दल चार महिने वजा होऊन करार मिती छ. ३
रविलाखर आश्विन शुद्ध पंचमी सन खमस

७४३९८॥.

२०००० कित्ता मिती आश्विन शुद्ध १ छ. २९ रविलावल सन सित सितैन देणें
रद कर्ज केसो महादेव फडके बद्दल फाजील सावळी सरभुवन वगैरे
महालचे ऐवजी सदरहू मिती शके १६८७ पार्थिवनाम संवत्सरे. रुपये.

९४३९८॥.

एकूण चवव्याणव हजार तीनशें पावणे नव्याणव रुपये सदरहू प्रमाणें तुमचा
ऐवज सरकारांतून देणें तो कर्ज सरकारांत ठेविला असे; यासि व्याज दरमाहे दरसदे १
एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें करार केलें असे; जाले मुदतीचें व्याज व मुद्दल हिशेब करून
देऊं, रसानगी हिशेब ————— खतें १.
सदरहू खतांत लिहिलें आहे, परगणे वडमान व अमरचिता येथील हिशेबजमाखर्चाचा हुजूर
दिह्या आहे, त्यांत तफावत पडल्यास तफावत निघेल तो ऐवज सदरहू ऐवजांत वजा होईल,
येणेंप्रमाणें लिहिलें असे.

१५१-(६०३) चिंतामण हरी यांचें नांवें सनद कीं, तुम्ही पत्र पाठविलें तें

इ. स. १७६८-६९

तिसा सितैन

मया व अलफ

सवाल ८.

पावलें; भोसल्यांनीं नरहर बल्लाळ यांसि तीन हजार फौजेनिशीं
खानदेश प्रांतीं लबाडी करावयासि पाठविले आहेत. परगणे जळ-
गांव नजीक येऊन राहिले आहेत. त्याप्रमाणें विश्वासराव राम-
चंद्र कमाविसदार परगणे बोदवड यांणीं बातमी लिहिल्यावरून
तीनशें राऊत ठेऊन तिकडील बंदोबस्तास गेलां म्हणोन लिहिलें तें कळलें. त्यास तीनशें स्वार
जदीद ठेवून गेलां, उत्तम केलें. चौकशीनें खर्च करून उत्तम रितीनें बंदोबस्त करणें.
त्या फौजेचा शह वारल्यावर नवे लोक दूर करणें, म्हणोन सनद १. परवानगी रूबरू.

१५२-(६१८) राजेश्री जानोजी भोसले सेनासाहेब सुभा यांजकडील करार

इ स० १७६८-६९

तिसा सितैन

मया व अलफ

माहरम ३.

मदार विद्यमान दिवाकर पुरुषोत्तम दिमत मशारनिले
बरहुकूम करारी याद छ. १४ जिल्काद मुकाम मौजे कनकापूर
सन्निष ब्रह्मेश्वर गंगा उत्तरतीर ————— कलमें.

151. The Bhosle sent Narahar Ballal at the head of an army to
invade Khandesh. While the army was near Pargana Jal-
gaon, Vishwasrav Ramchandra, the Kamavisdar of Bodwad
informed Chintaman Hari of their approach. Chintaman Hari enlisted
300 Men and marched against the Bhosle's army. His action was praised.

152 The following are the terms of an agreement entered into by

सरकारांत जहागीर द्यावी

१ जुनी जाहागीर सरकारांतून माहाल
दिले आहेत ते माघारे द्यावे.

१ रेवा मुकुंदपूर.

१ चारठाणे.

१ जितूर.

१ साखरखेडें.

१ मेहेकर.

१ मोहबा.

६

A. D. 1768-69 Divakar Purushottam on be-half of Janoji Bhosle on 14th
Jilkad at Kanakapur near Brahmeshwar, to the north of
the Godavari:—

- (1) The Bhosla should surrender the mahals of Rewa Mukundpur, Char Thane, Jitur, Sakharkhedle, Mehekar and Mohoba;
- (2) He should also surrender, either Fatesing Bhosle's share in Berar or three other Mahals (in lieu of the above, Pargana Balapur was at last agreed to be surrendered.)
- (3) He should make no levies of Ghasdana in the Mahals of Jalnapur, Paithan and 9 others; in regard to the Ghasdana due from other Mahals of Government, a fixed amount would be paid by Government and no direct levy should be made;
- (4) He should not enter into alliance with the Emperor of Delhi, the English, Narjibkhan, Sujatdowla and other Sirdars of Hindustan, or hold communication with them;
- (5) He should behave honestly and loyally towards Government and should be ready to bring troops for service in person, or to send them with his brother or with Divakar Purshottam, when called upon to do so;
- (6) He should pay to Government a Nazar of Rupees 500000.
- (7) He should not enlist any Silledar or other person under the displeasure of Government;
- (8) The Bhosla should keep one agent with the English in connection with the affairs of Cuttack and one with the Nizam in regard to Berar, but they should negotiate in regard to revenue matters only;
- (9) Cloth worth Rupees 5000 should every year be sent from Wasim and Balapur;
- (10) No more troops than are necessary (for the recovery of the revenue) should be entertained;
- (11) The amount of Ghasdana due from the Nawab's territory would be paid by the Nawab: in case the amount be not paid, it may be levied direct.

१ फत्तेसिंग भोसले यांचा हिस्सा वऱ्हाड प्रांती आहे तो द्यावा; अगर परगणे जामोद व परगणे अकोट व परगणे आडगांव हे तिन्ही महाल, यांत सरकारचे मर्जीस येईल ते द्यावे.

२

येणें प्रमाणें करार जाहालियावर मोबदला बाळापूर मागितलें, तरि करार केला असे, पुढें घालमेल करूं नये. घालमेल जहालियासि घडणार नाही.

किता कलमें.

१ हिंदुस्थानांत पातशाहा, इंग्रेज व नजीबखान व सुज्यात दौला वंगरे हिंदुस्थानचे सरदार, यांजकडे खतपत्र पाठवूं नये व राजकारण राखूं नये

१ मशारानिलेनी सरकारांत अकृत्रिमपणें चालावें. कोणाशी राजकारण राखूं नये व फितवा-फापडा करूं नये. निष्ठेने सेवा करावी. ज्या गोष्टीने सरकारांत विरुद्ध ती गोष्ट करूं नये. चाकरीस बोलावूं तेव्हां आपण यावें, अगर भावास पाठवावें, अगर दिवाकर पुरुषोत्तम याणी यावें.

१ कटकाविशीं जाबसालास इंग्रजाकडे वकील असावा; त्याणें मामलत संबंधें मात्र जाबसाल करावा व कागदपत्र जाणें तोहि मामलत संबंधें जावा; दुसरे प्रकारें कांहीं नसावें.

१ नबाब निजाम अलीखान यांजकडे पूर्ववत् प्रमाणें वकील असावा; त्याणीं वऱ्हाडचे मामलत संबंधें जाबसाल करावा व तुम्हीं लिहिणें तो [तें] ही

याच जाबसालाचें लिहावें. वरकड कोणेविशीं शिलशिला राखूं नये. वकील सरकारचे वकिलाचे इतल्यानें असावा.

नबाबाचे महालांत घासदाणा घेतां त्याचा मुकरर करून ऐवज नबाब देतील; न दिल्यास घासदाणा मात्र द्यावा. वरकड कोणेविशीं त्यांचे महालास तसदी देऊं नये.

६

येणें प्रमाणें पांच कलमें करार.

सरकारचे महालांत घासदाणा घेऊं नये व उपद्रव लावूं नये.

१ परगणे जालनापूर.

१ परगणे पैठण.

१ परगणे अंबाड.

१ परगणे गांडापूर.

१ वैजापूर.

१ बालुंज.

१ अंबडापूर.

१ रांजणी.

१ रोशनागांव.

१ आंवदे.

१ आंबें जोगाईचें.

११

अकरा महाल लिहिले आहेत. यांशिवाय पेशजी करारांत घासदाणा घेऊं नये असा महाल असेल तेथील घेऊं नये. वरकड सरकारचे महाली सालाबादी घासदाणा घ्यावयाचा असेल त्याप्रमाणें करार करून ऐवज सरकारांतून देवविला जाईल.

महालास उपद्रव काडीभर लागूं नये. येणें प्रमाणें करार.

कलम १.

सरकारांत नजर रुपये १००००१ पांच लक्ष एक रुपया द्यावा. यासि किस्तबंदी साल मजकूर सन तिसापासून दरसाल एक लक्ष देत जावे. सालमजकूरचा ऐवज अखेर सालीं द्यावा. पेस्तर दरसाल दसरियास देत जावा. येणें प्रमाणें करार. कलम १.

कोणी शिलेदार अथवा जो कोणी सरकारांत रुजू नसेल त्यास तुम्हीं ठेवूं नये व आश्रा देऊं नये. येणें प्रमाणें करार. कलम १. बासीमचें कापड दोन हजारानें व बाळापूरचें तीन हजारानें याप्रमाणें दरसाल

चांगलें फर्मासी पाठवीत जावें. येणें प्रमाणें करार.

कलम १.

फौज तुम्हीं ठेवणें ते आपलें ऐवजापुरती ठेवावी, अधिक ठेवूं नये. येणें प्रमाणें करार.

कलम १.

फत्तेसिंग भोसले यांचा हिस्सा वन्हाड प्रांती आहे, तो द्यावा; अगर अकोट, आडगांव, जामोद हे तिन्ही महाल सरकारांत द्यावे; असें कलम लिहिले आहे. त्यास हल्लीं दोन्ही मजकुराचे ऐवजीं बाळापूर परगण्यांत तुमचा अंमल सरदेशमुखीसुद्धां दरोबस्त असेल, तो सरकारांत द्यावा. सनदा द्याव्या. येणें प्रमाणें वरचे प्रमाणें रद्द असे. बाळापूर करार असे.

कलम १.

१५३-(६१२) लक्ष्मण खंडेराव यांचे नांवें सनद कीं, परगणे बाळापूर, प्रांत

वन्हाड, येथील राजश्री जानोजी भोसले सेनासाहेब सुभा यांजकडील

इ० स० १७६८-६९

तिसा सितैन

मया व अलफ

मोहरम.

अमल सरकारांत घेतला, त्याची कमावीस तुम्हांस सांगितली असे;

तरि इमानें इतबारें वर्तोन, अमल चौकशीनें करून, आकार होईल

तो सरकारांत पावता करून पावल्याचा जाब घेणें. परगणे

मजकूरचे बंदोबस्तास स्वार व प्यादे हुजुरून दिले आहेत, त्यांची बेगमी हुजूर केली असे, त्याची यादी अलाहिदा आहे, त्याप्रमाणें पुढें घेत जाणें म्हणोन

सनद १.

येविशीं चिटणिशी

पत्रें २

१ विठ्ठल बळाळ दिमत सेनासाहेब सुभा यांस कीं, परगणे

मजकूरचा अमल यांचे हवालीं करणें म्हणोन.

१ जमींदाराचे नांवें कीं, रुजू राहून अंमल सुरळीत देणें म्हणोन.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-पवार-1. Political Matters (9) The Pawars. १३९.

१५४-(६१३) पिराजी कोंडे व गोविंदराव कोंडे शिवापूरकर, दिमत जानोजी भोसले
 ६० स० १७६८-६९ सेनासाहेब सुभा, यांचे घरी चौकी बसवून वस्तभाव सर्व जप्ती करून
 तिसा सितैन मुलें माणसें किल्ले सिंहगड येथें नेली आहेत. त्यास मशारनिलेचा
 मया व अलफ व सरकारचा तह जाला, सबब जप्ती मोकळी असे; तरी कोंडे
 मोहरम १०. मजकूरची वस्तभाव मुलें माणसें सोडून देणें, यांचे घरी चौकी बस-
 विली असेल ते उठवणें, म्हणोन शिवराम रघुनाथ यांस चिटणिसी पत्र १.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

९. पवार.

१९९-(५५१) कृष्णाजी पवार व जिवाजी पवार यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हीं
 ६० स० १७६७-६८ व खंडेराव पवार यांणीं हुजूर कसबे पुणें येथील मुकामी येऊन
 समान सितैन विनंती केली की, आपल्यास हिंदुस्थानचे खंडणीचा हिस्सा दर सहे
 मया व अलफ तेवीस रुपये प्रमाणें पेशजी पावत होता, त्यास अलीकडे हुजूर
 जिलकाद ५. चाकरीस ठेविल्यामुळे हिस्सा पावला नाहीं म्हणोन; त्याजवरून
 पेशजी तेवीस रुपये हिस्सा दर सहे खंडणीपैकीं पावत होता तो दूर करून, व पूर्वीं
 अंतरवेद मुखूख सुटला आहे त्याची वांटणी देऊं नये याप्रमाणें करार करून, हल्ली तुम्हांस

154. The houses of Piraji Konde and Govindrav Konde Siwapurkar
 A. D. 1768-69. in the service of Janoji Bhosle, had been attached and
 their families had been kept in confinement in Sinhgad; a
 treaty having been concluded with Janoji, the attachment was ordered
 to be removed and the families confined were ordered to be set at liberty.

POLITICAL MATTERS.

(b) MATTERS RELATING TO

(9) The Pawars.

155. Krishnaji Pawar and Jiwaji Pawar and Khanderav Pawar repre-
 A. D. 1767-68. sented that they used formerly to receive Rs. 23 out of
 every 100 Rupees levied as tribute in Hindusthan, but
 that the practice had been discontinued, since they had been kept for
 service at the Huzur; they were now sent to serve in Upper India and were
 allowed Rs. 12 out of every 100 Rupees of the revenue of newly conquered
 provinces, excepting Antarved which had already been brought under

हिंदुस्थानांत चाकरीस रवाना केलें, सबब वांटणी द्यावयाचा करार हिंदुस्थानांतील पेशजीचे संस्थानिकांकडे साल मजकूर सन समान सितनापासून खंडण्या करार होतील, त्या पैकी व नूतन मुलूख सुटेल त्यापैकी दर सद्दे वांटणी द्यावयाचा करार ————— रुपये.

११॥ बरहुकूम पेशजी रुपये २३ पैकी निमे दूर करून निमे द्यावयाचा करार.

॥ जाजती.

१२

यासी तपशील.

७॥= सरकारचे हिश्यापैकी.

४॥= शिंदे होळकर पैकी.

२॥= शिंद्यांचे हिश्यापैकी.

२॥= होळकरांचे हिश्यापैकी.

४॥=

१२

एकूण बारा रुपये दर सद्दे द्यावयाचा करार करून तुम्हांकडे व खंडेराव पवार यांकडे कदीम सरंजाम फौजेस आहे, त्याशिवाय जाजती स्वार २००० दोन हजार राऊत सदरहू वांटणीचे ऐवजावर चाकरीस आणावे. याप्रमाणें करार केला असे; तर यापैकी दोन हिस्से खंडेराव पवार यांचे. त्यांणी दोन हजार राऊत पैकी तेराशें चौतीसराऊत चाकरीस आणावे, त्यांस हिस्मा दर सद्दे रुपये ८ आठ प्रमाणे वजा करून बाकी तिजार्ई रुपये ४ चार रुपये दर सद्दे तुम्हांम द्यावयाचे करार करून राऊत असामी ६६६ साहाशें साहासष्ट स्वार जाजती चाकरीस आणावे, याप्रमाणें करार केला असे; तर सदरहू चार रुपये वांटणी दर सद्दे घेत जाऊन साहाशें साहासष्ट राऊत जाजती व याशिवाय कदीम राऊतांची मिळोन गणती राजेश्री महादजी शिंदे यांकडे देत जाऊन सरकार चाकरी एकनिष्ठेनें करीत जाणें, म्हणोन

सनद १.

subjection. The amount granted was to be made up in the following proportions:—

Rs. 7-6 out of the share of Government.

2-5 out of the share of Sindia.

2-5 out of the share of Holkar.

Rs. 12-0

They were in return directed to keep up 2000 additional sowars.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-पवार-1. Political Matters (9) The Pawars. १४१

महादजी शिंदे यांस की, बारा रुपये दर सद्दे द्यावयाचे करार करून पवार याजकडे कदीम सरंजाम फौजेस आहे, त्याशिवाय जाजती स्वार २००० दोन हजार राऊत सदरहू वांटणीचे ऐवजावर चाकरीस आणावे, याप्रमाणे करार केला असे; तरि यापैकी होळकरांकडील वांटणीचे दर सद्दे सवादोन रुपये एक आणा त्यांजकडून देविला असे, बाकी तुम्हांकडून रुपये.

७।= सरकारचे हिश्यापैकी.

२।= तुमचे हिश्यापैकी.

९॥=

एकूण साडे नऊ रुपये तीन आणे देविले असेत, तरि यांपैकी खंडेराव पवार यांचे दोन हिस्से, त्याणीं दोन हजार राऊत पैकीं तेराशें चौतीस राऊत चाकरीस आणावे, त्याची सनद आलाहिदा तुम्हांम सादर होईल त्याप्रमाणे दोन हिस्से त्यांस देत जाणें; बाकी एक हिस्सा तिजाई कृष्णाजी व जिवाजी पवार यांचा; यांणीं दोन हजार राऊत पैकीं तिजाई स्वार ६६६ साहाशें साहासष्ट राऊत जाजती यांची व कदीम सरंजामाचे राउतांची हजिरी गणती घेऊन चाकरी घेत जाऊन सदरहू साडे नऊ रुपये तीन आणे दर सद्दे यापैकी एक हिस्सा तिजाई वांटणी यास देत जाणें म्हणोन सनद १.

तुकोजी होळकर यांचे नांवें सनद की, पवार यांस हिस्सा दर सद्दे बारा रुपये द्यावयाचा करार करून सदरहूचे वांटणीवर जाजती दोन हजार राऊत चाकरीस आणावे. याप्रमाणे करार करून पैकीं महादजी शिंदे यांजकडून देविले रुपये

७।= सरकारचे हिश्यापैकी.

२।= शिंद्यांचे हिश्यापैकी.

९॥=

बाकी तुमचे हिश्यापैकी २।= सवा दोन रुपये एक आणा देविला असे; तरि सदरहू पैकीं दोन हिस्से खंडेराव पवार यांचे, याची सनद आलाहिदा सादर होईल त्याप्रमाणे दोन हिस्से त्यांस देत जाणें. बाकी एक हिस्सा तिजाई कृष्णाजी व जिवाजी पवार यांस देविला असे, तरि देत जाणें, म्हणोन सनद १.

रसानगी याद.

३.

राजकीय.

(ब) इतर माहिती

१० शिंदे आणि होळकर.

१५६—(६) राजश्री मल्हारजी होळकर शिलेदार यांस महाल व किल्ले व गांव
इ स० १७६२-६३ वगैरे करार करून दिले त्याजविशीं सनदा.
सलास सितैन
मया व अल्फ
रबिलावल ३.

मौजे बिबवी, तर्फ खेड, प्रांत जुन्नर,
हा गांव दुमाला राजश्री होळकर यांजकडे
आहे; त्यास मौजे मजकुरी सरकारची खेरीज
हुजूर पागेकडे घ्यावयाची नेमणूक गल्ला
व कडवा आहे, ते न घ्यावी म्हणोन हुजूर
विनंती केली; त्याजवरून हे सनद तुम्हांस
सादर केली असे, तरि तुम्ही मौजे मजकुरास
खेरीज गल्ल्याचा तगादा नवीन न करणें,
म्हणोन नरसिंगराव उद्धव यांस सनद १.

मौजे डोहोगांव, परगणे नेवासे हा
गांव राजश्री मल्हारजी होळकर यांज-
कडे इजारा दिला असे; तरि मौजे मजकूर
येथील मक्ता मशारनिलेकडेस करार करून
देऊन, आपले कुल ऐवजाची निशा करून
घेऊन गांव यांजकडे चालवणें, म्हणोन
नारो बाबाजी नामजाद परगणे नेवासे वगैरे
महाल यांस सनद १.

POLITICAL MATTERS.

(b) MATTERS RELATING TO

(10) Sindia and Holkar.

I56 Mouje Bibawi intarf Khed of Prant Junnar having been alienated
A. D. 1762-63. to Malharji Holkar Silledar, Narsingrav Udhav was
directed not to make any demand upon the village for the
supply of grain required for the Huzur cavalry. The village of Dohogaum
in Pargana Newase having been farmed out to Malharji Holkar, Naro
Babaji was directed to take proper security for the payment of the amount
agreed upon and to hand over the village to Holkar.

The Pargana of Nandurbar in Prant Khandesh, excepting the Mokasa
share of the revenue, and the village of Manchar in Prant Junnar were
given as military Saranjam to Malharji Holkar. The forts of Galna (with
a Saranjam of Rs. 15000) and the fort of Chandwad were entrusted
to the management of Malharji Holkar.

परगणे नंदुरबार, सरकार मजकूर, प्रांत खानदेश, येथील मोकासा खेरीज करून जहागीर व बाबती व सरदेशमुखी सुद्धा दरोबस्त अमल पेशजीचे अमलदारा-कडून दूर करून सालमजकुरापासून राजश्री मल्हारजी होळकर यांजकडे फौजेच्या सरंजामास करार करून दिला असे; तरि परगणे मजकूर येथील मुकासा-खेरीज करून बाकी दरोबस्त अमल सदरीं लिहिल्याप्रमाणें मशारनिलेकडे देणें. तुम्ही दखलगिरी एकंदर न करणें, म्हणोन कृष्णाजी विश्वनाथ यांस सनद १.

येविशीं परगणे मजकूरचे जमीदारांस कीं, अमल सुरळीत देणें, म्हणोन सनद १.

मौजे मनचर, तर्फ महाळुंगे, प्रांत जुन्नर, येथील दरोबस्त अमल राजश्री मल्हारजी होळकर यांजकडे मौजेचे सरंजामास सालमजकुरापासून दिला असे; तरि मौजे मजकूरचा आकार होईल तो दरोबस्त मशारनिलेचे नावें खर्च लिहीत जाणें, म्हणोन हरी दामोदर यांस सनद १.

मौजे मजकूरचे मोकदमास पत्र कीं अमल सुरळीत देणें, म्हणोन सनद १.

२

मौजे पिसोरें, परगणे कडें, येथील जहागीर सरदेशमुखीचा अमल तुम्हांकडून दूर करून सालमजकुरापासून राजश्री सुलतानजी बांबहाते दिमत होळकर यांस मोकासा दिला असे; तरि सदरहू बाबेचे अमलाची दखलगिरी तुम्हीं न करणें, म्हणोन बाबूराव माणकेश्वर यांस सनद १.

मौजे मजकूरचे मोकदमास कीं, अमल देणें म्हणोन १.

—

२.

मशारनिलेचें नावें सनद कीं, तुमचे निसबतीस किले:—

१ किले गाळणा पहिलेपासून तुमचे निसबतीस आहे, त्याप्रमाणें हल्लीकरार केला असे.

१ किले चांदवड सालमजकुरापासून—दिला असे.

२

एकूण दोन किले तुमचे निसबतीस दिले असेत; तरि सदरहूप्रमाणें दोन्ही किले तुम्हीं आपले हवालां करून घेऊन चौकी पहारा अलंग नौबद करून किले जतन करणें, म्हणोन सनद १.

किले गाळणा राजश्री मल्हारजी होळकर यांचे निसबतीस आहे, त्याप्रमाणें यांजकडे करार केला असे; तरि किले मजकूरचे सरंजामाचीं गांव खेडी आहेत, त्यासुद्धां किले-मजकुरास सरंजाम रुपये १५००० पंधरा हजारचा करार केला असे; तरि पंधरा हजारांचीं खेडी पहिल्या सरंजामासुद्धां परगणे गाळणा येथें नेमून देऊन किले मजकुराकडे चालवणें, म्हणोन कृष्णाजी विश्वनाथ यांस सनद १.

किले चांदवड सालमजकुरापासून राजश्री मल्हारजी होळकर यांचे निसबतीस दिला असे, तरि किल्ला जकीरासुद्धां मशारनिलेचे हवाला करून पावल्याचें कवज घेणें, म्हणोन आपाजी हरी यांस सनद १.

एकूण सनदा ११. रसानगी यादी चार.

१५७-(७३) जमीदार परगणे खरगोण यांसी सनद कीं, परगणे मजकूरचा अमल दरोबस्त पेशजीच्या अमलदाराकडून दूर करून राजश्री मल्हारजी होळकर यांस फौजेच्या सरंजामास पेस्तर सालापासून घावयाचा करार करून सनद सादर केली असे; तरि परगणे मजकूरचा खेरीज मुकासा करून पेस्तर सालापासून मशारनिलेकडील कमा-
 विसदाराकडे वसूल सुरळीत देणें, म्हणोन सनद १.
 परवानगी राजश्री दादा रसानगी निलकंठ महादेव.

१५८-(७७) मल्हारजी होळकर यांचे नांवें सनद की, तुह्यांस फौजेस सरंजाम पेस्तर सालापासून पेशजीच्या अमलदाराकडून महाल दूर करून करार करून दिले महाल व गांव बितपशील:—
 मया व अलफ १ परगणे रावेर, प्रांत खानदेश, खेरीज मुकासा व बाबती व सर-
 जिल्हाद १. देशमुखी व दुमालेगांव व इनामगांव वजा करून बाकी दरोबस्त अमल.

१ परगणे सावेर, प्रांत माळवा, दरोबस्त खेरीज दुमालेगांव व इनामगांव वजा करून बाकी अमल दरोबस्त.

१ परगणे सुरोज, प्रांत माळवा, दरोबस्त अमल खेरीज दुमालेगांव व इनामगांव वगैरे वजा करून बाकी दरोबस्त अमल.

१ तर्फ देपूर, परगणे संगमनेर, खेरीज मुकासा व बाबती व सरदेश-मुखी व दुमालेगांव व इनामगांव व बाबूराव हरी व मोरो विनायक यांजकडे हुजूरून गांव आहेत ते खेरीज करून, बाकी जाहागिरीचा अमल दरोबस्त.

१ मौजे पांडे, परगणे दिंडारी. येथील जाहागिरीचा अमल दरोबस्त.

१ मौजे कोरगांव, तर्फ पाबळ, प्रांत जुन्नर, येथील जाहागिरीचा अमल दरोबस्त.

१ सरकार बिज्यागड येथील अमल जाहागीर व बाबती व सरदेशमुखी खेरीज दुमालेगांव व महाल व इनामगांव व महाल मुकासा व हुजूरून कमाविर्शानें

157 The Pargana of Khargon was conferred as a Military Saranjām on Malharji Holkar.
 A. D. 1762-63.

158 The following military Saranjām was conferred on Malharji Holkar; Pargana Raver in Prant Malwa, Pargana Sawyer in Prant Malwa, Tarf Depur in Pargana Sangamner, Sirkar Bijagad, Pargana Vajapur, Pargana Galna in Prant Khandesh and the villages of Pande in Dindori and Koregaum in Tarf Pabal.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-शिंदे-1. Political Matters (10) Sindia १४५

गांव व महाल निसबतवार असतील ते वजा करून, बाकी दरोबस्त अमल ता नारो बल्लाळ.

१ परगणे वैजापूर खेरीज मुकासा व बाबती व सरदेशमुखी व दुमालेगांव व इनामगांव वजा करून बाकी दरोबस्त अमल.

१ परगणे गाळणा, प्रांत खानदेश, येथील अमलपैकी दादूखान ठोके यांसि सरंजाम सालमजकुरी दहा गांव दिले ते व दुमालेगांव व इनामगांव खेरीजकरून मुकासा वजा करून, बाकी दरोबस्त अमल.

९

एकूण नऊ पैकीं दोन गांव व महाल सात सरंजाम करार करून दिला असे; तरि सदरहूप्रमाणे तुम्हीं सरंजाम महालचा व गांवचा लिहिल्याप्रमाणे अमल करून सेवा एक-निष्ठपणे करीत जाणें, म्हणून सनद १. रसानगी यादी.

१५९-(१४७) केदारजी शिंदे यांजकडील सालमजकुरी नजरेचा ऐवज करार केला, बरहुकूम पत्र मशारनिले. मुदती रुपये.

इ० स० १७६३-६४

अर्बा सितैन

मया व अलफ

जमादिलावल १७.

४००००० इस्तकबील कार्तिक शुद्ध १३ तागाईत पौष शुद्ध १३ मुदत माहे २.

४००००० इस्तकबील पौष शुद्ध १३ तागाईत वैशाख शुद्ध १ मुदत माहे ४, उजनीस गेल्यावर थावे.

८०००००

एणेप्रमाणे आठ लक्ष करार केले असेत.

१६०-(१५२) केदारजी शिंदे व महादजी शिंदे यांचे नांवें सनद की, जयाजी

इ० स० १७६३-६४

अर्बा सितैन

मया व अलफ

जमादिलावल १९.

शिंदे व दत्ताजी शिंदे व जनकोजी शिंदे यांचे कारकीर्दीस जो सरंजाम त्यांकडे चालत होता, त्याप्रमाणे हल्लीं तुमचे नांवें करार करून दिला असे; तर कुल मामलतीचा वगैरे दौलतीचा बंदो-बस्त राजश्री अच्युतराव गणेश यांचे विद्यमानें करून पूर्वीपासून स्वामिसेवा एकनिष्ठपणे करीत आलां, त्याप्रमाणे करीत जाणें, म्हणून सनद १. रसानगी यादी.

159 The Nazar from Kedarji Sinda was fixed at Rs. 8 lakhs.

A D 1763-64.

160 The Saranjam enjoyed by Jayaji Sinda, Dattaji Sinda and

A. D. 1763-64. Jankoji Sinda was continued to Kedarji Sinda & Mahadji Sinda and Atchutrav Ganesh in the employ of Naro Shankar Raje Bahadur was appointed their Diwan in place of Ramchandra Malhar [Note-This entry is in Nana Fadnis hand]

केदारजी शिंदे व महादजी शिंदे यांचे नावे सनद की, तुमच्या कुल डौलाची दिवाण-गिरी राजश्री अच्युतराव गणेश दिस्त राजेश्री नारो शंकर राजेबहादर यांस सांगितली असे; तर पेशजी रामचंद्र मल्हार यांजपासून दिवाणगिरीचा कारभार कुल डौलाचा घेत होते, त्याप्रमाणे यांजपासून घेऊन तुम्ही व हे एकविचारें राहून कुल बदोबस्त करणें, म्हणोन सनद १. रसानगी यादी.

(या सनदा नाना फडणिसांच्या हातच्या आहेत.)

१६१-(१८१) तीर्थस्वरूप राजश्री भाऊसाहेबी पेशजी गोविंद शामराज यां-जवळून कर्ज रुपये घेऊन खत लेहून दिलें आहे, म्हणोन मशार-

इ० स० १७६३-६४.

अर्बा सितैन

मया व अलफ
सावान १२.

निलेना विनंती केला, त्यावरून तुम्हांस लिहिलें आहे; तारी मशार-निलेचें खत पाहून खताप्रमाणें एवज तुम्हांकडील स्वारीचे एवजीं देविला असे; तारी खताप्रमाणें एवज पावता करून कबज घेणें,

आणि खतें हुजूर पाठवणें हिंदुस्थान प्रांतें तुमची स्वारी जाईल तेव्हां ग्वाल्हेर किल्ल्याचा बंदोबस्त करून देणें. किल्ल्याचे बेगमीस पेशजी वगता दिल्या आहेत, त्यांचा एवज आदा-गैरादा मनास आणून गैरादा एवज असेल तो स्वारीत पावता करणें. खतें व गैराद्याच्या वराता पाहून वाजवी असल्यास पावता करणें, म्हणोन सनदा. २

१ मल्हारजी होळकर यांस.

१ केदारजी शिंदे व महादजी शिंदे यांस.

२

दादासाहेबांच्या रोजकीर्दीपैकी. लेखांक १६२-१६३

१६२-(२१४) मल्हारजी बिन खंडोजी होळकर यांचें नावें सनद की, तुम्हांस

इ० स० १७६३-६४

अर्बा सितैन

मया व अलफ
जिल्हेज २.

फौजेच्या सरंजामास सालमजकुरापासोन पेशजीचे अमलदारापासून दूर करून करार करून दिले महाल व गांव बितपशील:—

१ परगणे सावेर, प्रांत माळवा, दरोबस्त खेरीज इनाम व दुमालेगांव करून बाकी दरोबस्त.

161 Govind Shamray having petitioned for the repayment of a loan made by him on a bond to the late Bhausahab (Sadashiv-rao Bhu), Malharji Holkar and Kedarji & Mahadji Sinda were directed to pay the amount due according to the bond; they were further instructed on their return to Hindustan to make arrangements in regard to the fort of Gwalior.

162 A Military Saranjam was conferred on Malharaji bin Khandoji Holkar from the current year.

A. D. 1763-64,

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-होळकर-1 Political Matters (10) Holkar. १४७

१ परगणे सिरोंज, प्रांत माळवा, दरोबस्त खेरीज दुमालेगांव व इनाम वजा करून बाकी दरोबस्त अमल.

१ तर्फ देपूर, परगणे संगमनेर, अजदेहेपैकी वजा दुमालेगांव.

१ मौजे पांगरी (वगैरे गांव साहा.)

एकूण देहे साहा, बाकी देहे ३९.

एकूणचाळीस गांव येथील जागिरीचा अमल.

१ मौजे पांडें, परगणे दिंडोरी, येथील जागिरीचा अमल दरोबस्त.

१ सरकार बिज्यागड पैकीं दुमाले महाल वजा

१ परगणे कसरावद निसबत व्यंकटराम शास्त्री.

१ परगणे कानापूर कैलासवासी तीर्थरूप राव यांजकडील अन्नछत्राकडे.

२ निसबत खंडेराव पवार.

१ परगणे सुलतानाबाद.

१ परगणे बडखळ.

२

१ परगणे बरडे निसबत बहिरजी बाबर.

२ तुम्हांकडे पेशजीपासोन आहेत.

१ परगणे सेंधवें.

१ परगणे नागलवाडा.

२

७

सात महाल खेरीजकरून बाकी सरकार मजकूर खेरीज मोकासा व घोंडो मल्हार यांचे गांव [वजा] करून बाकी दरोबस्त अंमल.

१ परगणे गाळणा, प्रांत खानदेश, अजदेहे ६४ पैकीं वजा दुमालेगांव.

१० निसबत दादूखान ठोके पहिले सनदे प्रमाणें.

१ कसबे दाभाडी.

१ कसबे पिंपळगांव.

१ [नांव नाही]

१३

एकूण तेरा गांव वजा करून बाकी दरोबस्त परगणे मजकूर जागीर व बाबती सरदेशमुखी खेरीज मोकासा दरोबस्त.

६

एकूण सहा पैकी महाल चार व सरकार व देहे दोन येणेंप्रमाणें सरजाम करार करून दिले असे; तरि सदरहू प्रमाणें महाल व गांवचा लिहिल्याप्रमाणें अमल करून सेवा एकनिष्ठ करीत जाणें, म्हणोन मशारानिलेचे नांवें सनद १.

याविशीं जमीदाराचे नांवें, रुजू होऊन अमल सुरळीत देणें म्हणोन ३.

१ तर्फ देपूर.

१ सरकार बिज्यागड.

१ परगणे गाळणा.

३ छ. २९ जिल्काद.

४

१६३—(२६६) मानाजी शिंदे यांस सरदारी सांगोन बहुमान सदरेस

इ० स० १७६४-६५

खमस सितैन

मया व अलफ

रबिलाखर २९.

विद्यमान खासा छ. १ मोहरमी दिला तो खर्च पाडिला नाहीं; सबब हल्लीं शिरपेंच घाट साधा, खरेदी बाबू नाईक भिडे, किंमत रुपये ५१६७॥ एकूण.

१ पाच मदनाईक.

२२ हिरे व हिरकण्या.

६ माणकें.

२९

एकूण शिरपेंच दागिना १.

१६४—(३२६) मल्हारजी बिन खंडोजी होळकर यांणीं हुजूर येऊन विनंती

इ० स० १७६४-६५

खमस सितैन

मया व अलफ

जिल्हेज १३.

केली कीं, आपण राज्यांतील एकनिष्ठ सेवक, स्वामिसेवा एक-निष्ठेनें केली; त्यास कृपाळू होऊन परगणे अंबाड, सरकार जालना-पूर व मौजे कोरेगांव, तर्फ पाबळ, मांत जुन्नर, नूतन इनाम करून देऊन चालविलें पाहिजे म्हणोन; त्यावरून मनास आणून, यांजवर

163 Manaji Sinde was publicly honoured on the 1st of Moharam and a head-ornament of rubies & diamonds, worth Rs. 5,167 was presented to him.

164 The Parganas of Ambad in Sirkar Jalnapur & Koregaum in Tarf Pabal were granted in Inam to Malharji bin Khan-doji Holkar for his loyal service.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-होळकर.-Political Matters (10) Holkar १५९

कृपाळू होऊन सदरहूप्रमाणे इनाम नूतन पुत्रपौत्रादी वंशपरंपरेने करार करून देऊन भोगवटियास सनदा:—

४ परगणे अंबाड सरकार जालनापूर अजदेहे

२३७ पैकी वजा देहे निसबतवारीकडे

५ निसबत जनकाजी शिंदे.

१ कसबे घनसांगवी.

१ मौजे पानारवाले बुदरूक.

१ मौजे कुंभार पिंपळगांव.

१ मौजे राणी उटेगांव.

१ मौजे मेंडाळें.

५

३ निसबत गंगाधर येशवंत.

१ मौजे गांदा.

१ मौजे व्याह मांडवें.

१ मौजे हिवरे चौंढाळ.

३

एकूण देहे अठरा बाकी देहे सुमार २१९ दोनशें एकोणीस येथील जागिरीचा अमल नूतन इनाम करार करून देऊन भोगवटियास सनदा:—

१ मशारनिले यांचे नांवें.

१ मोकादम देहाय परगणे मजकूर यांचे नांवें.

१ देशाधिकारी व लेखक वर्तमान भावी.

१ जमीदारास.

४

४ मौजे कोरेगांव, तर्फ पाबळ, सरकार जुन्नर, हा गांव स्वराज्य व मोगलाई दुतर्फा देखील मोकासा खेरीज हकदार व इनामदार करून कुलबाब कुलकान

१ मौजे नऊगांव निसबत रामाजी अनंत

१ मौजे हसनापूर, रंग जोशी गोंदाकर.

१ मौजे गंगाचिंचोली, शेषभट.

१ मौजे महाले दयाळबाबा.

५ हकीम महमद अली वैद्य यांजकडे.

१ मौजे सिंदखेड.

१ मौजे अर्धे आडगांव

१ मौजे राहीर खुर्द.

१ मौजे बाढी पिरगयेब.

१ मौजे ब्रह्मगांव.

५

१ मौजे साष्टपिंपळगांव.

१८

हल्ली पट्टी पेस्तर पट्टी जल तरु तृण काष्ठ पाषाण निधि निक्षेप सहित नूतन इनाम करार करून भोगवटियास सनदा.

१ मशारनिलेचे नांवें.

१ मोकादमास.

१ कमावीसदार.

१ जमीदार.

४

८

रसानगीबाद छ. २० जिस्हेब.

१६५-(३४७) शिंदे यांजकडील महालची जमीनी सरकारांत करून जमीनीची
 ३० स० १७६५-६६ कमावीस अंताजी महत्वेव यांस सांगितली असे, तरि मशारानिलेखीं
 सित सितैन रुजू होऊन शिंदे यांजकडील अमलाचा वसूल सुरळीत देणें, व
 मया व अलफ सालगुदस्तांचा कच्चा हिशेब मशारानिलेस समजावणें, म्हणोन सनदा.
 मोहरम २.

११ कित्ता महालचा अमल शिंदे यांजकडे
 आहे त्याविशीं जमींदारांचे नांवें
 सनदा.

- १ परगणे चांभारगोंदें.
- १ परगणे सिंदखेड.
- १ परगणे पैठण.
- १ परगणे एदलाबाद.
- १ परगणे शेवगांव.
- १ परगणे अंबाडपैकी गांवचा अमल.
- १ परगणे नेवासेपैकी गांवचा अमल.
- १ तर्फ कडेपैकी गांवचा अमल.
- १ परगणे कडेवलीतपैकी गांवचा अमल.
- १ तर्फ पेडगांवपैकी गांवचा अमल.
- १ तर्फ पाटसपैकी गांव.

११

१६ बाबती सरदेशमुखीचे अमलाविशीं
 जमींदारांचे नांवें सनदा.
 १ परगणे पैठण बाबती सर-
 देशमुखी.

१ परगणे दाऊरवाडी बाबती सर-
 देशमुखी.

१ परगणे अंबाड सरदेशमुखी तिसरे
 तक्षिमेचा अमल.

१ परगणे रोशनगांव ऊर्फ परगणे
 आधेगांव सरदेशमुखी.

१ परगणे एकदुणी सरदेशमुखी.

१ परगणे जालनापूर सरदेशमुखी.

१ परगणे साखरखेडलें सरदेश-
 मुखी

१ परगणे चिखली सरदेशमुखी.

१ परगणे सोवली सरदेशमुखी.

१ परगणे पडदूर सरदेशमुखी.

१ परगणे रांजणी सरदेशमुखी.

१ परगणे शेंदूरवडे सरदेशमुखी.

१ परगणे सिंदखेड सरदेशमुखी.

१ परगणे देऊळघाट सरदेशमुखी.

१ परगणे भांकर्दन सरदेशमुखी.

१ परगणे जाफराबाद सरदेशमुखी.

१६

165 Certain Mahals of Sindia were ordered to be attached,

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-शिबे.-Political Matters (10) Sindia. १५१

१ परगणे दामाढी येथील जकाती
अमलविमी जमींदाराचे नांवें.

३ मोकदमांचे नांवें सनदा.

१ मौजे कण्हेरखेड, प्रांत बाई.
संस्थान कोरेगांव मोगलाई व
स्वराज्य एकूण दुतर्फा देखील
सरदेशमुखी कुलबाब.

१ मौजे अळमंदें तर्फे दिंगरज प्रांत
कागल येथील मोगलाई अमल
व स्वराज्य एकूण दुतर्फा देखील
सरदेशमुखी.

१ मौजे खंडाळें परगणे शिरवळ,
येथील मोगलाई अमल व स्वराज्य
मोकासा व बाबती सरदेशमुखी व
साहोत्रा निम चौथाई एकूण दरो-
बस्त दुतर्फा.

३

१ तर्फे मानूर पैकीं फुटगांवांचा
अमल जमींदाराचे नांवें सनद.

३२

११ येविशीं शिंदे यांजकडील कमा-
विसदारांस चिटणिशी पत्रें कीं, जमीचा
अमल अंताजी महादेव सरकारचे आज्ञे-
प्रमाणें करतील, तुम्हीं दरम्यान दखल-
गिरी न करणें, गुदस्तांचा कच्चा हिशेब
मशारानेले मागतील त्याप्रमाणें सम-
जावणें, म्हणोन पत्रें.

१ नारो बळाळ व बाजी विश्वासराव यांस
बाबती सरदेशमुखीचे महालाविशीं
महाल बगैरे.

१ परगणे साखरखेडलें.

१ परगणे सोबली.

१ परगणे चिखली.

१ परगणे शेंदुरवडें.

१ परगणे पैठण.

१ परगणे दाऊरवाडी.

१ परगणे दामाढी जकात.

१ परगणे अंबाड.

१ परगणे भोकरदन.

१ परगणे एकदुणी.

१ परगणे पडदूर.

१ परगणे सिंदखेड.

१ परगणे जालनापूर.

१ परगणे रांजणी.

१ परगणे रोशनगांव.

१ परगणे जाफराबाद.

१ परगणे देऊळघाट.

१७

एकूण ————— पत्रें.

१ बळवंतराव गोपाळ यांस परगणे कडे-
वलीत व तर्फे पेडगांव व पाटस व परगणे
चांभारगोंदें येथील अमलाविशीं पत्र.

१ मोत्याजी सांगळा खिजमतगार दिमत शिंदे
यांस तर्फे मानूर येथील सरदेशमुखी-
विशीं व तर्फे मजकूर पैकीं फुटगांवचे
अमलाविशीं मिळोन पत्र.

१ विनायक केशव यास कण्हेरखेड बगैरे
गांव येथील अमलाविशीं पत्र.

१ बाबूराव विश्वनाथ यांस परगणे एदला-
बाद येथील अमलाविशीं पत्र.

१ रामकृष्ण गोविंद यास परगणे पैठण येथील अमलाविशीं पत्र.	२ केसो राम यांस परगणे नेवासै पैकीं गांवचे अमलाविशीं पत्र.
१ नारो बल्लाळ व बाजी विश्वासराव यांस परगणे शेवगांवचे अमलाविशीं पत्र.	१ माधवराव यांस परगणे सिंदखेड येथील अमलाविशीं पत्र.
१ बाबूराव राजाराम यास तर्फ कडे पैकीं गांवचे अमलाविशीं पत्र.	११
१ रामकृष्ण गोविंद यास परगणे अंबाड पैकीं गांवचे अमलाविशीं पत्र.	४३

एकूण त्रैचाळीस, पैकीं फडनिशी सनदा वर्त्तीम व चिटणिशी पत्रें अकरा, एणें प्रमाणें दिली असेत. रसानगी याद.

१६६—(३९३) गणेश विठ्ठल यांचे नांवें पत्र कीं, राघो केशव दिमत अली बहादूर हे शिंदे यांजबरोबर गेले, सबब त्यांचें घर कसबे निंब येथे आहे. ते (त्याची) व्यंकाजी माणवेंश्वर यांजकडून जप्ती करविली. त्यास त्यांचीं माणसें पहिलीच घरांतून गेली होती, सबब घर मात्र

जप्त जहालें. त्यास चौमहिऱ्यांनीं राघो केशव यांस आणोन हजीर करतों म्हणून कोनो बोंडदेव जामीन होऊन मुलें माणसें घरांत रहावयासि विनंती केली; त्याजवरून जप्ती उठवून तुम्हास पत्र सादर केलें असे; तरि तुम्हां घर मोकळें करून राघो केशव यांचीं मुलें माणसें घरांत येऊन राहतील त्यांस राहूं देणें. कोणे गोष्टीचा उपसर्ग न लावणें, म्हणोन चिटणिशी पत्र.

दादासाहेब यांच्या कीर्दीपैकीं. लेखांक १६७—१७०

१६७—(४१०) महादजी शिंदे यांचे नांवें सनद कीं, नारो शंकर राजे बहादूर यांणीं तुम्हाविशीं विनंती केली, त्याजवरून मशारानिलेची रवानगी, तुम्हाकडे केली आहे; तरि सरकारचे आज्ञेप्रमाणें हे तुम्हांस सांगतील त्याप्रमाणें तुम्ही हुजूर येऊन मर्जीप्रमाणें वर्तल्यास तक्सीर माफ केली जाईल. नजरेचा ऐवज करार केला आहे त्याप्रमाणें मशारानिलेची निशा करून देणें, म्हणोन सनद १. रसानगी याद.

166 Ragho Keshav in the service of Ali Bahadur having gone over to Sindia, his house at Nimb was attached.
A. D. 1765-66

167 Naro Shankar Raje Bahadur was sent to Mahadaji Sindia to communicate to him the wishes of Govrt. Mahadji was informed that if he came to the Huzur and acted as desired by Government, his offence would be condoned.
A. D. 1765 66.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-शिंदे.-Political Matters (10) Sindia. १५३

शिंघांकडल डौलाची दिवाणगिरी तुम्हांकडे बगलून घेऊन पूर्वात प्रम में करार केला असे, तरी इमानें इतबारें वर्तोन कुल डौलाचे दिवाणगिरीचें कामकाज एख्त्यारीने करीत जाणें, म्हणोन नारो शंकर राजेबहादर यांचे नांवें सनद १. रसानगी याद.

१६८-(४१८) तुम्हांकडे शिंघांकडल नजरेचा ऐवज येणें त्यापैकीं कार्तिक ३० स १७६५-६६ वद्य द्वितीयेचे हत्तेयाचे रुपये येणें ते भरणा जमा पोतां गुजारत सित सितैन मया व अलफ आनंदराव यादव रुपये. जमादिलावल २.

४९२९४॥- नक्त

४९४१९८= तोळे. पुतळ्या २८८५॥॥॥ दर १७८=प्रमाणें रुपये ५१२८६॥. मोहरा नाणें ३३२५ एकूण

१५००००

एकूण दीड लक्ष रुपये सदरहू प्रमाणें सरकारांत जमा झाले असेत, म्हणोन नारो शंकर राजेबहादर यांचे नांवें जाब १.

१६९-(४३६) करारनामा भागीरथीबाई व सगुणाबाई शिंदी पेशजी इनाम ३० स १७६५-६६ गांव शिंघांकडे चालत आहेत, त्याप्रमाणें यांजकडे पेस्तर साल सन सबा सित सितैन सितैनापासून तनखा बितपशील रुपये. मया व अलफ सवाल २८.

३३७८५८=॥. परगणे श्रीगोंदे पैकीं देहे. ११

२१६४३॥. कसबे श्रीगोंदे.

३२०० मौजे देऊळगांव.

३२०० मौजे पारगांव.

३०० मौजे बेळ.

२१२०॥= मौजे टाकळी खंडेश्वरी

८०० मौजे घुगल बडगांव.

१२८६ मौजे भिगाण.

३८६७॥. मौजे भोकरें.

१२४० मौजे कोंकणगांव.

३९५३॥= मौजे सिंदें.

168. An amount of Rs. 1,50,000 was received from Naro Shankar Raje Bahadur on account of Nazar due from Sindia. A.D. 1765-66

169. An agreement was entered into with Bhagirathi-bai & Saguna-bai Sindia granting them the Inam villages, formerly enjoyed by Sindia, of the yearly revenue of Rs. 122293 for their support & for keeping up a body of 200 sawars for service with the Peshwa A. D. 1765 66.

२२४८१= मौजे बेलवंडी.

४३८५९८=

पैकी वजा रुपये.

७७५७४-॥. सरकारांत जागिरीचा अमल

४०० मौजे घुगल वडगांवपैकी.

५४३ मौजे भिंगाण पैकी.

१९३३॥. मौजे भोकरपैकी.

१९७६ मौजे सिदे.

११२४४= मौजे बेलवंडीपैकी.

१६८०४=॥ किल्ले आंवढा व

पठ्याकडे.

६२० मौजे कोंकणगांवपैकी.

१०६०४=॥. मौजे टाकळी

खंडेश्वरी.

१६८०४=॥

७७५७४-॥.

५५० अवबा गोसावी यांजकडे

मोकासा मौजे बेलवंडीपैकी.

१७६६॥= मोसले यांजकडे

मोकासा.

९६६॥= मौजे भोकरपैकी.

८०० मौजे देऊळगांव.

१७६६॥=

१००७३॥=॥.

बाकी

रुपये.

६१८५ तर्फ पेडगांव पैकी देहे ९, रुपये

६५७ मौजे बांबुर्डी.

१६०२ मौजे चांडगांव.

४०९ मौजे बेलवंडी.

६०२ मौजे तानू

१९२४ मौजे सडेगांव.

१९९३॥. मौजे कवठे.

२७५३ मौजे टाकळी.

१९७२ मौजे वाकदरी.

५६१ मौजे बेरडी.

१२४७३॥.

पैकी वजा रुपये.

४९०५॥. सरकारांत जागिरीचा अमल

रुपये.

३२८॥ मौजे बांबुर्डी.

३०१ मौजे तानू.

९६२ मौजे सडेगांव.

१३७६ मौजे टाकळी.

१००० मौजे कवठे.

६५८ मौजे वाकदरी.

२८० मौजे बेरडी.

४९०५॥.

२०४ निवाळकरांकडे जागीर मौजे बेलवंडीपैकी.

८०१ वीरेश्वर दीक्षित यांजकडे मौजे चांडगांव.

३२८ पातशाही हरकारे यांजकडे मौजे वाकरीपैकी

५० मोसले यांजकडे मौजे सडेगांवपैकी निमे चवथाई.

६२८८॥.

बाकी

रुपये.

९५७७॥. तर्फ कडेपैकी देहे ९ एकूण.

४४०० मौजे बेलवंडी.

१८०० मौजे लोणार टाकळी.

१८५० मौजे हिंवरें.
३७५० मौजे लिंपणगांव.
८५५ मौजे पिसारें.

१२६५५

पैकी वजा ————— रुपये.
२२०० रामदास स्वामींकडे मौजे
बेलवंडी निमे अमल.
४५० किल्ले चंदनगड याजकडे
मौजे लोणार टाकळी मोकासा.
४२७॥ निंबाळकरांकडे मौजे
पिसारें निमे अमल

३०७७॥.

बाकी ————— रुपये.

२८५० मौजे काष्टी तर्फे रांजणगांव
तनखा रुपये ३८०० पैकी खंडे-
राव आबाजी यांजकडे मोकासा
रुपये ९५० बाकी रुपये पैकी.
१८९०९॥ तर्फे पेडगांव पैकी देहे ७
रुपये.

३९०० मौजे वाळुंज मजरे विसा-
पूर.

४९१० मौजे चास.
१२५० मौजे सोलवंडी.
२८२५ मौजे अरणगांव.
१२०० मौजे टाकळी कपडगांव.
५१२४॥ मौजे पिंपळगांव माळवी.
४४०० मौजे वाकोडी.

२३६०९॥.

पैकी वजा ————— रुपये.
७०० रामगीर गोसावी यांजकडे

मोकासा मौजे अरणगांव.

६०० काजीकडे मौजे टाकळी
कपडगांव

१२०० प्रतिनिधांकडे मौजे पिंपळ-
गांव व सरदेशमुखी

२२०० सरकारांत जागिरीचा अमल
मौजे वाकोडी

४७००

बाकी ————— रुपये.

११७५ तर्फे बेल्लें पैकी देहे २
एकूण रुपये.

५७५ मौजे डोळस कोळगांव

६०० मौजे सिदोडी

११७५

१२११९॥ परगणे शेवगांव पैकी देहे ५
रुपये.

२००० मौजे लाड जळगांव

५८०१ मौजे पाथरडी

२६८६ मौजे खरवंडी.

६५५१ मौजे हातगांव.

५२०१ मौजे बाघेगांव.

२२२३९

पैकी वजा सरकारांत वगैरे

मिलोन निमे अमल १०११९॥-

बाकी ————— रुपये.

११८५० परगणे नेवार्से पैकी देहे ५

रुपये.

२९०० मौजे करंजी.

३६०० मौजे वाघोली.

५९०० मौजे देडगांव.

२९०० मौजे मार्के.	४००० मौजे रहाटगांव.
३०० मौजे आन्हाड चिंचोली.	३१०३१
१५६००	पैकी वजा चौथाई वगैरे १५५१५॥
पैकी वजा ————— रुपये.	बाकी ————— रुपये.
१६०० सरकारांत अमल.	९१२५ परगणे अंबाड पैकी गांव ५
१४५० मौजे मार्के.	————— रुपये.
१५० मौजे आन्हाड चिंचोली.	४५०० मौजे घनसांगवी.
१६००	४००० मौजे रावडे उचेगांव.
२९५० निंबाळकरांकडे मौजे पेडगांव	४००० मौजे पाथरवालें.
४५५०	३००० मौजे भेंडालें.
बाकी ————— रुपये.	२७५० मौजे कुंभार
१५५१५॥ परगणे पैठण पैकी देहे ५	पिंपळगांव.
————— रुपये.	१८२५०
१८९३१ मौजे बीडकिणगांव.	पैकी स्वराज्याचा अमल निमे
३००० मौजे करकिणगांव.	रुपये ९१२५
३४०० मौजे ढोरकिणगांव	बाकी ————— रुपये.
१७०० मौजे वाहेगांव.	२००१ मौजे कण्हेरखेड प्रांत वाई
१२२९३४॥	तनखा खेरीज सरदेशमुखी रुपये.

एकूण देहे छपन्न, तनखा एक लाख बवेस हजार दोनशें व्याण्णव रुपये अडीच आणे, याचे उभयतांकडे करार करून देऊन, सदरहू ऐवजाची नेमणूक सालीना रुपये

५०००० भागीरथीबाई व सगुणाबाई या उभयतांचे संसारांचे बेगमीस.

७२९१ ४॥ शिंबदी व महाल मजकूर खर्च गांवगन्नाचा.

५००० ठाणें पेडगांव येथील खर्चास सदरहू तनखियाचे गांव किल्ल्याकडे उपयोगी पाहून नेमून दिले जातील ते सरकारांत द्यावे.

६०००० स्वार २०० दोनशें याणीं हुजूर चाकरी करावी त्यास तैनात दर राऊती

येणें प्रमाणें ————— रुपये.

४०००० सवार पागेचे करोल १०० दर राबती रुपये ४०० चारशें प्रमाणें. सामान चांगलें बाळगावें.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-शिबे.-Political Matters (10) Sindia. १५७

२०००० शिलेदार स्वार १०० दर २०० दोनशें
प्रमाणें एकूण रुपये.

६००००

दोनशें स्वारांस सदरहू तैनात साठ हजार रुपये, खेरीज राऊत
चाकरीस आलियावर शिरस्तेप्रमाणें फौज बेगार आठवडा
सरकारांतून पावेल.

१२२२९३८=॥

येणेंप्रमाणें एक लाख बेवीस हजार दोनशें त्र्याणव रुपये अडीच आणे नेमणूक
करून दिली असे; तरि सदरहू गांव आपले निसर्बतीस लाऊन घेऊन गांवचा अमल
पेस्तर साल सन सबा सितैनापासून करून ऐवज नेमणुकेप्रमाणें खर्च करीत जाणें,
म्हणोन करारनामा रसानगी याद १.

येविशीं चिटणिशी साहित्यपत्रें वगैरे मिळोन अमल सुरळीत देणें म्हणोन २६.

११ मोकदम देहे ५६ एकूण पत्रें अकरा.

११ जमीदारांस.

४ कमाविसदारांस.

१ रामकृष्ण गोविंद परगणे पैठण व अंबाड.

१ रघुनाथ सदाशिव व गोपाळराव बळवंत परगणे श्रीगोंदें.

१ उधो भगवंत परगणे शेवगांव.

१ मोरो हरी परगणे नेवासें.

४

२६

२७

१७०-(४५४) केदारजी शिंदे यास सरदारीचीं वस्त्रें सदरेस विद्यमान खासा
इ०स० १७६६-६७ रूबरू पाहून दिली सणें एकूण. आंख

सबा सितैन ३९६ खासा केदारजी शिंदे.

मया व अलफ,
मोहरम २२.

१०० तिबट. १

१७६ जाफरखानी. १

४० महमुदी. १

८० किनखाप १

३९६

४

170. Clothes of honour and jewelry were given by the Peshwa to
Kedarji Sindia, Mahadji Sindia, Trimbakrav Diwan,
A. D. 1766-67. Sakhubai Sinde and Jogilal envoy of Sujat Doula.

४९८ महादजी शिंदे	
७९ तिबट.	१
१९२ जाफरखानी.	१
४८ महमुदी.	१
१७९ किनखाप.	१
<hr/>	
४९८	४
१९५॥ त्रिंबकराव महादेव, दिवाण.	
४६ तिबट.	१
८६॥ जाफरखानी	१
३० छीट मुलतानी.	१
३३ किनखाप.	॥०
<hr/>	
१९५॥.	३॥
९७ बाजी नरसी.	
२७ तिबट.	१
७० जाफरखानी	१
<hr/>	
९७	२
१०९ राघो मरुहार.	
४८ तिबट.	१
६१ जाफरखानी	१
<hr/>	
१०९	२

७४ बाबूराव राम, मुनशी.	
३४ तिबट.	१
४० जाफरखानी.	१
<hr/>	
७४	२

७९३॥ किता भले लोक असामी
१३ आंख

३९६॥ तिबटें.	
३२ २६ २७ ३६॥	
२० २८ ३७ ३५	
३० ३५ २७ २८	
३९ ० ० ०	

३९६॥. १३

३९७ शेले जाफरखानी.

३२ २१ ३२ ३०॥.	
३९ १६ २९ २१	
३२॥ ३० २६ ३२	
४१ ० ० ०	

३९७ १३

७९३॥ २६

२१६३ ४३॥

सखूबाई शिंदी यांस निरोपसमयीं सदरेस विद्यमान खासा तसलमात शेटी मोमाणा
खिजमतगार सनगे एकूण आंख

१४६ पातळ पैठणी जरी	१
२२१ खण पैठणी पितांबराचा	१
१३५ जाफरखानी	१
१५० किनखाप	१
<hr/>	
४५३१	४

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-शिंदे.-Political Matters (10) Sindia. १५९.

जोगीलाल बकील दिमत सुजातदौला यास सदरेस विद्यमान खासा तसलमात सेकू चौधरी खिजमतगार सनगें एकूण आंख

९	तिवट	१
२२	जाफरखानी	१
३१		२

केदारजी शिंदे यांस सरदारी सांगितली, सबब सदरेस विद्यमान खासा रूबरू पाहून दिले दागिने सुमार

२ खासा.

१ फुलघाट मिनेगार बा॥ मल्हारजी होळकर हिरे शहत

३६ पाकळ्या ६ दर ६ प्रमाणें.

५ कळे दर १ प्रमाणें.

४१

एकूण ————— दागिना.

१ पदक बाा मल्हारजी होळकर घाट साधा शहत.

२७ हिरे.

१ मदनाईक बदामी.

२६ घेऱ्यास.

२७

३ मोती लोलक

२ माणकें.

३२

एकूण ————— दागिना.

२

२ महादजी शिंदे.

१ जगो बाबत माघोसिंग संस्थान जय-नगर घाट मिनेगार शहत सुमार.

४१ माणकें

१ मदनाईक.

५ थोर.

३५ लहान

४१

३२ पाचा

६ थोर.

११ मध्यम.

१५ किडें बारीक.

३२

११ हिरे १ व हिरकण्या १०

१ मोती लोलक.

८५

एकूण ————— दागिना

१ पदक हुजूर खाजगी पैकी किंमत रुपये ८५१ घाट साधा शहत सुमार

९ हिरे.

१ मदनाईक गोल.

७ वर्तुळ.

१ पानघाट.

९

१ मोती लोलक.

८ चुणी बारीक.

१८

एकूण दागिना. — — — सुमार

४ त्रिबकराव महादेव दिवाण यांस चौकडा बाबत आबाजी महादेव समेत सोनें मोत्यें दाणें सुमारे ४ एकूण किंमत १२०० बाराशें मोत्यें दाणें सुमार.

८

१७१-(४५६) चिमाबाई शिंदी महादजी शिंदे यांची आई यांस खर्चास
 इ० स० १७६६-६७ रुपये १०००० दहा हजार रुपये देविले असेत, तरि तुम्हांकडे
 सबा सितैन मया व अलफ मशारनिलेची मामलत आहे त्या ऐवजी देऊन कब्ज घेणें, तुम्हांस
 सफर १५. मजुरा पडतील, म्हणोन नरहर लक्ष्मणराव यांचे नांवें सनद १.

रसानगी याद.

दादासाहेबांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

१७२-(४६१) मालराव होळकर यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हांकडील मागील हिशेब
 इ० स० १७६६-६७ स्वारीचा व बाबती सरदेशमुखी प्रांत मालवा व स्वदेशचे गांवचे
 सबा सितैन इजारे यांचा, खेरीज बुंदी सन खमस व सन सित सितैन दुसाला
 मया व अलफ हिशेब, कारकीर्द कैलासवासी मल्हारजी होळकर, सरकारचा
 रविलाबल १६. फडशा जाहला, तुम्हांकडे कांहीं लांझा राहिला नाहीं; तरि कैलासवासी मल्हारजी होळकर
 यांप्रमाणें सरंजाम महाल, गांव, खेडी सुदामत प्रमाणें बरहुकूम सरदारीचा बंदोबस्त
 करून फौज सरंजामानसी सेवा एकनिष्ठें करीत जाणें, म्हणोन मशारनिलेचे
 नांवें सनद १. रसानगी यादी.

१७३-(४७९) सखूबाई शिंदी यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हांस संसाराचे बेगमांस
 इ० स० १७६६-६७ नेमणूक _____ रुपये.
 सबा सितैन
 मया व अलफ
 जमादिलाबल १०.

171. Narhar Laxmanrao, a Mamledar of Mahadji Sindia was directed to pay Rs. 10000 to Mahadji's mother Chimabai for her expenses.
 A. D. 1766-67.

172. Malharji Holkar having died, his Saranjam was continued to Malrao Holkar
 A. D. 1766-67

113. Villages of the value of 1,50226 Rupees were assigned to Sakhubai Sinda for her maintenance & Sanads to that effect were issued to her and to Kedarji Sinda and Mahadji Sinda.
 A. D. 1766-67.

६००३७। पहिले इनामी गांव शिंदांचे
तनखा १२२२९३८=॥ रुपये.
पैकी वजा रुपये.

५०००० भागीरथीबाई व सगुणाबाई
शिंदे यांचे संसाराचे बेगमीस.
५००० किल्ले पेडगांव येथील खर्चास
सरकारांत घ्यावे रुपये.

७२५९॥=॥ शिंदी व महाल मज-
कूर खर्च गांवगत्राचा अद-
मासे बेरीज रुपये ७२९३८=॥.
पैकी. _____ रुपये.

६२२५९॥=॥

बाकी बेरीज तुम्हांस इनाम बरहुकूम
नेमणूक जाबता गांवगत्रा

वितपशील _____ रुपये.

२७९४३। परगणे श्रीगोंदे पैकी देहे ५
एकूण रुपये.

१३५० मौजे लोणार टाकळी तर्फेकडे
तनखा रुपये १८०० पैकी वजा
मुकासा चंदनगड रुपये ४५०
बाकी रुपये.

९९४९॥ परगणे पांडेपेडगांव ऊर्फ
नगर हवेली पैकी देहे ३

३७५० परगणे नेवास पैकी देहे २

५२०० परगणे पैठण पैकी देहे ३

६८४४ परगणे शेवगांव पैकी देहे ३
एकूण रुपये.

१०००॥ मौजे कण्हेरखेड परगणे
बाई तनखा रुपये २००१
पैकी भागीरथी बाई व सगुणा-
बाई शिंदी यांजकडे देहे निमे
एकूण रुपये १०००॥ बाकी

रुपये.

६००३७।

९०१८९ हल्ली नेमणूक सालमजकुरा-
पासोन इनाम रुपये.

६५००० परगणे एदलाबाद तनखा
पाहतां फारच आहे, परंतु
परगणा खराब आहे, तनख्या-
प्रमाणें वसूल होत नाही, व
मुकासी हिश्याचा एवज मोका-
सदारास द्यावा लागतो, सबब
बारा हजारांचे तनख्याचे गांव
सरदारीकडे ठेवून बाकी दरो-
बस्त परगणा इनाम दुमाले-
गांव असतील ते वजा
करून वरकड गांवचा खेरीज
मुकासा दरोबस्त अमल दिला
असे. रुपये.

२५१८९ परगणे शेवगांव पैकी खेरीज
बावती सरदेशमुखी व मो-
कासा करून बाकी वसुली
बेरीज जागिरीचा अमल
तनखा रुपये.

येकूण अठ्ठावीस गांवचा
तनखा पंचवीस हजार एकशें
एकूणनव्वद यास हाक वसूल
छत्तीस हजार साहाशे एके-
ताळीस याचे गांवचा जागिरीचा
अमल.

९०१८९.

१५०२२६।

सगुणाबाई व भागीरथीबाई शिंदी
यांजकडे पहिले इनामी गांव शिंद्यांचे
तनखा रुपये.

१२२२९३८=॥-

पैकी वजा सखूबाई यांजकडे नेमणूक
बरहुकूम जाबता रुपये ६००३७. बाकी
तुम्हांकडे नेमणूक रुपये.

८२२७॥ तर्फ कडेपैकी देहे ४

२८५० मौजे काष्टी, तर्फ रांजणगांव
तनखा रुपये ३८०० पैकी
वजा मुकासा खंडेराव आबाजी
यांजकडे ९५० रुपये.
बाकी. ————— रुपये.

५८४१॥=॥ श्रीगोंदे पैकी देहे.

६१८५ परगणे पेडगांव देहे ९

५२७९॥ परगणे शेवगांव पैकी
देहे २

११७९ तर्फ बेल्लें देहे २
एकूण रुपये.

८९६० परगण पांडेपेडगांव पैकी
देहे ४ एकूण रुपये.

७३०० परगणे नेबासे पैकी देहे ३
एकूण रुपये.

१०३१५॥ परगणे पैठण पैकी देहे २

५१२५ परगणे अंबाड पैकी देहे ३
एकूण रुपये.

१०००॥ मौजे कण्हेरखेड निमे अमल
सखूबाई शिंदी यांजकडे
रुपये १०००॥ बाकी
बाकी ————— रुपये.

६२२५५॥=॥

एकूण ————— रुपये.

५०००० भागीरथीबाई व सगुणाबाई
शिंदी यांचे संसाराचे
बेगमीस

५००० किले पेडगांव येथील खर्चास
सरकारांत ध्यावे रुपये.

७२५५॥=॥ शिबंदी व महाल
मजकूरचा खर्च गांवगन्नाचा
अदमासे बेरीज रुपये

७२९३८=॥

पैकी ————— रुपये.

६२२५५॥=॥-

एकूण बासष्ट हजार दोनशें

पावणे छपल रुपये २॥ आणे

याची नेमणूक जाबता आलाहिदा करून

। ला दखलबाज कलम सबब.

१५०२२६।

एकूण दीड लक्ष दोनशें सवा सवीस, पैकी कदीम इनाम साठ हजार सवासततीस व
नवीन पैकी परगणे एदलाबाद पासष्ट हजार व परगणे शेवगांव पैकी पंचवीस हजार
एकशें एकूणनवद, एकूण सदरहू दीड लक्ष दोनशें सवासवीस रुपयाचे महाल व गांव
साळ मजकुरापासून इनाम संसाराचे बेगमीस करार करून दिले असत; तरि सदरहूचा
अमल पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेने इनाम अनुभवून सुखरूप राहणें. सदरहू नेमणूक करून

दिली आहे, याखेरीज उजनेची वगैरे कुल खेडीं पाडीं असतील ते सरदारीकडे लावावीं, तुम्हीं आपणाकडे ठेवू नयेत, म्हणोन ————— सनद १.

भागीरथीबाई व सगुणाबाई यांचें नावें सनद कीं पहिले शिंदे यांचे इनामाची बेरीज १२२२९३८=॥ एक लक्ष बेवीस हजार दोनशें व्याणव रुपये अडीच आणे पैकीं तुम्हांकडे नेमणूक रुपये ६२२५५॥=॥ बाकी बेरीज रुपये ६००३७। साठ हजार सवा सततीस तुम्हांकडून दूर करून सालमजकुरापासून सखूबाई शिंदी यांजकडे करार करून दिले असे; तरि सदरहू एक लक्ष बावीस हजार दोनशें व्याणव रुपये अडीच आणे गांवची बेरीज याची वांटणी आलाहिदा करून दिली आहे, तरि वांटणीप्रमाणें आपलाले सदरहू गांव आपले दुमाला करून घेणें, म्हणोन ————— १.

केदारजी शिंदे व महादजी शिंदे यांचे नावें सनद कीं, एक लक्ष पन्नास हजार दोनशें सवासवीस रुपये यांचे गांव सखूबाई शिंदी यांजकडे संसाराचे बेगमसि करार करून दिले असत, चालवीत जाणें; उजेर्नाचीं वगैरे कुल खेडीं पाडीं असतील ते सरदारीकडे ठेवणें, म्हणोन ————— १.

३

येविशीं चिटणिसी पत्रें जमींदाराचे नावें कीं अमल सुरळीत चालवणें म्हणोन — २

१ परगणे एदलाबाद.

१ परगणे शेवगांव येथील अठ्ठावीस देहे यांजविशीं.

२

रसानगी याद.

५

दादासाहेब यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

१७४-(५१८) केदारजी शिंदे यांचे नावें सनद कीं, गुमानसिंग व खुमानसिंग बुंदेले यांचें कार्य सरकारांतून करून घ्यावें, आणि सरकारांत नजर सबा सितैन रुवासहा लक्ष रुपये घ्यावें; त्यास तुम्हीं बुंदेलखंडांत जाऊन मया व अलफ त्यांचें कार्य करून देणें, आणि नजरेचे सवासहा लक्ष रुपये उगवून मोहरम ५. घ्यावे त्याचा तपशील:—

174. Kedarji Sindia was directed to proceed to Bundelkhand & to carry out the mission which Government had undertaken on behalf of Gumansing and Khumansing Bundela for the collection of R. 6½ lakhs. The money was to be recovered by Kedarji and he was to receive 2 lakhs as a gift and 3 lakhs as a loan, remitting the rest to Government.

५००००० तुम्हीं घेणें.

२००००० सरदारी वोढगस्त सबब फौजेचे खर्चास दिले ते.

३००००० उसनवार घावयाचे करार ते घेणें, फिरोन सरकारांत माघारे देणें.

५०००००

१२५००० सरकारांत ऐवज पावता करणें.

६२५०००

एणेंप्रमाणें सवासहा लक्ष रुपये वसूल करून घेऊन तुम्हांस ऐवज देविला आहे ता तुम्हीं घेणें, आणि सरकारचा ऐवज सरकारांत पावताकरणें, म्हणोन सनद १.

एविशीं गुमानसिंग व खुमानसिंग यास सनदा कीं, सदरहू सवासहा लक्ष रुपयाचा वसूल शिंदे यांजकडे देणें, म्हणोन

२.

रसानगी यादी.

३.

१७५-(५१९) मालराव होळकर मृत्यु पावले, त्यास सरदारीचा बंदोबस्त पूर्ववत प्रमाणें तुमचा तुम्हांकडे सांगून पेशजी कैलासवासी मल्हारजी होळकर यांजकडे सरंजाम जुना व नवा स्वदेशी व खानदेश व प्रांत माळवा व अंतर्वेद वगैरे हिंदुस्थानांत सरंजामी व इनामी वतनी दरोबस्त चालत आला त्याप्रमाणें महाल.

इ० स० १७६६-६७
सबा सितैन
मया व अलफ
मोहरम ५.

१ परगणे शिरोज प्रांत माळवा.

१ सरकार बिजागड खेरीज परगणे सेंदवें व नागलवाडी व ऊन, तीन महाल वजा करून बाकी.

१ तर्फ देपूर परगणे संगमनेर.

३

एकूण तीन महाल सरकारांत घेऊन बाकी दरोबस्त सरंजामी व इनामी वतनी व मक्के सरकारांतून चालत आले ते व प्रांत हिंदुस्थान परमुलखी स्वारीचा तह वगैरे सुदामत

175. Malrav Holkar having died, his Saraujam, excepting the Pargana of Sironjin Prant Malwa, a portion of Sirkar Bijagad & Tarf Depur in Pargana Sangamner, was continued to Tukoji Holkar.
A. D. 1766-67.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-होळकर.-Political Matters (10) Holkar. १६५

चालत आल्याप्रमाणें तुमचे तुम्हांकडे करार असे; तरि सर्व आपला बंदाबस्त करून सेवा एकनिष्ठेनें करीत जाणें, म्हणोन तुकोजी होळकर यांचे नांवें—सनद.
रसानगी यादी.

दादासाहेब यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

१७६-(५२०) तुकोजी होळकर यांचे नांवें जाब कीं, तुम्हांस मालराब होळकर
इ० स० १७६७-६८ मृत्यु पावले त्यांचे सरदारीचा बंदोबस्त सांगोन ऐवज करार रुपये.
समान सितैन १५३०००० नजरे बाबद.
मया व अलफ १५००००० ऐन.
मोहरम १२. ३०००० परगणे गाळण्याबद्दल.

१५३००००

१३२००० कित्ता ऐवज खाजगीकडे भरणा करून द्यावा.
१००००० किल्लाबद्दल आनंदवल्लीचे इमारतीस.
३२००० खरगोणचे मोकाशाबद्दल सन अर्बा
तागाईत सन सित तीसालांपैकीं करार.

१३२०००

१६६२०००

एकूण सोळा लक्ष बासष्ट हजार रुपये करार केले त्यापैकीं भरणा रुपये:—
२५०००० रोख भरणा गुजरात विष्णु महादेव. इस्तक बील वैशाख वद्य पंचमी
तागाईत ज्येष्ठ शुद्ध पौर्णिमा.

२००००० जमा पोतां.

५०००० जमा परभारें रदकर्ज सेव्या बाजार.

२५००००

---

176 A Nazar of Rs 16 lakhs was ordered to be paid by Tukaji Holkar
on his succession to Malrav Holkar.
A. D. 1767-68

७५०००० सावकारी निशा आषाढ शुद्ध प्रतिपदेचे मुदतीने

३००००० गुजारत विष्णु महादेव.

२५०००० गुजारत सिदापा शेट वीरकर.

२००००० गुजारत गोपाळ संभाजी.

७५००००

१००००००

एणेंप्रमाणें दहा लक्ष रुपये नजरेपैकीं सरकारांत जमा जाहले

असेत, म्हणोन ————— जाब १.

१७७-(५५) तुकोजी होळकर यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हीं हुजूर कसबे पुणें येथील

इ० स० १७६७-६८
समान सितैन
मया व अलफ
जिल्ह द २४.

मुक्कामी येऊन विनंती केली कीं, आपल्याकडे सरकारचा ऐवज खेरीज बुंदी मागील सालेसालचा खंडण्यांचा व कर्जपट्टीचा वगैरे तपशील सन सबा अखेरपर्यंत बाकी ओढत आहे; त्यास मल्हारजी होळकर यांचा काळ जाहला, सरदारी ओढगस्त जहाली, याजकरितां

मागील फडशा करावा म्हणोन; त्याजवरून तुम्ही थोर सरदार व मल्हारजी होळकर मृत्यु पावले याजकरितां खेरीज बुंदी मागील सालेसालची बाकी खंडण्या व कर्जपट्टी वगैरे तागाईत सन सबा सितैन अखेरपर्यंत देणें ते तुम्हांस माफ केली असे. या उपरी तुम्हांकडे गुंता नाही. बुंदीचा हिशेब सरकारांत विव्हेस लागला असेल त्या अलीकडे हिशेब व ऐवज येणें तो तुम्हीं सरकारांत द्यावा व पुढे बुंदीचा ऐवज सरकारात देत जाणें, म्हणोन मशारानिले यांचे नांवें ————— सनद १.

परवानगी रूबरू. रुजू रसानगी यादी.

177 Tukoji Holkar having represented that since the demise of Malharji Holkar he was in very straitened circumstances, A. D. 1767-68, the amounts due from him on account of Bundi & other items were remitted.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-शिंदे.-Political Matters (10) Sindia. १६७

१७८-(५६१) केदारजी शिंदे यांची बायको व कुणबिणी असामी २ दोन एकूण तीन
इ० स० १७६७-६८ असामी किल्ले लोहगड येथे अटकेस ठेवावयास पाठविल्या आहेत,
समान सितैन त्यास पोटास दररोज बायकोस शिधा उत्तम प्रतीचा व कुणबिणीस
मया व अलफ अडसेरी देत जाणे व चिरगूटपांघरुणाची बेगभी करीत जाऊन
जिल्हेज १०. पक्या बंदोबस्ताने अटकेस ठेवणे म्हणोन, नारो त्रिबक याचे नावे—सनद १.
रसानगी इच्छाराम शंकर, जबानी मनसाराम.

१७९-(५६४) राघो राम व राघो मल्हार व बाजी नरसी यांस महादजी शिंदे यांचा
इ० स० १७६७-६८ कारभार सांगितला, त्यास मशारनिले यांणीं पांचलक्ष रुपये सर-
समान सितैन कारांत नजर द्यावयाचे केले ते सदाशिव नाईक भावे व केशव
मया व अलफ नाईक सोरटी यांजकडून भरणा केला. त्यास सरकारांतून एक
मोहरम६. मुलुकगिरीपर्यंत कारभारांत घालमेल जहालियास सरकारांतून द्यावे. येणेप्रमाणे देणे
यादीवर करार जहाला असे. सदरहू करारी यादी नाईक मशारनिले यांजला दिली असे.

नारायणराव बल्लाळ यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

१८०-(५७०) तुकोजी होळकर शिलेदार यांजकडे गांवचा अमल सरंजाम व कमा-
इ० स० १७६८-६९ विशीं व इनाम होता त्याची जप्ती सरकारांत करून जप्तीची
तिसा सितैन कमावीस सांगितली येविशीं—सनदा.
मया व अलफ मोहरम.

२ परगणे वैजापूर पैकीं देहे बितपशीलः—

178 Kedarji Sindia's wife & her two female servants were sent to
A. D. 1767-68, be imprisoned in fort Lohagad.

179 Ragho Ram, Ragho Malhar & Baji Narsi were appointed to
A. D. 1767-68, serve as Karbharis under Mahadji Sindia & a Nazar of
of R. 5 lakhs was levied from them They were promised that
in case they were deprived of their office before they could go out on a
campaign, the Nazar would be returned.

180 The villages held in Saranjam, in Inam, and in farm by Tukoji
A. D. 1768-69, Holkar were attached.

१ मौजे कांगोणी.	१ मौजे कमलापूर उर्फ डाकगांव.
१ मौजे दहिगांव.	१ मौजे कापूस वडगांव.
१ मौजे मालेवाडी.	१ मौजे जानेफळ.

६

एकूण सहा देहे येथील जागिरीचा अमल सरंजाम आहे, त्याचा इमानें इतबारें वर्तोन अमल चौकशीनें करून ऐवज सरकारांत पावता करून कबज घेत जाणें, म्हणोन त्रिबकराब लक्ष्मण कमाविसदार परगणे नेवासें वगैरे माहाल. याचे नांवें ----- सनद १.

येविशीं मोकदम यांस रुजू होऊन अमल सुरळीत देणें म्हणोन सनद १.

२

१ कसबे आळें तर्फ मजकूर प्रांत जुन्नर येथील जागिरीचा व फौजदारीचा अमल सरंजाम व स्वराज्यापैकी जिल्हेबाब व सरदेशमुखीचा अमल कमाविशीनें होता, त्याची जप्ती करून कमावीस चिरंजीव राजश्री नारायणराव यांजकडे सांगितलीं असे, तरि रुजू होऊन अमल वसूल सुरळीत देणें, म्हणोन मोकदमांचे नांवें ----- सनदा.

२ परगणे गांडापूर पैकीं गांव आहेत बीतपशील.

१ मौजे सिकूर.	१ मौजे अमानतपूर खुर्द.
१ मौजे अलीपूर.	१ मौजे धापलेगांव.
१ मौजे बाजीपूर.	१ मौजे चंदनापूर.
१ मौजे फाजीलपूर.	१ मौजे जालनापूर.
१ मौजे सफीयाबाद.	१ मौजे जामगांव.
१ मौजे रघुनाथपूर.	१ मजरे वाढी बडेमिया.
१ मौजे अमानतपूर.	१ मौजे सजरपूर.
१ मौजे अबदलापूर.	१ मौजे सफीपूर.
१ मौजे माजुलापूर.	

१७

एकूण सत्रा देहे येथील सरदेशमुखीचा अमल कमाविशीनें व जागिरीचा अमल सरंजाम होता त्याजविशीं ----- सनदा.

१ नागे बाबाजी कमाविसदार यांस की, तुम्हांस कमाविस सांगितली असे, तरि इमाने इतबारे अमल चौकशीने करून कच्चे आकारामुळे ऐवज होईल तो सरकारांत पावता करून जाब घेत जाणें, तेणें प्रमाणें मजुरा पडेल, म्हणोन.

१ मोकदमाचे नांवें कीं, रुजू होऊन अमल वसूल सुरळीत देणें, म्हणोन.

२

३ परगणे कडेवलीत पैकी व परगणे कडे पैकी गांव आहेत. बितपशील.

१ मौजे निंबगांव परगणे कडे येथील जागीर इनाम मुकासा व सरदेशमुखीचा अमल होता तो.

४ परगणे कडेवलीत पैकी.

१ मौजे सिद्धटेक.

१ मौजे लोणी

१ मौजे गणेगांव.

१ मौजे मांडोगण.

४

चार गांवीं मशारनिलेकडील अमल असेल तो चौकशी करून जप्त करणें.

पांच गांव होते ते सरकारांत जप्त करून सनदा.

१ बाबूराव माणकेश्वर कमाविसदार परगणे कडे रांजणगांव यांस कीं तुम्हांस कमाविस सांगितली असे, तरि इमाने इतबारे वतोन अमल चौकशीने करून कच्चे आकारामुळे ऐवज होईल तो सरकारांत पावता करून जाब घेत जाणें, तेणें-प्रमाणें मजुरा पडेल, म्हणोन सनद.

२ मोकदमांचे नांवें सनदा कीं रुजू होऊन अमल वसूल सुरळीत देणें, म्हणोन सनदा.

१ मौजे निंबगांव परगणे कडे.

१ परगणे कडेवलीत पैकी देहे.

१ मौजे सिद्धटेक.

१ मौजे लोणी.

१ मौजे गणेगांव.

१ मौजे मांडोगण.

४

२

१

५ प्रांत जुन्नर पैकी गांव.

- १ मौजे बाफगांव तर्फ खेड येथील खेरीज मोकासा करून अमल सरंजाम आहे तो.
- १ मौजे लाखणगांव तर्फ पावळ येथील खेरीज मोकासा करून अमल सरंजाम आहे तो.
- १ मौजे कोरेगांव तर्फ पावळ दरोबस्त इनाम आहे तो.
- १ मौजे मणचर तर्फ महाळुंगे मजरे सुद्धा खेरीज मोकासा करून अमल सरंजाम होता तो.

४

चार गांवचा अमल होता तो जप्त करून

सनदा.

- १ चिरंजीव राजश्री नारायण बळाळ यांचे नावे की, सदरहू चार गांवांचा अमल करून आकार होईल तो सरकारांत पावता करीत जाणें म्हणोन ————— सनद.
- ४ मोकदमांचे नावे की रुजू होऊन अमल वसूल सुरळीत देणें म्हणोन.

५

१३

तेरा सनदा छ. २२ मोहरम.

१८१-(१७९) तुकोजी होळकर यांजकडील सरंजामाचे गांव परगणे गांडापूर
 ६० स० १७९८-९९ वगैरे तुमचे तालुकियांत आहेत, तेथील जसी पेशजी केली होती,
 तिजा सितैन त्यास मशारनिलेचे गांवची जसी हल्लीं मोकळी करून हें पत्र तुम्हांस
 मया व अलफ सादर केलें असे, तरि मशारनिलेचे गांवची जसी उठवणें. जसीमुळे
 याले अमलाचा वसूल घेतला असेल तो माघारा देणें, व गंगाधर यशवंत यांचे गांव
 जप्त केले आहेत तेथील जसीच राहूं देणें म्हणोन चिटणिशी पत्रे.

१ नारो बाबजी कमाविसदार परगणे गांडापूर यांचे नावे.

१ त्रिंबकराव लक्ष्मण कमाविसदार परगणे नेबासे वगैरे महाळ यांचे नावे.

२

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-शिंदे.-Political Matters (10) Sindia. १७१

१८२-(५७६) नारो त्रिंबक यांस सनद की, केदारजी शिंदे याची बायको किल्ले
१० स० १७६८-६९ लोहगड येथे अटकेस ठेविली आहे, त्यास महादजी शिंदे याणीं विनंती
तिसा सितैन केली त्याजवरून हे सनद सादर केली असे; तरि महादजी शिंदे
मया व अलफ यांजकडील कारकून किल्ले मजकुरी येतील त्यांस बायको त्यांचे कुण-
सफर ७. णिणीसुद्धां हवाली करणे म्हणोन सनद १.

रसानगी रंगो गोपाळ कारकून शिलेदार.

१८३-(६११) तुळजाबाई शिंदे यांजकडे परगणे जितूर पैकीं देहे गांव.
१० स० १७६८-६९ १ मौजे वरूड. १ मौजे डोंगरतळे.
तिसा सितैन १ मौजे भील. १ मौजे माथळे.
मया व अलफ १ मौजे सुमली. १ मौजे दिगरस.
मोहरम २१. १ मौजे गडदगढाण. १ मौजे भोसी.

८

एकूण आठ गांव येथील जागीर व सरदेशमुखी पेशजी पासून सरकारांतून आहे, त्यास सालमजकुरीं अमलदार यांणी गांवचे पाटील धरून नेऊन वसुलाचा तगादा लाविला आहे म्हणोन हुजूर विदित जहालें, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे; तरि आठ गांवचा अमल जागीर सरदेशमुखीसुद्धां पेशजी सरकारातून तुळजाबाई शिंदे यांजकडे दिला आहे त्याप्रमाणें करार असे; तरि पेशजाप्रमाणे यांजकडे चालवणें. सालमजकुरी सदरहू गांवचा वसूल बेतला असेल तो गिरमाजी शामराव निसबत शिंदे यांजकडे माघारा देणें; फिरोन बोभाट येऊं न देणें; म्हणोन महिपतराव प्रस्हाद कमाविसदार परगणे जितूर यांस पत्र १.

येविशीं जमीनदार परगणे मजकूर यांस पत्र कां, गिरमाजी शामराज निसबत शिंदे यांशीं रूजू होऊन आठ गांवचे सदरहू अमलाचा वसूल सुरळीत देणें, म्हणोन पत्र १.

दोन पत्रें चिटणिशी दिव्ही असेत.

२

182 Kedarji Sindia's wife, who had been imprisoned at fort Lohagad, was at Mahadji Sindia's request, ordered to be released A, D, 1768-69, and made over to him.

183 Eight villages in Pargana Jitur were assigned to Tuljabai Sinda, A, D, 1768-69

१८४-(६३०) सखूबाई शिंदे यांणीं हुजूर कसवे पुणें येथील मुक्कामी येऊन
 ६० स० १७६९-७० विनंती केली कीं, जयाजी बिन राणोजी शिंदे यांणीं स्वामीच्या
 सैन्य राज्यांत श्रमसाहस करून एकनिष्ठपणें बहुत दिवस सेवा केली,
 मया व अलफ आणि साहेबकामावरि कार्यास आले आहेत व आपला योगक्षेम
 जमादिलाखर १५. चालिला पाहिजे, यास्तव स्वामीनीं कृपाळू होऊन आपले संसाराचे बेगमीस नूतन इनाम-
 गांव करार करून दिले पाहिजे म्हणोन; त्याजवरून मनास आणितां तुमचे अतार जयाजी
 शिंदे पुरातन राज्यांतील सेवक, श्रमसाहस बहुत प्रकारें करून स्वामिसेवा एकनिष्ठपणें
 केली व सरकारकामास आले, यास्तव तुमचें चालवणें जरूर जाणोन तुम्हांवरि कृपाळू
 होऊन इनामगांव करार बितपशील गांव.

x x x x x x x x x x

एकूण ऐशीं गांवचे सदरहू लिहिल्याप्रमाणें अमल व मौजे चास तर्फ पांढे
 पेढगांव व प्रांत कडेवलीत येथील दरोबस्त अमल पैकीं निमे अमल तुम्हांकडे व सगुणाबाई व
 भागीरथी बाई शिंदे यांजकडे समाईक आहे, त्यास तुमचे वांटणी बमोजी व हिस्सा होईल तो
 याप्रमाणें तुम्हांस नूतन इनाम गांव करार करून दिले असेत. तरि सदरहू लिहिल्याप्रमाणें
 गांवचे अमल तुम्हीं आपले दुमाला करून घेऊन तुम्हीं तुमचे पुत्रपौत्रादि वंश-
 परंपरेनें इनाम अनुभवून सुखरूप रहाणें म्हणोन. रसानगी यादी सनदा व पत्रें. xxxxx

सदरहू गांवचे अमलास तनख्याची बेरीज लाऊन दिली रुपये xxxxxxxxxxxx

एक लक्ष सवा सततीस रुपये तनखा लाऊन दिला असे, व तनखे जाबता लिहून
 दिला असे; सबब दादांचे स्वारीत पत्र करून दिलें, तें माघारे घेतलें असे. सखूबाई
 व सगुणाबाई व भागीरथीबाई शिंदे यांणीं हुजूर विदित केले कीं, जयाजी व जोत्याजी
 व दत्ताजी बिन राणोजी शिंदे यांणीं स्वामीचे राज्यांत श्रमसाहस करून एकनिष्ठपणें
 बहुत दिवस सेवा केली, आणि साहेबकामावरि कामास आले, आपला योगक्षेम चालिला
 पाहिजे यास्तव संसाराचे बेगमीस नूतन गांव इनाम करार करून दिले पाहिजे म्हणून;
 त्याजवरून तुमचे अतार जयाजी शिंदे व जोत्याजी शिंदे व दत्ताजी शिंदे पुरातन राज्यां-
 तील सेवक, श्रमसाहस करून स्वामिसेवा केली व सरकारकामास आले, यास्तव तुमचें

झालवणें जरूर जाणोन मौजे चास तर्फ पाडेपेडगांव प्रांत कडेवलीत येथील दरोबस्त अमल पैकीं निमे अमल यांजकडे समार्क इनाम करार करून दिला असे, तरि मौजे मजकूरचा निमे अमल यांचे दुमाला करून यांस याचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें अमल सुरूतीत देत जाणें. दरसाल तांजे सनदेचा उजूर न करणें. या सनदेची नकल ठेवून घेऊन हे समस्त भोगवडियास परतोन देणें, म्हणोन मोकदम मौजे मजकूर यांस— सनद १.

चिटणिशी— पत्रे ३.

१ जमीदार.

१ देशाधिकारी.

२

३

रसानगी यादी.

१८५—(१३१) सगुणाबाई शिंदे यांणीं हुजूर कसबे पुणें येथील मुक्कामी १० सु. १७६९-७० येऊन विनंती केली कीं, जोत्याजी बिन राणोजी शिंदे यांणीं स्वामीचे सचैन मया व राज्यंत श्रमसाहस करून एकनिष्ठपणें बहुत दिवस सेवा केली अलफ. आणि साहेबकामावरि कार्यास आले आहेत व आपला योगक्षेम चाळिला पाहिजे, यास्तव स्वामीनीं कृपाकू होऊन आपले संसाराचे बेगमीस नूतन इनाम गांव करार करून दिलें पाहिजे म्हणोन; त्याजवरून मनास आणितां तुमचे अतार जोत्याजी शिंदे पुरातन राज्यांतल सेवक, श्रमसाहस बहुत प्रकारें करून स्वामिसेवा एकनिष्ठपणें केली व सरकारकामास आले, यास्तव तुमचें चालवणें जरूर जाणोन तुम्हांवरि कृपाकू होऊन इनाम करार बितपशील.

x x x x x x x x x x x

एकूण चवदा गांवचे सदरहू लिहिल्या प्रमाणें अमल व मौजे चास तर्फ पाडेपेडगांव प्रांत कडेवलीत येथील दरोबस्त अमल पैकीं निमे अमल तुम्हांकडे व सखूबाई व भागीरथीबाई यांजकडे समार्क आहे. त्यास तुमचे वांटणी बमोजीब हिसा होईल तो याप्रमाणें तुम्हांस नूतन इनाम गांव करार करून देऊन हे सनद करून दिली असे, तरि सदरहू लिहिल्याप्रमाणें गांवचे अमल तुम्हीं आपले दुमाला करून घेऊन तुम्हीं व तुमचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम अनुभवून सुखरूप राहणें म्हणोन, सनदा पत्रें. रसानगी याद.

x x x x x x x x x x x

सदरहू गांवचे अमलास तनख्याची बेरीज लाऊन दिली ते xxxxxx रुपये.

बीस हजार रुपये तनखा लाऊन दिला असे व तनखेजाबता लिहून दिला असे.

185 A Similar grant was made to Sagnmahai, widow of Jotyaji Ranaji Sindia.

१८६—(१३२) भागीरथी बाई शिंदे यांणीं हुजूर कसबे पुर्णे येथील मुकामी
 इ० स० १७६९-७० येऊन विनंती केली कीं दत्ताजी बिन राणोजी शिंदे यांणीं स्वामीच्या
 सवैन मया व राज्यांत श्रमसाहस करून एकनिष्ठपणें बहुत दिवस सेवा केली
 अलफ आणि साहेबकामावर कार्यास आले आहेत व आपला योगक्षेम
 जमादिलाखर. १५ आणें साहेबकामावर कार्यास आले आहेत व आपला योगक्षेम
 चालिका पाहिजे, यास्तव स्वामींनीं कृपाळू होऊन आपले संसाराचे बेगमीस इनाम गांव
 करार करून दिले पाहिजे म्हणोन; त्याजवरून मनास आणितां यांचे भ्रतार दत्ताजी शिंदे
 पुरातन राज्यांतील सेवक, श्रमसाहस बहुत प्रकारें करून स्वामिसेवा एकनिष्ठपणें केली, व
 सरकारकामास आले यास्तव यांचे चालवणें जरूर जाणोन यांजवरि कृपाळू होऊन गांव
 करार बितपशील.

x x x x x x x x x x x

एकूण सत्तावीस गांवचे सदरहू लिहिण्याप्रमाणें अमल व मौजे चास तर्फ पांडेपेड-
 गांव प्रांत कडेवलीत येथील दरोबस्त अमल पैकीं निमे अमल तुम्हांकडे व सखूबाई व
 भागीरथीबाई यांजकडे समार्हक आहे, त्यास तुमचे वांटणी बमोजीव हिस्सा होईल तो
 याप्रमाणें यांस नूतन इनाम गांव करार करून देऊन हे सनद करून दिली असे. तरि सद-
 रहू लिहिण्याप्रमाणें तुम्हीं गावचे अमल आपले दुमाला करून घेऊन तुम्हीं व तुमचे पुत-
 पौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम अनुभवून सुखरूप राहणें, म्हणोन नांवाची सनद १.

दरसाल ताजे सनदेचा उजूर न करणें, या सनदेची नकल लेहून घेऊन हे
 सनद यांजजबळ भांगवटियास परतोन देणें, म्हणोन मोकदमास सनद १०

११

१८७—(१४०) परगणे धरणगांव व परगणे बढवे हे दोन्ही महाल तुम्हांकडे
 इ० स० १७६९-७० देऊन त्यांचे मोबदला परगणे शिंदेखेड हा महाल दरोबस्त सरदेश-
 सवैन मया व मुखी सुद्धां सरकारांत घेतले असतां सालगुदस्ता तुम्हांकडील
 अलफ कारकुनांनीं गैरवाका समजावून सरदेशमुखीविशीं पत्र घेतलें म्हणून
 रजब २५. हुजूर विदित जाहलें, त्याजवरून हें पत्र लिहिलें असे; तरि तुम्हीं परगणे मजकूरचे सर-

186 A similar grant was made to Bhagirthibai, widow of Dattaji
 bin Ranoji Sindia.
 A, D, 1769--70,

187 Parganas Dharangaum & Badhave were given to Mahadji Sindia
 in exchange for Pargana Sindkhed.
 A, D, 1769--70

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-विचूरकर. Political Matters (11) Vinchurkar. १७५

देशमुखीचे अमलाविशीं दिकत न करणें. महालची कमावीस मल्हार खंदेराव यांस सांगितली असे, तरि मशारनिले अमल करितील, म्हणून महादजी शिंदे यांस निघणिशी पत्र १

येविशीं नरहर लक्ष्मणराव यांस की, तुम्ही परगणे मजकूरचे सरदेश-
मुखीचा अमल न घेणें म्हणून पत्र १.

२

१ राजकीय.

—:S:—

(ब) इतर माहिती.

११ विचूरकर.

*
१८८—(१९) नारो शंकर यांचे नांवें सनद कीं, किल्ले सोनगीर सालमजकुरी
१० स० १७६२-६३ राजश्री राजे विठ्ठलराव शिवदेव उमदे-तुलमुख बहादूर यांज-
सलास सितैन कडे दिला असे, त्यास किल्ले मजकुरी जंगी सामान दारूगोळा
मया व अलफ वगैरे सामान किल्ल्यावर ठेऊन ऐन जिन्नस गह्या वगैरे असेल
रजब १४. तो शिबंदीच्या कबजांत देणें आणि किल्ला मशारनिलेच्या स्वाधीन पेशजीच्या सनदेप्रमाणें
करून जंगी सामानसुद्धां किल्ल्याचें कबज घेणें, म्हणून सनद १.
रसानगी यादी.

POLITICAL MATTERS.

MATTERS RELATING TO

Vinchurkar.

188. The fort of Songir was ordered to be handed over to Raje
A. D. 1762-63 Vithalrav Siwadev Umdetulumluk Bahadar, together
with the ammunition it contained.

* येथपासून रावबहादूर बाड यांच्या दुसऱ्या भागास म्हणजे कैलीस आरंभ होतो.

१८९—(२७) राजश्री राजे विठ्ठलराव शिवदेव उमदे तुलमुल्लूख बहादुर यांस साल-
 ३० स० १७६२-६३ मजकुरी फौज ठेवण्यास आज्ञा केली, त्यास सरंजाम महालं दिलें
 सल्लास सितैन त्याजबिशी जमीदार महालानिहाय यांसि सनदा की, मशारनिलेशी
 मया व अलफ रूजू होऊन परगणे मजकूरचा अमल बसूल सुरळीत देणें, म्हणून
 साबान १. सनदा जमीदारांचे नांवें.

३ प्रांत माळवा पैकीं महाल दरोबस्त अमल बसूल देणें म्हणून
 सनदा.

१ परगणे भेलसें निमें.

१ परगणें शेकर.

१ परगणे दुराहा.

३

१ परगणे संबलगड, प्रांत अहीरवाडा.

१ परगणे आथईखेड, प्रांत अहीरवाडा.

१ परगणे शाहाबद, प्रांत अहीरवाडा.

१ परगणे बेटावद, प्रांत खानदेश, जागीर व बाबती व सरदेश-
 मुखी खेरीज मुकासा करून दरोबस्त अमल.

१ परगणे सावदे, प्रांत खानदेश, जागीर व बाबती व सरदेश-
 मुखी खेरीज मुकासा करून दरोबस्त.

१ परगणे उरपाड, प्रांत गुजराथ, दरोबस्त.

१ परगणे इंदूर, प्रांत अहीरवाडा.

१ चौधरी व कानगो, सरकार ग्वाल्हेर, निमें अमल.

१ परगणे सोनगीर, प्रांत खानदेश, जागीर व बाबती व सरदेश-
 मुखी खेरीज मुकासा करून अमल.

१ परगणे धुळें, प्रांत खानदेश, जागीर व बाबती व सरदेशमुखी
 खेरीज मुकासा करून दरोबस्त.

१ परगणे जामनेर, प्रांत खानदेश जागीर व बाबती व सरदेश-
 मुखी खेरीज मुकासा करून दरोबस्त.

---

189. Raje Vithalrav Siwadev Umdetulumulukh was directed to
 A. D. 1762-63 maintain an army, and a Saranjam in prants Malwa, Ahir-
 wada & Khandesh was given to him for the purpose.

१ परगणे चांदवड पैकी गांव.

१ मौजे टांकळी.

१ मौजे घोडाबें.

१ मौजे पिंपळगांव.

१ मौजे कोटमगांव खेरीज मुकासा.

४

एकूण चार गांवचा अमल जातीस सरंजाम जागीर व मोकासा व सरदेश-मुखी कुल बाब खेरीज धर्मादाब व वर्षासन करून दरोबस्त अमलाविशीं सनद.

१ परगणे लोहनेर, प्रांत खानदेश, पैकी देहे

१ मौजे शेरी.

१ मौजे वारसी.

२

एकूण दोन गांवचा अमल जागीर व बाबती व सरदेशमुखी खेरीज मुकासा करून किछे राजदेहर किल्लास सरंजाम दिव्हा असे म्हणून सनद.

७ गावगांवाच्या मोकदमांस सनदा.

१ मौजे चावरी, परगणे नाशिक, येथील अमल जागीर व बाबती व सरदेशमुखी खेरीज मुकासा करून.

१ कसबे नांदगांव, परगणे माणिकपुंज, येथील जागीर व बाबती व देशमुखी खेरीज मुकासा करून किछे राजदेहर यास सरंजाम रसाबगी यादी.

२३

१९०-(३७) राजश्री राजे विठ्ठल शिवदेव उमदे-तुल-मुल्लव बहादर यांचे नांवें
६० स० १७६२-६३ सनद की, तुम्हांस सालमजकुरापासून फौज ठेवण्यास आज्ञा केली
सल्लास सितैन आहे, त्यास फौजेचा आकार बगैरे.
मया व अलफ
साबाम ७.

५०००० खुद्द जातीस सरंजाम शागीर्दपेशा, कुल संसार मिळोन सालीना खर्च नेमणूक कुल मिळोन.

190. Raje Vithalrav Siwadev was given the following Saranjam:—

A. D. 1762-63.

Rs. 5,0,000 for personal expenses.

- १५००००० स्वार नेमणूक ५००० दर स्वारास इतलाख कुल पाडिले पान बरम'ही चाकरी करावी, हुजूर हजीरी द्यावी. याप्रमाणे करार जुंजांत स्वाराचे घोडे पाडिले तर माणूस पाडिले तर सर्व इतलाख दर स्वारास रुपये ३०० तीनशे नेमणूक केली असे, यांत समजोन घ्यावे. हजीरीस स्वार कमी जाले तर त्याचा पैका सरकारांत द्यावा, याप्रमाणे करार केला असे, आकार कुल स्वारांचा ————— रुपये.
- १२५००० किल्ले ग्वाल्हेर तुम्हांकडे दिला आहे. त्यास सरंजाम सदरहू नेमून दिला आहे; किल्ले मजकुरी शिबंदी वगैरे चौकशी करून ठेवावी, यांत कमी खर्च होतां होईल तिनका करावा, जाजती करूं नये. अखेर सालीं किल्ल्याचा हिशेब शिबंदीचा आदीकरून किल्ल्याची मरामत वगैरे कुल खर्च सदरहू ऐवजांत नेमिला असे ————— रुपये.
- १०००० किल्ले राजदेहर तुम्हांकडे दिला आहे, त्यास सरंजाम सदरहू नेमून दिला आहे. किल्ले मजकुरी शिबंदी वगैरे चौकशी करून ठेवावी कमी खर्च होतां होईल तिनका करावा. जाजती करूं नये. अखेर सालीं किल्ल्याचा हिशेब शिबंदीचा आदीकरून सरकारांत आणून समजावा. किल्ल्याची मरामत वगैरे कुल खर्च सदरहू ऐवजांत नेमिला असे, समजून करावे. ————— रुपये.

१६८५०००

Rs. 15,00,000 for keeping up a detachment of 5000 horse. The detachment was liable to be inspected by the Hujur, and was to be on duty throughout the year. The amount sanctioned was to cover all expenses including those incurred in replacing horses killed in action &c.

Rs. 1,25,000 In connection with the fort of Gwalior which was entrusted to the Saranjamdar.

Rs. 10,000 In connection with the fort of Rajdehar which was entrusted to the Saranjamdar

The Saranjamdar was directed to render detailed accounts of the territory assigned to him in Saranjam, to continue the alienation of land and cash existing therein to make inquiries about its revenues and try to increase the revenue as far as possible. With regard to the keeping up of the detachment, the instructions were that the horses and men to be entertained should be fit and strong, each horse being of a value of Rs 300 or 400 and that they should be produced for inspection whenever required by the Hujur.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-विंचूरकर. Political Matters (11) Vinchurkar. १७९

एकूण सोळा लक्ष पंच्याशी हजार रुपये सदरहू प्रमाणें करार केले आहेत, यासि सरं-
जाम माहाल एकूण आकार ————— रुपये.

५०००० खासा जातीस सरंजाम माहाल एकूण आकार बरहुकूम यादी — रुपये.

१०००० सरंजाम किल्ले राजदेहर.

१२५००० किल्ले ग्वालेरीस सरंजाम सरकार ग्वालेर कुरु आकार रुपये २३००००

पैकी किल्ल्याकडे सरंजाम नेमणुकी प्रमाणें.

१५००००० फौज सरंजाम.

३३०५६७ ४=

प्रांत खानदेशपैकी महाराजा आकार
जागीर बाबती व सरदेशमुखी व जकात
खेरीज मुकासा करून दरोबस्त अमल
आकार ————— रुपये.

६८१०८॥ परगणे धुळे, बेरीज रुपये

९४२०७॥=॥ पैकी

वजा निसबत मल्हारजी
होळकर देखील सरदे-
शमुखी.

१ मौजे मुगटी.

१ मौजे वडजाई.

२

आकार तनखा रुपये ४५०७॥=॥

बाकी तनखा रुपये ८९७००

यासि आकार रुपये.

१००००० ऐन आकार.

४००० जकात.

१३०० सुभेदारी ऐवज.

१०५३००

पैकी वजा.

२००००० मोकामी पंचम हिसा.

६३९३॥ दुमाले.

२५०१ मौजे नंदोल.

३२७१॥ निसबत हरी दामोदर.

१ मौजे निरुर

१ मौजे कुंभ.

२

६२१ मौजे आरबी निसबत
कृष्णाजी नाईक काळे.

६३९३॥

३०० वर्षासन बगैरे.

२६६९३॥

बाकी बेरीज रुपये

७८६०६॥

पैकी वजा सूट रुपये

१००००

बाकी ————— रुपये.

८६५०० परगणे सावदे, तनखा

रुपये १०३८५०

यासि आकार ————— रुपये.

१०६५०० ऐन आकार.

५००० सुभेदारी.

१११९००

पैकी वजा मोकासी पंचम हिसा
२०००० बाकी रुपये ९१५००
पैकी वजा सूट रुपये ५०००
बाकी.

४९१५० परगणे बेटाबद, तनखा
रुपये ९३०४४॥-
पैकी वजा मोकाशी याची बेरीज
रुपये ४४०००
बाकी रुपये.

४९०४४॥-
जाजती देणे १०५६॥-
बादीस जाले त्या-
प्रमाणे जमा.

४९१५०
९६००० परगणे जामनेर, तनखा
रुपये १००००१
यासि मक्का रुपये.
१३२०००
पैकी वजा मुकासी रुपये
२६०००
बाकी आकार रुपये
१०१०००
पैकी वजा सूट रुपये
१००००

बाकी रुपये.
३०३०८॥- परगणे सोनगीर
तनखा रुपये
७२३१४१.

पैकी वजा.
३३६६। किल्लास जागीर.
१०८७६॥। निसबत वारगांव.
७२९६॥ मुगटी गंगाधर
यशवंत.

२४२७४॥ मौजे नादी नि-
सबत चिमणाजी
दामोदर.

२१८७१॥ मौजे कबटले
निसबत राधो
लक्ष्मण
५५४० कापडणे निस-
बत मल्हारजी
होळकर

१०८७६॥

१४२४३
बाकी तनखा रुपये.

५८०७१।
यासि आकार रुपये
४६८०८॥- ऐन आकार
३००० किल्ले जातगांव.
५०० सुभेदारी.

५०३०८॥-
पैकी वजा मोकासी सोमवंशी
रुपये

१५०००
बाकी रुपये

३५३०८॥-
पैकी वजा सूट रुपये.
५०००

बाकी रुपये.

३६०७१३ परगणे उरपाड, प्रांत
गुजराथ, बेरीज रुपये
३६५७१३
पैकी वजा सूट
रुपये ५०००

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-विचुरकर.-Political Matters(11) Vinchurkar. १८१

बाकी	रुपये.	१४८००० परगणे अष्टेहच्छावर
२१८००५ प्रांत हिंदुस्थान पैकी महा-		व मागरदेव देखीपर
लचा आकार रुपये		२५८००० परगणे भेलसे देखील
१०५००० सरकार म्वास्हेर कुल		जकात
आकार रुपये		
२३००००		५३१९९५
पैकी किल्याकडे सरंजाम वजा	८२०१ मौजे चाबेरी, परगणे नाशिक, मक्का	
रुपये १२५०००	दरोबस्त १०००१	
बाकी फौजेचे बेगमीस.	पैकी वजा सूट मोकासा	
२४५४४ परगणे संबलगढ वगैरा.	रुपये ११००	
१९९३३ परगणे शहाबाद.	बाकी जागीर बाबती व	
६८५२८ परगणे इंदूर व अनाई-	सरदेशमुखी सुद्धा देखील	
खेड प्रांत अहिरवाडा येथील	नजर मिळोन.	
मक्का.	५०५०१४-१ परगणे पाटोदे	
२१८००५	१७॥३॥॥ किचा सरंजामास नुकसान	
५३१९९५ प्रांत मालव्या पैकी महाल	बेरीज आली ती भरतीस.	
१२५९९५ परगणे सेठरदुराब रुपये	१५०००००	
१२९५०१		
पैकी वजा सूट रुपये ३५०६—बाकी.	१६८५०००	

एकूण सोळा लक्ष पंच्याशी हजार सदरहूप्रमाणे सरंजाम करार करून दिला असे तर सदरहूप्रमाणे सरंजामाचा वसूल वेणें. महाल निसबत कलमें येणेंप्रमाणें बितपशील—

तुम्हांकडे महाल सरंजाम दिले आहेत, तेथे दुमाले गांव निसबतवार ज्याजकडे असतील त्याची चौकशी मागील अमलदार यांणी करून चालवीत आले असतील, त्याप्रमाणें तुम्हीं सरकारचे सनदेचा उजूर न भरितां दुमाला निसबतवार चालवीत जाणें. तुम्हांस सालमजकूर फौजेस सरंजाम महाल दिव्हे त्याचा आकार वर जमेल

लिहिला आहे. तर तुम्ही इमानें इतबारें महालची चौकशी करून अखेर साली महालचा कच्चा हिशेब हुजूर आणून सम-जावीत जाणें. महालची बेरीज लिहिली आहे यांत चौकशी करून जाजती साध-शूक होतां होईल तेथपर्यंत करावी, कमी करूं नये.

कलम १.

वर्मादाव व रोजनदार बौरा वर्षामने
ब्राह्मणास बौरे पेशजी पासून आहेत,
त्यांची चौकशी महालांत गेल्यावर जुने
मामलेदार ज्याप्रमाणे चालवीत आले अस-
तील त्याप्रमाणे चौकशी करून सनदेचा
उजूर न धरितां चालवीत जाणें. कलम १.

महाल मजकूरची नेमणूक तुम्हांस सर-
जाम स्वारांस महाल दिले आहेत तेथील
कुल पडिले पान खर्च मिळोन तीनशें
रुपये स्वाराची नेमणूक करून दिली आहे.
त्यांत सर्व समजून घ्यावें. आलाहिदा

महाल मजकूर सरकारांतून मजुरा पडणार
नाहीं. कलम १.

घोडेमाणूस चांगले घडघडीत बाळगावे
हजिरी हुजूर जे समयी आज्ञा होईल ते
समयी घावी. हजिरीस स्वर कमी आले तर
त्याचा पैका सरकारांत द्यावा व घोडे तीन
चारशें रुपये किमतीचे, माणूस चांगला,
याप्रमाणे बाळगावे. माणूस वाईट अगर
घोडे वाईट आणुं नये. येणेंप्रमाणें कलम १.
करार.

येणेंप्रमाणें पांच कलमें करार करून दिलीं असेत. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करून
फौज चांगली बाळगून कोट, किल्ले, हुशार राखून सेवा एकनिष्ठपणें करीत जाणें, म्हणोन
सनद १.

रसानगी यादी.

१९१-(४८) व्यंबकराव शिवदेव यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हांस सालमजकुरी

इ० स० १७६२-६३
सलास सितैन
मशा व अलफ
साबान २३.

दोन हजार फौज ठेवावयास आज्ञा केली आहे, त्यास दर राउतास
कुल पडले पान सरसाल मोईन रुपये ३०० तीनशें करार केली
असे, त्यास दोन हजार फौजेचा ऐवज तुम्हांस सरकारांतून द्याव-

याचा करार रुपये १००००० सा लक्ष करार केला असे, त्यास संजाम माहाल एकूण
आकार अजमासे रुपये.

३३३००० परगणे भोवगसे. गोपाळराव बापूजी यांजकडे होतें तें त्यांजकडून दूर
करून तुम्हांकडे दिलें, त्याचा आकार रुपये.

१४०००० सरकार हाडें, नारो बल्लाळ भुसकुटे यांजकडे होतें तें त्यांजकडून
दूर करून तुम्हांकडे दिले त्याचा आकार रुपये.

191. Trimbakrao Siwadev was directed to keep up a detachment of
A. D 1762-63. 2,000 horse and was granted a Saranjam worth Rs 602000
in Pargana Bhowarase, Sirkar Bande and Parganas Patan
and Kambag. Sirkar Bande was formerly in the management of Naro
Ballal Bhuskute, and was ordered to be taken back from him. The condi-
tions attached to the grant were the same as in the preceding Sanad.

५४००० परगणे पाटण केशवगाथाचें, सरकार हिवा केदारजी शिंदे यांजकडे कमा-
वीस होती ती दूर करून तुम्हांकडे संग्रजाम दिली त्याचा आकार रुपये.

७५००० परगणे काळाबाग पैकी तूर्त अर्क हिशेबी, सबब की परगणे मजकूर-
चा हिशेब यथास्थित समजला नाहीं, सबब भरतीस तूर्त ऐवज
लाऊन दिला असे.

६०२०००

एकूण सहा लक्ष दोन हजार रुपयांचे चार महाल सालमजकुरी संग्रजाम तुम्हांस
दिला असे. सदरहू प्रमाणें संग्रजामाचा ऐवज तुम्हीं घेऊन फौज चांगली ठेवणें. संग्रजामाचे
व महाल निसबतीचीं कलमें येणें प्रमाणें करार.

मालमजकुरी दोन हजार फौज तुम्हास
ठेवावयास सांगितली आहे, त्यास राउतास
तीनशें रुपये निवळ करार केले आहेत,
त्यास बारमाही चाकरी नेहमी करवी, जि-
कडे चाकरीस पाठवूं तिकडे जावें, घोडे
चार पाचशें रुपये किंमतीचे व माणूस
चांगलें याप्रमाणें बाळगावें. कलम १.

राउतास रोजमरा वगैरे ऐवज हुज-
रून पावेल, तो एकंदर हिशेबी धरावा,
संग्रजामाचा ऐवज हुजरून पावेल तो एक-
ंदर जमा धरून त्यांत राउतांचा ऐवज
हजिरीप्रमाणें वजा करून बाकी ऐवज
राहील तो सरकारांत द्यावा. कलम १.

दोन हजार फौजेची हजिरी जे समयीं
आज्ञा होईल ते समयीं द्यावी. हजिरीस
राऊत कमी जाहले तरि अखेर साली कब-
जांत कमी करावे. राउतांचा ऐवज राहील
तो सरकारांत द्यावा. कलम १.

चार महाल तुम्हांस संग्रजाम सरका-
रांतून पेस्तर सालापासून द्यावयाचा करार
करून सनदा आलादि दिला आहेत,
त्यास महाल मजकूर वगैरे शिबदीचा ऐवज
सरकारांतून मजग पडणार नाहीं. तीनशें

रुपये स्वारांस नेमणूक दिली आहे. यांतच
सर्व महाल निसबतीचा खर्च समजून
ध्यावा. कलम १.

परगणे पाटण येथील सरकार हिशाचा
ऐवज सालमजकुरी तुम्हांस दिला आहे.
त्यास अखेर साली हिशेब समयीं परगणे
मजकूरचा ऐवज हिशेबी जमा धरावा.
कलम १.

तुम्हांस देशी संग्रजाम गांव, खेडी
वगैरे आहेत, यांचा ऐवज अखेर साली
हिशेब होते समयी तुम्हीं इमानें इतबारें
गांव, खेडी यांचा ऐवज आणून समजवावा.
कलम १.

पेस्तर सालापासून तुम्हांस संग्रजाम
चार महाल दिले आहेत, यापैकी परगणे
भोवरासें येथें तुमचा अमल बसला नाहीं,
तरि तुम्हांस दुसरे ठाई भोवराशाचा मुब-
दला दिला जाईल. साल मजकुरी दोन
हजार फौजेस साडे तीन लाख रुपये पर्यंत
अजनासे लागतील. त्यापैकी तुम्हाम नाल-
बंदीस सवा लक्ष [रक्कम] दिली आहे. या-
खेरीज रोजमरा वगैरे हुजरून पावेल तो

ऐवज व गांवलेहों व पाटणचा ऐवज वजा होऊन बाकी ऐवज फौजेचा हाजिरी बरहुकूम कबूल होऊन त्यांत सद-
रहू ऐवज वजा होऊन बाकी ऐवज राहील ते पेस्तर साली महालांत वसूल होईल त्यांत घेणें. सरकारांतून दिला जाईल.

कलम १.

चार महालांत धर्मादाव व वर्षासने व रोजिनदार वगैरे सालाबाद माजी अमल-
दार चालवीत आले असतीक, त्यांची चौकशी करून सरकार सनदेचा उजूर

येणेंप्रमाणें दहा कलमें करार केलीं असेत. सदरहूपमाणें वर्तणूक करून फौज चांगली बाळगून चाकरी एकनिष्ठपणें करित जाणें. महालाचा कच्चा हिशेब अखेर साली हुजूर आणून समजवीत जाणें. म्हणून

सनद १.

रसानगी यादी.

१९२— ७१)
३० स० १७६२/६३
सल्लास सितैन
मया व अलफ
सवाल १५.

ज्यंबकराव शिवदेव यांचे नांवें सनद की, तुम्हांस सालमजकुरीं फौज ठेवण्यास आज्ञा केली, त्याचा करार येणेंप्रमाणें. स्वार एकूण आकार

रुपये.

६००००० प्रत स्वार २००० एकूण दर स्वारास रुपये ३०० प्रमाणें कुलबाब करार रुपये.

९८००० प्रत स्वार ३२७ एकूण दर स्वारास रुपये ३०० प्रमाणें आकार ९८००० प्रमाणें खास दस्तकची बेरीज करार

२३२७

192. A Military Saranjam worth Rs 698000 in Parganas Bhowarase and Jainabad and Sirkar Bande was conferred on Trimbak-
A. D. 1762 63. rao Siwadev, and he was directed to maintain a force of
2827 Sowars.

एकूण दोन हजार तीनशें सत्तावीस स्वारांस मोईन सहा लक्ष अठ्याणव हजार रुपये करार केली असे, यासि सरंजाम महाल बितपशील एकूण आकार रुपये.

३३३००० परगणे भोवराशें, गोपाळराव बापूजी यांजकडे होतें तें त्यांचेकडून दूर करून तुम्हांकडे दिलें त्याचा आकार रुपये.

१४०००० सरकार हांडें, नारो बल्लाळ मुसकुटे यांजकडे होतें तें त्यांजकडून दूर करून तुम्हांकडे दिलें त्याचा आकार रुपये.

२२५००० परगणे जैनाबाद, नारो शंकर यांजकडे होतें तें त्यांजकडून दूर करून तुम्हांकडे दिलें त्याचा आकार.

६९८०००

एकूण सा लक्ष अठ्याणव हजार रुपये याचे तीन महाल पेस्तर सालापामून तुम्हांस नेमून दिले असेत, सदरहू प्रमाणें सरंजामाचा ऐवज तुम्हीं घेऊन फौज चांगली ठेवणें. सरंजामाचे बदलची व फौज निसबतीची कलमें येणेंप्रमाण करार.

साल मजकुरी दोन हजार तीनशें सत्तावीस स्वार तुम्हांस ठेवण्यास सांगितलें आहे, त्यास राउतास तीनशें रुपये निवळ करार केले आहेत. त्यास बारमाही चाकरी नेहमी करावी. जिकडे चाकरीस पाठऊं तिकडे जावें. घोडें चार पांचशें रुपये किमतीचें व माणूस चांगलें बाळगावें. याप्रमाणें करार कलम १.

राउतांस रोजमरा वगैरे ऐवज हुजूरून पावेल तो एकंदर हिशेबी बरावा. सरंजामाचा ऐवज व हुजूरून ऐवज पावेल तो एकंदर जमा धरून त्यांत राउतांचा ऐवज हजिरीप्रमाणें कबज वजा करून बाकी ऐवज राहील तो सरकारांत द्यावा.

कलम १.

तीन महालांत धर्मादाव व वर्षासन व रोजीनदार वगैरे सालाबाद माजी अमलदार चालवीत आले असतील त्याची चौकशी करून सरकार सनदेचा उजूर न

घरितां, धर्मादाव व वर्षासनें व रोजीनदार वगैरे चालवीत जाणें. कलम १.

तुम्हांस देशी सरंजाम गांव खेडी वगैरे आहेत याचा ऐवज अखेर साली हिशेब होते समर्थी तुम्हीं इमानें इतबारे गांव खेडी यांवा ऐवज आणून समजवावा. कलम १.

पेस्तर सालापामोन तुम्हांस सरंजाम तीन महाल दिले आहेत, त्यापैकी परगणें भोवरासें येथें तुमचा अमल बसला नाही तर तुम्हांस दुमरे ठाई भोवराशाचा मुबदला दिला जाईल. सालमजकुरी दोन हजार तीनशें सत्तावीस स्वारांस साडे तीन लक्ष रुपयेपर्यंत अजमासें लागतील, त्यापैकी तुम्हांस नालबंदी सवा लक्ष दिली आहे. याखेरीज रोजमरा वगैरे हुजूरून पावेल तो ऐवज व गांव, खेडी वगैरे सरंजाम असेल तो ऐवज वजा करून बाकी ऐवज राहील तो पेस्तर साली महालांत वसूल होईल त्यापैकी सरकारांतून दिला जाईल. कलम १.

दोन हजार तीनशें सत्तावीस फौजेची जे समयी हजिरीची अज्ञा होईल ते समयी द्यावी. हजिरीस राऊत कमी जाहले तरि अखेर साली कबजांत कमी करावे. राउतांचा ऐवज राहिल तो सरकारांत द्यावा.

कलम १.

तीन महाळ तुम्हांस फौजेस सरंजाम सरकारांतून पेस्तर सालापासून द्यावयाचा करार करून अलाहिदा सनदा सादर केल्या आहेत, त्यास महाळ मजकूर वगैरे शिबंदीचा ऐवज सरकारांतून मनुरा पडणार नाही. तीनशें रुपये स्वारांस नेमणूक करून

येणेप्रमाणें नव कलमें करार केली असेत. सदरहू प्रमाणें वर्तणूक करून, फौज चांगली बाळगून चाकरी एकनिष्ठपणें करीत जाणें. महाळचा कच्चा हिशेब अखेर साली हुजूर आणून समजावीत जाणें म्हणून

सनद १.

रसानगी यादी.

१९३—(७२) व्यंबकराव शिवदेव यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हीं हुजूर विनंती इ. स. १७६२-६३ केली कीं, आपलें कर्ज सरकारांत येणें आहे, त्याची सोय करून सलास सितैन द्यावी म्हणून; त्याजवरून तुम्हांस कर्जाबद्दल महाळ नेमून दिले मया व अलफ त्याचा आकार — रुपये.

सबाल १५.

७५००० परगणे काळाबाग येथील हिशेब यथास्थित समजला जाईल, सबब तूर्त ऐवज अजमासें.

९४००० परगणे पाटण केशवरायाचें, सरकार हिस्सा केदारजी शिंदे यांजकडे कमावीस होती ती दूर करून तुम्हांकडे दिली, त्याचा आकार अजमासें रुपये.

१२९०००

193. Trimbakrav Siwadev having asked for the repayment of a loan advanced by him to Government, the pargana of Kalabag A D 1762-63. (estimated to yield Rs 75 000) and the Government share in pargana Patan Keshavrayache (estimated to yield Rs. 54 000) were made over to him, to be taken back when the loan was paid off. He was directed to submit detailed accounts of the territory to Government.

एकूण देान महाल मिळोन एक लक्ष एकूणतीस हजार रुपये आकाराचे तूर्त अज-
मासें तुम्हांकडे नेमून देऊन सनदा अलाहिदा सादर केल्या आहेत. तरि तुम्हीं सदरहू
महालाचा अमल आपले जिम करून घेऊन इमानें इतबार चौकशीनें हरदमहालाचा हिशेब
अखेर साली हुजूर आणून समजावीत जाणें. तुमचे कर्जाचा ऐवज फिटल्यावर तुम्हांकडून
महाल दूर करून सरकारांत ठेवले जातील. परगणे पाटण येथील ऐवज सालमजकुरीं तुम्हांस
फौजेच्या सगजामास देऊन जमींदारांस अलाहिदा सनदा सादर केल्या होत्या; त्यास हल्लीं
परगणे मजकूर फौजेच्या सगजामाकडून दूर करून तुम्हांस कर्जाचे ऐवजीं दिला अस. तरि
परगणे मजकूरचा हिशेब अखेर साली सरकार हिशियाचा कच्चा हुजूर आणून समजावणें.
पेस्तर मालापामून हरदमहालाचा हिशेब अखेर साली आणून समजावणें. महालचा ऐवज तुमचे
कर्जाचा ऐवज फिटे तोंपर्यंत सरकारांतून मजुरा दिला जाईल. कर्जाचा ऐवज वागल्यावर
महालचा ऐवज सरकारांत घेतला जाईल. सदरहू महालचा अजमास लेहून दिला आहे,
पेस्तर साली महालचा तनखा व हाल वमूल इस्तावियाची बेरीज आणून हुजूर समजावणें.
त्याप्रमाणें महालाचा बंदोबस्त करून दिला जाईल, म्हणून

सनद १.

रसानगी यादी.

बाळाजी जनार्दन यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

१९४—(१८८) राजश्री बाहिरो अनंत यांचे नांवें सनद कीं तुमचे पथकाची
इ० स० १७६३-६४ बोली करून खुद तुम्हांस व स्वारांस व मजमदारांस तैनात सालीना
अर्बा सितैन करार रुपये.
मया व अलफ साबान. २५००० जातीस तैनात.

५००० बालपर्वेसी अंताजी माणकेश्वर.

१२००० खुद तुम्हांस.

८००० भगवंतराव अनंत.

२५०००

194. A personal and military saranjam for maintaining a body of
A. D. 1763-64 2,000 horse, amounting in all to Rs. 6 28500, was granted
to Bahiro Anant. The Sirkar of Gwahor was divided
equally between Bahiro Anant and Vithalrav Siwadev Umdetulmulukh
Bahadar. There is a reference in this sanad to a disturbance by the Rana
of Gohad.

६००००० स्वार २००० दोन हजार बरे माणूस आढ-
ळाचे व करोल व भालेकरी व आडहत्थारी,
घोडे माणूस धडधडीत बाळगावे. यास तैनात
सालीना दर राउती रुपये तीनशें प्रमाणें रुपये.
३९०० आबाजी नारायण मजमदार.

६२८९००

एकूण सहा लक्ष साडे अठ्ठावीस हजार तैनात सालीना करार केली. यासि सरंजाम
वित्तपशील महाल बेरीज. रुपये.

१००००० परगणें गंज खासोदें.

२५००० जातीची तैनात.

३५०० मजमदारांस.

३१५०० स्वारांस.

१०००००

१३५००० सरकार ग्वालियर, निमें.

१९८८१४ परगणे डेरापूर व परगणें मंगळपूर, प्रांत अंतरवेद.

१९४६८६ प्रांत बुंदेलखंड पैकीं महाल.

८७३२९ परगणे हमीरपूर.

५३९४४ परगणे गडबई.

५३४१७ परगणे नरसीगढ पैकीं बेरीज.

१९४६८६

६२८९००

एकूण सहा लक्ष अठ्ठावीस हजार पांचशें रुपये सरंजाम करार केला असे. सात
महालचा अमल इमानें इतबारें करून सदरहूप्रमाणें एवज घेऊन फौजेस खर्च करून सर-
कार चाकरी एकनिष्ठपणें करणें. याखेरीज कलमें.

सरकार ग्वालियर निमें तुम्हांकडे व
निमें राजे विठ्ठलराव शिवदेव उमदे-तुल-
मुख बहादर याजकडे सरंजाम दिला.
त्यास विठ्ठलराव शिवदेव याचे सरंजामांत

निमेची बेरीज रुपये २३००००० दोन
लाख तीस हजार रुपये लिहिले; त्यास
किल्ला तुम्हांकडे नाही, आणि गोहद-
वाला राणा याचा दंगा आहे, सचब सद-

रहू प्रमाणें जमाबंदी होत नाही; याब-
करितां एक लक्ष बत्तीस हजार रुपये
तुमचे सरंजामांत लिहिले असत. पुढें हिंदु-
स्थानचा बंदोबस्त होऊन निमेष ग्वालियरची
मामलत तुम्हांकडे आहे, ती दोन लक्ष तीस
हजार रुपयाचे आकारास आली म्हणजे
एक लक्ष पस्तीस हजारांहून जाजती ऐवज
होईल त्याचा महाल बुंदेलखंड पैकी माघारा
सरकारांत घेतला जाईल. येणेंप्रमाणें करार
कलम १.

फौजेची गणती सर्वांबरोबर देणें. येणें-
प्रमाणें करार कलम १.

तुमचे सरंजामाचा ऐवज सालमजकुरीं
फार करून बसुलांत येणार नाही, सबब
सालमजकुरीं मात्र राजेश्री केदारजी शिंदे
व महादजी शिंदे यांजकडून सरकारचे
ऐवजी स्वारीत १००००० रुपये एक
लक्ष रुपयाची वरात आलाहिदा लेहून
दिली आहे, त्याप्रमाणें मशारनिलेपासून
स्वारीत ऐवज घेऊन फौजेस खर्च करणें.

कलम १.

एकूण तीन कलमें करार केली असत, तरि सदरहू लिहिण्याप्रमाणें वर्तणूक करणें.
म्हणोन मशारनिलेचें नावें सनद १.

येविशीं जमीदाराचें नावें की, पेशजीचे अमलदाराकडून अमल दूर करून राजश्री
बहिरो अनंत यांस सरंजाम फौजेस सालमजकुरापासून करार करून दिला असे, तरि मशार-
निलेकडील कमाविसदाराशीं रुजू होऊन अमल सुरळीतपणें देणें, म्हणोन सनद.

१ परगणे गडबई येथील जमीदारास.

१ प्रांत हमीरपूर.

१ सरकार ग्वालियर निमें.

१ तर्फ नरसीगड प्रांत बुंदेलखंड.

१ प्रांत गंजखासोदें.

२ प्रांत अंतरवेद.

१ परगणे डेरापूर.

७

१ परगणे मंगळपूर.

२

८

चिटणिसी कमावीसदार वर्तमान भावी यांस की, तम्हांकडून अमल दूर करून
बहिरो अनंत यांस सरंजाम दिला असे, तरि तुम्हीं दखलागिरी न करणें, म्हणोन पत्रें.

१ गणेश संभाजी कमावीसदार.

१ गणेश संभाजी रुजू बाळाजी गेविंद

१ परगणे हमीरपूर.

परगणें डेरापूर व मंगळपूर प्रांत

१ परगणे गडबई.

अंतरवेद यांस.

१ तर्फ नरसीगड.

३

३

१०

१ राजकीय

(ब) इतर माहिती.

१२ पटवर्धन.

१९५-(१) कर्यात ऐनापर येथील निमे अमल मिरज तालुका व निमे अमल उदाजी
इ० स० १७६२-६३ चव्हाण यांजकडे होता ऐशास मिरज तालुका तुम्हांकडे व चव्हाणाचा
सलास सितैन अमल सरकारांत घेऊन नागो राम यांजकडे कमावीस सांगितली.
मया व अलफ त्यास कर्यात मजकुराच्या निमेनिम गावच्या दोन वांटण्या कराव्या.
जिल्हाद १५.

त्याजपैकी एक वांटणी तुम्ही घेणे, एक वांटणीचा अमल नागो राम करतील. याजप्रमाणे सर-
कारांतून करार करून दिली असे, तर लिहिल्याप्रमाणे वर्तणूक करणे, म्हणोन गोविंद हरी
याचे नावे सनद १.

रसानगी यादी.

१९६-(२) उदाजी चव्हाण यांजकडील मुकाशियाचा अमल होता, तो सरका-
इ० स० १७६२-६३ रांत घेऊन नागो राम यांसि कमावीस सांगितली असे. त्यास मुका-
सलास सितैन शियाचा अमल खेरीज बाबती दर सदे रुपये २२॥ साडे बावीस व
मया व अलफ निमे जकात, याप्रमाणे सरकारांत घ्यावयाचा तह करार केला असे.
जिल्हाद १५.

तर मशारानिलेशीं रुजू होऊन पंगणे मजकूरचा मुकासा व निमे जकातीचा अमल वसूल
सुरळीत देणे, म्हणोन जमीदार देशमुख व देशपांडे यांचे नावे सनदा.

POLITICAL MATTERS.

MATTERS RELATING TO
Patwardhans.

195. The amal of karyat Ainapur was divided in equal shares between Govind Hari, the holder of taluka Miraj and Udaji Chavan. Udaji's share having been confiscated Govind Hari was directed to make two equal divisions of the villages comprised in the tariff and to hand over one of them to Government, retaining the other for himself. A kamavisdar, Nago Ram, was appointed to manage the villages falling to the share of Government.

196. The mokasa amal, the bhatti at Rs. 22½ per cent, and half the octroi in parganas Haveli Bijapur, Horti, Indi, Tambe, Halsangi, Jat, and Karajgi, which belonged to Udaji Chavan, was confiscated and entrusted to the management of Nago Ram.

१ परगणे डवेळी विजापूर.
१ परगणे होती.
१ परगणे इंडी.

१ परगणे तांबे.
१ परगणे हळसंगी.
१ परगणे जत.
१ परगणे करजगी.

७

१९७-(३४) गोविंद हरी यांचे नांवें सनद की, ठाणें मंगळवेढें पेशजीपासून
इ. स. १७६२-६३ तुम्हांकडे होतें. त्यास सालमजकुरी ठाणियांची घालमेल सरकारातून
सलास सितैन जाहाली होती; परंतु तुम्ही बहुतां दिवसांचें घरचे हें जाणून, तुम्हांवर
मया व अलफ कृपाळू होऊन तुम्हांस ठाणें मंगळवेढें साल मजकुरी राहण्यास दिलें
सबान ३. असे, तरि ठाणें मजकुरी तुम्हीं सुखरूप राहणें, म्हणून मशारानिलेहस सनद १.
रसानगी यादी.

१९८-(१०२) व्यंबकराव लक्ष्मण यांचे नांवें सनद की, किल्ले मिरज तुम्हां-
इ. स. १७६३-६४ कडून सालमजकुरा दूर करून राजश्री गोपाळराव गोविंद याचे
अर्बा सितैन तसलमातीस देविला असे, तरि तुम्हीं मशारानिलेच्या हवार्जी किल्ला
मया व अलफ करून कवज घेण व महालचा अमल मशारानिलेकडे सालमजकुरा-
सफर १३ पाषोने िला असे, तरि मशारानले महालचा अमल करतील, तुम्हीं दखलगिरी न
करणें, म्हणोन सनद १.

१९९-(११०) गोविंद हरी यांकडे फौजेचे मरजामाबदल पेशजीच्या अमल
इ. स. १७६३-६४ दारांकडून दूर करून सालमजकुरी मशारानिलेकडे महाल खेरीज दुमाले
अर्बा सितैन गांव वजा करून दरोबस्त अमल.
मया व अलफ
रविलाबल ६.

197. The thana of Mangalwedhe originally belonged to Govind Hari, but was taken by Government. It was now ordered to be restored to Govind Hari for his residence, in consideration of his long service under Government.

198. The fort of Miraj was taken back from Trimbakrav Laxuman and handed over to Gopalrav Govind.

199. The pargana of Patshapur and the tarf of Tasgaum, and the villages of Bharatgaum in Poona, Dewar Ashte in Budh, A. D. 1763-65, Rahimatpur in Koregaum and 4 others were conferred, as a military saranjam, on Govind Hari.

महाल.
 १ परगणे पातशापूर.
 १ परगणे तासगांव प्रांत मिरज.
 —
 २
 २ जमीदारांस सनदा
 २ चिटणीसी पत्रे.
 १ कमावीसदार तासगांव
 १ यशवंतराव विठ्ठल पातशापूर.

२

४

फुटगांव.
 १ मौजे भरतगांव प्रांत पुणे.

१ मौजे देवर अष्टे कसबे बूध.
 १ रेटरे तर्फ हवेली प्रांत कराड.
 १ कसबे रहिमतपूर संमत कोरेगांव
 प्रांत वाई.
 १ मौजे बकोरी प्रांत पुणे.
 १ मौजे मळद तर्फ पाटस प्रांत पुणे
 येथील मोकासा
 १ बरबाई प्रांत कल्याण.

७

पत्रे.

७ मोकदमास सदरहूप्रमाणें सनदा.

५ चिटणिसी पत्रे.

१ शामराव आबाजी रहिमतपूर.

× × × ×

रसानगी यादी. पत्रे १६

२००—(१११) परशुराम रामचंद्र यांस सरंजामाबद्दल पेशजीचे अमलदाराकडून
 इ.स. १७६३-६४ दूर करून साल मजकुरापासोन मशारनिलेकडे खेरीज दुमाले गांव
 अर्बा सितैन करून दरोबस्त अमल करार करून दिला असे, म्हणोन पत्रे.
 मया व अडफ
 रविलाबल ६

महाल.

१ परगणे यादवाड.
 १ परगणे जमखंडी.
 १ परगणे अनवाल

३ जमीदारांस सनदा.
 ३ गोपाळराव गणेश यांस
 तिन्ही महालची चिटणिसी
 पत्रे.

३

पत्रे.

६

फुटगांव.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-पटवर्धन. Political Matters (12) Patwardhans १९३

१ मौजे मोसी प्रांत पुणे

१ मौजे विठ्ठलपुरी व ढवळपुरी.

परगणे पारनेर.

२ परगणे पाटोदे पैकीं देहे.

१ मौजे सिंगणापूर

१ मौजे बोधेगांव.

१ मौजे कासळी.

३

१ कसबे अष्टे देखील ओतवडें व
अकलकोट.

१ कसबे पुणतांबें.

७

पत्रें.

७ मोकदमांस सनदा.

५ चिटणिशी पत्रें.

१ नारो अपाजी यांस मोसीबिशीं.

१ विठ्ठल शिवदेव यांस पाटोदे
परगण्याचे तीन गांवांबिशीं.

१ नारो बाबाजी यांस विठ्ठलपुरी,
ढवळपुरी.

१ गोपाळराव गणेश यांस अष्टेबिशीं.

१ बाळाजी केशव यांस पुणतांबें.

५

१२

रसानगी यादी. पत्रें १८.

२०१ — (१४३) पथक दिमत गोविंद हरी यांस फौजेचे बेगमांस सरंजाम पेशजीचे
इ० स० १७६३-६४ अमलदारांकडून दूर करून सालमजकुरापासोन मशारनिले-
अर्बा सितैन कडे करार करून दिला असे. तरि मशारनिलेकडील कमाबिस-
मया व अलफ दाराशीं रुजू होऊन अमल सुरळीत वसूल देणें, म्हणोन जमी-
जमादिलाबल १२. दारांस सनदा.

१ कसबे बेहटी येथील मोकदम यांस

२ परगणे रायेर हुबळी.

१ देशमुख देशपांडे यांस.

१ महमद सईदखान तरीन किल्लेदार

किल्ले हुबळी यास कीं नजरेचा

ऐवज सालाबादप्रमाणें देणें म्हणोन.

२

१ परगणे कुंदगोळ देखील सावसी
येथील जमींदारास.

१ सरदेसकत गांवचा अमल सुरळीत
देणें म्हणोन जमींदारास.

201. A military saranjam of parganas Rayar Hubli, Kundgol &c.
was conferred on Govind Hari.
A, D, 1763-64,

१ परगणे कुंदगोळ.

७ देशमुख व देशपांडे यांस व मोक-

१ परगणे हुबळी.

दमांस सनदा.

१ परगणे तडस.

३

१३

तेरा सनदा हल्लीं दिल्या असत. या खेरीज पहिला सरंजाम यास दिला आहे, त्याच्या सनदा पेशजी दिल्याच आहेत, परंतु दखलबाज लेहून ठेविल्या सनदा.

१ प्रांत मिरज देखील ऐनापूरचा निमे

१ परगणे मंगळवेढे

अमल देणें म्हणोन जमीदारास.

३

३ जमीदारास देशमुख व देशपांडे

८ मोकदमांस.

यांस सनदा.

१ परगणे शहापूर.

१ तर्फ तासगांव.

---

१ परगणे करकंब.

१३

तेरा सनदा पेशजी दिल्या आहेत.

२०२—(१४४) पथक दिमत परशराम रामचंद्र यांस फौजेचे बेगमीस सरं-

६० स० १७६३-६४

अर्बा सितैन

मया व अलफ

जमादिलावल १२.

जाम पेशजीचे अमलदारांकडून दूर करून सालमजकुरापासोन करार करून दिला असे, तरि मशारनिलेकडील कमाविसदाराशीं रुजू होऊन अमल सुरळीत देणें म्हणोन जमीदारांस सनदा.

६ जमीदारांस देशमुख व देशपांडे यांस सनदा.

१ परगणे मुळगुंद.

६

५ तालुके हरिहर बसवपट्टण येथील

३ मोकदमांस

सनदा.

जमीदारांस

१ कसबे इगनहल्ली.

१ परगणे हरिहर.

२ परगणे कासेगांव पैकीं देहे.

१ परगणे बसवपट्टण.

१ मौजे टाकळी.

१ तर्फ हालेल (होनल ?)

१ मौजे गोपाळपूर.

१ तर्फ नंदगांव.

२

१ तर्फ उकड गात्री (गाजरी ?)

३

५

९

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-पटवर्धन. Political Matters (12) Patwardhans. १९५

नऊ सनदा हल्ली दिल्या असेत.

याखेरीज पहिला सरंजाम दिला आहे, त्याच्या सनदा पेशजी दिल्याच आहेत, परंतु दखलबाज लेहून ठेविल्या असत सनदा.

३ जमीदारांस.

७ मोकदमांस.

१ परगणे जमखंडी.

१ परगणे यादवाड.

१ परगणे अनवाल.

१०

३

२०३—(१४९) प्रांत मिरज राजश्री गोविंद हरी यांस फौजेचे सरंजामास
इ० स० १७६३-६४ साल मजकुरापासून करार करून दिला आहे; त्यास परगणे मजकूर
अर्बासितैन पैकी गांव शिल्लेदारांकडे सरंजाम आहे, सबब जमावसुद्धां मशार-
मया व अलफ निलेकडे चाकरी करावयास आज्ञा केली असे, तरि तुम्हीं राउत-
जमादिलावल १३. सुद्धां मशारनिलेकडे चाकरी करणें म्हणोन शिल्लेदारांस सनदा.

१ आनंदराव शिंदे.

१ जिवाजी शिंदे.

१ आनंदराव डुबरे.

१ येसाजी बोलेकर.

१ महादजी शिंदे.

१ थबाजी भोसले.

१ राघोजी भोसले.

१ रंगोजी मांहिते.

× × × ×

१ शहाजी भोसले.

१ बाळोजी व पोसजी गायकवाड.

१४

चौदा सनदा. रसानगी यादी.

२०४—(१४९) गोविंद हरी व परशराम रामचंद्र व निळकंठराव त्रिंबक यांज-
कडील कलमें करार जालीं तीं रसानगी याद.

इ० स० १७६३-६४

फौज देखील पागा स्वार

५०० निळकंठराव त्रिंबक

अर्बासितैन

४६०० गोविंद हरी.

स्वार १००० पैकीं.

मया व अलफ

२४०० परशराम रामचंद्र.

७५००

जमादिलावल १८.

203. The prant of Miraj being given in military saranjam to Govind Hari, the following Silledars holding saranjams in that province were ordered to serve with the troops under him:-
Anandrav Sinde, Raghoji Bhosle, Jiwaaji Sinde, Mahadji Sinde &c.

204. A military saranjam of Rs. 22,50,000 was conferred on Govind Hari, Parashram Ramchandra and Nilkanthrav Trimbak for maintaining a body of 7500 horse. The revenue of the mahals of Laxuman Konher now forcibly enjoyed by Haidar Naik, was also agreed to be paid, on the mahals being taken back from Haidar.

(This sanad is in Nana Fadnis handwriting)

एकूण साडे सात हजार फौजेस सरंजाम दर राउती सरासरी सालीना रुपये ३०० तीनशें प्रमाणें देखील पागा बमथ शिबंदी वगैरे कलमें बिठ्ठलराव शिवदेव उमदे तुळ-मुख बहादूर व नारो शंकर राजे बहादूर व निळकंठ महादेव यांस करार करून दिली आहेत, त्याप्रमाणें यांकडे सरंजाम लाऊन द्यावा, आकार रुपये २२५०००० बावीस लक्ष पन्नास हजार रुपये सालीना करार देखील पागा कलम १.

जातीस व भाऊबंदाचे व कारकुनाचे तैनातीचे होतील ते पेशजीचे असतील ते मनास आणून करावे. कलम १.

सरंजामांतील ऐवज येईल त्याप्रमाणें राऊत बाळगावे. बरकड सरंजामी पथके गणती देतील त्याप्रमाणें तुमचे पथकाची गणती घेतली जाईल, त्याप्रमाणें तुम्हीं द्यावी. कलम १.

बरकड मातबर सरंजाम्यांप्रमाणें गणती द्यावी. पडली घोडी व बक्षिसाचा शिरस्ता बरकड सरंजाम्यांप्रमाणें.

येणें प्रमाणें सहा कलमें करार केली असत. (ही सनद नाना फर्गणसाचे हातची आहे.)

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

१३ सखारामबापू.

२०५—(४९३) किल्ले वंदन राजश्री सखाराम भगवंत यांकडे दिला असे; १० स० १७६६-६७ तरि मशारनिलेकडील कारकून व लोक येतील त्यांचे हवालें किल्ला सबा सितैन जकीरा मुद्दां करून पावलियाचें कबज घेऊन हुजूर येणें, म्हणून मया व अलफ नारो महादेव यांचे नांवें रसानगी यादी. सनदा ३.
मोहरम २५.

205. The fort of Wandan was ordered to be made over to Sakharam A. D. 1766-67. Bhagwant.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

१४ घोरपडे.

२०६-(३९०) राजश्री मुरारराव घोरपडे सेनापती यांस तुंगभद्रे अलीकडे पन्नास
इ० स० १७६५-६६ हजार रुपयांचा सरंजाम द्यावा, याप्रमाणें साल गुदस्तां स्वारीत करार
सित सितैन झाला आहे; त्यास तालुके बागलकोट पैकीं आनंदराव भिकाजी
मया व अलफ जमादिलाबल ४. रास्ते यांजकडे अमल होता, तो त्यांजकडून दूर करून सालमज-
कुरापासून सरंजाम करार करून दिला असे. मशारनिलेकडील कमाविसदारांशीं रुजू होऊन
पेशजीप्रमाणें अमल सुरळीत वसूल देणें, म्हणोन जमीदारांस सनदा.

१ परगणे निडगुदे जमाबंदी इसजे	११५१७।
१ परगणे गिरिसागर अजमासे	३५००
१ परगणे कैती	५९०६।
१ परगणे गिरिसागर रोली	१९३८१।
१ परगणे सिदनाथ	५८७५

५ ५११७९।।।.

१ येविशीं आनंदराव भिकाजी यांस कीं, सदरहू महाल तुम्हांकडून दूर
करून मशारनिलेकडे सरंजाम दिला असे, तरि सदरहू महाल ठाणीं
सुद्धां त्यांचे कारकुनांचे स्वाधीन करून कवज घेणें. अमल ते करतील.
तुम्हीं दखलगिरी न करणें, म्हणोन.

६

POLITICAL MATTERS.

MATTERS RELATING TO.

14 Ghorpades.

206. A saranjam of Rs. 51,179 in taluka Bagalkot on this side of
the Tungabhadra was given to Murararav Ghorpade
A. D. 1762-65. Senapati.

एकावन्न हजार एकशें पावणे ऐशीं रुपये रास्ते यांचे यादीवरून जमाबंदी देखील
बकात असे.

रसानगी यादी.

२०७—(५१६) मुरारराव हिंदूराव घोरपडे ममलकत मदार सेनापती यांज-
१० स० १७६६-६७ कडील पत्रे.
सबा सितैन
मया व अलफ
मोहरम ४.

५ सेनापतींस पांच लक्षांचा सरंजाम द्यावयाचा करार केला, त्यापैकी संस्था-
नचा खंडणीचा ऐवज पेस्तरसालापासून सरंजाम करार करून दिला असे;
तरि यांशीं रुजू होऊन खंडणीचा ऐवज देत जाणें, म्हणोन संस्थानिकांस
सनदा.

- १ संस्थान रायदुर्ग, निसबत तिमपा नाईक.
- १ संस्थान पावगड. निसबत व्यंकटपती तिमपा नाईक.
- १ संस्थान हुसकोटें खुर्द, निसबत रामापा नाईक.
- १ संस्थान रत्नागिरी, निसबत रंगपा राज.
- १ संस्थान नीलगड, निसबत वीर तिमपा नाईक.

५

सदरद्वचा पैका द्यावा. संस्थान घेऊं नये. येणेंप्रमाणें करार.

- १ परगणे वज्रकरूर पांच लक्षाचे सरंजामांत करार करून दिलें असे
सरकारचा अमल चालत होता, त्याप्रमाणें अमल होणें, म्हणोन
जमीदारांस सनद.
- १ मौजे गाडबल देखील मजरे डोंबरहल्ली परगणें कोपल हा गांव पेशजी-
पासून यांजकडे चालत होता, अलीकडे चारपांच वर्षे चालत नाहीं,
त्यास पेशजीप्रमाणें मौजे मजकूर यांजकडे चालवणें म्हणोन, हरी राम
व आबाजी विश्वनाथ यांस सनद.

207. An assignment of Rs. 5,00 000 was made in favor of Murararav
Hindurav Ghorpade Mamlakatmadar Senapati, as saran-
A. D. 1766-67. jam, out of the tribute leviable from the sansthans of
Raydurg, Pawagad, Huskote khurd, Ratnagiri and Nilgad.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-घोरपडे. Political Matters (14) Ghorpades. १९९.

१ तर्फ गोरीबीदरू वगैरे पेटा बाळापूर बुदरूक निसबत महिमानजी शिंदे यांजकडून जागीर रुपये २५००० पंचवीस हजाराची करार करून दिली असे. पेस्तर सालापासून नेमून देणें, म्हणोन महिमानजी शिंदे यांस.

८ रसानगी यादी.

२०८—(५६५) मालोजी राजे घोरपडे यांजकडे सरंजाम महाल बितपशील.

इ. स. १७६७-६८	१ परगणे सुधोळ.	१ परगणे माचनूर.
समान सितैन	१ परगणे जबगी.	—
मया व अलफ	१ परगणे लोकापूर.	५
मोहरम ६.	१ परगणे धवलेश्वर.	

एकूण पांच महाल पेशजीपासून आहेत त्यांची जप्ती सालमजकुरी सरकारांत केली होती, ते मोकळी हल्ली केली असे. तर जप्तीमुळे [वसूल] घेतला असला तो माधारा देऊन जप्ती मोकळी करणें म्हणोन पत्रें.

१ नरसिंगराव राम जप्तीवर पाठाविले	१ आनंदराव भिकाजी रास्ते.
आहेत त्यांस.	—
१ गोपाळराव गोविंद यांस	३
	तीन पत्रें दिलीं असेत.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

१५ निंबाळकर.

२०९—(१५८) पिराजी नाईक निंबाळकर याचे नांवें सनद की, तुम्हांस जा-

POLITICAL MATTERS.

MATTERS RELATING TO
15 Nimbalkars.

208. The saranjam of Maloji Raje Ghorpade consisting of parganas of Modhol, Jabagi, Lokapur, Dhawaleshwar and Machnur, which had been this year attached by Government, was ordered to be restored.

209. A personal saranjam of Rs. 100,001 and a military saranjam of Ra. 15,00,000 for keeping up a body of Rs. 5000 sowars was conferred on Piraji Naik Nimbalkar.

तीस व स्वारांस मिळून तैनात सालीना निवळ रुपये.

इ० स० १७६३-६४	१० ००१ स्वासा जातीस.	जोन ध्यावी. येणेंप्रमाणें क-
अर्बा सितैन	१५००००० फौज स्वार ५०००	रार. फौज पांच हजार चां-
मया व अलफ	एकूण दर राउती	गली बाळगावी. आंत आढ-
जमादिलाखर १८.	रुपये तीनशेंप्रमाणें दे	ळाचे लोक व करोल भाले-
	खील पडलें घोडियां-	करी येणेंप्रमाणें.
	ची किंमत यांतच सम-	१६००००१

एकूण सोळा लक्ष एक रुपया तैनात यामि सरंजाम महाल तनखा रुपये.

८२६७०६ प्रांत हिंदुस्थान.

तपशील.

३५६११५ परगणे कालपी.

१६००००१ तैनात बरहुकूम बेरीज.

२७५३३६ परगणे कोंच.

८२७०६ जाजती बेरीज.

१००००० परगणे उरई.

५५२५५ परगणे महम-

दाबाद.

६२७०६ दुमालेगांव व इ-

नामगांव धर्मादाव

जमिनी वगैरे आ-

हेत, त्याऐवजी

मोघम अजमासे

सदरहूप्रमाणें ज्यांचे

त्यांकडे चालवावे.

८२६७०६

८५६००१ स्वदेशी.

६०००० परगणे सांगोलें.

४६२५२ परगणे अंबडापूर.

४८९१० परगणे शेवळी.

४६७४६ परगणे जामखेड.

६०००० तर्फे मानूर.

१०५००० परगणे कांटीपैकी.

१४१००० परगणे येगळूर.

७५००० परगणे आलमेल मा-

लोजी घोरपडे यांजकडे

आहे ते वजा करून

७८४२४ परगणे ढोकी.

१९४६६९ परगणे आलंद.

८५६०००१

२०००० किचा जाजती

पेवज होईल तो

महाली अमळ

बसलियावर सर-

कारांत यावे अज-

मासे.

८२७०६

१६८२७०७

१६८२७०७

येणेंप्रमाणें सोळा लक्ष व्यायती हजार सातशें सात रुपये तनखा याचा जागिरीचा अमल तुम्हांस सरंजाम दिला असे; तरि महालची लावणी, संचणी चांगली करून अमल करणें, आणि ऐवज जमा करून फौजेस खर्च करीत जाणें. तैनातेशिवाय जाजती बेरीज व्यायसी हजार सातशें सहा रुपये नेमून दिले आहेत, यापैकी सदरहू महाली इनामगांव व दुमाले व धर्मादाव, वर्षासनें, रोजनदारी वगैरे सुदामत चालत आहे, त्याप्रमाणें ज्यांचें त्यांस पावावें, दिकत करूं नये. त्यांचा ऐवज अजमासैं बासष्ट हजार सातशें सहा रुपये बजा करून बाकी ऐवज बीस हजार रुपये अजमासैं निघतात ते महाली अमल सुरू जालि-यावर सरकारांत देत जावा. सर्व मातबर सरदार आहेत, त्यांजबरोबर चाकरी पडेल ते करीत जावी. फौज पांच हजार चांगली बाळगावी. आंत आढळाचे लोक व करोल, मालेकरी वगैरे चांगले बाळगावे. येणेंप्रमाणें करार करून दिलें असे. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन

सनद १.

येविशीं जमीदारांचे

नांवें कीं,

जागिरीचा अंमल सरंजाम दिला असे, तरि परगणे मजकुरी इनामगांव, दुमालेगांव, जमिनी, धर्मादाव, रोजिनदार वगैरे सुदामत चालत आहे, तें खेरीजकरून जागिरीचा अमल दरोबस्त दिला असे. मशारनिलेशी रुजू होऊन अमल देणें, म्हणून सदरहू महाल १४

१३ दरोबस्त

१ परगणे आलमेलें मालोजी घोरपडे यांजकडे आहेत ते खेरीजकरून.

—

१५

१४

रसानगी यादी.

११०-(४३४) परगणे फलटण दरोबस्त मुधोजी नाईक निबाळकर यांजकडे होतें, इ.स. १७६५-६६ त्यास ते मृत्यु पावले, याकरितां सरकारांत जप्त करून महाद शेट सित सितैन वीरकर यांस कमावीस सांगितली होती; ते हल्लीं त्यांजकडून दूर मया व अलफ. करून तुम्हांस सांगितली असे, त्याचा करार कलम. सवाल ९.

210 The pargana of Faltan had, on the death of Mudhoji Naik Nimbalkar, been attached and assigned in kamavis to Mahadshet Virkar; it was now given into the management of Abaji Naik Kadras and Ramchandra Mahadev.

— तूर्त — रसद २००००० रुपये.

यासि मुदती.

७५००० अधिक चैत्र अखेर.

७५००० वैशाख अखेर.

९०००० आषाढ शुद्ध १५.

२०००००

एकूण दोन लक्ष रुपये करार केले असेत सदरहू मुदतीप्रमाणे सरकारात भरणा करून पावल्याचे जाब घेणे. कलम १.

इमानेहतबारे वतोन अमल चौकशीनें करणे, कच्चा हिशेब अखेर सालीं हुजूर आणून समजावणे. येणेप्रमाणे कलम १.

महालच्या कामकाजास तूर्त प्यादे असामी ७५ पाऊणशें यांसि दर माहे दर असा- मीस रुपये ४ चार प्रमाणे ठेवून काम चालवणे. येणेप्रमाणे कलम १.

रसदेचा ऐवज फिटे तों मामलत काढूं नये. मामल्याची घालमेली जाली तर रसदेचा ऐवज व्याजसुद्धा सरकारांतून विल्हा जाईल. येणेप्रमाणे कलम १.

परगणे मजकूर जागीर व मुकासा, बाबती व सरदेशमुखी, सावोत्रा, कुलबाब कुल-

एकूण नव कलमें येणेप्रमाणे करार करून दिलीं असेत. सदरहूप्रमाणे वर्तणूक करणे, म्हणोन आबाजी नाईक कादरस व रामचंद्र महादेव यांचे नांवें सनद १.

रसानगी यादी.

२११—(१०८) गोविंदराव नाईक निंबाळकर यांची मुलें माणसें धरावयासि १० स० १७६८-६९ बाळाजी जगन्नाथ कारकून शिलेदार यासि पाठविले आहेत. तिसा सितैन हे मशारनिलेची मुलें माणसें धरून आणून किल्ले चंदन येथें मया व अलफ अटकेंत ठेवावयासि तुम्हांजवळ आणतील, त्यां प किल्ल्यावर घेऊन, जिल्हाद २०.

कानू शेतें, जमिनी, मळे, इनाम वगैरे कुल जें असेल ते जप्त करून झाडा हुजूर आणून समजावणे. आज्ञा होईल त्याप्रमाणे करणे. तूर्त कुल अमल तुम्ही करणे. येणेप्रमाणे कलम १.

रसदेचा ऐवज महाली फिटे पावे तों व्याज दर माहे दर सदे रुपये १४= एक रुपया चवळ बिनसूट प्रमाणे करार केला असे. महालचे ऐवजी उगवून घेणे. कलम १.

खामा म्वारी अखेरसाली पुण्यास आल्यावर शिवंदी महाल मजकूरची नेमणूक करार करून दिली जाईल. येणेप्रमाणे कलम १.

तुम्हांकडील कमाविसदार महाली जाईल, त्याचे वेगमीस अखेर सालापावेतों रुपये १००० एक हजार करार केले असेत. मामलतीच्या मुदत माफिक महालचे ऐवजी घेणे. कलम १.

बाजंम्वर्च, तैवज, रोशनार्ई अगत्या- अगत्य म्वर्च करणे. जरूराती कार्याकारण पाहून मजुरा दिला जाईल. कलम १.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-निंबाळकर-Political Matters (15) Nimbalkars. २०३

पक्क्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेवून पोटास शिधा शिरस्तेप्रमाणें देणें, म्हणोन शामराव जगर्जावन यांचे नांवें सनद १.

परवानगी रूबरू.

२१२—(६८९) नागो राम यांचे नांवें सनद कीं, राजश्री राव रंभाजी जयवंत
 ड० स० १७७०-७१ निंबाळकर व गंगाबाई निंबाळकर यांचा तह सरकारचे विद्यमानें
 इहिदे सबैग जहाला असतां तहात अंतर पडलें. सबब जहागिरीची जप्ती केली.
 मया व अल्फ
 जिस्काद ११.

२ राव रंभाजी जयवंत निंबाळकर यांची
 जागीर.

१ परगणे हवेली परांडे.

१ परगणे भूम रफुमिया सुा.

२

२ निसबत अन्याजी कदम परगणे हवेली,
 परांडें (परांडें) येथील गांव.

१ मौजे लोणी.

१ मौजे हिवरें.

२

२ महाराव जयवंत निंबाळकर यांची
 जागीर.

१ परगणे वरवळ.

१ परगणे पगळी.

२

६ निसबत निंबाळकर हे तहामध्यें लबा-
 डी करून, मशारनिलेम चढ देऊन
 गंगाबाईस परळीस नेऊन कैद कर-
 विलें, त्यांचे महाल व गांव जप्त.

१ पो लातूर दरोबस्त जागीर
 निसबत सखोजी खताल याज-
 कडून तहामुळें व सालगुदस्तां-
 चा व सालमजकूरचा ऐवज सर-
 कारचे बाबतीचा महाराव जय
 वंत यांजकडे येणें सबब.

१ लक्ष्मणराव बक्षी यांजकडे मौजे आवटी
 परगणे हवेली परांडें येथील जागीर.

२ गोविंद मल्हार खिजमताराव यांचे
 भाऊ यांणीं तहामध्यें लबाडी केली
 सबब मशारनिलेचे गांवची जागीर.

१ मौजे मुंगसी परगणे काटी.

१ मौजे मीरगव्हाण परगणे हवेली
 परांडा

२

६

१०

212. Rav Rambhaji Jaywant Nimbalkar having broken the terms
 agreed upon between him and Gangabai Nimbalkar through
 A. D. 1670-71. the agency of Government, the former's jahagir was
 attached.

एकूण दहापैकी पांच महाल व पांच गांव येथील जागिरीची सरकारांत जप्ती करून कमावीस तुम्हांस सांगितली असे, तरि इमानें इतबारें वर्तोन अमल चौकशीनें करून आकार होईल तो सरकारांत पावता करून जाव घेत जाणें, म्हणोन ————— सनद.

येविशीं जमींदार व मोकदमांचे नांवें सनदा कीं, मशारनिलेशीं रुजू होऊन जागिरीचा बसूल सुरळीत देणें, म्हणोन सनदा.

५ जमींदारांस.

२ निसबत राव रंभाजी जयवंत निंबाळकर.

१ परगणे हवेली परांडें.

१ परगणे भूम रफूमिया सु॥

२

२ निसबत महाराव जयवंत निंबाळकर.

१ परगणे वरवळ.

१ परगणे परळी.

२

१ परगणे लातूर निसबत सखोजी ख-
ताल दिमत मजकूर.

१

१ निसबत अनाजी कदम दिमत
मजकूर परगणे हवेली परांडें येथील
गांव.

१ मौजी लोणी.

१ मौजे हिवरें.

२

दोन गांव येविशीं मोकदमास

१ निसबत लक्ष्मणराव बक्षी दिमत

मजकूर यांजकडे आवटी, परगणे हवेली.

परांडें, येथील जागीर येविशीं मोकदमास

२ गोविंद मल्हार खिजमतराव दिमतमज-
कूर यांजकडे दोन गांवची जागीर ये-
विशीं मोकदमास.

१ मौजे मुंगसी परगणे काठी.

१ मौजे मीरगव्हाण परगणे हवेली
परांडें.

२

९

१०

रसानगी यादी.

२१३—(१८८) खंडेराव नाईक बिन राणोजी नाईक निंबाळकर यांणी हुजूर

इ० स० १७७०-७१

इहिद सवैन

मया व अलफ

जिल्हेज २०.

कसबे पुणें येथील मुकामी येऊन विनंती केली की सखुबाई शिंदे,

आपली मायआजी, यांनी आमचे तार्थरूपांचे लग्नासमयी आपली

मातुश्री सौभाग्यवती राजसबाई यांस एक गांव द्यावयाचा संकल्प

केला होता; त्याजवर कजबे हातगांव परगणे शेवगांव येथील जागिरीचा अमल सरकारांतून त्यांस इनाम आहे, तो त्यांनी आपल्यास सालगुदस्तां सन सवैनांत इनाम देऊन पत्रें करून

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-निंबाळकर.-Political Matters (15) Nimbalkars. १९७५

दिलीं आहेत, तीं पाहून स्वामींनी कृपाळू होऊन सरकारांतून करार करून देऊन भोगवटि-
याम इनाम पत्रे करून दिलीं पाहिजेत म्हणोन; याजवरून मनास आणून सख्खाई शिंदे
यांस कसबे मजकूर येथील जागिरीचा अमल सरकारांतून इनाम होता तो त्यांनीं तुम्हांस
इनाम देऊन पत्रे करून दिलीं तीं पाहून त्याप्रमाणें सरकारांतून इनाम करार करून देऊन हे सनद
सादर केली असे; तरि कसबे मजकूर येथील दरोबस्त अमल पैकीं निमे स्वराज्य खेरीज
करून बाकी निमे जागिरीचा अमल दरोबस्त यांस व यांचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम
चालविणें, प्रतिवर्षीं नवीन सनदेचा उजूर न करणें, या सनदेची प्रत लेहून घेऊन हे सनद
यांजसी भोगवटियास परतून देणें, म्हणोन पत्रे व सनदा.

२ सनदा.

२ चिटणिशी पत्रे.

- १ ताहामोकदम कसबे मजकूर यांस
१ खंडेराव बिन राणोजी नाईक
यांचे नांवची.

- १ वर्तमान भावी.
१ जमीदार.

—
२

२

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

१६ डफळे.

दादासाहेबांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

२१४—(३०४) रामराव डफळे यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हांकडे नजरेचे
३० स० १७६४-६५ पन्नास हजार रुपये करार केले आहेत, त्याचे वसुलास व्यंकोजी
खमस सितैन रघुनाथ पाठविले आहेत बरोबर स्वार आहेत त्यास रोजमरा आठवडा.
मया व अलफ
साबान १.
७५ हैबतराव दर कोल २५
७५ कृष्णाजी दर कोल २५
९४॥ फतेशान मोतदार २७ दर ३॥ प्रमाणें
७३॥ गोविंदराव गाडकवाड २१ दर ३॥

३१८

९८

POLITICAL MATTERS.

MATTERS RELATING TO.

16 Daffe.

214. A nazar of Rs. 50,000 was levied from Ramrav Daffe.

A. D. 1769--70.

एकूण अठ्याणव स्वार यास रोजमरा आठवडा रुपये तीनशें अठराप्रमाणें दर-
महा तीन आठवडे देत जाणें म्हणोन सनद १.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

१७ कोल्हापूरकर महाराज.

२१५—(३९) श्रीमंत महाराज मातुश्री जिजाबाई साहेब यांचे नांवें पत्र कीं	प्रांत हुकेरी राईबाग येथील ठाणीं देखील कागल देह	--सुमार.
इ० स० १७६२-६३	कित्ता-----	देह. १ मौजे पटवाड.
सलास सितैन	१ मौजे इंगळी;	१ मौजे दानवाड.
मया व अलफ	१ मौजे गलदकें (गें)	१ मौजे एकसाई.
साबान १०.	१ मौजे येलगुडें.	१ मौजे नेज.
	१ मौजे रांगोळी.	१ मौजे अंकली.
	१ मौजे अबदुलमोट.	
	१ मौजे भोसरे वाडी वाकडी.	११

POLITICAL MATTERS.

MATTERS RELATING TO

17 Kolhapurkar Maharaj

215. Maharaj matushri Jijabai saheb promised to pay the Peshwa Rs. 1,00,000, as expenses of troops, in case the latter A. D. 1762--63. succeeded in establishing the authority of Jijabai over thana Kagal & 20 other villages. The amount was paid by Shesho Narayan, but the villages were not brought under subjection. A further grant of Rs. 1,00,000 was promised by Shesho Narayan on behalf of Jijabai. Narsingrav Udhav was thereupon sent with an army to establish the authorthy of Jijabai over the villages in question. The Peshwa in respectful terms informed Jijabai of this and asked her to pay the additional amount agreed upon when the villages came under her control. She was assured that her thanas and territories would not in future be molested by the Peshwa's army.

१ राजकीय(ब)हतर माहिती-कोल्हापूरकर Political Matters (17) Kolhapurkars २०७

क्रिस्ता	देहे.	१ कसबे लाटे.
१ मौजे संवजुती.		१ मौजे निपाणी ठाणी सुद्धां.
१ मौजे मुगेवाडी.		१ कर्नात कागल ठाणे सुद्धां.
१ मौजे चिंचणी.		---
१ मौजे जलालपूर.		१०
१ मौजे मोरब.		
१ मौजे नमलापूर.	---	
१ मौजे पटणगुंडी.	२१	

एकूण एकवीस गांवचा साल गुदस्ताचा करार रुपये.

२५००० कसबे कागल.

७५००० फुटगांव.

१०००००

एकूण एक लक्ष रुपये फौजेच्या खर्चास साहेबीं द्यावयाचे करार केले, आणि सेव-
कांने ठाणी बसवून द्यावी, ऐमा करार जहाला असतां सालगुदस्त सदरहू ठाणी बसवून
दिली नाही. सालगुदस्तांचा ऐवज लागू रुपयांचा भरणा राजेश्री शेषो नारायण यांणी केला
तो फौजेस खर्च झाला. सालगुदस्तां ठाणी बसलीं नाहांत सबब सालमजकुरी सालगुदस्तां
फौजेच्या खर्चास ऐवज दिला, त्याखेरीज राजेश्री शेषो नारायण यांचे गुजारतीने सालम-
जकुरी करार रुपये.

२५००० कसबे कागल.

७५००० फुटगांव.

१०००००

एकूण एक लाख रुपये करार केले असेत. ऐशास एकवीस ठाणी बसवून द्यावया-
विशीं, राजेश्री नरसिंगराव उद्धव यांजरोवर फौज देऊन रवाना केले आहेत, ते सदरहू
ठाणी साहेबांची बसवून देतील. साहेबी सालमजकुरी फौजेस खर्चास द्यावयाचा करार केला
आहे. त्याचा भरणा मशारनिलेकडे ठाणी बसल्यावर करून द्यावयास आज्ञा करणार साहेब
समर्थ आहेत. पेस्तरसालापसून साहेबांच्या ठाणियांस अगर हरएक तालुक्यासि फौजेचा
उपद्रव लागणार नाही, म्हणून

पत्र १.

रसानगी बादी.

२१६-(४२) राजेश्री नागे आप्पाजी यांम पत्न की, श्रीमंत मातुश्री जिजाबाईसाहेबां-
 इ० स० १७६२-६३. कडे येथून नजर हत्ती एक दिला असे. अंबारी स्वारीत नाहीं.
 सलास सितैन त्यास पुण्यांतील अंबारीपैकी मध्यम प्रतीची अंबारी एक राजश्री
 मया व अलफ शेषो नारायण यांचे हवालां करणें; मशारानिले साहेबांकडे हत्ती व
 साबान १६. अंबारी पोहोचवितील. लिहिल्याप्रमाणें अंबारी मशारानिलेस पत्र पावतांच देऊन मशारानिलेची
 रवानगी जलदीन करणें, म्हणोन पत्र १.

२१७-(४३) राजश्री नरसिंहराव उद्धव यांस पत्र की, श्रीमंत मातुश्री आई-
 इ० स० १७६२-६३ साहेबांकडील कारभार राजश्री शेषो नारायण यांचे विद्यमाने ठरला,
 सलास सितैन त्याच्या सनदा पत्रे वगैरे कागद तुम्हांकडे पाठविलेच आहेत;
 मया व अलफ त्यास त्या कराराप्रमाणें सर्व कार्य पत्र पावतांच करून देणें. या
 साबान १६. कार्यास राजश्री नरसो यशवंत कारकून व खिजमतगार हुनूरचे पाठविले आहेत. तर यांचे
 विद्यमानें सर्व ठाणी कराराप्रमाणें मशारानिलेचे स्वाधीन करणें. या कामास दिरंग लागलि-
 यास सरकार कामांत हिसका पडतो. पत्र पावतांच जलद कर्य करून देणें. राजश्री शेषो
 नारायण यांकडे एवज ठरला आहे, त्यापैकी मशारानिले कारकून यास रोजमरा देविला
 असे. वरातेप्रमाणें एवज मजुरा देणें, म्हणोन सनद १.

रसानगी यादी.

२१८-(४६०) मातुश्री जिजाबाईसाहेब यांकडे मालवण किल्ल्याचे बेगमीस
 इ० स० १७६६-६७ सालमजकुरी पांच तोफा तालुके विजयदुर्ग निसबत नारोत्रिबक
 सबा सितैन यांकडून देवविल्या होत्या, त्या पावल्या नाहींत, सबब हल्लीं
 मया व अलफ किल्ले मजकूरचे बेगमीस तोफा सुमारे ७ सात देविल्या असेत, तरी
 सफर २९. पावत्या करून पावल्याचें कबज घेणें म्हणोन विसाजी केशव प्रांत वसई यांस —
 सनद १. रसानगी याद.

216. An elephant with saddle was ordered to be persented through
 A. D. 1762-63. Shesho Narayan to shrimant Jijabai saheb.

217. In accordance with an agreement entered into by the Peshwa
 with Shesho Narayan on behalf of shrimant Aisaheb,
 A. D. 1762-63, Narsingrav Udhav was directed to arrange without loss
 of time for the handing over of some thanas to her as detailed in other
 docun.ents

218. Five pieces of cannon were ordered to be supplied to matushri
 A. D. 1766-67. Jijabai for use in her fort of Malwan.

२१९-(१४९) पथके राजमंडळ करवीर यांस गोपाळराव गोविंद यांसमागमें
इ० स० १७६७-६८ कर्नाटकांत चाकरीस रवाना केले आहेत. ऐशास मुक्कासबाबेचा
समान सितैन ऐवज तुमच्या तालुक्यांत आहे तो नेमणुकेबद्दल हत्पेबंदी-
मया व अलफ प्रमाणे देणे म्हणोन पत्रे.
साबान १५.

१ चितो हरी व आबाजी विश्वनाथ यांस पत्र.
२ रामचंद्र नारायण यांस पत्र.

२

देन पत्रे चिटणिसी दिलीं असेत.

२२०-(७४९) श्रीमंत महाराज मातुश्री आईसाहेब करवीरवासी यांस तालुके
इ० स० १७७२-७३ चिकोडी व मनोली दोन्ही तालुके नजर करून सरकारांत खर्चास
सलास सवैन ऐवज ध्यावयाचा करार मार्फत महादेव शास्त्री व जिवाजी
मया व अलफ मोसले व आकाजी नेवरे व आप्पाजी शामराव—रुपये.
जिल्हाद २७.

११००००१ ऐन.

१००००० अंतस्त.

१२००००१

यांस मुदती

६००००० तूर्त.

६००००१ माषशुद्ध १ पासून आषाढ अखेर पर्यंत
सहा महिन्यांत द्यावे.

१२००००१

सदरह ऐवज ध्यावयाचा करार ————— रुपये.

७००००० होन एलोरी दर ४ प्रमाणे-

५००००१ होन धारवाडी सरकारांत ध्यावयाचा खिरस्ता

१२००००१

आहे त्याप्रमाणे दर १॥

बारा लक्ष रुपये ध्यावयाचा करार केला असे.

219. Some troops of the Karvir Raja were sent for service in the A. D. 1767-68. Karnatic with Gopalrav Govind.

220. The talukas of Manoli and Chikodi having been presented to shrimant matushri Aisaheb of Karvir, Rs. 12,00,000 A. D. 1772-73. were agreed to be paid by her for the expenses of Governmentt.

१ राजकीय.

[ब] इतर माहिती.

१८ निजाम.

२२१—(१५४) परगणे वेताळवाडी पैकीं कसबे निजामाबाद वगैरे देहे
 इ० स० १७६३-६४ एकवीस एकूण तनखा रुपये ४९७६॥ चार हजार नवशें साडे शा.
 अर्बा सितैन हात्तर याचा सरदेशमुखीचा अमल साल गुदस्तां तुम्हांकडून दूर
 मया व अलफ करून खान सबा भकान दरगाहा कुर्लीखान बहादर सालारजंग यांचे
 जमादिलाखर २. कुटुंबास सालगुदस्तां दिला आहे. तेणेंप्रमाणें सालमजकुरी करार असे. तरि परगणे मज-
 कूरचा सरदेशमुखीचा अमल खान मशारनिले करतील. तुम्हीं सरदेशमुखीचे अमलास मु-
 जाहीम न होणें, म्हणोन सटवोजी जाधवराव यांसि सनद १.

जमीदार परगणे मजकूर यांसि पत्र कीं तुम्हीं रुजू होऊन अमल देणें, म्हणोन १.

दोन पत्रें सरदेशमुखी.

२

२२२—(१२६) परगणे वालुंज येथील जागिरीची फडनिशी लक्ष्मण बह्माळ
 इ० स० १७६३-६४ आपटे यांजकडे पेशजीपासोन आहे; त्यास सालगुदस्तां परगणे मज-
 अर्बा सितैन कूरची जागीर निजाम अलीस दिली होती, ती सरकारांत घेतली; सबब
 मया व अलफ फडनिशी पेशजीप्रमाणें करार केली असे. यांजपासून फडनिशीचें
 रविलाखर १०. प्रयोजन घेऊन वेतन पेशजीप्रमाणें पाबीत जाणें, म्हणून त्रिंबकराव लक्ष्मण कमाबिसदार
 परगणे नेबासें बगैरे महाल यांस सनद १.

रसानगी यादी १.

POLITICAL MATTERS.

MATTERS RELATING TO

The Nizam.

221. The Sardeshmukhi Amal of Kasbe Nizambad & 20 other villages in pargana Wetalwadi was given to the wife of Khan Sawa A. D. 1763--64. Makan Darga Kulikhan Bahadur Salar Jang.
222. Paragana Walunz had been given in jahagir to Nizam Ali in the preceeding year. It was taken back in the current year. A. D. 1763--64.

दादासाहेब यांच्या कीर्तीपैकी लेखांक २२३-२२४

२२३-(२१२) महमद मुरादखान व हिमतखान दिमत नबाब निजाम अलीखान
 इ० स० १७६३-६४ बहादुर यांसी जागीर सालमजकुरापासोन तनखा रुपये.
 अर्बा सितैन ५०००० महमद मुरादखान.
 मया व अलफ ५००० हिमतखान सयद गुलाम हुसेनखान लेक यांचे नांवें.
 जिल्हेज १. ७५७॥=॥॥ नबाबाकडील दहा लक्षांचे ऐबजी वजा करून
 इकडे नेमून दिली सबब.

५५७५७॥=॥॥

यांसी महाल तनखा रुपये.
 ५०६७७॥=॥॥ महमद मुरादखान यांचे १२८७॥= गवळीश्वर.
 नांवें रुपये.
 २७५५९८-१ परगणे एकदुणी. ६२८५॥=॥
 १६८३२॥=॥ परगणे टांकळी तनखा
 २१०१२॥=॥॥ ५०६७७॥=॥॥
 पैकी वजा पेशजी करार ५०८० हिमतखान याजकडे मौजे सिलगांव
 करून दिव्ही आहे परगणे वाळुंज रुपये.
 ४१८०, बाकी हल्लीं.
 ६२८५॥= परगणे वाळुंजपैकी.
 ४९९८॥ रांजणगांव बोरी. ५५७५७॥=॥॥

पंचावन्न हजार सातशें साडे सत्तावन रुपये पावणे तीन आणे तनख्याची जागीर
 करार करून देऊन जागिरीचा अमल वसूल देणें, म्हणोन सनदा.

२ जमीदार महाल २
 २ मोकदमांचे नांवें २

१ महमद मुगदखान यांचे नांवें आपले दुमाला करून घेऊन जागिरीचा वसूल घेत जाणें, म्हणोन.

५

४ चिटनिशी कमाविसदारांस अमलाची दखलगिरी न करणें, म्हणोन.

९ एकूण नब पत्रें छ.२ रमजान. रसानगी याद.

२२४-(४२१) कमाविस भेटवहल नबाब निजाम अली बाणी शेरजंग बाज-
३० म० १७६५-६६ बरोबर पाठविली, गुजारत सिदोजी पायगुडे खिजमतगार सनगें
सित सितैन एकूण रुपये
मया व अलफ
जमादिलाखर १४. १०० जामेवारी जरी कारचोबी २

२५ चिरा मुकेसी १

दर ५० प्रमाणें रुपये.

१५ गोशपेच १

४० किमखाप १

२० पटका कारचोबी १

१०० शाल फर्द २ दर ५०

२५ बाजुबंदी कारचोबी १

३२५

९

२२५-(५८५) परगणे राजदेहर येथील जागिरीच अमल सरकारांत आहे,
३० रा० १७६८-६९ त्यास राजदेहर किल्ला व राजश्री सखाराम भगवंत यास नबाबांनी
तिसा सितैन बीस हजार रुपयांचे गांव देविले आहेत. ते व दुमाले गांव अस-
मया व अलफ तील ते वजा करून बाकी बेरीज राहिल त्याचे गांव नबाब निजाम
जमादिलाखर २८. अलीखान बहादुर यांजकडे देविले असत; तर सखाराम भगवंत यांचे बीस हजारांचे गांव
सनदेप्रमाणें बगैरे दुमाला चालत आहेत, त्याप्रमाणें वजा करून बाकी मोगलार्ह अमल
नबाबाकडील अमीन येतील त्यांचे हवाली करणें, म्हणोन चिंतामण हरी यांस सनद १.

224. A present of clothes from Nawab Nizam Ali is credited on this date.
A. D. 1765-66.

225. The villages in pargana Raj Deher, excepting the fort of Raj. Deher and villages worth Rs. 20000 granted by the Nawab to Sakharam Bhagwant, were ordered to be made over to Nawab Nizam Ali Khan Bahadur.
A. D. 1788-79.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती निजाम-Political Matters (18) The Nizam २१३

२२६-(५८९) रुक्जुत दौले बहादर दिमत निजाम अलीखान यांजकडे
३० स० १७६८-६९ जागीर सरकारांतून सालमजकुरापासून करार करून दिली त्याचा
तिसा सितैन मया व अलफ तनखा ४३६९६॥-॥ परगणे ढोकी तनखा ८१०००॥-॥ पैकी,
जमादिलाखर ३०. बजा दुमाला तनखा रुपये.

५६८४४॥-॥ दिगर जागीर.

२६७७॥-॥ हैबतगव निंबाळकर यांज-
कडे मौजे अरणी.

३००६॥-॥ माधवराव सदाशिव यांज-
कडे मौजे अरणी.

५६८४४॥-॥

१७१०७४-॥ कित्ता दुमाले.

४००० भाराशिव शिलेदार याजकडे
गांव.

७०२९॥-॥ पागा दारकोजी निंबाळकर
तडवळें.

३१५३॥ पागा सटवोजी गावडे
मौजे उदलें.

५३४॥ येशवंतराव लक्ष्मण शिलेदार

२३८९॥-॥ निसबत सरलण्कर मौजे
काजळें.

१७१०७४-॥

२२७९१॥

बाकी तनखा ५८२०९४-॥ पैकी

बजा स्वराज्य चौथाई तनखा १४५५२॥ ।

बाकीजागिरीचा तनखा रुपये.

२७३७९ तर्फ अंतूर परगणे धारूर तनखा

रुपये ३६९०० पैकी बजा स्व-

राज्य चौथाई तनखा ९१२५ बाकी

जागिरीचा तनखा रुपये. ५

३००० परगणे मलकापूर प्रांत बन्हाड येथील
किछे घोडपंचे जागिरीचे अमलाचा
कमावीस चिंतामण हरी सरसुभेदार
प्रांत खानदेश यांजकडे आहे, त्यापैकी
तीन हजार रुपयांचे तनख्याचे गांव ने-
मून देणें म्हणोन मशारनिले यांस सनद.

७४०३१॥-॥

पाऊण लक्षाची जागीर द्यावी, याप्रमाणें
करार जहाला; त्यास सदरहूप्रमाणें महाल
लाऊन दिल्ले असत, येविशीं — सनद.

२ जर्मीदार.

१ परगणे ढोकी.

१ तर्फ अंतूर परगणे धारूर.

२

३ कमाविसदारांस.

१ परगणे ढोकी निसबत आपाजी
मुंदे, ठाणें हवाली कराबयाविषयी.

१ तर्फ अंतूर, परगणे धारूर, निस-
बत कृष्णाजी माधवराव, यांस
ठाणें हवाली करणें म्हणोन.

१ चिंतामण हरी सरसुभेदार, प्रांत
खानदेश, यांस तीन हजाराचे
गांव नेमून देणें म्हणोन.

३

रसानगी यादी.

२२७-(६१७) नबाब निजाम अलीखान बहादर याजकडे जागिरीचा अमल
 इ.स. १७६८-६९. पेस्तर साल सन सबैनापासून करार करून देऊन ————— सनदा.
 तिसा सितैन परगणे जितूर, सरकार पाथरी पैकी देहे
 मया व अलफ तुळजाबाई शिंदी यांस सरकारातून आठ
 मोहरम २६.

गांव दिले आहेत, ते खेरीजकरून बाकी
 जागिरीचे अमलाविषयी:-

१ महिपतराव प्रल्हाद यांस कीं तुम्हां-
 कडून कमावीस दूर करून पेस्तर
 साल सन सबैनापासून नबाब निजाम
 अलीखान बहादर यांजकडे करार
 करून देऊन हे सनद सादर केली
 असे, तरि सदरहू आठ गांव खेरीज
 करून बाकी जागिरीचा अमल
 ठाणीं सुद्धां नबाबाकडील अमीन
 येतील त्यांचे हवाली करून कबज
 बघें.

१ देशमुख व देशपांडे परगणे मजकूर
 यांस कीं नबाबाकडील अमीन येतील
 त्यांशीं रूजू होऊन अमल सुरळीत
 देणें.

२

२ परगणे लोणार, येथील जागिरीचा
 अमल नरसिंगराव जनार्दन धायगुडे
 यांजकडे सरंजामास होता तो दूर
 करून ————— सनदा.

१ नरसिंगराव जनार्दन यांचे नांवें
 जागिरीचे अमलाचे ठाण्याविषयी.

१ जमीदाराचे नांवें.

२

२ परगणे थेलकर येथील जागिरीचे
 अमलाची कमावीस शिवराम विठ्ठल
 यांजकडून दूर करून ————— सनदा.

१ शिवराम विठ्ठल यांचे नांवें जागि-
 रीचे अमलाचे ठाण्याविषयी.

१ जमीदारांस.

२

२ कसबे बारव येथील जागिरीची कमा-
 वीस कृष्णाजी अनंत यांजकडून दूर
 करून ————— सनदा.

१ कृष्णाजी अनंत यांस.

१ जमीदार.

२

227. The jahagir amal of pargana Jinthur in Sirkar Pathari pargana
 Bhokare, kasbe Barav, pargana Takli &c worth in all Rs.
 A. G. 1768-69, 3,00,000 was given to Nawab Nizam Alikhan Bahadur.

२ परगणे टाकळी नीलवर्ण येथील जागिरीचा अमल त्रिंबक महिपतराव यांजकडे सरंजामास होता तो जप्त करून देवाजी धोंडदेव यांस कमावीस सांगितली होती ते दूर करून सनदा.

१ देवाजी धोंडदेव यांस ठाण्या-विषयी.

१ जमीदार.

२

२ परगणे काठीपैकी देहे ७ सात येथील जागिरीचे अमलाची कमावीस सदाशिव महिपत यांजकडे होती ती दूर करून सनदा.

१ सदाशिव महिपतराव यांस ठाण्याविषयी.

१ जमीदारास.

२

२ परगणे मेहेकर पैकी देहे १२ बावन येथील जागिरीचे अमलाची कमावीस महिपतराव प्रल्हाद यांजकडून दूर करून सनदा.

१ महिपतराव प्रल्हाद यांस ठाण्या-विषयी.

१ जमीदारास.

२

१४

एकूण चवदा सनदा रसानगी यादी.

सदरहू महालाचा तनखा बरहुकूम करारी यादी रुपये.
४०३१८१- परगणे जितूर तनखा १२११३ तनखा - - - - - रुपये.

रुपये पैकी वजा जुळजाबाई
शिंदी यांस सरकारांतून गांव
दिले आहेत.

१ मौजे वरूड.

१ मौजे डोंगरतळें.

१ मौजे जरीलज.

१ मौजे माथळें.

१ मौजे सुकली.

१ मौजे दिगरस.

बाकी.

१ मौजे गडद गव्हाण.

१ मौजे भोसी.

८

१२१९४॥=

८३९२१॥- परगणे लोणार.

२१८२०४॥- परगणे भेलकर.

६४४१॥ कसबे बारव.

१५००० परगणे टाकळी नीलवर्ण.

४९६२४॥- परगणे काठी तनखा

रुपये

१८०३९९॥=

पैकी वजा

७६५४८॥= मकरंद नाईक निंबाळकर देहे १३

२३३२४ जयवंतराव निंबाळकर ७

२०९०२॥- दुमाले सरकार

९४०९४- नरखेड.

३९२७१- बडाळें.

४९९६४- विसाजी कृष्ण.
२११४४- अमृतराव पांडरे.
२०९०२॥-

२०३८॥- पिंपळें बुद्रुक
३७९३४- पिंपळें खुर्द
९६३४॥- म्हसळें खुर्द.
८३६॥ इचगांव.

१३०७७९४-

४९६२४॥.

बाकी तनखा देहे.

७८८७४ परगणे मेहेकर पैकी गांवचा तनखा
बरहुकूम यादी महिपतराव प्रस्हाद.
रुपये.

२०१३३४- कसबे काठी.

११९६४४- मौजे दोरसाल.

४७६४॥- दहीवडी

३०००००४॥.

सदरह तनि लक्षांचे महाल सन सबैनापासून दिले असत.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

१९ जंजिन्याचा नबाब.

नारो आपाजीच्या रोजकीर्दीपैकीं.

२२८-(१२३) शंकराजी केशव यांचे नांवें जाब की जंजिरेकर शामल यांस
६० स० १७६३-६४ तहाचे ऐवजीं सिंहीगडचे मुकामीहून सात हजार रुपयांचें सोने
अर्वा सितैन दिलें होतें, त्यास सोनेयास तोटा बहुत पडूं लागला सबब तुम्हीं
मया व अलफ सोनें हुजूर पाठविलें. आणि शामलास परभारे [ऐवज] तिकडे दिला.
रबिलावल.

ऐशियास सदरहू सोनें सात हजाराचें पाठविलें तें सरकारांत जवाहीरखान्याकडे गुजारात
जनार्दन गणेश कारकून दिमत मजकूर जमा जालें असे, म्हणोन मशारानिले याचे नांवें जाब १.
छ. ९ रबिलावल.

POLITICAL MATTERS.

MATTERS RELATING TO
The Nawab of Janjira.

228. In accordance with a treaty concluded with the Shyama
(Siddhi), gold worth Rs. 7000 was sent to him from
A. D. 1763-64. Sinhagarh.

बाळाजी जनार्दन यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

२२९—(४१५) शामल जंजिरेकर यांजकडील लोक जीवधनचे राजकारणांत सांप-
इ० स० १७६५-६६ डले, त्यांपैकीं किल्ले सिंहीगडीं अटकेस ठेविले होते, त्याची तक-
सित सितैन मया व अलफ रीर जबानी बंदिवान तपसील.
जमादिलाखर ३०.

रामजी शिंदे वस्ती परगणे नांदगांव.
आपण सरकारांत जंजिरेयास चाकर होतो.
तेथून सिद्दी अबदुल्ला याजबरोबर किल्ले
जीवधन येथें किल्ल्यावर चढावयासि येत
असतां मदखोरें येथें आपणास धरून
आणिलें. किल्ले सिंहीगडीं पांच असामी अट-
केंत होतो. पैकीं एक मेला, बाकी चार अ-
सामी आहों. असामी १.

बाबाजी शिंदे वस्ती मौजे भावें तर्फे
मांडलें. सदरील रामाजी शिंदे याचे हकी-
कतीप्रमाणें जबानी. असामी १.

शेख हसन वस्ती कसबे नांदगांव. सद-
रहूप्रमाणें हकीकत. असामी १.

शेख उस्मान वस्ती कसबे नांदगांव. सद-
रहूप्रमाणें हकीकत. असामी १.

सदरहू चार असामी सिद्दी अबदुल्ला जंजिरेकर यांजकडील जीवधनीचे राजकारणांत
सांपडले ते सिंहीगडीं बंदिवानांत होते; त्यांपैकीं विसाजी केशव यांचे विद्यमाने शामला-
कडील रुकुनुद्दीन हसन वकील आला आहे त्याचे हवालां केले असेत. बरहुकूम करारी यादी
कलम १. छ. १२ रोज.

२३०—(—) शामल जंजिरेकर यांजकडील तह झाल्याचे कराराची कलमें
इ० स० १७६६-६७ सन सलास सितैनपासून सन सित अखेर चौसालां रुजुवातीमुळें ऐवज
सबा सितैन निघेल तो व मतगड किल्ला कराराप्रमाणें सरकारांतून दिला जाईल.
मया व अलफ तहनाम्याप्रमाणें तहनामा जंजिरे तर्फेचा सरकारांत यावा. येणेंप्रमाणें
माहरम २३. करार. कलम १.

229. Certain subjects of Janjira implicated in the attack by Siddhi
A. D. 1765-66. Abdulla on fort Jiwadghan had been arrested & confined
in fort Sinhggar, they were now made over to the Shamal
at Janjira.

230. A treaty was entered into with the Shamal of Janjira, agreeing
A. D. 1766-67. to pay to him the amount that might be found due for
the years A. D. 1762-63 to 1765-66 & the surrender of the
fort of Matgad.

गणेश राम दातार यांचें पत्र सरकारांत घ्यावें कीं, सरकारचे यादनाम्याप्रमाणें एका अक्ष-
राचा अन्वय न जातां जंजिरेकर यादनामा देतात, ही निशा घेऊन ऐबज देईन. अंतर
आल्यास सदरहू जो ऐबज देवीन तो सरकारांत माघारा खुद निसबत देईन. येणेंप्रमाणें करार-
कलम १.

कलमें दोन बरहुकूम यादी.

२३१-(४८८) गणेश राम दातार याजबरोबर हुजूरचा तहनामा देऊन जंजिरां

इ० स० १७६६-६७
सबा सितैन
मथा व अलफ
साबान १३.

रवाना जहाले आहेत ते जंजिरां जाऊन सरकारचा तहनामा शिक्क्या-
नशी जंजिरकरास समजावितील, आणि त्या अन्वयें जंजिराचा
तहनामा घेऊन व श्रीहरिहरेश्वरास हुजरून नौबतखाना गेला आहे

तो सुरवात जहाला असेल, त्याविशीं जंजिरां पत्र रवाना केलें असे, त्यास नौबतखाना सुर-
वात जहाल्याचा जाब घेऊन दोन्ही तुम्हांकडे दातार पाठवितील. तो तुम्हीं पाहाणें, आणि
मशारनिलेचे लिहिण्यांत निखालस कुसूर याउपरि कांहीच राहिला नाहीं असें येईल, तेव्हां
तुम्हांकडे भात नेमणुकेप्रमाणें व ऐबज अनामत येणेंप्रमाणें आहे तो मशारनिले यांचे
विद्यमानें जंजिरां हवाली करून तेथील कबज घेणें व दिवें श्रीवर्धन येथील वसूल ते घेतील
त्यांस घेऊं देणें, तुम्हीं दखलगिरी न करणें व जंजिरांहून तहनामा शिक्क्यानशीं जंजिरक-
रांचा व नौबत सुरवात जाहलियाचा जाब तुम्हांकडे येतील ते दोन्ही हुजूर पाठवून देणें,
येथें राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस पाहातील आणि तो तहनामा व किल्याची दुसरी सनद
हुजूरची तुम्हांकडे पाठवून देतील, त्याप्रमाणें तहनामा दातारांचे हवाली करणें, व सनदे-
प्रमाणें किल्ला जंजिरां हवाली करून जाब घेणें. किल्ला त्यांचे स्वाधीन जाल्यावरि दातार हुजूर-
चा तहनामा जंजिरां देतील व जंजिराचा तहनामा हुजूर पाठवितील; भात न्यावयास
जंजिरांहून गलबतें येतील ते समयीं भातास दिरंग न लावणें; भात जलदीन देत जाणें;
म्हणोन गोविंदराव व चिमाजी माणकर प्रांत राजपुरी यांचे नांव सनद १.

रसानगी याद.

231 Ganesh Ram Datar was sent to Janjira with a treaty drawn
by the Peshwa. A drum was at the same time sent for
A. D. 1766-67. use at the temple of Shri Hari-Harshvar, & the fact was
communicated to the Janjirkar. Ganesh Ram Datar was directed to obtain a
counterpart of the treaty from the Janjirkar & also a letter agreeing to the
use of the drum at the temple. Govindrav and Chimnaji Mankar of Rajpuri
were directed to inspect the said counterpart and letter and to send them
on to Balaji Janardan Fadnis. They were also directed to restore the fort
to the Janjirkar, to allow him to recover revenue from Diwe Shrivardhan
& to pay him the quantity of paddy & money due.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-जंजिरकर-Political Matters (19) Janjirkars. २१९

२३२-(४८९) शामिल जंजिरकर यांचा व सरकारचा तह जाहला त्याबिशी सनदा.

इ० स० १७६६-६७ किल्ला मतगड जंजिरकरांस द्यावयाचा करार करून हे सनद सादर
सबा सितैन केली असे, तरि किल्ला हवाली करून पावळियाचें कबज घेणें.
मया व अलफ किल्ला सरकारांत सन खमस अबैनांत आला ते समयी वरती शिल्लक
साबान १८. बरहुकूम झडती प्रांत राजपुरी.

नक्त	रुपये	किता.
	२९	
गल्ला चौसेरी मापें कैली खंडी.	वजनी	वजन
४०।४८= भात.		पक्के.
-१=४२॥= उडीद.	४१११६॥ तूप.	सुमारी.
४४१४२ आवरे.	४४९॥१६॥ तेल.	सुमार.
४३॥१२।= मीठ.	४१४७।६ दारू.	२०० गोळ्या शिसें
		बंदुकी.
	४१॥७॥३	१ घण.
		१ पावडे.
४१४१-१=		१ पहार.
		२०३

एकूण नक्त रुपये पंचवीस व एकेताळीस खंडी सन्वातीन पायली निटवें कैली व दीडमण साडेसात शेर तीन टांक वजन पक्के व दोनशें तीन सुमारी येणेंप्रमाणें जकीरा होता त्याचा जाबता अलाहिदा पाठविला असे; त्याप्रमाणें जकीरा हवाली करून कबज घेणें, म्हणोन बाबाजीराव हवालदार व कारकून किल्ले मतगड यांस सनद १.

शंकराजी केशव व रामाजी महादेव प्रांत कोंकण यांस चिटणिशी पत्र कीं, हवालदारांस ताकीद करून सनदेबरहुकूम किल्ला जकिरेमुद्धां हवाली करवून जंजिरकरांचा जाब घेणें, म्हणोन सनद १.

२

२३३-(४९०) जंजिरकराचे तर्फेचे बंदिवान सोडून द्यावे असा करार करून
 ६० स० १७६६-६७ सनदा सादर केल्या असेत, तरि तुम्हांकडे जंजिरकरांचे तर्फेचे
 सबा सितैन बंदिवान असतील त्यांजबरोबर शिपाई देऊन तळ्यास पाठवून देणें,
 मया व अलफ आणि तेथें पावलेयाचा जाब गोविंदराव व चिमाजी माणकर यांचा
 साबान १८.

घेणें, म्हणोन

सनदा.

- १ दादो उद्धव यांस कीं, तुमचे तालुक्याचे किल्ल्यावरि असतील त्यांस रवाना करणें म्हणोन.
- १ नारो त्रिंबक भट यांस कीं, तुमचे तालुक्याचे किल्ल्यावरि असतील त्यांस रवाना करणें म्हणोन.
- १ कृष्णाजी जाधव हवालदार व कारकून किल्ले लोहोगड यांस.
- १ गोपाळजी शिंदे हवालदार व कारकून किल्ले विसापूर यांस.
- १ विसाजी केशव यांस कीं, जंजिरे अर्नाळा येथें असतील त्याविशीं.
- १ तालुके अबचिंतगड निसबत भागोजी बालकवडे यांस.
- १ तालुके बिरवाडी निसबत रामचंद्र कृष्ण यांस.
- १ रामाजी महादेव यांस कीं जंजिरे सुवर्णदुर्ग येथें व तुम्हांकडील तालुक्यांत अस-
 तील त्यांसही रवाना करणें म्हणोन.
- १ तालुके अंजनवेल निसबत कृष्णाजी विश्वनाथ यांस.
- १ जंजिरे रत्नागिरी निसबत कृष्णाजी हरी यांस.

१०

गोविंदराव व चिमाजी माणकर तालुके प्रांत राजपुरी यांस कीं,

प्रांत मजकूर येथील महाल ११ अकरा
 यांची पहाणी दुतर्फा सालमजकुरी करून
 जमाबंदी ठरेल त्यास दुतर्फा तहनामेया-
 प्रमाणें चालावें.

कलम १.

सन इसत्रे सितैनापासून सन सित
 सितैन पावेतो सरकारचा व जंजिरकरांक-
 डील दुतर्फा हिशेबाचे रुजुवातीमुळे नक्त
 बागैरे जी बेरीज ठरेल ती सालमजकुरी दे-
 विली असे. हिशेबामुळे बाकी निघेल ते
 देणें.

कलम १.

कोंकणप्रांती किल्लेहाय येथें व वरघाटें जंजि-
 रकरांचे तर्फेचे लोक अटकेंत आहेत ते
 तुम्हांकडे रवाना केले असेत. ते तुम्हां-
 पाशीं आल्यावरि त्यांची चौकशी करून
 जंजिरकरांचे तर्फेचे जे असतील ते त्यांचे
 हवालती करणें आणि नांव बिनांव पावल्याचें
 कबज घेणें, व दुमाले तुमचे तालुक्यांत असतील
 त्यांची चौकशी करून जंजिरा तर्फेचे असतील
 ते त्यांचे स्वाधीन करून पावळियाचें कबज
 घेणें.

कलम १.

एकूण तीन कलमें करार करून सनद सादर केली असे, तरि सदरहू प्रमाणें
वर्तणूक करणें, म्हणोन सनद १.
रामाजी महादेव यांचे नांवें सनद कीं रुजू शंकराजी केशव व रामाजी महादेव
प्रांत कोंकण यांस

प्रांत राजपुरी येथील अकरा महालची
पहाणी दुतर्फा साल मजकुरी करून जमा-
बंदी ठरेल त्यांस दुतर्फा तहनामेयाप्रमाणें
चालावें. कलम १.

सन इसत्रे सितैनापासून सन सित सि-
तैना पावेतों सरकारचा व जंजिरकरांचा
दुतर्फा हिशेबाचे रुजुवातीमुळें नक्त व गल्ला
जी बेरीज ठरेल ती सालमजकुरी देविली

असे. हिशेबामुळें बाकी निघेल ते देणें.
कलम १.

कोंकण प्रांतीं किल्लेहाय येथें जंजिरकरांचे
तर्फेचे बंदिबान जागां जागां आहेत, ते तुम्हां-
कडे रवाना कराविले असेत. तुम्हांपार्शी येतील
त्यांची चौकशी यथास्थित करून जंजिरकरांचे
तर्फेचे असतील ते मात्त त्यांचे हवाली करून
नांव बिनांव कबज घेणें. बाकी राहातील ते
कैदेत ठेवणें. कलम १.

एकूण तीन कलमें करार करून हे सनद सादर केली असे, तरि
सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें, म्हणोन सनद १.

एकूण चौदा पैकीं चिटणिशी एक, सनदा तेरा सदरहूप्रमाणें दिल्या असेत.
रसानगी यादी चार.

२३४-(४९३) तहनामा सरकार-तर्फेकडील व अमारत मर्तबत खान अजम
इ० स० १७६६-६७ याकूदखान यांजकडील तहनामा. पेशजी दर अमलफी बलगाह
सबा सितैन याकूदखान यांजकडील तहनामा. पेशजी दर अमलफी बलगाह
मया व अलफ कैलासवासी रावसाहेब तहनामा करार होऊन आला होता. त्या
साबान २९ अलीकडे दरम्यान रखने जहाले, सबब तहाचीं कलमें दुतर्फा
मातबर येऊन जाऊन करार केली. सुरू सन सबा सितैन मया व अलफ. तहाचीं कलमें
बितपशील.

234. The following are the principal terms of the treaty entered into
A. D 1766-67 with Amarat Martabat Khan Ajam Yakutkhan (the
Janjirkar) :—

(1) The fort of Matgad which had been given into the
possession of the Peshwa to prevent its capture by Tulaji
Angria should be restored to Janjira.

किल्ले मतगड अमारतपन्हा तुळाजी आंग्रे सरखेल घेणार अजी सबब ईजानेबांकडे ठेविला होता. तो खावा म्हणोन यादनामियांत लिहिलें व वकिलांनीं रद्दबद्दल केली, याजवरून अमारतपन्हांचा किल्ला अनामत होता तो बमै-इमारत दिला असे. तैसा असावा. कलम १.

सन इसचे सितैनापासून रुजुवात होऊन बरचेबर उडते सालीं ऐवज इकडून तिकडे व तिकडून इकडे देत जावा.

कलम १.

तळें घोसाळें येथील धारेयाचा सरकारचा गल्ला सावकारी गलबतावरून रेवदंडा वगैरे जागां जाईल, त्यास हसीलाकरितां अशौकत पन्हांकडून मुजाहिम न व्हावें. तिकडील गल्ला धारियाचा रेवदंडे खाडीतून साहुकारी

गलबतें मरून सुदामत प्रमाणें जंजिन्यास जाईल, त्यास सरकारतर्फेन हसीलाविशीं मुजाहिम होणार नाहीं. कलम १.

दास्तान मांडलें सरकारतर्फेन इंग्रजांस दिलें आहे. ते तेथील निमे ऐवज अमारत पन्हांनीं जे सालीं इंग्रजांस दिलें ते सालच्या जमाबंदीप्रमाणें ते तर्फेस रुजुवात हिशेबांत दिला जाईल; दास्तान मांडलें इंग्रजांनीं सोडलें तर तेथील अमल तह सुदामत प्रमाणें चालेल. कलम १.

दुतर्फा तहनामा जाला याउपरि रयत वगैरे फरारी जहाले असतील, त्यास दुतर्फा कौल देऊन ठिकाणच्या ठिकाणीं आणावें. कर्जदार दिवाळखोर यांस दुतर्फाकडून पुस्तपुन्हा करूं नये. कर्जाची उगवणी हसे बंदीप्रमाणें करून घेत जावी. कलम १.

- (2) One half of each of the mahals of Dive & Shrivardhan, the revenues of which had been assigned for the expenses of the above fort, should be made over to Janjira.
- (3) The amount due to and by the two contracting powers should be ascertained and paid.
- (4) No duty should be demanded by Janjira on account of ships carrying Government revenue in kind levied from Tala & Ghosala; similarly no duty would be levied by the Peshwa on ships passing Revadanda and carrying the Janjira revenue in kind.
- (5) The Dastan of Mandle belonged formerly to the Peshwa & the Janjirkar jointly. It having been handed over to the English by the Peshwa, he promised to pay the equivalent of half its revenue to the Janjirkar.
- (6) The two contracting Powers should not molest each other's territories.
- (7) The terms of the treaty of A. D. 1736-37. should be respected.

सरकारतर्फेने तिकडील तालुकेयांत कोणेविशीं तसदी होणार नाही. आहशमत-पन्हांकडून सरकार तालुकेयांत तसदी न व्हावी. दुतर्फा हरमाखोर (हरामखोर) इकडील तिकडे व तिकडील इकडे जाऊन फंद-फितूरीच्या गोष्टी समजावितील, त्यांस हरगीज न ठेवितां दुतर्फाकडून जिकडील तिकडे पोंहचते करावे. कलम १.

माहसऱ्या अलीकडे तर्फेनच्या कसुरा-मुळे सरकारतर्फेने व मामलेदारांकडून तहनामा पेशजी शिवाय कागदपत्र व कलम-बंदीच्या यादी कमपेश केल्या असतील त्या रद्द असेत. कलम १.

बंदी गुलाम व चाकर सरकार व घरचाकर अस इकडील तिकडे व तिकडील इकडे आलेगेल्यास जिकडील तिकडे द्यावे. कलम १.

प्रांत दिवे व प्रांत श्रीवर्धन हरदू महाल निमे निमे किल्ले मतगडचे तनख्यास अमारत पन्हातर्फेने सरकारांत दिले होते. ते हरदू महाल निमे निमे एकूण एक महाल आहशमतपन्हातर्फेस दिले असेत. जंजिरे-याचे मुतसिलांत चालोन सदरहू महाल रुजुबातीस सुदामत प्रमाणे यावे. कलम १.

मागील रुजुबातीचा ऐबज तहनामेया-प्रमाणे द्यावा घ्यावा वा (!) लेकीन बुजुर्गा बुजुर्गाही कां दिली घेतली नाही ते इमाने खास मालुम. जसे पेशजीचे तहनामेयाबमोजीब सन इसजे सितैनापासून साल दरसाल रुजुबात करावयाचा व देणेघेणेयाचा करार जहाला, मागील रुजुबात हर्फखान वूर करावा. कलम १.

वाहीनाचे बैल व टोणगे यांची जकात कदीम कराराप्रमाणे दुतर्फाही घेत न जावी.

कलम १.

मुलकाचे दस्तावर रमजानिगाई कदीम तहनामियाप्रमाणे न घ्यावी कलम १.

बंदर रोहें येथील जकात कुल दरोबस्त देखील उभा मार्ग सुदामत सरकारतर्फेस चालत आहे त्याप्रमाणे चालेल. कलम १.

सरखेल निसबतीचे तालुके सरकार-तर्फेस आले, त्यास त्यांचे कारकीर्दीस केळसी लसवी येथील ऐबज मोबम तालुके सुवर्णदुर्गाहून रुपये ३१२५ तीन हजार एकशें पंचवीस जंजिरातर्फेस पावत होते, अलीकडे जाजती रुपये १००० हजार सुवर्णदुर्गाहून पावतात, एकूण रुपये चार हजार एकशें पंचवीस पावतात, त्याप्रमाणे दरसाल पावतील. याउपरि सरखेल तालुक्यास तिकडून तसदी देऊं नये. कलम १.

चांच्या अशौकतपन्हाचे मुतसीलां-तील जागां बादरविजारा बंदर करून चो-न्या करितो. तो करून न पावे ते करावे.

कलम १.

पेशजी सन सबासलासीनमध्ये दुतर्फा तहनामे जाले असेत, त्यापैकी कांहीं कलमें या तहनामियांत आलीं, बाकी राहिलीं कलमें पेशजीचे तहनामियाप्रमाणे करार असेत. कलम १.

तर्फेन मुतसील माहलचे वतनदारी वगैरे इनसाफ सुदामत प्रमाणे होत जावे. कलम १.

एकूण सतरा कलमें दुतर्फा तहनामियांस करार केलीं असेत. ते बमोजीब दुतर्फा फडून मुरळीत चालोन मुलकाची आबादी व तर्फेनच्या येस्वलास हगोनगीची तरकी हुजुरांत आणावी, म्हणोन तहनामा १.

२३५—(५०८) जंजिरकर यांचा व सरकारचा तह जाला. याजकरितां किल्ले मज-
६० स० १७६६-६७ कूर जंजिरकरांस द्यावयाचा करार केला असे, तरि किल्ला सर-
सबा सितैन कारांत आला ते समयीं वर जकीरा होता त्याचा जाबता अला-
मया व अलफ हिदा पाठविला आहे, त्याप्रमाणें जकिरामुद्दां किल्ला जंजिरकरांचे
जिल्काद ३. हवाली करून पावल्याचें कबज घेऊन हुजूर येणें म्हणोन बाबाजीराव मोरे हवालदार व
कारकून किल्ले मतगड यांस सनदा २.
येविशीं चिटणिशी पत्रें ३.

१ गोविंदराव माणकर व चिमाजी माणकर यांस.

१ शंकराजी केशव व विसाजी केशव यांस.

१ जयराम त्रिंबक मजमदार मामले तळें प्रांत राजपुरी यांस, जाबत्याप्रमाणें किल्ल्यावरील जकीरा जंजिरकरांकडे देऊन जकिर्याचें कबज घेऊन किल्ला देणें आणि किल्ल्याचेंही कबज घेणें, म्हणोन पत्रांत लिहिलें असे. —

६

३

एकूण सनदा दोन व पत्रें तीन परवानगी रूबरू. हवालदार कारकून यांचे नांवें किल्ला द्यावयास सनदा तीन दिल्या असेत, पैकीं एक पेशजी बार जहाली आहे. बाकी दोन राहिल्या होत्या, त्या हल्ली दिल्या असेत. जंजिरकरांकडील तहनामा शिक्क्यानशी गणेश राम दातार हुजूर घेऊन आले त्या तहनामियांतील मतगडचे कलमांत मात्र थोडीशी दिकत राहिली होती, ते दूर होऊन सरकारचे तहनामियांत कलमांप्रमाणें उगवलें पाहिजे येविशी मशारनिलेबरोबर जंजिरकरांस पत्र राजेश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस याणीं लिहिलें आहे तें व मतगडचे सदरहू कलमांचा मसुदा असें पाठविलें आहे व एक मसुद्याची नकल मशारनिलेजवळही दिली आहे; ऐशियास मसुद्याप्रमाणें मतगडचे कलम उगऊन मोहरेनसी तहनामा त्यांजकडील गणेश राम घेऊन माघारे तळ्यास आले म्हणजे किल्ला देणें, म्हणोन जयराम त्रिंबक यांचे पत्रांत लिहिलें असे.

235. In fulfillment of the terms of a treaty entered into with the
A. D. 1766-67. Janjirkar, the fort of Matgad was ordered to be surrendered
to him;

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-जंजिरकर-Political Matters (19) Janjirkars. २२५

२३६-(१७४) सिद्दी अबदूल रहीम खानजादे जंजिरकर यांजकडील मतालब.
इ० स० १७७०-७१ जंजिरकरांचे साडेतीन महाल सरकारांत मतगडाखाली आहेत,
इहिदे सबैन ते खानजादे यांजकडे देविले आहेत, तरि सदरहू साडेतीन महाल
मया व अलफ मशारनिलेच्या हवाली करणें. कलम १.
साबान १२.

मौजे वरवटणें व मौजे पळस तर्फ नागोटणे या दोन्ही गांवची खोती सालमजकुरी
खानजादे यांजपासून करून सरकार उगवणी करवणे; पेस्तर सालापासून गांव यांजकडे ठेऊं
नये. कलम १.

जंजिरकरांचा तह सुदामत सरकार महाली सालगुदस्त पावेतों चालत आला असेल त्या-
पैकी बाकी जकात लग्नटक्का वगैरे राहिली असेल ते देवणें व पुढें सुदामत चालत आल्या-
प्रमाणें चालवणें. जंजिरकरांचे महाली सरकारची बाब जकात लग्नटक्का वगैरे चालत आले
असेल त्याप्रमाणें त्याणीं चालवणें. कलम १.

एकूण तीन कलमें करार करून दिली असेत; सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें, म्हणोन
विसाजी केशव सरमुभा प्रांत कोंकण यास सनद १.

रसानगी याद.

२३७-(१७९) अजम सिद्दी अबदूल रहीमखान यांस जंजिरकरांचे पारपत्यास
इ० स० १७७०-७१ रवाना केलें, मतगड मशारनिलेच्या हवाली करणें म्हणोन सनद
इहिदे सबैन सादर केली असतां तुम्ही शिबंदेचे तलबेचा कागद मशारनिलेपासून
मया व अलफ लेहून घेतला म्हणोन हुजूर विदित जहालें; त्याजवरून हें पत्र तुम्हांस
सवाल ७. सादर केलें असे; तरि पैक्याचा तगादा तूर्त न करणें; पुढें सरकारांतून आज्ञा होईल तसें करणें.
म्हणोन गोविंदराव व चिमाजी माणकर यांस चिटणिशी पत्र १.

236. The following agreement was entered into with the Siddhi
A. D. 1770-71. of Janjira.—

- (1) The 3½ Mahals under the jurisdiction of the fort of Matgad should be made over to the Siddhi.
- (2) The Siddhi's dues in Government territory should be paid to him as usual.
- (3) The dues belonging to Government in the Siddhi's terri-
tory should be paid by him as usual.

237. Siddhi Abdul Rabimkhan was sent to punish the Janjirkar and
A. D. 1770-71. the fort of Matgad was ordered to be handed over to him.

२३८-(१८९) सिद्दी अबदूल रहीम खानजादे राजपुरीस आहेत, त्यांजकडे जंजिऱ्याचे चोरांचे बंदोबस्तानिमित्त गलबतें लहान शिलेपोस ज्यांजवर जंबुरे असतात, तीं सुमारे ५ पांच वसईचे आरमारा- पैकीं देविलीं असत, तरि खान मशारनिलेकडील कारकून येईल त्याचे हवाली तसलमात लेहून करणें. गलबतावर दर्यावर्दी व शिपायी ठेवणें ते मशारनिले ठेवतील, तुम्हीं गलबतें मात्र देणें, म्हणोन विसाजी केशव यांचे नांवें सनद १.

परवानगी रूबरू.

२३९-(७४०) अबदूल रहीमखान जंजिरकर यांचे कबिले किल्ले मतगडास व लेफ किल्ले वसई येथें आहेत, ते सोडून द्यावयाचा करार करून हे सनद सादर केली असे; तरि कबिले व लेफ वस्तभावसुद्धां सोडून देणें, म्हणोन विसाजी केशव सरसुभा प्रांत कोंकण यांस सनद १. रसानगी याद.

२४०-(७९९) याकूबखान शामल जंजिरकर यांजकडील सनदा. किल्ले मतगड देविला असे, तरि तोफा व दारू गोळा वगैरे जुना इ० स० १७७२-७३ जकीरा असेल त्यासुद्धां किल्ला हवालां करून कबज घेणें, म्हणोन गोविं- सलास सबैन दराव व चिमार्जा माणकर यांचे नांवें सनद १. मया व अलफ सफर १५. जंजिरकर यांजकडील माहादूरखान वगैरे याचीं गलबतें व महागिन्या कतबे खंडाबाबद घेतले असतील ते माघारे द्यावयाचा करार केला असे; तरि गलबतें सर-

238. Siddhi Abdul Rahim Khanjade being at Rajpuri, five small boats were ordered to be placed at his disposal for suppressing piracy.

239. An agreement having been made with Abdul Rahimkhan of Janjira to release his wives and sons imprisoned in forts Matgad and Bassein, orders for their release were issued.

240. The fort of Matgad was ordered to be made over to Yakubkhan Shamal of Janjira. Any ships or other property taken from Mahadurkhan in the service of the Janjirkar were also ordered to be restored.

जामसुद्धां व महागिन्या व ऐवज व कतबे तुम्हीं राजपूर सुभ्याकडे घेतले असतील ते रुजु-
वातीने ज्यांचे त्यांचे हवाली करून पावलियाचे कबज घेणे, म्हणोन गोविंदराव व चिमाजी
माणकर यांस सनद १.

गोविंदराव व चिमाजी माणकर यांस सनद की, किले मतगड तुम्हांकडून आमारत पन्हा
याकूबखान जंजिरकर यांस देविला असे, यास किल्याचे वगैरे महालांपैकी भात वगैरे असेल
ते जंजिरकर यांस देविले असे, तरि देणे. गह्या तुम्हीं यांकडे द्याल तो रुजुवातीने मजुरा
देणे, म्हणोन सनद १.

२४१-(७६२) याकूतखान शामल जंजिरकर याचा व सरकारचा तहनामा
इ० स० १७७२-७३ सनदा.
सलास सबैत २. अकरा महाल पैकीं साडेपांच महाल सरकार मुतसील व साडेपांच
मया व अलफ जंजिरेतर्फेचे मुतसील, त्यास परस्परे अमल सुदामतप्रमाणे असावा.
सफर ३०. अलीकडे दंग्यामुळे कमाविसदार वगैरे यांचा ऐवज दुतर्फा राहिला असेल
तो परस्पर रुजुवातीने ध्यावा द्यावा; व सालमजकुरापासून सुदामत-
प्रमाणे सुरळीत दुतर्फा चालावे. रुजुवातीने कमाविसीचा ऐवज वरचेवर
घेत देत जावे. येणेप्रमाणे करार केले असे, तरि सदरहूप्रमाणे वर्तणूक
करणे, म्हणोन

१ रामचंद्र कृष्ण, तर्फे बिरवाडी यांस.

१ गोविंदराव व चिमाजी माणकर प्रांत राजपुरी यांस.

२

२. सिद्दी अबदुल रहीम खानजादे सन इहिदे सबैनांत मतगडास गेल्या-
वर दंगियामुळे माहादूरखान वगैरे यांचीं गलबते व महागिन्या व ऐवज
कतबे खंडाबद्दल घेतले असतील ते हल्लीं मात्रे द्यावयाचा करार केला
असे; तरि गलबते सरजामसुद्धां व महागिन्या व ऐवज व कतबे घेतले अस-
तील ते रुजुवातीने ज्यांचे त्यांस हवाली करून पावलियाची कबजे घेणे,
म्हणोन सनदा.

241. A treaty was concluded with Yakutkhan Shamal by which it
was agreed that out of 11 Mahals, 5½ were to belong to
A. D. 1762-63. the Peshwa and 5½ to Shamal, and that each should
manage his own portion as before.

१ आनंदराव शिंदे तालुके जंजिरे रेवदंडा यांस.

१ रामचंद्र कृष्ण तालुके बिरवाडी यांस.

२

४

चार सनदा दिल्या असेत. रसानगी यादी.

१ राजकीय

(ब) इतर माहिती.

२० हैदरअली व टिपू.

२४३—(३०३) बदल कमावीस भेट सनगें बाबद खोजे नुरुद्दीन वकील दिमत
 इ० स० १७६४-६५ हैदरअलीकडील सनगें ————— रूपये.
 खमस सितैन ४५० राजश्री दादांस, गुजरात बाळोजी कटका खिजमतगार.
 मया व अलफ ७५ चिराबादली १
 साबान २४. १५० जामेवारे जरी करचोबी
 ७५ ७५

१५० २

१०० किमखाप

५० शाल फर्द

७५ पटका कारचोबी.

४५०

६

POLITICAL MATTERS.

MATTERS RELATING TO

20. Haidar Ali and Tipu.

242. A present of clothes to Raghobadada and to the Peshwa
 A. D. 1764-65 worth Rs. 900 was received from Khoje Nuruddin, agent
 of Haidar Ali.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-हैदरअली.-Political Matters (20) Haider Ali २२९

४५० राजश्री रायाकडे, गुजरात तुकोजी चिंचवडा खिजमतगार.

६० चिराबादली.

१६० जामेवारे जरी.

८० ८०

१६० २

८० किमखाप १

७५ बोढणी जरी १

७५ पटका अहमदाबादी १

४५० ६

९०० १२

२४२—(३४०) हैदरअली खान यांचे नावें जाब लेहून दिला की, तुम्हांकडे

३० स० १७६४-६५
खमस सितैन
मया व अलफ
जिल्हेज १३.

सालमजकूरचे खंडणीचा ऐवज येणें, त्यापैकी तूर्तच्या हप्त्यापैकी साहुकारांनी हवाला घेतला, त्याचा भरणा गुजरात साहुकार जमा. ३७५००० गुजरात वीरशेट कोलेगर हजरहवाला गुदचीनशेट.

३३६९७३॥ जमा पोतां छ. २१ जिल्काद होन.

२७२६०७॥ होन हैदरी वगैरे ६४१४ दर ४।

८१४३ सनगिरी १९१६ दर ४।

३५७०० धारवाडी १०२० दर ३॥

५११३॥ सबदनअली १४६१ दर ३॥

३९३७॥ पुतली तोळे २२५ दर १७॥

११४७२ दुर्गा २८६८ दर ४

३३६९७३॥

३८०२६।- रद कर्ज गुजरात लक्ष्मण

अपाजी बरात छ. १४ सवाल.

३७५०००

243. Rs. 1,400,000 were received from Haider Ali Khan on account
A. D. 1764-65 of the current year's tribute.

१०२५००० गुजारत लालदास वल्लभदास हस्ते हवाला भरणा
गुजारत सेवकराम रुपये.

६१५४९९॥ जमा पोतां छ. २१ जिल्काद होन नाणें.

५०२७६६॥ हैदरी ११८२९८ दर ४।

२६७७५ सनागिरी ६३०० दर ४।

५५९८६ नागरपट्टणी १५९९६ दर ३॥

२९९६८ दुर्गी १४९२ दर ४

६१५४९९॥

४०९५०४॥ रदकर्ज गुजारत साहुकार

१०६२९० गुजारत आबाजी नाईक का-
दरस वगैरे. साहुकार छ. ६
सवाल.

१००००० गुजारत महादशेट वीरकर छ.
६ सवाल.

२०३२५४॥ गुजारत लक्ष्मण आपाजी छ.
१४ सवाल.

४०९५०४॥

१०२५०००

१४०००००

येणेंप्रमाणें चवदा लक्ष रुपये सरकारांत जमा जाले. खंडणीचे ऐवजीं मजुरा असत,
म्हणोन जाब लेहून दिले जाब २.

२४४-(९१९) हैदरअल्ली खान यांजकडे ठाणीं देविलीं असेत, तरि जंगी जक्रीरा

इ० स० १७६६-६७

सबा सितैन

मया ब अलफ

जिल्हेज ९.

सुद्धां मशारनिलेकडलिं कारकून येतील त्यांच्या स्वाधीन ठाणीं
करून पावलयाचें कबज घेणें, म्हणून कमाविसदारांस सनदा.

२ परगणे देवनहल्लींविशीं

१ कसबे मजकुराविशीं नारो त्रिंबक कार-

कून शिलेदार यांस.

१ ठाणें कुंदाणाविशीं महिमानजी शिंदे

यांस सनद.

२

244. The thanas of Dewanhali and Kundana in paragana Dewanhali,
Chik-Balapur, fort Nandigad, fort Ganeshgad, Sidagatta
A. D. 1766-67 & others in paragana Chik-Balapur, & the thanas in par-
gana Kolhar were ordered to be surrendered to Haidar Ali Khan.

१ परगणे चिक बाळापूर निसबत चिमणाजी
रामचंद्र यांस.

१ कसबे मजकूर.

१ किल्ले नंदीगड.

१ किल्ले गणेशगड.

१ ठाणें सिदगटा वगैरे
जीं असतील तीं.

४

२ परगणें कोल्हाराविशीं—

१ गोपाळराव गोविंदराव
यांस.

१ रामचंद्र त्रिंबक यांस
की, परगणे मजकूर-
पैकी तुम्हांकडे ठाणीं
असतील तीं सोडून
देणें म्हणोन.

२

१ मुरारराव घोरपडे यांस गुंडीबिंडा
वगैरे तुमच्या पेशजीच्या तालुक्या-
शिवाय सिरे, मदगिरी, थोरलें बाळा-
पूर, हुसकोटें या सरकार तालुक्यांशि-
वाय जीं असतील तीं सोडून देणें
म्हणोन सनद.

६

एकूण सा सनदा दिल्या असेत. परवानगी रूबरू.

२४५-(१४२) किल्ले बंकापूर हैदरनाईक यांजपासून सरकारांत घेतला, तेव्हां
भात किल्यांत होतें, तें दर होनास तेरा पायलीप्रमाणें पैका देऊन
इ० स० १७६७-६८
समान सितैन
मया व अलफ
साबान ११.
घेतलें आहे. हल्लीं त्या प्रांती भात दर रुपयास तेरा पायली धारण
अदमासें आहे. शिलकेचें भात जुनें होऊन कुजतें म्हणून तुम्हीं
हुजूर विदित केलें. एशियास शिलकेस भात असेल, तें दर रुपयास
आठ पायलीप्रमाणें शिबंदीस रोजमुरियात देऊन त्या रुपयांचा दुसरा
गल्ला जोरी वगैरे उपयोगी जिनस खरेदी करून किल्यांत जकित्यास ठेवणें, म्हणोन चितो
हरी व आबाजी विश्वनाथ यांचे नांवें सनद १. रसानगी यादी.

२४६-(११०) तुम्हांकडे सन खमस सितैनांत खंडणीचा ऐवज करार केला,
त्यापैकी लालदास वल्लभदास साहुकार यांणीं सवाअठरा लक्ष रुपयांचा
इ० स० १७६७-६८
समान सितैन
मया व अलफ
रमजान २१.
हवाला घेतला होता, त्यापैकी सवाचवदा लक्ष रुपये पेशजी
सरकारांत पावले, त्याचे जाब अलाहिदा दिले आहेत, बाकी ऐवज
राहिला त्याचा भरणा सरकारांत गुजारत सेवकराम गुमास्ता दिमत

245. There is an allusion to the capture of fort Bankapur from
Y. D. 1767-68. Haidar Naik.

246. A tribute of Rs 18,25,000 had been imposed on Nawab Haidar
Ali A. D. 1764-65: out of this amount Rs. 14,25,000
A. D. 1767-68. had previously been received by Government. The remain-
ing sum was received at this time & the Nawab was informed accordingly.

मशारनिले रुपये ४००००० एकूण चार लक्ष रुपये सरकारांत जमा असेत, म्हणोन जाब १.
हैदर अलीखान बहादर यांचे नांवें जाब १.

२४७-(५८६) हैदर नाईक याचे नावें जाब लिहून दिला कीं, तुम्हांकडे खंड-
इ० स० १७६८-६९ णीचा एवज इस्तकबिल सन सितसितैन तागाईत सन तिसा साल
तिसा सितैन मजकूर चौसाला करार केला. त्यापैकी जमा सरकारांत — रुपये
मया व अलफ २९,५०००० सन सित व सन सबा दुसाला खंडणी स्वारींत
जमादिलाखर १२. सन सबांत करार केली ते रुपये ३१०००००, पैकीं वजा
सूट पायमली मोंगल सन सबापैकी रुपये १५००००,
बाकी जमा रुपये.

१५५०००० गुजरात महादशेट वीरकर सन सितचे रुपये.

१४००००० सन सबाचे सूट दीड लक्ष वजा होऊन बाकी
राहिले ते जमा हवाला सावकार रुपये.

९५०००० गुजरात वल्लभ सुंदर.

४५०००० गुजरात बाळार्जा नाईक भिडे.

१४०००००

२२५००००

५००००० सन समान सितैनचे खंडणापैकी हवाला गुजरात बाळार्जा
नाईक भिडे — रुपये.

३००००००

एकूण तीस लक्ष रुपये सदरहूप्रमाणें सरकारांत जमा जाले असेत, म्हणोन जाब १.
२४८-(६२०) हैदरनाईक यांणी कर्नाटक प्रातें काहीं गडबड करावी, हा
विचार आरंभिला आहे, म्हणोन हुजूर विदित जाहालें. ऐशास मद-
इ० स० १७६९-७० गिरी व चेन-रायदुर्ग हे किल्ले त्याचे सरदेवरील आहेत, तेथें पक्का
सबैन बंदोबस्त असिला पाहिजे. याजकरितां कर्नाटक प्यादे किल्यांत
मया व अलफ आहेत ते दूर करवून देशचे माणूस किल्यात ठेवावयास देविले
सफर २९. त्याच्या सनदा बितपशील.

247. The receipt of Rs. 30,00,000 from Haidar Naik on account of
tribute for the years A. D. 1765-66 to 1768-69 was acknowledged.
A. D. 1768-69.

248. Government being informed that Haidar Naik was about to
attack the Karnatic, reinforcements were sent to the forts,
of Madgiri and Chen-Rayadurga on the frontier.
A. D. 1769-76.

१ राजश्री नारायणराव बल्लाळ यांजकडून तालुके धारवाड वगैरे महालपैर्की असामी बितपशील.

२०० किले मदगिरी निसबत लक्ष्मण बल्लाळ यांजकडे.

१०० किले चेन-रायदुर्ग निसबत चिमणाजी रामचंद्र यांजकडे.

३००

एकूण तीनशें माणूस देविलें असे, तरि तालुके मजकुरी प्रस्तुत माणूस आहे, त्यापैर्की तुमची भरती होऊन जाजती माणूस असेल तें व आणखी तीनशांचे भरतीचे लागेल तें नवें ठेवून सदरहूप्रमाणें दोन्ही किल्यास रवाना करणें, म्हणोन सनद.

१ मुकुंदराव श्रीपत तालुके सिरें यांचे नांवें सनद की, असामी येणेंप्रमाणें बितपशील.

१०० किले चेनरायदुर्ग निसबत चिमणाजी रामचंद्र.

२०० किले मदगिरी निसबत लक्ष्मण बल्लाळ.

३००

तीनशें असामी देवविले असेत, तरि सदरहूप्रमाणें पाठवून देणें, आणि सदरहू तीनशें माणूस दोहों किल्यास जाईल त्याचे मुबदला तुम्हीं दुसरे माणूस ठेवणें म्हणोन सनद.

२ सदरहू माणूस पाठविलें आहे हें किल्यावर घेऊन तद्देशी कानडें माणूस असेल तें दूर करणें म्हणोन सनदा.

१ लक्ष्मण बल्लाळ तालुके मदगिरी.

१ चिमणाजी रामचंद्र किले चेन-रायदुर्ग यांचे नांवें.

२

४

चार सनदा दिर्या असेत.

परवानगी रुबरू.

२४९-(६४९) सालमजकुरी हैदरनाइकाचा बिघाड आहे, व सरकारचे तालुक्या-

जवळ खुद्द फौज सहवर्तमान येऊन राहिला आहे, सबब किले धार-

इ० स० १७६९-७०

सचैन

मया व अलफ

रमजान ९.

वाड व किले बंकापूर येथील भरतीस पांचशें लोक ठेवण्याचा करार

केला असे, तरि हशमाचे शिरस्तेप्रमाणें सदरहू पांचशें माणूस ठेवणें,

म्हणोन चिरंजीव राजेश्री नारायणराव बल्लाळ यांस सनद १.

रसानगी याद.

249. Haidar Naik, who was then on bad terms with Government, having encamped with his army on the border of Government territory, Narayanrav Ballal was directed to make an addition of 500 men to the garrisons of forts Dharwar and Bankapur.

२५०-(६६१) सरदारखान, हैदरनाईक यांजकडील ठाणें निजगल येथून धरून आणिला आहे, त्यास किल्ले चाकण येथें अटकेंत ठेवावयासि पाई बेडी घालून पाठविला आहे; यास किल्ल्यांत अटकेंत बहूत चौकी पहारि-याचा बंदोबस्त करून ठेवून पाई बेडी तशी असो देणें, आणि पोटास शिधा दररोज वजन पक्कें.

इ० स० १७७०-७१
इहिदे सबैन
मया व अलफ
रबिलावल ५.

८८१॥ तांदूळ बारीक सडीक.

८८१९ कणीक.

८८६९ दाळ.

८८६९ तूप.

८८८४॥ साखर.

८८१८१३॥

एकूण एक शेर साडे तेरा छटाक वजन देवविलें असे; तरि सदरहूप्रमाणें दररोज सिधा, याखेरीज सुपारी, पानें व हिंग, जिरेंमिरें व चौकीमुळें रात्रीस तेल लागेल तें व तमाखू वगैरे किरकोळ लागेल तें देत जाणें. व याजखेरीज मशारनिलेचा पोरगा एक आहे, त्यास किल्ल्यांत घेऊन, याजवळ ठेवून पोटास शिरस्तेप्रमाणें शेर देत जाणें, म्हणोन नारायणराव कृष्ण यांचे नांवें

सनद १.

२५१-(६८०) बाळापूरकर किल्लेदार दिमत हैदर नाईक असामी.

इ० स० १७७०-७१
इहिदे सबैन
मया व अलफ
सवाल १२.

२ खासे.

२ माणसें चाकरीचीं.

४

एकूण चार असामी किल्ले हडसर तालुके शिवनेर येथें अटकेंत ठेवावयास पाठविले असेत, तरि किल्ले मजकुरी पक्या बंदोबस्तानें अटकेंत ठेवून पोटास सिधा दोन असामींचा उत्तम प्रत व दोन असामींचा मध्यम प्रत व शाकमाजी येणेंप्रमाणें देविलें असे, तरि हुजूर अखेरसालपर्यंत बेगमी करून दिली असे, पुढें देत जाणें, म्हणोन उधो विरेश्वर यांस सनद १.

रसानगी यादी.

250. Sardarkhan, a follower of Haidar Naik, having been captured at thana Nijgal was sent to be confined in fort Chakan.
A. D. 1770-71.

251. The officers of the fort of Balapur and Yogindrarav, both in the service of Haidar Naik, were sent to be confined in the forts of Hadsar and Kuvvari respectively.
A. D. 1770-71.

१ राजकीय (ब) इतर माहिती-दिल्लीचा बादशाहा Political (21) Dehli Emperor. २३५

योगीद्राव दिमत हैदर नाईक ————— असामी.

१ योगीद्राव.

१ मशारनिलेचा पुत्र.

१ ब्राम्हण चाकरीचा.

३

एकूण तीन असामी किल्ले कुवारी येथे अटकेत ठेवावयास पाठविले असेत; तरि किल्ले मजकुरी पक्या बंदोबस्ताने अटकेत ठेवून पोटास सिधा दोन असामींचा उत्तम प्रत व एक ब्राह्मण चाकरीचा यास मध्यम प्रती व शाकभाजी येणेप्रमाणे देविले असे, तरि हुजूर अखेर सालपर्यंत बेगमी करून दिली आहे. पुढे देत जाणे, म्हणोन आनंदराव भिकाजी यास सनद १.

रसानगी याद.

२५२-(७६७) सुभांगा ब्राह्मण व त्याजबरोवरील मर्या जासूद हे हैदर नायका-
इ० स० १७७२-७३ कडील फितुरी किल्ले सिंहगड येथे अटकेत ठेवावयाबद्दल पाठविले
सलास सन्नै आढेत, तरि पक्के बंदोबस्ताने अटकेत ठेवून पोटास सुभांगास शिधा
मर्या व अलफ मध्यम प्रत व जासुदास शेर शिरस्तेप्रमाणे देत जाणे, म्हणोन
मोहरम १८. शिवराम रघुनाथ यांचे नावे सनद १.

परवानगी रूबरू. छ० १८ मोहरम.

१ राजकीय

(ब) इतर माहिती.

२१ दिल्लीचा बादशाहा.

दादासाहेब यांच्या रोजकीर्दीपैकी.

२५३-(२१५) शहा अबदाली यास बहुमान हत्ती दोन पाठवावयाचा करार
इ० स० १७६३-६४ आहे, त्यास येथून पाठवावयास सोई पडत नाही, त्यास बापूजी
अर्बा सितैन महादेव वकील अबदालीकडील राजकारण पडल्यास तुम्हांकडे येतील
मर्या व अलफ त्यांस हत्ती नग दोन देऊन यांची रवानगी शाहाकडे करणे. वख्ते
जिल्हेज २.

252. Subhanna, a Brahman and Marya, a messenger with him, in the service of Haidar Naik, were sent to be imprisoned in A. D 1772-73. fort Sinhgarrh.

POLITICAL MATTERS.

MATTERS RELATING TO

21. The Emperor of Dehli.

253. Two elephants had to be sent to Shah Abdali as a mark of honour; as it was not convenient to send them from Poona, Malharji A. D. 1763-64. Holkar was ordered to send 2 elephants, with a vakil Bapuji Mahadev, to the Shah: the clothes of honour were sent from Poona.

येथून दिलीच आहेत. हत्ती नग तुम्हीं देऊन रवानगी करणें, व दिल्ली वगैरे वकीलांचें कामकाज यांचे हातून पूर्ववत्प्रमाणें घेत जाणें, म्हणून मल्हारजी होळकर यांचे नांवें
सनद १. छ २ जिल्काद.
रसानगी यादी.

१ राजकीय

(ब) इतर माहिती.

२२ युरोपांतील राष्ट्रे.

(अ) इंग्रज.

सरसुभे प्रांत कोंकण यांच्या रोजकीर्दीपैकी.

२५४-(१३) छ. २ सफर सदाशिव नारायण प्रात मजकूर यांस सनद कीं,
इ० स० १७६४-६५. इंग्रजांचे कॉपिनीचे तराडें ग्याली ब्रसराईहून मुंबईस जात असतां
खमस सितैन रेवदंड्याचे बाऱ्यावर रात्री तुफान जालें, मुंबईचें बंदर न आटोपे,
मया व अलफ सबब रेवदंड्याचे बंदरी दोस्तीची जागा जाणोन आले; तुफानाचे
सफर २. सबबेनें कलबी काठी उतरली व गावी परवान जायां जालें, परंतु
सलाबत बंदर सही जाहलें, त्यास तुम्ही अटकाव केला, हें वर्तमान
मुंबईस जनराल यास कळतांच मेस्त्र रामसी इंग्रज वसईस पाठविले. तहनामा पेशजी
कैलासवासी आपासाहेबांचे वेळेस इंग्रजांचा व सरकारतर्फेचा जाहला आहे, त्यांत चवदा
कलमें दुतर्फा चालावयाची आहेत. त्यांत हें कलम आहे की, परवान गावी वगैरे मोड

POLITICAL MATTERS.

MATTERS RELATING TO
22. Nations in Europe.

254. A ship belonging to the English having been overtaken by storm while on its way from Basra to Bombay, took A. D. 1764-65 refuge in the harbour of Revdanda. It was attached by the Government officer of that place. This was contrary to the treaty entered into with the English by Appasaheb, according to which if any English ship was overtaken by a storm and completely wrecked on any Government shore, the goods in it were to be divided equally between Government and the English, but in case it was merely damaged, it was to be repaired and sent to Bombay. The ship in the present instance with its cargo was therefore ordered to be made over to the English.

जाल्यास सामानसुमान देऊन तयार करून द्यावे आणि मुंबईस रवाना करावे. जर तराई वाऱ्यावादळाने जरबेत येऊन खारे पाणी होऊन फुटोन बंदरी लागले, तरि निमे माल इंग्रजास द्यावा व निमे सरकारांत द्यावा. याप्रमाणे कलम उगवले आहे. कलम पहातां हे तराई खारे पाणी लागोन शिकस्त जाले नाही, मोड मात्र जाली. तेव्हां तहनाम्याप्रमाणे देणे जरूर. त्यावरून हे पत्र सादर केले असे, तरि जराबाजरा माल बमै ग्याली इंग्रजाकडील भले माणूस येतील त्यांचे स्वाधीन अंबाजी नाईक पाठविले आहेत त्यांचे विद्यमाने करून, कबज घेऊन, सरसुभां पाठवून देणे, म्हणोन सनद १.

२५५-(३७८) इंग्रजाकडील तराई डिंगोसी बंगाल्यास जात होतें. ते मौजे

पालशेत तर्फ गुहागर तालुके अंजनवेल येथे नस्तावर बुडाले. त्याचा
इ० स० १७६५-६६ माल कांहीं सांपडला तो तुम्ही ठेविला आहे. त्यास इंग्रजांचे तराई
सित सिर्तैन बुडाले सापडेल त्याचा माल निमे इंग्रजास द्यावा निमे सरकारांत
मया व अलफ. द्यावा याजप्रमाणे करार आहे. त्यास नक्त रुपये दोनशे पासष्ट सांप-
रबिलाखर १. डले आहेत, त्यांपैकी निमे सरकारचे व निमे इंग्रजास द्यावे. त्यास
इंग्रजाकडील वकील यांणीं हुजूर विनंती केली की, सरकारतर्फेचे निमेचा ऐवज माफ
करून आम्हांस द्यावा; त्याजवरून निमे सरकारतर्फेचे रुपये १३२॥ एकशें साडेबत्तीस
इंग्रजास माफ केले असेत, तरि सदरहू दोनशे पासष्ट रुपये सरकार सुद्धां इंग्रजास देऊन
पावलियाचे कबज घेणे, म्हणोन कृष्णाजी विश्वनाथ यांस सनद १.

परवानगी राजश्री राव, रसानगी रामाजी मल्हार चिटणीस.

255. A ship belonging to the English while on its way to Bengal, was wrecked at Palset in tarf Guhagar in taluka Anjanwel, A. D. 1765-66. and cash amounting to Rs. 265 was recovered from it. According to the agreement existing between Government & the English one half of the property so recovered was to be taken by Government and the other half was to be restored to the English. The agent for the English having, however, asked for the remission of the Government share, the whole amount was ordered to be paid.

२५६-(३९१) शंकराजी केशव यांचे नांवें सनद की, इंग्रेज मुंबईकर याजकडील मुंबईचे व सुरतेचे साहुकारांची वगैरे तरांडी सरकारचे अरमाराशीं रुजू असावी ते न जाली, सबब तालुके तालुक्यास दस्त जालीं. इंग्रेजांनीं हुजूर कलमवार विदित केलें. त्यास मनास आणितां आजपर्यंत दुतर्फा तहनाम्याप्रमाणें चालवें तें न होतां कांही कंपेश होत गेले, ते दूर दुतर्फा होऊन साहुकारांस तसदी न पोहचतां व तहनाम्यास अंतर दुतर्फा न होतां पुढें सुरळीत चालवें व इंग्रेजचा स्नेह सरकारांत फार दिवसाचा तो पुढें निखालस चालावा. इंग्रजांनै त्याजकडील सोळा कलमें मार्गील त्याची याद आली तिचा फडशा त्याजकडील राजश्री रामाजी यादव आले त्यांचे विद्यमानें करून ऐवज द्यावयाचा करार केला रुपये:-

१७७९४॥ सरकारांत तालुके तालुक्यास जमा जाला तो.

१३१२१॥= तफावत व खोटीमुळे सावकार गरीब लोक नातवान यांचें नुकसान जाहलें यास्तव रयांत सरकारचे कलमांचा फडशा होणार व पुढें निखालस चालणार सबब.

३०९१९॥=

एकूण तीस हजार नऊशें पावणे सोळा रुपये चवळ देविले असेत, तरि सरकारचे कलमांचा फडशा जाहल्यानंतर रामाजी यादव यांचे गुजारातीनै ऐवज पावता करून कबज घेणें. याखेरीज बतेले सुमार ९ पांच तालुके तालुक्यास आहेत. ते माल खेरीजकरून कठडे बमेय सरंजाम असेल त्याप्रमाणें सरकारचे कलमांचा फडशा न जाहल्या अलीकडेच पावते करून कबज घेणें, म्हणोन

सनद १.

रसानगी याद.

256. Ships belonging to merchants from Bombay and Surat under the jurisdiction of the English, which refused to submit to the authority of the Government Navy, were detained at several talukas. The English complained to the Peshwa about this. It was found that the treaty entered into with the English was not strictly observed on either side. In order that the treaty might be respected in future by both the powers & that the friendly relations, so long existing with the English might be continued, the Peshwa directed that Rs. 30,915 should be paid to compensate the merchants for the loss they had suffered by the attachment of their property and by the detention of their ships.

दादासाहेबांच्या रोजकीर्दीपैकीं

२५७-(४२६) छ २० रोज जमा कमावीस भेट गुजरात सखाराम नार्हक
इ० स० १७६५-६६ वकील दिमत इंग्रज. मोहर दिली. शिक्का नाणें १. एकूण रुपये.

सित सितैन
मया अलफ
साबान १.

**आरमार निसबत आनंदराव धुलप सुभा तालुके
विजयदुर्ग यांच्या दफातेपैकीं.**

२५८-(३७) छ मजकूर नारो त्रिबक यांसि पत्र की, इंग्रजातर्फेचा मालवणा-
इ० स० १७६५-६६ कडील सदाशिव नारायण यांजकडून साळसी माहालीं कांहीं उपद्रव
सित सितैन जाहला. सबब त्यास तालुके मजकूर येथें ठेवला आहे तो सोडून घावा,
मया व अलफ व साळसी माहालांत मालवण तर्फेचा हिस्सा येणें तो सुरळीत देवावा
जिल्हाद ११. म्हणोन जंजिरे सिंधुदुर्ग येथून इंग्रजांनै पत्र सरसुभां पाठविलें; त्यास
तूर्त तो स्नेहभावावर नजर देऊन कारकून देविला असे, तरि सोडून
इंग्रजांचे हवालीं करणें, व साळसी माहालांत मालवणचा हिस्सा सुदामत पासून चालत
आला आहे त्याप्रमाणें मालवणाकडे पाववीत जाणें. मालवणाकडून महालांत उपद्रव होणार
नाहीं. इंग्रजांचा व सरकारचा घरोचा, सबब सोडणे लागला. तरि सदरहू लिहिल्याप्रमाणें
करणे, म्हणोन पत्र १.

२५९-(१४१) माणकजी निंबाजी व रंगाजी रामशेट साहुकार मुंबईकर यांची
इ० स० १७६५-६८ गुराव तिगस्ता जंजिरे रेवदंडा येथें तुफान जालें, येऊन लागली, ते
समान सितैन सरकारांत ठेविली आहे; त्यास हल्लीं मुंबईहून मेस्तर याष्टीन कौन्सिल-
मया व अलफ दार हुजूर आले आहेत. त्यांजकडील कलमाचा फडशा हुजूर होईल.
साबान ६.

257. One mohor is credited on this day as received as a present
A. D. 1765-69 from Sakharam Naik, agent of the English.

258. Sadashiva Narayan, a servant of the English in Malwan,
A. D. 1765-66. having created a disturbance in mahal Salsi had been im-
prisoned. At the request of the English, contained in their
letter from fort Sindhudurg to the sarsubha and in view of the friendly
relations existing between them and Government, the man was ordered
to be released. It was further directed that the usual share of the reve-
nues of Salsi belonging to the English should be sent to Malwan.

259. Two years previously a ship belonging to Manakji Nimbaji and
A. D. 1767-68 Rangaji Ramshet, merchants of Bombay, met with a hur-
ricane and drifted into the harbour of Rewadanda. It was
kept by Government. Mr. Austin, councillor of Bombay, came to Poona
about this time and a settlement (in regard to some points of dispute) was
being made with him. Visaji Keshav was directed to restore the ship
to its owner.

गुराब माल सृध्दां सरकारांत आली आहं ती माघारीं देविली असे, तरि सावकार मजकूर तुम्हांकडे येतील त्यांचे स्वाधीन करून पाबलियाचें कबज घेणें, म्हणोन विसाजी केशव यांस सनद १.

रसानगी रामजी मल्हार कारकून निसबत चिटणीस.

२६०-(५४६) मेस्तर मासन सिनोर इंग्रज मुंबईकर याजकहील वकील हुजूर आले आहेत, त्याणीं घोडी रास ९ पांच किंमत रुपये ५२० पांचशें वसि रुपयांस पुण्यांत खरेदी केली आहेत, त्याचे जकातीचा आकार होईल तो इंग्रजांचे नांवें पर-दरबार खर्च लेहून यांस जकातीचा तगादा न करणें, म्हणोन विसाजी बाबाजी कमाविसदार जकात प्रांत पुणें व जुन्नर यांचे नांवें सनद १.

इ० स० १७६७-६८
समान सितैन
मया व अल्फ
मवाल ८.

परवानगी रूबरू.

२६१-(६९७) त्रिंबक नारायण तालुके अमदाबाद यांचे नांवें सनद कीं, भडोचकरांचा व इंग्रजांचा बिघाड आहे. याजमुळें इंग्रजांनं खंबाईत-करांस शिबंदी ठेवावयासि लिहिलें, त्याजवरून तो शिबंदी अमदाबाद प्रांती ठेवीत आहे. व तळोद्याचा किल्ला इंग्रजांनं घेऊन खंबाईत-करापासून रुपये घेऊन त्यास दिला, तेथें खंबाईतकर स्वार प्यादे ठेवीत आहे. तेथून किल्ले घोगें भावनगर सरकार तालुक्याचे जवळ आहे, तेथें उपद्रव देत आहे. याजमुळें घोग्यास जाजती शिबंदी ठेवावी लागली या-

इ० स० १७७१-७२
इसबै सवैन
मया व अल्फ
जमादिलावल १८.

260. Sanad to the following effect to the Kamavisdar of octroi of prant Poona and Junnar, an agent of Mr. Mason Senior of Bombay has come to the hujur; he has purchased at Poona 5 horses for Rs. 520. No octroi should be levied from him on account of the transaction. The amount due should be debited in the name of the English under the head of expenses on account of foreign Powers

261. Trimbak Narayen, officer of Ahmadabad, represented that ill-feeling had arisen between the authorities of Broach and the English, that the fort of Taloda had been taken by the English and made over to the Khambayatkar on payment of money, that the Khambayatkar had commenced to keep sowars and peons at the fort and that this was a source of annoyance to the fort of Ghoge in Bhawnagar, and requested permission to keep additional forces at Ghoge. His request was granted, and he was directed to remain in his charge and to communicate to Government from time to time the result of the quarrel between the Broachkar and the English.

विषयी आज्ञा जहाली पाहिजे, व विठ्ठलराव मोरेश्वर यांसी रसदेचे भरणियास पाठविले आहेत ते भरणा करतील म्हणोन तुम्हीं लिहिलें तें सविस्तर कळलें; ऐशियासि इंग्रज व भडोचकर यांचा परस्पर कलह लागल्याचा मजकूर कसकसा होतो, तो बरचेवर लेहून पाठवीत जाणें. धोग्यास खंबाईतकरांचा उपद्रव लागत आहे ऐसे असल्यास कार्याकारण जाजती शिबंदी नेमणूकीशिवाय ठेवून बंदोबस्त करणें. महालाचे वहिवाटीचा हिशेब जलदीने आकारून पाठविणें. रसदेचा भरणा विठ्ठलराव मोरेश्वर यांजपासून करून घेतला जाईल. तुम्हीं हुजूर न येणें. महालाचे बंदोबस्तास तेथें राहणें, म्हणोन सनद १.

२६२-(७००) टॉम इंग्रज, मराठा गारदी, दिमत रामजी वणजारा, यास जानकी कुणबीण गंगापुरास बाटली ती मौजे पिंपळगांव येथें पळून आली इ० स० १७७१-७२ होती ती यास बक्षीस देविली असे, तरि सदरहू एक कुणबीण इससने सनैन याचे हवाली करून बक्षीस खर्च लिहिणें म्हाणोन, रामचंद्र नारायण मया व अलफ यांचे नांवें जमादिलावल २७. सनद १.

रसानगी यादी.

२६३-(—) मुंबईहून जिन्नस खरेदी करून आणावयाचा आहे, याजकरितां पिराजी मिलारा खिजमतगार तुम्हांकडे पाठविला आहे, याजबरोबर इ० स० १७७२-७३ इंग्रजी दस्तुराच्या दोन यादी अलाहिदा पाठविल्या आहेत, त्याज- सलास सनैन प्रमाणें जिन्नस तुम्हीं एक कारकून दुभाषा मुंबईस पाठवून यादी- मया व अलफ प्रमाणें जिन्नस चौकशीने चांगला पाहून खरेदी खिजमतगार मशारनिले सफर २६. याचे गुजारतीनें करून पाठवून देणें. जिन्नसास पैका लागेल तो प्रांत साष्टीपैकीं देऊन हुजूर जिन्नसवार यादी लिहून पाठविणें, त्याप्रमाणें मजुरा पडेल, म्हणोन आनंदराव राम यांचे नांवें सनद १.

रसानगी विसाजी राम बर्वे बरहुकूम चिठी.

262. An order was given to hand over a female servant named Janaki who had been converted, to an English soldier, A. D. 1771-72. named Tom, in the service of Ramaji Vanjara, and to debit the transaction as a present.

263. Some articles being required by the Peshwa from Bombay, Anandrav Ram of Salsette was asked to send a karkun A. D. 1772-73. knowing two languages to Bombay to purchase the same.

२६४--(७७२) इंग्रज मुंबईकर याणें आरमारची वगैरे तयारी केली आहे, मो-
 हीम गुजराथची म्हणून आवई घातली आहे, परंतु काय मसलत कर-
 ६० स० १७७३-७४
 अर्बा सैन
 मया व अलफ
 जमादिलाखर १२. नाजूक जागे येथें लोकांची भरती कमी आहे. त्यास नाजूक
 नाजूक जागे असतील तेथें लोकांची भरती कमी असल्यास जरुराती
 पाहून साष्टी वगैरे जागां बंदोबस्तास लागल्यास तूर्त चारशें माणूस पावेतों नवे ठेवून
 बंदोबस्त करणें, आणि कोणा जागां भरतीस जाजती माणूस किती पाहिजे त्याची चौकशी
 करून हुजूर लेहून पाठविणें, म्हणून व्यंक्क विनायक यांस सनद १.
 रसानगी याद.

१ राजकीय.

(ब) इतर माहिती.

२२ युरोपांतील राष्ट्रे.

(ब) इतर.

२६५--(४८४) येसाजी राम यांचे नांवें सनद की, जाहोली पंचमहाल व तर्फ
 अंत्रूज मामले फोंडा तालुके मर्दनगड येथील अमल गोवेंकर फिरंगी
 ६० स० १७६६-६७
 सबा सितैन
 मया व अलफ
 रजब १२. यांजकडे होता, तो सरकारांत जप्त करून तुम्हांस जप्ती सांगितली
 असे; तरि इमानेइतबारें वर्तोन अमल चौकशीनें करून आकार हो-
 ईल तो सरकारांत पावता करून जाब घेणें, त्याप्रमाणें मजुरा पडेल. कलमें
 मामलतसंबंधे:—

264. Information having been received that the English of
 A. D. 1773-74. Bombay were equipping a fleet under the pretext of
 attacking Gujerat, orders were issued to strenthen the
 garrisons at Salsette and other places.

POLITICAL MATTERS.

MATTERS RELATING TO

22. European powers other than the English.

265. The Portuguese of Goa had been asked to give up the fort
 of Mardangad after having it repaired, and also Jaholi
 A. D. 1766-67. Panchmahal and tarf Antruj in Mamle Fonda. Esaji Ram
 was directed in case the Portuguese failed to surrender the fort and
 territory, to attach the same, entertaining such force as might be
 necessary. He was further told that wantandars and others assisting
 Government in this matter would be duly rewarded.

मर्दनगड किल्ला मोडला आहे, तो बांधून द्यावा व महालचा अमल पेशजी-प्रमाणे सरकारांत द्यावा म्हणोन फिरंगी यास पत्रे सरकारची दिली आहेत, त्या-प्रमाणे जहालयास उत्तम; न जहालें तरि शिबंदी ठेवून सरकारकाम करावें असें जालें तरि इनामेंदतबारें वर्तोन चौकशीनें खर्च करून महाल व किल्ला हस्तगत जहालियावरि तुमचा पैका फिटे तों मामलतीची घालमेल होणार नाही. फिरंग्याकडून कोणी बोलावयास आला आणि त्यांत सरकारकाम होतें असें असल्यास तुम्हांस इतला देऊन केलें जाईल. तुम्ही एकनिष्ठेनें वर्तोन सरकारकाम करणें. कंदाचित् मामलत काढणें जालें तरि तुमचा पैका देऊन काढली जाईल. येणें-प्रमाणें करार. कलम १.

जसीचे कामास हशमी पथकें राम सावंत भिरवडीकर व साळसकर दोन्ही पथकें मिळोन सातशें माणूस ठेवावें, म्हणोन विनंती केली; त्यास राजकारणाचा प्रकार काम व्हावयाचा जसजसा दिसेल त्या-प्रमाणे यांचे लोक सातशांपैकी उपयोगी तेवढे ठेवून तैनात तेथील शिरस्तेप्रमाणें करून कामकाज घेत जाणें, येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

मामल्यांत वतनदार आहेत, त्यांचीं वतनें सरकारकाम जहालियावरि चालविलीं जातील; त्यांत कामकाजाचा वतनदार सरकार कामास उपयोगी पडेल त्याची एकादी रजबदल जाजती वतनी शेंदोनशें रुपयांपर्यंत करार करून दिली जाईल, येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

तालुक्याचे राजकारणविषयी सरदारांस व भले लोकांस व ब्राह्मण वगैरे यांस सरकारकाम जहालें तरि कष्ट मेहनत पाहून श्रमानुरूप बक्षीस तुम्ही द्यावयाचा करार कराल तो हुजूर आणून समजावणें, मनास आणून देणें तें दिलें जाईल, येणें-प्रमाणें करार. कलम १.

राम सावंत यांस मर्दनगडचे काम फत्ते जहालियावरि हशमी शिरस्तेप्रमाणें पालखी करार करून दिली जाईल, येणें-प्रमाणें करार. कलम १.

सन इसजे व सलास दुसाला सावंत व साळसकर दोनी पथकांची चाकरी होऊन पंधरा हजार तीनशें तेहतीस रुपये राहिले म्हणोन समजाविलें, त्यास मागील पैका सदरहूप्रमाणें समजाविला तो देणें पुरवत नाही. मर्दनगडचे राजकारणांत मन घालून एकनिष्ठपणें सेवा करून सरकारकाम करून दाखवावें, कार्य जहालियावरि तुम्ही विनंती करावी, बक्षीसदाखल देणें तें दिलें जाईल, येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

एकूण सा कलमें करार केलीं असेत. सदरहूप्रमाणें वर्तत जाणें, म्हणोन—सनदा २.

नारो त्रिबक तालुके विजयदुर्ग यांचे नांवें सनद कीं, मर्दनगडचे राजकारण मशारनिलेस सांगितलें असे, त्यास तिकडील माहितगार राम सावंत भिरवडीकर यास नेमिलें

असे, तर त्यांजकडे पाठवणें. मसलतास लोक पाहिजे त्यांस साळसी प्रांतापैकीं मसलतीचे उपयोगी पडेल तें माणूस घेऊन जातील त्यास नेऊं देणें. विजयदुर्ग तालुक्यांत भिरवडीकर व साळसकर यांचें शंभर माणूस आहे त्यापैकीं असामी पंधरा राम सार्वत नेतील त्यांज-बरोबर देणें, म्हणोन सनद १.

३

जमींदारास अमल सुरळीत देणें म्हणोन चिटणिसी पत्रे २

१ जाबली (जाहोली) पंचमहाल.

१ तर्फ अंतू (त्रू) ज.

२

५

रसानगी यादी.

सदरह सा कलमांच्या दोन सनदा दिल्या, त्यापैकीं भिरवडीकर व साळसकर या पथकांचीं तीन कलमें आहेत, त्यांची सनद वेगळी व बाकीचे कलमांची सनद वेगळी असे.

२६६-(७२६) कमावीस भेट राजश्री राव यांस, बदल फिरंगी गोवेंकर यांणीं
इ० स० १७७१-७२ पाठविली ते जमा, गुजरात चापाजी टिळेकर खिजमतगार, सफेत
इसबे सबैन सनगें दोन दर १०० प्रमाणें रुपये २००.
मया व अलफ जिल्हेज २१.

२६७-(७३९) फिरंग्याची सरई सालगुदस्तां तुम्हीं आरमाराकडे धरून आ-
इ० स० १७७२-७३ णिली आहे, त्याजवर कपितान फिरंगी व त्याचे लेक दोन याप्रमाणें
सलास सबैन सांपडले ते कैदेत ठेविले आहेत, ते सोडावे म्हणोन पाद्री फ्रेल्थाद्र
मया व अलफ माजरदेस यांणीं हुजूर अर्ज केला; त्यास कपितानास ठेवून कांहीं
जमादिलावल ८. विशेष लाभ आहे असें नाहीं हें जाणून सोडावयाचा करार केला असे;
तरि कपितानास लेकसुधां पाद्रीकडील माणूस येईल त्याचे हवाली करणें, म्हणोन आनंदराव
धुळप यांस बरहुकूम सनद लष्कर सनद १.

266. Clothes worth Rs 200 were sent as a present to the Peshwa A. D. 1772-73. by the Portuguese Government of Goa.

267. A boat belonging to the Firingi had in the preceding year been seized by Anandrav Dhulap of the navy, and the A. D. 1770-71. captain and his two sons were kept in confinement. At the request of a Padre they were ordered to be released and made over to him.

१ राजकीय (ब) इतर मा० लहान संस्थानें-Political Matters(23) Minor States. २४५

२६८-(७४३) तालुके रत्नागिरी येथील बान्यावर फिरंगी यांचें आरमार येऊन राहिलें आहे, त्यास किल्ल्याचे बंदर-किनाराचे भरतीस जदीद माणूस नेमणूकेशिवाय जरूराती कार्याकारण लागेल तें चौकशीने ठेवून बंदोबस्त करणें, म्हणोन महिपतराव कृष्ण यांचे नांवें सनद १. रसानगी याद.

इ० स० १७७२-७३
सलास सवैन
मया व अलफ
रमजान २०.

१ राजकीय

(ब) इतर माहिती.

२३. लहान लहान संस्थानें.

२६९-(<) संस्थान जवार येथील कोळ्यांनीं सन तिसांत मलई करून सरकारचा मुलुख खराब केला, त्यावरून कोळ्यांचें पारपत्य करून ठाणें सरकारांत घेऊन बंदोबस्त केला; त्यावरून हालीं मोहनकुंवर राणी हुजूर येवून कितेक आपली एकनिष्ठा दर्शविली, त्यावरून राणीचे मांडीवर कुंवर बसवून नावास मात्र धणी करून दिला, आणि संस्थानावर स्थापना करून सरकारतर्फेनें तुम्हांस कुलअखत्यार संस्थानचा सांगितला असे; तरि इमानें इतबारें वर्तोन सरकारसेवा एकनिष्ठेनें करून, सरकार आज्ञेशिवाय काडीमात्र वर्तणूक न

इ० स० १७६२-६३
सलास सितैन
मया व अलफ
रविलाखर ३.

268. Portuguese warships having anchored near the forts in taluka Ratnagiri, the garrison at the said ports and at this fort of Ratnagiri were ordered to be strengthened.

POLITICAL MATTERS.

MATTERS RELATING TO

23. Minor States.

269. Sanad to Rudraji Vishwanath-the Kolis of sansthan Jawar having raised a rebellion in A. D. 1758-59 and devastated a portion of the Government's territory, they were duly punished and the thanah was attached. Rani Mohan Kuvar lately came to the Hurjur and manifested in various ways her loyalty to Government. She was therefore permitted to adopt a son & the adopted son has been installed on the gadi; he is however to be merely a nominal ruler. The whole management of the sansthan is entrusted to you on behalf of Government. Serve honestly and loyally and do nothing without the sanction of Government. Keep the state well under control and see that the Kolis respect the orders of Government. You should arrange these matters by residing in the sansthan yourself.

करावी. या गोष्टीचा कल राखून संस्थान सरकारचे लगामी राखावे. हें काम त्या स्थळी राहून करणें. येथील आज्ञेत सर्व कोळी वर्तत ऐसें करणें, म्हणोन रुद्राजी विश्वनाथ यांचे नांवें सनद १. रसानगी याद.

२७०—(९) विसाजी केशव प्रांत वसई यांचे नांवें सनद कीं, रुद्राजी विश्वनाथ यांसि संस्थान जव्हार येथील कुलअखत्यार सांगोन तैनात सालीना

इ० स० १७६२-६३	नक्त	रुपये.	कापड	आंख.
सलास सितैन	१८०० खाशास.		४०० खाशास.	
मया व अलफ	१००० जातीस.		२५० रावतास दर २५	
रबिलाखर ३.	८०० पालखीस.		६५०	
	१८००			

२००० स्वार १० दर २०० प्रमाणें.

तीन हजार आठशें नक्त व साडे सहाशें आंख कापड तैनात. पैकीं नालबंदी वगैरे	रोजमरा — — — दुमाही — रुपये.
नालबंदी.	१९० दुमाही देखील पालखी.
नक्त.	४००
४९० खासा व पालखी.	१२० स्वार १० एकूण आठवडे
३०० जातीस.	दरमहा ३ प्रमाणें दुमाही ६
१९० पालखी.	दर २० प्रमाणें रुपये.
४९०	२७०
७५० राऊत	दोनशें सत्तर रुपये दुमाही देत जावे.
१०	कलम १.
१२००	पालखीस सामान एकसाला नक्त
बाराशें नक्त, चारशें आंख कापड,	दीडशें एकसाला देणें. रुपये १५०
आश्विन मासी पावते करणें. कलम १	कलम १.

तीन कलमें येणेंप्रमाणें करार केली असेत, तर प्रांत वसई येथील ऐवजी तैनात पावीत जाणें, म्हणोन सनद १.

270. The salary of Rudraji Vishwanath, who was appointed administrator of the sansthan of Jawar was fixed at Rs. 1800 A. D. 1762-63 in cash (including Rs. 800 on account of palanquin) and Rs. 400 worth of clothes.

बाळाजी जनार्दन यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

२७१-(१७३) राजश्री दुर्जनसिंग राजे मांडवीकर यांचे सरंजामाची कुल जप्ती
३० स० १७६३-६४ सरकारांत करून तुम्हांस कमावीस सांगितली असे, तरि इमानेंइत-
अर्बा सितैन बारें वर्तोन अमल चौकशीनें करणें. तुमचे मोडनीची वगैरे नेमणूकः—
मया व अलफ
रजब.

खुद्द तुमची मोईन किल्ले दौलताबादे-
कडे होती त्याप्रमाणें रुपये.

१६१० नक्त ————— रुपये.

७०० जातीस.

११० दिवटया अफ्तगिरा.

८०० पालखी.

१६१०

८० कापड आंख २००

अडीच पटाप्रमाणें.

१६९०

एकूण सोळाशें नवद रुपये करार केले
असेत. कलम १.

हशम लोक कारकून व खासबारदार
व पटेकरी व जासूद वगैरे तुमचे खास
पथकाच्या असामी ५२ बावन्न तुम्हांबरो-
बर करार करून दिल्या असेत, त्यास

एकूण चार कलमें करार करून दिलीं असेत, तरि जप्तीचा आकार होईल त्यापैकीं
रोजमरा देत जाणें व तुम्ही आपले तैनातपैकीं रोजमरा घेत जाणें. जप्तीचे ऐवजीं मजुरा पडेल,
म्हणोन उघो वीरेश्वर यांचे नांवें सनद १.

येविशीं सनदा.

कदीम तैनात दौलताबादेस होती त्या-
प्रमाणें करार करून दिली असे; तरि
चाकरी घेऊन रोजमरा पेशजीप्रमाणें देत
जाणें, त्याची पैवस्तगिरीची तेरीख तुम्हां-
पासीं आहेतच. करार असे. कलम १.

तुमचे स्वार २५ पंचवीस आहेत त्यांस
कापडसुद्धां सालिना मोईन निवळ बिन-
बटा दर राउतीं रुपयें २०० प्रमाणें
रुपये ५००० पांच हजार रुपये सालिना
निवळ करार करून दिले असेत, तरि
घोडे माणूस धडधडीत करोल वगैरे बाळ-
गावें. बारामाही चाकरी करावी. कलम १.

नरसी भान खुद्द दिमतदार यास तैनात
दरमहा रुपये सत्तावीस बारमाही चाकरी,
दसमाही कबज, तुमचे खास पथकाकडे
करार केलें असे. चाकरी घेऊन रोजमरा
देत जाणें. कलम १.

271. The saranjam of Durjansing of Mandwi was ordered to be
A. D. 1763-94. attached and Udho Vireshwar was appointed to manage
the sansthan, on a salary of Rs. 1690 a year. Durjansing
was informed that the sansthan would be restored after arrears of Nazar
due from him were paid.

राजे दुर्जसिंग मांडवीकर यांस कीं, तुम्हांकडील महालचा अमल व ठाणीं जकिरा-
सुद्धां मशारानिलेचे हवालीं करून पावल्याचें कबज घेणें; हुजूर येऊन नजरेच्या ऐवजाचा
फडशा जहाल्यानंतर जप्ती मोकळी करणें ते केली जाईल, म्हणोन सनद १.
जमीदारांस, यांशीं रुजू होऊन अमल सुरळीत वसूल देणें, म्हणोन सनदा २.

१ परगणे मांडवी यांस.

१ परगणे पवाडी प्रांत वसईपैकीं गांव द्यावा.

२

४

अमल सुरळीत देणें म्हणोन.

रसानगी याद, छ २३ रजब.

२७२-(२०७) सोमशेखर नाईक संस्थान हरपनहल्ली यांचे नांवें कौल लिहून
इ० स० १७६३-६४ दिला की, संस्थान मजकूर येथील साल गुदस्त व साल मजकूरचे
अर्बा सितैन खंडणीविशीं आज्ञा केली, त्यावरून मलापा नाईक वकील संस्थान मज-
मया व अलफ कूर व व्यंकटराव मल्हार सरकारचे वकील या उभयतांस तुम्हीं पाठ-
जिल्हेज २. विलें, त्याणीं हुजूर येऊन सविस्तर तुमचें एकनिष्ठेचें वर्तमान सांगि-
तलें, व रामचंद्र बाबाजी याणीं लिहिलें त्याजवरून विदित जहालें; त्यास तुम्हांवारि कृपाळू
होऊन तुमचे संस्थानास सालगुदस्त हैदर नाईक याणीं मुलुकाची खराबी केली, त्यावरून
सालगुदस्तची खंडणी तुम्हांस माफ करून सालमजकूर सन अर्बा सितैनची खंडणी करार
रुपये १५०००० दीड लक्ष देखील सिन्याची पेशकसी व दरबार खर्चसुद्धां करार केली
असे. यासि तपशीलः—

१००००० सरकारात द्यावे.

५०००० छ. ८ जिल्हेज, हरपनहल्लीस द्यावे.

५०००० छ. १५ जिल्हेज, साहुकारी निशा करून द्यावी.

१०००००

272. Tribute was due from Somshekhar Naik of sansthan Harpan-
A. D. 1763-64. halli for two years, The sansthan having been attched
and plundered during the preceding year by Haidar Naik,
the tribute for that year was remitted. The tribute for the current
year was fixed at Rs. 150,000. It was stipulated that of this amount Rs.
100000 should be paid in cash, and that in lieu of remainder Somshekhar
should personally serve the Peshwa with 300 sowars and 4000 sepoy.

१ राजकीय (ब) इतर मा०-लहान संस्थानें-Political Matters (23) Minor States २४९

५०००० तुम्हीं खासा स्वारीसमागमें तीनशें स्वार व चार हजार प्यादे यां-
निशीं चाकरीस यावयाचा करार केला आहे, सबब खर्चास वगैरे घाव-
याचा करार केला आहे ते घ्यावे. कराराप्रमाणें चाकरीस आल्यास
मजुरा पडतील.

१९००००

एकूण दीड लक्ष रुपये. पैकीं एक लक्ष रुपये सरकारांत घावयाचे त्याचे होन हरपन-
हल्ली सालाबाद शिरस्तेप्रमाणें दर होनास रुपये ३॥= पावणे चार चवल प्रमाणें मुदतीस
ऐवज पावता करून कबज घेणें; व पन्नास हजार रुपये कराराप्रमाणें तुम्हीं घेणें. सदरहू केल्या
कराराप्रमाणें तुम्हीं वर्तल्यास मुलकास जाजती उपसर्ग लागणार नाही. खातरजमा असो
देणें, म्हणोन

सनद १.

रसानगी यादी.

२७३-(२१७) रामापा नाईक हाडे, संस्थान बल्हारी, यांस कौल लिहून दिला
कीं, खासा म्बारी फौजसहवर्तमान या प्रांतीं जाहली, याजकरितां
३० म० १७६४-६५ विसाजी नारायण व तुम्हांकडील श्रीनिवास विठ्ठल वकील यांणीं हुजूर
खमस सितैन येऊन तुमची एकनिष्ठता सांगोन रदबदल केली; त्याजवरून संस्था-
मया व अलफ नची नातवानी चित्तांत आणून, तुमच्या एकनिष्ठेवर नजर देऊन, जीवन-
जिल्हेज १२. माफीक इस्तक बिल सन सलास तागाईत सन अर्बा सितैन दुसाला खंडणी रुपये २००००
वीस हजार करार केले असेत, तरि सदरहू ऐवज इस्तक बिल छ. ९ जिल्हेजपासून एक
महिन्याने सरकारांत भरणा करून जाब घेणे. याखेरीज कलमें:—

राजश्री सखाराम भगवंत यांस नजर रुपये १००० एक हजार रुपये करार केले
असेत, तरि खंडणीच्या ऐवजाबरोबर पावते करून जाब घेणें. कलम १.

273. Kaul to Ramappa Naik Hade, sansthan Balhari:—The
A. D 1764-65 Peshwa having come in person to this province, Visaji
Narayan and your agent Shrinivas Vithal represented your
loyalty to the Peshwa and interceded on your behalf. Having regard to
the poverty of your sansthan, the amount of tribute leviable from you
on account of the past two years, is fixed at Rs. 20,000. You should
further pay Rs. 1000 as nazar to Sakharam Bhagwant and one khandi
of gunpowder and half a khandi of lead to Government. Rest assured
that, if you pay as above, you will not be molested any further.

जंगी सामान वजन पक्कें.

१ दाख.

॥. शिसें.

१॥.

दीड खंडी वजन पक्कें स्वेपनिक्षेप सरकारांत पावतें करून जाव घेणें. कलम १.
येणेंप्रमाणें दोन कलमें करार करून दिलीं असेत. तरि कराराप्रमाणें एवज व जिन्नस
सरकारांत वसूल देऊन एकनिष्ठेनें वर्तल्यास कराराप्रमाणें निभावेल. जाजती उपसर्ग लाग-
णार नाही. ग्वातरजमा राखणें, म्हणोन कौल १.
रसानगी यार्दा.

२७४-(२३१) चैनराज दलवाई संस्थान विद्यानगर यांचे नांवें कौल की, तुम्हा-
कडील रगोपंत हणमतराव यांणी हुजूर येऊन विनंती केली की,
इ० स० १७६४-६५ खमस सितैन सालाबाद खंडणी चाळीस हजार रुपये सरकारांत द्यावयाचा करार
मया व अलफ आहे त्यांस सालमजकुरी संस्थानांत ताकत नाही, याजकरितां संस्था-
माहरम १७. निकांवर रयात करून सालमजकूरची खंडणी करार केली पाहिजे
म्हणोन. त्याजवरून तुम्हीं सरकारांत साल दरसाल एकनिष्ठेनें रुजू आहां हें जाणून व
तुमचे नातवानीवर नजर देऊन सालमजकुरी रयात करून खंडणी करार रुपये.

१२००० ऐन खंडणी.

यासि हसेबंदी.

५००० सखाराम भगवंत यासि.

८००० आषाढ अखेर.

९००० श्रावण अखेर.

१७०००

१७०००

एकूण सतरा हजार रुपये करार केले असेत. सदरहूप्रमाणें एवज दोन महिन्यांत
सरकारांत पावता करून जाव घेणें. सालमजकूरचे खंडणीचा जाजती आजार लागणार नाही.
मागील सन सलास व सन अर्बा दुसाला खंडणी सरकारचे तहाप्रमाणें तुम्हांकडे राहिली

274. Chenraj Dalwai of sansthan Vidyannagar represented that
owing to the poverty of his sansthan he was unable to
A. D 1764-65. pay the amount of tribute previously fixed at Rs. 40,000,
and prayed that the amount might be reduced. The tribute was fixed at
Rs. 17,000, Rs. 12,000 being paid to Government and Rs. 5000 to
Sakharam Bhagwant.

१ राजकीय (ब) इतर मा०-लहान संस्थानें-Political Matters(23) Minor States. २५१

आहे, त्यास तीर्थरूप कैलासवासी नाना यांणीं तुम्हांस तह करून दिला आहे तो सर-
कारांत आणून दाखवणें, म्हणजे मागील दुसाला खंडणीचा फडशा करून दिला जाईल,
म्हणोन संस्थानियांचे नांवें

कौल १.

रसानगी यादी.

२७५-(२५६) सोम भूपाल संस्थान गदवाल यांचे नांवें पत्र की, होरवल्ली
गांव तुम्हांकडील कर्नोलकर नबाबानें घेऊन तुम्हांस उपद्रव केला
आहे, त्यास मदरहू गांवचें ठाणें नारो रायाजी दिमत रामचंद्र गणेश
यांजकडे द्यावयाविशी कर्नोलकरास पत्र लिहिलें आहे, त्यास तुम्हीं
सदरहू गांवाव्हालील आठ गांव तुम्हांकडे आहेत ते मशारनिलेकडे
देविले असेत, यांचे स्वाधीन करणें, म्हणोन चिटणिसी

पत्र १.

मदरहू गांव दिल्यानें तुम्हांस उपद्रव लागणार नाही म्हणोन लिहिलें असे.

२७६-(२७३) रंगापा नाईक संस्थान कनकगिरी यांचे नांवें कौल लिहून दिला
की, खासा म्वारी या प्रांते जाहली त्यावरून तुम्हांस खंडणीविशीं
आज्ञा केली, त्यावरून तुम्हीं राजश्री तुळोजी अनंत यांस हुजूर पाठ-
विलें, त्यांनी तुमचा एकनिष्ठेचा प्रकार कितेक विदित केला व वि-
साजी नारायण यांणी विनंती केली, त्यावरून उभयतांचे विद्यमानें
सन सलास मितैन व सन अर्बा मितैन दुसाला खंडणी करार

रुपये.

275. A letter to Soma Bhupal of sansthan Gadwal :—The Nawab
of Karnol has taken your village of Horwali and
is troubling you. The Nawab has been directed to
restore the thana Horwali to Naro Rayaji in the employ of Ramchandra
Ganesh. You should also hand over to him the eight villages which are
under the jurisdiction of the said thana. If you do so, you will be saved
from further trouble.

276. The tribute to be levied from Rangappa Naik of sansthan Ka-
nakgiri on account of 2 years, was fixed at Rs. 16000.
Rangapa was told that if he remained loyal to Government
and assisted the mamlatdar of Kopal, whenever it might be necessary,
he would not be subjected to futher levy.

१३००० ऐन संस्थान मजकूर.

१२००० ऐन खंडणी.

१००० राजश्री सखारामपंत यांचे.

१३०००

३००० कसबे तावलगिरे व खालील दोन खेडीं मिळोन.

१६०००

एकूण सोळा हजार रुपये करार केले असेत, सरकारांत ऐवजाचा भरणा करून जाव घेणें. तुम्ही सर्व प्रकारें सरकारांत रुजू असावें. कोपलकर मामलेदारास ज्या समर्थी कामकाज पडेल त्या समर्थी रुजू राहून साहित्य करीत जाणें. सदरहूप्रमाणें वर्तल्यास जाजती आजार लागणार नाहीं, कौल असे, म्हणोन — — — — — कौल १.

रसानगी यादी करारी.

२७७—(२८९) तिमपा नाईक संस्थान रायदुर्ग यांचे नांवें सनद कीं, संस्था-

इ० स० १६६४-६५
खमस सिनैन
मया व अलफ
जमादिलाखर १७.

नची मन सलासपासोन निसाला खंडणी होणें त्याविशीं सरकारांतून आज्ञा जाली, त्यावरून तुम्हीं रामराव सुभराव यांस हुजूर पाठविलें, त्यांणीं तुमचे एकनिष्ठपणाची व संस्थानचे नातवानीची विनंती केली. सलास अर्बा दुसालाची खंडणी हैदर नाईक यांणीं घेतली, यामुळें संस्थान खराब जहालें, परंतु आपण सरकारांत रुजू आहों, तरि कृपा करून दुसाला मागील खंडणी माफ करून सालमजकूरची जीवन-मवाफिक करार करून द्यावी, त्याप्रमाणें उगवणी देऊं म्हणोन; त्यावरून मनास आणून तुम्ही एकनिष्ठपणें रुजू आहां हें जाणून सालमजकूर सन खमसची खंडणी करार — — — — — रुपये.

277. Tribute for 3 years due from Timappa Naik of sansthan Raydurg was in arrears. He represented that tribute for 2 years was levied from him by Haidar Naik, and requested that the amount due for that period might be remitted. His request was complied with. The tribute for the current year was fixed at Rs. 43,000—Rs. 40,000 tribute proper and Rs. 3000 darbarkharch.

४०००१ ऐन.
३००० दरबारस्वर्च.
४३००१

यासि मुदती.
२१५०० पौष शुद्ध दशमी.
२१५०१ माघ शुद्ध दशमी.
४३००१

एकूण त्रेताळीस हजार एक रुपया करार करून दिला असे, तरि सदरहू दोन मुदती-प्रमाणें क्षेपनिक्षेप ऐवज सरकारांत पावता करून पावल्याचे जाब घेणें, तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. याखेरीज कलमें.

सलास अर्बा दुसाला खंडणी हैदर नाईक याणें घेतली, सबब सरकारांतून माफ केली असे. कलम १.
पेशजी संस्थानची खंडणी होऊन ऐवज ज्यास देविला आहे त्याप्रमाणें त्यांस पावता करणें. कलम १.
खंडणीचे ऐवजाचे होन पेशजीच्या दराप्रमाणें सालमजकुरी भरणा करणें. कलम. १

संस्थानाच्या ब्राह्मणांस सालाबाद खंडणीसमयीं धर्मादाव पावत असेल त्याची असल सनद आणून दाखवणें, पाहून आज्ञा करणें ते केली जाईल. कलम १.
सालाबाद नजर सिरि असें कौळांत लिहित असल्यास, सालमजकुरी करार. सालाबाद नमल्यास तें आलादें कलम १. येणेंप्रमाणें.

येणेंप्रमाणें पांच कलमें करार केली असेत. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें, म्हणोन खंडणी कौल

१.
रसानगी यादी.

२७८-(२९९) संस्थान गदवाल निसबत राजे सोम भूपालराव बहादर यांचे नांवें कौल लिहून दिला की, राजश्री माधवराव रत्नाकर यांणीं विनंती-पत्र पाठविलें, व तुम्ही सरकारांत एकनिष्ठें वर्तणूक करितां, म्हणोन एकनिष्ठेवर नजर देऊन संस्थानाकडे खंडणीचा ऐवज करार येणेंप्रमाणें रुपये.

278. Tribute of Rs. 25000 for the current year, Rs. 20000 tribute proper and Rs. 5000 as secret money to Sakharam Bhagwant, in addition to Rs. 25,000 on account of arears were ordered to be recovered from Raje Soma Bhupalrav Bahadar of sansthan Gadwal.

२५००० सालमजकुरीचा खंडणी करार रुपये.

२०००० ऐन खंडणी.

५००० अंतस्थ राजश्री सखाराम भगवंत.

२५०००

२५००१ चार पांच सालें संस्थानाकडील ऐवज सरकारांत आला नाही, सबब साले सालाची बाकी कांहीं राहिली असेल ती व कांहीं खंडणी सुद्धां अजमासें. ————— रुपये.

२०००१ ऐन खंडणी.

५००० अंतस्थ राजश्री सखाराम भगवंत.

२५००१

५०००१

एकूण पन्नास हजार एक रुपया खंडणीचा ऐवज करार केला असे तारी, सदरहू ऐवजाचा वसूल सरकारांत देऊन सुखरूप रहाणें, म्हणोन ————— कौल १.
रसानगी यादी.

२७९-(३१७) हणमप्पा नाईक हाडे वजारत पन्हा संस्थान बलारी यांचे नांवें
इ० स० १७६४-६५ खमस सितैन रामचंद्र वकील संस्थान मजकूर यांचे मार्फतीनें तुमचे एकनिष्ठतेवर
मया व अलफ व संस्थानचे नातवानीवर नजर देऊन खंडणी सालमजकूर रुपये.
जिल्काद ६. ३०००१ ऐन खंडणी सालमजकूर.

279. The tribute to be levied from Hanmappa Naik Hade Wajarat Panha of sansthan Bellary was fixed at A. D. 1764-65. Rs. 50,000 as below:—

Rs. 30,000 tribute for one year.

Rs. 5,000 nazar for succeeding to the sansthan in place of Ramappa Naik Hade deceased.

Rs. 15,000 nazar for being allowed to retain Emcnoor and five other villages, taken from the sansthan of Anegondi.

५००० रामापा नाईक हाडे मृत्यु पावले, संस्थानचा अधिकार तुम्हांस जहाला, त्याप्रमाणें सरकारांतून करार केला सबब नजर.

१९००० संस्थान आनेगोंदी येथील मौजे येमेनूर वगैरे गांव ६ तुम्हीं घेतले आहेत, त्याप्रमाणें सरकारांतून तुम्हांकडे करार केले सबब नजर.

५०००१

यांसि हसे बंदी.

२५००१ तूर्त छ. १० जिल्कादीं घावे. येणेंप्रमाणें करार.

२५००० साहुकारी निशा करावी.

१ सिनापा नाईक.

१ बटमकर.

१ बिदापा नाईक जखाते.

एकूण तिघेजण यांणीं जामीन होऊन पत्र लेहून दिलें आहे. मुदती.

१२५०० छ. ६ जिल्हेज.

१२५०० छ. ६ मोहरम.

२५०००

५०००१

एकूण पन्नास हजार एक रुपये करार करून दिले असत. सदरहू मुदतीप्रमाणें सरकारांत भरणा करून पावल्याचे जाब घेणें; तेणेंप्रमाणें खंडणीचे ऐवजीं मजुरा असत. याखेरीज कलमें:—

खंडणीचा ऐवज सालाबादच्या निरखा-
प्रमाणें होनांचा ऐवज सरकारांत घेतला
जाईल. येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

संस्थान मजकुरी वैदिक ब्राह्मण
आहेत त्यांजपासून खंडणी घेऊं नये. येणें-
प्रमाणें करार. १.

सन इसत्रेचे खंडणीस बिसाजी नारा-
यण यांची निशा होती, त्याचा ऐवज सं-
स्थानाकडे बाकी राहिला आहे, त्याची
निशा करून पावती आणून देणें. येणें-
प्रमाणें. कलम १.

येणेंप्रमाणें तीन कलमें करार करून दिलीं असत. सदरहू लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक
करणें. सरकारांत एकनिष्ठपणें रुजू रहाणें, म्हणोन लिहून दिला ————— कौल १.

रसानगी यादी.

२८०-(३१०) संस्थान सिरगोपे ऊर्फ लोचनगुंड निसबत विरूपाक्ष गौडा-
यांचे नांवें कौल लिहून दिला कीं, संस्थान मजकूर बमय
इ० स० १७६४-६५ खमस सितैन
मया व अलफ सोमलापूर येथील साल मजकूरची खंडणी करार मारुफात जिवाजी
नरसिंह वकील साल मजकूर ————— रुपये:—
जिल्हाद २६. १७९०१ तूर्त.
१७९०० एक महिन्याने पावत अशी साहुकारी निशा करून
द्यावी.

३५००१

एकण पसतस हजार एकरुपया सदरहू मुदतीप्रमाणें करार केला असे, तरि
सालाबादप्रमाणें सदरहू ऐवजाचा भरणा करून पावल्याचा जाब घेणें; तेणेंप्रमाणें मजुरा
पडेल. याखेरीज कोणें गोष्टीचा उपद्रव लागणार नाही, अभय असे, म्हणोन —कौल १.
रसानगी यादी.

दादासाहेबांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

२८१-(३३६) सोम भूपाळ संस्थान गदवाल यांस पत्र कीं, तुम्हीं पत्र पाठ
इ० स० १७६४-६५ खमस सितैन
मया व अलफ विलें तें पावलें. सविस्तर एकनिष्ठेचा अर्थ राजश्री व्यंकाजी
जिल्हेज १३. आरके यांनीं विनंती केला. ऐशियास तुमचे वडील राजाराव हमेशा
सरकारांत रुजूच राहत गेले. तुम्ही दूरदेशी चित्तांत न आणतां
कार्यवादूपणावर नजर ठेवून आज पावेतो टाळाटाळ केली, हें
उत्तम न केलें; याजमुळें त्या संस्थानावर नेकनजर नवती. इतक्यांत श्रीयात्रेहून राजश्री
कृष्णराव बापूजी पारसनीस आले त्यांनीं तुमचे निष्ठेचा व संस्थानावर कसाला पडत
गेला याचा अर्थ व पुढें सर्व प्रकारें सरकारांत रुजू रद्दावें हा प्रकार विनंती केला व
तुम्हांकडून वकील पत्रें बलें घेऊन आले, त्यावरून जो सरकाराशीं रुजू त्याजवर कृपाच

280. Tribute amounting to Rs. 35,000 was imposed on Virupaksha
A. D. 1764-65. Gouda of sansthan Sirgope alias Lochangund

281. Soma Bhupal of sansthan Gadwal was informed that his
father Rajarav had always been loyal to Government and
A. D. 1764-65. that he was ill-advised in deferring the payment of the
tribute for 4 years. The amount was now fixed at Rs. 75,000.

१राजकीय (ब) इतर मा०-लहान संस्थानें Political Matters (23) Minor States. २५७

होत गेली. चार सालें सरकारची मामलत न चुकली, संस्थानावर कसाला पडला, सबब तुमचे एकनिष्ठतेवर नजर देऊन रयातीनें जीवनमवाफीक खंडणी व्यक्ताजी आरके यांचे विद्यमानें करार

रुपये:—

१५००० सन इसचे सितैन.
१५००० सन सलास सितैन.
१५००० सन अर्बा सितैन.
२०००० सन खमस सितैन.

६५०००
१०००० दरबार खर्च चौसालां मिळोन.

७५०००

एकूण पाऊण लक्ष रुपये ऐन खंडणी व दरबारी खर्च मिळोन करार करून मशारनिले यांची रवानगी केली. तर सदरहू ऐवज सरकारांत पावता करून, पावलियाचा जाब घेऊन ज्या गोष्टीनें संस्थानचें कल्याण व पुढें उपसर्ग कोणेविशीं न लागेल तें करणें. रयातीनें खंडणी केलियाप्रमाणें ऐवजाचा भरणा सत्वर जहाल्यास सदरहूप्रमाणें खंडणीचा करार असे. यांत अंतर पडल्यास हे खंडणी मंजूर नाहीं. उपरांतीक जसा प्रकार दृष्टीस पडेल तसें केलें जाईल, म्हणोन छ. १२ रजब.

२८२—(४४१) पाम नाईक पीड नाईक बहिरी संस्थान सुरापूर, यांचे नांवें
इ० स० १७६५-६६ जाब लिहून दिला की, तुम्हांकडे संस्थान मजकूर येथील साल
सित सितैन मया व अलफ गुदस्तचे खंडणीचा ऐवज येणें त्यापैकी सरकारांत भरणा.
जमादिलाकर १.

७८७५॥ जमा पोतां.

२२५ उदकूर.

१९२१ नक्त.

११९१ इटाबा.

१९२१

282. Tribute of Rs. 19,901 was received from Pam Naik Pid
A. D. 1765-66. Naik of sanathan Surapur.

३२३२।= सोने वजन तोळे	१९८= पुतळी वजन तोळे	१८= दर १७
२०८॥-॥ दर १५॥	७८७५।=	प्रमाणें रुपये
प्रमाणें रुपये.	१११९८	जमा जामदारखाना सनगें रुपये
१०९५। मोहरा नाणें ७७ दर		एकूण सवादुपट एकूण ४९७७।
१६०७॥= होन नाणें ४०२	८२८	गुजरात राघो नीळकंठ वकील
१२५८८= एलोरी नाणें ३०५		छ० ? जमादिलाखर जमा परभारे
दर ४८=		रुपये.
२८ चेनापटण ७ दर	३५ लाडलपा दिवाण संस्थान मजकूर	
४ प्रमाणें रुपये	यांस वस्त्राबद्दल रुपये	
२४ अच्युतराई ६ दर	१४० भाडेंखर्च खंडणीचे	ऐवजांत
४ प्रमाणें रुपये	कापड घेतलें त्यास भाडें बैल सर	
२२७॥ धारवाडी नाणें ६५	७ एकूण रुपये	
दर ३॥ प्रमाणें रुपये	३० प्यादे दिमत संस्थान मजकूर	
२० दुर्गी नाणें ५ दर	यांस पोटास रुपये	
४ प्रमाणें	६०० राघोजी निळकंठ वकील सरकार	
४२ सावनुरी १२ दर	यास रोजमरे एकूण रुपये	
३॥ प्रमाणें रुपये	२३ जामदजथे लिंगोजी नाईक यमस	
८ सनागिरी २ दर ४	रोजमरे दीड माही २ दोन	
१६०७॥=	४०२	८२८

१९९०१।=

एकूण एकूणीस हजार नऊशें सवा रुपया तीन आणे राघो नीळकंठ व नरसिंगराव ना-
रायण यांचे गुजरातीने सदरहू प्रमाणें सरकारात जमा जहाले असेत. तुम्हांस खंडणीचे
ऐवजी मजुरा पडतील. खंडणीपैकी बाकी ऐवज राहिला आहे तो झाडियानिशी पत्रदर्शनी
पाठवून देणें, म्हणोन

२८३- (४१३) पाम नाईक पीड नाईक बहिरी संस्थान सुरापूर, यांचे नांवें
सनद की, संस्थान मजकूर येथील साल मजकूरची खंडणी करार.

६० स० १७६५-६६

सित सितैन

मया व अलफ

जमादिलाखर. २

५०००० ऐन खंडणी.

रुपये.

५००० दरबारखर्च.

५५०००

तपशील.

३०००० नक्त घावे.

२५००० कापड दुपटीचे किम-
तीचे सरकारांत घावे.

५५०००

एकूण पंचावन हजार रुपये सदरहू प्रमाणें करार करून हें पत्र तुम्हांस सादर केलें असे, तरि अखेर साल पावेतों ऐवजाचा भरणा सरकारांत करून पावल्याचा जाब घेणें. याखेरीज, सालगुदस्ताचे खंडणीची बाकी राहिली आहे ते पत्र पावतांच झाडियानशीं हुजूर पाठवून देणें, म्हणोन मशारनिलेस सनद १.

रसानगी यादी.

२८४- (४४४) बाजीराव आपाजी यांचे नांवें सनद कीं, उदेसिंग संस्थान वसदे हे स्वारीबरोबर होते, मुल्लेमाणसें संस्थानीं होती, त्यास जोरावर-
इ० स० १७६५-६६ सिंग याणें सुरतेहून कुमक आणून संस्थान मजकूर लुटलें, बामुल्ले मया व अलफ मुल्लेमाणसें परागंदा जाहाली, सबब तूर्त पोटस्कर्चास दरमहा रुपये जिल्हेज २५. १०० शंभर देविले असेत. तालुके धोडपैकीं देत जाणें, पुढें संस्थान मजकूर मशारनिलेचें स्वाधीन जाहल्यावर उगवून घेणें, म्हणोन मशारनिलेचे नांवें सनद.

रसानगी यादी.

दादासाहेब यांच्या रोजकीर्दीपैकीं. लेखांक २८५-२८६.

२८५- (४४७) तुम्हांकडे खंडणीपैकीं जिनसाबद्दल लाख रुपये येणें, त्याचे
इ० स० १७६५-६६ वसुलास बाळाजी पांडुरंग कारकून शिलेदार पाठविले आहेत, तरि सदरहू सिंग याणें सुरतेहून कुमक आणून संस्थान मजकूर लुटलें, बामुल्ले मया व अलफ मुल्लेमाणसें परागंदा जाहाली, सबब तूर्त पोटस्कर्चास दरमहा रुपये जिल्हेज २५. १०० शंभर देविले असेत. तालुके धोडपैकीं देत जाणें, पुढें संस्थान मजकूर मशारनिलेचें स्वाधीन जाहल्यावर उगवून घेणें, म्हणोन मशारनिलेचे नांवें सनद १.
राव छत्रजित संस्थान दतियाचे नांवें
रसानगी बाळाजी पांडुरंग.

284. While Udesing of sansthan Wasde was with the camp of the Peshwa, Joravarsing obtained help from Surat and pillaged the sansthan. Udesing was granted a monthly allowance of Rs. 100 pending the restoration to him of his sansthan.

285. Balaji Pandurang Karkun was deputed to recover Rs. 1,00,000 due from Chhatrajit of sansthan Datiya on account of tribute.

२८६-(४९०) संस्थान बोडसे निसबत हटेसिंग यांचे नावे जाब लेहून दिले.

सित सितेंन सस्थान मजकूर य १७ खंडणी मल्लारजा होळकर यांचे विद्यमानें
मया व अलफ जहाली त्यापैकीं भरणाः—
जिल्हेज ११.

८०००० किता जाब. रुपये.

५०००० जवाहीर व रुपये व हत्यारे.

२५९०० जवाहीर व रुपये मिळोन.

२४१०० जहाब हत्यारे दागिने एकूण

५००००

३०००० हत्ती व घोडा व उंटें मिळोन किंमत रुपये.

२३००० हत्ती नग ४ एकूण.

४२०० घोडी रास २३

२८०० उंट नफर १४

३००००

८००००

३०००० प्रत जाब हवाला सिदापा शेट यांणीं घेतला आहे, सरकारांत भरणा
अद्याप जहाला नाही, परंतु सदरहू जाब शेट मजकूर यांचे हवाली
केला असे. सदरहू ऐवज वसूल जाहलियावर जाब द्यावा, नाही तारी
माघारा आणून द्यावा. याप्रमाणें करार असे. रुपये.

२०००० ऐन खंडणीपैकी.

१०००० दरबारसर्चाबद्दल करार केले ते रुपये.

३००००

११००००

एकूण एक लक्ष दहा हजार रुपये सिदापा शेट वीरकर यांचे गुजारतीने सरकारांत
जमा जाहले असेत, म्हणोन

जाब २.

रसानगी यादी.

२८७-(४६६) संस्थान सुरापुर निसबत पाम नाईक बहिरी यांचे नांवें खंडणी
 ६० स. १७६६-६७ कौल की, सालगुदस्तां सन सित सितैनांत पंचावन्न हजार रुपये
 सबा सितैन खंडणी तुम्हांकडे करार करून कौल पाठविला, त्याचे मजकुराविशीं
 मया व अलफ तुम्हीं तिमाजी मलेगीर वकील यांस हुजूर पुणियास पाठविलें,
 रबिलाखर २१. त्याणीं कितेक नातवानीचा मजकूर विदित केला; त्याजवरून संस्था-
 नावर नजर देऊन पंचावन्न हजार पैकीं सूट रुपये १९००० पंधरा हजार रुपये देऊन
 बाकी मुकरार खंडणी करार रुपये ४०००१ चाळीस हजार एक रुपया, यास बयान
 रुपये.

२०००१ ऐन नक्त.

२०००० कापड विसाजी कृष्ण यांचे स्वारींत घेतलें
 त्या. शिरस्तेप्रमाणें.

४०००१

एकूण चाळीस हजार एक रुपया कार्तिक शुद्ध प्रतिपदेस ऐवज द्यावा. याप्रमाणें
 करार करून तिमाजी मलेगीरी यांजपासून करार लेहून घेऊन मशारनिलेस रवाना केलें
 असे; तरि सदरहू चाळीस हजार एक रुपया ऐवज मुदतीबरोबरहुकूम नक्त व कापड राघो
 निळकंठ यांजबरोबर हुजूर पुणेयास पाठवून देणें; याखेरीज कलमाची याद अलाहिदा
 लेहून पाठविली आहे, त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें, व सन खमस सितैनचे खंडणीपैकीं
 ऐवज बाकी राहिला आहे. तो झाडेयानिशीं याच ऐवजाबरोबर हुजूर पाठवणें आणि
 पावल्याचा जाब घेणें, म्हणोन कौल १.

रसानगी यादी.

याशिवाय मशारनिलेकडील वकिलाजवळ याद लेहून दिली त्याची कलमें.

आनंदराव भिकाजी रास्ते यांजकडील
 कमाविसदार आनंदराव निंबाजी यांची
 वस्तभाव जुंजांत व ठाण्यांत जी गेली

असेल ती मशारनिलेनी शफतपूर्वक बिस्हे
 करावी. येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

287. The tribute leviable from Pam Naik Bahiri of sansthan
 Surapur was at his request reduced to Rs. 40,001. It
 A. D. 1766-67. was at the same time stipulated that Pam Naik should
 restore to Anandrao Nimbaji, a Kamavisdar of Anandrao Bhikaji
 Raste, all property taken from him in battle, and to abstain from
 giving any trouble till the conclusion of a treaty.

सरकार तालुक्यास चिठीचपाटी करून हरएकविशीं तह होय तो पावेतों उपद्रव करूं नये. तह जाहालियावर तहा-प्रमाणें वर्तणूक करावी. नाजती वर्तणूक करूं नये. येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

सालमजकूर सन सवाची खंडणी होणें व रास्त्यांकडील वगैरे तालुक्याचा तह होणें त्याबद्दल संस्थानांतून मातबर वकील,

सरकारचे चाळीस हजार एक रुपया येणें, त्याजबरोबर पाठवून द्यावा. व संस्थानचे उमळी गांव वगैरे यांच्या पात-शाही फर्मान वगैरे सनदा असतील त्या पाठवून द्याव्या, त्या पाहून माघाच्या पाठ-वून दिल्या जातील व करारमदार होणें ते होऊन बंदोबस्त करून दिरहा जाईल. येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

एकूण तीन कलमें करार केलीं असेत. सदरहू लिहिल्याप्रमाणें संस्थानांतून वर्त-णुकेंत आणावें.

२८८-(४७१) आनंदराव धुलप यांचे नांवें सनद कीं, साल गुदस्तां हेट प्रांती सरकारची स्वारी गेली तेव्हां अली राजा संस्थान कन्हानूर याणीं सरकारचा स्नेह संपादावा या अर्थे सरकारांत भेट हत्ती नग १ एक व भला माणूस तुम्हांकडे पाठविला, त्यास बहुमान वस्त्रे हत्यारें पाठ-विलींत त्यांस वगैरे स्वर्च जाला तो रुपये.

१०० राजास व कारमाच्यास वस्त्रे पाठविली त्यांची किंमत.

७५ हत्यारें निमचे दोन एकूण.

२५ हत्ती आरमारावर चढवावा त्यास त्याजकडून लोक आले होते त्यांस पोस्ताबद्दल इनाम.

२००

एकूण दोनशें रुपये तुम्हांकडील आरमाराचे बेगमीस सालमजकुरी ऐवज दिला आहे त्यापैकी घेणें, म्हणोन सनद १.
रसानगी यादी.

288. In the previous year the Peshwa had gone to the province of A. D. 766-67. Het and then Ali Raja of sansthan Kanhanur had sent him a present of an elephant. Anandray Dhulap in charge of the fleet was given credit for the following expenditure:— clothes sent to the Raja and his Karbhari worth Rs. 100 and cash to the men who assisted in getting the elephant on board.

२८९- (७४६) पतंगशाहा राजे संस्थान जवार यांचे नांवें सनद की, जवारचा

इ० स० १७६६-६७	तालुका अदमासे आकार	रुपये.
सबा सितन	३००० परगणे देहराजे जकातसुद्धां.	
मया व अलफ	८०० परगणे गंजाह जकातसुद्धां.	
जमादिलाखर ४.	२०० परगणे तळबंदे.	
	३००० जवार हवेली व सातगांव जकातसुद्धां.	

७०००

सात हजार रुपये आकार कमावीससुद्धां अदमासे आहे. ऐशास संस्थान प्राचीन, याचें चालवणें जरूर, यास्तव तीर्थरूप कैलासवासी संस्थानची स्थापना करीत आले. कृष्णशाहा दुर्बुद्धीस प्रवर्तोन सरकार तालुक्यास उपद्रव करूं लागले, तेव्हां सन सलासांत त्यांजकडील संस्थान दूर करून मोहनकुवर राणी याणीं तुम्हांस बोर्डीत घेतलें, यास्तव तुम्हांस करार करून स्थापना केली. त्या उपरि कृष्णशाहा सरकारांत येऊन पदरी पडले तेव्हां अन्याय बक्षीस करून फिरोन स्थापना त्यांची केली. त्याजवर दोन वर्षे कराराप्रमाणें वर्तले. गुदस्तां लबाडी करूं लागले यास्तव वसई सुभांहून संस्थान मजकुरी लोक पाठविले. तेथे आंतचे आंत कटकट होऊन कृष्णशाहा मारले गेले. हल्लीं मोहनकुवर राणी याणीं हुजूर मुकाम प्रणयाचे मुकामी येऊन विनंती केली की, कृष्णशाहा कर्मनरूप फळ पावला, ऐशास पतंगशाहाची स्थापना पूर्वीची सरकारचे हातची आहे त्याप्रमाणें हल्लीं करावी,

289. Krishna Shaha Raja of sansthan Jawar having become hostile to government and pillaged some Government villages in A. D. 1766-67. A. D. 1762-63, the sansthan had been conferred on Patang Shaha, the adopted son of Krishna Shaha's queen, Rani Mohon Kuvar. Krishna Shaha subsequently submitted to Government and received a free pardon. He was then re-installed on the throne. Two years afterwards he again commenced to act treacherously, and a force was sent against him from Bassein. He was, however, murdered by his own followers. Mohon Kuvar then prayed for the installation of Patang Shaha in her husband's place. The prayer was granted. Patang Shaha was informed that his retinue should not exceed 10 or 20 men, that he should continue loyal to Government, that certain Government officers were appointed for service in the thana of Jawar, that intelligence regarding any disturbance should be furnished to Government, and that Rs 1.000 should be paid as nazar.

आज्ञेप्रमाणें वर्तणूक करूं म्हणोन; त्याजवरून संस्थान सरकारचें, तुमची स्थापना करून तुमचें चालविणें जरूर जाणोन, संस्थानसुद्धां सदरहू तालुका सात हजारांचा अदमासें सुदामतप्रमाणें तुमचे स्वाधीन केला असे. तितक्यांत आपला व कोळी नाईखवाडी व खास जिलिबीचे दहा बीस माणूस मात्र ठेवावे, त्यांचा खर्चवेंच संभाळून संस्थान हुशार राखावें, जाजती शिबंदी ठेवूं नये. जवारचे ठाण्यांत सरकारतर्फेचे लोक व कारकून व देवजी अवधूतराव यांस ठेविले आहेत. त्यांची नेमणूक अजमासें सात हजार आठशें रुपये सर-कारांतून वसई सुभ्याकडे सालमजकुरी करून दिली आहे. तुम्ही एकनिष्ठ आहां तों लोक तुमचे विचारें वर्ततील. तुमचे निसबतचा कारभार देवजी अवधूतराव यांस सांगितला आहे. ते तुमचे आज्ञेत वर्तणूक करतील. तुमची एकनिष्ठता सरकारांत असावी. यांत अंतर पडल्यास संस्थान दूर होईल. कोते अंदेशी कोळी लबाड असतील त्यांची सक्ती तुम्ही करूं नये, त्यांचें पारपत्य सरकारतर्फेनें होईल. तुम्हांस बखेड्याचें वर्तमान असल्यास सर-कारांत कळविलें नाही तर तो दोष तुम्हांकडे. लहान मोठे वर्तमान वरचेवर वसई सुभ्या-कडे लिहीत जाणें. सदरहू तालुका तुम्हांस दरोबस्त दिला आहे, त्याप्रमाणें दरसाल सर-कारांत नजर रुपये १००० एक हजार करार केले असत, तरि याचा वसूल दरसाल वसई सुभ्याकडे देऊन जाव घेत जाणें, म्हणोन

सनद १.

विसाजी केशव प्रांत वसई यांस सदरहू अन्वयें

सनद १.

रसानगी यादी.

२

२९०-(४७८) संस्थान चंदेरी येथील राजाकडे सरकारचा नजरेचा ऐवज तीस

हजार रुपये ध्यावयाचा दरसाल करार आहे; त्यास राजे यांणीं साल-
 ६० स० १७६६।६७ मजकूर पैकीं सदरहू रुपये ३०००० तीस हजार रुपयांचे गांव लावून
 सबा सितैन दिले आहेत. ते हल्लीं तुम्हांस सालमजकुरापासून फौजेचे सरंजामास
 मया व अलफ करार करून दिला असे; तरि सदरहू गांव तीस हजार ऐवज तुम्हीं
 जमादिलाखर ९. करार करून दिला असे; तरि सदरहू गांव तीस हजार ऐवज तुम्हीं
 फौजेचे सरंजामाबद्दल घेऊन सरकार चाकरी करीत जाणें, म्हणोन धोंडो दत्तात्रय याचे नांवें.

सनद १.

येविशीं सनदा, पत्रें

४.

१ जमीदार संस्थान मजकूर यांस की, मशारानिलेकडील कमाविस-
 दाराशीं रुजू होऊन गांवचा अमल सुरळीत देत जाणें म्हणून, सनद.

१ संस्थान मजकूर येथील राजे यांस कीं, सदरहू तीस हजार रुपयांचा नजरेचा ऐवज मशारनिलेस देविला असे, तरि देत जावा, म्हणून पत्र चिटणिसी.

२ चिटणिसी पत्रें.

१ तीर्थरूप राजश्री दादासाहेब यांस कीं, संस्थान मजकूर येथील राजास आपलें पत्र देऊन सदरहू अमल मशारनिलेकडे देवावा म्हणून पत्र.

१ चिंतो विठ्ठल यांस कीं, तुम्हीं तीर्थरूपांस विनंती करून सदरहू अमल मशारनिलेकडे देवणें म्हणोन पत्र.

२

४

९.

रसानगी यादी.

दादासाहेब यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

२९१-(४८१) गजेसिंग यांणीं तुम्हांशीं कितीक प्रकारें लबाडी केली, व यांचे

१० स० १७६६/६७ तीर्थरूप पाहाडासिंग यांणीं पूर्वीं करार करून पैका न दिला, सबब सबा सितैन यांचें पारिपत्य करणें जरूर. त्यास गुमानसिंग बुंदेले सरकारांत एक- मया व अलफ निष्ठेनें वर्तत आले, त्यांस जगतराज यांणीं युवराज्य दिलें, त्याप्रमाणें जमादिलाखर ८. गणमुक्तेश्वरी सरकारांतूनही करार केलें; त्यांचे सर्व प्रकारें अगत्य,

सबब गजेसिंग व मानसिंग यांजकडील जैतपूर व कुलपाडठोरिया हीं दोन्ही ठाणीं गुमान- सिंग यांजकडे देविलीं असत; तरि मशारनिले व तुम्हीं मिळोन ठाण्यावर जरब देऊन सदरहू ठाणीं गुमानसिंगांचे स्वाधीन करणें. सदरहूचा अमल बसवून घ्यावा, सबब गुमानसिंग यांजकडे नजराणा करार रुपये:—

५०००० मोर्चे सुरू होतील ते समयीं सावकारी निशा करून घ्यावे.

291. Gajesing having on various occasions acted treacherously, the thanas of Jaitpur and Kul Pad Thoria belonging to him and Mansing were ordered to be captured and made over to Gumansing Bundele, who had been accepted as heir to his throne by Jagatraj and whose loyalty to Government was well known. A nazar of Rs. 5,25,000 was ordered to be levied from him.

१००००० ठाणीं हस्तगत होतांच निशा करून घ्यावे.

३५०००० हसेबंदी एकसालांत.

५०००००

२५००० दरबारखर्च मुत्सद्दी.

५२५०००

एकूण सबापांच लक्ष रुपये. सदरहूप्रमाणें नजर करार केली असे, तारी याची निशा सावकारी करून घेणें, अगर मुलकाची सोय तुमची असल्यास मुलूख लाऊन घेणें. सारांश तुमचे त्यांचे विचारें ऐवजाचा निकाल करून घेणें, म्हणोन बाळाजी गोविंद प्रांत बुंदेलखंड वगैरे महाल यांचे नांवें

सनद १.

रसानगी यादी.

२९२-(४८२) करार नामा संस्थान उदेपूर. संस्थान मजकुराकडे सरकारचा

ऐवज येणें

रुपये:—

इ० स० १७६६।६७
खमस सितैन
मया व अल्फ
जमादिलाखर १३.

११८०२२१॥-बाकी कारकीर्द गोविंद कृष्ण, ताहा सालगुदस्त सन सित सितैन अखेरसाल पावेर्तो, बरहुकूम दस्ताऐवज श्री राणाजी, रुपये:—

१०८२९८१॥-बरहुकूम हिशेब, रुजुवात चिमणलाल मुनसी.

९७२४० बरहुकूम खत मशारानिले यांसि बजिन्नस घराऊ दिले आहेत, त्यांत सरकारचा ऐवज रोजीना व स्वारांबरहुकूम. जबानी गोविंद कृष्ण.

११८०२२१॥.

१७००००० खंडणी विद्यमान कैलासवासी मल्हारजी होळकर याणीं सन खमस सितैनात खंडणी करार केली २५००००० रुपये पैकीं वजा सरदारांस ऐवज देविला रुपये

---

292. The amount of tribute leviable from sansthan Udepur was Rs 30,30,221; of this Rs. 4,00,000 were remitted, and the remainder was ordered to be paid in instalments. Out of this Rs. 5,00,000 were to be paid to Holkar and Rs. 3,00,000 to Sindia.

५००००० होळकर पांच लक्ष नेमिले त्यास मद्यारविलेस आदा जहाला असेल तो ऐवज सदरहू पांच लक्षांत वजा घालून बाकी द्यावा. येणेंप्रमाणें सदरहू पांच लक्ष.

३००००० महादजी शिंदे यांस आदा जहाला तितकाच ऐवज नेमिला असे. तीन लक्ष.

८०००००

बाकी सरकारचा ऐवज खंडणी बद्दल रुपये.

१५०००० पठ्या बरहुकूम दरसालचा ऐवज पैकीं सालमजकूरची बेरीज खेरीज शहापुराकडून रुपये

३०३०२२१॥.

पैकीं वजा मागील बाकी संस्थानकडे भारी राहिली, व होळकर यांणीं खंडणीही ज़रब केली, इतकी ताकत राहिली नाही, त्यास जो ऐवज करार ठरेल त्याचा वसूलही केल्या कराराप्रमाणें द्यावा लागेल, यास्तव निभावणी जहाली पाहिजे, म्हणोन सुटीविषयी चिमणलाल मुनसी यांणीं रदबदल केली त्याजवरून सूट रुपये ४०००००.

बाकी संस्थानकडे ऐवज रुपये

२६,३०,२२१॥.

सर्वांस लक्ष तीस हजार दोनशें साडेएकविस रुपये. यांसि हत्तेबंदी येणेंप्रमाणें, रुपये

११००००० सालमजकूर सनसबा श्रावण शुद्ध १ तागायत सन समानचा श्रावण मासपावेतो रुपये.

३००००० आश्विन अखेर.

३००००० पौष मासी.

३००००० चैत्र मासी.

२००००० आषाढ मासी.

११०००००

५३०२२१॥. सन समान सितैन अवलसाल तागायत अखेरसाळ पावेतो.

२००००० कार्तिक मासी.

२३०२२१॥ फाल्गुन मासी.

१००००० ज्येष्ठ अखेरसाळ.

५३०२२१॥

५००००० सन तिसा सितैन अवलसाल तागायत अखेरसाल पावेतों.

१५०००० कार्तिक मासी.

२५०००० फाल्गुन मासी.

१००००० ज्येष्ठमास अखेरसाल.

५०००००

५००००० सन सबैन अवलसाल तागायत अखेरसाल पावेतों रुपये

१५०००० कार्तिक मासी.

२५०००० फाल्गुन मासी.

१००००० ज्येष्ठ मासी अखेरसाल.

५०००००

२६३३२२१॥.

एकूण सवीस लक्ष तीस हजार दोनशें साडेएकवीस रुपये यांचे सालमजकूर सन सबा सितैन तागायत सन सबैन पावेतों चार सालां चार हसे सदरहूप्रमाणें ठरले असेत; याची किस्तबंदी सालासालांत महिनेवार वसुलाची ठरली आहे त्याप्रमाणें सालाचेसालांत वसूल क्षेपनिक्षेप सरकारचे कमाविसदार रघुनाथ सदाशिव यांजकडे देत जाणें. अंतर होऊं नये. याखेरीज कलमें:—

१ पट्याचे दीड लक्ष रुपये दरसालचे नेहमीं संस्थान मजकूराकडे येणें, पैकीं सालमजकूर सन सबा सितैनचे दीड लक्ष रुपये सदरहू बेरजेंत आले असेत. पेस्तर सन समान सितैनापासोन सालेसाल सदरहू दीड लक्ष रुपये कराराप्रमाणें सरकारचे कमाविसदाराकडे देत जावे, अंतर होऊं नये. येणेंप्रमाणें कलम १.

महादाजी शिंदे यांस तीन लक्ष रुपये देविले आहेत, त्यास मशारानिलेस अलाहिदा पत्र सादर जाहालें आहे. त्यास

नेमणूकेपेक्षां जाजती ऐवज घेणार नाहीं. तुम्हीही देऊं नये. येणेंप्रमाणें कलम १.

पट्याची बाकी व खंडणी मिळोन एकंदर ऐवजाची किस्तबंदी जाहाली आहे, त्याप्रमाणें तुम्हांकडून ऐवज क्षेपनिक्षेप वसुलांत येत जावा. सरकारांतून किस्तबंदीप्रमाणें निभावणी होईल. वरकड सर्व प्रकारें तुम्हीं सरकार लक्षानें हमेशा असवि. तुम्हांस सरकारचे वचन असे. निभावणीही होईल. येणेंप्रमाणें कलम १.

ऐवजाचे हसे ठरले आहेत, याप्रमाणें क्षेप-
निक्षेप वसूल व्हावा ऐसा करार ठरावून
संस्थानास चार लक्ष रुपये सूट दिली
आहे. त्यास कराराप्रमाणें वसूल देत
गेल्यास सुटीचा ऐवज मजुरा पडेल, अं-
तर होऊ लागेल तरि सूट मजुरा पडणार
नाहीं. येणें प्रमाणें कलम १.

मालराव होळकर यांस पांच लक्ष रुपये
नेमून दिले आहेत. त्यास मशारानिलेस अ-
लाहिदा पत्र सादर जालें आहे, त्यास
नेमणूकेपेक्षां जास्ती ऐवज घेणार नाहींत
तुम्हींही देऊं नये. येणें प्रमाणें कलम १.

गोविंद कृष्ण यांची बरात व आणखी
लोकांच्या बराता होणें, त्या कमाविस-
दारांकडे मुदतीप्रमाणें ऐवज पावत गेल्यास
कमाविसदारांवर होतील. ऐवजास तफावत
होत गेल्यास परभाच्या बराता गोविंद
कृष्ण वगैरे हुजुरून होतील. येणें प्रमाणें
कलम १.

तुम्हीं सर्व प्रकारें हमेशा सरकार लक्षानें
असोन प्रस्तुत कारभार ठरला आहे या-
प्रमाणें अमलांत यावा. सरकारांत कोणाचें
ही ऐकणार नाहीं, व तुमचे राज्यास
सरकारतर्फेन अपाय होणार नाहीं. येणें-
प्रमाणें कलम १.

येणें प्रमाणें सात कलमें करार जहाली आहेत. तरि सदरहू लिहिल्याप्रमाणें
वर्तणूक करावी. येणें प्रमाणें करारनामा लिहून दिला असे. १.

किता

सनदा २.

१ मालराव होळकर यांस कीं, तुम्हांस खंडणीपैकी रुपये ९००००० पांच लक्ष
सरकारांतून देविले असेत, तरि सदरहू ऐवज व तुमच्या बुढ्याबद्दल संस्थानाकडे
ऐवज येणें तो एकूण एकंदर ऐवजाची किस्तबंदी सन सबा सितैन तागायत
सन सबैनपर्यंत चार सालांत करून देऊन ऐवजाची उगवणी करून घेणें. सर-
कारचेही ऐवजाची किस्तबंदी याप्रमाणेंच केली आहे, तर जाजती आजार
न लागतां ऐवजाची उगवणी करून घेणें, म्हणोन.

१ केदारजी शिंदे व महादजी शिंदे यांस सनद कीं, तुम्हीं संस्थान मजकूरपैकी
रुपये ३००००० तीन लक्ष घेतलेत, तो ऐवज तुम्हांस देविला असे, तरि तीन
लक्षाशिवाय जाजती ऐवज संस्थानाकडे न मागणें, म्हणोन. रसानगी यादी.

२९३—(४८३) करारनामा छत्रजित राजे संस्थान दतिया यांस लेहून दिला की,
 इ० स० १७६६।७७
 सबा सितैन तुम्हीं पांच हजार प्यादे व दोन हजार स्वारांनिशी सरकारांत
 मया व अलफ चाकरी करून दाखविल्यास येणेंप्रमाणें करार कलमें.
 - जमादिलाखर १७.

तुम्हांकडे घोड्यां उंटें लोकांची आली
 असतील ते लोक स्वारीसमागमें येतील,
 त्यांस लष्करांत उपद्रव लागणार नाहीं.
 येणेंप्रमाणें कलम १.

मातबर सरजामानें बेहेटेस यावें, मोचें
 लाऊन जलदीनें बेहेट फत्ते करावी. रतनगड
 देखील घ्यावा. खालील तालुका लाख रुपये
 पावेतो असल्यास गळ्या व तालुके देखील
 नानकार करून दिव्हे जातील. तुम्ही एक-
 निष्ठेनें हमेशा वर्तावें. खासा स्वारी हिंदु-
 स्थानांत येईल तेव्हां व सरकार फौजा
 येतील तेव्हां चाकरीस समागमें असावें.
 येणेंप्रमाणें कलम १.

येणेंप्रमाणें पांच कलमें करार करून दिलीं असत, तरि सदरी लिहिल्याप्रमाणें वर्त-
 णूक करणें, म्हणोन लेहून दिला करारनामा १.

रसानगी याद.

२९४—(४९४) कृष्णापा नाईक संस्थान देवदुर्ग यांस कौल लिहून दिला की, खासा
 स्वारी या प्रांति जहाली, सबब संस्थान मजकूर येथील खंडणी करार
 इ० स० १७६६।६७ रुपये.

सबा सितैन
 मया व अलफ
 साबान २५.

१०००१ ऐन सरकार.

५००० अंतस्थ राजश्री सखाराम भगवंत.

५५००१ तपशील.

293. Raja Chhatrajit of sansthan Datiya was informed that he
 A. D. 1766-67. should serve Government with 5,000 footmen and 2000
 sowars, that he should at once besiege Behete and capture
 it, as well as the fort of Ratangad; that if he did so, territory worth
 [see pag 271]

२०००१ सालमजकूरची खंडणी.

३९००० सालेकालची बाकी राहिली असेल त्यावेळची

९९००१

एकूण पंचावन हजार एक रुपया करार केले आहेत,
यांस मुदती रुपये.

१९००१ तूर्त

४०००० हवाला माहादशेट वीरकर

७५०० छ. २० साबान.

७५०० छ. २८ साबान.

२९००० छ. १२ सवाल.

४००००

९९००१

एकूण पंचावन हजार एक रुपया सदरहू मुदतीबमोजीब करार केले असेत.
सरकारांत भरणा करून पावल्याचा जाब घेणें. याउपारि जाजती आजार लागणार नाहीं,
अभय असे, म्हणोन कौल १.

२९९-(४९५) तिमया नाईक संस्थान गलग यांस कौल लिहून दिला की, खासा
इ० स० १७६६।६७ स्वारी या प्रांते जहाली, सबब संस्थान मजकूर येथील साल मजकूरचा
सबा सितैन खंडणी करार रुपये:-

मया व अलफ ३००१ एन खंडणी

साबान २५.

३०० सखाराम भगवंत यांचे अंतस्व.

३३०१

Rs. 100,000 would be made over to him, and that Rs. 2,00,000 of arrears of tribute due from him would be remitted.

294. The tribute leviable from Krishnappa Naik of sansthan Deva-
durga in which the Peshwa was encamped was fixed at
A. D. 1766-67. Rs. 55,001

295. Similarly the tribute leviable from Timaya Naik of sansthan
A. D. 1766-67. Galag was fixed at Rs. 3001.

एकूण तीन हजार तीनशें एक रुपया करार केले असेत. तूर्त सरकारांत पाववे करून जाव घेणें. जाजती आजार लागणार नाही, अमय असे, म्हणोन कौल १.

२९६.—(४२६) चैनराज दलवाई संस्थान अनेगोंदी उर्फ विद्यानगर यांस कौल देऊन दिली की, खासा स्वारी या प्रांते जाहली, सबब म्हांकडून रामा सबा सितैन जेठी व भिकाजी चंदो हुजूर आले, त्यांणी संस्थानच्या नातवानीचा मया व अलफ अर्थ निवेदन केला, व लछा जेठी यांणी बहुत रदबदली केली, त्याज- वरून संस्थान मजकुरावर नजर देऊन सालमजकूरची खंडणी रुपये.

२३००१ ऐन सरकार.

२००० अंतस्थ राजश्री सखाराम भगवंत.

२९००१

एकूण पंचवीस हजार एक रुपया, यासि मुदती

रुपये:—

१२५०१ तूर्त पंधरा रमजानी.

१२९०० एक महिन्याने.

२९००१

येणेंप्रमाणें पंचवीस हजार एक रुपया सदरहू मुदतीबमोजीब करार केले असेत. तरि क्षेपनिक्षेप मुदतीप्रमाणें भरणा करून पावल्याचा जाब घेणें. याउपरि जाजती आजार लागणार नाही, अमय असे, म्हणोन कौल १.

२९७.—(५०६) तिमया नाईक संस्थान रायदुर्ग यांस कौल लिहून दिला की, खासा स्वारी या प्रांते जहाली, सबब संस्थान मजकूर येथील साल-सबा सितैन मजकूरची खंडणी रुपये ४०००१ चाळीस हजार एक रुपया करार मया अलफ केला, यासि मुदती रुपये.

२०००१ तूर्त चहू दिवशीं द्यावे.

२०००० एक महिन्याने द्यावे.

४०००१

296. The tribute leviable from Chenraj Dalwai of sansthan Ane-
A. D. 1766-67. gondi alias Vidyanagar was fixed at Rs. 25,001.

297. A tribute of Rs. 40,001 was imposed on Timaya Naik of
A. D. 1766-67. sansthan Rayadurga.

एकूण चाळीस हजार एक रुपया सुंदरह मुदतीबमोजीब भरणा सरकारांत करून पावल्याचा जाब घेणें. या उपरि जाजती उपसर्ग लक्षात नाही. अमय असे, म्हणोन संस्थानिकास कौल १.

रसानगी यादः

२९८--(१११) तालुके सिरे येथील संस्थानिकांस कौल लिहून दिवें की; खासा स्वारी या प्रांतें जहाली, सबब तुम्हांस खंडणीविशी आज्ञा केली, त्यावरून तुम्ही वकील हुजूर पाठविले. त्याणीं संस्थानचे नातवा- नीचा व एकनिष्ठपणाचा अर्थ विदित केला. त्यावरून संस्थानावर नजर देऊन सालमजकूरची खंडणी देखील पेशकसी सिरे मिळोन खंडणी करार केली असे; तरि मदतीप्रमाणे सरकारांत ऐवजाचा भरणा करून पावल्याचे जाब घेणें, आणि सुखरूप राहणें. जजती उपसर्ग लागणार नाही. अमय असे, म्हणोन कौल १.

१ संस्थान नीलगड निसबत वीर तिमणा नाईक खंडणी रुपये ७२५१

यांसि मुदती रुपये.

३६५१ माघ वद्य चतुर्दशी.

३६०० फाल्गुन वद्य चतुर्दशी.

७२५१

१ संस्थान रत्नागिरी निसबत रंगापा नाईक खंडणी रुपये:—

३००० ऐन खंडणी.

१००० नजर चंद्रगिरी व भस्मगी रुपये

४०००

मुदती रुपये

२००० फाल्गुन शुद्ध दशमी.

२००० चैत्र शुद्ध दशमी

४०००

298. Tributes were imposed as follows on the sansthaniks of taluka Sire, the Peshwa having marched into the province:—

Sansthan Nilgad under Vir Timanna Naik, Rs. 7251.

Sansthan Ratnagiri under Rangappa Naik, Rs. 4000;

Sansthan Huskot under Ramappa Naik, Rs. 1500.

Sansthan Pawagad under Venkatpati Timappa Naik, Rs. 2000.

Sansthan Koratgire under Rana Bhairav Gouda, Rs. 4500.

थोरले माधवराव पेशवे यांची खोजनिशी.

१ संस्थान हुसकोटें निसबत रामापा नार्हक खंडणी रुपये १५००
 दीड हजार यासि मुदती रुपये.
 ७५० तूर्त
 ७५० चैत्र शुद्ध नवमी

१५००

१ संस्थान पावगड निसबत वेंकटपती तिमपा नार्हक खंडणी
 रुपये २००० देन हजार, यासि मुदती रुपये.
 १००० तूर्त
 १००० चैत्र वद्य द्वितीया

२०००

१ संस्थान कोरटगिरे निसबत रणभैरव गौडा खंडणी रुपये:—
 ३००० ऐन खंडणी सालाबाद माणें.
 १५०० नजर खासा स्वारी जहाली सबब.

४५००

तपसील मुदती.

२००० तूर्त.
 १००० फाल्गुन शुद्ध १५
 १५०० चैत्र शुद्ध १५

४५००

*५

येणेंप्रमाणें पांच कौल दिले असेत.

रसानगी यादी.

२९९-(५१२) संस्थान हरपनहल्ली निसबत वीर बसापा नाईक यांचे नांवें
 कौल लेहून दिला कीं, संस्थान मजकूरचे खंडणीविशीं तुम्हांस
 ह० स० १७६६।६७ आज्ञा केली, त्यावरून तुम्हीं व्यंकटराव मल्हार वकील सरकार व
 सबा सितैन व्यंकाजी अंबाजी व ओंकार चिंतामणि वकील संस्थान मजकूर
 मया व अलफ यांम हुजूर पाठावे, त्यांनीं तुमचे एकनिष्ठतेचा व संस्थान मज
 जिल्हाद १०. कूरचे ह्वाखीचा सविस्तर मजकूर विदित केला. त्यास तुमचे एकनिष्ठेवर व संस्थानावर
 नजर देऊन सालमजकूरचे खंडणीचा कगार रुपये.

१५०००१ ऐन खंडणी देखील पेशकसी सिरे व दरबार-
 खर्च रुपये.

७९००० सोमशेखर नाईक तुमचे तीर्थरूप मृत्यु पावले
 त्यास तुम्हांस टिका दिला, सबब पटकाणकी
 नजर सालमजकूर रुपये.

२२५००१

यांमि सुदती.

१००००१ तूर्त चैत्र वद्य सप्तमीपर्यंत.

४५००० वैशाख शुद्ध पौर्णिमा.

४०००० ज्येष्ठ शुद्ध पौर्णिमा.

४०००० ज्येष्ठ अखेर.

२२५००१

299. Tribute amounting to Rs. 2,25,001 was imposed on Vir Basappa Naik of sansthan Harpanhalli. The following A. D. 1767-68. stipulations were made:—

- (1) the village of Mad halli, which had been given to the Chitradurgakar by Handarkhan was to be restored to Vir Basappa if it had been illegally taken from him;
- (2) the villages of Tubgiri, Guddehal, Mahade pur and Budehal, taken by the Chitradurgakar, were to be restored to Vir Basappa, if the Chitradurgakar had no right to them;
- (3) Vir Basappa should assist Government with his forces and should supply provisions and ammunition: Government would protect him against attacks from Haidar;
- (4) the tribute should be annually paid before the Dasara holiday.

एकूण दोन लक्ष पंचवीस हजार एक रुपया खंडणी करार केली असे. सदरहूच्या मुदती तूर्त चैत्र वद्य सप्तमीपावेतो एक लक्ष एक रुपया, वैशाख शुद्ध पौर्णिमा पंच-ताळीस हजार, ज्येष्ठ शुद्ध पौर्णिमा चाळीस हजार व ज्येष्ठ अखेर चाळीस हजार, या मुदतीप्रमाणें क्षेपनिक्षेप ऐवज सरकारांत पावता करून पावल्याचे जाब घेणें. त्या-प्रमाणें मजुरा पडतील. याखेरीज ————— कलमें.

नाणें खंडणीच्या ऐवजाचें दरसाल व्यावयाचा शिरस्ता आहे त्याप्रमाणें साल-मजकुरी घेतलें जाईल. कलम १.

राजश्री मुरारराव घोरपडे यांची नेम-णूक नेहमी सालाबादची आहे त्याप्रमाणें देणें, त्याचा जाजती उपद्रव लागणार नाही. येणेंप्रमाणें कलम १.

संस्थानास कोणेंविशीं जाजती उपद्रव लागणार नाही. स्वारी माधारी जाते-समयी संस्थानचे मुलकांतून जाणार नाही. या प्रांतें फौज राहिल त्याचा उप-द्रव लागणार नाही. येणेंप्रमाणें कलम १.

पेस्तर सालची खंडणी दरियास व्हावी, खासा स्वारी पुण्यांत आहे तो खंडणी करार करून ऐवज सरकारांत पावता करावा. येणेंप्रमाणें कलम १.

सालमजकूरचे खंडणीचा ऐवज मुदती-प्रमाणें सरकारांत क्षेपनिक्षेप भरणा करावा. मुदतीहून जाजती दिवस लागल्यास कार्यास येणार नाही. येणेंप्रमाणें कलम १.

मौजे मादेहल्ली हैदरखान याणी घेऊन

चित्रदुर्गकराम दिली आहे त्यास साल-मजकुरी खंडणी जाली. गैरवाजवी घेतली अमल्यास मनास आणून सोडून देविली जाईल. कलम १.

तुळगिरी व गुडेहाल व महादेवपूर व बुदेहाल चार गाव सालमजकुरी चित्र-दुर्गकगानी घेतले आहेत, ते गैरवाजवी घेतले असल्यास मनास आणून सोडून देविले जातील. येणेंप्रमाणें कलम १.

सरकारची फौज छावणीस राहिल त्याजपाशीं हगाममर चाकरीस यावें. रस्त पोहचवावी. लढाईचें सामान बाण, दारू वगैरे लागेल तें द्यावें. स्वार प्यादेसुद्धां चाकरी करावी फक्त लढाईचें सामान सर-कांता येईल तें खंडणीचे ऐवजात मजुरा पडेल. स्वार प्यादे चाकरीस येतील त्यास खर्चास रोजमरा शिरस्तेप्रमाणें पावेल येणें-प्रमाणें कलम १.

हैदर नाइकाकडील उपद्रव कोणेंविशीं संस्थानास लागणार नाही. येणेंप्रमाणें कलम १.

येणें प्रमाणें नऊ कलमें करार केलीं असेत. सदरहू लिहिलेप्रमाणें वर्तणूक करणें. मुलख आबादान करून सुखरूप रहाणें. जाजती कोणेविशीं उपद्रव लागणार नाही, म्हणोन संस्थानिकाचे नांवें

कौल १.

रसानगी यादी.

१ राजकीय (ब) इतर मा०-लहान संस्थानें-Political Matters (23) Minor States. २७७

३०० (५५२)---तुकोजी होळकर व महादजी शिंदे यांचे नावे सनद की, त्रिंबक
६० स० १७६७।६८ राम फडणीस सुभा कालपी यांणी हुजूर विनंती केली की, राजे
समान सितैन बुंदेले यांची कामें सरकारांतून करून देऊन त्याजपासोन पेवज
मया व अलफ घ्यावा, त्यास कलमें बितपशील:-
जिल्हाद ८.

राजे हिंदुपत यांजकडे सरकारचीं
कलमें.

१ हिरे खार्णाचा आकार इस्तकबिल सन
इसत्रे सितैन तागाईत सबा सितैन
पर्यंत दरसाल अजमासे रुपये ४००००
चाळीस हजारप्रमाणें रुपये २४००००
दोन लक्ष चाळीस हजार येणें आहेत ते.
कलम.

१ गणेश संभाजीकडून पठाणास देविले
१००००० एक लक्ष ते. कलम.

१ हट्यास मांर्वे लाविले त्यासमयीं जानो-
जी भोसले यांस फौजमुद्धां नेणें प्राप्त
जहालें, तेव्हां भोसल्यांस दिले ते रुपये
३६०००० तीन लक्ष साठ हजार
दिले ते रुपये.

300. At the instance of Trimbak Ram Fadnis of Kalpi Tukoji Holkar and Mahadji Sindia were directed to assist Raja Bundele A. D. 1767-68. on the following terms:--

- (1) The Raja Hindupat should pay (a) Rs. 2,400,00 due to Government on account of diamond mines from A. D. 1761-62 to 1766-67 at the rate of Rs 40,000 a year, (b) Rs 100,000 paid to the Pathan by Ganesh Sambhaji, (c) Rs 3,60,000 paid to Janoji Bhosle whose assistance Government was compelled to solicit at the siege of Hattia and (d) Rs. 100,000 received from the Government karkuns at Panne and Chhatrapur.
- (2) It had previously been agreed upon by the Raja and Raghunathrao Dada, that the latter should recover from the former Jaitapur, Toria and other places of Sawai Raje Khumarsing and Gunarsing which had been usurped by Gajsing and Mansing sons of Pahadsing, and that for this service the Raja should pay a nazar of Rs. 6,25,000: the conquest had not, however, been effected owing to Raghoba Dada's return: the Sindia & the Holkar should now aid in establishing the authority of the Raja over the province and levy from him the nazar agreed upon.
- (3) Raje Khutesing, a prisoner of Raje Hindupat, should be released & one third of his territory of Rs 9,00,000 or a substantial nazar should be taken for Government; the Sindia & the Holkar were promised a sum of Rs. 5,00,000 out of the above amounts when realized.

१ सरकारचे कारकुनापासून वगैरे पणें व छलपूर येथें घेतलेत ते अजमासें रुपये १००००० एक लक्ष रुपये.

४-

८०००००

एकूण चार कलमांचे आठ लक्ष रुपये वाजवी यणें आहेत. त्यास जरब देऊन मातबर खंडणी करणें आणि ऐवजाची निशा घेणें. कलम १.

राजे खतेसिंग यास हिंदुपतीनें कैद केलें आहे, त्यास सोडवून नव लक्षांची जागा त्यांची आहे त्यांपैकी तिसरा हिंसा सरकारांत जागा घेणें, अथवा नजर मातबर ठरावून घेणें आणि निशा घेणें.

कलम १.

सवाई राजे गुमानसिंग व खुमानसिंग यांची जागा एकले जैतपूर व ठाणें टोरिया वगैरे जागा पाहाडसिंग याचे पुत्र गजसिंग व मानसिंग यांणी दाबिली आहे, त्यास दोन्ही ठाण्यांत वगैरे जागात

आपला अमल बसवून द्यावा, आणि सरकारची नजर सवासठा लक्ष रुपये घ्यावे म्हणोन हिंदुस्थानांत तीर्थस्वरूप राजेश्री दादासाहेबांचे स्वारीत राजे यांजकडील वकिलांना त्रिंबक राम यांचे विद्यमानें करार केला होता. त्यास स्वारी पेशजी आली सबब काम राहिलें. त्यास हल्ली तुम्हां उभयतांम आज्ञा केली अये, तरि तुम्ही फौजेसुद्धा जाऊन राजाचे जाग्यांत वगैरे अमल बसवून देणें, आणि सरकारच्या नजरेचा ऐवज रुपये २००००० जैतपूरास दाखल होताच घेणें.

४२५००० ठाण्यांत व जाग्यांत अमल बसवून दिल्यावर एक वर्षीत तीन किस्तीनें घेणें

६२५०००

येणेंप्रमाणें सवासालक्ष रुपये नजराण्याचे घेणें. कलम १.

एकूण तीन कलमें सदरहू प्रमाणें लिहिलीं आहेत याप्रमाणे तुम्ही सरकारचे काम करून दिलियावर तुम्हां उभयतास ऐवज द्यावयाचा करार रुपये.

२००००० गुमानसिंग व खुमानसिंग यांपैकी रुपये.

३००००० हिंदुपत व खतेसिंग याजकडील ऐवज करार होईल त्यापैकी.

५०००००

येणेंप्रमाणें पांच लक्ष रुपये तुम्हांस द्यावयाचा करार केला असे. तरि पैका एकंदर बसूल होईल त्यापैकी पांच लक्षाची हिसेरसिद्द तुम्ही घेणें. सारींच कलमें लिहिल्याप्रमाणें बसुलांत आली तर करारप्रमाणें पांच लक्ष रुपये तुम्ही घेऊन बाकी ऐवज सरकारांत पावता करणें, म्हणोन

— सनद १.

१ राजकीय (ब) इतर मा० लहान संस्थानें-Political Matters(23) Minor States. २७९

गुमानसिंग व खुमानसिंग बुंदेले यांस की, जैतपूर व टोरिया वगैरे येथें तुमचा अमल बसवून द्यावा याबद्दल तुकोजी होळकर व महादजी शिंदे यांस आज्ञा केली असे, ते अमल बसऊन देतील. तुम्हाकडे नजर करार रुपये ६२९००० सवासा लाख रुपये केले आहेत ते त्रिबक राम यांचे मारफतीनें जातीनें सरकारांत भरणा करणें, म्हणोन
सनदा २

रसानगी याद.

३०१-(१६२) दुर्जनसिंग राजे मांडवीकर यांचे नांवें सनद की, खासा स्वारी
इ० स० १७६७/६८ सालमजकुरी देशीं राहिली, सबब तुम्हांकडील स्वारांची चाकरी
समान सितैन महकूब करून एवज द्यावयाचा करार केला. विद्यमान ईश्वरदास व
मया व अलफ नवरोजी अध्यारू दिमत मशारनिले रुपये.
जिल्हेज १३.

१०००० ज्येष्ठ अखेर.

१०००० आश्विन अखेर सन तिसा.

१०००१ माघ शुद्ध १ सन तिसा.

तीस हजार एक रुपाया करार केला असे, तरि मुदतीप्रमाणें एवज हुजूर पुण्यास पावता करणें. ईश्वरदासांस तुम्हाकडे पाठविले आहेत व अध्यारू येथें ठेविले आहेत, तरि एवज जलदीनें पाठवणें, म्हणोन.
सनद १.

रसानगी यादी.

३०२-(६०५) संस्थान गदवाल येथील सालमजकूरचे खंडणीविशी नारा-
इ० स० १७६८/६९ यणदास वल्लभ सुंदर यांणी तुमचे तर्फेनें हुजूर पुण्याचे मुक्कामी
तिसा सितैन विनंती केली की, संस्थान नातवानीस आलें आहे, त्यास जीवन-
मया व अलफ माफक खंडणी करार केली पाहिजे म्हणोन; त्याजवरून संस्थानावर
सवाल २२. नजर देऊन सालमजकूरची खंडणी संस्थानचे महाल बितपसील:—

१ परगणें ऐज.

१ परगणे दरूर.

301. The Peshwa having gone on no expedition in the current year the services of the sowars to be furnished by Raje Durjan-sing of Mandvi were not required and he was directed to pay instead Rs. 30,001.

302. On the representation of Narayandas Wallabha Sundar, the nazar to be levied from sansthan Gadwal was fixed at Rs. 25,000 & the Raja of the sansthan, Som Bhupal, was informed accordingly.

१ तर्फे चांगपूर.

१ परगणे राजोली.

४

एकूण चार महाल मिळोन खंडणी रुपये २५००० पंचवीस हजार रुपये करार केले असेत, तरि सदरहू ऐवजाचा भरणा सरकारत करून पावलियाचा जाब घेणें, जाजती आजार लागणार नाही. अभय असे, म्हणून सोमभूपाळ संस्थान मजकूर यांचे नांवें कौल.
रसानगी यादी.

३०३-(६२९) संस्थान बुंदी निसबत रावराजा उमेदसिंग संस्थान मजकूर
५० स० १५६९।७० येथील खंडणी विद्यमान गोसावी विठ्ठल रावजी व मनसाराम मिश्र
* सबैन मया वकील करार रुपये.
अलफ
जमादिलाबल ९.

९०००० ऐन खंडणी सालाबादप्रमाणें सरकार हिशाचा ऐवज
४०००१ नजर एकसाला.

१३०००१

यासि मुदती, रुपये.

४४००१ कार्तिक अखेर.

४३००० माघ अखेर.

४३००० ज्येष्ठ अखेर.

१३०००१

येणेंप्रमाणें एक लक्ष तीस हजार एक रुपया सदरहू वाइद्याप्रमाणें सावकारी निशा संस्थानास सरकार वकील आपाजी राम पाहोंचल्यावर पंधरा दिवसांनी करून द्यावी. सदरहू ऐवज उज्जनीस द्यावा. येणेंप्रमाणें करार. याशिवाय कलमें:—

303. Tribute of Rs. 90,000 and a nazar of Rs. 40,000 for one year was imposed on Rav Raje Umedsing of sansthan A. D. 1769-70. Bundi. It was stipulated that he should be loyal and seek no alliance with other powers. It was also agreed that he should send his agent every year to fix the amount of tribute leviable by Government.

सरकारचे ऐवज दरसालचा इस्तकबिल सन तिसा स्वमसेन तागाइत सन तिसा सितैन अकरा सालां येणें, त्यास सदरहू ऐवजां शिंदे होळकर यांजकडे वसूल पावत गेला आहे असें म्हणतात; त्यास सरकारचे वकिलाचे रुजुवातीनें सरदारांकडे वसूल पावला असेल तो रुजू करून द्यावा; रुजुवातीमुळे ऐवज वसूल पावला असेल तो मजुरा देऊन बाकी ऐवज राहील त्याची हप्तेबंदी पांच सालां करून साल ब सालचे खंडणीबराबर दरसाल देत जावा. येणें-प्रमाणें करार. कलम १.

ऐन खंडणी दरसालची नव्वद हजार वकिलाचे जबानीवरून केली असे; याखेरीज जाजती सरदाराचे विद्यमानें खंडणीचा ऐवज करार होत असेल त्याप्रमाणें द्यावा. येणें-प्रमाणें करार. कलम १.

होळकरांकडील नेणव्याचा कमाविस-दार सदाशिव गोपाळ यास तुम्हांकडील फौज जाऊन लुटला. त्याची वस्तभाव लुटली गेली आहे ती जराबाजरा भरून द्यावी. येणें-प्रमाणें करार. कलम १.

नेणव्याचे मुबदला होळकर शिंदे यांचे विद्यमानें गांव दिले आहेत व कारबार संबंधी परगणे बगैरे सरकारांत दिले आहेत,

ते कराराप्रमाणें ठाणींसुद्धां चालवावे. येणें-प्रमाणें करार. कलम १.

साल दरसाल सरकारचे ऐवजाखेरीज होळकर शिंदे यांस साल दरसाल देत अस-ल्यास सालमजकुरापासून सरकारचे खंडणी-शिवाय देत जावें. एक साला दुसाला जरब देऊन घेत असल्यास हल्लीं न द्यावें. येणें-प्रमाणें करार. कलम १.

मल्हारजी होळकर यांचे विद्यमानें नजरेचा ऐवज करार जहाला होता त्या-पैकी बाकी राहिली असेल ती खंडणीचे बाकीबद्दल सदरहू पांच सालां हप्तेबंदी करून त्याप्रमाणें द्यावी. येणें-प्रमाणें करार. कलम १.

सरकारांत रुजू राहून एकनिष्ठेनें वर्त-णूक करावी. फंदफितूर व दुसरेयांची कुमक करून सरकारचा विघाड, हें करूं नये. संस्थानास सरकारतर्फेनें कमाविसदार जाईल त्याशीं रुजू राहून दरसाल वकील अवलसालीं हुजूर पाठवून खंडणीचा करार ठराऊन घेऊन त्याप्रमाणें वसूल देत जावा. यांत अंतर करूं नये. सदरहू-प्रमाणें वर्तणूक जहाल्यास केल्या कराराप्रमाणें सरकारांतून निभावणी होईल. येणें-प्रमाणें करार. कलम १.

एकूण आठ कलमें करार केलीं असेत. याप्रमाणें वर्तणूक करणें, म्हणोन करारनामा १.

येविशीं रावराजा उमेदसिंग संस्थान बुंदी यांस सनद की, संस्थान मजकूर येथील साल मजकूरचे खंडणीचा ऐवज करार केला, त्याचा करारनामा अलाहिदा आहे; त्याचे ऐवजाचे वसुलास आपाजी राम पाठविले आहेत. यांस मुदती बरहुकूम ऐवज उज्ज-

नीस पावता करणें आणि जाब घेणें. केल्या कराराप्रमाणें वर्तणूक केल्यास उपद्रव लाग-
णार नाहीं, म्हणोन सनद १

रसानगी यादी. २.

३०४-(६२६) संस्थान कोटें निसबत महाराव गुमानसिंग संस्थान मजकूर
इ० स० १७६९/७० येथील सालमजकूरची खंडणी, विद्यमान गोसावी विठ्ठलरायजी, करार
सबैन रुपये:—
मया व अलफ
जमादिलावल ९.

२९०००१ ऐन खंडणी सालाबादप्रमाणें रुपये.

३००००१ पैकीं वजा सरकारांत रुजू आहेत,
सबब एकसालां सूट १००००,
बाकी निसबत सरदार.

१००००० नजर एकसालां निसबत सरकार.

५०००० मागील बाकी तागायत सन तिसा पावेतों
संस्थानाकडे येणें त्यापैकीं तूर्त व्यावयाचे करार.

४४०००१

यांसि मुदती, रुपये.

१५०००१ कार्तिक अखेर.

१५०००० माघ अखेर.

१४०००० ज्येष्ठ अखेर.

४४०००१

येणेंप्रमाणें चार लक्ष चाळीस हजार एक रुपया सदरहू वाइद्याप्रमाणें सावकारी
निशा संस्थानास सरकारचे वकील आपाजी राम पोहचल्यावर पंधरा दिवसांनीं उज्जनीस
द्यावी, येणेंप्रमाणें करार. याशिवाय कलमें:—

सालाबाद खंडणीचा ऐवज पेशजीचे
कराराप्रमाणें तागायत सन तिसा साल
गुदस्त पावेतों संस्थानाकडे उभयतां सर-
दारांचे रुजुवातीनें बाकी येणें ठरेल, तो

दरसाल एक लक्ष रुपयेप्रमाणें खंडणी-
बराबर सरकारांत वसूल देत जाणें. येणें-
प्रमाणें करार. कलम १.

304. A tribute of Rs. 2,90,001 and a nazar of Rs. 1,00,000 was
A. D. 1769-70 imposed on Maharav Gumansing of sansthan Kote. It
was stipulated that he should be loyal to Government
and that he should send, if called upon to do so, reinforcement as before
for campaigns in Upper India.

पेशजी संस्थानाकडे सरदारांचे विद्यमाने नजरेचा ऐवज करार होऊन त्याची बाकी राहिली असेल ती व सालाबाद खंडणीची बाकी एकंदर ऐवज ठरेल तो अलाहिदा कलम लिहिले आहे, त्याप्रमाणे दरसाल लाख रुपये देत जाणे. येणेप्रमाणे करार. कलम १.

पेशजी खंडणी तीन लक्ष रुपये आहेत म्हणोन सांगितले, त्यावरून सदरहू प्रमाणे करार केला असे. यापेक्षा एक-सालां दुसालां जरब देऊन घेत असल्यास हल्ली न द्यावे. येणेप्रमाणे कलम १.

सरकारांत रुजू राहून एकनिष्ठपणे वर्तणूक करावी. फंदफितूर व दुसरेयाची कुमक करून सरकारचा बिघाड, हे करू नये. संस्थानास सरदारांचे तर्फेने कमा-

एकूण पांच कलमे करार केली असेत, याप्रमाणे वर्तणूक करणे, म्हणोन करारनामा १.

येविशीं महाराव गुमानसिंग संस्थान कोर्टे यांस सनद की, संस्थान मजकूर येथील सालमजकूरचे खंडणीचा ऐवज करार केला, त्याचा करारनामा अलाहिदा आहे. त्याचे ऐवजाचे वसुलास आपाजी राम पाठविले आहेत, त्यास मुदतीवरहुकूम ऐवज उज्जनीस पावता करणे, आणि जाब घेणे; केल्या कराराप्रमाणे वर्तणूक केल्यास उपद्रव लागणार नाही, म्हणोन सनद १.

रसानगी याद.

२

३०५-(६२७) कमळाकर भास्कर कमाविसदार शहर बराणपूर यांचे नावे पत्र की, ३० स० १७६९।७०. शहर मजकुरी जयसिंगपुरा आहे, तेथील अमल जयनगरकर राजे सवैन यांजकडे आहे. त्यास शहर मजकुरी मशारनिलेची खाजगत मया व अलफ हवेली आहे, त्या हवेलीत कोणी गृहस्थ राहिला आहे तो निघत जमादिलखल १४. नाही, दिकत करतो. त्यास जो बाब्यांत राहिला असेल त्यास ताकीद करून हवेली मोकळी

305. One suburb of Baranpur, called Jayasingpura, belonged to the Raja of Jayanagar. It was ordered to be continued to him.
A. D. 1769-70

करून देवणें. यांचे निसबतीनें पुरा मजकुरी जो आहे तो ज्यास ठेवणें त्यास ठेवतील व पुन्याचें कामकाज व बाग व जमीन वगैरे सुदामत चालत असेल त्याप्रमाणें चालवणें, म्हणोन पत्र १.

३०६—(६२८) करारनामा महाराजाधिराज श्रीसवाई पृथ्वीसिंगजी संस्थान जय-
इ० स० १७६९।७० नगर विद्यमान मनोरथराम व सुरतरामसी व ब्राह्मपोता व सैद-
सबैन
मया व अलफ खुबुलाशा. कलमें:—
जमादिलाखर ९

परगणे रामपुरा आपली व तुकोजी होळकर यांची भेट जहालयावरि त्यांचे रजा-
वंदीनें आम्हांस द्यावा, अगर हर कोणी मातबर पाठवून त्यास लेहून रजावंदी करावी. आम्ही स्नेहाचा अनुभाव दाख-
विल्यावरि परगणे मजकूर आम्हांस द्यावा. दिल्यावरि अलाहिदा हजार फौजेनिशीं बिनखर्ची चाकरी करावी. अथवा परगणे मजकूरचे तनख्याप्रमाणें वसुला-बमोजीब आणखी परगणा मुबदला देऊं. दुसरा

परगणा मुबदला दिल्यावरि दहा हजार फौज चाकरीस येणार नाहीं. आम्ही आपणाशीं स्नेहवृद्धि दिवसेंदिवस अधिक करावी. आमची फौज आपले फौजेस सामील व्हावी. जो मित्र आमचा तो मित्र आपला व आमचा शत्रु तो आपला [शत्रु.] हिंदुस्थान प्रांती जो मनसुबा पडेल तो एके विचारें करावा. आमची फौज जितकी येईल त्याचे हजिरीप्रमाणें आम्हांस ठाव द्यावा. परमुलुकचा तह जाट-

306. The following agreement was entered into with Maharajadhi-
A. D. 1769-70. raj Sawai Prithwisingji of sansthan Jayanagar;—

- (1) The pargana of Rampura should, if agreed to by the saranjamdar in whose possession it was, be given to Sawai Prithwisingji, who should in return either surrender other suitable territory to Government or place at the disposal of Government an army of 10,000 men.
- (2) Out of the arrears due from the Raja, Rs. 8,00,000 should be remitted.
- (3) The Raja's troops, numbering about 25 to 30 thousand men, should join the Government army in Upper India. If they did so, he should get a share of any territory conquered from the Jats &c. (with the exception of territory belonging to the Emperor or previously acquired by Government) in proportion to the army sent by him to the field.

सुद्धां वगैरे येणें प्रमाणें आम्ही वर्तवें; अनुभव आपणांस आल्यावरि परगणे मजकूर आम्हांस द्यावा. याचा दर जबाब सरदार हुजूर होते ते समयीं तुम्हांकडील मातबर कोणी येऊन हा प्रकार बोलण्यांत आलाच नाही. असो, प्रस्तुत तुम्हांकडील त्रिवर्ग मशारनिले हुजूर येऊन तुम्हांकडील कितेक मजकूर विदित केला व रामपुण्या-विशींही अर्ज केला, त्यास रामपुरा सरदारांकडे सरंजाम आहे यास्तव सरदार हुजूर आल्यावरि त्यांस पुसोन त्यांची रजावंदी जालिया रामपुण्याचे मुबदला तनखा वसूलबमोजीब तुम्हांपासून सरकार उपयोगी महाल घेऊन रामपुरा द्यावा, अथवा रामपुरा तुम्हांस देऊन त्याचे ऐवजी दहा हजार फौजेनिशी तुमचे फौजेने सरकारचे सरंजाम्यांप्रमाणें चाकरी करावी. येणें प्रमाणें करार. कलम १.

आम्हांकडे आपली बाकी पेशजीबद्दल मारफत होळकर व शिंदे आहे, त्यापैकी आम्हांस आठ लाख रुपये सूट द्यावी. बाकी हिशेबीं राहिल तो ऐवज इस्तकबिल सन सवैन

एकूण तीन कलमें सदरहू प्रमाणें करार करून दिली असेत, म्हणोन करारनामा लिहून दिला असे.

रसानगी यादी.

३०७—(६२९) महादाजी शिंदे यांचे नांवें सनद की, शहर उज्जनी येथें जय-
 ६० स० १७६९/७० सिंगपुरा आहे तेथील अमल सवाई पृथ्वीसिंग संस्थान जयनगर
 सवैन मया व यांजकडे चालत नाही म्हणोन त्यांजकडील वकील मनोरथराम व
 अलफ सुरतरामसी व ब्राह्मपोता व सैद खुबुलाशा यांणीं हुजूर विदित
 जमादिलाखर ९.

तागाईत सन सलास सवैन चार सालांत वारून देऊं. मुदतीस चार सामहिने अधिक लागले तर व्याज देऊं. ज्याजकडे आपण ऐवज देवितील त्याजकडे पावता करूं. याचा दर जबाब सरकार व होळकर व शिंदे यांचे हिशेबाचे रुईनें तुम्हांकडे बाकी निघेल त्यापैकीं तुम्हांस सूट दिली रुपये ८००००० आठ लक्ष सूट दिली असे, बाकी ऐवज राहिल तो इस्तकबिल सन सवैन तागाईत सन सलास सवैन चार वर्षांत क्षेपनिक्षेप सालाचे सालांत देत जावा. येणें प्रमाणें करार. कलम १.

तुम्हांकडील मातबर फौज पंचवर्षीस तीस हजार हिंदुस्थानचे सरदारांस सामील होऊन त्या फौजेचे स्वरूपानरूप सरकार कामकाज जहाल्यस जाटाकडील वगैरे मुख्य सुटेल त्यापैकीं पातशाही मुख्य व पेशजी सरकारचा मुख्य वजा होऊन फक्त नवा मुख्य जो मिळेल त्यापैकीं तुमचे फौजेचे चाकरी बमोजीब तुम्हांस हिंसा दिला जाईल. येणें प्रमाणें करार. कलम १.

केले, त्याजवरून शहर मजकूरचे जयसिंगपुन्याचा अमल यांजकडे दिला असे, तरी सदरहू पुन्याचा अमल संस्थानाकडे चालविणें, म्हणोन सनद १.
रसानगी याद.

३०८—(६३३) गोपाळ गोविंद यांस मध्यस्थी संबंधें इस्तक बिल सन अर्बा-
३० स० १७६९।७० सितैन तागाईत सन समानसितैनपर्यंत पांच सालां मिळकत
सबैन मया व जाली ते सरकारांत समजाविली अजमासें—रुपये.
अलफ
जमादिलाखर २३. ३२५०० संस्थान चित्रदुर्ग रुपये ४८०००, पैकीं वजा

संस्थानिकाकडील वकिल व संस्थानिक वगैरे मि-
ळोन रुपये १००००, बाकी ३८०००, पैकीं
वजा तोटा ९५००, बाकी.

९००० संस्थान हरपनहल्ली १३०००, पैकीं खर्च २०००,
बाकी ११०००, वजा तोटा २०००, बाकी.

३९५० संस्थान लोचनगुड (गुंड?) रुपये ६००० पैकीं वजा
७५० खर्च.
१३०० तोटा.

२०५०

बाकी.

४५०० संस्थान बेलहारी रुपये ७०००, पैकीं वजा
१३०० खर्च.
१२०० तोटा.

308. Gopalrav Govind represented to Government that during the A. D. 1799-70.* preceding five years he had collected in the capacity of agent Rs. 1,01,450 from the sansthans of Chitradurg, Harpanhalli, Lochengood, Bellary, Kanakgiri, Gadwal, Karnol and from Davlatrav Ghorpade and Mudholkar. His salary at Rs. 20,000 a year, amounted to Rs. 1,00,000 and the extra Rs. 1450 was thrown in the whole amount paid to him. He was directed in future to give account of his agency and to receive Rs. 20,000 a year out of the amount collected by him.

बाकी	रुपये.
२००० संस्थान कनकगिरी ३०००, पैकी वजा	
तोटा व खर्च १०००, बाकी.	
१३००० कित्ता सन सबा व समान.	
५००० दौलतराव घोरपडे.	
२००० मुघोळकर.	
१०००० गदवाल वगैरे अजमासें.	
१७०००	
पैकी वजा.	
१००० खर्च.	
३००० तोटा.	
४०००	
बाकी	रुपये.
५००० संस्थान कर्नोल रुपये ६२०० पैकी वजा तोटा व खर्च मिळोन	
१२००, बाकी.	
३१५०० कित्ता किरकोळी पांच सालां अजमासें तोटा व खर्च खेरीज	
करून बाकी निवळ	रुपये.

१०१४५०

एकूण एक लक्ष साडे चौदाशें इस्तकबिल सन अर्बा तागाईत सन समान पर्थत पांच सालां दरसालां वीस हजारप्रमाणें एक लक्ष होतात, जाजती साडेचौदाशें राहिले त्यासुध्दां सदरहू एक लक्ष साडेचौदाशें रुपये बक्षीस केले असेत. साल गुदस्त सन तिसा सितैनापामून मध्यस्थीसंबंधें जी मिळकत होईल ती सरकारांत समजवावी, त्या-पैकी वीस हजार रुपये दरसाल मशारनिलेस द्यावे, बाकी ऐवज सरकारांत घ्यावा. येणें-प्रमाणें करार. रसानगी याद.

३०९-(६६६) रामगीर गोसावी सौदागर यांणीं हुजूर विदित केलें कीं आपण आपली मालमालियतसुध्दां खंदारास येऊन राहिलों. नृपतसिंग राजे यांणीं आपला मारा करून जबरदस्तीनें मालमालियत नेली. मया व अलफ त्याजवर आपण नबाबाकडे फिर्याद जालों तेथें आपली दाद दिली राबिबखर १२. नाही. तर येविशीं ताकीद होऊन आपली मालमालियत देविली

309. Ramgir Gosavi, a merchant, complained that while he was residing at Kandhar, Narpatsing Raje forcibly took away his property and that though he appealed to the Nawab, he could get no redress. Dhondo Ram was directed to repre-

पाहिजे, म्हणोन; त्याजरून हें पत्र तुम्हांस सादर केलें असे. तरि गोसावी मजकुराची वस्तभाव खंदारकर यांणीं नेली आहे, याजकरितां तुम्हीं नबाबास सांगोन खंदारकरांस ताकीद करउन गोसावी याची मालमालियेत जी गेली असेल ते याची यास देवणें आणि सरकारची चौथाई सरकारांत घेऊन हुजूर लेहून पाठवणें म्हणोन, धोंडो राम यांस चिट-
गिशी पत्र १.

३१०—(६५३) प्रिथीसिंग राजे बुंदेले यांचा सरंजाम बुंदेलखंडांत आहे. ३० स० १७७१/७२ त्यापैकी चौथाई सरकारांत घ्यावी असा करार. त्यास राजे सर्वप्रकारें इससे सवैन सरकारांत रुजू हें जाणून पूर्वी कैलासवासी नानासाहेब यांणी चौ- मया व अलफ थाई पैकी एकवीस हजार रुपये माफ करून बाकी घेत जावे या- रबिलाखर १८. प्रमाणें करार करून गोविंद बल्लाळ यांस सनद सादर जाली, त्याप्रमाणें त्यांणीं चालविलें. अलीकडे सहा वर्षे जहाली बाळाजी गोविंद झाडून चौथाईचा ऐवज सरकारांत घेतात, व नवे चौतीस गांव दाबिले आहेत; त्यास पूर्ववत्प्रमाणें एकवीस हजार रुपये माफ करावे, व नवे गांव दाबिले आहेत ते सोडावेत म्हणोन राजाकडील धरणीधर वकील आले आहेत त्यांणीं हुजूर विदित केलें; ऐशियास येविशींचा प्रकार मनास आणतां प्रिथीसिंग पूर्वी- पासून पदरचे, एकनिष्ठेनें वर्तणूक करतात, व चाकरीचुकरी पडेल ती करीत आले, व पुढेंही करावयास उमेदवार, हें जाणून पूर्वी तीर्थरूप कैलासवासी नानासाहेब यांणी चौथाईपैकी रुपये २१००० एकवीस हजार रुपये माफ केले होते त्याप्रमाणें सालमज- कुरापासून माफ करून तुम्हांस सनद सादर केली असे. तरि चौथाई पैकीं एकवीस हजार रुपये यांस माफ करून याचे नांवें खर्च लिहीत जाणें, बाकी ऐवज सरकारांत घेत जाणें. नवे गांव चौतीस यांचे दाबिले आहेत ते सोडून देणें. कराराशिवाय यांजकडील तालुक्यास कोणेविशीं उपद्रव न करणें, म्हणोन बाळाजी गोविंद यांस सनद १.

sent the matter to the Nawab and to induce him to issue orders for the restoration of the Gosavi's property. Dhondo Ram was further directed to recover for Government a fourth of the property restored.

310. It had been agreed during the reign of the preceding Peshwa that out of the saranjam of Prithvising Raje Bundele in A. D. 1771-72. Bundelkhand, one fourth should be surrendered by him to Government. Out of this one fourth Rs. 21,000 were remitted to him. The remission was now discontinued by Balaji Govind, who, in addition, usurped 34 villages belonging to the Raja. Dharnidhar, an agent of the Raja, having represented the matter to the Peshwa, the remission previously granted was ordered to be continued and the usurped villages were ordered to be restored.

१ राजकीय (ब) इतर मा०-लहान संस्थानें-Political Matters (23) Minor States २८९.

प्रिथीसिंग राजे यांस सनद सदरहू अन्वये एकवीस हजार रुपये माफ केले असेत, ते घेऊन बाकी सरकारांत देत जाणें, आणि सरकारांत एकनिष्ठेनें राहून चाकरी पूर्ववत्प्रमाणें करीत जाणें. कोणेविशीं सरकारचे अमलदार उपद्रव करणार नाहीत. खातर-जमा असो देणे, म्हणोन

सनद १.

२

रसानगी याद.

३११—(७३२) चिमणाजी दलपतराव संस्थान पेठ यांचे नांवें सनद कीं, ३० स० १७७२-७३ तुम्हीं सन सबैनांत हुजूर येऊन करार केला कीं, आपण सरकारचे सलास सबैना चाकरीस अंतर करणार नाहीं, आज्ञा होईल त्याप्रमाणें एकनिष्ठेनें मया व अलफ वर्तत जाऊं. याप्रमाणें करार केला असतां सालगुदस्तां कर्नाटकांत रबिलावल १३.

तुमची चाकरीची नेमणूक राजश्री विसाजी केशव यांजबरोबर जाण्याची करून तुम्हांस पत्रें देऊन स्वार व जामुद पाठविले असतां त्यांशीं बेकैद करून चाकरीस नेमणुकेप्रमाणें न गेलां, याप्रमाणें सरकारचे आज्ञेचें लक्ष धरिलें नाहीं, व तुमचे भाऊ पर्वतसिंग हे तुमचे निमेचे विभागी असतां संस्थानचा अमल तुम्हींच केला. याप्रमाणें गैरराहा वर्तणूक केली, सबब तुम्हांकडील किल्ले खैराई हा किल्ला सरकारांत ठेवावयाचा करार करून पांडुरंग कृष्ण यांस पाठविले असेत, तरि मशारनिलेचे हवाली किल्ला जकिरासुद्धां करून कबज घेणें; किल्याचे सरंजामास ऐवज पाहिजे त्यास संस्थान मजकुराकडे सरंजाम आहे त्यापैकी परगणे हर-सूल येथील सरंजाम लाऊन ध्यावयाची आज्ञा मशारनिलेस केली आहे, त्याप्रमाणें किल्याचे बेगमी पुरता सरंजाम सरकारांत नेमून घेऊन बाकी राहिल्यास संस्थानाची तुम्हां उभयतांस समभागें मशारनिले वांटणी करून देतील, त्याप्रमाणें घेऊन सरकारांत एकनिष्ठेनें वर्तणूक करीत जाऊन सुखरूप राहाणें, म्हणोन

सनद १.

रसानगी यादी.

311. Chimnaji Dalpatrav of sansthan Peth had agreed to serve Government when required. He, however, failed to A. D. 1772-73. comply with the orders of Government directing him to accompany Visaji Keshav in the Karnatic campaign of the preceding year. He also failed to give half his sansthan to his brother Parwatsing. He was therefore directed to surrender his fort of Khairai together with certain villages in Paragana Harsul, yielding a revenue sufficient for the maintenance of the fort, and to allow Pandurang Krishna to divide the remianing sansthan between himself and his brother.

३१२—(७३४) चळपतिराय दलवाई संस्थान विधानगर यांचे नावें सनद
 इ० स० १७७२-७३ कीं, संस्थानाकडील खंडणीचा ऐवज पेशजी तालुके धारवाड वगैरे
 सलास सवैन महाल निसबत नारायणराव व्यंकटेश यांजकडे देविला होता, त्या-
 मया व अलफ पैकी बाकी संस्थानाकडे राहिली ते तालुके मजकूरचे हिशेबी बाकी
 जमादिलाबल ७. ओढत आहे, रुपये ३११२० एकतीस हजार एकशें वीस रुपये हल्ली तालुके मजकुराकडे
 देविले असेत, तरि पत्रदर्शनीं सदरहू ऐवज देऊन जाव घेणें, म्हणोन सनद १.

सदाशिव नारायण यांचे नावें सनद कीं संस्थान सोंधें येथील खंडणीचा ऐवज
 पेशजी तालुके धारवाड वगैरे महाल निसबत नारायणराव व्यंकटेश यांजकडे देविला होता,
 त्यावेळीं तुमचे तीर्थरूप नारो राम याणीं पन्नास हजार रुपयांचा हवाला घेऊन कतबा
 दिला आहे, त्यापैकी बाकी राहिली आहे. रुपये २६५८० सवीस हजार पांचशें ऐशी
 रुपये तालुके मजकूरचे हिशेबी बाकी निघाली आहे. त्याम सदरहू ऐवज व्याजसुद्धां
 हल्ली तालुके मजकुराकडे देविला असे, तरि पत्र दर्शनीं वसूल देणें, म्हणून सनद १.

२

परवानगी रूबरू.

३१३—(७४१) हरिसिंग राजे बुंदेले प्रिती (थी ?) सिंग यांचे पुत्र. पिती (थी ?)
 इ० स० १७७२-७३ सिंग मृत्यू पावले, सबब त्यांचे नावें सरकारांतून टिका, वखें पाठविलीं,
 सलास सवैन सबब सरकारची नजर रुपये २५००० पंचवीस हजार रुपये करार
 मया व अलफ केले आहेत, त्यास सरकारचें पत्र गढा कोठ्यास पोहचतांच दोन महि-
 न्यांनीं ऐवज पावे अशी निशा करून घेऊन सदरहू रुपये हुजूर पाठवून देणें, म्हणोन
 बाळाजी गोविंद यांस सनद १.

रसानगी याद.

312. Chalpatirai Dalwai of sansthan Vidyanagar was asked to
 A. D. 1772-78, send the arrears of tribute due from his sansthan,
 viz., Rupees 31120.

313 Pritising Raje Bundele having died, his son was allowed
 A. D. 1772-70. to succeed, and a nazar of Rs. 25,000 was levied
 from him.

३१४-(७५४) सोमशेखर नाईक राहासापा नाईक संस्थान हरपनहल्ली यांचे
६० स० १७७२-७३ नांवे कौल कीं, व्यंकाजी आबाजी वकील संस्थान मजकूर व व्यंकट-
सलास सबैन राव मल्हार वकील सरकार यांणी सालमजकूर व पेस्तरसालचे
मया व अलफ खंडणीविशीं हुजूर पुण्यास येऊन विनंती केली, त्याजवरून संस्था-
नचे नातबानीवर नजर देऊन सालमजकूरची खंडणी व पेस्तरसाल सन अर्बा सबैन एकूण
दुसालां खंडणी देखील पेशकसी सिरे व दरबारखर्चसुद्धां ————— रुपये.

१९०००१ सालमजकुरीं सन सलास सबैनची खंडणी रुपये.

७५००१ वकील संस्थानास पावल्यावर विसां
दिवसांनीं निमे.

७५००० निमे राहिले ते.

३७५०० वैशाख अखेर.

३७५०० ज्येष्ठ अखेर.

७५०००

१५०००१

१५०००१ पेस्तरसाल सन अर्बा सबैनची खंडणी पैकीं निमे
ऐवज स्वारी जहाल्यास तूर्त द्यावा, देशी राहि-
ल्यास पौष अखेर द्यावा. बाकी निमे दोन हसे-
यांनीं सालमजकुराप्रमाणें द्यावा, येणेंप्रमाणें करार.

३००००२

314. Tribute of Rs 1,50,001 was imposed on Soma Shekhar
A. D' 1773-73. Nair Rahasappa of Harapanhali and the following stipu-
lations were made:—

- (1) The Government army when marching into the Karnatic should not disturb the territory of the sansthan.
- (2) The territory should be protected by Government against attacks from Haidarkhan.
- (3) On arrival of the Government army in the Karnatic, the Raja should personally join it at the head of a detachment of 1000 foot soldiers and serve for 5 or 7 or at the most 8 months. If the soldiers of other sansthans were given any allowance by Government, the same allowance would be given to his soldiers.

एकूण तीन लक्ष दोन रुपये पैकीं सालमजकूरची खंडणी दीड लक्ष एक रुपया व पेस्तरसालची खंडणी दीड लक्ष एक रुपया येणेंप्रमाणें दुसालां खंडणी करार केली असे. सदरहू ऐवजाचे होन हरपनहल्ली दर ३॥= पावणेचार रुपये चवळ प्रमाणें सालाबादचे शिरस्तेवरहुकूम सरकारांत भरणा करणें. सदरहू मुदतीप्रमाणें सालाचे सालांत खंडणीचा ऐवज लक्ष्मेश्वरास लक्ष्मण हरी दिमत वामनराव गोविंद यांजवळ भरणा करावा. करारांत अंतर करूं नये, येणेप्रमाणें करार केला असे. सदरहूप्रमाणें भरणाकरून जाव घेणें. याशिवाय जाजती आजार लागणार नाही, अभय असे. याखेरीज कलमें:—

सरकारच्या फौजा कर्नाटकांत गेल्या-
वर संस्थानचे मुलकास उपद्रव लाऊं नये.
येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

खंडणी करार केल्याप्रमाणें ऐवज मुदती
वरहुकूम क्षेपनिक्षेप देत जावा, अंतर जहा-
ल्यास सरकारांतून पारपत्य केलें जाईल.
कलम १.

हैदरखानाचा उपद्रव संस्थान मज-

कुरास लागों देऊं नये. येणेंप्रमाणें करार.
कलम १.

सरकारची फौज कर्नाटकांत गेल्यावर
एक हजार प्यादे व एक कर्ता खासा
समागमें यावा. पांच सात निदान आठ
महिने चाकरी करावी. वरकड संस्थानचे
प्यादे येतील त्यांस पोटास दिलें तर
तुम्हांस दिलें जाईल. येणेंप्रमाणें करार.
कलम १.

एकूण चार कलमें सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करार असेत, म्हणोन काल १.
येविशीं लक्ष्मण हरी दिमत वामनराव गोविंद यांचें नांवें पत्र कीं, सदरहू साल-
मजकूरचे खंडणीचा ऐवज कराराप्रमाणें वसूल घेऊन पुण्यास पोहचवावा. रुपये

७९००१ चैत्र शुद्ध पंचमीपासून विसां दिवसांनीं मशारनिलेजबळ
पोहचवावा, येणेंप्रमाणें करार असे.

३७५०० वैशाख अखेर.

३९१३१॥ ज्येष्ठअखेर ३७९०० रुपये, पैकीं वजा
वराता सालाबादी २३६८१, बाकी.

७२६११॥

येणेंप्रमाणें ऐवज पोहोचता करावा, म्हणोन लिहिलें पत्र १.

रसानगी यादी.

१ राजकीय.

(क) देशांतील बंडे.

१ तोतया.

३१५—(३२९) मौजे जयनगर परगणे सुलतानपूर येथें तोतया निर्माण
इ० स० १७६४-६५ जाला आहे; ऐशियास तेथील बंदोबस्त नारो कृष्ण यांजकडे सांगि-
खमस सितैन तला आहे, त्यास किल्ले जातचे लोक मशारनिलेकडे सदरहू प्रमाणें
मया व अलफ कामकाज लागल्यास एक कारकून बरोबर देऊन रोजमरियाची
जिल्हेज १३. बेगमी करून लोक सत्वर रवाना मशारनिलेकडे करणें. मशारनिले तुम्हांस लेहून पाठवि-
तील ते क्षणीं लोक पाठवून देणें. म्हणोन छ. १४ नगर किल्लेहाय याचे नावें सनदा.

१ बाळाजी बाबूराव, असामी १००.

१ आप्पाजी हरी, असामी. १००.

१ शेट्याजी ऐतोळे, १००.

१ राजाराम गोविंद, अमामी २९.

४

३२९

रसानगी याद.

३१६—(३३१) मौजे जयनगर परगणे सुलतानपूर येथें तोतया निर्माण करून
इ० स० १७६४-६५ गोसांवी याणीं खून करून खानदेश प्रांती मुलुकाची खराबी करितात,
खमस सितैन त्यांचे पारिपत्य करून बंदोबस्त करावा याची तुम्हांस आज्ञा केली
मया व अलफ असे. त्यास मसलत संबंधें कलमें:—
जिल्हेज १३.

POLITICAL MATTERS.

RISINGS IN THE COUNTRY

1. A Pretender.

315. A pretender having appeared in Jayanagar in pargana Sultanpur, certain Sardars were directed to send assistance to Naro Krishna who was entrusted with the duty of putting him down.

316. Some Gosavis having set up a pretender in Jayanagar of pargana Sultanpur were disturbing the country. Naro Krishna was directed to put them down. He was told to entertain new troops for the purpose, if the Saranjamdars who had been directed to send him assistance, failed to do so, and to recover the cost rateably from the Saranjamdars in question.

स्वारीमुळे शिबंदी लोक त्यास हुजूरून पथक नेमून दिली आहे. सरंजामी महाल सरदारांकडे आहे, त्यांजकडून मदत करविली आहे. त्यांजकडून कुमक येईल. ऐसी जमियेत करून पारपत्य करणें. शिबंदी व दारूगोळी यांस स्वर्च लागेल त्यापैकी सरंजामी यांचें महालावर वांटणी बसेल, ते त्याजकडील कमाविसदारांचें विषयानें उगवून कामाचा अजमास पाहून बाकीची शिबंदीस्वर्च वशर्थ काम कार्याकारण मजुरा पडेल. कलम १.

स्वारीमुळे तैनाती पथकें चाकरीस

हुजूरची आहेत, त्यांजला नालबंदीपैक वराता व रोजमुरा नेमून दिला आहे. त्यास परगणे मजकुरी महालकरी यांजकडे हसेबंदीचा ऐवज येणें, त्या ऐवजी घेऊन स्वर्च करणें. सरकारचे सनदेप्रमाणें मजुरापडेल. कलम १.

सरंजामी यांजकडील कुमक न आली तर तुम्हीं फौज व प्यादे कार्याकारण ठेवून त्याचा ऐवज दामाशार्दप्रमाणें त्यांजकडील कमाविसदारापासून उगवून घेणें. कलम १.

एकूण तीन कलमें करार करून दिली असत, सदरहू प्रमाणें बर्तणूक करित जाणें. ल. १४ जमादिलाखर, नारो कृष्ण यांचे नांवें सनद १.

रसानगी याद.

दादासाहेब यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

३१७-(३३७) चक्रोजी कदम बांडे यांजकडे महालानिहाय प्रांत खानदेश
६० स. १७६४-६५ येथील मोकासा महाल बितपसील.

जमस सितांन

१ परगणे नंदुरबार.

मबा व अलफ

१ परगणे सुलतानपूर.

जिल्हेज १३.

२

एकूण दोन महालांचा मुकासा होता, त्यास मशारनिले सोतयांत मिळोन संस्थान सरकारांत जप्त करून जप्तीची कमावीस तुम्हांस सांगितली असे, तरि सदरहू महालचा अमल करून ऐवज सरकारांत पावता करणें, व मशारनिलेचें घर व माणसें जेथें असतील त्यांची जप्तीकरणें, म्हणोन ल. १३ रजब. सनदा

१ नारो कृष्ण.

१ जमीदार परगणे नंदुरबार यांचे नांवें.

817. Chakroji Kadam Bande having joined the pretender, his Mokasa in parganas Nandurbar and Sultanpur and his property and family were ordered to be attached.
A. D. 1764; 69.

१ राजकीय (क) देशांतील बंडे--Political Matters-Risings in the Country. २९५

१ जमींदार परगणे सुलतानपूर यांस.

३

रसानगी यादी.

३१८-(३८८) सुखनिधान तोतया कनोजा ब्राह्मण किल्ले कुरंगेवर अटकेस
इ० स० १७६५-६६ ठेवावयास तुम्हांकडे पाठवीत आहों, तरी याचे पायांत बिडी आहे,
सित सितैन त्यापमाणेंच किल्ल्यावर बहुत खबरदारीनें अटकेस ठेवून पोटास घोर
मया व अलफ दररोज देत जाणें, म्हणोन विसाजी केशव यांस सनद १.
अमादिलाबल ३.
रुजू किल्ले घनगड निसबत नागे त्रिबक यांस सनद दिली आहे.

३१९-(४५२) तोतयाचे खुळांतील ब्राह्मण असामी.

इ० स० १७६६/६७

सबा सितैन

मया व अलफ

माहरम २५.

१ शिवराम दीक्षित लेले.

१ शामराव हरी पुणतांबेकर.

१ विसाजी बल्लाळ गद्रे.

१ पांडुरंग गोविंद दातीर याचे पायांत बिडी घाळून ठेवावे

१ विश्वनाथभट आठवले.

१ विठोबा निसबत शिवराम दीक्षित लेले.

६

एकूण सहा असामीस दर एक किल्यावर पक्या बंदोबस्तानें अटकेस ठेवून पोटास
देत जाणें, म्हणोन शंकराजी केशव प्रांत कोंकण यांचें नांवें सनद.

रसानगी, लक्ष्मण आपाजी एकबोटे कारकून शिलेदार.

३२०-(५३७) सुखनिधान तोतया कनोजा ब्राह्मण किल्ले घनगडावर अटकेस
इ० स० १७६७/६८ आहे, तो किल्ले सोलापूरावर अटकेस ठेवण्याकरितां किल्लेमजकुराहून
समान सितैन आणावयास हजुरून महादाजी चिंतामण कारकून यांस मोगल लोक
मया व अलफ देऊन पाठविले आहेत, तरी तोतया मजकुर किल्यावरून उतरून
रजब ८. मझारनिलेचे स्बाधीन करणें, म्हणोन नारो त्रिबक यांस सनद १.

परवानगी रूबरू.

318. Sukhnidhan, the pretender, a Kanojya Brahmin by caste, was sent to fort Kurang to be imprisoned there in chains, and given food every day.
A. D. 1764-65.

319. Six Brahmins who had supported the cause of the pretender were sent to Shankaraji Keshav to be imprisoned.
A. D. 1767-69.

320. Sukhnidhan, the pretender, who was imprisoned at fort Ghangad was ordered to be sent to fort Sholapur.
A. D. 1737-68.

३२१—(५९७) सुखनिधान तोतया कनोजा ब्राह्मण किल्ले अहमदनगरास
 इ० स० १७६८।६९ अटकेस हांता, तो किल्ले दौलताबादेस अटकेस ठेवावा याकरितां
 तिसा सितैन तुझांकडे वेंकाजी राम कारकून याजबरोबर पाठाविला आहे. पक्या
 मया व अलफ बंदोबस्ताने अटकेस ठेवून पोटास शेर दररोज देत जाणें. तुझांजवळ
 साबान ३०. पोहोचल्याचे उत्तर पाठाविणें व किल्ले मजकुरी तुळाजी आंगरे अटकेस आहेत त्यास पुरंदरा-
 वरि अटकेस ठेवावया करितां वेंकाजी राम कारकून याजबरोबर रवाना करणें. हुजूर पु-
 ष्यास आल्यावार किल्ले मजकुरी पाठाविला जाईल चौकी पाहान्यास तुझी किल्ले मजकु-
 राहून पंचवीस माणूस हुजूर पोहोचवावयाकरितां समागमें देणें व एक कारकून देणें,
 झणोन धोंडा महादेव यांस. सनद १.

परवानगी रूबरू.

महादाजी नारायण यांचे नांवें सनद की, वेंकाजी राम कारकून यासमागमें
 राऊन वगैरे देऊन पाठाविले आहेत. हे तुझांजवळ पोहोचल्यावरि पचास माणूस
 व एक कारकून तुम्ही किल्ले मजकुराहून देऊन तोतयास रवाना करणें, झणोन सनद १.

२.

परवानगी रूबरू.

३२२—(६३८) नारो त्रिंबक यांचे नांवें सनद की, महादाजी नारायण करंबेळकर
 इ० स० १७६९।७० याणें काशी जिवाजी फडके याजपासून एक हजार रुपयांच्या पुतळ्या
 सबैन मया घेऊन किल्ले अमदानगरचा व तोतयाचा फितूर करीत होता, सबब
 व अलफ किल्यावर ठेवावयास तुझांकडे पाठाविले आहेत असामी:—

१ महादाजी नारायण करंबेळकर यास किल्ले विसापुरावर.

१ काशी जिवाजी फडके यास किल्ले लोहगडावर.

२

321. Sukha-nidhan, the pretender, who was in confinement at fort Ahmadnagar was ordered to be sent to fort Davlatabad, A. D. 1768-69 and Tulaji Angria who was in confinement at fort Davlatabad was ordered to be sent to fort Purandhar.

322. Mahadaji Narayan Karambelkar who had got Rs. 1000 from Kasi Jiwaji Phadke, and had been plotting for the escape of the pretender from the fort of Ahmadnagar was arrested together with Kasi Tulaji. Both men were ordered to be imprisoned. This order was sent with Moro Hari, a Karkun under Ramshastri.

१ राजकीय (क) देशांतील बंडे—Political Matters—Risings in the Country. २९७

एकूण दोन असामी पाठविल्या आहेत, यांच्या पाई बिड्या घालून पक्या बंदोबस्तानें सदरहू किल्यावर ठेवणें, आणि पोटास सिधा मध्यम प्रतीचा देत जाणें, म्हणून सनद १. रसानगी, मोरो हरी कारकून निसबत रामशास्त्री, बरहुकूम यादी.

१. राजकीय.

(क) देशांतील बंडे.

२. भिल व कोळी.

३२३—(५३) बहिरजी बलकवडे यांस सनद कीं, सुभा कावनई येथील लोकांपैकीं ३० स० १७६२।६३ शंभर असामी दूर करणें झणून बेहड्यांत नेमणूक करून कलम लिहिलें सलास सितैन आहे. त्यास सांप्रत मोगलाची गडबड व कोळ्यांचा दंगा जहाला आहे, मया व अलफ साबान. तर तूर्त लोक दूर न करणें, गडबड वारलियावर दूर करणें, झणोन सनद १. रसानगी दादो उद्धव दिवाण सुभा मजकूर.

नारो आपाजीच्या रोजकीदींपैकीं.

३२४—(१२२ अ) नारो त्रिंबक जिल्हा मावळ यांचें नावें सनद कीं, तुळांकडे ३० स० १७६३।६४. किल्ले राजमाची कोळ्यांचा दंगा फार झाला, याकरितां हुजरून लोक अर्बा सितैन रवाना असामी हशम पैकीं:— मया व अलफ रबिलाबल.

	असामी.	ऐन.	पोरगे.	बोडीं.
दिमत गोविंद जगन्नाथ	९०	७९	१०	१
दिमत माधवराव खानविलकर	४२	३६	६	०

POLITICAL MATTERS.

RISINGS IN THE COUNTRY.

2. Bhils & Kolis.

323. An order had previously been issued to reduce the force at Subha Kawanai by 100 men. Owing, however, to a disturbance created by the Mogals, and an insurrection of the Kolis, the orders were held in abeyance.

324. A serious disturbance having been caused by the Kolis, a party of 157 men was sent to assist Naro Trimbak of zilla Mawal.

दिमत माधवराव कानो	३५	३२	३	०
दिमत कृष्णाजी महादेव	९	६	३	०
गणेश राम पैकीं	३	३	०	०
वासुदेव राम कारकून निसबत	}	१	०	०
कृष्णाजी महादेव				
	१८०	१५७	२२	१

एकूण असामी एकशें पेशी तुळांकडे पाठविले आहेत. यांची नेमणूक नांबनिशीवार आलाहिदा पाठावली आहे, त्याप्रमाणे हजिरी घेऊन चाकरी देणें. सदरहू लोकांचें कामकाज राजश्री गोविंद राम यांचें हातें घेत जाणें, झणोन छ. २१ रबिलावल सनद १.

३२५—(२७९) व्यंकट रामशास्त्री यांचें नांवें सनद कीं, परगणे धरगांव व पर-
इ० स० १७६४।६५ गणे कसराबाद व मंडलेश्वर येथें भिलांचा व गोसावी यांचा व बजाजी
खमस सितैन मतकर याचा उपद्रव फार लागतो, येणेंकडून सरकार नुकसानी फार
मया व अह्लुफ जमादिलावल होते, मुलकाची आबादानी होत नाहीं; यास्तव पारपत्य भिल्ल व
गोसावी व मतकर यांचें जाल्यास मुलुक आबाद होऊन सरकार क्फायत होईल म्हणून
तुम्हीं सांगितलें; त्याजवरून तुम्हांस पारपत्य करावयास सांगितलें असे, तरि दहा हजार वीस-
हजार पंचवीस हजार रुपयेपर्यंत शिबंदीस एकसाल खर्च करून, शिबंदी ठेवून, गोसावी
व भिल्ल व मतकर यांचे पारपत्य उत्तम प्रकारें करून सरकार लक्ष करून राहाणें. मतकराचे
महालपैकीं सदरहू पंचवीस हजार रुपये उगवणी करून सरकारांत घ्यावी, परंतु शिबंदी
ठेऊन पारपत्य उत्तम प्रकारें करावें. शिबंदीचा अस्त्यार तुम्हांवरच आहे. जसें जाणाल तसे
खर्च करणें; मजुरा पडेल, म्हणून सनद १.

रसानगी याद. छ. ७ जमादिलावल.

325. Vyankat Ramshastri informed Government, that owing to the ravages of Bhils, Gosavis and Bajaji Matkar, the parganas of Dhargaum, Kasarabad and Mandaleshwar did not prosper, and that Government was put to considerable loss. He was authorized to entertain the necessary troops and to crush the marauders and was allowed to levy from the Matkar's territory a sum not exceeding Rs. 25,000 for the purpose.

१ राजकीय (क) देशांतील बंडे—Political Matters-Risings in the Country. २९९

३२६—(३२८) लहुबाराव कोळी याणें पूर्वी चोरी करून सांप्रत मुलकांत दंगा
इ० स० १७६४।६५

खमस सितैन करितो, याचे बंदोबस्ताविशीं तुम्हीं विनंती केली, त्यावरून कलमः—
मया व अलफ
जिल्हेज १३.

कामाची सोई होऊन बंदोबस्त तुमचे हातून होय असें असल्यास पन्नास माणूस चाकर सरासरी सहा रुपयांचे शेंक्याचे ठेऊन कोळ्यांचें पारिपत्य करणें. काम जाल्यास मुदतमाफिक कामगिरीप्रमाणें पैका सरका- रांतून देविला जाईल. येणेंप्रमाणें कलम १.

ज्याचे हातें कामाचा बंदोबस्त होऊन येईल, त्यास माणसाचा करीणा पाहून श्रम साहस मनास आणून ऊर्जित केलें जाईल.
कलम १.

एकूण तीन कलमों करार करून दिलीं असेत. बर्त काम लिहिल्याप्रमाणें करणें, म्हणोन सदाशिव सोमनाथ याचे नावें सनद छ. ७ जमादिलाखर.

रसानगी याद.

दादासाहेब यांच्या कीर्दीपैकीं, लेखांक ३२७—२८.

३२७—(३३५) रामाजी महादेव यांचें नावें सनद कीं, किल्ले जीवधन साल-
इ० स० १७६४।६५ गुदस्तां कोळ्यांनीं घेतला होता. तो कोळ्यांपासून घेऊन तुमचे स्वाधीन
खमस सितैन केला. ते समयीं किल्ले मजकूर पैकीं एक तोफ धोंडो केशव याणीं नेली
मया व अलफ आहे. ती हल्लीं किल्ले मजकुराकडे देविली असे, तरि पावती करून
जिल्हेज १३. पावल्याचें कबज घेणें, म्हणोन छ. २७ रबिलाखर
सनद १.

रसानगी यादी.

326. Lhubarav Koli committed thefts and caused disturbance in the country. Sadashiv Somnath was authorized to en-
A. D. 1765-65. tertain 50 extra men, on Rs. 6 each a month, to punish him. A reward of 2 golden bracelets and 10 silver bracelets was offered to whoever would either bring his head or produce him alive before Visaji Keshav.

327. Fort Jiwadhan which had in the previous year been cap-
A. D. 1764-65. tured by the Kolis was now taken back from them.

३२८-(४१९) कोळी याणीं बदफैली केली होती, त्याजकरितां त्यांचीं मुलें-
 ६० स० १७६५।६६ माणसें कैद करून ठेविलीं होती; त्यास हल्लीं कोळी सरकारांत रुजू
 सित सितैन जाले, सबब मुलेंमाणसें सोडलीं असेत, तरि त्यांजपासून जामीन
 मया व अलफ घेऊन सोडून देणें म्हणोन चिटणिशी पत्रें:—

१ रामाजी महादेव यांस कीं,

१ आबाजी पाटील भोईकर याची बायको साष्टीस आहे ती सोडून देणें.

२ नावजी शिरका व रामजी डागल्या यांच्या बायका कल्याणांत आहेत त्या सोडून देणें.

३

१ विसाजी केशव यांस कीं, धावजी वेखंड्या कोळी यांचीं मुलेंमाणसें वसईस कैद करून ठेविलीं आहेत तीं सोडून देणें म्हणोन.

१ दुर्गाजी शिंदे नामजाद किल्ले माहुली यांस कीं, माणकोजी माळिंगा कोळी याची लेक सोडून देणें म्हणून.

३

३२९-(५०१) कोळ्यांचे मलईत कोळी वगैरे मिळोन होते, त्यांस चौकशीबद्दल
 इ. स. १७६६।६७ हुजूर आणिले होते त्यांची चौकशी करून पाठविले आहेत म्हणोन.
 सबा सितैन
 मया व अलफ
 रमजान १४. १ रामाजी महादेव यांचे नांवें कीं कल्याणास कैदेत होते ते हुजूर आणिले होते असामी बितपसील:—

328. Certain Kolis having misconducted themselves, their wives and children were being kept in prison. The Kolis having surrendered to Government, their families were ordered to be released on security being furnished.

329. Certain Kolis being implicated in the conspiracy at Ratnagiri and Knrang were tried, and a fine amounting to Rs. 2,400 was imposed on three of them. One man was released, the offence not having been proved against him. Sureties for good behaviour were ordered to be taken from all these persons.

२ रायाजी भालिंगा व धर्मोजी भालिंगा वस्ती कसेबे कोठिबें तर्फ नसरापूर हे हरदूजण रतनगड व कुरंग येथील फितुरांत होते, सबब गुन्हेगारी रुपये २००० दोन हजार करार केले असेत. याचा ऐवज बाजवी ज्याकडे कर्ज येणें असेल तो वसूल घेऊन राहिले ऐवजास जामीन घेऊन त्यांपासून ऐवज वसूल घेणें.

१ नावजी शिरका वस्ती कल्याण हा रायाजी भालिंगा याज-बरोबर रतनगडच्या फितुरांत होता, सबब गुन्हेगारी रुपये ३०० तीनशें करार केले असेत. वसूल घेणें. याचा अपराध लिहिल्यापेक्षां जाजती तुम्हांस [वाटत] असल्यास कैदेत किल्ल्यावर ठेवून पोठास शेर देणें.

१ खंडू लांध्या वस्ती मौजे मांदेवाडी हा मलईत होता सबब गुन्हेगारी रुपये १०० करार केले असेत. वसूल घेणें.

४

तीन रुजू चार असामी याजकडे दोन हजार चारशें रुपये गुन्हेगारी करार करून पाठविलें असे, तरि ऐवज वसूल घेऊन हुजूर पाठविणें; फिरोन बदफैली करूं नये, येविशींचे जामीन वतनदार चागले घेऊन पैकीं तीन असामी सोडून देणें.

नावनिशी प्रो नावजी शिरका याजकडे लिहिल्यापेक्षां जाजती अपराध असल्यास कैदेत ठेवणें; नाहीं तर यासहि सोडणें म्हणोन. सनद १.

१ येशवंतराव शिवाजी मामले कोहज यांस सनद कीं, आपाजी धान्या कोळी वस्ती मौजे आबचें तर्फ मजकूर हा कोळ्यांचे मलईत होता म्हणोन लहुजी कोळी याणे सांगितलें होतें; त्यास चौकशी करितां मलईत होता असा पत्ता लागत नाहीं.

याजकरितां व नादार आहे सबब पाठविला आहे. त्याजपासून हाजीर-जामीन बदफैली-विशीं घेऊन सोडून देणें, म्हणोन सनद १.

१ दुर्गोजी शिंदे नामजाद किल्ले मा-हुली यांस सनद कीं, शेख घुडण वस्ती मौजे खर्डी तर्फ मजकूर याची चौकशी करून गुन्हेगारी रुपये १५० दीडशें करार केले असेत, आणि बाजी गोविंद मजमदार तर्फ मजकूर यांजबरोबर तुम्हांकडे पाठविला असे; याजपासून सदरहू रुपयाचा वसूल घेऊन हुजूर पाठविणें. बदफैलीविशीं वतनदार जामीन घेऊन सोडून देणें, म्हणोन सनद १.

एकूण तीन सनदा दिल्या.

रसानगी याद.

३३०—(५१०) प्रांत खानदेश येथें भिलांचा वगैरे दंगा आहे, याजकरितां
 इ० स० १७६६/६७ राऊत असामी १०० शंभर असामी रोजमरियावर अखेरसालपर्यंत
 सबा लितैन ठेवून हजिरी गैरहजिरी बरहुकूम प्रांत मजकूर येथील सुभाचे हिशोबी
 मया व अलफ सदर्हू शंभर राउताचा रोजमरा खर्च लिहिणें, मजुरा पडेल, म्हणोन
 जिल्काद २१. सनद १.
 चिंतामण हरी सरसुभेदार यांस

रसानगी रूबरू.

३३१—(६५८) किल्ले कुकुडमुंदें याचे डोंगरांत वोहरजागा आहे, तेथें दिल्या
 इ० स० १७६९/७० भील रहातो, त्यानें किल्याचे डोंगरी पांच गांव जाळिले व हल्लीं कि-
 सबाँन मया ल्याचे गांभी उपद्रव करून गांव उजाड केले, व नवापूर व भामेर येथें
 व अलफ घाडी घालतो, त्याजवळ शिलेदार व प्यादे चाकरीस आहेत म्हणोन
 मोहरम ९. हुजूर विदित जालें; त्याजवरून त्याची घरे कृष्णाजी विश्वनाथ कमाविसदार तर्फे कुकुडमुंदें
 याचे विद्यमानें जप्त करून वस्तभाव मशारनिलेचे हवाली करणें. ते हुजूर पाठविले. तुम्हीं
 मुल्लमाणसें अटकेंत ठेवणें, म्हणोन सनदा.

१ धोंडो बल्लाळ कमाविसदार परगणे सुलतानपूर दिमत तुकोजी होळकर
 परगणे मजकूर पैकीं चाकरीस आहेत ते.

१९ मौजे परी.

१२ गोविंदराव कदम म्वार.

३ सटवाजी बाघ शिलेदार.

४ रखमाजी इंगळे म्वार.

१९

330. There being a disturbance of the Bhils in Khandesh, the sar-
 subhedar (Chintaman) Hari was ordered to entertain an
 A. D. 1766-67. additional force of 100 sowars.

331. Ditya Bhil, residing in the hills of Kukudmunde, burnt 5
 villages and caused disturbance in several others in the
 A. D. 1769-70 neighbourhood. The houses and property of horse-
 men and soldiers in his service were ordered to be attached, and their families
 were ordered to be imprisoned.

१राजकीय (क) देशांतील बंडे—Political Matters—Risings in the Country. ३०३

८ मौजे कुढावंत येथील बापूजी पवार वगैरे शिलेदार.

१८ कसबे कोढबलेकर[?] तुकोपंत वगैरे स्वार.

२५ किरकोळ प्यादे फुटकळ गांवगन्नावार आहेत.

४९ कसबे तळोर्दे येथील भिल्लाशीं भाऊपणा करून गांवात जागा देतात व त्यास स्वर्चास रुपये व कापड व दारूगोळी देतात ते.

१९ स्वार.

३० प्यादे.

४९

११९ एकशें एकोणीस असामी आहेत त्याविशीं सनद.

१ माधवराव कदम यांस कीं, तोरखेडकर व रनाळेकर चाकरीस आहेत ते.

२५ सटवाजी कदम तोरखेडकर स्वार.

८ रनाळेकर स्वार.

१९ प्यादे रनाळेकर व तोरखेडकर.

५२

बावन चाकर आहेत त्याविशीं

सनद.

१ माधवराव रघुनाथ कमाविसदार परगणे नंदुरबार दिमत तुकाजी होळकर परगणे मजकूरपैकीं चाकरीस आहेत ते असामी.

६ मौजे थालेकर स्वार.

५ खंडेराव पवार भालेरकर स्वार.

४ सटवाजी कदम.

६ मौजे उंबरडेकर स्वार.

६ नंदुरबार कसब्यांतील स्वार.

४३ प्यादे.

२० कसबे मजकूर पैकीं.

२३ गांवगन्नावार.

४३

७०

सत्तर असामी आहेत त्याविशीं

सनद.

३

एकूण तीन सनदा दिल्या असेत.

३३२-(६४८) भांगरे व बांबले व बोकड कोळी यांस दोन गांव दिल्याखेरीज
 इ० स० १७६९।७० कोळ्यांचा बंदोबस्त होत नार्हीं, ह्मणोन तुम्हीं हुजूर विदित केलें. त्यास
 सवैन मया याणीं निखालस आज्ञेप्रमाणें चाकरी करावी, बखेड्यांत कोण्हाचे पडों
 व अलफ नये, सबब यांस गांव चारशें रुपये जमाबंदीचा तालुके शिवनेर पैकीं
 साबान १७. देऊन कोळी यांचें नांवें खर्च लिहीत जाणें, म्हणोन उद्धो वीरेश्वर यांचे नांवें सनद १.
 रसानगी यादी.

३३३-(७१४) परगणें मजकुरीं भिलांचा दंगा जहाला आहे, त्याचे बंदोबस्ता-
 इ० स० १७७१।७२ करितां जाजती शिवंदी ठेवावी लागते, म्हणोन तुम्हीं विनंतीपत्रां
 इसखे सवैन लिहिलें, त्यास भिलांचे दंगियाचा मजकूर तुम्हीं सरसुभास समजावणें.
 मया व अलफ दंग्यामुळें जाजती शिवंदी अगत्याअगत्य ठेवावी असें जहाल्यास सर-
 सवाल १. सुभाचे विद्यमानें शिवंदी ठेवून परगणे मजकूरचा बंदोबस्त करणें म्हणोन, विसाजी हरी
 कगाविसदार परगणें भामेर यांस सनद १.

१. राजकीय.

(क) देशांतील बंडे.

३. इतर.

३३४-(४५७) मल्हार जगजीवन यांचें नांवें सनद की, शहर बन्हाणपूर येथील
 इ० स० १७६६।६७ त्रिंबक नारायण यांजकडील कलमें.
 सबा सितैन
 मया व अलफ
 सफर २७.

POLITICAL MATTERS.

RISINGS IN THE COUNTRY.

3. Other Risings.

332. Two villages worth Rs. 400 or Rs. 500 were ordered to be
 A. D. 1769-70. conferred on 3 Koli families viz Bhangre, Bable and
 Bokad on condition that they accepted service under
 Government and refrained from disturbing the country.

333. The Bhils having created disturbances, the Kamavisdar of
 Bhamer was permitted to entertain additional sibandi
 A. D. 1771-72. with the approval of the sarsubha.

334. Certain shiledars and Jamatdars who had joined the rebellion
 set on foot by Naro Krishna, having fought against the
 A. D. 1766-67. Government forces, Mulhar Jagjiwan was directed to
 attach their horses and to make them over to Trimbak Narayan to whom
 the thana of Barhanpur, when taken back, was ordered to be restored.

१ राजकीय(क) देशांतील बंडे—Political Matters—Risings in the Country. ३०५

नारो कृष्ण यांजकडील तह होऊन ठाणें हस्तगत जाहलें म्हणजे ठाण्यांतील जकीरा वगैरे याची मोजदाद करून ठाणें जकीरासुद्धां त्रिंबक नारायण यांचे स्वाधीन करणें.

कलम १ .

नारो कृष्ण यांचे फितुरांत शिलेदार व प्याद्यांचें जमातदार असे मिळोन सरकारचे फौजेशीं जुंजोन सरकार नुकसानी केली,

सबब ठाणें हस्तगत जहालियावर दरोबस्त शिलेदार व जमातदार यांचीं धोडीं सरकारांत लाऊन पागा त्रिंबक नारायण यांचें हवालें करून बाजे लोक यांचे रोजमेरयाची खर्चाची नेमणूक करून देणें, व शहर मजकुरीं हत्ती एक शिलेदारांचा आहे, तोही सरकारांत लावून मशारनिलेचे हवालें करणें. येणेंप्रमाणें कलम १ .

एकूण दोन कलमें करार केली असत, तर सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करणें, म्हणोन

सनद १ .

रसानगी यादी.

३३५—(४५८) जमींदार व शेते महाजन व साहुकार व रयान शहर बऱ्हाणपूर यांचे ३० स० १७६६।६७ नावें पत्र की, तुझी नारो कृष्ण यांचे घालमेलीमुळें परागंदा जहालां झणोन सबा सितैन हुजूर विदित जहालें, त्याजवरून हें अभयपत्र तुम्हांस सादर केलें असे. तर मया व अलफ तुम्हीं शहर मजकुरीं आबाद होऊन उर्दाम व्यवसाय करीत जाऊन वाजवी सरकारचा महसूल देऊन सुखरूप राहाणें, तुम्हांस कोणेविशी जाजती उपसर्ग होणार नाहीं, झणोन

सनद १ .

रसानगी यादी.

३३६—(४५९) अंबादास बल्लाळ व धोंडी जोशी व गणेश केशव वगैरे निसबत ३० स० १७६६।६७ नारो कृष्ण यांची घरे जप्त करावयास तुम्हांस पाठविलें आहे, त्यास सबा सितैन नारो कृष्ण, मल्हार जगजीवन यांशीं रुजू जहाले, सबब मशारनिले- मया व अलफ कडील कारकुनांचीं घरे जप्त केली आहेत, तीं मोकळी केली असत; सफर २८. तर याउपरि जप्ती मोकळी करणें, आणि वस्तवानी जप्त केली आहे तिची मोजदाद

335. The Jamidars and Merchants of Barhanpun who had left the town on account of the disturbances created by Naro A. D. 1766-67. Krishna, were asked to return to the town and to resume their respective occupations without fear.

336. Naro Krishna having surrendered to Malhar Jagjiwan, the attachment placed on the houses and other property of his Karkuns was ordered to be removed.

करून ज्याची त्याचे हवाली करणें, आणि तुम्हीं हजर येणें, म्हणोन गंगाधर दाजी कारकन शिळेदार यास चिटणिशी पत्र—१.

राजकीय.

२. लष्करी खातें.

(अ) फौज.

३३७—(३) परगणे अथणी वगैरे महाल तालुका राजश्री उदाजी चव्हाण यांची इ०स० १७६२।६३ मामलत तुम्हांस सांगोन पागापथकसुद्धा महालांत ठेविलें आहे. त्याची सलास सितैन बेगमी अवल सालमजकुरापासून पागा दीडमाही रोजमरा रुपये:— मया व अलफ जिल्काद. १५

१३७४	बारगीर	९०	पागा	
५८५	बाजे लोक	८३	११	हरभरे.
३७७	खासदार	७३	११	बाजरी.
			॥२	
२३३६		२४६	हत्ती ४ एकूण	वजन पक्कें
एकूण दोनशें शेताळीस असासीस दोन-			६२॥.	तांदूळ मोठे सडीक.
हजार तीनशें छत्तीस रुपये पेशजी हजरून			६६४	तूप.
करार करून दिले आहेत, त्याजप्रमाणें			६६६	गूळ.
सदगृह दीडमाही रोजमरा दोन महिन्यांनी			६६२	मीठ.
घेत जाणें.	कलम १.		६६२	मसाल.
पागेस चंदी व हत्तीस रतीब मिळोन				
दररोज गळा कैली मापें.—			६२॥४	

337. In the orders issued to Nago Ram in regard to the army kept in pargana Athni the following instructions appear;—

A. D. 1762-63

- (1) The grain ration fixed for horses, camels and elephants should be drawn for all the days of the month excepting the 2 Ekadashi days;
- (2) The grain ration should be reduced by half at the end of Ashadha, when green grass is available.
- (3) The horses and camels should be given ghee during the monsoon.

२. लष्करी खाते, (अ) फौज.—Military Administration, (a) Army. ३०७

एकूण बारामण कैली व वजन पावणे-
तीन मण चार शेर दररोज करार करून
दिले असे. महिन्याच्या दोन एकादशी
वजा करून घेत जाणें. चंदी ओलें गवत होई
तोंपर्यंत आषाढ अखेरपावेतो बारा मण
भरचंदी घेणें. पुढें निमचंदी घेणें. हत्तीचा
रतीब पावणेतीन मण चार शेर प्रमाणें घेत
जाणें. कलम १.

घोडीं रास २ व नौबतीचा उंट १
एकूण रतीब दररोज वजन पक्के.

८८३ कणीक.

८८१॥ तूप.

८८॥ गूळ.

८८४॥ मिरी.

एकूण पांच शेर साडेचार टांक दररोज.
महिन्याच्या दोन एकादशी वजा करून
घेत जाणें. कलम १.

शिलेदार तूर्त मुलुकाचे लावणी जमा-
बंदी व रखवालीमुळे महाली पथकस्वार
३१६ एकूण अठवडा रोजमुरा रुपये ९००
नवशें रुपये पेशजीच करार करून दिले

एकूण आठ कलमें करार करून दिलीं असेत. परगणे अथणी वगैरे महालपैकीं
चौकशीनें खर्च करणें, म्हणून नागो राम यांचें नांवें सनद १.

रसानगी यादी.

३३८—(१२) त्रिंबकराव शिवदेव यांचे नांवें सनद कीं, तुमचें पथक, स्वार
६० स० १७६२।६३ ३००० तीन हजार, करार करून तैनातजाबता करार करून दिला
सलास सितैन आहे, त्यास सरंजाम पेशजीचे कमाविसदाराकडून मामलत दूर करून
मबा व अलफ तुम्हांकडे सरंजाम महाल बितपशील सालमजकुरी:—
रबिलाकर ४.

आहेत, त्याजप्रमाणें महिन्याचे दोन रोजमरे
प्रमाणें देत जाणें. कलम १.

शिलेदार बारगीर नेहमीं ठेविले, सबब
रवानगीचें प्रयोजन नाहीं; किरकोळ खर्चास
हजार निदान दोन हजार रुपयेपर्यंत लागले
तरी खर्च करणें; मजुरा पडतील. कलम १.

पर्जन्यकाळामुळें घोडीं उंटे यांसि हत्तीचा
मसाला कधींबधीं चारावा लागेल, सबब
वजन पक्के ४२ दोन मण मसाला खरीदी करून
खर्च करणें; सदरहूचा पैका होईल तो मजुरा
दिला जाईल. कलम १.

घोडीं उंटे यांसि पर्जन्यकाळीं चारा-
वयासि दररोज तूप वजन पक्के ४१ मण
प्रमाणें एकमाही वजन पक्के खंडी १॥
दीडखंडी तूप चौकशीनें घोडीं उंटे यांसि
चारणें. कलम १.

पागेचे लागवडास आजमासें मोघम पुढें
स्वारीचे तयारीसुद्धां रुपये २००० दोन
हजार करार करून दिले असेत, घेऊन
खर्च करणें. कलम १.

338. Trimbakrav Sivdev was granted the Saranjam of Sirkar
A. D. 1762-63. Bijagad alias Khargon and other territory, for the keeping
of a detachment of 3,000 sowars. He was instructed to
pay out of the revenues, the Sibandis and other usual charges, as also

- १ सरकार बिज्यागड उर्फ खरगोण खेरीज परगणे सनावद.
- १ सरकार हांडें.
- १ परगणे भेलसें.
- १ परगणे भावरासें वगैरे तालुके.
- १ परगणे गंजबसोर्दे देखील सुभे.
- १ परगणे पाटण सुभे केशवरायाचें, होळकर शिंदे यांचा हिंसा वजा करून सरकार हिंसा.
- १ परगणे शेंदूरणी, प्रांत खानदेश, खेरीज मोकासा.
- १ परगणे कुंभारी खेरीज दुमालेगांव व बाबती सरदेशमुखी दिगर जागीर व कसर मिळोन सरकार अमल.
- १ मौजे वडगांव तर्फ पावळ, प्रांत जुन्नर.

९

येणेंप्रमाणें आठ महाल व एक गांव फौजेचे बेगमीस तुम्हांकडे सरंजाम करार करून दिला असे. या सरंजामाचे उमेदीवर कराराप्रमाणें फौज ठेवून सेवा करणें. सदरहू सरंजामाचे माहलचा आकार कमाविसीचे रीतीनें खंड फुरोई देखील कुल पडलें पान इमानेंइतबारें जमा करून, हिशेब सरकारांत समजावून, महालची शिबंदी व महालमजकूर नेहमीं खर्च सालाबादची नेमणूक आहे त्याप्रमाणे चौकशीनें खर्च करणें; बाकी राहिला ऐवज त्यापैकीं कराराप्रमाणें फौजेचे बेगमीस ऐवज घेणें. बाकी ऐवज राहिल तो सरकारांत पावता करणें. या खेरीज

कलमें

the salary of the sowars, and to remit the remainder with an account to Government. He was further informed, that in case the whole amount expended by him as Nallandi (advance payments to soldiers) was not realized from the revenue of the Saranjam, the balance would be repaid to him with interest by Government. Government also promised to pay him the amount of the salary given to sowars which could not be met from the Saranjam revenue. He was further directed to recover any amount that, after inquiry with the Jamidars, might be found to be due from the province, and to remit it to Government.

२. लष्करी खातें, (अ) फौज.—Military Administration, (a) Army. ३०९

तीन हजार फौजेस सरंजामी महाल सदरहूप्रमाणें नेमून दिले आहेत. त्यास सालमजकुरीं तुम्ही नालबंदीस ऐवज कर्ज घेऊन खर्च कराल, त्यास महालपैकीं ऐवज उगवला नाही तर व्याजसुद्धां सर-कारांतून तुम्हांस दिला जाईल. येणेंप्रमाणें कलम १.

म्हार गणतीस लागतील त्यास रोजमरा वरकड फौजेप्रमाणें पावेल. येणेंप्रमाणें कलम १.

तीन हजार फौजेनिशीं चाकरी जहाली, आणि महालांत ऐवज उगवला नाही, तर गणती बरहुकूम कबज होईल तो ऐवज तुम्हांस सरकारांतून दिला जाईल. येणें-प्रमाणें कलम १.

सदरहू महाल यांनीं कमाविसदाराचे कारकीर्दीची बाकी जमीदाराचे रुजुवातीनें असेल ते वसूल करून ऐवज सरकारांत पावता करणें. कलम १.

येणेंप्रमाणें चार कलमें करार करून दिलीं असेत. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें, आणि परगणे मजकूरची आबादी राखणें, म्हणोन मशारानिलेचे नांवें सनद १.
रसानगी यादी.

३३९—(३०) माधवराव कदम बांडे यांसि सालमजकुरीं फौजेच्या सरंजामास ३० स० १७६२।६३ महाल पेशजीच्या जमीदारांकडून दूर करून सालमजकुरीं दिला असे, सलास सितैन तर तुम्हीं मशारानिलेकडील कमाविसदारांस रुजू होऊन महालचा यया व अलफ वसूल सुरळीत देणें, म्हणोन सनदा.
साबाज २.

रसानगी यादी.

१ परगणे सावली प्रांत गुजराथ दरोबस्त अमल देखील जकात देणें, म्हणून जमी-दारांस.

१ परगणे नवापूर प्रांत गुजराथ येथील जमीदारांस सनद कीं, परगणे मजकूरचा अमल जागीर व बाबती व सरदेशमुखी खेरीज मुकासा करून देखील जकातीचा अमल वसूल सुरळीत देणें, म्हणून सनदा.

३४०—(७८) मोकदम मौजे कळंबी प्रांत मिरज यांचें नावें सनद कीं, मौजे
 इ० स० १७६२।६३ मजकूर हा गांव हुजुरून मोकासा दरोबस्त राजनाक वल्लद काळनाक
 सल्लास सितैन याजकडे पेशजीपासून आहे, त्यास राजनाक मजकूर हुजूर चाकरी करतो,
 मया व अलफ याजकरितां पेशजीप्रमाणें करार करून देऊन हें आज्ञापत्र सादर केलें
 जिल्हाद १०. असे, तरी मौजे मजकूरचा मोकाशियाचा दरोबस्त अमल मशारनिलेकडे सुरळीत देणें, म्हणोन
 सनद १.

रसानगी यादी.

त्रिंबकराव लक्ष्मण यांस पत्र कीं, मौजे मजकूरची जप्ती मोकळी करणें, म्हणोन
 चिटणीसी १

२

३४१—(८१) माहिपतराव कवडे यांचें नावें सनद कीं, तुम्हांस सारुमजकुरी
 इ० स० १७६२।६३ पासून फौज ठेवावेयासि आज्ञा केली आहे, त्याचा करार. स्वारः—
 सल्लास सितैन २००० खुद्द तुमची नेमणूक.
 मया व अलफ १२०० कदीम.
 जिल्हाद २१. ५० पागा सरकार.

340. The village of Kalambi in prant Miraj was assigned in A. D. 1762--63. saranjam to Rajnak walad Kalnak.

341. Mahipatray Kavde was directed to entertain 2500 horse, and a Saranjam of Rs. 6,25,000 was given to him for the purpose, that is at the rate of Rs. 250 per sowar. His personal allowance was fixed at Rs. 25,000 as follows:—

Rs.

6,000 pay.

12,000 family expense, food &c.

2,000 for 2 Palanquins.

4,000 expenses of feeding 4 elephants.

1,000 pay of his attendants.

25,000

A sum of Rs. 18,750 was also allowed for the yearly pay of the following establishment among others:—

२. लष्करी खाते, (अ) फौज.-Military Administration, (a) Army. ३११

३०० खास पथक.

८५० शिल्लेदार.

१२००

८०० जदीद पेस्तर सालापासून ठेवावे.

२०००

५०० आवजी कवढे बिन आनंदराव कवढे

३०० कर्दीम.

२०० जदीद पेस्तर सालापासून.

५००

२५००

एकूण अडीच हजार स्वारांस कुल पडलें पान मोईम सालीना निवळ बारमाही दर स्वारास रुपये २५० अडीचशें प्रमाणें आकार रुपये:-----

६२५००० ऐन आकार स्वारांचा.

२५००० खुद्द तुम्हांस मोईम सालीना कुल शागीर्दपेशा व संसार सर्वस्व मिळोन बारमाही.

६००० खाशास तैनात.

१२००० घरस्वर्चे संसारिक.

२००० पालख्या २.

४००० हत्तीस स्वर्च हत्ती नग ४

१००० शागीर्दपेशा.

२५०००

Rs.

5,000 Raghunath Hari

5,000 Khasnis.

950 Fadnis.

400 Sabnis.

500 Daftardar.

400 Chitnis.

250 Parasnis.

300 Jamdar

400 Potnis.

५००० आवजी कवडे विन आनंदराव कवडे मोईन सालीना कुल
शागीर्दपेशा व संसारखर्च मिळोन.

३००० कदीम.

२००० जाजती.

५०००

१८७५० सरदारीच्या डौलास नेहमीं कारकून व दिवाण आहेत, त्यांस
मोईन सालिना रुपये:-----

५००० हरी दामोदर दिवाण यांचे	१००० खुद.
पुत्र रघुनाथ हरी	१००० पालखीस मोईन सालीना.
५००० अंबाजी देवजी खासनीस.	-----
९५० गंगाधर येशवंत फडणीस.	२०००
६०० कदीम.	२५० कृष्णराव गोविंद न्याहरखानी.
३५० जाजती.	-----

१६७५०

९५०	२००० निसबत आवजी कवडे.
५०० नारो दादाजी.	१००० रघुनाथ हरी
४०० बापूजी तुकदेव, सबनीस.	दिवाण.
३५० राघो केशव.	५०० अंबाजी देवजी.
३५० बाबाजी राम, दफ्तरदार.	३०० गंगाधर येशवंत
४०० दादो मल्हार, चिटणीस.	फडणीस.
२५० पारसनीस.	२०० राघो कृष्ण
३०० जामदार.	पोतनीस.
३०० रामराव जाधव.	२०००
३०० बाजी विठ्ठल.	-----
४०० राघो कृष्ण पोतनीस.	१८७५०
२००० दादो आंबाजी जदीद साल-	तपशील.
मजकुरापासून.	कदीम.

६,७३,७५०

जाजती सालमजकुरापासून

एकूण सहा लक्ष न्याहात्तर हजार साडेसातशें रुपये मोईन सालीना करार केली असे,
बासि सरजाम माहाल ऐकूण आकार तनखा रुपये:-----

लष्करी बातें, (अ) फौज.-Military Administration, (a) Army. ३६३

* * * * *

एकूण सहा लक्ष व्याहातर हजार सातशें पन्नास रुपये सरंजाम सदरहूप्रमाणें नेवून दिला असे, तरि तुम्हीं सदरहूप्रमाणें सरंजाम आपले दुमाला करून घेऊन फौज चांगली बाळगून चाकरी एकनिष्ठपणें करीत जाणें. सरंजाम संबंधें कलमें येणेंप्रमाणें करारः—

तुम्हांस अडीच हजार फौज ठेवावयासि आज्ञा केली आहे, त्याजप्रमाणें फौज अडीच हजार चांगली ठेवून फौजेची हजिरी गणती सरकारांत द्यावी. अखेरसालीं गणतीबद्दल कबज घेऊन, ऐवजीं ऐवज वजा मिळोन, जाजती ऐवज राहील तो सरकारांत द्यावा. येणें प्रमाणें करार. कलम १.

परगणे उमरखेड येथील मुकाशाबद्दल व इमारतीबद्दल व अंबाजी देवजबिद्दल जमेस सत्तावीस हजार पांचशें रुपये वजा दिले आहेत, त्यास अखेरसालीं परगणे मजकूरचा हिशेब हुजूर आणून समजावणें; हिशेबा-मुळें सदरहू ऐवजमुकाशाबद्दल वगैरे नेमणूक होईल त्याप्रमाणें पेस्तरसालापासून सर-कारांत कच्च्या हिशेबाच्या आकाराप्रमाणें ऐवज द्यावा. कलम १,

तुम्हांकडे पेशजीपासून जुना सरंजाम आहे, त्यास तेथील आकार पेशजीपासून खेरीज महालमजकूर बेरीज तुमच्या आद्यास येत आहे, त्याप्रमाणें हल्लीं खेरीज महालमजकूर सरंजाम जुना आहे त्याचा आकार आ तंत धरिला जाईल. कलम १.

पेस्तर सालापासून मोगलाई महाल सरंजाम दिला आहे, त्याचा तनखा महाल-बार लागला आहे. त्यास तुम्हीं कस्त मेह-नत करून महालची लावणी करून मान-पान [मिळें] ती साधणूक करून दाखवावी; कमी आणूं नये. कलम १.

महालोमहालीं दुमालेगांव व इनाम व धर्मदाव व वर्षासनें वगैरे पेशजीपासून चालत आलें असेल त्याचा जुना भोगबटा मनास आणून सरकार सनदेचा उजूर न धरितां त्याचा त्याजकडे चालवावा. बोभाट हुजूर येऊं न द्यावा. येणेंप्रमाणें करार.

कलम १.

सालमजकुरीं तुम्हांस पेस्तर साला-पासून सरंजाम महाल दिले आहेत, त्यास महालमजकूर व शिबंदी वगैरे खर्च अला-हिदा सरकारांतून मजुरा पडणार नाही. अडीचशें रुपये स्वारास नेमणूक करून दिली आहे, त्यांतच शिबंदी महालमजकूर कुल पडलें पान देखील जुंझांत धोडें पडलें तें समजून घ्यावें. अलाहिदा मजुरा पडणार नाही. कलम १.

तुम्हांस सरंजाम महाल दिले आहेत, त्यास महालचा कच्चा हिशेब इमानें इतबारें हुजूर आणून द्यावा. चौकशीमुळें आप्त फितूर मातबर जहाला, तरि मुलूख शिरस्ते-प्रमाणें मजुरा पडेल. कलम १.

सन सलासचा मुकासबाबेचा ऐवज परगणे उमरखेड व इमारतीबद्दल व वेतव अंबाजी देवजी बाकी ऐवज तुम्हांकडे येणें; त्यास अखेरसालीं परगणे मजकूरचा हिशेब कच्चा मनास आणून हिशेबामुळें जो ऐवज होईल तो तुमच्या पथकाकडे मखलासी-प्रमाणें देविला जाईल. कलम १.

एकूण कलमें आठ करार करून दिली असत. सदरहूपमाणें वर्तणूक करून साहेब-
चाकरी एकनिष्ठपणें करीत जाणें, म्हणोन सनद १.

रसानगी यादी.

३४२-(१००) गणेश विठ्ठल यांचे नांवें सनद की, माधवराव नरसी दिमत पागा
इ. स. १७६३।६४ हुजूर, निजामअलीच्या लढाईत जखमी जाहले, सबब किल्ले अमदा-
अर्बा सितैन नगर येथें रवाना केले असेत. बराबर पागेचीं घोडी व उंटें आहेत,
मया व अलफ त्यांस दाणा वैरणची बेगमी.
सफर ७.

चंदी दररोज कैली मापें.

४३४१॥ घोडी रास ३०

४१० उंट नफर ३

४३।१॥

एकूण कैली सवातीन मण दीडपायली. पैकीं निमे हरभरे निमे बाजरी प्रमाणें सनद-
पैबस्तगिरीपासून जोंपर्यंत राहतील तोंपर्यंत देत जाणें. ———कलम १.

वैरणीस कुरण नेमून देणें. गवत कापून आणितील. ———कलम १.

एकूण सदरहूपमाणें दोन कलमें करार करून दिलीं असेत, याप्रमाणें देत जाणें व
मशारनिलेस जागा चांगली राहावयास देऊन लाकूडफाटें हरएक साहित्य करून देत जाणें,
म्हणोन सनद १.

रसानगी राजश्री राव, रसानगी बुसपा मदेदार.

३४३-(१०१) बदलदेणें जखमी नजीक राक्षसभुवन येथील निजामअलीचे
इ. स. १७६३।६४ लढाईत जखमी व ठार जाहले त्यांस खर्चास. रसादगी यादी. रुपये.
अर्बा सितैन
मया व अलफ
सफर ११.

342. Madhavrao Narsi of the Huzur cavalry having been wounded
in a battle with Nizam Ali was sent to Ahmednagar
A. D. 1763--64. fort for treatment.

343. In the Rawasudgi portion of this day's diary, various items are
debited on account of grants to officers and men wounded
A. D. 1663--64. in the battle fought with Nizam Ali near Rakshas-
bhuwan and on account of the funeral expenses of men killed. The list
includes men of all castes—Marathas, Brahmans, Mohomedans, and
Rajputs. The wounds are described as caused by swords, bullets,
arrows, stones &c.

२. लष्करी खाते, (अ) फौज.-Military Administration, (a) Army. ३१५

४८० पागा हुजूर निसबत माधवराव
रामचंद्र.

३४० बारगीर.

१५ राजाराम चव्हाण जखम
तरवारेची बाहुल्यावर भारी
सबब, रुपये.

१५ राघोजी डफळे जखम
भाल्याची गळ्याजवळ.

१० मलजी धोगरे जखम
तरवारेची उजव्या मनग-
टास व तरवारेचे बारानें
पागोटें तुटलें.

१० शेख जैनुद्दीन जखम
तरवारेची उजव्या पायास
पोटरीवर, रुपये.

१० काशिबा कटके घोडा १४० शिलेदार.
अंगावर पडला सबब.

१० लक्ष्मणराव बडवे जखम
दगडाची डावे हातास.

२५ जावजी जगथाप जखमा
गोळीच्या दोही तला-
थास लागोन पार जाहा-
ल्या सबब, रुपये.

६० बहिरजी घाटगे जखमा
भारी, रुपये.

६ तरवारेच्या.

१ कानावर.

३ डावे हातावर.

१ उजवे हातावर.

१ गळ्याजवळ.

६

१ भाल्याची डावे
कुशीस.

७

एकूण रुपये.

१० इमामखान म्हसबडकर
जखम बाणाची डावे
पायाच्या गुडव्यास
सबब, रुपये.

१०० बच्याजी महादेव जखम
तरवारेची उजव्या बाहु-
ल्यावर, रुपये.

७५ शिवजी पाटील गोळी
लागोन ठार जहाले सबब.

३४०

११

२५ नथेखान जखम तरवारेची
उजवे हातावर कोंपराजवळ
व मशारनिलेच्या घोड्यास
जखम गोळीची मागील उ-
जव्या पायास घोट्याजवळ.

१ असामी.

१ रास.

२

एकूण रुपये.

५० हाजी आरब जखम मा-
ल्याची गळ्याजवळ हाड
फोडून पार जाहाली व तर-
वारेची डाव्या हातावर व
बोटास जखमा भारी.

	सबब.	रुपये.
१५ हुसेनखान म्हसबडकर जखम माल्याची डावे हातास, रुपये.	—	—
५० बाळोजी पवार संभाजी मोरे यांचे ऐवजी जखमा तरवारे- च्या भारी पांच व घोडी. लढाईत राहिली.	१४	२
—	—	—
१४०	५	२ रास
तपशील.		
४ असामी.		
१ घोडी.		
—		
५		
—		
४८०	१६	
६४ निसबत सूर्याजी अदमणे.		
५० बाबूराव गरूड जखम तरवारेची- मणगटास हाड फोडून थोडासा लग राहिला आहे. जखम भारी सबब, रुपये.		
१४ घोडी जखम जहाली सबब रुपये.		
७ जोत्याजी घोरपडे यांचे घोड्यास जखम माल्या- ची उरांत लागली सबब.	—	—
७ सखोजी डाहाळे घोडीस जखम तरवारेची उज- व्या कानावर लागली	५९१	४ रास.
	असामी.	४
	१९	४
	—	—
	२३	

एकूण पांचशें एक्याणव रुपये परगणे बीड वगैरे निसबत हैबतराव निंबाळकर यांजकडे
बाबती सरदेशमुखीचा ऐवज सालगुदस्तांचा येणें, त्यापैकीं महादशेट वीरकर यांणीं हवाला
घेतला आहे त्यापैकीं देविले ————— रुपये.

२. लष्करी खाते, (अ) फौज.-Military Administration, (a) Army. ३१७

बदलदेणें पागा दिमत रामजी पवार यांजकडील जखमी निजामअलीचे लढाईत जखमी जहाले, त्यांस स्वर्चास, रसानगी यादी. रुपये.

१४७ पागामजकुरी बारगिरांस.

७० शिलेदार.

६० नारायणसिंग बारगीर जखमा ५ भारी जखम भाल्याची.

३० गंगाजी नवले जखमा तर-वारेच्या ६ भारी.

६० भवानसिंग बारगीर जखमा तर-वारेच्या भारी ५.

१० भागोजी पतंगराव जखम तर-वारेची.

१५ अमृतराव शितोळे जखम दगडाची.

५ गोविंदराव नवले जखम बाणाची.

१२ हुसेनभाई बारगीर दगडाची जखम.

१० येशवंतराव रोडे जखमा तर-वारेच्या भारी.

५ संभाजी मोरे जखम तरवारेची.

१० धनसिंग रजपूत जखम तरवारेची.

१४७

७०

२१७

एकूण दोनशें सतरा रुपये परगणे बीड वगैरे निसबत हैबतराव निंबाळकर यांजकडे सालगुदस्ताचे सरदेशमुखीबद्दल ऐवज येणें, त्याचा हवाला महादशेट वीरकर यांणी घेतला, त्यांपैकीं देविले.

बदलदेणें देवाजी नारायण तालुके शिवनेर निजामअलीचे लढाईत ठार जहाले, त्यांच्या हस्ती (अस्थि) महिपती ब्राह्मण याजबरोबर देऊन शिवनेरीस रवाना केल्या, सबब ब्राह्मणास स्वर्चास. परवानगी राजश्री दादा, रसानगी लक्ष्मण अपाजी, रुपये २५.

एकूण पंचवीस रुपये तालुके शिवनेर पैकीं रामचंद्र नारायण निसबत देवाजी नारायण यांजकडून देविले.

बदलदेणें रायाजी नाईक पिसाळ दिमत खंडेराव जाधव यांस निजामअलीचे लढाईत जखम लागून ठार जहाले, त्यास क्रियेस. रसानगी यादी. रुपये. ७५

एकूण पाऊणशें रुपये परगणे बीड वगैरे निसबत हैबतराव निंबाळकर यांजकडे बाबती सरदेशमुखीचा ऐवज सालगुदस्ताचा येणें, त्यापैकीं हवाला महादशेट वीरकर यांणी घेतला आहे, त्यापैकीं देविले.

शेख अजम शिलेदार कुडचीकर निजामअलीचे लढाईत जखमी होते ते मयत जहाले. सबब खर्चास पाठविले. राजश्री राव रूबरू. —रुपये १००.

एकूण शंभर रुपये परगणे बीड वगैरे निसबत हैबतराव निंबाळकर यांजकडे बाबती सरदेश-मुखीचा सालगुदस्तांचा ऐवज येणें, त्यापैकी हवाला महादशेट वीरकर याणीं घेतला आहे, त्यापैकी देविला.

३४४—(१०३) अपाजीराव व बाबूराव व धारराव पाटणकर यांचे नांवें सनद १० स० १७६३/६४ कीं, जोत्याजीराव पाटणकर याणीं पेशजी सरकारांतून नालबंदी घेऊन अर्बा सितैन मोगलाईत गेले. त्यांचे पुत्र रवळोजीराव पाटणकर हुजूर चाकरीस आले मया व अलफ सफर १५. तेव्हां नालबंदीचा ऐवज माघारा द्यावा. त्यास सन इसब्रैत तीर्थरूप नाना कैलासवासी याणीं नालबंदीच्या ऐवजाचा करार मदार करून पंधरा हजार रुपये तैना-तेंत बजा करून द्यावे याप्रमाणें करार केला, त्यास तुम्हीं हजीरजामीन होऊन कतबा दिला जे चाकरीस हजीर करून देऊं, अथवा नालबंदीचे रुपये ठरावल्याप्रमाणें माघारे देऊं; त्यास रवळोजीराव पाटणकर याणीं सरकारांत चाकरी केली. कराराप्रमाणें रुपये सरकारांत गुंता नाहीं. तुमचा कतबा सरकारांत आहे त्यास दफ्तर येथें नाहीं, कतबा आहे तो रद्द असे. तुम्हांकडे रवळोजीराव याजविशीं लांज्या लागणार नाहीं, म्हणोन पत्त १. रसानगी यादी.

३४५—(१२५ अ) राजश्री रामचंद्र जाधवराव सेनापति यांसि सालमजकुरा- १० स० १७६३/६४ पासून फौजेचे वेगमीस जागिरीचा अमल सालमजकुरापासून संरजाम अर्बा सितैन करार करून दिला असे, तारि मशारनिलेकडील कमाविसदारांशीं रुजू मया व अलफ रबिलाखर १४. होऊन परगणे मजकूरचे जागिरीचा अमल सुरळीत देणें, म्हणोन जमीदा-रांचे नांवें ————— सनदा.

344. Jotyajirav Patankar after receiving an advance for Military purposes from Government, went over to the Mogals. His son Ravlojirav Patankar subsequently offered himself for service under the late Peshwa. His offer was accepted, and it was settled that in repayment of advance made to his father, a deduction of Rs. 15,000 should be made from the Tainat payable to him. Appajirav, Baburav & Dharav Patankar stood security for the performance of service on these terms by Ravlojirao. Ravlojirao having acted up to these terms, the sureties were released from their engagement.

345. Eight Parganas worth Rs. 15,42,337 were conferred as Military Saranjam on Ramchandra Jadhavrav Senapati. A. D. 1763-64.

२. लष्करी खाते, (अ) फौज.-Military Administration, (a) Army. ३१९

- १ परगणे भालकी.
- १ परगणे निलंगे.
- १ परगणे कल्याण (णी) देखील किल्ला.
- १ परगणे प्रामदपूर.
- १ परगणे चिटकोपे.
- १ परगणे कलबर्गे.
- १ परगणे चोळी.

तनखा १५,४२,३३७

- १ परगणे एकेहल्ली सुभे बेदर श्रीनिवासराम गोपाळ व नारायण-
राव जयराम व श्रीपतराव लालाजी दिमत मशारनिले यांशि-
बेगमीस ४००००.

८

एकूण आठ सनदा दिल्या असेत.

३४६-(१२८ अ) मीरखान टोके यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हांस जातीस व फौ-
इ० स० १७६३।६४ जेस तैनात सालिना. रुपये.

अर्बा सितैन
मया व अलफ
रबिलाखर २४.

२५००० तुम्हांस जातीस व हत्तीस व पालखीदेखील शागीर्द-
पेशा मिळोन.

३००० कारकुनांस रुपये.

१००० दाजी बाळकृष्ण.

१००० गंगाधर शामजी.

१००० आनंदराव कोंडाजी.

३०००

२१२४१२॥. राऊत खासे माणूस व करोल व मालेकरी व आडहत्यारी; सामान
चांगलें, घोडे माणूस धडधडीत बाळगावें, त्यास तैनात रुपये.

२१२४०० स्वार ७०८ दर ३००.

१२॥ जाजती.

२१२४१२॥.

२४०४१२॥.

346. Mirkhan Toke was granted a military saranjam of Rs.2,12,412
A. D. 1763-64. for maintaining a body of 708 horse.

एकूण दोन लक्ष चाळीस हजार चारशें साडेबारा रुपये; पैकीं खुद तुम्हांस पंचवीस हजार व कारकून असामी तीन यांस तीन हजार व स्वार सातशें आठ यांस दोन लक्ष बारा हजार चारशें साडेबारा रुपये, येणेंप्रमाणें तैनात सालीना करार केली असे. यासि सरंजाम बितपशील.

५१६८२ स्वदेशी जाहागीर व बाबती सरदेशमुखी खेरीज मुकासा करून रुपये.

४४००० परगणे डांगरी प्रांत खानदेश.

१००० जकात परगणे डांगरी.

६२८२ प्रांत खानदेश पैकीं देहे

३००० मौजे खरडें, परगणे वाखारी--निसबत कारकून.

४०० मौजे कापशी व मौजे भिलवडी, परगणे वाखारी.

४२५ मौजे मौला, परगणे चोपडें.

३७५ मौजे भावडें, परगणे वाखारी.

८२ मौजे वैजापूर, परगणे चोपडें.

२००० मौजे मेहुणें, परगणे निंबाईत.

६२८२

४०० मौजे वाहेगांव साल, परगणे चांदवड प्रांत गंगाथडी.

५१६८२

१८८७३०॥ प्रांत अहीरवाडा बेरीज रुपये २७४७३०॥. पैकीं वजा दादखान टोके यांजकडे सरंजाम महाल दिले त्याचे रुपये ८६०००, बाकी देखील जकातसुद्धां अमल रुपये १८८७३०॥ यासि माहालः—

१ परगणे रणोद.

१ परगणे तुंबन.

१ परगणे कचनार.

३

२४०४१२॥.

एकूण दोन लक्ष चाळीस हजार चारशें साडेबारा रुपये; पैकीं स्वदेशी एकावन हजार साठ्ठाशे ब्या[य]शी रुपये, प्रांत अहीरवाडा पैकीं एक लक्ष अठ्ठा [य]शी हजार सातशें

२. लष्करी जातें, (अ) फौज.-Military Administration, (a) Army. ३२१

साडेतीस रुपये, येणेंप्रमाणें सरंजाम करार करून दिला असे, तरि सदरहूप्रमाणें अमल चौकशीनें करून फौजेस, खर्च करून, इमानेंइतबारें वर्तोन सरकारचाकरी एकनिष्ठपणें करीत जाणें, म्हणून

सनद १.

रसानगी यादी.

३४७--(१२९) दादूखान टोके यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हांस जातीस व फौजेस
१० स० १७६३।६४ तैनात सालीना ————— रुपये.
अर्बा सितैन १५००० तुम्हांस जातीस व पालखी व शागीर्दपेशा मिळोन
मया व अलफ ————— रुपये.
रबिलाखर २४

२००० रामचंद्र हरी कारकून यांस.

९०००० स्वार खासेमाणूस व करोल व भालेकरी व आडहत्थारी
सामान चांगलें, घोडे माणूस धडधडीत बाळगावें, असामी
३००, एकूण दर ३०० प्रमाणें तैनात.

१०७०००

एकूण एक लक्ष सात हजार रुपये. पैकी खुद्द तुम्हांस पंधरा हजार व कारकुनास
दोन हजार व स्वार तीनशें यांस नवद हजार येणेप्रमाणें तैनात सालीना करार केली असे.
यासि सरंजाम बितपशील ————— रुपये.

२१००० स्वदेशी अमल जाहंगीर व बाबती व सरदेशमुखी खेरीज मुकासा करून रुपये.

३००० मौजे अहीरगांव, परगणे वण, प्रांत गंगधडी.

१८००० परगणे गाळणा पैकीं देहे १० दहा.

एकूण ————— रुपये.

२००० गिसबत कारकुनास.

१६००० कित्ता.

१८०००

२१०००

347. Dadukhan Toke was granted a military saranjam of Rs.90,000
A D. 1763-54 for maintaining a body of 300 horse.

८६००० प्रांत अहीरवाडा पैकी महाल दरोबस्त अमल देखील जकातसुद्धा रुपये.

१ परगणे पछोर.

१ परगणे आपसाबाद पिंपरी.

१ परगणे मयापूर.

३

१०७०००

एकूण एक लक्ष सात हजार रुपये, पैकी म्वदेशी एकवीस हजार, व प्रांत अहीरवाडा पैकी महाल तीन एकूण शाहा [य] सी हजार, येणेप्रमाणे सरंजाम करार करून दिला असे. सदरहूप्रमाणे अमल चौकशीने करून, फौजेस रुपये खर्च करून, इमानें इतबारें वर्तोन सरकार-चाकरी एकनिष्ठपणें करीत जाणें, म्हणोन

सनद १.

रसानगी यादी.

३४८—(१४६) नरसिंगराव जनार्दन धायगुडे पथके यांचे नांवें सनद की, ३० स० १७६३।६४ तुमची बोली सालमजकुरापामून करार केली, स्वार २००० दोन हजार स्वार करार केले. त्यास स्वार खासे माणूस आढळाचे व करोल मया व अलफ जमादिलावल १८. व भालेकरी व आडहत्यारी घोडे माणूस धडधडीत बाळगावे. यांस तैनात देखील तुम्हांस जातीसमुद्धां दर राऊती मालीना रुपये ३०० तीनशें प्रमाणें आकार रुपये ६००००० साहा लक्ष रुपये तैनात मालीना करार केली असे. यासि सरंजाम जाहागिरीचा अमल महाल वितपशील तनखा रुपये.

११५००० परगणे इंडी.

६८००० परगणे तांबें.

५०००० परगणे हलसंगी.

६१९२९ परगणे शेलगांव.

६८४८८ परगणे सारबडे.

१९२१११ परगणे गुंजोटी.

348. A military saranjam of Rs. 6,00,000 was conferred on Nar-singrao Janardan Dhaygude for keeping up a body of 2000 horse.

२. लष्करी बातें, (अ) फौज.-Military Administration, (a) Army. ३२३

९४२४॥ कसबे घाटनांदूर.

२५०० परगणे शिरोळ देशीं देहे.

१५०० मौजे भादें तनखा रुपये.

१३१४॥

हाल वसूल.

रुपये.

१००० मौजे भावेडें तनखा रुपये ७५४॥.

हाल वसूल

रुपये.

२५००

६२४२२ तालुका अथर्णा पैकी.

४२१४० परगणे ममदापूर.

२०२८२ परगणे कोल्हार.

६२४२२

६२९८७४-॥

तपशील.

६००००० ऐन तैनात बरहुक्रम बेरीज - रुपये.

२९८७४॥. जाजर्ती सदरहू महालांतून दुमालेगांव व

धर्मादाव वर्षासनें वगैरे आहत ते सुदामत

चालत आलें असेल त्याप्रमाणें चालवावें.

समेत अजमास

रुपये.

६२९८७४॥.

एकूण सहा लक्ष एकूणतीस हजार आठशें साडेचौन्याहत्तर रुपये तनखा याचा जहा-
गिरीचा अमल तुम्हांस दिला असे, तरि महालची व गांवची लावणी संचणी चांगली करून
अमल करणें, आणि ऐवज जमा करून फौजेस खर्च करीत जाऊन सरकारचाकरी एकनिष्ठ-
पणें करीत जाणें. तैनातेशिवाय जाजर्ती बेरीज एकूणतीस हजार आठशें साडेचौन्याहत्तर
रुपये नेमून दिले आहेत. यापैकी सदरहू महालांत इनामगांव व दुमालेगांव व धर्मादाव, वर्षा-
सनें व रोजिदार वगैरे सुदामत चालत आहे त्याप्रमाणें ज्याचें त्यास चालवावें, दिकत करूं
नये; त्याचा ऐवज होईल तो वजा करून बाकी ऐवज निघेल तो महालीं अमल सुरू झालि-
यावर सरकारांत देत जाणें, म्हणोन नांवाची

सनद १.

रसानगी यादी.

३४९-(१५७) कृष्णाजी विश्वनाथ तालुके विजेदुर्ग यांचे नाबें सनद की,
 इ० स० १७६३।६४ सरकारांत जेजालांचें बगैरे प्रयोजन असे, तरि तालुके मजकूर पैकीं
 अर्बा सितैन सुमारी सुमार.
 मया व अलफ
 जमादिलाखर १२.

५० जेजाला
 २५ सुत्रनाळा.
 १५० गरनाळी गोळे पोकळ पंचरसी.
 २ तोफा.
 १ प्रत सातशेर गोळ्याची.
 १ प्रत आठशेर गोळ्याची.
 २

२२७

एकूण दोनशें सत्तावीस सुमारी जिन्नस हुजूर तोफखान्याकडे पाठवून पावल्याचें कबज
 बणें, म्हणून सनद १.

रसानगी यादी.

३५०-(१७१) शिवचंद व पेमसिंग व मोहनसिंग व हिरामण व भोपत बेलदार
 इ० स० १७६३।६४ याणीं हुजूर येऊन अर्ज फेला कीं लुगरे बेलदार यांची पालें मेळवून
 अर्बा सितैन परमुलकांत लूटलुवाड करून साहेबांच्या लष्करांत सुखरूप राहणे-
 मया व अलफ विशीं कौल दिला पाहिजे म्हणोन; त्याजवरून बराय अर्ज खातरेस
 रजब २५. आणून तुम्हांस सरकारांतून नवी ढाल देऊन लष्करांत येऊन राहावयाची आज्ञा केली असे,

349. Krishnaji Vishvanath of taluka Vijayadurga was ordered to send to the Huzur 50 muskets, 25 sutranalas, 150 hollow cannon balls, one cannon for 7-seer balls, one for 8-seer balls.

350. Siwachand, Pemsing, Mohansing, Hiranman and Bhopat Beldar represented that if permission were given them to plunder and spoil in foreign territories and to reside without molestation in the Peshwa's camp, they would collect some Lugare Beldar families for the purpose, and prayed that a Kowl to that effect might be issued. Their prayer was granted on the following conditions;—

- (1) That they would pay to Government R. 5 for each tent;
- (2) That they would give up to Government any elephants, palanquins, drums or flags obtained by them in their raids.

२. लष्करी कातें, (अ) फौज.-Military Administration, (a) Army. ३२५

तरि तुम्ही सारे बेलदार मिळोन जीं पालें होतील त्या दरपालास पांच रुपयेप्रमाणें सर-
कारांत व्यावयाचा करार केला असे, त्याप्रमाणें मुलुकगिरींत सरकारांत देऊन सुखरूप राहाणें.
याखेरीज हत्ती पालख्या व नगारा निशाणें तुम्हांस लुटींत सांपडेल तें सरकारांत देत
जाणें. उपरांत तुम्हांस बहुमान देणें तो सरकारांतून दिला जाईल. सदरहू कराराप्रमाणें वर्त-
णूक करणें. जाजती आजार लागणार नाही, म्हणून मशारनिले यांचे नांवें अमयपत्र १.

रसानगी यादी.

३५१-(१९८) अंबकराव धमढेरे यांचे नांवें सदन कीं, लष्करांत तुमचे गोटांत
इ० स० १७६३।६४ पेंढारी यांचीं पालें सुमार ५० पन्नास राहावयाची आज्ञा केली असे, तरि
अर्बा सितैन पन्नास पालें तुम्हीं आणून ठेवणें, जाजती आणिलीं तरि दर पालीं
मया व अलफ रुपये ३ तीन प्रमाणें अगर जशी लूट मिळेल त्याअजमासें पालपट्टी
सवाल १७ बेतली जाईल, म्हणोन सनद १.

रसानगी यादी.

३५२-(२२५) बाळाजी गोविंद यांचे नांवें सनद कीं, राजश्री पिराजी नाईक
इ० स० १७६४।६५ निंबाळकर यांसि सालगुदस्तां सरंजाम माहाल दिले बितपशीलः—
अमस सितैन १ परगणे कालपी. १ परगणे कोंच.
मया व अलफ १ परगणे उरई. १ परगणे महमदाबाज.
मोहरम १९

४

एकूण चार महाल दिले आहेत, त्यास मशारनिले हुजूर चाकरीस न आले, सबब
सदरहू महाल सरकारांत ठेवून तुम्हांस कमावीस सांगितली असे, तरि इमानें इतबारें
चौकशीनें अमल करून ऐवज सरकारांत पावता करणें, म्हणून सनद १.

351. Trimbakrav Dhamdhere was permitted to keep in his camp
A. D. 1763-64. 50 Pindhari families and was informed that in case more
Pindhari were admitted a tax called Palpatti would be
levied at the rate of Rs. 3 per tent or according to the loot taken.

352. Piraji Naik Nimbalkar having failed to perform service at the
A. D. 1764-65, Huzur, his saranjam, consisting of parganas Kalpi, Urai
Kooh and Mamdabad was attached.

परवानगी राजश्री दादा; रसानगी व्यंबक राम जोशी.

३५३—(२४५) व्यंबकराव लक्ष्मण कमाविसदार परगणे नेवासे बैगरे महाल यांस
 इ० स० १७६४।६५ सनद की, कृष्णाजी निकम शिलेदार निसबत कृष्णराव बळवंत हे खासा
 कमस सितैन स्वारीची छावणी जाहली असतां न पुसतां उठोन गेले; याजकरितां
 मया व अलफ मशारनिलेकडे मौजे दिधी परगणे मजकूर येथील मोकासा व
 रबिलावल ११. बाबतीचा अमल आहे, याखेरीज जमीन इनाम आहे, ते सरकारांत जप्त करून
 तुम्हांस कमावीस सांगितली असे; तरि मोकासा व बाबतीचा अमल वइनाम जमीन
 असेल ते जप्त करून आकार होईल तो सरकारचे हिशेबी जमा करणें,
 म्हणोन सनद १.

रसानगी यादी

३५४—(२५७) सताजी आटोळे धुरंधर समशेरबहादुर यांजकडे मुकासे महाल
 इ० स० १७६४।६५ बैगरे पेशजीपासून सरंजाम जाहे, त्यास ते मृत्यु पावले, त्यांचे पुत्र
 कमस सितैन सुभानजी आटोळे धुरंधर समशेरबहादुर यांजकडे पेशजीप्रमाणें फौजेचे
 मया व अलफ बेगमीस सरंजाम करार करून दिला असे, तरि मशारनिलेशीं रुजू होऊन
 रबिलाखर २६. परगणे मजकूरचे मुकाशाचा अमल सुदामत प्रमाणें सुरळीत देणें, म्हणोन सनदा, पत्रें.

१० जमींदारांस सनदा देखील जकात.

१ परगणे जालनापूर.	१ परगणे साकरखेडलें.
१ परगणे आंबडापुर.	१ परगणे देऊळघाट.
१ परगणे मेहेकर निमे.	१ परगणे रांजणी.
१ परगणे सिरपूर निमे.	१ परगणे चिखली.
१ परगणे जाफराबाद.	१ परगणे कोथळी.

१०

* * * *

353. Krishnaji Nikam, a shilledar under Krishnarav Balvant, went away without permission, while the army was encamped at some place. His Mokasa and Bakti amals, as well as his Inam land was ordered to be attached.

354. Santaji Atole Durandhar Samsher Bahandar having died, his military Saranjam was transferred to his son Subhanji.

२. लष्करी कार्रवाई, (अ) फौज.-Military Administration, (a) Army. ३२७

३५५-(२५८) सुभानजी आटोळे धुरंधर समशेरबहादुर यांचे नावे सनद की, ३० स० १७६४/६५ तुमचे तीर्थरूप संताजी आटोळे मृत्यु पावले, त्यांचा सरंजाम तुम्हांकडे खमस सितैन करार करून दिल्या, सबब पेशजीच्या असाम्या करार केल्या असेत, मया व अलफ तरि ज्याचे त्याजवळून कामकाज घेऊन सुदामत सरंजाम व वेतन रबिलासर २७. असेल त्याप्रमाणे पाववीत जाणे, म्हणोन सनदा.

१ सदाशिव यशवंतराव यास दिवाणगिरी, शिकेनिसी व जमेनिशी-विशीं सरंजाम असेल तोच चालवणे, म्हणोन.

१ केसो मल्हार गजममुदार यांस मजमुविशीं सरंजाम असेल त्या प्रमाणे चालवणे, म्हणोन.

१ माणकोजी बाजी यास फडनिशी डौलाची विशीं सुदामतप्रमाणे वेतन व गांव असेल ते चालवणे, म्हणोन.

१ नारो माणकेश्वर चिटणीस यांस चिटणिसीविशीं सरंजाम गांव असतील ते चालवणे, म्हणोन.

४

रसानगी यादी.

३५६-(२९४) कडक-बिजली तोफ कसवे विजापूर येथे आहे ती पुण्यास ३० स० १७६४/६५ न्यावयाकरितां हुजूरून हरी लक्ष्मण कारकून रवाना केले आहेत. त्यास खमस सितैन तोफेस लाग लागवड लोखंडी, नाडे सुती वगैरे सरंजाम लागेल तो मया व अलफ देऊन तोफ खाली उतरून बहूत माफजतीने पुण्यास रवाना करणे, रजब ४. म्हणोन रामचंद्र नागनाथ कमाविसदार परगणे हबेली विजापूर यांस सनब १. परवानगी जाहीर.

355. The offices of Diwan, Majmudar, Fadnis and Chitnis, attached to the above Saranjam were ordered to be continued to A. D. 764-65 the persons holding the same at their existing salaries.

356. A cannon called कडक बिजली (sharp lightening) lying at A. D. 1764-65. Vijapur was ordered to be brought to Poona.

दादासाहेबांच्या रोज कीर्दीपैकीं.

३५७—(३१२) विसाजी केशव यांसि पत्न कीं, सरकारांत तोफेच्या गोळ्यांचें
 ६० स० १७६४/६५ प्रयोजन आहे, त्यास रत्नोजी आगरवाले व पालणजी पारसी यांजपासून
 कामस सितैन तीस हजार गोळे ध्यावयाचा करार केला आहे. त्यास मशारनिलेनीं
 मया व अलफ मुंबईहून तीस हजार गोळे सरकारांत जसे ज्या वजनाचे पाहिजेत तसे निव-
 रमजान १. डून घावे; गोळ्यांचें माप कल्याणचे बंदरीं ध्यावें. याप्रमाणें करार करून किंमत नफासुद्धां
 दर हंडरवटास रुपये १९ एकोणीस प्रमाणें किंमत सरकारांतून ावी. आणि जे गोळे सर-
 कारांत देतील त्याचा ऐवज सदरहू किंमतीप्रमाणें ध्यावा, याप्रमाणें करार केला आहे; तरि
 गोळ्यांचें माप ध्यावयास तुम्हीं कल्याणास शहाणा चौकस कारकून पाठवून देणें. गोळे
 ध्यावयाची यादी आलाहिदा पाठविली आहे, याप्रमाणें गोळ्यांचें माप चौकशीनें घेऊन
 त्यांचे वजनाची किंमत आकार करून वजनाचें माप व सुमारीचें किंमत आकारून पाठवून
 देणें, त्याप्रमाणें मशारनिले ऐवज देतील. सदरहू गोळ्यांचे ऐवजीं अठरा हजार रुपये केसो-
 गोविंद यांजकडून ध्यावयाविशीं अलाहिदा पत्न मशारनिलेस सादर केलें आहे. तरि तुम्हीं
 अठरा हजार रुपयाचा माल पदरीं पडल्यावर केसो गोविंद यांस पत्रदेणें, म्हणजे अठरा हजार
 रुपये देतील; तरि सदरहूप्रमाणें करणें, म्हणोन. सनद १.

छ. २० रमजान. रसानगी यादी.

३५८—(३२५) आनंदराव भिकाजी यांस सनद कीं, तुम्हां समागमें सरकारच्या
 ६० स० १७६४/६५ तोफा आहेत. त्यापैकीं जय व फतेमुबरख दोन्ही तोफा राजश्री
 कामस सितैन गोपाळराव गोविंद यांच्या स्वारीकडे देविल्या आहेत, देणें. बाकी जय-
 मया व अलफ वंती व ज्वालाभवानी दोन्ही तोफा हुजूर पाठवून देणें, म्हणोन सनद १.
 जिल्हेज ६.

357. Cannon-balls being required by Government, it was agreed with Ratnoji Agarwale and Palanji Parsi that they A. D. 1764-65. should supply from Bombay 30,000 balls at the rate of Rs. 19 per cwt. The balls were to be delivered at port Kalyan, and Visaji Keshav was directed to depute a karkun to take their delivery.

358. Two cannons named Jaya and Fate-Mubarak were given to Gopalrao Govind and two named Jayawanti and Jwala-Bhawani were brought to the Huzur. A. D. 1764-65

२. लष्करी कार्रवाई, (अ) फौज.-Military Administration, (a) Army. ३२९

३५९-(३४८) शिलेदार महादजी गोविंद यांजकडे चाकरीस राहून नालबंदी घेतली आणि चाकरीस न गेले व मशारनिलेचे कझांतही वर्तले नाही [त], सबब त्यांची घरे जप्त करावयाचा करार करून सनदा सादर केल्या असेत; तरि घरे जप्त करून ठेवणे, म्हणोन सनदा.
 ६० स० १७६५।६६
 सित सितैन
 मया व अलफ
 मोहरम २.
 रसानगी

१ वेंकाजी माणकेश्वर याचे नावे शिलेदारांची घरे.

१ अतंदराव फाळके वस्ती पाडलीनजीक जरंडा येथे आहे.

१ राघो देवजी धायगुटे वस्ती मौजे शिराळे नजीक घाट सालपे.

१ राघो केशव निमवत अली बहादूर वस्ती निब नजीक मातार.

३ वस्ती तडवळे प्रांत वाई.

१ खानाजी जाधव.

१ बाबाजी मोडटे.

१ जयाजी मोडटे.

३

२ वस्ती कणेरखेड प्रांत वाई नजीक रहिमतपूर.

१ मानाजी शिंदे साबाजी शिंदे यांचा नातू.

१ हणगोजी शिंदे.

— २

८

आठ आसामीचीं घरे जप्त करून ठेवणे म्हणून, सदरहू आसामी हुजूर पाठवणें. सनद.

१ गणेश विठ्ठल यास कीं रघोजी गाढवे शिलेदार वस्ती नजीक कडे यांचे घर जप्त करणें, म्हणोन सनद १.

१ राजाराम गोविंद यांस कीं शिंदोजी दखलकर शिलेदार वस्ती दौड नजीक बीर-वाल्हे यांचे घर जप्त करणें, म्हणोन सनद.

३

तनि सनदा दिल्या आहेत.

359. Certain Siledars after receiving advances absented themselves A. D. 1765-66. Their houses were ordered to be attached.

दादासाहेबांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

३६०—(३५३) राजश्री बाळाराम जोशी यांचे नांवें सनद कीं, मिखनखान
 ६० स० १७६५।६६ यांजकडे तोफा द्यावयाचा करार करून हें पत्र सादर केलें असे. तरि
 सित सितैन तुम्हांस पाउणशें तोफा अशेरपैकीं तयार करावयास सांगितल्या
 मया व अलफ मोहरम १९. आहेत, त्यापैकीं मशारनिलेकडे तोफा चांगल्या, आंतून साफ, काने
 चांगले, अशा सुमार १५ पंधरा, पैकीं थोर सगसरी चार शेर गोळ्याच्या सुमार ७, व लहान
 सरासरी एक शेर गोळ्याच्या सुमारी ८, येणेंप्रमाणें मशारनिलेकडील कारकून आला आहे,
 त्याचे हवाली गाडे संदुखांसुद्धां करून पावलियाचे कबज घेणें. कारकून आपले परीक्षेनें
 तोफा पाहून घेईल त्याच देणें, म्हणोन पत्र १.

सख्याजी आयतोळे यांसि सदरहूप्रमाणें पत्र १.

२

रसानगी यादी. छ. ९. मोहरम.

३६१—(३६७) शंकराजी केशव यांचे नांवें सनद कीं, देवशेटी कासार यास साल-
 ६० स० १७६५।६६ गुदस्त नागोठण्यास गरनाळेचे गोळे वोतावयासि पाठविला होता, त्यास
 सित सितैन त्याणें गोळे पंधरा तयार करून हुजूर आणिले; त्याजवरून आणखी
 मया व अलफ रबिलावल ६. गोळें वोतावयाची आज्ञा करून देवशेटीस नागोठण्यास रवाना केला
 आहे, त्याचीं कलमें.

देवशेटीसुद्धां कारीगार असामी.
 ६ गुदस्तां असामी होत्या त्या.
 ४ नदीद हल्लीं असामी.

प्रमाणें हल्लीं सदरहू दहा असामींस अडशेरी
 तेथें काम चाले तोंपर्यंत देविली असे,
 तरि सनद पैवस्तगिरीपासून कारखाना
 चालेल तेथपावेतों देत जाणें. कलम १.

१०

एकूण दहा असामींस अडशेरी, गुदस्त
 साहा असामींस पावत होती, त्या शिरस्ते-

नागोठणें येथील कारखान्यांत गोळ्यांचे
 उपयोगी जिनस असेल तो लागेल तितका
 देणें. शेटीकडे देवणें. कलम १.

360. Balaram Joshi was directed to hand over to a karkun sent for the purpose 15 out of the 75 cannons which he had been ordered to make for Bhikankhan at fort Asher.

361. Devaset Kasar was sent to Nagotane to cast cannon-balls, and orders were issued to give him and 9 other persons who had gone there to help him, the usual monthly grain allowance for their subsistence

२. लष्करी खाते, (अ) फौज.-Military Administration, (a) Army. ३३१

एकूण दोन कलमे करार करून दिलीं असत, तारी सदरहू प्रमाणें करणें. म्हणोन सनद १. रसानगी यादी. दोन.

३६२—(३६९) दिमत भिकनखान स्वारी राजश्री दादा यांस सनद कीं, तुम्हां-
३० स० १७६५-६६ कडे सरकारचा तोफखाना आहे, त्याची पोतनिशी मुरारराव यादव
सित सितैन यांस सांगोन वेतन सालीना रुपये १५० दीडशें करार केले असत,
मया व अलफ तरि यांजपासून पोतनिशीचें कामकाज घेऊन सदरहू दीडशें रुपये वेतन
रबिलावल ८. पाविली जाणें, म्हणोन सनद १. रसानगी चिठी.

३६३—(३७३) गोपाळराव गोविंद यांचें नावें सनद कीं. मोरो खंडेराव कारकून
३० स० १७६५-६६ शिलेदार यांस तुम्हांकडून फौजेची गणती ध्यावयास हुजूरून पाठविले
सित सितैन आहेत, त्यांजबरोबर जासूद जथे लिंगोजी नाईक यांजकडील पाठविले
मया व अलफ आहेत, यांस रोजमरा दीडमाही रुपये
रबिलावल २२.

६ कासोजी आवजी यास हुजूर छ. १० रबिलावली रोजमरा पावला.
६ कासोजी गंगाजी यास छ. १६ रबिलावली पावला.

१२

एकूण बारा रुपये रोजमरा दीडमाही देविला असे तारी हुजूर रोजमरा दिल्याच्या
वर तेखा लिहिल्या आहेत, त्या तेखापासून तुम्हांजवळ गहातील तोंपर्यंत सदरहू बारा रुपये
रोजमरा दीड महिन्याने देत जावे, म्हणोन सनद १.

३६४—(३८४) रामचंद्र काशी यांम तुमचे पथकाची बक्षीगिरी सांगोन तैनात
३० स० १७६५-६६ सालीना जातीस रुपये ३००० पालखी तैनात १०००
सित सितैन एकूण चार हजार सालीना करार केले असत.
मया व अलफ
रबिलावर ८.

362. Murararav Yadav was appointed Potnis of the Govt artillery
A. D. 1765-66. under Bhikankhan on an annual salary of Rs. 150.

363. Moro Khandarav Karkun was deputed to take muster of the
A. D. 1765-66 forces under Gopalrav Govind.

364. Ramchandra Kasi was appointed to the office of paymaster
of the battalion under Khandarav Powar on an annual
A. D. 1765-66 salary of Rs. 3,000 for himself and Rs. 1,000 for a
palanquin.

यांजपासून बक्षीगिरीचें प्रयोजन घेऊन वेतन सरंजाम पैकीं पावीत जाणें, म्हणोन
खंडेराव पवार यांस सनद १.

रसानगी याद.

दादासाहेब यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

३६५—(४०६) केसो गोविंद यांचें नांवें सनद कीं, बाणांचा कारखाना राजश्री
इ० स० १७६५।६६ बाळा खंडेराव यांजकडे नाशिकांत घालण्यास आज्ञा केली आहे, त्यास
सित सितैन बाणास सरंजाम सरकारांतून द्यावयाची सोय न पडे, यास्तव मशार-
मया व अलफ बाणास सरंजाम सरकारांतून द्यावयाची सोय न पडे, यास्तव मशार-
जमादिलाखर २९. निलेकडे बाणांचा इजारा दर बाणास रुपये ५ प्रमाणें दरमहा मशारनिलेनीं
बाण २७० दोनशें सत्तर तयार करून द्यावे, आणि सरकारांतून साडे तेराशें रुपये द्यावे
ऐसा करार आहे. तरि मशारनिले २७० बाण एक महिना तयार केल्यास सदरहू साडे
तेराशें रुपये दरमहाचे दरमहा छ. १ जमादिलाखर पासून देत जाणें, यासंबंधी कारखान्याकडे
बाणाच्या कामास बाभळीची लांकडें आगतील त्यांची किंमत तुम्हीं व राजश्री शिवाजी
बल्लाळ याणीं खंडून लाकडें मशारनिलेकडे द्यावी. लांकडाचा पैका चौकशी करून तुम्हीं देत
जाणें. पेशजी बाण मशारनिलेकडे आहेत. त्या मासव्याप्रमाणें बाण तयार करून मशारनिलेनीं
दिल्यास पांच रुपयेप्रमाणें मजुरा पडतील. मासव्यास कमी जाल्यास पांच रुपयाचे
शेरेयाम कमी पैका पावेल. येणेंप्रमाणें करार मशारनिलेनीं करून सदरहूप्रमाणें ऐवज दर-
महाचा दरमहा देविला अंम. म्हणोन सनद १.

रसानगी यादी. छ. २० जमादिलाखर.

बाळाजी जनार्दन यांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

३६६—(४२३) दिसत तोंफखाना मौजे आंबेगव्हाण तर्फे वोतूर प्रांत जुन्नर
इ० स० १७६५।६६ येथे गरनाळ्याचें गेल्यांचा कारखाना घातला आहे, त्यास त्याचे बेगमी
सित सितैन बद्दल साजीचा कोंडा केली खंडी ५० पन्नास खंडी देविला असे, तरि
मया व अलफ तालुके शिवनेरीपैकी मौजे मजकुरी पोंहचाऊन देणें, म्हणोन, रामचंद्र
रजब २९. नारायण तालुके मजकूर यांस छ. २८ रोज. सनद १.

रसानगी यादी.

365. A contract was entered into with Bala Khandarav to make
at his rocket-factory in Nasik 270 rockets a month for
V.C. 1765-66 Government at Rs. 5 per rocket.

366. A cannon-ball factory was established at Ambegavan near
A. D. 1765-56 Otur in Prant Junnar.

२. लष्करी जातें, (अ) फौज.-Military Administration, (a) Army. ३३३

३६७-(४४०) बाबूजी नाईक जोशी यांजकडील पागेत बारामतीस वळू घोडा
इ० स० १७६५।६६ निळा विश्राम आहे, तो गोविंदराव पराड पागा यांजकडे एक भहिना
सित सितैन देविला असे; तरि सदरहू घोडा मशारनिलेकडील पागेस देणें, म्हणोन
मया व अलफ नारो राम व कृष्णाजी नारायण यांचे नांवें सनद १.
जिस्काद ७.

३६८-(४७३) आनंदराव मिकाजी कमाविसदार परगणे बागडकोट यांचे नांवें
इ० स० १७६६।६७ सनद कीं, सरकारांत दारूचें प्रयोजन आहे, याजकरितां बागडकोट
संबा सितैन येथें दारूचा कारखाना घालून नवी दारू खंडी ५० पक्कास जल्दीनें
मया व अलफ तयार करून ठेवणें. सदरहू दारूस ऐवज लागेल तो परगणे मजकूर
जमादिलाबल २५. येथील बाकीचे ऐवजीं स्वर्च करून चौकशीनें दारू किफायतवार पडे असें करणें, म्हणोन
सनद १.
रसानगी यादी.

३६९-(५१७) मीर रजाअलीखान बहादूर यांस फौजेचे बेगमीस व फिल्ले गु-
इ० स० १७६६।६७ रूमकोंडा येथील शिबंदी वगैरे मिळून सालीना नेमणूक. रसानगी यादी.
संबा सितैन १८१५०० राऊत माडेपांचशें स्वार
मया व अलफ ५०० ऐन स्वार
मोहरम २४. ५० दुवस्वा स्वार यांस दरसदे
१० प्रमाणें रुपये-प्रमाणें

५५०

स्वार.

दर रावतीं शेरा दरमाहे रुपये ३०

प्रमाणें एक माही १६५०० एकूण

आकरमाही

रुपये.

357. A stallion in the squadron of Babuji Naik Joshi at Baramati was ordered to be sent for one month to the squadron of Gavindrav Parad.

368. A gunpowder factory was opened at Bagadkot.

A. D. 1766-67,

369. A military saranjam worth Rs. 7,66,500 was assigned to Mir-Raja Ali Khan Bahadur for keeping a force of 550 sowars, 2,000 gardis, and sibandis for fort Gurumkonda.

A. D. 1766-67.

३३०००० गारदी असामी २००० यांम दरमाहे दर
 असामीस रुपये १५ प्रमाणें दरमाहे रुपये
 ३०००० एकूण आकरमाही आकार रुपये.
 ५०००० खासा व भाई बिरादर यांसि सालीना नेमणूक. रुपये.
 ३८००० खासा मशारनिलेस
 १२००० भाई बिरादर

५००००

५००० नगरखाना बारमाही नेमणूक रुपये.
 २००००० शिबंदी अमली महालची किल्ले गुरूमकोंडा
 एकूण रुपये.
 ५०००० किल्ले गुरूमकोंडा.
 १५०००० अमली महाल बितपशील.

२०००००

७६६५००

एकूण सात लक्ष सासष्ट हजार पाचशें रुपयेस गेवजाची नेमणूक संग्राम महाला-
 निहाय बितपशील

७९,८५०० प्रांत कडपें येथील महाल.

एकूण सात लक्ष अठ्याणव हजार पाचशें रुपये. पैकीं सरजामाची बेरीज सात लक्ष साह-
 सष्ट हजार पांचशें व सरकारी बेरीज बत्तीस हजार हा गेवज सरकारांत द्यावा. याप्रमाणें बोलून
 चालून करार केला असे. सदरहूप्रमाणें वर्तावें, येणेंप्रमाणें करार करून अमली सदरहू
 महालास सनदा १६ लिहून दिल्या असत. याखेरीज करारयादीत कलमें जालीं आहेत. बर-
 हुकूम यादी करारांची.

सदरहू महालच्या बेरजा व शिबंदी-
 च्या बेरजा मीर रजा यांणी सांगितल्या-
 प्रमाणें लिहिल्या आहेत; त्यास चौकशी-
 मुळें जाजती ऐवज जहाला, तर सरकारांत

द्यावा, मीर रजानी इमानें वर्तोन कुल कब्जें
 पडलें पान हिशेब समजवावा. येणेंप्रमाणें
 करार. कलम १.

सदरहू सरंजामाशिवाय कडपें तालु-
क्यापैकी परगणे पाकतुर्ती हा परगणा
राहिला आहे, तेथील अमल मीरांनीं बसवून,
ऐवज आकारून, जो ऐवज होईल तो सर-
कारांत अविच्छिन्न पावता करावा, अंतर
करूं नये. येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

चाकरी एकनिष्ठपणें उमेदीनें करावी,
महालचे कारभारांत तफावत न करितां
इतबार वाढवावा, खावदांची मर्जी दिवसें
दिवस पसंद करित जावी, असें वर्तल्यास
उत्तम आहे. वर्तणुकेनुरूप धणीही कृपा-
करतील. येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

कराराप्रमाणें राऊत व गाडदा चांगले
वाळगून सरकार शिरस्तेप्रमाणें हजिरी गणती
देत जावी. राउतांत व गाडद्यांत नोकर होईल
तो कबजांत बजा पडेल. जिकडे चाकरीस
पाठवावें तिकडे बेउजूर जाऊन, मन
घालून चाकरी करावी. यास अंतर करूं
नये. येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

तुर्त हालीमाजीमुळें व गढबडीमुळें
मीरांचे इतबारावर बेरजा लिहिल्या आ-
हेत, त्यास पुढें साल दरसाल लावणी
करून जाजती बेरीज आकारावी, त्याप्र-
माणें सरंजामाचा ऐवज कराराप्रमाणें जाऊन
वाकी ऐवज राहील तो क्षेपनिक्षेप सरका-
रांत देत जावा. येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

पुढें तनखेझाडा तपशीलवार आणोन
सदरहू महाल समजवावा. येणेंप्रमाणें कलम
करार. कलम १.

पेस्तर साल सन समान व सन तिसा
सितैन दुसाला सरंजामाचा हिशेब मीर रजास
मागूं नये, सरकारांत येऊन पदरीं पडिलें
व लुटले नागवले सबब दोहो सालांची कसर
होईल ते मीरावर नजर देऊन माफ केली
असे. दोन सालांपुढें कच्चा हिशेब समजवावा.
पाहून बंदोबस्त करून दिला जाईल. सरं-
जामाशिवाय बत्तीस हजार रुपये राममूर्तीचा
ऐवज पेस्तरसालापासून क्षेपनिक्षेप सरकारांत
द्यावा. येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

येणेंप्रमाणें कलमें सदरहूप्रमाणें करार करून सरंजाम दिला असे.

३७०-(६५१) हुजूर पुण्यास नव्या तोफा करावयाचा कारखाना घातला
३० स० १७६९।७० आहे, त्यास चौडसीं मार्तीचीं पाहिजेत, त्यास मौजे वढवली प्रांत
सबैन मया व साष्टी येथील मार्ती चांगली असल्यास उत्तम, तेथें नसल्यास दुसरें
अलफ ज्या गांवीं मार्ती उत्तम असेल तेथें कारखाना घालून चौडसीं सुमार
सबाल १८, १००० एक हजार पत्र पावतांच चांगल्या कारीगराकडून फरमासी करऊन बेगारीनें हुजूर
पुण्यास पोहचावणें, म्हणोन रामाजी महादेव यांस सनद १.

परबानी रूबरू.

370. A new cannon manufactory was under constreuction at Poona.

३७१—(६६३) जमातदार दिमत गाडदी व शीख यांचे नावे कौल कीं, सरका-
 ६० स० १७७०-१७७१. रांत नवे लोकांचें प्रयोजन आहे याजकरितां तुम्हांस माणूस आणावयास
 इहिदे सवैन आज्ञा केली असे, तरि चांगले माणूस घेऊन येणें. वाईट माणूस आण-
 मया व अलफ ल्यास दूर होईल. तरि चांगले मर्द माणूस आणणें. कराराप्रमाणें सर-
 . रबिलाबल १५. कारांत चाकर ठेवले जातील, म्हणोन लिहून दिले कौल बितपशील:—

१ सुमेरसिंग जमातदार गाडदी यांचे नावे कीं, चारशें असामी गाडदी
 यांस शेरा, दरमहा दर असामीस बारा तेरा रुपये निवळ बारमाही
 चाकरी, दसमाही कबज, याप्रमाणें द्यावयाचें करून माणूस घेऊन
 येणें, म्हणोन सदरहू अन्वयें कौल.

१ अलीमर्दानखान जमातदार गाडदी यांचे नावे कीं, चारशें असामी
 गाडदी यास शेरा दरमहा दर असामीस रुपये सोळा याचे होन
 शिरस्तेप्रमाणें द्यावयाचा करार करून बंदुकेशिवाय माणूस आणुं
 नये, चांगले माणूस घेऊन यावे, म्हणोन सदरहू अन्वयें कौल १.

१ शेरसिंग शीख दिमत शीख यांचे नावे कीं, नवे लोक येणें-
 प्रमाणें

२ जमातदार यास दरमहा दर असामीस रुपये २५ पंच-
 बीस प्रमाणें नक्त.

१९८ शिपाई असामी यास शेरा दर बारा रुपये प्रमाणें.

२००

येणेंप्रमाणें दोनशें माणूस निखालस शीख चांगले घेऊन येणें
 म्हणोन कौल.

३

येणेंप्रमाणें तीन कौल दिले. रसानगी यादी.

371. Orders were issued to Jamatdar Sumersing, Ali Mardankhan
 and Shersing Sikh to recruit soldiers required by Govern-
 A. D. 1770-71, ment on pay varying from Rs. 12 to 16 a month. Sher-
 sing was told to get 200 pure Sikhs.

२. लष्करी कार्रवाई, (अ) फौज.-Military Administration, (a) Army. ३३७

३७२—(६६४) आपाजी गणेश तालुके अमदाबाद यांचे नांवें सनद कीं, सर-
३० स० १७७०/७१ इहिदे सबैन मया व अलफ रबिबाबल ५. कारांत लोकांचे प्रयोजन असे तरि नवे जदीद माणूस चांगले पाहून येणेंप्रमाणें बितपशील असामीः—

४०० आरब चांगले, पोर व म्हातारे नाहींत असे, चांगले दाखल्याचे, शेरा दर पंधरा सोळा रुपये.

१०० हबशी चांगले मर्द माणूस धडघडीत दर असामीस शेरा पंधरा रुपयेप्रमाणें.

१००० सिद्दी निवळ, दुसरे जातीचे ठेऊं नयेत, शेरा दर पंधरा सोळा रुपयेप्रमाणें.

१५००

येणेंप्रमाणें दीड हजार माणूस आणविलें असे. तरि हुजूरून देवीसिंग जमातदार यासि लोक पहावयासि पाठविलें असे. तरि तुम्हीं लोक ठेवाल ते यांचे मारफतीनें चांगले ठेवणें, आडहत्यारी माणूस न ठेवणें. शेरा सोळा रुपये अगर जरूरीस सत्रा निवळ करणें; परंतु माणूस चांगले जमातदारापासून जामीन घेऊन लोक ठेवल्यावर एकमहा खर्चास देऊन हुजूर खाना करणें. लोकांचे जामिनाचा बंदोबस्त चांगला करून घेऊन भाद्रपद अखेर लोक हुजूर येऊन पोहोचत पेशी खानगी करणें, म्हणोन सनद १.

रसानगी यादी.

३७३—(६७८) मीराखान व हसनखान मुलतानी उर्फ पेंढारी यांणी हुजूर येऊन
३० स० १७७०/७१ इहिदे सबैन मया व अलफ रबिबाबल ७. अर्ज केला कीं, आपण जमावसुद्धां लष्करांत येतो आपले पोट भरून पालपट्टी शिरस्तेप्रमाणें देऊं म्हणून अर्ज केला, तो बराय अर्ज खातरेस आणून लष्करांत यावयाची आज्ञा केली असे, तरि आपले जमावसुद्धां लष्करांत येऊन पागा दिमत गणेश गंगाधर यांचे गोटाजवळ राहाणें. पालपट्टी शिरस्त्याप्रमाणें

372. Similar orders were issued to the officer of Ahmedabad to enlist Arabs, Habshis, and Shiddhis on salaries of Rs. 15 or 16 a month.

373. Mirakhan and Hasankhan Multani alias Pindhari asked permission to reside in the Peshwa's camp with their followers, saying that they would earn their own livelihood and pay the usual tent-tax. Their prayer was granted, and they were directed to reside near the encampment of the horse under Ganesh Gangadhar.

सरकारांत देणें, आणि सुखरूप राहाणें, जाजती उपसर्ग लागणार नाहीं, अमय असे, म्हणोन

कौल १.

रसानगी यादी.

३७४—(७०७) शंकरराव नरसी लेले खासा व बंधू माधवराव नरसी शिलेदार
इ० स० १७७१।७२ स्वारांसुद्धां असामी २६ सन सबैनांत कर्नाटकचे स्वारींत ठाणें चिक-
इसर्जे सबैन नाइकनहल्ली येथें चाकरीस ठेविले होते, त्यांस हैदरखानानें अटकेस
मया व अलफ ठेविले आहेत; त्यास मशारनिलेकडे मौजे खमलापूर परगणे तेरदळ हा
रमजान १९. गांव बद्दल मुशाहिरा नालबंदीचे ऐवजी पेशजीपासून आहे, त्यास हे कैदेतून सुटत तों पावेतों
गांवचा आकार मशारनिलेचे कुटुंबास अन्नवस्त्राचे बेगमीस दिला असे. याप्रमाणें यादीवर
कशर जाला असे.

कलम १.

(ब) आरमार.

नारो आपाजीच्या रोजकीर्दीपैकी.

३७५—(१०७) सदाशिव रघुनाथ जोग यांची असामी हुजुरून आरमाराकडे
इ० स० १७६३।६४ होती, त्यास सालगुदस्त यांचे तीर्थरूपास बरें वाटत नव्हतें सबब घरी
अर्बा सितैन राहिले, त्यावरून सालगुस्तांचें वेतन पावलें नाहीं, तरि मशारनिलेची
मया व अलफ सामाही गैरहजिरी सालगुदस्तांची जाहली ती बक्षीस केली असे; तरि
सालगुदस्तांचें वेतन राहिलें असेल तें पावेंत करणें, व सालमजकुरी चाकरी घेऊन पेशजी
प्रमाणें नेमणूक पावती करीत जाणें. पेशजी चाकरी ज्याप्रमाणें मशारनिलेपासून घेत असाल
त्याप्रमाणें सालमजकुरी घेत जाणें. म्हणोन आनंदराव धुळप यांस

सनद १.

ल. २३ सफर, रसानगी यादी.

374. Shankararav Narsi Lele and his brother, with 24 sowars, who had been kept to guard the thana of Chikana Ekhan Halli during the campaign in the Karnatik, in A. D. 1769-70, were attacked by Haidarkhan and were carried off prisoners. The revenue of the village which had been assigned to them for the support of their troop, was, during their confinement, ordered to be paid to their families.

(b) NAVY.

375. Sadashiv Raghnuath Jog, an official in the Navy, was absent from duty for 6 months owing to his father's illness. The absence was condoned and full pay was allowed.

A. D. 1763-64.

२. लष्करी खातें, (ब) आरमार.-Military Administration, (b) Navy. ३३९

३७६—(१६२) बाबत देणें सुभा आरमार निसबत राजश्री आनंदराव धुळप
इ० स० १७६३।६४ यांजकडे आरमाराचे बेगमीबद्दल. रसानगीयादी.

अर्बा;सितैन
मया व अलफ
रखव ११.

सवदाल महाल दरोबस्त आरमाराकडे
आहे, व तर्फ मजकूरचे जकातीचा ऐवज
सरसुमांहुन आरमाराच्या बेहद्व्यांत नेमून
दिला आहे, त्याप्रमाणें हल्लीं करार करून
दिला असे. तरि जकातीचा अमल यांजकडे
चालविणें. कलम १.

आरमाराच्या उपयोगी लाकडें साहली
बैरे रायवळ लागतील तीं तोडून देणें.
कलम १.

गलबतें तुम्हांकडून आरमारचे प्रयोज
निक स्वारीच्या उपयोगी आहेत ती.

१ गलबत अलीमदत.

१ गलबत वारू.

२

ऐकूण दोन गलबतें देविली असत.
आरमाराकडे देणें.-----कलम १.

वजन वजनी.-----खंडी.

५ दाख वजन पक्कें.

१० माडी वजन खरें.

१५

पंधरा खंडी वजन.

मीठ कैली बारुळें मापें खंडी १००
कैली खंडी शंभर.

ज्ञापसुमारी ३०.००० तीस हजार
सुमारी.

दालदी महालवाडा साखरी नाटे तर्फ
राजापूर व दालदी परगणे साखरी मिठ-
गावणें कर्यात मजकूर आरमाराकडे दरो-
बस्त दिले आहेत. त्याचा दस्त शिफा
बैरे वेठबेगार अरमाराकडे घेतील, तुम्हीं
त्यांजकडे चालवणें. कलम १.

येणेंप्रमाणें सात कलमें करार करून वसईच्या सुकामाहुन पेशजी शंकराजी केशव यांनीं
नारो त्रिबक यांस सनद सादर केली होती, त्याप्रमाणें हल्लीं करार करून तुम्हांकडून आर-
माराकडे देविलीं असत. तालुके विजेदुर्ग पैकीं देणें, ऋणून कृष्णाजी विश्वनाथ यांस सनद १.

376. Mahal Sawadal and 2 others were assigned for the expenses
of the Navy under Anandrav Dhulap. Permission was
A. D. 1763-64. granted to cut wood required for the Navy, and two addi-
tional ships of war named Ali Madat and Waru were made over to him.

दादासाहेबांच्या रोजकीदीपिकां.

३७७—(२५९) आनंदराव धुळप यांचें नांवें सनद की, सुभा आरमार येथील
 इ० स० १७६४।६५ मजमू दादाजी गोविंद यांजकडे आहे, त्यास मशारनिलेनीं आपले
 खमस सितैन तर्फेनं नारो बळाळ यांस गुमस्तगिरीवर पेशजी ठेविलें होते, त्यांस
 मया व अलफ हल्लीं दूर करून हे आपले तर्फेनं ठेवतील त्यांचें हातें मजमूचें काम-
 रबिलाखर ४. सनद १. रसानगीयाद.
 काज घेत जाणें, म्हणून

३७८—(३८३) अनार्जी नाईक बोरकर यांस तालुके रत्नागिरी येथें पांच गल-
 इ० स० १७६५।६६ बतें त्यांची सरदारी तुम्ही सांगितली आहे, त्याप्रमाणें हुजूरून
 सित सितैन करार करून देऊन सनद सादर केली असे. तरि पांच गलबतांची
 मया व अलफ सरदारीची चाकरी यांचें हातून घेऊन तालुके मजकुरीं वेतन केलें असेल
 रबिलाखर ७. त्या प्रमाणें पावीत जाणें, बाणोन मोरोजी शिंदे नामजाद तालुके मजकूर यांस सनद १.
 रसानगी यादी.

३७९—(३९५) आनंदराव धुळप यास सनद की, सुभा आरमार येथील बंदोबस्त
 इ० स० १७६५।६६ एकहाती जरूर जहाला पाहिजे. सरदारीचा बंदोबस्त तुम्हांकडे
 सित सितैन आहे, परंतु कारभाराचा बंदोबस्त एकहाती नाही. दर्यामध्ये टोपी-
 मया व अलफ करांची बदलजर; तेव्हां गहाळ माणूस दूर होऊन चांगल्या माण-
 जमादिलाब ३१५. साची जंगजोड होऊन शिलशिला शिलेपोस असावा. आरमार जर्जर जहालें आहे, त्याची
 मरामत झाडून जाहली पाहिजे. पेशजी बाळाजी हरी यांस अमीनी सांगोन पाठविले आहेत.
 ते गैरमाहित; हें काम माहितगार मातवर इतबारियाखेरीज होणार नाही. हें जाणोन राजश्री

377. The office of Mujum in the Navy belonged to Dadaji Govind and was held by his deputy Naro Ballal. Naro was removed from the office, and permission was given to Dadaji to appoint another person in his place.

378. Anaji Nank Borkar was appointed to the command of 5 ships of war at Ratnagiri.

379. Order to Anandray Dhulap-it is necessary to have the control of the navy in one hand. You have the supreme command. There is no competent man to manage the details. The Europeans (topikar) are hostile at sea and we must have a really good man for the management of the navy. Our ships are in bad condition and must be repaired thoroughly. Balaji Hari the present Amin, is inexperienced, so in his place Jagannath Narayan a man of great experience is sent to manage the affairs of the navy under your command.

२. लष्करी खाते, (ब) आरमार.—Military Administration, (b) Navy. ३४१

जगन्नाथ नारायण यांस आरमारचा यक्त्यार कारभाराचा देऊन पाठविले आहेत. तरि तुम्हीं हे एकाचिचारे राहून कारभार मशारनिले यांचे हातून घेणें: आरमारचे दरकदार बाळाजी हरी वगैरे यांणीं मशारनिलेचे आज्ञेत वर्तत जावें. राजश्री नारो त्रिंबक यांचे निसबतीस आरमार साख्खमजकुरापासून नेमणूक केली आहे, म्हणोन सनद सादर मशारनिले बरोबर जाहली आहे, ते करारच आहे. परंतु यक्त्यार त्यांजकडे कारभाराचा नाही. तोडमोड सर्व मशारनिलेकडे आहे म्हणोन, सनद १. रसानगी यादी.

३८०—(३९६) आनंदराव धुळप यांस सनद की, जगन्नाथ नारायण यांस सुभा ३० स० १७६५।६६ आरमार येथील कारभार सांगोन पाठविलें आहे. त्यास तैनात सित्त सित्तन मयाव अलफ. सालीना रुपये.—
जमादिलावल १५. ११०० खासा.

१००० नक्त.

१०० कापड आख २५० एकूण अर्हीच पट्टा प्रमाणें.

११००

२३१ पोरगे व दिवड्या व अपत्तागिरा मिळोन असामी ३, एकूण रुपये.

१२३ आचारी व पाणक्या असामी २ एकूण रुपये.

२२॥ तेल दिवटीस.

१९० घोडी व तट्ट व चरवेदार मिळोन — रुपये.

१३५ दाण्याबद्दल.

५५ चरवेदार असामी १ दरमहा

तैनात रुपये ५ प्रमाणें आकरमाही

आकार रुपये.

१९०

३३३॥ भोजनस्वर्च वगैरे मिळोन.

२०००

380. His salary was fixed at Rs. 2,000 a year.

A. D. 1765-66.

एकूण दोन हजार रुपये तैनात सालीना सिंहगडाकडे नेमणूक होती त्याप्रमाणें अवलसालापासून आरमाराकडे नेमणूक करार करून दिली असे; तरि सदरहू तैनात पाववीत जाणें. सालमजकूरपैकीं किल्ले सिंहगड पैकीं आदा जाहाला असेल, तो जमा धरून यांचे नांवें स्वर्च लिहिणें. बाकी राहिली तैनात ती पावती करणें. याखेरीज मशारनिलेचे निस-बतीचे कारकुनास तैनात सालीना रुपये.

२०० पांडुरंग संभाजी.

२०० हरी बळाळ.

४००

एकूण दोन असामी कारकुनांच्या लिहिण्यास तैनात सालीना चारशें रुपये किल्ले सिंहगडाकडे नेमणूक होती ते दूर करून आरमाराकडे नेमणूक केली असे; तरि जुने कारकून सदरहू तैनातीचे दूर करून सदरहू असामी ह्यां ऐवजी ठेवणें, आणि चाकरी घेणें. वेतन दूर असामी कराल त्यांचें वेतन चारशें नसेल, साडेतीनशें. पावणेचारशें. सवातीनशें होईल तितकेंच यांम करणें. आणि लिहिण्याचें काम सांगोन वेतन पाववीत जाणें. ऐवज मुबदला असाम्या सुभा कराल त्याप्रमाणें हुजूर करार होतील. सदरहू असामीस अवलसालापासून वेतन देणें. सालमजकूरपैकीं किल्ले सिंहगड पैकीं आदा जहाला असेल तो जमा धरून यांचे नांवें स्वर्च लिहिणें. बाकी राहिलें वेतन पावतें करणें, बणोन सनद १. रसानगी यादी.

सुभा आरमार निसबत आनंदराव धुळप यांच्या दफाते पैकीं.

३८१-(३५) छ. ९. जिल्काद पत्र कीं, बाळार्जी हरी यांस तुझांकडील आरमाराची
६०स० १७६५।६६ अमीनी हुजूरून सांगोन पेशजी तुझांकडे पाठविले आहेत, त्यास
सित सितैन अमीन संबंधें वगैरे कामकाजाचा कानूजाबता बितपशील कल्में:—
मया व अलफ
जिल्काद ९.

१ फडनिशी व कारखानिशीची कीर्द एक रोज तयार करून मजमदाराची एकुणात जाहल्यानंतर अमीनांनीं रुजू करावें. उपरांत तुम्हीं शिक्षा करून दफ्तरी कीर्दी देणें. कलम.

१ बंदरची हजिरी होईल ते रोजचेरोज तयार करून हशमानिसाची एकुणात अमी-नाचें रुजू करून उपरांत त्याजवर मोर्तब करावें. कलम.

381. Balaji Hari was appointed Amin of the navy under Dhulap A. D. 1765-66. and his duties were defined as follows;—

- (1) The daily account sheet, prepared by the Fadnis and Karkhanis and totalled by Mujumdar, should be signed by the Amin.
- (2) The daily muster roll totalled by the Hashamnis should be signed by the Amin;
- (3) Orders regarding leave and return from leave should not be acted upon unless signed by the Amin;

२. लष्करी खाते, (ब) आरमार.-Military Administration, (b) Navy. ३४३

१ रजेस लोक जातील व रजेपैकी येतील त्यांची आधी याद लिहून त्याजवर अमीनाची मखलासी होईल त्याप्रमाणे जाऊ देणें. येतील त्यांस गेल्याची तेरीख लाऊन जमा धरावें. सदरहू रोजचेरोज जातील येतील ते लिहीत जावे कीर्दीस. कलम.

१ महिन्याची हजिरी हशमनीस घेतात ते अमीनाचे रोज रुकार होतील त्याची एकुणात करीत जावी. एकंदर हजिरी जाहल्यानंतर आकारून एकुणात करून तेरीख निशाण रुजू जाहल्यावर शिक्का करून दफ्तरी द्यावी. कलम.

१ जदीद लोकांची तैनात ते अमीनांनीं करून एकुणात बांधोन हशमनिसाकडे याद द्यावी, त्याप्रमाणे त्याणीं तैनातजाबता करून एकुणात करून तेरीख निशाण अमीनाचें रुजू जाहल्यानंतर तुम्हीं शिक्का करावा. कलम.

१ दरकदार याणीं सर्वांनीं सदरेस प्रातःकाळीं येऊन कामकाज चालवावें, जो न ये त्याचें काम अमीनांनीं चालवावें. दर्यावर्दी शिपाई लोक यांची समजावीस करणें ते हशमनिसांनीं अमीनाचे रूबरू करावी. वांटणीं करणें ते सदरेस सर्वांचे रूबरू करावी. कीर्दीस रोजचे रोज उगवावें.

१ खरेदी फरोक्त करणें तें अमीनांनीं कारकुनांचे इतल्यानें करीत जावें, त्याचा जमाखर्च कीर्दीस रोजचेरोज करीत जावा. कलम.

१ जगन्नाथ नारायण व अमीन मशारनिले व तुम्हीं असं एकचित्तेकरून कारभार करावा, सर्वांनीं त्रिवर्गीचे आज्ञेत चालावें. कारभारी याणीं सरदारी बोज राखोन कर्तव्य तें करावें. कलम.

१ अमीन पुण्यास जातील त्यांचे तर्फेचा कारकून कारभारास नेहमीं ठेवतील त्यास कदीम कारकुनांपैकीं एक दूर करून त्याची तैनात त्यास करावी. कलम.

१ अवलसालीं लोकांची तमाम पाहाणीं अमीनांनीं करून उत्तम मध्यम कनिष्ठ प्रती निवडून हुजूर आणावी. कलम.

१०

एकूण दहा कलमें सदरहू लिहिल्याअन्वये वतणूक करणें, म्हणोन

पत्र.

- (4) The list of new recruits should bear the Amin's signature.
- (5) all the Darakdars should assemble in the morning for their duties; should any one be absent, his duty should be performed by the Amin; payment to sailors should be made in the presence of all and brought to account every day;
- (6) All sales and purchases should be made by the Amin in consultation with the karkuns;
- (7) The Amin should make an inspection of the seamen at the beginning of the year and should report their efficiency to the Huzur.

३८२—(५२८) सालगुदस्तां सुभा आरमार येथील लोकांनीं हैदराळी याचे
 इ० स० १७६७।६८ आरमारचे लढाईत कामकाज चांगलें केलें सबब एकसाला बक्षीस.
 समान सितैन
 मया व अलफ
 रबिलाखर. रुपये.

७५० किता सरदार लोकांस.

३०० दामाजी नाईक कुबेसकर.

२५० शिवाजीराव सुर्वे.

२०० विठोजी नाईक बांवकर.

७५०

५०० बाळाजी हरी फडणीस.

३००० शिपाई लोक व सारंग वगैरे लोकांस मोघम. सदरहूची
 वांटणी बाळाजी हरी फडणीस यांणीं माणूस व चाकरी
 पाहून करावी, आणि नांवनिशीवार याद वांटणीची
 विसाजी केशव यांस समजवावी.

४२५०

एकूण साडेबेचाळीसशें रुपये देविले असेत. तारी आरमाराचे शिलकेपैकीं देणें, म्हणोन
 जानंदराव घुळप यांसि, छ. ६ रबिलाखर. सनद १. रसानगी यादी.

(क) किल्ले.

३८३—(१०) किल्ले सातारा येथें आहेत त्यांस दामोदर महादेव निसबत
 इ० स० १७६२।६३ त्रिभकराव विश्वनाथ यांचें शरीर अशक्त जाहलें, कृष्णास्नानास
 सलास सितैन जाववत नाहीं, सबब इजाफा रुपये
 मया व अलफ ४ घोडीस दाण्याबद्दल.
 रबिलाखर ४. ३ पोरगे यास तैनांत.

७

382. The officers and men of the navy having done good service in the naval war with Haidar Ali in the preceding year, were granted rewards amounting a to Rs. 4,250.

(c) FORTS.

383. Damodar Mahadev employed at fort Satara having become weak and unable to walk to the Krishna for his daily ablution, was given an increment of Rs. 7 in his pay per month viz. Rs. 4 for the keep of a mare and Rs. 3 for the pay of a servant.

२. लष्करी खातें, (क) किल्ले.—Military Administration, (c) Forts. ३४५

एकूण सात रुपये छ. १ रविलाखरापासून करार केले असेत, दसमाही शिरस्ते-प्रमाणें किल्ले मजकुरी पाववीत जाणें. १.

एणेप्रमाणें गंगाजीराव खानविलकर नामजाद किल्ले सातारा यांस सनदा २. रसानगी यादी.

३८४—(१५) विठ्ठलराव विश्वनाथ यांस सनद कीं, सालमजकुरी तुम्हांकडे
३० स० १७६२।६३ किल्ले चंदनगड व किल्ले वंदनगड येथील तालुका सालमजकुरापासून
मलास सितैन तुम्हांस सांगितला. त्यास नेमणूक खर्चाची वितपशीलः—रुपये.
मया व अलफ. ३६० भोजनखर्च ब्राह्मण दररोज असामी ५ पांच प्रमाणें
१ रजब १. दरमहा रुपये ३० एकूण बारमाही.

१३५ बरहुकूम मुशाहिरा सरसाल.

७५ आचारी १.

६० ब्राह्मण आसामी १.

१३५ २

२१६ कित्ता असामी यांस सरसाल नेमणूक.

६० दिवड्या १.

७२ आफतागिरा १.

६० पोरगा १.

२४ दिवडीस तेल दरमहा २ रुपये प्रमाणें.

२१६

७११

एकूण सातशें अकरा रुपये सालीना मोईन करार करून दिली असे. छ. १ रजब पासून अखेरसालपर्यंत सदरहू ऐवज बारमाही नेमणूक करून दिली आहे, याचे वांटणी-प्रमाणें दरमहाचा दरमहा अखेरसालपर्यंत खर्च करणें. तुमची तैनात जाहली नाही, व दोन्ही किल्यांचा कारभार कुल तुम्हांकडे यक्तियारीनें दिला असे, तरि तुम्हीं कारभारांत तफावत सरकार नुकसानी न करितां अखेरसालीं कच्चा हिशेब आणून समजावणें. पेस्तर

384. Vithalrav Vishwanath was entrusted with the management of the forts of Chandangad and Vandangad, and was allowed a sum of Rs. 711 annually on account of the expenses of his personal establishment—cooks, torch-bearers &c. He was directed to manage the charge without loss to Government and was informed that his own remuneration would be fixed at the end of the year on his submitting detailed accounts to Government.

तैनात करून दिली जाईल. तूर्त सदरप्रमाणें खर्चाची नेमणूक करून दिली असे, याप्रमाणें दरमहाचा दरमहा खर्च करणें, म्हणोन सनद १. रसानगी यादी.

३८५—(२१) मोरोजी शिंदे नामजाद तालुके रत्नागिरी यांस पत्र कीं, राजश्री
इ० स० १७६२।६३ दामाजी आपाजी यांची जंजिरे मजकूर येथील दप्तरदारीची असामी
सलास सितैन पेशजी पासून आहे, त्यास हला लटकी दिकत घेऊन असामीचें काम-
मया व अलफ काज यांचे हातें घेत नाहीं म्हणून विदित जहालें; त्यांस पेशजीप्रमाणें
हजब १४. असामी मशारनिलेची करार करून पत्त सादर केलें असे, तरि तुम्हीं यांचे हातें लिहिण्याचें
प्रयोजन घेऊन पेशजीचे सनदप्रमाणें वेतन पावीत जाणें. म्हणून पत्र १. रसानगी याद १.

३८६—(४१) हवालदार व कारकून किल्ले त्रिंबक यांचे नावें सनद कीं, किल्ले
इ० स० १७६२।६३ मजकुरी शिलकी गळा आहे. तो नवाजुना जाहला पाहिजे, त्यास
सलास सितैन किल्यावर लोक हशमी वगैरे आहेत, त्यांस अडिशेरी रोजमरा नक्त
मया व अलफ वांटणी कराल ते समयी दर असामीस दोन रुपयेप्रमाणें गळा देऊन
साबान १६. बाकी रोजमरा नक्त देत जाणें, म्हणून सनद १.
पोहोंच राजश्री दादा, रसानगी केसो गोविंद नगरकर.

३८७—(९५) किल्ले बहुला येथील नेमणूक सालमजकूरची इस्तकबिल अवल-
इ० स० १७६३।६४ साल तागायत अखेरसाल करार निसबत लक्ष्मण आपाजी, रुपये.
अर्बा सितैन ५७७५ लोक आढाव व बरकंदाज चांगले कसबी पाहून
मया व अलफ विश्वासूक जामीन घेऊन ठेवावे. असामी ७५ एकूण
मोहरम २१.

385. The office of daftadar of fort Ratnagiri belonged to Damaji Appaji. The officer in charge of taluka Ratnagiri, A. D. 1762-63 Moroji Sinde, however, on some pretext refused to accept service from him. Moroji was directed to continue the office to Damaji according to his sanad.

386. There being a large balance of old grain in store at the fort of Trimbak, the havaldar and karkun in charge were A. D. 1762-63. directed to give to each man employed in the fort, in payment of his salary, two rupees, worth of grain in kind and the rest in cash.

387. The entertainment of the following force and establishment at fort Bahula was sanctioned:—

A. D. 1763-64. Rs. 5775 pay for 11 months of 75 musketeers. Skilled and honest men to be entertained, and sureties to be taken from them.

दरमहा दरअसामीस तैनात रूपये ७ सातप्रमाणें एकमाही आकार ५२५ पांचवें पंचवीस, एकूण आकरमाही कबज, रूपये.

६५० कारकून नेहमीं.

२५० लक्ष्मण आपाजी सुभेदार.

२०० त्रिंबक यमाजी फडणीस.

२०० रामचंद्र गणेश सबनीस.

६५०

२५० किल्ले निसबतीस दरकदार.

१२५ शिवाजी पैठणकर हवालदार बास मोईन सालीना.

१२५ मोनाजी सानप सरनोबत मोईन सालीना.

२५०

एकूण दोन असामीस मोईन अजमासें देखील कविल्याची अडिशेरी कुल पडलें पान यांतच, देखील कापड.

१००० किल्ले मजकुरची इमारत पडझड अगर नवाच करणें, दास्तानांस घेरें वगैरे नवी बांधणें याचा हिशेब अखेरसाली कच्चा समजावीत जावा; सदरहू पेवज मोघम नेमणूक करून दिली असे, यांत चौकशी करून खर्च करावा. जाजती करूं नये. यांतच कमी चौकशीनें होतां होईल तेथवर करावा. इमारतीचें काम चांगलें करावें. बाईट करूं नये.

७६७५

एकूण सात हजार सहाशें पंचाहत्तर रूपये नेमणूक यासि सरंजाम गांव.

एकूण आकार—रूपये.

६००० किल्ले मजकुराकडे पेशजी-पासून सरंजाम आहे, त्याची चौकशी राजश्री त्रिंबकराव विश्वनाथ यांणीं करून आकार केला आहे, त्याप्रमाणें हल्लीं

किल्ले मजकुराकडे बेरीज गांव

आकार रूपये.

६५१ मौजे बहुलें.

६२५ मौजे गवळणें.

४७५ मौजे नांदूर.

५६१ मौजे गोडेगांव.

११२५ मौजे तुरबी.	३०००	परगणे नाशिक निसबत त्रिंबक
४७५ मौजे असवली.		सूर्याजी याजकडे कमावीस गांव
१९७५ मौजे वडगांव.		होते ते त्यांजकडून दूर करून
४५१ मौजे मानूर.		सालमजकूरापासून किल्ले मज-
-----		कुराकडे सरंजाम दिले, त्याचा
६३३८	८	आकार अजमासें बेरीज--रुपये.
एकूण आठगांवचा आकार साहा		७०० मौजे अंबाड बुद्रूक.
हजार तीनशें अडतीस रुपये दरोबस्त		५०० मौजे वणभरवाडी.
जागीर बाबती सरदेशमुखी मुकाशीसुद्धा		१३०० मौजे पिंपळगांव खाई.
आकार त्यास मुकाशाचा अमल फूट		५०० मौजे होळी.
अमलदार यांजकडे आहे. त्याची बेरीज दर-		-----
मदे रुपये ५ प्रमाणें अजमासें आकार	३०००	४
रुपये ३३८, बाकी निवळ बेरीज जमा	-----	
-----रुपये.	९०००	

एकूण नेमणूक किल्याची सात हजार माहाशें पंचाहत्तर रुपये यासि ऐवज नव-
हजार जमा देणें. किल्ल्याचे नदारद फाजील किल्ले यांजकडे शिलक सव्वातेराशें रुपये राहिली

Rs. 650 pay of karkuns—

250 Subhedar.

200 Fadniis

200 Sabnis.

Rs. 250 darakdars (including ration for families &c.)—

125 Hawaldar.

125 Sirmobat.

Rs. 1000 Expenditure on repairs to the fort or additions to the store-rooms (detailed account of the expenditure to be furnished at the end of the year).

Villages estimated to yield Rs. 9000 were assigned for the expenses of the fort. The officer was told to extend cultivation in the villages and increase the revenue as far as possible. It was further directed that detailed accounts of the Villages should be furnished at the end of the year, that a muster should be kept of the men in the fort, that they should not be paid their full pay till the end of the year, that no pay should be allowed for periods of absence, that service should be taken only from persons named in the nominal roll bearing the Government seal and signature, that no substitute should be permitted to serve and that the fort should be well guarded. The entertainment of

असे, त्यास गांवगन्नाची जमा हाल वसूलची लिहून दिली आहे. त्यास किल्लानिसबत सरंजाम गांव दिले आहेत. लावणीजुंपर्णी यथास्थित करून हाल वसुलापेक्षा जाजती जमा साधणूक करावी. अखेरसाली गांवचा कच्चा हिशेब हुजूर आणून दाखवावा. किल्ले मजकुरी लोकांची नेमणूक केली आहे, त्याची हजिरी गैरहजिरी राखीत जावा. आकरमाही कबज झाडून देऊं नये, अखेरसाली हिशेब करून गैरहजिरी वजा करून नवेद द्यावे. लोक मुबदला ठेऊं नये[त.] जे लोक ठेवावे त्यांचा तेनातजावता हुजूरचा शिक्क्यानिशी करून घ्यावा. येणेप्रमाणें नेमणूक दिली असे. सदरहूप्रमाणें स्वर्च चौकशीनें करून, जमा जाजती साधणूक करून किल्ल्याचा चौकीपहारा अलंगनौबत शिरस्तेप्रमाणें करीत जाणें. याखेरीज किल्ले मजकुरी देवाची जत्रा व नंदादीप वगैरे रेशनाई सरबत्ती व कुत्री किल्ल्यावर आहेत. त्यांस पेशजीपासून नेमणूक चालत असेल, त्याप्रमाणें स्वर्च करणें. मजुरा पडेल. वाजेलोक दिवड्या, कोठवळा हलालखोर जे कार्याकारण लागेल ते ठेवून किल्ल्याचा बंदाबस्त करणें व कुणबिणीस अडशेरी पेशजीची नेमणूक असेल त्याप्रमाणें दरमहाचा दरमहा सवंग जो जिन्नस असेल तो अडिशेरी देत जाणें, दिवड्या व कोठवळा वगैरे सदरहू शिबंदीत ठेवावे. जाजती ठेवू नये. किल्ले मजकुरची नेमणूक ऐनजिन्नस वगैरे पेशजी पासून आहे, त्यांपकीं देवस्थानाची पूर्ववत् प्रमाणें चालवावी, त्याखेरीज नेमणूक कार्याकारण चौकशीनें चालवावी. येणेप्रमाणें नेमणूक करून दिलें असे.

१. रसानगी यादी.

३८८--(१२७ अ) किल्ले दौलताबाद निमबत उधा वीरेश्वर यांजकडे किल्ल्याचे
६० स० १७६३१६४ भरतीस माणूस पाहिजे, त्यास किल्ले अमदानगर पैकीं शिपाई लोक
अर्बा सितैन असामी ३०० तीनशें असामी समागमें शहाणा माणूस देऊन सनद
मया ब अलफ दाखल होतांच किल्ल्याकडे रवानगी करणें, म्हणोन गणेश विठ्ठल
रबिलाखर १९. सनद १.
बांचे नांवें

परवानगी. राजश्री दादा: रसानगी, बाजी माणकेश्वर

कमाविसदार कसबे खेड.

scavengers, torchbearers &c. as might be necessary was also permitted, and sanction was accorded to the usual expenditure on account of the fair, oil for lighting a lamp before the deity, food for the dogs in the fort and grain allowance to the female servants.

388. Some men were required to make up the full complement of the force at fort Daulatabad. It was ordered that 300 A. D. 1763-64. sepoy's from fort Ahmednagar should be sent in charge of an intelligent officer to the former fort.

नारो आपाजींच्या रंजकीर्दीपैकी.

३८९—(१३३) कृष्णराव बापूजी यांचे नावें सनद कीं, किल्ले चाकण सरकार-
 इ. स. १७६३।६४ तून तुमचे निसबतीस दिला आहे. तेथील शिवंदीचे वगैरे खर्चाचे नेम-
 अर्बा सितैन णुकेप्रमाणें वेगमी हुजुरून करून घ्यावी, त्यास सरकारांत ऐबजाची
 मया व अलफ वोट यामुळें तुम्हांस कर्ज घेऊन शिवंदीचा वगैरे खर्च करावयाची
 रबिलाखर २५. आह्मा केली असे. कर्ज घेऊन खर्च करणें. तो ऐबज कसबे चाकण येथील पेस्तरसालचे ऐबजी
 देविला असे. बितपशील रुपये.

इस्तकबिल छ. १६ साबान सन
 मलास तागायत छ. १६ रबिलावल सन
 मजकूर सातमाही खर्च पैकीं रुपये ३०००
 तीन हजार रुपये भाद्रपद वद्य ४ शके
 १६८५ पासून गिती करार. यासि व्याज
 दरमाहे दरसदे रुपाया १ एकोत्रा सरकार-
 शिरस्तेप्रमाणें करार केले असे. व्याजमुद्धा
 ऐबज घेणें. ज्या मुदतीस मुद्दल ऐबज पावेल
 त्या मिती पावेली व्याजाचा हिशेब होईल.
 इस्तकबिल छ. १७ रबिलावल सन मज-

कूर तागायत अखेरसाल साडेआठमाही
 बरहुकूम नेमणूक बेहडा रुपये ३०००
 तीन हजार रुपये कर्ज घेऊन दरमहा खर्च
 करीत जाणें. मुदत-मवाफिक व्याज दरसदे
 रुपया १ एकोत्रा सरकारशिरस्तेप्रमाणें
 बिनसूट करार केलें असे. व्याजास मित्या
 शिवंदीचे दरमाहाचे खर्चाप्रमाणें लागतील
 त्या मित्यांपासून ऐबज पावे ती व्याजाचा
 हिशेब होईल.

एकूण सहा हजार रुपये देविले असेत. कसबे मजकूर येथील पेस्तरसालचे ऐबज
 व्याजसुद्धां घेणें, मजुरा पडतील. म्हणोन छ. १६ रबिलाखर.

सनद १

रसानगी याद.

३९०—(१६१) किल्ले लोहगड किल्ले विसापूर येथील बंदोबस्त पेशजीपासून तुम्हां-
 इ. स. १७६३।६४ कडे आहे, त्याप्रमाणें हल्लीं करार करून देऊन हे सनद तुम्हांस
 अर्बा सितैन सादर केली असे. तरि इमानेंइतबारें वतांन. अमल चौकशीनें करून
 मया व अलफ सदरहू दोन्ही किल्ल्यांचा चौकीपहारा व अलंगनौबतीचा बंदोबस्त
 जमादिलाखर २८. यथास्थित करणें. अमल संबंधें कलमें:—

389. Fort Chakan was put under the command of Krishnarav Bapuji. He was informed that as Government was in want of funds, he should raise a loan for the expenses at the fort and repay it with interest from the next year's revenue of the village of Chakan.

390. The Sirnobat of fort Lohagad, Moroji Sinda, did not serve in person at the fort, nor did he send a fit substitute to carry on the duties. Dulbaji More Khasbardar was there-

किल्ले लोहगडची सरनौबती पेशजी-पासून मोरोजी शिंदे यांची आहे, त्यास त्यांजकडील चाकरीवर कोणी खबरदार हुशार सावध उपयोगी माणूस राहात नाही. सबब सरनौबतीची चाकरी यथास्थित होत नाही, याजकरिता मुतालकीवर हुजूरून दुलबजी मोरे खासबारदार यांस पाठविले आहेत, तरि यांजपासून मरनौबतीची चाकरी घेऊन यांस वेतन जिवधन किल्यास पावत होतें, त्याप्रमाणें करार केलें असे; तरि किल्ले मजकुरी पावीत जाणें, व यांजपासून जामीन चांगला इतबारी घेऊन कतबा घेऊन हुजूर पाठवणें. मोरोजी शिंदे यांची तैनात सरनौबतीची कदम आहे त्यापैकी निमे सट घालून बाकी निमे वेतन इतलाख मशारनिले पुरातन सरकारचे चाकर सबबदेत जाणें. कलम १

येणेंप्रमाणें तीन कलमें करार केलीं असेत, तरि मदरहू लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें, म्हणोन नारो त्रिवक यांचे नावें सनद १. रसानगी याद.

३९१—(१६५) गणेश बिठ्ठल तालुके अमदानगर यांचे नावें सनद की, किल्ले ३० स० १७६३/६४ मजकूर येथील लोकांनीं सालगुदस्तां मोगल नगरास आला ते समयी अर्बा सितैन चाकरी उत्तम केली, सबब सालमजकुरी लोकांस इजाफा दरमाहे रुपये. मया व अलफ रजब १२.

fore sent to act as Sirnobat at the fort, and orders were issued to take from him a sufficient surety and to send the security bond to the Huzur. Half the remuneration of the office was in consideration of Moroji's former service allowed to be continued to him.

The hawaladar and sirnobat of fort Visapur were called to the Huzur and other persons were appointed in their places.

391. Some men employed at fort Ahmednagar were rewarded with an increase to their salaries for excellent service during the Mogal invasion in the preceding year.

१५॥ झाई शिरस्ता.	२ अमरसिंग.
५॥ त्रिंबकराव धावडे.	२ लालमण.
१० धनश्याम हजरी.	२ भवानसिंग.

१५॥	२३॥
२३॥ दसमाही शिरस्ता.	१२॥ आकरमाही.
४१ इंद्र सावंत.	६ जान मार्फत लाडूबाई.
३ गिरघर.	२॥ हुमसराये.
२ देवीसिंग.	४ गोलंदाज
२ हरजी साले.	असामी एकूण ३.
१ परसोजी बागमारे.	
१ जीवनसिंग.	१२॥
२ धासीराम.	
२ नाथूराम.	५१॥

एकूण सवाएकावन रुपये शिरस्तेप्रमाणें छ. १५ रजबपासून करार केले असे [त],
तरी यांजपासून चाकरी घेऊन सदरहूप्रमाणें किल्ले मजकूर येथील ऐवजीं पावीत जाणें,
म्हणोन मशारानिले यांचे नावें सनद १. रसानगी यादी.

३९२—(१७०) अवचितगड तालुक्यांत हबशियानें दंगा फार करून जागां
३० स. १७६३।६४ जागां थारे करून मुलकास उपद्रव करितो, यास्तब किल्ले पोपेरी व
अर्बा सितैन किल्ले सोनगिरी हे दोन किल्ले नवे वसाहात करावयाविशीं आज्ञा राम-
मथा व अलफ चंद्र कृष्ण यांस केली आहे, हल्लीं तेथील कुल कारभार तुम्हांस सांगि-
रजब २१. तला असे, तरी सदरहू दोही किल्ल्यांपैकीं पन्नास माणूस खालीं उतरोन रात्रदिवस डोंगर
फिरोम, हबशाकडील चोर सांपडलियास पारपत्य करणें; या कामास आळस एकंदर न करणें,
म्हणोन कंसो रघुनाथ यांस सनद १. रसानगी याद.

392. The Habshi was causing disturbance in the taluka of Ava
A. D. 1765-66 chitgad. The forts of Songiri and Poperi were there-
fore ordered to be garrisoned. It was directed that 50
men from these forts should search in the hills around for the Habshi's
men and that in case any were found, they should be duly punished.

२. लष्करी कार्रवाई, (क) किल्ले.—Military Administration, (c) Forts, ३५३.

३९३—(१७६) त्रिंबकराव लक्ष्मण यांस पत्र कीं, बाळोजी करोळ-यांस किल्ले
इ० स० १७६३।६४ दौलताबाद येथील हवाला सांगोन पाठविले आहेत. तर यांस महा-
अर्बा सितैन कोटांत ठेवून देवगिरी व महाकोट व काळाकोट तीहीं जागांचा बंदोबस्त
मया व अलफ कैदकानू यथास्थित यांचें हातून घेत जाणें. यांजपासून जामीन हुजूर
साबान २. घेतला असे, म्हणोन पत्र १. रसानगी यादी.

३९४—(१९३) नारो कृष्ण बर्वे यांस किल्लेहायचा बंदोबस्त सांगितला असे,
इ० स० १७६३।६४ तर लोकांची हजिरी घेतील व मोजदादी करितील व खर्चाचा बगैरे
अर्बा सितैन बंदोबस्त करितील त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें, म्हणोन सनदा.
मया व अलफ
रमजान २६.

- १ किल्ले मोल्हेर निसबत बाळाजी बाबूराव.
- १ किल्ले अशेर निसबत शेटधाजी आईतोळे.
- १ किल्ले कुकडमुंदें निसबत कृष्णाजी विश्वनाथ यांस.
- १ तालुके धोडप बगैरे निसबत आपाजी हरी यांस.

४

रसानगी यादी.

दादासाहेबांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

३९५—(२१०) राजाराम गोविंद तालुके पट्टा यांचे नावें सनद कीं, सोनजी
इ० स० १७६३।६४ कोलता हवालदार किल्ले पट्टा यासि किल्ल्याची हवा मानत नाही, बरें
अर्बा सितैन वाटेनासें झालें, सबब हुजूर आणविला असे. तर किल्ल्याखालें उतरोन
मया व अलफ हुजूर येऊं देणें. मागाहून किल्ल्यास हवालदार दुसरा नेमून दिला
बिल्हेज २. जाईल तों पावेतों सरनौबत यांचे हातून रसानगी, परवानगी व अलंगनौबत व चौकी-

393. Balaji Karol was appointed hawaldar at fort Daulatabad and
A. D. 1763-64 was ordered to reside in Maha Kot.

394. Naro Krishna Barwe was appointed an inspector of forts, and
the officers of forts Molher, Asher and Kukudmunde,
A. D. 1766-67. and of taluka Dhodap, were directed to allow him to
muster the forces and check the deadstock.

395. The climate of Patta did not agree with Sonji Kolta, the
hawaldar of the fort, and he became ill. Rajaram Govind
A. D. 1766-67. officer of taluka Patta, was directed to allow the havil-
dar to come to the Huzur and to let the Sirnobat carry on his duties
till a permanent successor was appointed.

पेशवे बांध्या बंदोबस्ताचे कामकाज घेत जाणें, म्हणोन छ. १२ सवाल सनद १.
रसानगी याद.

३९६—(२३२) लक्ष्मणराव बाबर यांस किल्ले वैराटगढ येथील सरनौबती
इ० स० १७६४।६५ पेशजी होती, त्यास कैलासवासी मातुश्री ताराऊसाहेब यांचे दंडबांत
कामकाज सितीन हे हुजूर येऊन रुजू जाले याकरितां यांची सरनौबती दूर झाली आहे
क्या व अलफ ते पेशजीप्रमाणें यांजकडे करार करून दिली असे; तारे किल्ले मजकुरीं
मोहरम २५. सरनौबतीचा कामकाज कानूकायदे पूर्ववत् प्रमाणें मशारनिलेचे हातून घेत जाणें, म्हणोन
बैकाजी माणकेश्वर यांस सनद १. रसानगी चिठी.

३९७—(२२६) लक्ष्मण आपाजी यांचे नावें सनद कीं, किल्ले बहुला येथें
इ० स० १७६४।६५ सालागुदस्तां नाजूक खर्चाची नेमणूक नव्हती. त्यास नाजूक खर्च
कामकाज सितीन जाहला तो इस्तकबिल छ. २३ मोहरम तागाईत छ. ३० जिल्काद
क्या व अलफ मुदत माहे १०४८ एकूण असामी २ एकूण.
मोहरम २८.

नक्त	रुपये.	१	चवाळें.
५० रोख.		४॥	कुणबिणीस.
२५ सैस सर ?.		३	लुगहें ?.
६४१८ कापड.		१॥	सादी ?.
१९१८ लुगडी २			
१८॥॥ चोळ्या.		४॥	२
१५॥॥॥ न्याहाली उशी.		३	जोट ?.
११॥॥ बासनें.			
११॥॥ शोळणा.		६४१८	

396. Laxmanrav Babar formerly held the office of simobat at fort Vairatgad. During the disturbance caused by Matushri A. D. 1765-66 Tarau-sahab he joined the Peshwa, and the office, which he had lost was now restored to him.

397. No provision had been made for expenses on account of petty supplies at fort Bahula, the expenses actually incurred on that account, viz Rs. 231-3-0 besides grain, was therefore sanctioned.

२. लष्करी कार्रवाई, (क) किल्ले—Military Administration, (c) Forts. ३३३

२८१- भांडीं.

॥॥॥ वाटी १ व जांब १.

वजन ४४११-

॥ तबक.

•॥॥॥ जांब ६६॥

२२॥॥॥ प्रत वजन.

८८१। कासांडी.

८८१८९. पित्तली.

८८३-१॥ धागर.

४४=॥॥=॥ परात.

४४४॥ तांब्या.

४४१९ पळी पितळी.

४४१॥०, तपेल्ले.

४३।-

दर सेरी १॥॥=

—रुपये.

३४-॥ तांब्या कल्याणी.

वजन ४४१।९,

१- पंचपाळे १.

361-

६३॥ किरकोळ जिन्नस पानें सुपारी

व खिरें मिरें व तुप वगैरि.

23962

गङ्गा कैली.

४३॥१॥ गहं.

४३॥१ तांदुळ वारीक

सडीक.

४=४॥ दाल तुरी.

०।।।०।। = दाल हरमारे.

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ॥

८८१ जोरी.

੬੬॥. ਤਵੀਦ.

१११= बाजरी.

11-681.

वजनी वजन पर्व.

८१४॥. तुष.

४१॥५॥९ तेल.

गणना १ गळ.

४४१॥१९ चिन्.

४४॥॥ चंदन.

८८८७॥ सुत.

४४१५॥॥ कात.

४४३ हळद.

४२॥५४९४॥

एकूण नक्त दोनशें एकतीस रुपये तीन आण व गल्ला कैली सतरा मण सबापायकी व नज्ज पके पावणेतीन मण पांच शेर सबाचवदा टांक येणेप्रमाणें नाजूक स्वर्च जाइला तो किहो मजकूर ऐवजी देविला असे, स्वर्च लिहिणें, मजुरापडेल, म्हणून सनद १.

रसानगी बाबी.

दादासाहेबांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

३९८—(२४१) वैकाजी माणकेश्वर यांचे नावे सनद कीं, राणोजी शिंदे किल्ले इ० स० १७६४/६५ सातारा यांसि शिक्का मोर्तब नवे तयार करून देविल्लें असे, तरि अमल सितैन शिक्कायांत नांव ' श्रीरघुनाथ चरणीं तत्पर राणोजी शिंदे निरंतर ' या मया व अलफ प्रमाणें कोरून शिक्का मोर्तब तयार करून देणें, म्हणोन सनद १. रसानगी यादी.

३९९—(३५१) गणेश विठ्ठल तालुके अमदानगर यांचें नावें सनद कीं, किल्ले इ० स० १७६५/६६ अमदानगर येथील चौकशीस दादो उद्धव यांस पाठविल्लें होतें. ते सित सितैन समर्थी किल्ले मजकूरचे कोठीची मोजदाद केली, तेव्हां गल्ला हर- मया व अलफ जिन्नस वगैरे नासका जिन्नस पुढें राहिल्यास उपयोगीं पडणार नाहीं, माहरम १२. तो फरोक्त करून पैका उभारावा, म्हणोन तुमचे व मशारनिलेचे विचारें जहालें होतें; त्यास नारायणजी नाईक हवालदार किल्ले मजकूरचा हा विक्रं देत नाहीं, अडथळा करतो, म्हणून तुम्हीं हुजूर विदित केलें, त्याजवरून हवालदार यास अलाहिदा पत्र सादर केलें असे; तरि गल्ला वगैरे जिन्नस नासला असेल, पुढें राहिल्यास उपयोगीं पडणार नाहीं, असा तुमचे व दादो उद्धव यांचे विचारें जहाला असेल तो हल्लीं तेथील दरकदारांचे इतल्यानें फरोक्त करून, ऐवज जमा करून त्या ऐवजाचा नवा जिन्नस खरेदी करून ठेवणें, अथवा ऐवज जमा करून ठेवणें, म्हणोन सनद १. रसानगी यादी.

४००—(३५५) किल्ले चावंड येथील हवाला बाबाजीराव राणे यांजकडे होता, इ० स० १७६५/६६ तो त्यांजकडून दूर करून जिवाजी वाळुंज यांस सांगोन पाठविल्लें असे; सित सितैन तरि यांस किल्ल्यावर घेऊन हवालदारीची चाकरी घेत जाणें. यांस मया व अलफ. रोजमरा वगैरे द्यावयाची नेमणूक कलमें:— सफर ८.

398. A new seal was supplied to Ranoji Sinde of fort Satara. The inscription was " Ranoji Sinde always ready at the feet of shri Raghunath."

399. Dado Udhav was sent to inspect fort Ahmednagar. He found that some grain in the store was getting spoilt, and it was settled between him and Ganesh Vithal, the fort officer, that it should be sold and replaced. The hawaldar, however, objected to this course. He was directed to withdraw his objections, and the suggestion of the inspector was ordered to be carried into effect.

400. The office of hawaldar of fort Chawand was given to Jivaji Walunj on a monthly salary of Rs.15 with an allowance of Rs. 15 for a torch-bearer (Rs. 5), a boy (Rs. 4½) and an aflagira (Rs. 5½). The former hawaldar was directed to hand over the fort to Jivaji to take his receipt and repair to the Huzur.

२. लष्करी जातें, (क) किल्ले.-Military Administration, (c) Forts. ३५७

तैनात दरमहा रुपये.

१५ खुद जातीस.

१५ कित्ता.

५ दिवड्या.

४॥पोरगा.

५॥अफतागिरा.

मरा दीडमाही करार केला असे, देत जाणें.
अखेरसालीं हिशेब करून बारमाही
चाकरी आकरमाही कबज हिशेबामुळे
होईल तें देणें. दिवटीस तेल तुम्हांकडे
आणखी किल्ले आहेत, तेथील हवालदारास
पावत असेल, त्याप्रमाणें यांस देत जाणें.

कलम १.

१५

आफतागिराचे सामानास रुपये १५

पंधरा रुपये करार केले आहेत. सालमज-
कूरचे वेहेळ्यांत एकसाली खर्चात करार
होतील. त्याप्रमाणें पाबते करणें.

कलम १.

३०

तीस रुपये दर महा तैनात करार
केली असे. तैनातबरहुकूम रोज-

एकूण तीन कलमें करार केलीं असत. तारि सदरहू लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें,
म्हणोन रामचंद्र नारायण यांचे नांवें सनद.

४०१-(३५७) किल्ले अमदानगर येथील हवाला नारायणजी फो (को?) लते
इ० स० १७६५।६६ यांस होता, तो त्यांजकडून दूर करून रामजी वणजारे यांस किल्ले मज-
सित सितन कूरचा हवाला सांगून पाठविले आहेत. त्यास त्याचीं कलमें.
मखा व अलफ.

सफर २०.

खासा व पोरगे तैनात सालीना रुपये.

१ दिवड्या.

३०० खुद.

१ पोरगा.

१५० पोरगे असामी.

१ अफतागिरा.

३

४५०

एकूण तीन असामींस तैनात सालीना.

401. A new havaldar was appointed to fort Ahmednagar on an annual salary of Rs. 300 with allowance of Rs. 150 for an aflagira, a torch-bearer and a boy. He was permitted to appoint 60 men of his own choosing in place of 60 men already in service.

एकूण साडेचारशें तैनात सालीना पावीत जाणें. कलम १.

नवें अफतागीर सरंजामसुद्धां वीस रुपयांत तयार करून देणें. सदरहू वीस रुपये एक-साल बेहेळ्यांत नेमून दिले जातील. कलम १.

तैनातशिवाय यांस सिधा पेशजी हरजी बाघमारे यांस सिधा पावत होता, त्याप्रमाणें त्यांस देत जाणें. कलम १.

पहिले लोक किल्ले मजकुरी आहेत, त्यापैकीं साठ असामी दूर करून त्यांचे मुच-दला नवे जदीद लोक साठ असामी

रामजी वणजारे यांचे दिमतीस करार करून ठेवणें. त्यांस तैनात दरमहा दर असा-मीस रुपये ७ प्रमाणें तैनात, बारमाही चाकरी, दसमाही कबज, रोजमरा व नबदे किल्ले मजकूरचे शिरस्तेप्रमाणें हजिरी गैरहजिरी मनास आणून कबज करून पाववीत जाणें. कलम १.

दिवटीस तेल खेरीज गस्त पेशजीचे बेहेळ्यांस नेमणूक पहिले हवालदारास आहे, त्याप्रमाणें देत जाणें, कलम १.

एकूण पांच कलमें करार केली असत; तरि सदरहूप्रमाणें करणें, म्हणून गणेश बिल्लल यांस सनद १.

येविशीं माजी हवालदारांस सनदा कीं, किल्ला यांचे हवालं करून हुजूर येणें. कबज घेऊन, म्हणोन सनदा ३

४

रसानगी यादी.

४०२-(३६३) बाबूराव दमाले हवालदार व कारकून किल्ले सोलापूर यांचे इ.स. १७६५/६६ नावें सनद कीं, किल्ले मजकूर येथील सबनिशी बाळाजी अनंत यांज-सित सितैन कडे होती, त्यास ते मृत्यु पावले, सबब मशारानिलेचे पुत्र आबाजी मया व अलफ रबिलाबल २. बल्लाळ यांचे नावें सबनिशी पेशजीप्रमाणें करार केली असे, तरि यांस मोईन सालीना पेशजीप्रमाणें.

नक्त --- रुपये.

कापड आंस. ७५

२०० खासा
५५ दिवळ्या असामी
२५५

402. Balaji Anant Sabnis of fort Sholapur having died, his son was appointed to succeed him on a personal salary of Rs. 200 and clothes worth Rs. 75 a year with an allowance of Rs. 55 a year for a torch-bearer.

२. लष्करी बाते, (क) किल्ले—Military Administration, (c) Forts. ३५९

एकूण दोनशें पंचावन रुपये व पाऊणशें आंस मोईन पेशजीप्रमाणें करार केली असे, तरि मशारनिलेपासून सबनिशीचें कामकाज घेत जाऊन सदरहूप्रमाणें मोईन पावीत जाणें, म्हणोन

सहरहूविशीं बाबूराव सदाशिव यांचें नांवें चिटणिशी

सनद १.

पक्ष १.

रसानगी याद.

२

४०३—(३७०) सेनाधारी व सेनालेखक किल्ले पुरंदर यांचे नांवें सनद कीं, किल्ले-

३. स. १७६५।६६ मजकूर येथील सर्व बंदोबस्त रामचंद्र त्रिंबक यांस सांगोन व म्हसाजी सित सितैन बल्लाळ यांस हवाला व बहिरजी काळे यांस सरनौबती सांगोन पाठविले मया व अलफ असत, तरि यांशीं रुजू होऊन पहिल्यापासून हवालदाराचे कैदकानूत रबिलावल९.

चालत आलां आहां, त्याप्रमाणें यांशीं वर्तणूक करीत जाणें, म्हणोन

सनद १.

रसानगी यादी.

यासि जामीन संताजी मगर खिजमतगार वस्ती कसबे पुणें यास घेतला असे. रामचंद्र त्रिंबक दिमत किल्ले पुरंदर यांचे नांवें सनदा कीं, किल्ले मजकूर येथील हवाला व सरनौबती सांगोन हुजूरून पाठविले आहेत, त्याजपासून कामकाज ज्याचें त्याजपासून घेत जाणें, म्हणोन

सनदा.

म्हसाजी बल्लाळ यांस हवाला सांगितला त्याचीं कलमें.

नक्त तैनात दरमहा रुपये.

१४ खुद.

५॥ कदीम.

८॥जाजती.

१४

१५ पोगी, दिवठ्या, आप्तागिरा

आसामी ३.

दर असामीस रुपये ५ प्रमाणें रुपये.

२९

एकूण चार असामीस एकूणतीस रुपये दरमहा तैनात शिरस्त्र्याप्रमाणें करार केली असे; तरि रोजमरा दीडमाही तैनातेप्रमाणें एकूणतीस रुपये किल्ले मजकुरीं देत जाणें. जे बाद राहील त्यास अखेरसालीं हिशेब करून देत जाणें.

कलम १.

दिवटीस तेल तैनात शिवाय दररोज वजन ८८८९पके अदपाव तेल दररोज किल्ले मजकूर कोठीपैकीं देत जाणें.

कलम १.

दिवठ्या करार करून दिला आहे त्याजपासून गस्तीची चाकरी घेणें. कलम १.

403. Bahrji Kale was appointed Sir-nobat of fort Purandhar on a salary of Rs. 15 per month with an allowance of Rs. 15 A D. 1765-66. a month for a torch-bearer a boy and an Aftagira at Rs. 5 each. And Mhasaji Ballal was appointed hawaldar of the same fort on

एकूण तीन कलमें करार करून दिलीं असेत, तरि सनद-पैवस्तगिरीपासून सदर-
प्रमाणें करणें, म्हणोन सनद १.

बहिरजी काळे यास सरनौबती सांगितली त्याचीं कलमें.

नक्त तैनात दरमहा रुपये.

१५ खुद्द.

७॥ कदीम.

७॥ जाजती.

१५

१५ पोगी दिवखा व अपतागिरा असामी

३.

एकूण दर असामी रुपये ५ प्रमाणें
रुपये नक्त. तैनात दरमहा.

एकूण दोन कलमें करार करून दिलीं असेत. तरि सनद. पैवस्तगिरीपासून सदर-
प्रमाणें, करणें म्हणोन सनद १.

रसानगी यादी दोन.

४०४-(३७१) किल्ले कोहोज येथील हवाला कृष्णाजी जाधव यांकडे होता,
६०४० १७६५/६६ तो त्यांकडून दूर करून बहिरजी बिन बाबाजी अपटराव यांस सां-
सित सितैन तो त्यांकडून दूर करून बहिरजी बिन बाबाजी अपटराव यांस सां-
मया व अलफ गोन पाठविले आहेत. त्यास त्याचीं कलमें.

रविलावल १६.

मशारनिलेस पेशजी राजमार्चीकडे
शाई शिरस्ता तैनात अठरा रुपये होते, ते
दूर करून हल्लीं मोईन सालीना खेरीज
शिरस्ता नक्त रुपये २५०, कापड आंस

७५, अडीचशें रुपये व पाऊणशें आंस
करार केले असेत, तरि पावीत जाणें. येणें-
प्रमाणें कलम १.

a salary of Rs. 14 per month with an allowance of Rs. 15 for a torch-
bearer, a boy and an aflagira. Orders to this effect were issued to Sena-
dhari and Senalekhak at fort Purandhar.

404. Bahirji bin Bawaji Apatrao was appointed hawaldar of fort
Kohoj. The place being unhealthy he was permitted
A. D. 1765--66 to absent himself from the fort for one month in a year,
keeping an honest and competent substitute to act for him. He was
allowed a monthly allowance of 1½ maunds of rice in addition to his
salary so long as his family resided in the fort.

२. लष्करी खातें, (क) किल्ले—Military Administration, (c) Forts. ३६१

मशारनिलेचा कविल किल्लावर जों-
पर्वत असेल तोंपावेंतों दरमहा मात
कैली दडि ४१॥ मण देविलें असे, तरि
मुदतमवाफिक देत जाणें. येणेंप्रमाणें
कलम १.

किल्ले मजकूरचें पाणी वाईट यास्तव
सालामध्यें एक महिना वजा मुबदला चां-
गला विश्वासु शहाणा माणूस ठेवतील त्यास
ठेऊन, रजा देणें. ते गैरहजिरी न करणें.
येणेंप्रमाणें कलम १.

मशारनिलेस शिकामोर्तब किल्ले मज-
कूरच्या शिरस्तेप्रमाणें यांच्या नांवाचें
करून देणें. सदरहू पैका मामले मजकूर
पैकी मशारनिलेच्या पथकाकडे अर्जबाब
स्वर्त्त लिहिणें. येणेंप्रमाणें कलम १.

दिवड्यास दरमाहे रुपये ३ तीन
करार केले असेत, तरि बारमाही चाकरी,
दसमासी कबज, येणेंप्रमाणें पाववीत जाणें.
कलम १.

दिवडीस तेल दरमहा वजन पक्कें
४६३॥ पावणेचार शेर करार केलें असे,

एकूण आठ कलमें करार करून दिलीं असेत, तरि सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करणें,
म्हणोन मामले कोहोज निसबत येशवंत शिवाजी यांचे नांवें सनद १.

कृष्णाजी जाधव माजी हवालदार यांचे नांवें सनदा कीं, तुम्हांकडून हवाला दूर करून
बहिरजी बिन बाबाजी अपटराव यांस सांगोन पाठविले आहेत. तरि यांस किल्ल्यावर घेऊन
दरबाजाच्या व कोठीच्या वगैरे किल्ल्या कुलपें असतील तीं यांचे हवालां करून, हवालयाची
कैदकानू यांस समजावून, माहितगारी करून देऊन, किल्ला यांचे हवालां करून, पावल्याचे
कबज घेऊन तुम्हीं राजमाचीस जाणें, म्हणोन सनदा ३.

सेनाधारी व सनालेखक किल्ले मजकूर यांस सनद कीं, तुम्हीं यांचे रजातलबेंत
सोन चौकापहारा अलग्नौबत बंदोबस्तीनें करीत जाणें, म्हणोन सनद १.

तरि तिसा एकूणतीस रोज कबज करून
सदरहूप्रमाणें दरमहा तेल देत जाणें.
कलम १.

माजी हवालदाराचे जमावाचे माणूस
दहा आहेत, व आणखी किल्ल्यापैकी
नौकर माणूस दहा, एकूण वीस असामीस
दूर करून यांचे जमावाचे वीस असामी
करार केले असेत; तरि यांपैकी पंधरा
असामीचें पथक वसईकडे आहे, त्यांची
नेमणूकजाबता वसईहून येईल त्याप्रमाणें
व पांच असामी जदीद करार करणें; त्यांस
तैनाता पथकशिरस्त्याचे अजमासें करणें;
एकूण वीस असामी यांचे निसबतीचे
यांस रोजमरा अडिशेरी तेथील शिरस्ते-
प्रमाणें चाकरीबमोजीव देत जाणें. येणें-
प्रमाणें कलम १.

किल्ल्याचे लोकांस खेरीजतैनात अडि-
शेरी धावयाचा शिरस्ता आहे, त्याप्रमाणें
माजी हवालदारांस पावत असेल त्या बमो-
जीव हल्लींच्या हवालदारांस खेरीजतैनात
अडिशेरी देत जाणें. येणें प्रमाणें कलम १.

४०५—(३९९) लक्ष्मण बाबाजी दातार यास किल्ले अमदानगर येथील हजिरी
इ०स० १०६५।६६ सांगितली आहे. त्यास तैनात सालीनाः—
सित सितैन
मया व अलफ
जमादिलाबल १६.

नक्त	रुपये.	कापड	आंस
१५० कदीम.		५० कदीम.	
५० जाजती सालमजकुरापासून.		१० जाजती सालमजकूर.	
२००		६०	

एकूण दोनशें रुपये व साठ आंस पैकीं कदीम दीडशें रुपये व पन्नास आंस व जाजती सालमजकुरापासून पन्नास रुपये व दहा आंस करार करून दिले असेत, याज-पासून हजीरनिशीचें कामकाज घेऊन वेतन पावीत जाणें, ह्मणोन गणेश विठ्ठल किल्ले नगर यांस

सनद १.

रसानगी यादी.

दादासाहेबांच्या रोजकीर्दीपैकीं.

४०६—(४२७) बाळाजी बाबूराव किल्ले मुल्हेर यांस पत्र कीं, किल्ले मजकूर येथें
इ०स० १०६५।६६ प्राचीन गजे प्रतापशहा व हीरशहा यांचे कारभारी यांची हवेली आहे,
सित सितैन तीत भूमगर्भी द्रव्य आहे; ऐशियास राजश्री राघो अनंत कारकून सर-
मया व अलफ. कारांतून पाठविला आहे, हे स्थळ दाखवितील, त्याची पुर्ती (त्याचा
साबान १. पुरता) शोध करून, द्रव्य काढून, तीन हिसे सरकारांत हुजूर पाठवणें. चौथाई कारभारी मज-
कुराचे वंश यांस सरकारांतून माफ असे. राघो अनंत यांचे हवालें करणें, म्हणोन मशार-
निलेचे नांवें पत्र. रसानगी यादी. छ. ४ साबान.

405. Laxman Babaji Datar was appointed mustering clerk at fort Ahmednagar on an annual salary of Rs. 200.

406. It was represented that there was treasure hidden underground in the house of the Karbhari of the old Kings Pratapshaha and Hirshaha at fort Mulher. Ragho Anant Karkun was sent to the place with instructions to Balaji Baburao to make search for the treasure and to send three fourths of any thing found to Government, the remaining fourth being given to the heirs of the Karbhari.

२. लःकरा सार्ते, (क) किल्ले—Military Administration, (c) Forts. ३६३

४०७—(४८५) शहर बऱ्हाणपूर येथील पातशाही किल्ला तापीस महापूर येऊन
इ०स० १७६६।६७ बुरूज जाया झाले आहेत, याची दागदोजी जहाली पाहिजे; त्यास
सबा सितैन दागदोजीचे काम शहरचे रयतेकडून करून बंदोबस्त करणे. कार्या-
मया व अलफ. कारण जरूर पाहून पैका लागला तर सात आठशें रुपयेपर्यंत लावणे,
रजब २३. आणि किल्ल्याची मजबुती करणे, म्हणोन त्रिंबक नारायण कामाविसदार शहर बऱ्हाणपूर यांस
सनद १.
रसानगी चिठी.

४०८—(६०४) किल्ले भोपतगड, नजीक जवार, निसबत शंकराजी केशव यांजकडे
इ०स० १७६८।६९ आहे, त्या किल्ल्याची इमारत सालगुदस्तां सरकारांतून बांधली आहे;
तिसा सितैन ऐशास पूर्वी किल्ला सरकारांतून वसविला नाहीं; त्यास हा किल्ला
मया व अलफ. लोक ठेवून राहिल्यानें जव्हार व कोळवण येथील बंदोबस्ताचे उप-
सवाल छ ९. योगी, आणि किल्ला ठेवण्यायोग्य असला तर तुम्हीं एक शहाणा माणूस पाठवून, चौकशी
करून, जर प्रयोजनी असला तरि शिबंदी कांहीं जवारचे नेमणूकपैकीं व कांहीं वसईपैकीं
देऊन व जकीरा व दारुगोळीची बेगमी करून बंदोबस्ती करणे; अगर फारच नाजूक, राखा-
व्यांसि उपयोगी न पडे, आण जवार व कोळवणास दबावासही कार्याचा नसला, तर पुर्ती
चौकशी करून पाडून टाकणे, म्हणोन विसाजी केशव यांस
सनद १

शंकराजी केशव यांस सनद कीं, किल्ले भोपतगड तुम्हांकडे सालमजकुरी दिव्हा
आहे, त्यास किल्ला जकीरासुद्धां मशारानिलेचे हवालें करून कबज घेणे, म्हणोन १

२

रसानगी याद.

407. The bastions of the fort of Baranpur had been damaged by the floods of the Tapti. Trimbak Narayan Kamavisdar A. D. 1766-67. was ordered to get them repaired by the towns-people spending upto Rs. 700 or 800, if necessary.

408. Visaji Keshav was directed to ascertain if the fort of Bhopat- gad near Jawar was worth keeping up and whether A. D. 1768-69. its maintenance was desirable for the protection of Jawar and the Koli tract. If the fort was necessary, arrangements were ordered to be made for garrisoning it. If not, it was ordered to be dismantled.

४०९-(६४५) बाबाजीराव राणे हवालदार किल्ले चावंड यांचा वृद्धापकाळ
 इ०स० १७६९/७० जहाला, यास्तब नेहमी किल्ल्यावर सदीत राहावत नाही. मशारनिले
 सवैन मया व बहुत दिवसांचे चाकर, खबरदार, सबब आठमाही किल्ल्यावर राहून
 अलफ. बंदोबस्त करावा, व पर्जन्यकाळीं चारमाही किल्ल्याखाली पेटेंत राहून
 सावान १२. किल्ल्यावर जाऊन येऊन बंदोबस्त करीत जावा. मशारनिले पेटेंत राहतील त्यांचे ऐवजीं
 चारमाही पर्जन्यकाळीं रामाजीराव राणे मशारनिलेचे पुत्र किल्ल्यावर राहून कामकाज कर-
 तील; त्यांचे हातून किल्ल्याचे हवाल्य्याचें कामकाज घेत जाणें, म्हणोन उघोजी वीरेश्वर यांस
 सनद १.

रसानगी यादी.

४१०-(६८२) तालुके पट्टा निसबत बाळकृष्ण केशव यांचे नांवें सनद कीं,
 इ०स० १७७०/७१ तालुके मजकूरचे हिशेबी शिलकी दागिने आहेत, त्यांपैकीं नाकारे
 इहिदे सवैन उपयोगी नाही [त] ते वगैरे यांचीं कळमें.
 मया व अलफ.
 सवाल २३.

सोक्ता खर्च लिहावयाचे फाटके व
 कुबके दागिने सुमारे.

३१ कापडी दागिने यांचे चिथडे
 रोशनार्डबद्दल वजन जमेस
 वरून शिलकेस ठेवावे.

२ सुताडे.

२ जाजमें.

२ पडदे.

२५ पोतीं दारूचीं.

—

३१

५७ किता.

६ हरजिनसी.

१ पेटारा वेळवी कांबीचा.

५ बासिंगें परदेशी यांचीं.

—

६

४२ चर्मी.

२० तोखानें.

१८ केळे दारूचे.

३ ढाला.

१ भाता तिरांचा.

—

४२

409. Babaji Rav Rane hawaldar of fort Chawand was old and
 A. D. 1769--70. unable to live in the cold climate of the fort the whole
 year round; being an able and experienced servant of
 Government, he was permitted to reside during the monsoon in the
 town below and to keep his son for duty in the fort during that period.
 410. Orders were issued regarding the writing off of unserviceable
 A. D. 1770--71 dead stock articles at fort Patta and for the sale of others.

६ कांकडी दागिने.

२ पेठ्या.

२ अधोल्या.

१ शेर.

१ खुळखुळा.

—

६

३ गोण्या तरटी.

५७

८८

फरोक्त करावयाचे दागिने सुमारे.

२५ मध्यम उणाखी जीर्ण झाले
आहेत.

१ मखमल तुकडा हात १

१ पडदा छिटी.

८ वोढण्या परदेशी यांच्या.

१ झगा सुसी देवीचा

१ काचोळी देवीची.

६ पातळें.

६ शालू.

१ आंगडे अवरंगजेबीचे.

—

२५

२० कनिष्ठ केवळ फाटकें.

२ चोळ्या.

२ वोढण्या.

१ टोपी जराची.

२ सोंवळीं तुकडे.

१ आगडे शालूचें.

१ परकर मुलीचा.

१ मशरूचा तुकडा.

१ लहंगा कलंदरी.

१ गाशा सखलादी.

१ कोर जराची.

१ चोळणा हमरूचा.

१ तार जराची.

१ झूल बैलाची.

१ चांदणी.

१ पातळ.

२ झोळणे.

२०

४५

एकूण अठ्या (य) शी दागिने जे जर्जर
झाले, उपयोगी नाहींत, सबब सोक्ता खर्च
लिहिणें. कलम १

एकूण पंचेचाळीस दागिने चवकशीनें
फरोक्त करून किंमत होईल ते हिशेबी
जमा धरणें. कलम १.

एकूण दोन कलमें लिहिलीं आहेत, सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें. म्हणून मशारानिळेचे
सनद १

रसानगी यादी २

नांवें

पहिला भाग समाप्त.

थोरले माधवराव पेशवे यांची रोजनिशी, भाग १ ला, छांतील अपरिचित शब्दांचा कोश.

पृष्ठ	ओळ	शब्द	अर्थ
६५	१६	अजकदीम=कदीम काळापासून, फार दिवसांपासून.	
१४७	३	अजदेहे=एकंदर माव.	
६५	१९	अजिसबब=ह्याकारणास्तव, माकारितां.	
६६	१	अफराद=परिचारक, नौकर	
२२२	१	डावीकडची अमारतपन्हा=आमिरांचे प्रतिपालक (एक पदवी).	
२२१	१८	अमारतमर्तबत=अमीराच्या पदवीचे.	
६	१५	अलाहिदा=निराळी.	
४८	१२	डावीकडची अहद=पासून (तहद=पर्यंत).	
२९	१४	आजार=तसदी, त्रास.	
३१९	२५	आडहत्यारी=खंजीर वगैरे बाळगणारे, बंदूक व तरवार जोडिवाव दुसरी हत्यारे बापरणारे.	
३४६	१७	आळाव=कमी दर्जाचे हत्यार बाळगणारा.	
१४६	१३	आदागैरादा=दिलेले व शिल्लक राहिलेले (गैरआदा=देवावित्यापैकी शेष राहिलेले.)	
३५३	२१	अलंग-नौबत (अलम्+नौबत=निशाण+डंका)=डंका निशाण.	
३५१	२२	इजाफा=अधिक दिलेले, बळती.	
१३७	३	इतला=साहिती, अनुमती.	
३५१	१६	डावीकडची इतलाख=ठरलेली कायम नेमणूक.	
६५	१८	इनायत=देणगी, दान.	
६५	२१	इस्तकबिल=पासून.	
२२३	२६	डावीकडची ईजानेखास (ईजानेबास)=आपल्या आत्म्यास, खुद्द आपणांस.	
२२३	३	डावीकडची ईजानेबा-कडे (ईजानिब)=आपणाकडे, इकडे.	
१२२	९	डावीकडची उडतेसाली=एकवर्षाआड.	
११५	४	उलफा=न शिजविलेले.	
१५३	२	एखत्यारी (अखत्यारी)=पूर्ण अधिकार.	
३१	७	अंगारकाशिरस्ता=अंगारक म्हणजे अंगारे, त्यांची वहिबाट.	
६५	१६	आके सरकारीहुन=ह्या सरकाराकडून.	
२२२	१४	डावीकडची आशीकतपन्हा=प्रतिष्ठापक, धोरण राखणारे (एक पदवी).	
२२३	२	डावीकडची आहशमतपन्हा=सेवकांचा आश्रय (एक पदवी).	
२३८	१९	कठडे=पाण्याचे तुषार आत येऊ नयेत म्हणून सळयताच्या बाजूस आशि- लेल्या फळ्या.	
२२३	१२	डावीकडची कमपेश=कमजास्त, फिरवलेल्या.	
२३६	१४	कळवी (कळंबी)=लहान शीड.	
२१२	१३	कारचोबी=कशिदा काढलेला.	
१५९	१०	उजवीकडची किडे (किरडा)=बारीक, लहान सडे.	

भाग पहिला छांतील अपरिचित शब्दांचा कोश.

पृष्ठ	ओळ	शब्द	अर्थ
४९	१६	कियायत-सफेवार=पुऱ्या फायद्याने, पुष्कळ फायद्याने.	
२२८	१९	किमखाप=किनखाप.	
२९	१३	कीर्द-महामुरी (लागवड+पुरी)=उत्तम प्रकारची लागवड.	
६	१३	कुल (कुल्)=सर्व.	
१४६	१	कुल डौलाची (दुवल=दौलत याचें अनेकवचन)=सर्व दौलतीची, त्याच्या दिमतीस असलेल्या सर्व मुलखाची.	
३६४	२०	उजवीकडची केळे (केळा)=दारू ठेवण्याचा मातीचा चंबू.	
२३	६	कोटापारचा=एक प्रकारचें कापड.	
२३६	१४	गावी=डोलकाठीच्या शेज्याला परवान बांधण्यासाठी पाडलेलें भोंक.	
२४०	१	गुराब=एक प्रकारचें जहाज.	
२१२	१२	गोशपेच=कानपट्टी.	
३५	१४	चकनामा=चतुःसीमा-पत्रक.	
२२८	१४	विरा=बादली पागोटे, मंदील.	
१४३	२९	उजवीकडची जकीरा=साठविलेलें सामानसुमान.	
२४५	२	जदीद=नवीन, नुकताच ठेवलेला.	
६६	७	जानतनिशान (दियानत-निशाण)=सबेपणाचें निशाण, खूण.	
१५७	२८	जाफरखानी (जाफरानी ?)=जाफरखानानें तयार केलेलें कापड ? केशरी रंगाचें कापड ?	
२२८	१५	जामेवार=झग्याकरितां कापड, झगा.	
६५	१८	जारी=चालू.	
३२४	२	जेजाला=लांबनळीची बंदूक.	
३४०	१७	जंगजोड (जंगजूट)=सर्व प्रकारें तयारी.	
३२०	६	डांगरी=टेकाडांचा मुलूख, डागण.	
२१७	३	तकरीर=हकीकत, वांका.	
११५	७	तजावजा=अफरातफर, इकडेतिकडे जाणे.	
२२४	२	तरकी (तरक्की)=प्रगती, वृद्धी.	
३	२८	तरफदार=तर्फे म्ह० परगण्याचा भाग, त्याचा ताबा आहे ज्याकडे असा कामगार.	
३१५	२१	डावीकडची तलायास=तळहातास.	
७७	१२	डावीकडची तहवेळ=अठरा कारखाने; सरकारी कोठी किंवा भांडार.	
१५७	२७	तिवट=पागोटे.	
१७	१३	दखलबाज=नोदपूर्वक, नोंद करून.	
३५	१३	दसकत=हस्ताक्षर, सही.	
१९	६	डावीकडची दस्तक=परवाना, पास.	
३३९	१६	उजवीकडची दस्तशिफा=गलबताचे तळास राळ वगैरे लावणें.	
५	६	दिगरजागीर=दुसरी, इतर जागीर; दुसऱ्याची जागीर.	
१८	१०	दिसत=ताबा, अधिकार.	
२२९	२४	दुर्गी (तुर्गी) एका प्रकारचे होन.	
२४७	१५	उजवीकडची धडघडीत=धडघाकट.	
३४८	१६	नदारद=न दिलेले, शेष राहिलेले.	

पृष्ठ	ओळ	शब्द	अर्थ
१८	७	डावीकडची नफर=संख्या, नग. (नफर शब्द उंटासंबंधें योजतात, बैलांसंबंधें ' सर ' योजतात त्याप्रमाणें.)	
३५८	४	उजवीकडची नवदे (नेबाद)=दरमहा पगारापैकी कापून ठेविलेली रक्कम.	
३४९	५	नवदे (नेबाद)=बाकी, देणें राहिलेली रक्कम.	
२४९	१६	नातवानी=गरीबी, लाचारी.	
२७०	१२	डावीकडची नानकार=रयतेला किंवा जमीनदाराला निर्वाहासाठी दिलेला ऐवज (सरकार धान्यावर शेंकडा ५ किंवा १०).	
६	११	नितम=नेहमीचा, निरंतरचा, नित्य.	
१४२	१०	उजवीबाजू निशा=खातरी.	
६५	१८	नौदिगर=(नो-दिगर)= नवीन, निराळी.	
६६	१८	नौदिगर-सुरत=निराळी तऱ्हा, भलती वागणूक.	
१८२	९	पडिलें पान=सर्व कांही, यच्चयावत्.	
२३६	१४	परबान=शीड ज्यास शिवलेलें असतें तो बांसा.	
२२२	१५	उजवीकडची पुस्तपन्हा=मदत.	
१३	७	पेशजी=पूर्वी, पूर्ववत्.	
२४८	१९	पेशकसी=सरकारास नजर.	
६५	२४	पेशीन=पूर्वीच्या.	
५९	८	पैवस्तगीरीपासून=पावल्यापासून, दाखल झाल्यापासून.	
२	३	प्यादा=पायाचा शिपायी.	
३३	१३	उजवीकडची फरमास=आज्ञा, हुकूम.	
१५९	८	डावीकडची बा =बरहुकूम.	
४७	१५	बदफैली=वाईट काम, विरुद्ध कर्म.	
३७	७	बमय, बमै=सुद्धा, सहित.	
२२२	६	डावीकडची बमैइमारत=इमारतीसुद्धा.	
१२	१	बमोजीब=प्रमाणें.	
१५	१८	बयान=हकीकत, तपशील.	
३३७	२१	बराय=खुद्द, प्रत्यक्ष.	
४२	१८	बलकुबळ=संकटाची वेळ, प्रसंग.	
६५	२१	बहाल=परत दिलेलें.	
२२३	२०	उजवी बाजू बादरविजारा (येथें " बंदरकिनारां " असा शब्द पाहिजे)	
२२३	२०	बंदर करून=गलबत नांगरून.	
२२८	१४	बादली=सोनेरी किंवा रुपेरी जरतारीचे.	
३२५	५	डावीकडची बाहुल्यावर,=बाहुऱ्यावर, खांद्यावर.	
२२३	२५	बुजर्गाबुजर्गाही=थोर अधिकाराला योग्य अशांनीं, बाळबडिलांनीं.	
६५	१७	बुजरगांपासून=बडिलांपासून, थोरले अधिकाऱ्यांपासून.	
१५८	६	उजवीकडची भले=कीर्तिमान्, प्रतिष्ठित.	
६५	२१	मभरूज (मभारूज=मारूज=मीदारद)=विनंती, अर्ज.	
१३	२	मजमू=हिशेबनिशी. मजमूदारानें " मर्तबसूद " असे शब्द लिहिल्याशिवाय हिशेब किंवा पत्र मंजूर होत नसे.	

पृष्ठ	ओळ	शब्द	अर्थ
८	१२	डावीकडची	भुजुरा=वजा, कमी.
२३	६		मण्यारी=जांगळ्या, काचेचे मणी विकणारा; त्याचा भंडा.
१४८	१७		मदनाईक (मध्यमायक)=(माळेच्या) मधले रत्न, मणी (पाच हिरा वगैरे).
१५९	१६	डावीकडची	मदनाईक बदामी=मधला मणी बदामाच्या आकाराचा.
२४५	९		मलई (मलई).=दांडगाई
१३	३		मशारानिले=पूर्वोक्त, उपरिनिर्दिष्ट.
१५७	२९		महमुदी=तल्लम पण घट्ट विणीवें कापड (महामुदी).
५४	१६		महानाड=महाजनासारखा एक बतनदार.
२२१	२२		मातबर=विश्वासू.
६५	२४		माने=मना करणारा.
६५	२४		मानेमुजाईम=विरुद्ध, अडथळा करणारा.
११८	१७		माफजतीनें=सुरक्षितपणें, काळजीनें, तजविजीनें.
२२३	९	डावीकडची	माहसरा=वेढा.
१५९	६	डावीकडची	मिनेगार (मिनाकार)=मिन्याचा.
२१२	११		मुकेसी=सोन्याच्या टिकल्यांचे.
२१०	१०		मुजाहीम=विरुद्ध, अडथळा करणारे.
२२३	२२	डावीकडची	मुतसिलात=शेजारी, ताब्यांत.
६५	१९		मोकूफ (महकूब)=बंद.
३४	२३		मोझ्या (मक्जह)=योग्यता.
२३	६		मोहतसदी (मोहतसबी)=वजनामापांची तपासनिशी.
२२४	२		येखलास=मनाची शुद्धता, मनःशुद्धी.
२२१	२१		रखने=भांडणें, वाद.
६६	९		रखने-सुरत (रखने=तंट्या, भांडण. सुरत=तन्हा, चेहरा)=तंट्याची तन्हा, भांडण्याचें कारण.
२२२	४	डावीकडची	रदबदल=विनंती, प्रार्थना.
२२३	४	उजवी बाजू	रमजानिगाई=रमजान महिन्यांत उपास न करण्याबद्दल दंड, कर, (?)
४२	६		रयात (रिआयत)=छुपा, क्षमा.
२३८	१३		रयात=देणगी, देणें.
३०५	१२		रयान (रयानी)=रयत लोक, कुळें.
८	३	उजवीकडची	रसद=कसावीसदारानें तिजोरींत भरावयाचा ऐवज, बसूल.
३५	३		रका=पांच किंवा दहा बिघ्यांचें क्षेत्र.
२२३	३०	डावीकडची	रजघात हर्फखान (रजुघाते हर्फखान)=खानानाचे पूर्वीचे शब्द, म्हणणें.
११	१२		रजू होऊन=सन्मुख, दाखल होऊन.
३२	९		रसूम=हक्क, शेकडावळ देणें. (वेशमूस वगैरेचें).
६०	१२	डावीकडची	रक=निरोप वगैरे काम.
१५९	११		रौझा=लफडा, वांधा.
१५९	७	डावीकडची	सहत=तपशील.

पृष्ठ	ओळ	शब्द	अर्थ
२	३	शिबंदी=किलघाच्या रक्षणार्थ ठेविलेले शिपायी लोक.	
१३७	२	शिलाशिला=संबंध.	
२४	१०	सईभाने (सैप, सैपाने)=युक्तीने.	
६५	२३	सनद असनाद=सनदा वगैरे.	
२४४	१९	सरई=जहाजाचा एक प्रकार.	
३	२९	सरसालें=उभ्या वर्षांत, सरसालांत.	
१२७	२०	सानक=जेवणाचें ताट (परत ध्यावयाचें नाहीं असें खावयास दिलें).	
६६	२२	साबीकसनदनातीक (साबिक=पूर्वीची. नातिक=योग्य.)=पूर्वीची योग्य सनद.	
३४४	११	सारंग=खलाशी.	
२२२	१	उजवीकडची सुदामत (सुदामत ?)=नेहमी; नेहमीची वहिवाट.	
३२४	५	सुत्रनाळा (पुतर-नाळा)=उंटावरील तोफ, जंबुरा.	
६५	१९	सुरत=चेहरा, तऱ्हा.	
३६५	२३	उजवीकडची सोक्ता (सूख्त=जळलेले)=जळलेलें, खराब झालें म्हणून.	
३२	९	हक्क=वाजवी, योग्य.	
२२४	२	इगोनगी (इगोनगी, येगानगी)=ऐक्य, एकी.	
२२३	६	डावीकडची हरगीज=बिलकूल, अगदी.	
९३	२१	हाल=सध्यांचा, आतांचा.	
३३५	१	उजवीकडची हालीमाजी=अमलाचा बदल, राजक्रांती.	
२२४	२	हुजुरांत (जहुरांत)=प्रकाशांत, स्पष्टतेंत.	
४९	१०	हंगामा=गवगवा, दंगा.	
८	६ व ७	डावीबाजू क्षेपनिक्षेप=खात्रीने, कांहीं झालें तरी, ताबडतोब.	

थोरले माधवराव पेशवे यांची रोजनिशी, भाग २ रा,

ह्यांतील अपरिचित शब्दांचा कोश.

पृष्ठ	ओळ	शब्द	अर्थ
४४	२६	अयाळ व बाळपरवेसी	=पोरके मुलांच्या निर्वाहास दिलेली रक्कम.
२८४	१२	अवल, दुम, सिम	=पहिली, दुसरी व तिसरी.
३४१	५	अर्ह	=योग्य.
७५	३१	आफत (आप्त)	=नुकसानी.
२८६	१६	उजवीकडची आठरा खुम	=सर्व जाती.
१४३	१२	उजवीकडची आवधारण, अवक्षारण	=विधिविशेष; तो शिष्यत्व प्राप्तीसाठी करतात.
९५	१८	आंगारक, अंगारक	=आंगरे.
१९६	१९	इनाम-इकराम	=इनाम वगैरे देण्या.
१५२	२३	ईवन (बिन)	=मुलगा.
१५६	३४	डावीकडची उदी	=उदाची राख, अंगारा.
७०	८	उभा मार्ग	=हमरस्ता, राजमार्ग.
१४६	६	एकशी	=सर्व मिळून केलेली, एकच.
३८५	११	कबाला (कौल, कवाला)	=खरेदीपत्र.
१३५	२१	डावीकडची करिणा (करीणा)	=लिहून दिलेली हकीकत.
४	१४	उजवीकडची कारसाई	=झांप, गबत वगैरे शाकावारीचे सामान.
१३९	३	कालकला	=पुढे मार्ग, काले करून.
१३८	१७	काहील	=निरुत्तर.
१४२	९	कीर्द	=लागवड.
७	१३	कीर्दसार	=लागवडीस लायक.
९७	२५	कुळारग (कुळारग)	=कुटुंबवार वांटणी.
४	८	कुळारगवार	=कुळवार.
१७२	१४	कुंजावरी	=कोपऱ्यावर.
१७९	२२	क्रिया	=शपथ.
१०६	८	खिजमत (खिदमत)	=चाकरी, काम.
८२	२९	खुटवा	=बंदरांत गलबत नांगरल्याबद्दल कर घेत असतात तो खुटवा.
२३४	१	डावीकडची खुम (खुंब)	=जात.
१२२	४	गयाळी	=सोडलेली, टाकून दिलेली.
६५	१७	गुन्हेगारी	=वादांत हरला त्याने द्यावयाचा दंड.
५	१७	गुंजावीस	=चुकी, कसूर.
१६१	११	उजवीकडची गोल्या	=मातीचे लहान भांडे, लहान मडके.
१३९	११	गोही (गवाही)	=साक्षी.
१४८	२६	गंजी-कोटी (अरकाटगंजीकोटी)	=जिजी-अरकाटकडील रुपये.
३९	३	चरसा	=कातडे.
४७	६	उजवीकडची चुडावोंडा (चुड व ओंडा यांचा समाहार)	चुडी, ओंडे वगैरे
१९४	१९	जराबाजरा	=बारीकसारीक सामानसुमान.

पृष्ठ	ओळ	शब्द	अर्थ
३	१७	जरीब=जमीन-मोजणी.	
१	२१	जल्ल=वाजबी पेक्षा जास्ती, सक्त.	
७०	९	जूप (?)	
१४२	४	ठिकाण=घर व त्या भोंवतालची जमीन.	
८५	२३	उजवीकडची ठोक (थोक)=ठळक, किरकोळ नव्हे असें.	
२८५	१२	डावीकडची डांका=मेलेल्या माणसाचे प्राण परत आणण्याचा विधी बारावे दिवशीं कर- तात तो.	
६५	५	डबी=दस्तुरीच्या, उताराच्या ऐवजाची पेटी.	
१२६	१	डौल=मुलूख, दौलत.	
१४८	९	डालाईत=डाल बाळगणारा शिपाई, चोपदार, हुजऱ्या.	
११०	२०	तगांरी, तहगिरी=(कामावरून) काढणें, दूर करणें.	
४४	३२	उजवीकडची तर्फात=अफरातफर.	
२५४	९	उजवीकडची तरळीखोर=गांवाचा कामगार माहार.	
२५१	१९	तारकस=(तार काढणारा) कलाबसू तयार करणारा.	
१०९	१४	तालीक=नक़ल.	
१३९	८	तालुका=संबंध, काम.	
४५	११ } मधली }	तसरे (तसर)=ऐन जिन्नस वसुलाबद्दल ठरविलेली नफ़ रक्कम.	
	७ } उजवी }		
५३	७	उजवीकडची तस्त्रीफाखर्च (तसरीफखर्च)=वस्त्रे बक्षीस देण्याचा खर्च.	
१६४	१२	तोडा=मोहोर.	
१९६	५	थळ=ठिकाण.	
७०	७	थळभरीत=मालाच्या खरेदीची जागा; अशा जागी खरेदी मालावर बेत- लेली पट्टी.	
१७०	७	थळमोड=मालाच्या विक्रीची जागा; अशा जागी विकलेल्या मालावर बेत- लेली पट्टी.	
३०	२०	दंडयेपणाची (दंडियेपणाची)=दंडिया=बाजाराच्या बंदोबस्तास नेमलेला एक लहान कामगार, प्यादा.	
८१	२२ }	* दुरुणीमहाल=अंतःपुर, राणीवसा.	
८३	४ }		
९६	९	दस्तक=परवाना.	
१४५	७	दहक=एकदशांश, शेंकडा दहा.	
१५९	१८	उजवीकडची दादीया (दादिया)=दादला, नवरा.	
९३	३	दामाशाई=प्रमाणभाग, हिसेरसीद.	
१	८	दिवाण-दस्त=सरकारी देणें.	
८३	६	* देवडी (देवडी)=बाडा, राणीसाहेब.	
७०	२१	दुबल=आणा, चार पैसे.	
१५०	१	देसगत (देसकत)=देशमुखी.	
१६६	२२	द्वाही=मनाई, प्रतिबंध (शपथपूर्वक).	
१३५	१	उजवीकडची द्वाही-दुराही=नको म्हणणें, आणाशपथा घालणें.	

* सातान्यास महाराजांच्या राण्यांकडे तांबूळ जात असत असें दिसतें. बाळाजी बाजीराव पेशवे यांची रोजनिशी, भाग १, पृष्ठ ३११ पाहावें.

पृष्ठ	ओळ	शब्द	अर्थ
९४	१६	धटी (धट्टी)	=बायकांचें नेशण्याचें रेशमी वस्त्र.
७१	१८	नकास=गुरेडारे	विकत घेणारापासून घेतलेला बाजारदस्तुरी, जकात
१०२	२१	नवदिशर (नवें+दुसरें)	=बदल, देण्याविषयी तक्रार.
१८८	१३	डावीकडची	नवाद=नेबाद=पगारापैकी दरमाहा कापून ठेविलेली रक्कम. (ही मागाहून द्यावयाची.)
७	१४	नाकीर्दसार=लागवडीस	नालायक.
४६	८	उजवीकडची	नातवान=गरीब, निर्धन.
२८१	२७	नेबाद=पगारापैकी	दर माहिण्यास थोडी रक्कम सरकारांत ठेवितात ती.
१४२	५	नेमावणी=नोंदणी.	
२५१	७	पटोळे=पट्टे	म्हणजे कापड तें तयार करणारे, विणकर वगैरे लोक.
३५७	१७	पाठवळण (पाठपलाणें)	नवरा मुलगा आपले सासूस लुगडेंचोळी देतो त्याला विनोदानें पाठपलाणे म्हणतात.
७०	८	पानसरा (पाणसरा)	=जकात खात्यातील एक वंशपरंपरेचा कामगार.
२८३	२५	पायी कस्ता=पायी	जाऊन, पायांनी कष्ट करून, ओवण्याने.
११२	२	उजवीकडची	पाल (पाळ)=(कराची, पट्टीची,) सूट, माफी.
८७	२७	पांडिये=पुढारी.	
१३५	३१	पांढर=गांवकरी,	गावजमात.
२८५	१९	डावीकडची	पांती (पाती)=विभाग, वांटा
१३३	९	पुरसीस=सवाल	करून घेतलेला जबाब, चौकशी.
१५३	२	पोटाखाली जाणें=ओढ्या	होऊन जाणें; विधवेने दुसरा नवरा केला असतां त्याजकडे तिजबरोबर पहिल्या नवऱ्यापासून झालेल्या मुलांनी जाणें.
३४७	२७	पंखे झुबी=कानांतील	एक दागिना.
१०९	२०	फरजंद=मुलगा.	
१३५	१८	डावीकडची	बगाड=एका खांबास फिरतें बहाल घालून त्यास लोखंडाचा आकडा बसवितात त्यास गळ म्हणतात. त्यानें पाठीच्या स्नायूंस टोंचून मनुष्यास गरगर फिरविणें. (असें एखाद्या देवस्थानापुढें नवस फेडण्यासाठी करीत असत. हल्लीं हा कष्टमय विधी बंद केला आहे.)
२८६	८	उजवीकडची	बजाज=कापडविक्या, कापडाचा व्यापारी.
१७२	१४	बसय=सुद्धां,	सहित.
७१	१४	बयान=तपशील.	
११०	२१	बहाली=	(कामावर) ठेवणे.
७०	८	बाजारबसका=बाजारांतील	दुकानांवरचा कर.
१०६	१५	बापूरजदा (बापूरक्षदा)	=वंशपरंपरा.
४४	१९	उजवीकडची	बांधेकरी=एका गांवांत राहून दुसऱ्या गांवांतील जमीन लावणारा, ज्यास राहात्या गावांत वतन जमीन नाहीं, असा माणूस.
१०६	१४	बिदाती (बिदात)	=नवीन ?
१७५	२४	बिनाखी=काळजीपूर्वक	केलेली चौकशी.
१०६	१४	बिलाहरकत=बिनहरकत.	

पृष्ठ	ओळ	शब्द	अर्थ
१८२	१६	वैतनमाल (वेहतनमाल)	=वेवारसी मिळकत (ही वारसाच्या अभावी सरकारकडे जावयाची).
२५३	१७	बोजवार	=एक प्रकारचा भाजांत घालण्याचा मसाला.
२२७	१८	उजवीकडची बदरा (बदरा)	=थैला, पिशवी.
६८	९	डावीकडची भुसार	=धन्याचं व्यापारी, धन्याचे उदमी लोक.
४५	१४	डावीकडची भोरपकर	=भोरपाकिव्याचे किळेदार, सचिव.
२३५	१९	डावीकडची भेंगेरा	=साग तयार करून विकणारा.
४४	७	उजवीकडची मत्तसर	=गावातील जुना वतनदार, जुने वतनदारांचा एक प्रकार.
४४	१८	मखलामी (मखलसी)	=तपासणी.
१५२	१२	मवसर	=ऐपत; सवड.
१५२	१६	ममाला	=सरकाराने बोलाविलेल्या इसमापासून घेतलेली दस्तुरी, खर्च.
१०६	१३	महजब (मजहब)	=धर्म.
९४	२०	मादवान	=घोडी.
३०१	१९	माफजताने	=जपून, काळजीने, तजबिजीने.
१८२	१५	मालमवेशी	=माल-मिळकत.
४४	२७	डावीकडची मालुमाती (मालुमती)	=खोटे.
१०६	८	मुफतीगिरी	=ठराव किंवा निकाल देण्याची कामगिरी, न्यायाधिश.
१६३	२३	मुद्ई (मुद्ई)	=सुद्धा दाखविणारा; फिर्यादी.
७०	९	मोगलाई	=कर-विशेष (मोगलांनी बसविलेला); मोगलांचे हिस्शाची रक्कम.
१०६	८	मोनसर्बा (मोहतसर्बा)	=फडणिशी, हिशेबनिशी.
१३९	२२	यजितखत	=अजितपत्र, हरल्याबद्दलचा लेख.
१११	११	रजातलबेत	=आज्ञेत, हुकुमांत.
७९	१५	रजावंदीने (रजावंतीने)	=राजीखुषीने, जबरदस्ती केल्या शिवाय, आपल्या खुषीने
४५	१२	डावीकडची रयात	=माफी
८७	२७	रयान (रयानी)	=रयत.
३०५	५	रवेसीने	=रीतीने.
१८०	५	रव्याचे दिव्य	=रवा म्हणजे घातूचा तुकडा, तो उकळी फुटलेल्या तेलालून हाताने बाहेर काढण्याचे दिव्य.
४७	१०	उजवीकडची राबता	=महार=गावचे सरकारी काम करणारा माहार.
७०	९	रिताड	=माल टाकून रित्या झालेल्या गाड्या, बैल, तेंवें वगैरे.
२	२	रईने	=नेहमाच्या शिरस्त्र्याप्रमाणे, रीतीने.
१९५	२७	रईरयात (रुरयात)	=पक्षपात.
१२७	९	रजू	=बरोबर आहेत की नाहीत हे पाहून.
१४६	१६	रुरयात	=भीड, पक्षपात.
४६	२	उजवीकडची रेंद	=सऱ्याचा म्हणजे ताडी माडीचा मक्ता.
१०८	२८	रंगरेज	=रंगारी.
१०९	२०	लुथफी (लुत्फी)	=दिळेला.
३९	९	लोहकर	=लोकर
२७२	२२	डावीकडची लंगर	=फकिरास वाटावयाचा शिधा.

पृष्ठ	ओळ	शब्द	अर्थ
२४७	१३	लांझा=लडा, भानगड.	
१२०	३	वजनकशी=वजनांच्या तपासनिसाचें काम.	
११२	१	उजवीकडची वणम्हैस=म्हसीबद्दल वनचराईचा आकार.	
३५६	१६	वरधावा=नवरीचा भाऊ (किंवा दुसरे कोणी) वरास आणायला जातो तो.	
९७	२१	वसवसा=भय, धास्ती.	
२३	१७	वहीत=लागवड असलेली.	
१७०	२१	वाजपूस=तपास, चौकशी.	
३४१	८	वानवळा (वानोळा)=वानगी (पहिल्या पिकाची) घेण्याचा हक्क.	
८७	१५	वारपार (वारगीपारगीने) आळीपाळीने; नेहमी.	
१४२	१८	विल्हेकरणे=निकालास लावणें.	
४६	१०	डावीकडची वेठवा=वेठ.	
९५	१८	शामल (श्यामल=काळा)=जंजिऱ्याचा सिद्दी, नबाब.	
६८	१०	डावीकडची शिंगशिगोटी (शिंगशिगोटी)=गुराढोरांवरील पट्टी.	
१७०	२१	शिलकावण=तगाद्यास पाठविलेल्या शिपायानें जबरीने आपणाकरितां घेतलेली रक्कम; मुदतींत काम न केल्याबद्दल दररोज द्यावयाचा दंड.	
१७९	२१	शिवधडे=शीमधडे=शीवधडे=शिवेच्या शेजारगांवचे लोक.	
९१	१९	शेल्याबद्दल=बक्षिसाबद्दल, नजरेबद्दल.	
१०६	८	सकालात (सकायत)=पुरवठा करणें ? पाण्याचा पुरवठा ?	
१७०	२१	सडीसाक्ष (सडसाक्ष)=मुखजवानीचा पुरावा.	
१३५	३१	समाकूळ=सवे, समस्त.	
४६	२	उजवीकडची सरा=ताडी, माडी, (दारू).	
३५	१२	सरीक (षरीक)=भागीदार, वांटेकरी.	
२८६	१२	उजवीकडची सलतनगार=चामडें कमविणार ?	
१६१	२	उजवीकडची साइली, सायली=सायाच्या लाकडाची, सागली.	
१८६	१२	उजवीकडची सागळ=वकऱ्याचें कातडें.	
१०६	९	सानी=दुसरा.	
८७	२८	सायर (सायरबाब)=जकात, जकातीचा ऐवज.	
७५	९	सुदामत (मुदामत=नित्यता)=बिनहरकत; नेहमीची वाहिवाट.	
१०९	२५	हक्कआदाव=हक्करसूम=मानपान वगैरेचे हक्क.	
११३	१३	हक्कवेरा=हक्क.	
२७८	१	हद्दमहद्द=हद्दीबिद्दी.	
६५	१७	हरकी=वादांत जिंकला त्यानें आपल्या आनंदामध्यें दिलेली देणगी, नजर.	
७५	२७	हरदू=दोन्ही.	
७६	२२	उजवीकडची हिमाईत=थोराचा आश्रय.	
१७९	२०	हिदाणें (हिदणें)=खुणा.	